

༄༅། །ཀྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
སྤྱགས་ཅན་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་ཅོ་ཇེ་བཞད་པའི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།།

། ཅོད་གསུམ་པ། ་།
ཅོ་ཇེའི་གསུང་མགྲར་སྐོར།

༼ མི་བསྐྱོད་ཀྱལ་བའི་གཞུང་བཟང་། ༽

༡༡། །ཀྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནུམ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་
བྱུགས་ཅན་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་བཞད་པའི་གསུང་
འབུམ་པོད་གསུམ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྩ་ཞུམ་གྲས་ཀྱིས་བསྐྱིགས།

དཀར་ཆག

ཆོས་རྩེ་ལྷུང་ར་བ་ལ་དྲོགས་གཙོད་དུ་གདམས་པ་ལྟེན་པ།

གསེར་མདོག་ཅན་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ལ་དྲོགས་གཙོད་
དུ་བསྐྱལ་བའི་སྤྱིང་ཡིག་ལྟེན་པ་༡༤

བོད་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་སྟེ་ལྷུང་གདོང་རྒྱལ་པོ་
ལ་གནང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་བ་ལྟེན་པ་༡

ཆེན་ཏུ་མང་གི་ཕོ་བྲང་གཉིས་པར་ཀམ་དོན་དམ་སྦྱོང་མངགས་དུས་གནང་བའི་
ཆབ་ཤོག་ལྟེན་པ་༢

ཡུར་བུ་རྒྱལ་ཀའི་རྒྱ་བའི་ཆོས། །ས་ཡི་དབང་ལྷག་འགྲོ་བའི་མགོན། །ཞིང་
གཞན་དུ་གཤེགས་ཆོག་ཏམ་བཟློད་པའི། །སྟེ་ལྷུང་གདོང་དུ་ཆབ་ཤོག་ཉིད་ཞེས་པ་
ལྟེན་པ་༣

གོང་རི་དཀར་པོར་རབ་དུ་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོར་བཟློད་པའི་ཡི་གེ་ལྟེན་པ་༤

འབྲི་གུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆབ་ཤོག་ལྟེན་པ་༥

གོང་དཀར་བའི་དཔོན་ས་བདག་མོ་ལ་གནང་བའི་བཀའ་ཤོག་ལྟེན་པ་༦

སྟོར་མོ་ལུང་དུ་ཆབ་ཤོག་ལྡེབ་༡

རིན་སྤངས་པ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལྡེབ་༡

ཡར་རྒྱབ་དཔོན་ཆེན་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལྡེབ་༡

ཀླུ་ཆེན་གླིང་པ་མ་བུ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་༡

སྤྲེལ་གདོང་ཕྱིར་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལྡེབ་༥

ལ་སྟོད་བྱང་པ་བདག་པོ་ལ་གནང་བའི་ཤོག་ལྡེབ་༡

ཡར་སྟོད་དུ་གདུང་བརྒྱད་པ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལྡེབ་༡

བསམ་སྤྲེད་པོན་མོ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལྡེབ་༡༥

བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ་ལྡེབ་༡

བཙུམ་ལྷན་འདས་སྤྲེལ་བའི་བསྟོད་པ་ལྡེབ་༡

བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པའི་བསྟོད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་ལམ་དང་

བཙས་པ་ལྡེབ་༧

རོང་དུར་སྤྲིག་གི་རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མའི་སྐུ་ལ་བསྟོད་པ་ལྡེབ་༡

ཀླུ་བ་མ་པམ་པའི་བསྟོད་པ་ལྡེབ་༡།

ཉིད་བསྟོད་སྟོན་དང་བཙས་པ་ལྡེབ་༡

ཀུན་མཁྱེན་བན་སྐར་བ་གོ་བྱི་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྲུབ་རྗེ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་

གསུམ་ལ་མཆོད་བརྗོད་ལྟེན་པ་ ༡

རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ལ་གསོལ་བ་འདབས་པ་ལྟེན་པ་ ༡

མཁན་ཆེན་ཆོས་གྲུབ་སེང་གེ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟེན་པ་ ༡

རྟོགས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤུལ་སྤྱུ་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསྟོད་པ་
ལྟེན་པ་ ༡

གངས་ཅན་ཕྱིས་བྱོན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་བཙོས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་
དམ་པ་ལྷ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟེན་པ་ ༡

དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བསྟོད་པ་ལྟེན་པ་ ༡

རྒྱལ་བ་ཀམ་པའི་དབུ་ལྷ་ལྷ་ནག་གི་འབྱུང་ཁུངས་བསྟོད་པ་དང་བཙས་ལ་ལྟེན་པ་ ༡

སྤྱ་མ་ཁམས་པའི་དྲིས་ལན་མི་གཅིག་སེམས་གཉིས་ལ་ལྟེན་པ་ ༡

པཎ་ཆེན་དོར་རྒྱལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཤེལ་གྱི་སྒྲེགས་བུ་
ལ་དྲང་པོའི་ཐིག་བཞུར་ལྟེན་པ་མོ་བཏབ་པ་ཞེས་པའི་དྲིས་ལན་ལ་ལྟེན་པ་ ༡༧

སྤྱ་མ་ཤེལ་བྲག་པ་ཉི་ལྔ་རས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དྲི་ལན་དགུ་པ་ལྟེན་པ་
༥

ཤེལ་བྲག་སྤྱ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དྲིས་ལན་ལྟེན་པ་ ༡

རྒྱ་སྟོན་བྱ་བལ་བའི་དྲིས་ལན་ལྟེན་པ་ ༡༠

ཀམ་ཐིན་ལས་པ་ལ་དྲིས་ལན་དུ་གདམས་པ་ལྟེ་བ་༥
ཀམ་བསྟན་འཛིན་གྱི་འཕོ་བའི་དྲིས་ལན་ལྟེ་བ་༩
བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་ཚེས་སྒྲུའི་དྲིས་ལན་ལྟེ་བ་༩
བྱབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་མཚོག་གི་དྲིས་ལན་དང་
སྒྲར་དྲི་བ་བསྟུལ་བ་ལྟེ་བ་༩
གྲིང་བྱང་པ་ལ་མདོང་བའི་དྲིས་ལན་ལྟེ་བ་༩
རྩ་སྒྲ་དཔོན་པོའི་དྲིས་ལན་ལྟེ་བ་༩
ནེ་རིངས་འཕགས་པ་དང་ནེ་རིངས་ཡིག་མཁན་གྱི་དྲིས་ལན་ལྟེ་བ་༥
ནེ་རིངས་ལྷམ་མོའི་དྲིས་ལན་ལྟེ་བ་༥
སྒྲ་རྣམ་པ་ཀླུ་དབང་གི་དྲིས་ལན་ལྟེ་བ་༩
དཔལ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲིས་ལན་ལྟེ་བ་༩
གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་འབྱུང་པས་འཕྲོས་པའི་བཀལ་ལན་ཚུད་པ་མེད་པའི་སྟོན་པ་
དང་བསྟན་པའི་བྱང་བ་བརྗོད་པ་བྱང་པོའི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་བ་༥༧
ཀམ་ཐིན་ལས་གཉིས་པ་ལ་ཚེས་སྒྲིན་དུ་སྟུལ་བ་ལྟེ་བ་༡༠
རྗེ་གཉན་པ་བྱུང་ཆེན་གྱི་གསུང་ཐོར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟེ་བ་༧
གདུལ་བྱ་བྱི་མ་ལ་གདམས་པ་ལྟེ་བ་༡༥

དད་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་བྱར་གདམས་པ་ལྟེན་༩

རབ་འབྱམས་པ་སྟེ་བདུན་ལ་གདམས་པའི་སྤྱུ་ལྟེན་༥

སྤྱེའི་ལམ་ལ་དགའ་བའི་སྟོབ་མ་ལ་གདམས་པ་ལྟེན་༧༡

བཤད་གསར་བ་ཀུན་ལ་མཆོད་ཡར་དུ་གདམས་པ་ལྟེན་༧

ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོང་བ་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབེན་

པ་དང་ཚོགས་སུ་བཞུགས་པ་དང་བྱད་པར་དགོ་འདུན་སྟེར་ལོངས་རྣམས་ལ་

ཀུན་སྟོད་རགས་པ་ཁྲིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟེན་༡༥

བསྟན་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཀམ་སྒར་ཆེན་གྱི་རྩོམ་འཁོར་གསལ་

འཛིན་པ་མཁའ་སྟོད་སྒྲིང་གི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལྟེན་༧

ཤུག་འཁྲུག་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་པ་ཁ་གསལ་འཕྲལ་དགོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་

གདམས་པ་ལྟེན་༩

དགའ་ཚལ་ཀམ་གཞུང་ལུགས་སྒྲིང་དང་བོར་སྒར་ཆེན་འཛམ་སྒྲིང་རྒྱན་དུ་

བཞུགས་དུས་ཀྱི་འཕྲལ་དགོས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ལྟེན་༥

དགོ་འདུན་ཙོག་གྲུའི་སྟེ་རྣམས་བཅུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའི་

ཟིན་བྲིས་ལྟེན་༩

དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ཤིག་ལ་ལྟེན་༧

ཕུག་ཀྱ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རོས་འཛིན་ལྟེན་པ་༥

རང་གཞན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་གཏམ་ལྟེན་༡༥

སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ཡིག་ལྟེན་༡༧

སྒྲ་མ་བསྟན་ཚུལ་ལྟེན་༥

སྒྲོབ་མ་ལ་སྒྲོམས་པ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་བྲིད་སྟེར་བའི་རྒྱ་

དང་དུས་སྐབས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྟོག་གནད་

གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོང་གི་བྱུང་མ་ལྟེན་༡༩

དཔལ་དོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས་མཛད་

པའི་ངེས་དོན་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེན་༧

ལྷ་པ་སྟོན་ལམ་སྟོར་ནི་བསྟོ་བ་བྱུང་འཕགས་ལྟེན་༥

ཀླུ་གྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་ལམ་ཉེར་གཅིག་

པ་ལྟེན་༥

རྒྱུག་ལར་རྟེན་ལ་གཟུངས་བཞུགས་གསོལ་དུས་གནད་པའི་སྟོན་ལམ་ལྟེན་༥

སྟོན་ལམ་ཐོར་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟེན་༥

དགེ་སྟོང་ཀྱན་དགའ་རིན་ཆེན་ལ་བཀྲ་ཤིས་དང་བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་དུ་གནད་བ་

པོད་གསུམ་པ་ཞལ་གདམས་དང་ཚབ་ཤོག་སོགས།

དང་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་པ་གཙུག་ལག་ཕྱེད་བས་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཏུ་སྒྲིན་ལམ་
སྤུལ་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དཀོར་མཛོད་ལ་ལྟེན་པ།

༡༡། |ཆོས་རྗེ་ལྷུང་ར་བ་ལ་དོགས་གཙོད་དུ་གདམས་པའོ།།

ཆོས་རྗེ་ལྷུང་ར་བ་ལ་དོགས་གཙོད་དགོས་ཚུལ་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན།
རི་བོ་དག་ལྷན་པས་ཀུན་རྗེ་བ་ཆད་བྱུང་བ་དེན་པས་སྟོང་པ་ལ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་འདི། ཞེན་དོན་ལ་སྟེགས་ན། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའི་
ཆོས་ཤིག་སྲིད་ན་དེས་སྟོང་པ་དང་། བྱུང་པ་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཆོས་རང་དབང་
ཅན་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་
ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཆད་བྱུང་དང་གཞི་བྱུང་ཞིག་ཀྱང་ཁོ་པ་བཞེད་འདུག་པ་དེ་མི་
བྱུང་པར་གོ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའི་ཆོས་དང་། བྱུང་པ་ལ་མ་བྱུང་པའི་ཆོས་
རང་དབང་དུ་བྱུང་པ་དེ་འདྲ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་དེ་མི་སྲིད་ན་དེས་སྟོང་
པའང་མི་འབྱུང་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཆོད་
ན། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡེ་ཆད་དུ་ཁོ་པས་མི་འདོད། དེས་པར་ཤེས་བྱ་
ལ་ཡོད་དགོས་ཟེར་བ་དང་འགལ་བར་གོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རི་རྩ་སྟོ་ཡི་ཡུལ་དུ་བྱར་
རུང་ཙམ་ཡིན་པས་རི་བོང་གི་རྩའང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྐྱུས་ར་བ་
ནམས་ལ་དེང་སང་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་མོད། ཆོས་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་ཤེས་བྱ་

ལ་བདེན་པ་བཞི་དང་། ལུང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་མ་
གཏོགས། རི་རྩ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་། རུས་སྤལ་གྱི་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཤེས་
བྱའི་དབྱེ་བསྐྱེད་བྱས་པ་མེད། དེས་ན་དོན་གཉིས་གྱི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱར་མི་
འོང་བ་ལ་འོང་བར་སྒྲོ་བཏགས་པས་སྒྲིམ་བྱ་ལ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་ཤེས་བྱར་
འདོད་པ་ནི་བླུག་པོ་དགའ་བའི་ཆོག་གི་དགའ་སྟོན་ཙམ་དུ་གོ་ཡང་། རི་བོ་དག་གི་
ལྷན་པས། ཆོས་ཙན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཙན་དང་འབྲལ་མི་རྣམས་སྤྱད་གནས་པའི་
གོ་དོན་ལ་སྒྲིགས་ན། ཆོས་ཙན་ལ་ཡེ་ཡོད་མི་རུང་བ་དེ་འབྲལ་བ་ཞིག་ཆོས་ཙན་ལ་
རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་ཡོད་ལ་མྱོང་བ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི། མེད་པ་དང་
འབྲལ་མི་ཤེས་པ་ནི་འགར་ཡང་འོང་བ་མེད་དེ། ཡེ་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་
གྲུབ་བདེ་གཅིག་པར་ནི་མི་རུང་ལ། དེ་རུང་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། མེད་པ་ནི་འབྲལ་བ་
དང་མི་འབྲལ་བ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་སྒྱིར། མདོར་ན་ཀླན་རྫོབ་ཆོས་ཙན།
དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཆོན། ཁོ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་
ནི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་སོ་སྒྲིམ་ཀྱང་མདོར་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་
པོ་རང་དབང་ཙན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པས་དེ་སོ་སྒྲིམ་ནས་
འཕགས་པའི་བར་གྱི་རྟོགས་བྱ་དང་མཐོང་བྱར་མེད་ན། གཉིས་སྤྱད་མིགས་

པའམ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་མི་རུས་ལ། དེའི་སྤྱིར། ཀ་བའི་
སྟེང་གི་དངོས་པོ་རྟག་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ནི་སོ་སྟེས་ཀྱང་མ་
དམིགས། དེ་མ་དམིགས་ན་དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པའང་ཡིན་
ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་དངོས་པོ་རྟག་པ་རང་དབང་ཅན་བདེན་གྲུབ་པར་མེད་
ཙམ་པ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་གཞི་གྲུབ། དེ་ནི་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མ་དམིགས་
པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཤེས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་གྱི་
ཆོས་ཉིད་མཐོང་བས་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ཡང་། རྗེ་ཙོང་ག་
པས། དངོས་པོའི་དོན་བྱེད་རུས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་གྱི་སྟེང་
ནས་བྱེད་དགོས་པས། འབྲོག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་
གྱི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་ཆོད་ཟེར་བ་
འདིའི་ཞེན་དོན་ལ་སྟེགས་ན། དངོས་པོའམ་ཆོས་ཙམ་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་
གསུམ་སྟུང་བའི་ཆོ་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་
ཞུགས་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་བའི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པ་
མཚོན་པར་བྱ་བ་མིང་དུ་ཆོས་མཛོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར།
མཚོན་བྱ་མིང་རྒྱང་དེས་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་དེས་མེད་
གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱུར་ཆོག་པའི་དབང་བཙན་པོ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བཤད་གངའ་བས། དེ་

ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ལའང་ཡིད་བསྟན་དུ་མི་རུང་
བར་གྱུར་ཏེ། དམར་འབར་བ་ལ་ཆ་སྤྲེགས་མཚན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་དངོས་
ཞུགས་པའི་དངོས་དོན་དབང་མི་བཙན་པར། དེ་རྒྱན་གཤེར་དུ་བཏགས་པས་
དེར་འགྱུར་ནས་རྒྱན་གཤེར་གྱི་དོན་བྱེད་ཅུས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཡང་། རྗེ་ཙོང་ག་པས། འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་སྐྱེ་དེ། བདག་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་སྤངས་པ་
ཡིན་གྱི། རེ་ལྟམ་པའི་རང་འཛིན་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཡུལ་གྱི་ར་ཙམ་དེ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ སངས་རྒྱས་འཕགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཞེན་དོན་ལ་སྤྲེགས་ན། འོ་ན་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་ཆགས་སོགས་
རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། ཆགས་སོགས་ཙམ་སྤངས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་དོན་གྱིས་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་ལྟ་དང་ཆགས་
སོགས་ཀྱི་ཉོན་སྤྱིབ་དང་མཐོང་སྤང་སོགས་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་འཛིག་ལྟ་ལ་
དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་གྲུབ་
མཐའ་འདི་བཅའ་ཉེས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས། རྗེའི་སྤྲེགས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཟབ་
མོ་རྣམས་སུ་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཆགས་པ་དང་ར་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་
མོངས་དང་ཉོན་སྤྱིབ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤྲེགས་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་ལམ་

བྱེད་གྱི་ཆགས་པ་དེ་ཆགས་པ་དངོས་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཆགས་སོགས་གྱི་
ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཚད་མས་བྱུང་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། བསྐྱོད་རྫོགས་གྱི་
ཉམས་ལེན་གང་གི་སྐབས་སུའང་། མཚན་འཛིན་ལྟ་བུ་སྟོན། ཐ་ལམ་དུ་འཛིན་
པ་སྤྱོད་མོ་ཙམ་ཡང་བསྐྱོག་མ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་གྱི་འདུག ཡང་བོད་ཕྱི་པ་
འདི། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལའོར་བ་དང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་ཞིག་འཆའ་ཞིང་
གངའ་བ་འདི་ཡང་། བདག་གི་སྟོ་ལ་མ་བདེ་སྟེ། འོ་ན་འགོག་ལམ་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་
པའི་གཉེན་པོ་རྣམས་དང་། བྱང་འདས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་འདོད་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱ་
རྒྱུན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྟེ་འགག་གི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བཤད་
འདུག་པས། རྒྱ་རྒྱུན་དང་སྟེ་འགག་དང་བཅས་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཅི་
ལྟར་འོས། ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་ ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་གནས་
ལུགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་
བས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱབ་བཤད་ལའང་དེ་ག་བྱེད་
འདུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོ་ལུ་ན་མ་བདེ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ལམ་བདེན་དེ་ཡང་
དག་པའི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐབས་

བྱུང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་གྱི་ཚོས་རྣམས་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་མི་བསྐྱེ་
བ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་ནས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ཐར་པ་
ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱེ་བར་བཤད་གདའ་བའི་བྱིར། འོན་པར་གཤིས་གོ་བ་ལྟར་ན།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདུས་བྱས་པའི་བྱིར། རར་ས་
རར་སར་རྒྱན་པ་དང་བསྐྱེ་བ་དང་མི་བདེན་པར་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱགས་སུ་
རྒྱད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བར་འཁོར་
བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་མ་ཡིན་ལ། བྱང་འདས་ཐར་པ་དམ་པའི་རྒྱུའི་ཚོས་སུ་
འགྱུར་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གཤིས་པར་
སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱགས་པས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་
བདེན་དུ་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་བསགས་པས། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
ཚོས་དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ་
སེམས་སོ། ཡང་། ཁ་ཅིག་ བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐར་པ་དམ་པ་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་
གཤིས་ལྟ་སོགས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་ན་འདས་པ་
བདེན་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྟག་མ་ལོག་པ་
ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོགས་མི་བྱེད། ཅིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རྩང་
ཟད་མ་བརྟགས་པའི་གཏམ་དུ་གོ་སྟེ། བྱང་ན་དང་སྐྱེ་གསུམ་དང་སྐྱོས་མཚན་

ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་འཕམ་དེས་སྟོང་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོས་མེད་གྱི་ཆ་
ནས་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞག་ན་རུང་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་མི་གནས་པའི་
ཟུང་འདས་གྱི་ཆོས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་གིང་སྐྱེ་འགག་བྱེད་ཅིང་རང་གྲུབ་དུས་གྱི་
སྐད་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་རྒྱན་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་སོགས་དང་མཚན་དཔེའི་
ཆོས་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཅི་ལྟར་འོས་དབྱེད་པར་བྱའོ།
།དེས་ན། ཟུང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྟེ། ཞེས་པ་དེ། ཟུང་ན་དེ་འཁོར་བར་
འཁོར་བར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཆའི་སྟོས་པ་དེ་རྒྱན་ཆད་པའི་འགོག་
པ་ལ་ནམ་གངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་འཆད་པ་འཕམ། ཡང་ན་འཁོར་འདས་
ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན། འཁོར་བ་ནི་མ་
རིག་པས་ཐྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་རྒྱན་པ་ལས་ཆེས་རྒྱན་ལ། དེ་ལ་ལྟོས་ན་
ཟུང་འདས་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་སངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་དག་
པའོ་ཞེས་འཆད་དགོས་གྱི། ཟུང་འདས་ནི་ནམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་
པར་འཆད་ན་མི་རུང་གི། །ནམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་མོ། ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྒྱ་
འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་རང་ས་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པ་དེ་རྒྱན་པ་
དང་བསྐྱེད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་ཀུན་

རྫོང་བདེན་པའི་རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་མི་གནོད་དེ། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྱུང་ཙམ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱུ་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་འདིའི་གནད་
ལེགས་པར་གོ་ན། གྲུན་རྫོང་བདེན་པ་རྒྱུན་པ་དང་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན། ལས་རྒྱ་
འབྲས་བསྐྱུ་བ་དང་རྒྱུན་པར་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་རན་པ་དེའང་བསྒྲེག་པར་
གོའོ། །།རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་གྲུན་རྫོང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་པས་
སྐད་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པས་རྒྱུན་པ་དང་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པས། དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་
པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་དང་། གྲུན་རྫོང་གི་ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་
ནས་དམིགས་པའི་མཆོན་མར་ཡོད་པས། དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་མཆོན་འཛིན་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་གྱི་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
གྲུན་རྫོང་མཁྱེན་པ་དེ་འབྲུལ་ཤེས་དང་མཆོན་འཛིན་ཡིན་ཡང་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་
འབྱུང་ཏེ། མཆོན་མ་དང་འབྲུལ་པ་དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་གསུངས་པ་འདི། མཐར་ཐུག་བདེན་གཉིས་ཡ་བྲལ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་
ནམས་ལ་ནི་སྟོག་ཆད་ཀ་མའི་བདུད་རྩི་ལྟ་བུར་གོའོ། དེང་སང་བོད་འདི་བདེན་
གཉིས་ཡ་བྲལ་གྱི་གཞོགས་སྤྱེད་གཡང་སྦྱར་རེ་ཁས་སྤངས་ནས། ལྷ་བ་མཐོ་
མཐོ་དང་། སྦྱོད་བ་གོ་ལ་གོ་ལ་དུ་རེ་བ་མང་དུ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་གྲུན་རྫོང་
ཡོད་པ་དེ་གྲུན་རྫོང་བདེན་པ། དེ་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ། ཡོད་དུས་ནས་

མེད། མེད་ཙམ་ནས་ཡོད་པ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་དུ་འཆད་པ་
འདི་ངེས་དོན་ཉོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མང་པོས་རྩིས་སུ་བྱེད་གང་འན་འང་ལེགས་
པར་མ་གོ། །བདག་གི་རྗེ་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་
དགོངས་པ་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་མཚམས་འདི་ལ། སྤང་ཙམ་དུ་
ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་ཆོགས་པར་དོན་བྱེད་པ་འདི་ཀ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ། དེ་
རིགས་པས་དབྱེད་ངོའམ་རྣལ་འབྱོར་པས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པ་ན།སྤང་བ་ལྟར་རམ་སྤང་ཙམ་ནས་དོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རང་
བཞིན་གྱིས་ལྷགས་པ་དེ་ཉིད་ཉོགས་པ་དེའི་ཆོ། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའོ་ཞེས་
ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྩ་དང་རྩ་བ་གཤིབས་པ་ལྟར་ཐ་
དད་དང་། འོ་མ་ལ་མར་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཉེན་བཞེན་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་
རང་བདེན་པ་ཞིག་མེད་པས། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའང་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་མཐར་བུག་
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོག་ཆེན་པོ་ནས་གྲོལ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་དེ། དཔལ་དྲགས་པོ་
བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་བདེན་གཉིས་འཛོག་འཚམས་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་
ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ཙོང་ག་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་

ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འབད་མི་འབད་ཅི་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་ཞིག་པ་དངོས་
པོ་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་ལ་མི་འབད་པ་ཡེ་ཡོད་མ་བསམ་སྟེ། ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་
ཡོད་ཀྱི་དངོས་མེད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་རྫས་ཆོས་ཤིག་ཏུ་མི་
འོང་ག་མེད་པར་བས་སོ་སྟམ་མོད། རང་བརྒྱད་པས་དོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་
ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྦྱེ་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་དང་
ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་འདི་ལ་གོ་དོན་ངེ་ལྟར་ཡོད་གསལ་ཆ་
ཞིག་ཀྱང་སྤྲོད་ཀྱི་མ་དཔེ་ཤོག་ཏུ་དྲུག་པ་ཚང་མིན་འདུག༽

༄༅། །གསེར་མདོག་ཅན་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཟུ་བུ་གིས་
ལ་དོགས་གཅོད་དུ་བསྐྱལ་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གཞུགས་སོ།།

སྟེ། བྱང་སྟོགས་གངས་ཅན་གྱི་གཞིར། །དཔལ་ལྷན་མཆོག་ལྷན་གྱི་རིང་
ལུགས་ཀྱིས་སྒོ་གྲོས་དགེ་བར་བྱས་པའི་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་བཟུ་
བུ་གིས་བྱ་བ་དེ་ཡུལ་དབྱས་འགྱུར་འཆང་གི་སྟོག་པའི་སྟེ་དཔལ་ལྷན་གསང་
སྤེལ་ཆོས་གྲུར་མཁས་པར་གྲགས་པའི་སྟན་པས། ཤར་མེ་ཉག་དང་སྒོ་འབོར་གྱི་
རྒྱལ་ཁམས་སུ་བྱབ་པ་ལ་བརྟེན་སྟོགས་དེར་ངལ་བས་བགོད་ནས་མཁས་པའི་

བྱ་བ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་བགྱིས་ཏེ། སྤྲུལ་ཡང་ཉི་མ་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཉེ་བར་གདན་པ་བ། དེ་ནས་མི་འགྲུང་བར་གཉན་ཆེན་པོ་བདེ་འབྱུང་གི་ཞོལ་དུ་དབེན་པར་ཚུ་སྟོམ་ཞིང་སེམས་ནང་དུ་དགེ་བའི་ཡི་དམ་དུ་གནས་པ་ལ། གཡེང་བའི་ཆོར་མར་འགྲོ་སྤིང་ཀྱང་། ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་འཇུག་པ་རི་ལྷར་སྤང་བ་གལ་ཆེ་བར་གོ་ནས་དོགས་པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཤར་བ་དེ་གལ་བསྐྱེད་དེ་ཐར་ལམ་དུ་བགྲོད་པ་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་འཇུག་པ་སྤོང་ཚུལ་རི་ལྷར་ཞེས་དྲི་བ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་ལས་སྤར་སྒྲིན་བྱིན་པ་དང་། སྒྲིན་མ་བྱིན་པར་སྤྲུལ་སྒྲིན་པར་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་མེད་པ་བདེ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། ད་ལྟ་པལ་ཆེ་བས་འདི་སྐད་དུ་སྤྲུལ་བ་ཐོས་ཏེ། ལས་དེའང་ཁྱོད་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བཤགས་སྤྱད་གིས་དག་པར་བྱས་ནས། ཁྱོད་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་བརྒྱན་དང་བྲལ་ན་ལས་ཁོ་ན་ལ་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ལྷ་གྲུབ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། འཁོར་རྩའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་སོག་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ཁ་དེན་པ་མཐོང་བ་འཕེན་པ་མེད། སྲིད་དང་བུལ་ལ་ཡང་སྲིད་
མེད། ཅེས་འབྲུང་བའི་བྱིར་ཞེས་གྲགས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དེ་
ལྟ་ན་འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་པ་དེ་འཁོར་རྩར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་བདག་
ལྟ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤངས། དེ་སྤངས་ཟིན་རྗེས་དེ་རྒྱུད་ལ་སྡོན་
བསགས་ཀྱི་མྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་མཐུ་མེད་དུ་
སོང་། སྤྲུལ་འཕགས་པ་དེ་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་སོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་ལ་སྲིད་ལེན་དང་བུལ་རྗེས་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།
འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་དེ་ཉིད་དུ་ཁམས་གསུམ་གར་ལ་ཆགས་པ་དང་
བུལ་བའི་དག་བཅོམ་པར་ཡང་འགྱུར་བར་བུལ་ལོ་ཞེས་སྐོལ་བ་ལ། ཁག་ཅིག་
གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ། འཁོར་རྩའི་
མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ཀྱང་། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་
ནས་འཁོར་བར་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་སྲིད་སྤངས་ནས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐོམ་སྤངས་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྤངས་ནས་དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བར་སྤྲང་ལ། ཁག་ཅིག་དེ་རྒྱད་དུ་

སྤྲུལ་པས་དཀའ་མི་ཁོལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་
འཕགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་བསགས་པའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཞིག་ཡིན་ནམ།
སྤྲུལ་མ་བསགས་པར་བྱིས་བསགས་པའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཞིག་ཡིན། སྤྲོན་
བསགས་པའི་ལས་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཟུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནམ། ཟུང་བར་མ་
ངེས་པའི་ལས་ཡིན། ཟུང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། འོ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིད་
པ་ལན་བདུན་པ་ལྟ་བུ་དེའི་རྒྱད་ལ་ལྟ་མའི་སྤྱིད་པ་བཅུ་གཅིག་ཟུང་ངེས་ཀྱི་ལས་
ཡོད་ལ། དེ་ལས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཟུང་ངེས་ཀྱི་ལས་བཤགས་པ་དང་།
འབྲས་བུ་མུང་ཟིན་ནས་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་ལས་དེ་འཁོར་
བར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་
ནའང་མི་འཐད་དེ། གསུང་རབ་ལས་ཟུང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་མཐུ་མེད་དུ་
ཟིན་ཀྱང་ཟུང་ངེས་ཀྱི་ལས་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཟད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་མཐུ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ཀྱང་དེའི་མཐུ་མ་གཟིགས་པའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་
ཇི་ཅུམ་གཞལ་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བྱུང་དུ་མི་འགོ་བ་བཞིན་ཞེས་
འཆད་ནས། སྤྱི་རོལ་པ་ལ་ཐར་པ་མེད་པའི་སྤྲུབ་བྱེད་དུ་འང་སྤྱིར་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་
ལས་ཟད་པས་ཐར་པར་སྤྲུབ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་ན་ལས་

ཟད་པར་སྤང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཐར་
པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། ཡང་
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཉེས་པ་དེ་མེད་དེ། ཐོག་མེད་ནས་ཕྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་
བཤགས་པས་འདག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བཤགས་པས་དག་པ་རྣམས་དག་པའི་
རྗེས་སུ་མ་དག་པར་ལུས་པའི་ཆ་དེ། ཡུལ་འཕོ་ན་བྱ་ལོན་པ་ལྟར་བའི་དཔེས་
འཕགས་པ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན་སྦྱར་ལམ་པའི་རྟེན་ལྟ་བུ་ལ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་བའི་
ལས་ཀྱི་མཐུས་ངན་སོང་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་
ཐམས་ཅད་ཕྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མི་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་གི་རྣམ་སྤྲིན་འགྲུབ་རྒྱུ་དེ། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་མི་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་ཙམ་དུ་སྤྲིན་
ནས་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་དེ་རྒྱད་ལ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རི་
རྒྱད་དུ། རྩི་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་ཆད། །བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡང་མི་ལྟར། །ཞེས་
འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དག་སྤང་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཁོ་བོས་འདི་འདྲི་
བར་བགྱི་སྟེ། འོ་ན་ཕྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བཤགས་པས་འདག་པ་དེ་འདྲ་
བ་སྤྱིད་ན། འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་
ཕྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བཤགས་པས་དག་རྗེས་སྤྲུང་འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་

ཞུགས་པ་ཐོབ་ནས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་གོང་
འཕོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མཐོང་
བ་དེའི་ཆོ། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་དེ་བཤགས་པས་
འདག་པར་མི་རྒྱས་པའི་ལས་ཞིག་ཡིན་ནམ། བཤགས་པས་འདག་ཀྱང་དག་
བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་དེ་མི་
བཤགས་པར་སྤྱར་འཛིག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེན་ཕྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་བམས་
ཅད་བཤགས་པས་འདག་རུང་ན། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་དེ་བཤགས་པས་མི་འདག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། གཉིས་པ་
ལྟར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན། །ལམོར་བར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
ལས་ཉོན་ནམས་སྤྱར་སྐྱབས་ནས་རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཅིག་ཅར་བའི་དག་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་བྱས་ན་ཅི་མི་རུང་།
དེ་ལྟར་རུང་ཡང་གོགས་བྱེད་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེན་དེ་འར་སྒྲོམ་གྱིག དེ་ལྟའི་ཆོ་
སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་མི་
བཤགས་པར་སྤྱར་ལས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཅི་སྒྲིན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ལུང་གི་
ཆོག་ཟིན་ཅི་ལྟར་ཡོད་མིག་བྱེད་པར་སྤྱད་དགོས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ་
འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཕྱིང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་

ལན་བདུན་དུ་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་ནས་ལས་དེ་སོག་པར་བྱེད་
དོ་སྙམ་ན། དེའང་མི་རིགས་ཏེ། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་སོགས་ལྟ་མིར་སྐྱེ་བའི་
ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་མི་སོག་པའི་བྱིར་ཏེ།
དེའི་རྒྱད་ལ་ལས་དེ་འཕེན་འགྲུབ་བྱེད་པའི་འཁོར་རྩའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཟེན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ།
བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་ལྟར་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པའི་འཁོར་རྩའི་མ་རིག་
པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་ཞིག་དུས་དེར་འབྲེན་པར་བྱས་ནས་དེས་སྲིད་པ་
ལན་བདུན་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་སོག་པར་བྱེད་རུང་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་རུང་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེས་འཁོར་རྩའི་མ་རིག་པ་འཕམ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་འབྲེན་པའི་ཐག་པ་མཐོང་སྤང་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱིས་བཅད་ཟེན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་སྒྲུ་སྟེ། སྲིད་པ་ལན་བདུན་
པར་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་འཁོར་རྩའི་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲུ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན།
དེ་ནི་ཆེས་མི་རུང་སྟེ། འཁོར་རྩར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་
ལས་སྒྲུ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་
དེ་བདག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་བྱེད་

ཅག་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་
ཡན་ལག་བརྟུག་ཉིས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེ་བའི་མ་རིག་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་
ཉོན་མོངས་ཡིན་མི་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་
རིགས་ཀྱང་སྒྲོས་ཤིག ཅེས་དོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་དྲི་བ་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཚུལ་འདི་
ལ་ཐེག་དམན་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་བརྩམས་ཏེ་
དྲིས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་ཞར་བྱུང་དུ་ཚུལ་འདི་འང་འདྲི་བར་
བགྱི་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ་སོགས་པར།
འཁོར་ཅུང་མ་རིག་པ་དང་བདག་ལྟ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་ཀྱང་། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་དེ་ས་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་སྤོང་བར་བཞེད་པ་དང་། ལུགས་འདི་ལ་ཉོན་སྐྱེ་བ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་སྤང་བྱར་འགོ་བ་བཤད་གདའ་བ། ལུགས་དེ་ལྟའི་ཕྱོགས་ལ་
འདི་འདྲི་བར་བགྱི་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཁོར་ཅུང་མ་རིག་པ་དང་བདག་
ལྟ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་སོག་གམ་མི་སོག་
སོག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྲུམ་ལ་སོགས་པར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆི་དང་བུལ་བར་བཤད་པ་དེ་སྐྱེ་རི་བཞེན་པ་མིན་པར་
འཆད་དམ། མི་སོག་ན་འཁོར་ཅུར་གྱུར་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ལྟ་དང་མ་རིག་

པ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་བསགས་པས་བྱང་
འཕགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་གོགས་བྱེད་ལེགས་པར་སྒྲོས་ཤིག
ཡང་བྱེད་ལ་འདི་འདྲི་བར་བགྱིསྟེ། དེ་ལྟའི་བྱང་འཕགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་དེ་དག་བཤམ། མི་དག་བ་གང་ཡིན། མི་
དག་བའི་ལས་སོ་སྟམ་ནའང་མི་འཐད་དེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཆེན་གྱི་དག་བ་ལས་མི་དག་བའི་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དག་བའོ་སྟམ་
ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་དག་བཤམ་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་བ་གང་ཡིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་
དག་བའོ་སྟམ་ན་དེའང་མི་འཐད་དེ། བྱང་འཕགས་ནི་ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་
གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་མི་བྱེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ལས་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པའི་བྱིར། ཡང་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་བའོ་སྟམ་ན། དེའང་
མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་བའི་ལས་གྱིས་ངན་སོང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
འབྲས་སུ་འབྱེན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་
ན་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་བའི་ལས་གྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་གི་གནས་དང་ལུས་སུ་
སྤྲིན་པ་ལས་མ་དག་པའི་.....ཞིང་གི་གནས་དང་ལུས་ལེན་པར་ཡེ་མ་གསུངས་
ཤིང་དེ་ལྟའི་ལས་ཚུལ་གཤམ་བྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སྲིད་
ན་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་ལས་ངན་སོང་གི་རྒྱ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོད་གོ་མི་

དགའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བས་ལས་
འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་ཁ་ཅིག་བྱང་
འཕགས་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་མཆོན་ཉིད་
པ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ལྟའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། ངན་སོང་གི་སྐྱེ་འཆི་ལྟར་སྟོན་
པའི་བྱིར་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་
ཏེ། འོ་ན་དེ་ལྟའི་བྱང་འཕགས་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་
དཔའི་བྱ་དཀའ་བའི་ངོ་མཆར་གྱི་མཛད་པ་དེ་སེམས་དཔའི་བྱ་དཀའ་བའི་ངོ་
མཆར་གྱི་མཛད་པ་བྱད་པར་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ།
བྱང་འཕགས་དེ་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་བྱད་པར་ཅན་ཡང་
དག་པར་བཞེས་པ་དེ་མ་བཞེས་པར་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞེས་ཚུལ་བསྟན་པར་
འགྱུར་བའི་བྱིར། དེའང་འདོད་ན་བྱང་འཕགས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱིར་སེམས་
ཅན་རེ་རེའི་བཀྲེས་པ་སེལ་དོན་དུ་ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་
སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་བསགས་སྐྱུང་མཛད་པའི་མཐུ་ལས་བྱང་ཚུབ་བརྟེས་པ་དེ་བྱང་
ཚུབ་ཡང་དག་པ་བ་ཞིག་མ་བརྟེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟའི་བསགས་
སྐྱུངས་ཏེ་བསགས་སྐྱུངས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསགས་སྐྱུངས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་
སོང་བའི་བྱིར། འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནམ་དཔྱོད་ལེགས་པར་སྒྲིན་སོར་གྱིས་ལ་ལན་དུ་

སྒོ་བས་པ་གྱིས་ཤིག ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལ་
སོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཉོན་སྦྱིབ་མི་སྤང་ཞེས་དང་། ཡང་བརྟན་
བཅས་དེ་དག་གིས་དངོས་ལུགས་ཅི་རིགས་པར་ཉོན་ཡིད་ས་བརྒྱད་པར་སྤངས་
པ་ན་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་རྟེན་མེད་པས་ཉོན་སྦྱིབ་མཐའ་དག་སྤངས་ཟེར་བ་ལ་འགལ་
འདྲུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་མེད་ཚུལ་དང་ཡོད་ན་འགལ་བ་སྤང་བྱས་མི་བྱས་ཅི་
ལྟར་ཡིན་འདྲིའོ། །ཡང་ལུགས་དེར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཉོན་སྦྱིབ་མི་
སྤང་ཞེས་སྤང་བར་མི་བྱ་བའི་ཉོན་སྦྱིབ་དེ་ཉིད་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་
གྱི་ཅི་འདྲ་ཞིག་མཚན་གཞིར་འཛིན་འདྲིའོ། །ཡང་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་
པའི་བར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་ནི་མ་ཡིན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་དང་
བག་ཉལ་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བར་སྤང་ལ། དེ་ལྟ་ན་བག་ཆགས་དང་བག་
ཉལ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་དེ་དག་གང་། དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཇི་
ལྟར་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་གསལ་གྱི་དཔེ་དང་
བཅས་ཉེ་ལེགས་པར་བྱུང་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་སྦྱོས་ཤིག ཡང་ཐེག་ཆེན་དབུ་
མ་པ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བའི་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་"སོགས་ནས་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་
བག་ཆགས་སམ་བག་ཉལ་དེ་ཤེས་སྦྱིབ་དུ་གསུངས་གདའ་བ། ལུགས་འདི་ཉིད་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉོན་མྱི་བ་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་མྱི་བ་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་མིན་པར་ཉོན་
མྱི་བ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ཉོན་མྱི་བ་དང་། ཉོན་མྱི་བ་གྱི་བག་ཆགས་
དང་བག་ཉལ་དེ་ཤེས་མྱི་བ་གྱི་རོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཉོན་མྱི་བ་
མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས་སྤངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟོབས་གྱི་ཉོན་མྱི་བ་གྱི་བག་
ཆགས་དང་བག་ཉལ་དེ་ཤེས་མྱི་བ་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
ཉོན་མྱི་བ་གྱི་བག་ཉལ་ཤེས་མྱི་བ་གྱི་རོ་བོར་གནས་ན་ཕྱིས་ཤེས་མྱི་བ་དེ་ཉོན་མྱི་བ་
གྱི་བག་ཆགས་དང་བག་ཉལ་དུ་རི་ལྟར་འགོ་ཚུལ་ལེགས་པར་སྟོས་ཤིག
།གཉིས་པ་ལྟར་ན་རོ་བོར་སྟོབས་དང་རྣམ་འགྱུར་གཞན་སྟོབས་གང་གི་ཆ་
ནས་ཉོན་མྱི་བ་ཤེས་མྱི་བ་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་གྱང་སྤོའི། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཉོན་
མྱི་བ་གྱིས་ཐར་པ་ཙམ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་མྱི་བ་གྱིས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཉོན་མྱི་བ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་གྱི་
བར་ཐར་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་
པ་ན་ཉོན་མྱི་བ་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་མྱི་བ་ཏུ་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ལའང་གོགས་བྱེད་གྱི་མཐུ་ལྡན་དུ་སོང་བ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ལས་
ཡིན་ནམ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གི་མཐུ་རྣམས་ལས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེན་ནི།

ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པས་སྤང་བྱ་སྦྱིབ་པ་ནམས་སྤང་ལས་སྦྱིབ་པའི་ཉུས་མཐུ་རེ་
ཆེར་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལྟར་ཡིན། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་གཞན་གང་གིས་མཐུ་
ཉུས་ཡིན་པའང་ལེགས་པར་སྦྱ་བར་གྱིས་ཤིག །གང་ལྟར་ཀྱང་ལུགས་འདིར་ས་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་ན་ཉོན་སྦྱིབ་དེས་ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་བྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཉོན་སྦྱིབ་གཅིག་ཤུ་ཉིད་ཉོན་སྦྱིབ་དང་ཤེས་སྦྱིབ་གཉིས་ཀར་དོན་གྱིས་སོང་བས་
སྦྱིབ་གཉིས་སོ་སོར་བཞག་ཏུ་འང་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ། མི་འགྱུར་ན་དེའི་
ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་སྦྱ་དགོས་སོ། །ཡང་བྱེད་ཅག་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཉོན་
སྦྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྦྱིབ་ཏུ་མ་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རི་བོ་
དགེ་ལུན་པའི་འདོད་པར་ཆོས་རྩེ་ཤུ་མཚོག་ལྷན་པས་གསུངས་པའི་བྱིར་སྐྱམ་
ན་ནི་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ཆར་གཅིག་ཙམ་ཀྱང་བཟུག་པར་མ་བྱས་སོ་
ཞེས་པའི་ཡུས་ཀྱིས་བརྒྱལ་བ་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད། དེས་ན་ཆོས་ཚུལ་
འདི་དག་ལ་རང་སྤེ་བྱེ་མདོ་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་པར་སྦྱ་བ་དང་། སྦྱིར་
དབུ་མ་བ། བྱེད་པར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་ལུགས་སོགས་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་
ཐ་སྦྱད་བྱེད་ཚུལ་བྱེད་ཅག་གི་སྒོ་ལ་གང་གསལ་བ་གོ་བདེ་ཞིང་ཆོག་ཏུང་བ་དོན་
དུ་འདྲིལ་བ། བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཀྱི་བསམ་སྟོར་མ་དག་པའི་བྱི་མ་དང་
བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ལན་སྟོབས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་

དུགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཞེ་གས་འཚོ་བ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
རྗེ། ཞེས་བགྱི་བས་ཀམ་གཞུང་ལུགས་སྤྱིར་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གྲོག་པའི་གྲ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རོ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བའི་དགའ་ཚལ་སྦྱང་མོས་
ཚལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བས་བྱབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་སྤྱིར་
པོ་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པའམ་མཁས་བྱབ་པར་བཞུགས་པ་འདི་
ཉིད་སྐལ་བ་དང་ལུན་པའི་སློ་གོས་ཀྱི་མིག་གི་རྒྱན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོད།
།སྤྱི་རྒྱུལ་ ད་ཐབ་མོ་ཀླ ཉལིལལལལལལ ཡུའི་ཉི་མ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིད། །མ་
ལས་ཉ་ལ་གནི་བྲམ་ཟེའི་བྲ། །བདག་གིས་དྲིས་པའི་དོན་འདི་རྣམས། །ཐར་འདོད་དག་ལ་གཉེར་བྱ་ཡི། །དེ་ལས་
གཞན་པའི་སྦྱོ་བོ་ལ། །བདག་གི་ངལ་བ་འདི་ཅི་བྱ། །ཡང་སྒྲོས་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱའི་
ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་དུ་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པ་འབས་བུ་རྩོ་
རྗེ་ཐེག་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཕྱང་ཟད་ཅིག་འདི་ན། གསང་སྒྲགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
འབྲུག་སྒོ་དབང་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ལ། དེང་སང་དཔལ་ལུན་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་
སྤྱིར་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱད་ཆོས། བྱད་པར་གྱེ་དོར་རྒྱུད་གསུམ་དེའི་མན་
ངག་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པར། རྒྱ་དབང་ལམ་དབང་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། རྒྱ་
དབང་དེ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྲུངས། དེ་རྗེས་ལམ་དབང་དེ་རྩལ་ཆོན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལེན་པ་ཡིན། རྒྱ་དབང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་

དབང་མ་ཐོབ་པར་ལམ་དུས་ལོན་མི་བརྟུབ། དེ་ལྟར་སྒྲངས་ན་སྒྲགས་ལྟགས་ཀྱི་
ཆེ་གཅིག་རྒྱ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་དུ་མ་འཁྲག་པས་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་འདྲག་པ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་
རྒྱ་དབང་དང་ལམ་དབང་གི་བྱད་པར་གང་ཡིན། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་
དབང་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ཙམ་གྱི་བྱད་པར་ལ་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་ན། འོ་ན་རྩལ་ཆོན་གྱི་
དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་དབང་དེ་རྒྱ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དབང་བའི་
དོན་ཡིན། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་བའི་རྒྱ་རྩལ་ཆོན་གྱི་ཐིག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་
ལྟ་བུ་ལ་དབང་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་རྒྱ་རྒྱད་སྐར་མེད་
ཅིག་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རྒྱ་རྒྱད་སྐར་ཡོད་ཕྱིས་
རང་ལ་མཛོན་གྱར་དུ་བྱེད་པར་དབང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེས་ན། མི་
འཐད་དེ། དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཐིག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་རྩོམ་དཔོན་གྱི་དབང་
ཐོབ་ནས་བྱ་བ་ལ་དབང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དབང་བའི་ཆེད་དུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་
ལའོར་དུ་བཅུག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རས་བྲིས་དང་ཆོམ་བྲུ་སོགས་ཀྱི་དགྱིལ་
ལའོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྩོམ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་དུ་བྱང་བའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་རྒྱད་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་
དུ་མེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་རོ་ཞེན་མི་འཐད་པ་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ལྟ་

ན་ཁྱེད་རང་ས་སྐྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། ཐུ་ཐུད་སྤར་ཡོད་པའི་ཕྱིས་རང་
ལ་མངོན་གྱུར་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དེ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་དང་པོར་འཇུག་པའི་
ལམ་དབང་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་དུ་དང་པོར་
འཇུག་པའི་རྒྱད། སློན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་སྤྲས་པ་དང་འགལ། ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ལ་
ལམ་དབང་གི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་ག་ཉེས་ཀ་ཐོབ་པས་དེ་ཉིད་ལམ་དབང་ལས་རྒྱ་
དབང་དུ་མ་སོང་ཡང་། ཁྱེད་ཅག་རྒྱ་དབང་དང་ལམ་དབང་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་ཁྱེད་ཅག་དང་པོར་ལས་དང་པོ་བ་སློན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དེ་རྒྱ་དབང་ཡིན་གྱི་
ལམ་དབང་དུ་ཡེ་མི་འགྲོ་བས་ལམ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་རྒྱ་དབང་སློན་དུ་འགྲོ་
དགོས་ཞེས་པ་དང་འགལ། ཡང་དེ་ལྟའི་རྒྱ་དབང་ཉིད་ལམ་དབང་ཡིན་པར་མི་
འགལ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་དབང་ལས་ལམ་དབང་བྱད་པར་འཕགས་བྱེད་དུ་
ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་དབང་ཞེས་པའི་དབང་དང་ལྟན་
ཅིག་སློས་པའི་ལམ་དེ་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་ལམ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་དབང་བའི་དབང་
ཡིན་པས་དབང་དེ་བསྐྱར་བ་ཉིད། ཅས་ལམ་དེ་དག་ནལ་འབྱོར་དུ་བྱ་རུང་ངམ །
ཡང་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་དེ་དག་དེར་སྐྱེ་བ་གང་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤགས་རྒྱ་དབང་ཐོབ་པ་ན་ལམ་དེ་དག་ནལ་
འབྱོར་དུ་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ལས་ལྟག་པའི་དབང་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ། སྤགས་

གྱི་དེ་དག་གསོས་འདེབས་ཙམ་ཞིག་གི་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འང་
མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དབང་བསྐྱར་དུས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་ལམ་ལྡེ་ནལ་འབྱོར་ལས་ལྟག་
པའི་ལམ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ལམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་ནས་སྒྲགས་ལམ་ལ་
འདུག་པ་ན། སྒྲགས་ལམ་གྱི་ལམ་ལྡེ་པོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་མཆོག་དམན་མེད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་སྒྲམ་ན་འང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་དབང་ཞེས་པའི་
དབང་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་ལམ་དེ་ལ་དབང་བ་རྒྱ་དབང་གི་དབང་ལ་འང་འདུག་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་དབང་ལས་ལྟག་པར་ལམ་དབང་ཞེས་སྒྲོས་ཀྱང་དོན་ལ་མ་
ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་
ལམ་དབང་གི་ཆོ་ག་དེའི་རྣམ་པས་ལམ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲོབ་མ་དེའི་
རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བུ་བ་པ་ཡིན་ན་རོ་མཆོར་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་འདྲ་ནི་སྒྲོན་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་
པའི་ལམ་དབང་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཞེས་པའང་ཆེར་མ་ཐོས་གིང་། ད་ལྟ་འང་
དེ་འདྲའི་གང་ཟག་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་ན་སྒྲོན་ཅིག །ཡང་ས་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་
དབང་དེ་སྒྲ་མའི་ལུས་དཀྱིལ་ལས་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལམ་དབང་དེ་སྒྲ་མའི་ལུས་
དཀྱིལ་ལས་ལེན་པས་རྒྱ་དབང་ལས་ལམ་དབང་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
ཞིང་འདུག་པ། དེའང་ཟབ་བྱད་དུ་འགྲོ་བར་མ་གོ་སྟེ། འོ་ན་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་
བའི་དཀྱིལ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་

དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་དབང་སྒྲང་
བར་སོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་དབང་གི་དུས་སྒྲ་མའི་ལུས་དགྲིལ་ལས་དབང་མ་
སྒྲངས་པར་ཡང་ག་ལ་འབྲུབ། ཡང་ཁྱེད་ཅག་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་དུས་དེ་ལྟའི་སྒྲ་
མའི་ལུས་དགྲིལ་ལས་དབང་སྒྲངས་ཀྱང་ལམ་དབང་བསྐྱར་དུས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ལུས་
དགྲིལ་དེ་དེ་ལས་ཟབ་བྱད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་དེའི་ཟབ་བྱད་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་
ལེགས་པར་སྒྲོས་ཤིག ཡང་ཁྱེད་ཅག་རྒྱ་དབང་དུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་
གཙོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ལུས་དགྲིལ་ལས་དབང་སྒྲངས་ཀྱང་། དེ་དུས་སྒྲ་མའི་
ལུས་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་ལས་དགྲིལ་འཁོར་པ་བཞོད་པ་ལས་དབང་མ་སྒྲངས་ཤིང་
ལམ་དབང་གི་དུས་སྒྲ་མའི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་ལས་དགྲིལ་འཁོར་པ་བཞོད་
པ་ལས་དབང་སྒྲངས་པས་ཟབ་བྱད་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེའང་ཚོལ་ཚིག་ཙམ་དུ་
སྒྲས་པ་ལས་འཐད་པར་མི་འབྲུབ་སྟེ། རྒྱ་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་གསང་དབང་ལེན་
དུས་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལུས་སྤྱི་ནང་གི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་གནས་ཐམས་ཅད་
དགྲིལ་འཁོར་པར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་དབང་ལེན་པར་བཤད་པས་འདིར་
ལམ་གང་གི་དུས་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་དུ་དབང་ལེན་པ་ཟབ་དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིར།
ཡང་ཁྱེད་ཅག་རྒྱ་དབང་གི་དུས་སྐབས་དབང་ལུས་དགྲིལ་ལས་མི་ལེན་ལ་ལམ་
དབང་གི་དུས་སྐབས་དབང་ལུས་དགྲིལ་ལས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཟབ་བྱད་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་

ན། དེ་ལྟ་ན་ཁྱིད་ལ་ཉེས་པ་འདྲིར་འགྱུར་ཏེ། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་དག་དབང་
བཞི་ལེན་ཡུལ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་སོ་སོར་ངེས་པར་མེད་ན་དབང་མི་ཐོབ་
པར་སྐྱ་པ་ཁྱིད་ཅག་གི་བཞེད་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལམ་དབང་གི་
བུམ་དབང་ལེན་དུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་གསང་དབང་ལེན་གཞིའི་དགྱིལ་
འཁོར་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་སོང་བས་བུམ་དབང་དེ་བུམ་དབང་གི་དགྱིལ་
འཁོར་ལས་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་དབང་གི་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་དེའི་ཆེ་
དབང་གོང་མ་གསུམ་ལས་དབང་བསྐྱར་དུ་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱིད་ཅག་
བྱགས་བརྩེས་ཆེས་ཆེར་མཛད་པའི་དགྱེས་རྟོག་ལམ་དུས་སུ་གྲགས་པའི་ལམ་
དུས་དེ་ཀྱེ་རྟོག་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད། དེ་
ལྟ་ན་ལམ་དུས་དེ་ལམ་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྒྲོམ་དུ་མི་རུང་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྒྱ་དབང་གི་བུམ་དབང་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་དང་དབང་གོང་མ་ཐོབ་
ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ལ་དབང་བར་རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་ལེགས་
པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁྱིད་ཅག་རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་དེ་ལྟ་ན་གསུངས་ཀྱང་
ངེད་ཅག་གི་ཐ་སྙད་སྐྱར་བའི་ལམ་དབང་དེ་མ་ཐོབ་པར་རྒྱ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་དབང་འཆང་པ་ན་
རྟོ་རྟེ་འཆང་ལས་ཁྱིད་ཅག་དབང་བཅོན་པ་ལ་ངེད་ཀྱི་བྱི་བ་བརྟེན་པའི་སྐབས་

གར་ཡོད། ཡང་བྱེད་ཅག་ངེད་གྱི་ལམ་དུས་དེ་གྱེའི་དོ་རྗེའི་བསྐྱོད་རྫོགས་གྱི་ནུལ་
འབྱོར་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རང་དགར་ལམ་དུས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཉམས་ལེན་
ཞིག་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། བྱེད་གྱི་ལམ་དུས་གྱི་ཆོག་ག་དེ་ལམ་
དབང་གི་ཆོག་སོར་བཞག་ཅིག་ལེན་ཅིང་འདུག་ལ། ལམ་དབང་དེ་རྒྱ་དབང་གི་
ཆོག་བསྐྱུས་པ་ཞིག་དུ་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་བསྐྱོད་རྫོགས་གྱི་ནུལ་འབྱོར་ལས་འོས་
མེད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར། ཡང་བྱེད་ཅག་ས་སྐྱ་པ་ནམས་ལམ་དབང་དེ་རྒྱ་དབང་གི་
ཆོག་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དབང་དེ་སྤྱོད་བཅས་གྱི་ཆོག་མང་བས་མི་ཟབ་ལ།
ལམ་དབང་དེ་རྒྱ་དབང་གི་ཆོག་ལས་བསྐྱུས་པས་ཟབ་པའི་སྤྱིར་དབང་དོན་གྱི་
རྟོགས་པ་བསྐྱོད་པ་ཆེས་ལྗུར་རོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དེ་ཟེར་
རྒྱས་འཕོངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འོ་ན་ལམ་དབང་དེ་ལས་ཀྱང་ཆོག་བསྐྱུས་པ་ཞིག་
བྱས་ནས་དེ་ལ་འབྲས་དབང་གི་མིང་བཏགས་ནས་ལམ་དབང་ལས་འབྲས་
དབང་ཟབ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་དབང་
མ་ཐོབ་ན་ལམ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་ལམ་འདུས་སམ་འབྲས་དུས་སྒྲོམ་མི་རུང་བྱས་ན་
དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཅི་ཡོད། ཡང་བྱེད་ས་སྐྱ་པ་དག་ལམ་དུས་ལྟར་ཆགས་ལེན་
དུས་བདག་ཉིད་གྱེའི་དོ་རྗེའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་དུ་བདག་
ཉིད་དབང་ལེན་པ་ན་དགྱིལ་འཁོར་པ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་དབང་ལེན་པ་

ཡིན་ནམ། ཡང་དགྱིལ་འཁོར་བ་བདག་ཉིད་ལས་བདག་ཉིད་ཐ་མལ་བའམ་
ལྟའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ལུས་གིག་ཟུར་དུ་སྤྱེ་ནས་དེས་དབང་ལེན་པ་ཡིན། ཡང་དབང་
ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་གཞན་ཞིག་སྤྱོད་དངས་ནས་དེ་ལ་དབང་ལེན་པ་ཡིན། དང་
པོ་ལྟར་རོ་ཞེས་ནའང་མི་འཐད་དེ། དབང་བསྐྱར་བ་ན་གསང་སྤྲུགས་བྱིན་
རྒྱབས་ལམ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེ་བ་ལས་དེ་
ལྟའི་དབང་ལེན་ཚུལ་དེ་ལ་དེ་ལྟའི་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེ་བའི་ཆོག་མ་ཆང་བའི་
བྱིར་ཏེ། བྱེད་གྱི་དབང་ལེན་ཚུལ་དེ་བདག་ཉིད་དམ་ཆོག་པས་དམ་ཆོག་པ་ལ་
དབང་ལེན་པ་དང་བདག་ཉིད་འཁོར་བ་པས་འཁོར་བ་པ་ལ་དབང་ལེན་པར་
སོང་བའི་བྱིར། སྤྱིར་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྤྱི་
བཞི་གང་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྲངས་ན་གསང་སྤྲུགས་ལ་རང་
འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་སྤྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས། དེ་ལྟ་བུ་
དེ་དེ་སྐབས་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་བྱབ་ཅི་འདྲ་ནས་བཤད་ལེགས་པར་སྒྲོས་
གིག། འདི་ལྟར་བཤད་གྱི་ཁུངས་བྱབ་མེད་ཀྱང་། ས་སྐྱ་པའི་བྱག་བཞེས་ཡིན་ནོ་
སྟམ་ན། རང་ཉིད་གྱི་གཞི་ལུས་ལས་ཟུར་དུ་ལུས་སྤྱེ་ནས་གཞི་ལུས་ལ་དབང་
ལེན་པས་ཀྱང་རྒྱ་དབང་ལས་ཟབ་བྱད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། དེ་འདྲ་རྒྱ་དབང་གི་དུས།
བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་ལས་དབང་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་གྱི་ལམ་དུས་གྱི་དབང་

ལེན་ཚུལ་དེ་དོན་གྱི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱོན་གས་གསུམ་པ་ནི་བྱེད་ཀྱང་མི་འདོད་པས་
དེར་བས་སོ། །ཡང་འདི་འདྲི་སྟེ། རྒྱུད་བང་ཐོབ་ནས་ལམ་དབང་མ་ཐོབ་པར་
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་སྒོམ་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན་མཚུངས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། སྒྲགས་ཀྱི་སྒོམ་དམ་ཀྱང་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅི་
ཞིག་ཡོད། རུང་ན་སྤར་རྒྱུད་བང་ཐོབ་པ་ལས་ལམ་དབང་ཐོབ་པས་བྱེད་པར་དུ་
བྱས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བྱེད་པར་བཞིན་དམ་མེད། མེད་ན་ལམ་
དུས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་ལ་ལམ་དབང་བསྐྱེད་བས་པན་ཡོན་ཆེར་འགོ་བར་
བཤད་པ་དང་འགལ། ཡོད་ན་ལམ་དབང་ཐོབ་རྗེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ནལ་
འབྱོར་གྱི་ཟབ་བྱེད་གང་ཡིན་ལེགས་པར་སྒྲོས་ཤིག ཡང་བྱེད་ཅག་ས་སྐྱུ་པ་པལ་
ཆེར་ལམ་དབང་ནི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་བཞི་ཡིན་རྒྱུ་དབང་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་
ཟབ་བྱེད་ཡོད་དོ། ཞེས་ཟེར་གདའ་བ། དེ་ལྟར་འཆད་ན་ཡང་ཉ་ཅང་ལེགས་
བཤད་དུ་འགོ་བར་མ་མངོན་ཏེ། འོན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་བཞི་དེ་
རྒྱུད་བང་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། །དེ་ལས་དམན་པ་ཞིག་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་བང་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་བཞི་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྒྱུད་བང་གི་དབང་བཞི་ཐོབ་ཀྱང་དབང་བཞི་ཡང་
དག་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟ་སྒྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་པའི་

དབང་བཞི་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཡང་བྱིད་ཅག་དེ་ལྟའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་བཞི་
ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལྟ་མིན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་བྱད་པར་བཞིག་ཡོད་པ་དེའི་དབང་བཞི་མ་
ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟའི་བྱིན་རྒྱབས་བྱད་པར་བ་དེ་བྱོད་གྱིས་ལེགས་པར་
སྒྲོས་ཤིག གཉིས་པ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ལས་དབང་དེ་རྒྱ་དབང་ལས་དམན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་འདྲི་བྱུགས་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཅི་ས་སྐྱུ་པ་དག བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
དབང་བཞི་དེ་རྒྱ་དབང་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱིར། དབང་དེ་ལས་དང་
པོ་སྒྲིན་པར་བྱེད་མི་རུས་ཞེས་སྒྲུབ་རྒྱུ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་
བྱེད་དེ་ལའང་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ། འོ་ན་བྱིད་འདོད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་དེ་
སྐལ་ལྷན་གྱི་སྒོ་བ་མ་བདེ་སྐྱུ་ལྟར་མཁྱོགས་སུ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བྱད་
འཕགས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་བྱད་འཕགས་སུ་མ་སོང་བར་ཐལ། དེ་ལྟའི་དབང་
དེ་ད་ལྟ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐལ་ལྷན་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་པོ་ཡང་རབ་སྒྲིན་བྱེད་
ཀྱི་དབང་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་མ་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། ས་པཌ་པས་རི་སྐད་དུ། དེང་
སང་གང་ཟག་རབ་འབྲིང་ཀྱན། རུལ་ཚོན་གྱི་ནི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་
བསྐྱར་བྱ་བ་གསུངས་མོད་ཀྱི། །གཞན་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་རྒྱུད་ལས་བཀག །ཅིས་
གསུངས་པ་ཅི་ལྟར་འ །ཆད། ཁྲབ་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། རྣགས་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་དབང་
པོ་ཐ་མ་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་རུས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་ཆེས་རུས་ལྷན་དེ་སྐལ་

ལྷན་དབང་པོ་ཡང་རབ་སྒྲིན་ལུས་སོ། ཞེས་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་
ཏེ། །དཔེར་ན་ཀླུ་པོ་འདི་ཆེས་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་བས་དམངས་པ་ལ་པ་གཞོམ་
བར་མི་ལུས་ཀྱི། སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱ་འཛོམས་པར་ལུས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་
མཚུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱད་སྡེ་ལས་སྐལ་ལྷན་ཀྱི་དབང་པོ་ཐ་མ་སྒྲིན་བྱེད་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཡང་རབ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལུས་པས་མ་བྱལ་གྱིང་།
དབང་པོ་ཡང་རབ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཐ་མ་སྒྲིན་པར་བྱེད་
ལུས་ཏེ། དབང་པོ་ཡང་རབ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱབས་ཆེས་ལུས་ལྷན་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་ཞུགས་པ་ན་དབང་པོ་
ཐ་མ་དེ་ཡང་དབང་པོ་དང་རིགས་མཚོག་ཏུ་འཕོ་བས་རྒྱད་ཆེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་
པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྟོབ་དཔོན་གྲུའམ་བྱལ་ལྷ་བྱ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དམིགས་པ་
ཅོམ་ལ་སེམས་མི་ཟེན་པ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་གྲུ་སྟུབ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་དབང་
བར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་འཕོས་ཏེ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ལྷ་བྱའི་ལོ་
རྒྱུས་ཟད་པ་མེད་པ་སྤར་བྱུང་མཐའ་ཡས་པ་ལྷ་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱེད་ཅག་
དེ་ལས་གོ་བསྟོག་ནས་སྟུ་བའི་ཟབ་གསང་དེའང་ལེགས་པར་སྟོན་ཅིག ཡང་
ཁྱེད་ས་སྟུ་པ་བདེ་མཚོག་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་བཞི་དེ་སྤགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ལ་བར་དུ་མ་གནང་གསུངས་གདའ་བ་དེ་

རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅིས་འདྲིའོ། དེ་ལ་བྱིད་ཅག་ས་རྒྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་
གོང་མ་ཁ་ཅིག་གིས་དོ་རྗེ་ཕག་མོའི་རྒྱབ་ཐབས་ལ་དོ་རྗེ་ཕག་མོའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
དབང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། ལེན་པོ་དེ་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བར་བ་ཐོབ་པ་
སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་བར་བའི་སྟོན་དུ་རྩལ་ཚོན་
ཀྱིས་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་གེས་བྱེད་དུ་
འབྲེལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཚད་མའི་ཁུངས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱིད་ཆོངས་ཞེན་
ཀྱིས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་བདེན་སྟེ། རྗེ་བཙུན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ནི་རྟོགས་པར་
དཀའ་ཡང་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཁུངས་སུ་མི་བྱེ་སྟེ། དོ་རྗེ་ཕག་མོའི་རྒྱབ་
ཐབས་ཀྱི་ཡུང་དེ་ནི་དོ་རྗེ་ཕག་མོའི་བྱིན་རྒྱབས་འཕོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་
སྟོན་དུ་དོ་རྗེ་ཕག་མོའི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་
པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེས་སྟོབ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་ནས་བྱིས་སྟོབ་མ་དེས་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་དབང་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་
སྟོན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པས་རྒྱུད་སྟོན་ཅིང་སྟོམ་དམ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་
གིས་རྒྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་
གང་དག། །རྩལ་ཚོན་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་ལེན་པ་ན་ལེན་པ་པོ་དེ་རྣམས་
སྟོན་དུ་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་ལ་

གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བྱིད་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལག་མོའི་
སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འཆད་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
མཚུངས་པས། བྱིད་རྩལ་ཚོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱབ་མཚན་དང་བདག་འཇུག་ནམ་
ལེན་པ་ན་དེའི་སྐར་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་དབང་
གསར་པ་རེ་མ་སྤངས་ན་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བདག་འཇུག་སྤངས་ཀྱང་
བདག་འཇུག་གི་དབང་མི་ཐོབ་ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆེས་མཚར་ཆེས་པ་ཞིག་
འཆའ་དགོས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་རམ།
ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མཐོང་བའི་དྲིལ་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་དཀྱིལ་ལ་སོགས་པར་
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་འདི་ནི་སྐལ་ལྷན་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་ལས་
དང་པོ་པ་སློན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ཞེས་བསྟོད་བསྟུགས་ཆེན་པོར་བཤད་པ་ལས།
།ས་སྐྱ་པ་དག་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་
བསྐྱར་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དྲིལ་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་འདི་མི་
ཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོག་དོག་པོ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་
ཆོག་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་པ་ལ། དགོས་པ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་དབང་
ལས་ལ་མ་དབང་ཟབ་པ་སྐད་ཀྱི་ཁྲད་དོན་གྱི་གསུང་དཔག་ཏུ་མེད་པས་གདུལ་བྱ་
ལེགས་པར་འབྲིད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་དེ་སྐད་མི་གསུང་ཀ་མེད་བྱུང་བ་ནི། ཐག་

རུལ་སྒྲིལ་འབྲེང་རུལ་མཐུད་དགོས་པར་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། ཡང་བྱེད་ས་སྐྱུ་པ་
དག་དབང་གི་ཚུ་བོ་མ་རུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལམ་དུས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཤམ་སྒྲོམ་
ཐུན་ཆོད་ལས་མ་ཡོལ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་ཕལ་ཆེ་བས་འཆད་གདའ་བ། དེ་ཡང་
འཐད་པར་མ་གོ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་དབང་གི་ཚུ་བོའམ་རྒྱན་
དེ་ནི་ལུས་ཅན། ཅན་ཡི་གེ་ ཁམས་བདུད་ཅི། སྒྲིང་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞི་ལ་དོ་རྗེ་བཞིར་གྱུབ་པར་དབང་བའི་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུ་བོའམ། རྒྱན་མ་
ཆད་པ་ལ་འདོད་པ་ལས། བྱེད་ཅག་གིས་ཟེར་བ་དེ་ལྟར་ན་དབང་དོན་གྱི་རྟོགས་
པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་བཀའ་བབས་ཆད་ཀྱང་། དབང་ཆོག་ཆོག་གཤམ་ཙམ་གྱི་
དབང་རྒྱུ་རྒྱན་མ་རུབ་པའི་གོ་ཆོད་པའོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་
དབང་དོན་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པར་དབང་དོན་གྱི་ས་ལམ་གྱི་ཆོག་
འདོན་གཤམ་བྱས་པའི་རྒྱན་ཙམ་གྱི་མཆོག་གི་ དངོས་གྱུབ་ཐོབ་པའི་ཚུ་བོ་བར་
མ་ཆད་པར་འགྱུར་བའང་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་པར་རུས་སམ་
ཞེས། ཞར་བྱུང་དུ་བྱི་བར་བྱས་སོ། འདི་ལྟར་འདྲི་བའང་དེང་སང་གངས་ཅན་གྱི་
ཁྱོད་འདིར་དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་
སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་གི་བཀའ་སློལ་མེད། བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
དབང་བཞི་ཙམ་ཞིག་སྤང་བས་ནི། ལས་དང་པོ་པ། རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་

ཞེས་སྐལ་བ་ཆེས་དམན་པ་དག་སྒྲོགས་ནས། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ས་སྐྱ་པའི། བླ་
མ་གོང་མ་དག་ལ་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱབས་འཆོལ་བར་སྤང་བས། དེ་ལྟ་ན་འདི་སྐབས་
ཀྱི་ས་སྐྱ་པ། ཉིད་རང་ལ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལ་རྒྱ་དང་ལམ་གྱི་དབང་ལ་ཟབ་
ཁུད་མང་པོ་ཡོད་པ་སྤྲད་ཟེར། གང་ལ་བ་དེའི་ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་དུ་བྱིས་པ་
ཡིན་གྱི། འདིའི་ལན་ཀྱང་བསམ་སྦྱར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་སྤྲད་པར་གྱིས་ཤིག
ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཀམ་གཞུང་ལུགས་སྤྱིར་གི་གཞོལ་བའི་ཉ་ར་པ་ཁ་ག་གོ་ཆར་ཀམ་
པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་དགེ་བ་ལྷ་བྲལ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་
ཀྱི་བརྟན་པ་ཆེས་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་བྱིར་བསྐྱོད།

༄༅། །པོད་ཀླུ་པོ་ཆེན་པོའི་ཀླུ་ཐབས་ཀྱི་མཛད་པ་གཏམ་དུ་བྱས་པ་
སྤྲེལ་གདོང་ཀླུ་པོ་ལ་གནང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བའོ།

སྟེ། སྤོན་གྱི་དུས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་
མེད་པའི་བཀྱི་བས་འགོ་བ་མ་རྒྱན་ཉམ་ཐག་རྣམས་རྫོགས་སངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
འགོད་པར་བསགས་པའི་སྐལ་ཕན་དག ལེགས་བྱས་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱོད་པར་མཐུན་
པའི་ཡུལ་ཆབས་ཅིག་པར་གནས་པའི་ནང་ནས། འགོ་བ་གཞན་དག་མཛོན་

མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་
སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་གཡང་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
གཤེགས་ནས་མཁའ་མཉམ་གྱི་མ་གྲན་མཐའ་མེད་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་
གཡང་ས་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་བཅན་པོར་ངལ་གསོར་
འབྱུག་པར་མཛད་པའི་བཀའ་བཅན་པོ་དབང་ཐང་ཆེ་ཞིང་གཟི་བརྗིད་འབར་བ་
གང་གི་རིགས་རྒྱད་ལ་བཅས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ལྷ་བཅན་པོ་སྐུལ་པའི་མི་རྗེ་དག་གིས།
གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་བོད་སློན་པ་དུད་འགོ་མའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་གྱིས་གང་
བའི་ཐུན་རུམ་དང་འབྲ་བ་འདིར། རྒྱ་བྲལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིང་ལུགས་
འགོད་པར་མཛད་པའི་སྐུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་རྒྱས་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་ལ་
བཀའ་བྲིན་གཞལ་དུ་མེད་པར་སྐྱབས་སུ་མཆི་བའི་འོས་སུ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཡིད་
ཆེས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་རེ་ཞིང་འདིར་ལས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་འགོ་བའི་གནས་པ་
རྣམས་ཐོག་མེད་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བའི་
བདེ་དགེ་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མ་ལགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཆལ་བའི་རེ་བ་
རྗེ་ཐོགས་པ་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ནི། ཨེ་མ་ཆེས་སྐལ་བ་མྱད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་སེམས་ཅན་ངན་པའི་ལས་ཀྱི་བྱུར་ཤལ་ལས། རྒྱལ་པོ་ངན་
པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་བོད་སློང་དགའི་བདེ་སྦྱིད་

ཐམས་ཅད་ཉམས་པའི་དུས་སུ། སྤྲུང་ཡང་ཆོས་ཀླུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དབོན་ཆ་
གཏུང་སྤྲུང་དག་གིས་སྤྲུང་གི་ཡིག་ཆ་ང་ཆེ་གོ་གནའི་གཏམ་རྣམས་ཐུགས་སུ་བྱོན་
བོད་འབངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་གཏན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐུགས་ཀྱིས་
མ་བཟོད་ནས། ལུས་སྒོག་ལོངས་སྒྱུད་ལ་འཕངས་པ་རྩའི་ཕེ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་
པར། བཟའ་བཏུང་གང་དོ་ཉིན་མཆན་སོགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་སྦྱིར་མཁའ་
མཉམ་གྱི་འགོ་བ། སྒྲོས་རང་གི་འབངས་སུ་གྱུར་བ་དག་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་ལས་བཟང་པོའི་འབྲེལ་པས་སྦྱོབ་གང་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པར་སྦྱོར་བ་མཛད་པའི་ཆེད་དུ། དབུས་ཀྱི་བཙན་པོ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་མེ་རོ་མདོ་ཁམས་སྤྲད་ནས་སྦྱོར་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་
པར་མངའ་ངེས་ཀྱི་ལྟ་བཙན་པོ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་གར་ཤར་
ལུབ་དབུས་གསུམ་ཁ་ཆེ་དག་ནས་སྦྱོན་བྲངས། སྤྲུང་གངས་ཅན་གྱི་ཀླུ་ཁམས་
སུ་དར་བར་མཛད་ལ། སྤྲུང་ཡང་ཀླུ་བས་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱད་ལས་ལུང་
བསྟན་པ་ལྟར། ཉི་འོག་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ནས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་
ཉིར་ཇིང་གིར་གན་གྱི་ཀླུ་རྒྱད་དང་། ཉི་མ་ལུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་པ་དཔལ་ལྷན་ས་སྒྱུ་པ་ཡོན་མཆེད་ཉིད་ལྷེ་ལུང་དུ་
འབྲེལ་བས་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་ཀླུ་ཁམས་སུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་

ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཁྲིམས་བཅས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནམ་མཁའ་
དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་མཛད། དེ་དང་དྲུས་མཚུངས་པར་འཕགས་པ་
ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། བྱང་གི་ཕྱོགས་འདིར་
བྱང་སེམས་སྒྲ་འོད་གཞོན་ཅུ་དེ་ཉིད་དཔལ་སྐྱམ་པོ་བ་ཞེས་མཚན་བཟུང་ནས་
རབ་ཏུ་བྱང་བ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱི་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་བ་
སོགས་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་དེས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་
འབྲུལ་གྱི་མཐུ་ཆེར་བོབ་པ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གི་སྟོབ་མ་དང་། དེའི་ཡང་སྟོབ་ཉིང་
སྟོབ་དག་གིས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་དག་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འོད་
ཟེར་ཅན་ལྟ་བུར་བྱས་སྐབས། དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐྱབ་ཉིད་བསྟན་པ་འདིའི་
གཤམ་མཐུད་པར་འབྲི་བྱང་འཛིག་ཏེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་བྱོན་ཏེ། རྗེ་
བཙུན་བྱམས་པའི་འཁོར་འདུས་པ་དང་མཉམ་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་
རིགས་པ་དང་གོལ་བར་སྐྱབ་བ་བགང་ཡས་གྱི་སྒྲ་གོས་ཅུར་སྒྲིག་གི་འོད་ཀྱིས་ནམ་
མཁའི་དགུལ་འཁོར་ཉི་མ་འཆར་ཀ་ལྟར་དམར་པོར་བྱེད་པས། ཞིང་འདིའི་
མགོན་དམ་པར་བཞུགས་པའི་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྟུན་སྟེ་ཉིད་
གྱི་དབུས་གཙང་མངའ་རིས་ཁམས་རྒྱ་གར་ནག་མེ་ཉག་ཉོར་སོག་པོ་ཏུ་རྒྱ་ཚུན་
གྱི་སྤྲའི་མཚོད་གནས་མཛད་དེ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་དགོས་

དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་བརྒྱད་དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་
བསྟན་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་
གདན། སྤེན་ལྷ། ཨོ་ཏྭ་སུ་རི་དཔལ་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན། ལུབ་
ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱ། གཞན་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་སོགས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་མུ་མེད་པ་ལ་བསོད་ཆོགས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་
དྲིན་གྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྦྱིད་དུ་གྱུར་པ་ལས། བྱད་པར་
དུང་ཆེན་ཏའི་སི་ཏུ་སློབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤར་རྒྱལ་པོ་དང་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་
པའི་ཁྲིམས་ལུགས་བཟང་པོ་བཟུང་། བོད་མགོ་ནག་ལ་གཞོད་པའི་བྱི་དག་
བུལ། བར་གི་གཉེན་བསྐྱངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་སྐྱབ་གཉེས་
གྱིས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་ནས་བཏེག་ བོད་སིལ་བུར་འགོ་བ་ལ་
སྐྱབས་ཀྱི་ཉི་མ་མཛད། དེའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཉི་མ་དེང་སང་གི་བར། ས་བཀའ་
བརྒྱད་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་གནས་པར་གྱུར་
ཅིང་། དེས་ན་ཏ་ཅང་མི་རིང་བར་འཛམ་པའི་དཔལ་དང་སྐྱན་རས་གཟིགས་
གཉེས་ཡོན་མཆོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ། རྒྱ་ནག་ཏ་མིང་རྒྱལ་པོ་དང་ཀམ་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་དག་གིས་དབུས་གཙང་ཁྱི་སྒོར་བཅུ་གསུམ་ཀྱི་རྗེ་
རྒྱལ་དུ་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱོས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཤེས་སུ་བཅུག་པའི་ལུང་དང་ཤེལ་གྱི་སྟེལ་ཁ ལག་རྟགས་
གནང་ནས་དེས་ཀྱང་དབུས་གཙང་ཁམས་མངའ་རིས་ཀྱི་མཁས་བཙུན་བཟང་བ་
ཐམས་ཅད་བོད་ཡུལ་དབུས་འདིར་སྟུན་དངས། སྤར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
བཤད་སྟོལ་ཡོད་པ་ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། མེད་པ་རྣམས་སྤར་བཙུགས། དེ་
དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་
བཙའ་འཛིན་མཛད། དེ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་མི་སྟུན་པ་ཐམས་ཅད་
ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བརྟལ་ནས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་སྦྱར། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རིས་
རྣམས་ཀྱང་སྟུན་བདག་གི་ཚོགས་སྟེལ་ཞིང་སྟོག་པ་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་སོ་སོའི་ལྟ་
སྦྱོད་མི་མཐུན་པ་དྲི་མ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་སྦྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་
དང་མཐུན་པར་ཆེས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་
བར་གྱི་ཉི་མ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེར་སང་གི་དུས་འདིར་བོད་ཀྱི་བདེ་
སྦྱིད་ཉམས་པའི་དོན་སྟོན་བོད་ཀྱི་འདྲེ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
བཙུགས་པ་ལ་མ་བཟོད་པར་ཆེས་འཇུག་གྱི་ཐོ་དབག་མེད་བརྩམས་པ་ལ་ཨོ་
རྒྱན་གྱི་མཁན་པོ་པད་འབྱུང་གིས་དེ་དག་དམ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་
དབང་གིས་རང་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་དམ་བཅའ་གཉའ་ཡངས་སུ་སོང་། སྤར་
དམ་བཞག་གི་ཞེ་མཁོན་སྟོང་ལ་བཞག་ནས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་

བསྐྱབས་ནས་བོད་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་འཛོམས་པའི་སྤྲད་དུ་བོད་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་སྟོབས་
ཡོད་ཀྱན་ཀྱི་སྟོ་བསྐྱར་བས་མི་དགེ་བའི་སྟོ་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་འཕེལ། དགེ་སྟོ་ཉམས་
པས་འདྲེ་སློན་དེ་དག་གིས་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲགས་རྟེན་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་
འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཆོང་དང་བྲེ་མོ་དང་དམག་དང་ཞིང་ལས་
ལ་བསྐྱལ། བྲན་དང་མངག་གཞུག་པར་བྱས་པ། དེའི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བོ་པལ་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས། མཆོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་སྟོན་
པའི་ལས་ཁོ་ན་བསགས་པས་རྣམ་སྟོན་དུ་མཐོང་ཆོས་ལའང་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་
ཅད་དུ་ནད་དང་ལོ་ཉེས་དང་། བར་དུ་འབྱུག་ཅོད་དང་། བྱི་ནས་མཐའ་དམག་
ལྷགས། ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཐག་བཅད། དེའི་དབང་གི་དགོན་
མཆོག་གི་རྟེན་རྣམས་ལའང་དད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོས་བསགས་སྤྲད་བྱེད་པའི་བསྟན་
པ་ལྟུང་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོན་ལས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པའི་
མཐའ་བརྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ། སྐུ་ལ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གཙུག་ལག་
ཁང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་བསགས་སྤྲད་གི་ཆེད་དུ་
འགྲོ་དོན་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གནས་གཞན་
དུ་སྐྱབ་བྱངས། དེ་ལྟའི་དབང་གིས་སྟོན་པས་འདིར་ཐར་པ་འདོད་པའི་དད་ཅན་
ཀྱང་ཉིན་སྐར་ཙམ་དུ་གྱུར། དེ་བྱུང་ཙམ་མཆོས་ཀྱང་བསགས་སྤྲད་གི་ཡུལ་གྱིས་

བསྐྱལ་བ་དང་། བསགས་སྒྱུར་གི་ཐབས་མ་སྒོངས་ཤིང་། ཅུང་ཟད་བྱེད་པའི་
བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལའང་བར་ཆད་ཆེས་ཆེ་བས་བསམ་སྒྱུར་ཆད་དུ་མི་
འབྱོལ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་དགེ་བའི་བསམ་སྒྱུར་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་གི་ནས་
བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
ཐབས་ཤེས་ལ་རེ་ཐག་ཆད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར། དེའི་དབང་གིས་ནག་པོའི་རྩ་
ལག་དག་སྟོབས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ནས་དེ་དག་གི་བར་ཆད་ཀྱི་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པོ་དག་གི་
མཆོད་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྗེ་དང་དགེ་འདུན་སྒྱུབས་གནས་མཐུ་བཙན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྒྱུན་བདག་གི་སྡེ་ཆོ་རིས་མངོན་མཐུན་གྱིས་སྒྲོན་ནས་འབངས་སུ་
བཀོལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་འཐབ་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། གཤེ་བ་དང་། གོ་རར་
འཇུག་པ་དང་སློག་དང་བྲལ་བ་དང་ཡོ་བྱད་འསློག་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་
དགེ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཞིག་པ་སོར་འཛིག་རྟེན་ཐ་ཤལ་གྱི་ཆོམ་རྒྱན་
དང་བྱི་བོ་པ་ལས་ཀྱང་དམན་པའི་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚུལ་དེ་
ལྟས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་སྒྱུབས་གནས་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ཁས་དམན་
དབང་རྒྱུད་ཡོ་བྱད་གྱིས་འཛོངས་ནས་བྱིམ་བདག་དང་ཡུལ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ལ་
སྒྱུབས་ཞུ་བའི་ཞུ་རྟེན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགོན་གནས་ལོངས་སྒྲོད་སྟོབས་
ཤེ་དང་བཅས་པ་སྟུལ་ཏེ། དེ་དག་གི་གཡོག་དང་དབང་ཆེན་དང་ལོར་གཉེར་

དང་དམག་གི་ལས་སོགས་ལུས་སྟོག་ལྟོས་མེད་དུ་བྱེད་པས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
བསྟན་པ་འདི་ད་ལྟ་མིང་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞུགས་བསྟན་ཙམ་ཡང་ལུང་
པར་གྱུར། དེས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་ཆས་ལྷགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་
དཔོན་རན་ཤེད་གང་ཆེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ལོངས་སྟོང་གྱི་འབྲེལ་གར་ཡོད་
ཀྱི་མོངས་ཞེན་གྱིས་རང་རང་གི་གང་དཔན་གྱི་དབང་གིས་སྡོ་བ་ལྷ་ཐབས་ཚུན་ཀྱང་
ཅི་བསྐྱར་དང་འདི་བསྐྱར་མེད་པར་སྤར་མེད་པའི་ཆས་ལྷགས་ཀྱང་འཕྲལ་
འཕྲལ་དུ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྟོལ་འཛུགས། མཁས་བཙུན་བཟང་གྲུབ་ཀྱི་
མིང་ཙན་རྣམས་ཀྱང་སྟོ་གོས་གར་ཡོད་ཀྱི་སྒྱུན་བདག་འབྲེལ་ཡོད་རེའི་ངོ་རྒྱུག་
པ་མི་དགེ་བས་ཅི་བཞིན་གྱི་ཆེད་དུ། ཅི་བྱ་འདི་བྱ་མེད་པར་བྱི་དང་བྱ་རོག་མི་གར་
མང་དུ་སྟེག་པར་ལྟར་བསྟགས་ནས། རང་གི་ཆོས་ཤེས་ཆོད་ཀྱི་འཆད་ཅོད་ཅོམ་
པའི་མཁས་གྲགས་དང་ལྟ་སྒྲོམ་སྟགས་བཟུངས་ཀྱི་རུས་པས་གཏོར་མ་སྒྱུན་སྟེག་
བྱིན་སྐབས་དབང་བྲིད་ལུང་གསུམ་ཐམས་ཅད་བོན་པོའི་ལྟོ་མཆོག་ལྟར་བཞུགས་
ཁོ་ནས་རང་སྟོགས་ལ་ཆགས་པས་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཐབས་དང་། གཞན་སྟོགས་ལ་
ཞེ་སྤང་བས་གཞོད་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་སྦྱར་བའི་ལས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་
དང་རན་སོང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ལུ་མེད་པས་སྟོགས་འདིར་བྱབ་པའི་
བསྐྱལ་རན་འདི་འདྲ་བ་། གེ་མ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལུབ། དེའི་

དབང་གིས་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་
དར་དྲག་རྒྱན་རིང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་གདའ་བ་འདི་ལ། ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་མཐུ་
སྟོབས་འབྱོར་བ་ལུན་སུམ་ ཆོགས་པའི་དབང་གིས་ལྷག་པའི་རིགས་སུ་ནི་
འབྱུངས། གང་དུ་བཀའ་བསྒྲོམ་པ་ཙམ་གྱིས་འབངས་ཐམས་ཅད་གསུང་གིན་དུ་
མི་སྒྲོག། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གོང་མ་ཆེ་བཅུན་གྱི་ཡུལ་དུ་བཀྱར། དག་
གཉེན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་ཀྱི་སྒྲར་མི་འཛོག་པར་
སྐྱེ་བོས་ཞབས་ནས་འདེགས་པའི་ཆོ་རིགས་བཙན་བོའི་ཁྲི་ལ་གནས་པའི་དུས་
འདིར། སྟོན་གྱི་ཡབ་མེས་འཕྱུལ་གྱི་རྩེ་བོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཙན་རིས་མེད་པ་
ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་མཆོ་
ལྟར་འཛིང་མི་འབྲུགས་པར་བྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞན་དོན་གྱི་བཙོན་པ་བསྐྱལ་མེ་
ལྟར་འབར་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་དགའ་གུས་ཀྱིས་བྱགས་འཕྲོག་སྟེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་
དད་ཤེའི་སྒོའི་ཡ་རོལ་དུ་སོན་པ་དག་གིས་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་བྱགས་ཀྱི་སྟོག་དུ་སོང་
བས། མ་རྒྱན་མཁའ་མཉམ་གྱི་བདེ་སྦྱིད་སྟེལ་བའི་ཆེད་ཁོ་ན་ལས་སེམས་རྒྱ་
སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་བྱགས་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ལས་
བྱགས་རྒྱད་ལ་འབྱུངས་པ་གོར་མ་ཆག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དང་སང་གི་དུས་ངན་
འདིར་བསམ་བཞིན་དུ་འབྱུངས་པ་ལགས་པས། ད་ལྟའི་སྦྱོད་དུས་འདི་ལ་

ལེགས་པར་སྤྱན་གྱིས་བཅས་ནས་འདི་ལྟར་དགོངས་རིགས་ཏེ། བསྟན་པ་སྔ་
དར་བར་དར་ཕྱི་དར་གསུམ་གྱི་དུས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དགོན་མཆོག་གསུམ་
གྱི་ཏེན་རྒྱས་པར་བལྟགས་པ་འཛིག་པ་རྣམས་གསོ་བ་དང་། མ་ཞིག་པ་རྣམས་
ལ་སྤར་སྒྲེ་དགྲའི་ཆོགས་བསགས་སྤྱད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟ་དགེ་འདུན་
དགོན་མཆོག་འགོ་བའི་སྤྱ་མར་བལྟགས་པ་རྣམས་ལྟ་སྤྱོད་ཁྱིམ་པའི་བྱ་བ་དང་མ་
འདྲེས་པར་གྲོག་པ་ཁ་ཏོན་དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་པ་བསྐྱལ་བ་དང་། དེ་དག་
གིས་མཐུན་ཉེན་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཉོ་ཆོང་དང་ཞིང་ལས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ཁེ་
དང་ལག་གི་སྤྲས་ལ་སོགས་བྱ་བ་ངན་པས་གཡེངས་ཏེ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་སྤྱིན་
བདག་དད་འབྱོར་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱ་ཁབ་ནས་སྤྱོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་
ལྟའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་དང་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
རང་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་བསྐྱབ་གསུམ་ལེགས་པར་སྤྱད་བའི་བྱ་བ་མ་གཏོགས་རང་
གི་ཉེ་དུ་དང་མཛའ་བཤེས་དང་གཡོག་འཁོར་དང་སྤྲེ་རིས་དང་། རྗེ་དཔོན་གྱི་ཆེ་
འདིའི་སྤྱན་ཆོགས་གྱི་འབྱོར་མི་འབྱོར་གྱི་བྱ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྐྱབ་ཏུ་མི་འཇུག་
ཅིང་། དགེ་འདུན་དེ་དག་གི་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་མི་ཤེས་ཤིང་སྒོ་
གསུམ་དུལ་བར་མ་གྱུར་ན་དེ་དག་གི་སྒོ་གསུམ་འདུལ་བར་རྩས་པའི་བཤད་
སྐྱབ་གྱི་གདམས་པ་མངའ་བའི་ཡོངས་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚོ་ད་པ་མེད་པ་

མཁའ་བཙུན་པའི་དབང་ཕྱུག་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ལེགས་པར་བཅལ་ནས་
དཀའ་བ་ཆེན་པོས་སྦྱོན་བྲངས་ནས། དེ་དག་ལ་སྒོ་གསུམ་ཡོངས་སྦྱོང་དགོ་བ་
དང་བཅས་པ་སྤུལ་ཏེ། དེ་ལྟའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སྦྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེན་བསྐྱར་ཅིང་
བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ནས། སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱེས་བྲུ་དམ་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་
ངོམས་པ་མེད་པར་ལེན་དུ་འབྱུག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་ཇི་ལྟར་སྦྱུལ་བ་སྦྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྒོ་ག་ཀྱང་འདོར་བར་མཛད་ན་ཚུལ་དེས་སྤྱོད་པ་འདིར་
ལའོད་པའི་འབངས་ཡལ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོན་གྱི་དགོ་བ་གོམས་པའི་སྦྱེས་བྲུ་དད་
ཤེས་ཅན་མང་དག་གླིང་བ་རྣམས་དགོ་བའི་རིགས་སད་ནས། །དཀོན་མཆོག་
གསུམ་བླ་མར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་བསྦྱབས་ཏེ་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་
རྫོགས་ལུན་གྱི་དུས་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞིང་འདི་
ལེགས་པར་འབྱོར་བ་ན་སྦྱེ་བོ་ཡལ་བ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་དགོ་
བར་གྱུར་ཏེ། བ་མ་དང་ཀན་རབས་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཡ་རབས་རྣམས་གོང་དུ་
བཀྱུར། དམན་པ་དབུལ་འཕོངས་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བས་སྦྱོང་ཞིང་ཉམས་ཐག་
ལས་སྦྱོལ། རང་མཉམ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་མཛའ་བས་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་

ཕན་པ་བསྐྱབ་པས་ལུས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྒོག་ཞོར་ལ་བསོད་འཕྲོག་ལོག་སེམས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཆད་རག་གིས་ཀྱང་གཞན་འབྱེད་པའི་ཕྱ་མ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
པ་རང་གར་འགགས། ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་པ་བྱ་མ་སྤྱིང་
གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ཙམ་རྗེ་གདུང་མི་འཆོལ། འབངས་ཀྱི་རབ་མི་
ཆད། དཔའ་བའི་ཕྱ་ལ་མི་ཤོར། ཐབས་ཀྱི་ཐུགས་མི་ཉམས། བྱོགས་ཀྱི་འདུ་སྐོ་
མི་འགགས། སྒོན་གྱི་འཕྱལ་མི་གཏྱགས། སྒྲན་གྱི་མཛེངས་མ་རིལ། ས་གཞིར་
རིན་པོ་ཆའི་འབྲུང་ཁུངས་མི་ཆད་པ་ཞིག་འབྲུང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ན་དད་འབྱོར་
ཅན་དག་གི་རྗེས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བདོག་གུ་ཅོག་
ཐུལ་བས། དེའི་བསོད་ཆོགས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་རིགས་རྒྱད་ནང་འཁོར་གཡོག་
འབངས་རྟ་ཐུགས་ཞིང་ཁང་འབྲུ་སྤྱན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དག་འདྲའི་
གཞོད་པ་མེད་པར་བདེ་བར་རྒྱ་ཞིང་རང་རང་གི་ཆོ་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་ཞིང་།
མི་མ་ཡིན་ནག་པོའི་བྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་
པས་སེམས་རང་གིས་འགྱུར་ནས་དཀར་པོའི་བྱོགས་ལ་ལྷག་པར་དགའ་བས་སྐྱེ་
དགུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཡིད་དུ་འཕྲོག་པའི་ཕན་འདོགས་པས།
མི་ཐུགས་ཀྱི་ནད་དང་ལོ་ཉེས་དང་མཐའི་དམག་གི་འཆོ་བ་སོགས་ཡ་ང་ཞིང་
འཛིགས་སུ་རུང་བའི་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ལྷས་ངན་གྱི་རྒྱན་ཆད་ཅིང་། ཞིང་

འདིར་དབུས་དཔལ་གྱིས་གང་། མཐའ་གཡང་གིས་ཁེངས་། བྱོགས་ཐམས་ཅད་
ནས་བཀྲ་གིས་དེ་ལྟ་འི་ཆོས་སྒྲོང་བའི་མཛད་པའི་སྟན་གྲགས་གྱིས་མཐའི་རྒྱ་
གར་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་མཚར་ལ་ཡིད་མགུ་
ནས། ཡིད་བཞིན་གྱི་དགོས་དགུ་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིམ་འབུལ།
དེའི་སྒྲིམ་ལན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ངོ་མཚར་འདིར་ཡོད་ཀྱི་སྟན་གྲགས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྤྲངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟན་ཚིག་ཡིག་ཕྱིན་དུ་བྱས་པ་ལ་
བཀའི་བྱུག་རྒྱ་བཏབ་པ་བྱོགས་མཐའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རལ་པའི་ཅོད་པན་
ནོར་བུས་སྒྲིམ་པའི་ཐོད་དུ་འཛིང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱ་ཆེ་འདི་ཉིད་གཏོང་བ་
ནའང་རི་ལྷ་ར་བཞེད་པའི་ལྷ་མིའི་གཞལ་མེད་ཁང་བདེ་བ་དང་གྲ་ཞོམ་པར་
གནམ་དུ་གཤེགས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྲད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
བས།ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྐྱབ་པར་མ་མཛད་ན། སྟིགས་མ་ལུ་
བདོའི་ཆེ་ཐུང་ལོ་གས་ཙམ་ལས་མི་འཆོ་བའི་དུས་འདིར་སྟོམས་ལས་སུ་ལུས་ན་
དལ་འབྱོར་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ལྷ་རྩེ་མིའི་བཙེད་པོ་ལེགས་པར་དགོངས་
གིག། ཨོམ་སྤྲར་ཡང་རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་འཕྲོག་བྱེད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་འི་རིག་པ་འཛིན་པ་གཞོན་ལུའི་ལང་ཆོའི་མེ་

ཏོག་གསར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འདབ་མ་དུད་པར། ཟིལ་མངར་གྱི་ལེགས་སྤྱད་འདི་
ལྟ་བུ་ཞིག་གི་བདུད་ཅི་གོ་ར་སྤྲུག་ཏུ་བྱུང་ན། ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི། །དཔལ་ལྷན་ཉིད་
ཞལ་སྤྲན་ཚོགས་འདི། །སྤོང་བཅན་སྒྲུལ་པོའི་ཡ་མཚན་ཅན། །གངས་ཅན་
མོངས་མུན་འགོག་སྤྱད་དུས། །ཀླུ་སྤྱིད་བྱེ་བའི་ཁང་བཟང་ནས། །ཀླུ་བ་དམ་
པ་ཁྱོད་འབྱུངས་སོ། ། །ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་བཅུ་འཁྱུར་མེད་པ། །གསེར་བཟང་གཡུ་
དུང་བཀྲ་ཤིས་སྒོ། །ཀྱན་གྱི་སྤྱི་བོར་བརྗེད་པ་ན། །སྤྱིང་ལ་བདུད་ཅིའི་འོད་
གསལ་ཅན། ༡ །སྤྱི་འཆི་འགོག་པའི་ཉི་མའོ། །གང་གི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོའི་
སྤྱིན། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཆར་ངམ་པ། །མཁས་པའི་ཉི་དུམ་འཐོར་བ་དག
༢ །ས་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཡང་། །ཤོང་བའི་གོ་སྐབས་ཅི་ལྟར་ཞེས།
།བརྟན་མ་ཡག་ལ་ཞོན་པ་ཉིད། །སྤྱིར་ཡང་ས་ཆེན་བསྐྱེད་དོ་ལོ། ༣ །དེ་ལྟའི་
གཤམ་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི། །ཀྱན་ནས་སྤྱད་བྱེད་བསིལ་རྒྱུང་གིས། །སྤྱོན་པའི་ཞལ་
དངོས་ཇོ་བོ་མཆེད། །སྤྱིར་བྱོན་ལས་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི། ༤ །མཚན་དཔེ་སྤྲུག་
དགུར་འབར་བ་དག །རང་བྱུང་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡི། །སྤྱིལ་པའི་བྱི་ཡི་གཙང་ཁང་
ནམས། །ནོར་བུའི་ཕྱ་ཚོམ་ལྟ་བུར་སྤྱིན། ༥ །སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སྤྱང་བ་ལ།
།སྤྱིང་ནས་འདོད་མ་འགའ་སྤྱིད་ན། །ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་ཟུར་འཇུག་པ་ལ། །བྱིའུ་སྤྱིང་
ལྟེ་བཅན་རོལ་ཅིད་ཀྱི། ༦ །སྤྱི་ཅུལ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རོ་ཞེས། །ཀླུ་

བསྟན་བཟོ་ཡི་བྱེད་པ་པོ། །སྤྲོ་ཚོགས་ལས་ཅན་མཐའ་དག་གི། །ཡིད་ལ་སྟན་
པའི་སྤྱིང་བགའ་པོ། ༥ །བྱོད་གསུང་བསྐྱས་པའི་ཆ་གས་ཀྱི། །འཕགས་པའི་
ཡུལ་གྱི་བྱ་མཆོག་ཆེ། །མུ་སྟེགས་སྒྲུང་པ་འགམས་བྱེད་པ། །སྟོགས་འདིར་
དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྷར་འཕེལ།བྱོད་ཀྱི་གསང་བའི་གཏམ་མཚར་པོ། །བཞེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་སྟེད་པ། །སྤྲུ་རྒྱུ་བ་སྟོ་སེམས་འཚོ་ལ་སོགས། །ངག་གི་དབང་ཕྱག་
རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། ༡༠ །བྱོད་ཀྱི་ནོར་འཛིན་སྦྱོང་བའི་ཚུལ། །ལྷང་ལོ་ཅན་གྱི་
གསང་བའི་བདག་ཤོ། །རིགས་ལྷན་རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དག་པ་འཁོར་ལོ་
རལ་པ་ཅན། ༡༡ །གསེར་གྱི་འཁོར་ལོར་བསྐྱར་བ་ན། །བརྒྱ་བྱིན་དང་ནི་ཆངས་
པ་དག །སྟེམས་པའི་རྫོམ་པ་བཏང་ནས་སྟ། །ཤུག་འེ་སྐྱས་ཀྱི་ཞབས་འབྲེང་
བཞེན་ཤོ། ༡༢ །དེ་ལྟའི་དཔལ་ཡོན་ཆེར་བཀྲ་བ། །སྤྱིན་སྟོན་སྟུག་པོར་བརྟེགས་
པ་ཡིས། །བདག་གམ་མངོན་པར་མཐོ་བ་ན། །ཆོས་སྤྱིད་འབྲུག་སྐྱ་གཞོན་ལུ་ནི།
༡༣ །སྤྱིད་གསུམ་བྱུང་པར་རྟེན་བྱེད་པ། །ལྷ་གཟིགས་རྒྱངས་ཀྱི་རྩེ་རྒྱལ་མཆོག་
།ཡར་སྟོད་ལྷན་པོའི་སྟོ་མཐོ་ནས། །སྟོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མིན་ནམ། །ཞེས་
གངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེས་དཔོན་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་གི་གསེར་གྱི་
ཕྱག་རྟགས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ནོར་བུས་བརྒྱན་པ་རང་གིར་སྤྱིད་བསོད་ནམས་
གྱི་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་ཆེ་བཅོན་གྱི་མངའ་གསོལ་བར་འགྱུར་རོ་

སྙམ་པའི་དགའ་སྒྲོས་ཡིད་རྟབ་རྟབ་པོར་གྱུར་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྷང་ཞིང་
འགྲོང་བ་དང་བཅས་པས། དཔལ་ལག་མོ་གྲུ་པའི་ལྷ་གཞོན་ནུ་ལ་མཆིད་ཆོག་ཏུ་
སྦྱར་བ་འདི་ནི། དཔལ་ཀམ་པ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པ་ཞེས་བྱ་བས། ཀམ་གཞུང་
ལུགས་གླིང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའོ། །

༡༡། །ཆེན་ཏུ་ཕང་གི་ཕོ་བྲང་གཉིས་པར་ཀམ་དོན་དམ་སྦྱོར་
མངགས་དུས་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག །

ཨེ་མ་བདག་ནི་ཆེས་ཆེའི་བསྐྱལ་མང་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལེགས་སྦྱད་ཅི་
ཡང་བགྱིས། །ཀླུ་དང་དེ་སྤྲས་སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་
གཟིགས་ན་ངོ་མཚར་ཅི་ཡང་ཡོད། །བྱིས་པ་འགའ་ཡིས་ཚུལ་འདི་རྟོགས་པ་
མེད། །སྔོན་རབ་བྲན་པས་ཡང་ཡང་ཡིད་འབྱུང་བས། །རྟག་ཏུ་འཁོར་བའི་ལམ་
འདིས་ལེགས་དུབ་སྟེ། །ཐར་མཆོག་ཞི་བའི་བསིལ་འདི་སྦྱིང་ལ་འདོད། །ཀྱ་ཡེ་
མི་དབང་ལྷ་གཅིག་འདི་ལ་གསོན། །ཁྱོད་གཟུགས་བདག་ཡིད་གསར་པའི་རི་
མོ་དེས། །རང་སྒོ་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་ངོས་ཡངས་པར། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་
དལ་བར་མ་བསྐྱད་ནས། །ཉིན་མཆོན་ཕྱད་མོར་བྱིས་པ་འདི་ཀྱ་ཅི། །རེ་བ་

གཞན་མེད་དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བའི། །མཛེས་གཙུག་བདེ་བ་སྟིང་ལ་ཞེན་པ་
ཡི། །ཀྱན་དགའ་ཁོང་ནས་སྟོད་ལ་རྒྱ་གཞན་ཅི། །ཁྱེ་ཁྱེ་སྟོགས་འདིར་ཤིན་ཏུ་
དཀྱུས་རིང་བའི། །ཡུལ་འདབ་དང་རི་དྲགས་མིག་ལས་ཀྱང་། །ཆེས་ཆེར་སྤྲ་
བ་གང་དེའི་སྒྲོས་གར་ནི། །བསྐྱར་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ཅི་མ་འཕྱིས། །དུར་སྤྲིག་
འཛིན་པ་ཐོས་པའི་ཁུར་བྱིར་ནས། །སྐྱ་ཆེན་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པའི་གན་པོ་
དེ། །ལུང་རིགས་མན་ངག་མཁར་བ་ལ་འཆེལ་ནས། །དཔལ་ལྷན་ས་དབང་དུང་
དེར་ཅིས་མི་འགོ། །མི་སྐྱབ་ཁ་ཏའི་རྒྱུ་རྟེན་ལྷན་ལྷན་པ་ཡང་། །ཕྱག་དོག་མཆིལ་
ལྷམ་ཡང་ཡང་ལེན་བྱེད་ཅིང་། །དུས་དུབ་སྐྱུ་འཕུལ་མིག་ལ་རབ་རིབ་མཁན།
མགོ་རིག་སྐུལ་གདུག་ཕྱི་གཉིས་འཁྱོག་འགོ་བ། །སྐལ་པན་ཆང་ཆེང་བྲུག་རྒྱ་
བའི་དུག །ན་འཆི་རེས་མེད་སྟིང་ཅན་གྱི་ན་ཡི། །ཟས་གོས་འཕུལ་སྟོང་ཅམ་
གྱིས་འཆོ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་དྲག་པོར་བཏབ་པའི་ཆོ། །མ་ལ་ཡ་ཡི་དྲི་
བསུང་བདུད་ཅི་ནི། །ཁྱོད་ལས་སྟོགས་འདིར་སྐྱབ་བྱར་མ་མཐོང་བས། །འདི་ཅི་
བྱུང་པའི་ན་རྒྱུང་བདེ་མ་ལ། །མཆོག་ཏུ་གདུང་བ་འཕྲོག་བྱེད་མ་ཡིན་
ནས། །དམ་པ་ས་ཡི་ཐིག་ཆེ་སྐལ་བ་བཟང་། །པག་མོ་གྲུ་མཆོག་སྐྱའི་གཟི་འོད་
ལ། །དུལ་བར་བསྟེན་པའི་གསུང་བརྟན་འདོད་འཛིའི་རོ། །སྟིང་གའི་རྒྱ་ད་ཞི་བ་
གཞིབས་པ་ཡི། །དབུགས་དབྱུང་དེ་དག་ཤེས་བྱར་གྱུར་པ་ལ། །དཔྱོད་མཆོག་

དམ་པ་གང་དག་འདིར་མཆིས་པ། །དེ་ཡི་ལུས་ལ་ཁུ་བར་འོས་སོ་ཞེས། །ལྟ་
དང་བཅས་པའི་ལྷིད་ཀྱིས་མ་མཐོན་ནམ། །འདི་ན་ཀླུ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་
བསྐྱེད་པ་ཡི། །མ་མས་གཅིག་ཏུ་འགོ་ཀུན་བྱ་ཉིད་དུ། །སྤིང་ལ་སྤྱག་གུར་
སེམས་པར་བྱེད་མ་ཡང་། །རང་གི་སྤྱོད་པས་སྤྱད་བྱར་ཡོངས་མེད་
པས། །བསྐྱབ་གསུམ་བདེ་བར་སྤྱངས་པའི་མཐུས་དབེན་ན། །ད་ནི་མཐའ་
འཁོབ་རི་བོའི་ཁོང་གསེད་དུ། །གཅིག་ཏུ་ཀླུ་ལ་མངོན་དགའི་ཡིད་ཅན་
ཀྱིས། །ས་བདག་ཆེན་པོར་བརྟེན་འཇལ་བྱེད་པ་ཡང་། །ཀམ་དོན་དམ་སྤྱོད་གིས་
ཅོམ་བྱ་ཡི། །སྐྱེ་ལས་མིན་པའི་དེས་དང་གཞུངས་པ་དེས། །ལྟོང་ལྟོང་སྤྱོད་དང་སྟན་
འགྱུར་རེ་མོས་ཀྱིས། །གང་སྐྱར་ཕྱོགས་པ་དེ་ནས་གྲུས་པས་མཆེད། །དེ་ཆོ་དོན་
ཀྱིས་ཐོངས་ལ་སྐྱོལ་བ་དང་། །བག་ཡངས་ཉིད་དབྱེས་འདྲེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་
། །བྱབ་བསྟན་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་ཡི། །ཞོ་ག་ཆབ་མི་འཆལ་བ་འབྱུང་ངོ་
ཞེས། །བཀྲ་ཤིས་སྤེལ་བའི་སྤྱེས་དར་དཀར་པོ་ནི། །བདུད་རྩིའི་དུམ་བྱ་འཛག་
བཞིན་ནམ་མཁའ་ལ། །ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མོག་པོར་བྱེད་ཆེད་དུ། །སྐད་
ཅིག་ལ་ཡང་རིངས་ཤིང་འཕྱར་བ་ནི། །མཁའ་ལྷིང་དབང་པོས་འགྲན་པར་མི་
བཟོད་ན། །ལྟར་འགོ་གཞན་ལ་དེ་དག་ཡོད་མིན་གྱི། །དགོ་དང་བཀྲ་ཤིས་མ་
ཆང་མེད་པ་དེས། །གོང་དཀར་གཞལ་མེད་ཁང་དེར་འབར་གྱུར་ཅིག །

ཕུར་བུ་རྒྱལ་ཀའི་ལྷ་བའི་ཆོས། །ས་ཡི་དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་
མགོན། །ཞིང་ག་ཞན་གཤེགས་ཆོ་གཏམ་བརྗོད་པའི། །སྤེལ་སྤོང་དུ་ཆབ་
ཤོག་ཉིད།

ཆངས་པ་དང་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐོགས་ཏེ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བེ་རུ་བྱའི་
ར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་། རང་གི་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་དུབ་
སྟེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གིས་ས་གཞི་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་མིའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་རྩ་
རྒྱན་ལོར་བུ་མཐོན་ཀ་ཆེན་པོས་སྤྲས་པ། སྤུལ་པའི་ཆོགས་བགྲང་བ་ལས་འདས་
པ་མིག་སྟོན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟར་གནག་པའི་རལ་པའི་གཙོད་པན་གྱི་གཉའ་གོང་དུ།
བྲིམས་གཉིས་གྱི་གཉའ་གིང་འཛམ་བུ་རྩ་བོ་ན་དུའི་གསེར་བཟང་པོ་ཉི་མ་འཆར་
ཀའི་ཁུ་བ་རབ་དུ་འབྱུངས་པས་ཕྱོས་པར་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་པོའི་རང་བཞིན་
ལས། ང་རྒྱལ་དང་གཙམ་བུ་དང་བྲལ་བར་འདོད་དགྲུང་སྟོན་པ་ལ་བར་དུ་བྱ་
བ་མ་འཆལ་བར་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ན། དེར་གི་དུས་གངས་ཅན་གྱི་སྟོན་
པ་གཙིག་ཕུ་འཕྲུལ་གྱི་རྩ་དེ་རྩེ་སྟོན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལྟ་

ལས་བབས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གྲུང་སྐྱས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་འཛེགས་ནས་
གནམ་རིམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒོ་བྱེ་སྟེ། མཁའ་ལ་སྦྱོད་པ་མཆོག་གི་སར་ཕྱ་བ་
དང་ཡང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལྷན་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་
བའི་སྒོན་ལམ་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་རོལ་བའི་གཏམ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན། འདི་ནས་ཀྱང་
བསོད་ནམས་བགྱི་བའི་ཟང་ཟིང་གི་ཡོ་བྱད་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་ཏེ་གོ་རོ་ལོང་
ཤན་པོ་དོ་རྗེ་འབུམ་དང་། བྱ་མ་རྟ་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་རྗེ་སྟོབ་སོང་མཆིས་
པ། གྲུབ་རྒྱ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ལ་སྦྱོབ་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ལྷ་
ཆོས་གསར་པ་བཞད་དུ་གསོལ་ཞེས་སངས་ཇ་ཡསྟ།

༄༅། །ཁོང་རི་དཀར་པོར་རབ་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོར་ བརྗོད་པའི་ཡི་གེ།

སྤྱི་བྱ་རྩེ་མཐོ་ཙན་རི་པ་ར་བྱ་བུས་ན་སངས་དེ་གྲུང་ཡལ་བྱི་ཨུམ། དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་
བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །དམ་པ་ཐམས་ཅད་བཀའ་
བགྲོས་ཏེ། །བཀྲ་ཤིས་གར་ཡོད་དམིགས་པའི་ཆོ། །དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་བྱོད་

ཉིད་ལས། །འགར་ཡང་རྟེན་པར་མ་གྱུར་ཅིས། ༡ །བདག་གིས་རིང་མོའི་དུས་
ཤིག་ནས། །རྣ་བར་བདུད་ཅི་ཐིགས་པ་དེའི། །དྲི་བསུང་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཡི། །རྣ་
རྒྱན་ཉི་མ་ལྟ་བུར་འབར། ༢ །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁ་
དོག་ཅི་ལྟ་བར། །གསལ་བར་ནམ་ཞིག་འགྱུར་སྟུང་ཆོ། །གོང་རི་དཀར་པོའི་
ཞེལ་འདབ་དུ། །བརྒྱ་བྱིན་གཞལ་མེད་ཁང་པ་དེར། ༣ །དེང་སང་བབས་ཞེས་
གྲགས་པ་ལ། །བདེན་ཏམ་འོན་ཏེ་རི་ལྟར་ཞེས། །ཐེ་ཆོམ་འཕྱང་མོར་ཉུག་གྱུར་
གྱང། །རྒྱལ་ལྷས་གཉའ་བྲི་བཅན་པོ་ལྟར། ༤ །གངས་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །རལ་པའི་དོ་ཀར་ཞོར་བུའི་འོད། །ཁྱོད་ཀྱི་རྐང་པའི་སེན་མོ་ལ། །གཟུགས་
བརྟན་ཤར་བའི་སྟན་པའི་ར། ༥ །ཡིད་སྤྱབ་དབྱང་གིས་བཀག་གྱུར་གྱང། །
འཕོག་པའི་གནས་སྐབས་མ་བཟོད་པའི། །རྒྱལ་ཐབས་ཟས་གཙང་གྲས་པོ་ལ།
འགུན་པའི་འཕྲལ་འདིར་ངོ་མཚར་ཏེ། ༦ །ཤུག་ཏེ་ལྷགས་ཅན་བས་མཐར་རེ་
ཆད་གཉིད་ལོག་པའི། །སློང་མོ་པ་དེས་ཐོས་ནས་ད་ནི་ཅི་ཞེས་ཏེ། །དྲགས་པོ་
བཀའ་བརྒྱུད་ཉིན་བྱེད་ཉི་མ་འོད་འབར་ཞིག་ །འཆར་རམ་རེ་བའི་གཉིད་སད་སློ་
མིག་ཕྱོགས་དེ་སྤ། ༧ །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟོན་ལམ་ཅི་ཡང་བཏབ། །དགའ་
དང་གྲུས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས། །ཁྱི་ནའི་རྩ་ས་འགའ་སྐྱེས་སུ་བསྐྱར་

བགྱིད་དེ། །དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་སོས་པའི་ཕྱིར། ༥ །དྲགས་
བརྒྱད་དུས་གྱི་དབང་གིས་འགྲིབ་དུས་འདིར། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཆོད་ཆོག་
བཀྲ་གིས་གྱི། །མེ་ཏྲག་གསར་པ་འདི་དག་འཐོར་བའི་ཆོ། །ལྷ་ཁྱོད་དྲགས་པོའི་
སྐུ་དེས་དགོངས་པར་རིགས། ༧ །ཟག་མེད་དབྱིངས་སུ་སྦྱིབ་གཉིས་སྦྱིན་
ཆོགས་དེངས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་མཆོན་དཔའི་འོད་གྱིས་མཛེས། །སྐུ་བ་ཇི་
བཞིན་གདུལ་བྱའི་སྤྱིང་དུ་འཆར་ཏེ་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་གསུམ་དག་གི་དོན་གཉིས་
རྫོགས། །དེ་ལྟའི་བླ་མ་དཔལ་ལྷན་སྐུ་པོ་བ་དེའི་བརྟན་པ་སྤྱད་བར་བྱེད་པའི་
མ་མ་ཁྱོད། །རྗེ་བཙུན་སྐུ་པོ་བ་དེའི་རིང་ལུགས་སྦྱོང་གི་གདུས་ལ་བབ་པོ་མ་
གཡེལ་ཞིག་གོ་ཞེས། ༡༠ །བསྐུལ་ནས་བྱི་མེད་དབྱིངས་ལ་སྤྱོད་བྱས་སྦྱིན་ཆོགས་
རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐར་ཆོགས་ལྟར་བཀྲ་བའི། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་
སྐྱེ་རྗེ་བཙུན་ཀུམ་བུ་དེའི། །མཛེད་ཕྱིན་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྦྱོང་བའི་དུས་ལ་
བབ། ༡༡ །དག་པའི་ཞིང་ན་རྒྱལ་སྲས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་
དཔལ་ལ་རྣམ་རེལ་བའི། །འགོ་མགོན་པག་མོ་གྲུ་པའི་མཛེད་སྤོལ་ཀུན། །ཁྱོད་
ལས་གཞན་པའི་ཁུར་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད། ༡༢ །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་གདུལ་
བྱའི་མོས་པ་བཞིན། །རྣམ་འབྲུལ་དུ་མས་འགོ་བ་འདྲན་མཛེད་པ། །མགོན་པོ་

འབྲི་ཁུང་པ་དེ་གྲུབ་པའི་མཐའ། །སྤང་མཛད་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ལས་གཞན་ཡོད་
དམ། ༡༩ །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་དག་ལེགས་ལོ་ཐོག་ཀུན། །བསྐྱེད་མཛད་བྱབ་
དབང་སྤུལ་པའི་ཆར་སྒྲིན་ཆེ། །དཔལ་ལྡན་སྟག་ལུང་ཐང་པའི་མཛད་པ་ཀུན།
།སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་བྱེད་དེ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་དོ། ༡༧ །བྱབ་དབང་སྤུལ་གསུམ་ཡོངས་
རྫོགས་མཛད་པའི་དཔལ། །རྗེ་བཙུན་གླིང་རྗེ་རས་པའི་སྤྱབ་བརྒྱད་མཆོག་
དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་ཆོས་སྲིད་རྒྱ་མཚོ་ཆེ །ལུགས་གཉིས་ཆར་གྱིས་འབྲན་
བྱེད་ཁྱོད་ཁོ་ན། ༡༥ །དེ་ལྟའི་ས་ལ་ཐུན་པའི་དམག །ཀུན་གྱི་གཡུལ་རོ་བསྐྱོག་
བྱེད་དུ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཡི། །ཕག་གྲུ་པ་དེ་དེ་རིང་དྲན ༡༦ །ཤེས་
བྱའི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་པའི། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་བོ་ཡི། །དམ་ཆོས་
དགོངས་པ་གཅིག་པ་ནི། །མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འབར་བྱེད་པའི། ༡༧ །སྤྱན་སྔ་
གསལ་པ་འབྱུང་གནས་དེ། །རིང་མོ་ཞིག་ནས་གཤེགས་སོ་ཞེས། །ངེད་ཅག་
ལྟོས་པ་བཅས་པ་ཀུན། །ལྷ་རན་ཐུན་པར་ཞུགས་ན་ཡང་། ༡༨ །དེ་ཡི་ཞལ་
སྒྲིན་གཉིས་པ་ཞིག །ཀུན་དགའ་གསར་པའི་བླ་ཆོས་ཅན། །རོ་མཚར་བསྟགས་
པར་འོས་པ་ཞིག །ཁྱིམས་གཉིས་སང་གའི་བྲི་ཐོག་ན། ༡༩ །གཟི་བུ་རྗེ་དེ་བོ་
མཆོག་རབ་གྱིས། །འབྲན་དུ་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཁན། །མི་འཛིགས་བཞིའི་

དམ་བཅའ་ཅན། །ཤུ་གཉི་ཀླུ་པོ་རི་ལྟ་བུ། ༡༠ །རི་སྤྱིད་ནམ་མཁའི་
མཐམ་གཏུགས་པར། །ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་རོལ་ལོ་ཞེས། །སྐྱེད་གྲུ་ཀུན་གྱིས་
མགྲིན་གཅིག་ཏུ། །སྒྲོགས་ཆོ་མུ་རན་ལས་འདས་པའི། ༡༡ །མི་རྟོག་དགའ་
བདེ་རྒྱས་པ་དེ། །བདག་ ཉིད་གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་པར། །མཁའ་མཉམ་དྲགས་
བརྒྱད་ཐམས་ཅད་པ། །ཀླུ་ཞེན་རྒྱུ་གི་ཉིང་ནས་སྐྱེས། ༡༢ །ཀླུ་སྐྱེས་ཁྱོད་
ཀྱི་བྱ་བའི་འོས། །ཆོས་ཀླུ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དང་། །སྐྱུ་པའི་ལོ་བུ་
རི་སྤྱིད་ཀྱི། །དོ་གལ་རྣམས་པའི་བྱ་བ་རྣམས། ༡༣ །ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མཛད་
པ་ལ། །ཉིན་མཆན་རབ་ཏུ་བྲེལ་ཆེས་པས། །དེ་སྐབས་དྲགས་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི།
།སྐྱབ་རྒྱུད་གུད་དུ་ལུས་དོགས་པའི། ༡༤ །སེམས་རྒྱུད་འདོད་ཐག་ཉེ་ཆེས་པའི།
།བསྐྱུལ་མ་འགའ་ཞིག་འདེབས་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲགས་པོ་
བཀའ་བརྒྱུད་ངོ་བོ་ཉིད། ༡༥ །དེ་ཡིས་དྲགས་རྒྱུད་མི་སྐྱོང་ན། །བས་མཐར་
གནས་པའི་སྤྲོངས་མོ་པ། །འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐོངས་རྣམས་ཀྱིས། །དྲགས་རྒྱུད་
སེམས་བྲལ་འདེགས་འདི་ཅི། ༡༦ །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉིན་མོ་ཡི། །རྣང་བ་རབ་ཏུ་
རྒྱས་པ་ན། །སྤྱིན་བུ་མེ་བྱེར་གསལ་བ་ཡི། །གོ་སྐབས་ལེགས་པར་རྟེན་པ་
བཞིན། ༡༧ །དྲགས་པོ་བཀའ་རྒྱུད་ཁྱོད་ལྟ་བུ། །འཛམ་བུ་གླིང་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ།

བདག་ཅག་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་བདེ་ཡིས།
༡༩ ། རབ་ཏུ་ཁྱོས་པས་མ་བཟོད་དེ། །པད་མའི་ཚལ་ན་གནས་པ་ཡི། །བུང་བ་
བུང་ཅིས་ཁྱོས་པ་བཞིན། །དར་དེར་མང་དུ་སྒྲོགས་པ་ལ། ༢༠ །ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་
ཏུ་བཟོད་པར་རིགས། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་གདན་ས་ཐིམ། །བཤད་དང་སྐྱབ་
པའི་སྙིང་པོ་ཅན། །དག་འདུན་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། ༢༡ །སྤྱི་མེད་འགོ་
མགོན་གཡུ་བྲག་པའི། །གདན་ས་ཞིག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །སྤྱད་ནས་གསོ་བར་
ཅིས་མི་མཛོད། དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ཀམ་པའི། ༢༢ །གདན་ས་མཚུར་ཕུ་དེ་
ཉིད་ཀྱང་། །ཉམས་པ་གསོ་བའི་དུས་ལ་བབ། །མཚོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐྱར་གྱུར་
པ། །ལྷ་དམར་བ་དང་ལྷ་ནག་པའི། ༢༣ །བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྐྱབ་པའི་གནས།
ཐུབ་ཆེན་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས། །མིང་ཙམ་མེད་པའི་དུས་འདི་ལྟ། །དྲགས་
པོ་བཀའ་བརྒྱད་སྦྱོང་བ་ཡི། ༢༤ །ཐིན་ལས་འགན་ལྷ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི། །བསྟན་
པའི་མེ་རོ་ཐམས་ཅད་པ། །བསྐྱང་སྟེ་རྒྱས་མཛོད་དུས་ལ་བབ། །དཔལ་ལྷན་
དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ལ། ༢༥ ། །སྐྱབས་གནས་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
།སྙིང་ལ་ཀྱན་ཏུ་དག་པའི་གཉེན། །ག་བུར་བཞིན་དུ་བསིལ་བ་ནི། །ཁྱོད་ལས་
གཞན་འགར་མ་མཐོང་བས། ༢༦ ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་འཕྲོག་པའི། །ཆ་

གས་རྗོགས་པའི་ཁྲ་ཞལ་ལས། །འབབ་པའི་བཀའ་བརྒྱད་བདུད་ཅིའི་ཆར།
།ཁྲ་འོད་གཞོན་ལུ་བྱེད་པ་བཞིན། ༣༥ །ལུས་དང་ཡིད་ལ་གསོ་བའི་སྒྲན། །ལུན་
ཆོགས་བཞད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་གྱི།
།རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་དམ་པ་རྣམས། ༣༦ །སྐྱབས་གནས་སྦྱེལ་མ་གཞན་
དྲིང་ལ། །མ་ཉྱོས་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཆེ། །རང་སྟོབས་སྤྲང་ཆེན་ས་སྤངས་
བྱ། །མིག་སྟོང་ལྷན་པས་ཞོན་ནས་སུ། ༣༧ །དོ་རྗེ་ལག་ན་ཐོགས་བཞིན་པར།
།ལྷ་མིན་གཡུལ་ངོ་བསྐྱོག་པ་ལྟར། །རང་གི་མཛད་པའི་ཁུར་ཆེན་རྣམས།
།གཞན་གྱི་ལས་སུ་མི་རྟོག་པར། ༣༨ །སྔོན་རབ་བྱུ་མཆོག་རྗེས་འབྲངས་ཏེ།
དྲགས་རྒྱུད་ངོ་མཚར་སྤེལ་རེ་རན། །དེང་སང་དྲགས་པོའི་རྗེས་འགོ་རྣམས།
།དྲགས་རྒྱུད་མཛད་པ་མ་མཐོང་སྟེ། ༣༩ །གཞན་སྔོལ་འགའ་ལ་ཡ་མཚན་ལྟ།
།འཁོར་ལོ་སྤྱར་རྒྱལ་མངའ་ཐང་ལ། །བདེ་བར་རེག་པ་མ་གྱུར་འགའ་། །མཁར་
གྱི་རྒྱལ་པོར་ཡིད་སྒྲོན་བྱེད། ༤༠ །འདི་འདྲའི་རིགས་གྱི་སྒོ་གྲོས་ལ། །ཤེས་
རབ་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་གིས། །རྟོག་དང་དབྱེད་པ་ཅན་དུ་ལྟ། །སྔོན་གྱི་རྗེ་བཙུན་
གོང་མ་རྣམས། ༤༡ །དམ་ཆོས་རྒྱལ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སྟོང་པོ་
ཅན། །དཀར་ནག་ཟང་ཐལ་གྱུབ་པའི་མཐའ། །སྤང་བ་རང་སེམས་སངས་རྒྱུད་

སྒྲིགས། ༤༩ །བཀའ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་རྣམ་རྟེན་ནི། ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་ལའོར་
ཀུན་བྱུང་པའི། སྤྱིན་ལས་རྣམས་རྟེན་འདི་གཟིགས་སམ། སྤྱིན་ལས་བཞོད་
པ་འདི་གཟིགས་ན། ༥༠ །བསྟན་པར་བཅོས་པའི་ཟོལ་བྱ་མཁན། སྤྱིག་སྦྱུའི་
མདུད་པ་ལྟ་བུར་གྲོལ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བའི་བསམ་པ་ནི། །འགྲོ་ཀུན་པ་མར་
མཐོང་བ་ཡི། ༥༡བཟོད་མེད་ཤ་ཆའི་དབང་གིས་སོ། །དབུས་གཙང་མངའ་རིས་
བཅས་པའི་ས་འདི་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་བར་སྤྱང་མཛད་མཐུནྟོབས་ཅན། །ཐབས་
རྒྱལ་རིགས་པ་འབུམ་གྱི་སློ་གྲོས་ཀྱི། ༥༢ །དཔའ་མཛངས་འཕྲུལ་གསུམ་
བརྩོན་པས་བརྒྱན་གྱུར་ཅིག །ཞེས་པའི་དོན་ཆོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཡི། །རི་མོ་
བཀྲ་ཤིས་སྦྱེས་དང་བཅས་པ་འདི། །ས་ཡི་ཐིག་ལེ་ཁྱོད་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས།
༥༣ །བདག་གིར་བྱེད་ལ་གཞན་གྱི་འོས་ཅི་ཡོད། །ས་བདག་ལའོར་ལོ་བསྐྱར་
རྒྱལ་མངའོད་ཀྱང་། །སྤྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལ་གཉེར་བྱ་མེད། །ཁྱོད་ནི་
དུགས་བརྒྱད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ། ༥༤ །མཁའ་ལ་བསྐྱར་ཆོ་སྤྱོ་བས་
དབུགས་ཐོབ་སྟེ། །སྐྱབས་མཆོག་དེ་ཡི་རྗེས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱོགས་དང་
དུས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡི། །སྟ་སྟི་སྟ་སྟི་སྐྱ་དབངས་ཀླག་ཙོར་དུ། ༥༥
།བཅོས་བྱ་མིན་པར་བཞད་འདི་དབྱེས་པར་མཛོད། །སྤྱིད་པའི་འཆོ་བྱེད་འགའ་

ཞིག་གིས། །འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུར་བཅས་ཀྱི། །ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད་
པ་ཡི། །སྟོན་ཆོག་རིང་ནས་འགོག་དུ་གསོལ། །ཅེས་པ་འདི་ནི་དཔལ་འགྲོ་
མགོན་པག་མོ་གྲུ་པའི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བའི་རིགས་ཀྱི་གདུང་ལས་སྤྲར་འཛིག་
རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་ཆོས་སྦྱོར་བའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་
གངས་ཅན་གྱི་སྤྲ་ན་བདེ་ལེགས་ཀྱི་གདུགས་ཆེན་པོ་ཁེབས་པར་བྱས་པའི་ཆོ།
།ཆོས་སྲིད་གཙང་རྟག་བདེ་བདག་དམ་པར་རྒྱལ་བར་བརྟེན་པ་ནི་རིགས་པའི་
གནས་ལྡེ་ལ་མི་སྟོག་པའི་སློ་གྲོས་ཅན་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྤྲར་བས་སྦྱེས་
དགུ་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པར་གྱུར་ཅིག

༢༡། །འབྲི་ཁུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྤྲུལ་བའི་ཆབ་ཤོག

སྦྱོབ་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ཞེས་གྲགས་འདུས་བྱས་བསྐྱེད་བའི་ཆོས། །གང་ཡིན་དེ་
དག་རྩུབ་དང་གསོག་གསོབ་པ། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་འདྲ་བཏགས་པ་ཙམ།
།ཅི་ལྟར་སྤྲང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དབེན་པ། །དེ་ཚུལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི། ། ཡེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་དབང་ཕྱག་གི། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་གྱི་
མགོན་པོ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་རྣམ་འདྲན་ལྷ་མེད་པ། ། མཉམ་མེད་འབྲི་
ཁུང་རིན་ཆེན་དེར་ཕྱག་འཆོལ། ། འབྲན་བྲལ་སྐྱུ་ར་རིན་ཆེན་དེ་ལ་བསྟོད།
། མཚུངས་མེད་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་དེ་ལ་འདུད། ། སྟོངས་བྲལ་སྐྱབས་མཆོག་རིན་
ཆེན་དེར་བསྐྱགས་སོ། ། བྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི། ། སྤང་
བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཆོས། ། གཅིག་ནི་ཟབ་དང་གཅིག་ཤོས་མི་
ཟབ་དང་། ། གཅིག་ནི་དྲང་དོན་གཅིག་ནི་ངེས་དོན་ཞེས། ། དེ་ལྟའི་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་
བ་མ་ཡིན་ཞེས། ། ཀྱན་ཀྱང་ལུལ་དུ་ད ལུང་དུ་མེད་པ་ཡི། ། རྫོགས་སངས་གོ་
འཕང་ཁོ་ནར་སྦྱོར་ཆེད་དུ། ། ཆོས་ཀྱན་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དང་།
། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱུ་ར་རོ་གཅིག་པའི། ། བཟང་ངན་མཆོག་དམན་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། ། དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ཐེག ། མཆོག་རྒྱ་
གསང་སྐྱགས་ཐེག་པར་ལེགས་པར་བསྐྱགས། ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཅི་ལྟར་
སྟོང་ན་ཡང་། ། ཐ་སྙད་བདེན་མེད་བདེན་པར་འབྱུལ་ཆོས་ལ། ། དགོ་དང་མི་
དགོའི་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་མེད་པས། ། ས་བཅུ་མགོན་ཀྱང་མི་དགོར་གྱུར་པ་ན།
། འན་སོང་རྣམ་སྤྲིན་མྱོང་ན་གཞན་ལྟ་ཅི། ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་

ཀུས་ཀྱང་། རྩོན་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་མནར་ལ་སོགས། དཀར་ནག་དག་
དང་མི་དག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱན། །ཟང་ཐལ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡི། སེང་
གའི་སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲགས་པ་ན། །ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་དག་དང་མི་དག་ལ།
།ཐར་འདོད་སྐལ་བར་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་
དལ་ཐོབ་ཆོ། །བདུད་རིས་ནག་པོའི་ཆོགས་རྣམས་ཡིད་ལམ་ནས། །ཁྱོད་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་ལམ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །རིང་ལུགས་མིན་ཞེས་ཅ་ཅ་ཅི་ཡང་
འབྱིན། །དེ་ལྟ་ནའང་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་ལ། །རི་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་
གོལ་སྟེར་བའི། །རྩོན་པ་ཁྱོད་ལ་སྟིང་ནས་སྒྱབས་སུ་མཆི། །འགོ་བ་ཀུན་ལ་
འདི་ལྟའི་བཀའ་དྲིན་མཆོག་། །སྦྱོལ་བའི་སྒྱབས་གནས་ཁྱོད་ལས་མ་རྟེན་པས།
།བདག་ནི་སྟིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་གེས་ནས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་
པའི་ལམ་འདི་ལས། །མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱོན་གྱུར་ཏེ། །འདི་
ཅི་ཀྱ་ཞེས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ན་ཡང་། །བདེན་སྟམ་བགྱིད་པའི་སོམ་ཉི་ག་ལ་སྒྲེ།
།ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་དང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་དེ་ཡི་འབྲས་
སྒྲུང་བས། །སྒྲུང་གྲགས་ཆོས་ཀུན་སེམས་ཅམ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །རྣམ་དག་མིན་
པའི་སྟོམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། །གཟུགས་སྒྲུའི་ཆོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རང་

གཟུགས་དང་། །སེམས་ཀྱི་རང་སྒྲ་སེམས་ཀྱི་རང་འོད་དུ། །ལེགས་པར་
གསུངས་ནས་རང་སེམས་ལུལ་པ་ཀྱན། །ལུལ་མེད་མངོན་འཛང་རྒྱལ་བའི་
ལམ་ལ་བཀོད། །དེ་ཆོ་སེམས་ཅན་ཆོགས་མེད་གོལ་བའི་ཆོ། །བདུད་ཀྱི་རིས་
འགས་བཟོད་པར་མ་གྱུར་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་།
།རྣམ་རིག་མིན་གཟུགས་གཟུགས་སུ་གྱུབ་འདོད་པ། །འདི་ལྟའི་ཆོག་ལ་ལུལ་
པར་བཅས་ཉིད་མྱིར། །དེ་ལྟར་བརྟན་པ་དམ་པའི་ལྷགས་མིན་ཟེར། །རྣམ་རིག་
མིན་གཟུག་གཟུགས་སུ་གྱུབ་པ་ཡི། །སྤང་བ་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་གྲགས་པ་ལྟར།
།མ་བརྟགས་ཅམ་དུ་ཐད་པོར་བཞག་པ་ནས། །དགོ་དང་མི་དགའི་རྣམ་རིག་
གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱི་རང་འོད་ཅམ་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལས། །སྤྱི་ཡོདོན་
དང་ནང་གི་ཤེས་པ་སུ། །གྲུབ་བདེན་སྒྲོས་དང་བྲལ་འདི་ཁྱོད་ཉིད་དང་།
།མགོན་པོ་ཀླ་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། །བདག་གི་འདི་ལྟར་ཐོས་
ཆོ་ཁྱོད་ཉིད་དང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་ནི། །སྐྱེ་དང་ཆོ་
རབས་ཀྱན་རུ་འཆོལ་རེ་བཞིན། །སྐྱབས་གནས་ཁྱོད་ཀྱི་ལུལ་པ་བྲལ་བའི་
བརྟན། །དམ་ཆོས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཡིད་སྟོགས་ནས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་
ཁོ་ན་བདག་གི་མགོན། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་མགོན་པོར་ཕྱག་བགྱིའོ། །དེ་ལྟའི་

ཆོས་དང་རིགས་གྱི་དཔོན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཁམས་བདེ་བ་ནས། ཀླུ་བའི་གསུང་རབ་
ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དུ་མའི་བསགས་སྤངས་
སྤེལ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པས་མངོན་པར་བསྟགས་
པའི་མཚན་མར། རྒྱ་ནག་ཀླུ་པོའི་ལུང་དང་གནང་སྦྱིན་བཟང་པོ་བྱུང་ངོ་ཞེས་
པ་ལ་དགའ་བའི་བརྟུང་འཇལ་དུ། དར་དཀར། དཔུལ་གྱི་དཀར་གཟུགས། རྟེན་
ཁེབས། སྤྲོས་བམ། འགག་མ། ཤམ་ཐབས། གཟན་འཇག་མ། ལྷ་ཐུལ།
བརྟན་བཞུགས། ཆིབས་རོལ་དང་བཅས་ཏེ། །ཕུན་ཚོགས་དུ་མས་འབྱོར་བའི་
སྐུ། །ཞིང་འདིར་རྟག་ཏུ་འཛོལ་ནས། །ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་རྟེན་བཀྱར་གྱི།
།བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་གྱུར་ཅིག།

༄༅། །ཞོང་དཀར་བའི་དཔོན་ས་བདག་མོ་ལ་

གནང་བའི་བཀའ་ཤོག།

དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་རྗེ་བཞི་
རོལ་ཉམ་དུ་སྦྱོར་བའི་འཕྲུལ་གསང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རབ་ཏུ་བཞེད་པ་ལས་དཔལ་

ལྷན་ཀླུ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མི་ཤིག ལྷ་དར་
འཆར་བའི་ངོ་མཚར་གྱི་གཟུགས་རྒྱན་རི་སྟེད་པ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་མཉན་པ་
གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་འཕོས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དྲི་གསུང་གི་སིཿའི་དོག་པ་མིག་
དང་ན་བར་ཅུང་ཟད་བསྐྱམས་པའི་དྲོང་ཐང་སྟོང་གི་དགྱིལ་དང་རི་རྩེའི་དབུས་
དང་བས་མཐའི་སར་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་དང་ཞི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་མཐར་
ཡིད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་པོ་དེས། དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་འཕྲུལ་མའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་དབྱིད།
ས་ག་དང་ནག་པའི་བྱིམ་གྱི་མཚམས་སུ་འཆར་བ་དེས་དཔལ་ལྷན་དྲགས་བརྒྱད་
གྱི་གཙུག་ལག་དང་ཐེག་པ་དང་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲན་དང་མེ་ཏོག་དང་ལོ་འབྲས་
དང་རྒྱ་ཤའི་ཚོགས་རབ་ཏུ་དར་བར་བྱས་པ་ལ་སྤྲེལ་གྱི་མོས་པའི་དཔལ་ལྷན་
དྲགས་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་བྱ་དང་ནེ་ཙོ་གཞོན་ལུ་དག རྩོན་རབས་བྲན་པའི་
རྩོས་གར་གཞོན་ལུ་སྒྲིན་དྲུག་གི་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་སྤིད་པ་གསུམ་དུ་སྒྲན་པའི་
རྒྱད་མང་གི་རོལ་པ་ཅི་ཡང་བྱས་པའི་གནས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་དགེ་
མ་ཅན་གང་དེ་བདེ་བ་ལ་མཉན་བཤིན་ཞིང་དགེ་བར་འཚོ་བསོད་པ་ལས་སྟོན་
ཡུལ་ཡངས་པར་སྟོན་དམ། ཨ་བ་རྩུ་ཏི་པ་རྒན་པོ་འང་ལོའི་ཚོགས་དུ་མའི་སྤང་
བ་སྟེ་བ་དང་ན་རྒས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མནར་ཆེས་ཏེ་བསྐངས་པའི་ངལ་དུ་བ་ཅན་

ཀྱང་དད་པའི་ཟས་ལྷན་པ་སྤྲེགས་མེ་འབར་བ་ལྷ་བུའི་མཁར་བ་ལ་རབ་ཏུ་
མོངས་པ་ཆེན་པོའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྤར་ལག་འཐམས་ཆེས་པ་དང་བཅས་ཏེ། སྤྱད་
སྤེའི་གྲོང་གི་སྐྱེ་ཆལ་གྲུམ་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་གཡར་བ་ནས་གཡེང་བར་སྦྱོད་པ་
ཉིད་ཏུ་ཡོད། སྐབས་དོན། སྤོན་ས་ལ་མཆོག་ཏུ་དགོ་པའི་རྫོགས་ལྷན་གྱི་སྤྲོན་
སྤྱད་པའི་རྒྱུད་བྱགས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་
འགོ་བའི་གྲིབ་བསིལ་སྤྲ་ན་མ་ཁུམས་པར་བརྒྱང་བ་བྱུང་མོད། བྱི་དུས་ཤིག་ན།
དགོན་མཆོག་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ནམ་མཁར་རྩལ་ཕྱ་
རབ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་དབྱངས་ཅན་གྱི་མཐུ་ལས། གང་མི་སྦྱན་ཞིང་ཤུག་འི་
བསྟན་པ་ལ་བསྐྱོ་བ་རྣམ་གཞོན་པ་དག་བྱས་ཤིང་བྱབ་པའི་གོས་བགོས་ཏེ་རིལ་
བ་དང་དབྱུག་གྲུ་དང་བྱ་བ་དང་དོ་གེར་དང་མགོ་ལྷུམ་དང་མཆི་ལྷམ་དང་སྐྱ་
བརྟན་ལ་སོགས་པ་བྱི་ལ་ལྷར་ཚུལ་ཆོས་པ་ཆེས་མང་བའི་བྱར་ཤལ་གྱི་གྲིབ་ཆེན་
པོས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་བདེ་བ་རྣམ་པར་སྐྱམ་པར་གྱུར་མོད་ནའང་། དེང་སང་
སྐྱེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཉམས་དྲོད་རང་རང་གི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་
ལུས་ལ་མ་ཡལ་བར། དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་དང་།
ལྷག་པར་དབལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་གཞུང་མ་ཉམས། ཡང་

སྒོས་རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུབ་པའི་དེ་སྤྱིན་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་བརྟུལ།
དཔལ་མགོན་ཕྱག་བཞི་པ་སོགས་ཆོས་སྒྲོང་བའི་སྤྱང་མ་རྒྱལ་སྤྱིང་རིང་དུ་མ་
གྲུབ་པའི་མཐུ་དང་སྟོབས་ལས། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཕག་མོ་གྲུབ་པའི་སྤྱས་སུ་
འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་བྱོན་ནས། དཔལ་ལྷན་ཕག་མོ་གྲུབ་པའི་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་སེང་གའི་བྲི་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བདུད་སྤྲིག་ཏེ་ཅན་དང་བྱི་རོལ་
བ་དང་བྲམ་ཟེའི་ཆོགས་དང་ལྷ་ལྷོ་གོས་དཀར་བ། །ནང་པའི་ཕྱོགས་དངོས་
པོར་སྤྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེདས་པར་མི་ལུས་པ་དེར་འཁོད་དེ། སྤྱིར་བཏག་པའི་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། བྱུང་པར་དུགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་རང་སྤྱས་
ཕག་མོ་གྲུབ་པར་སྤྲུབ་པ་རྒྱན་པོ་དང་གཞོན་ལུ་དང་རིགས་ཀྱི་བསྐྱེམས་པ་དང་
བཅས་པ་དང་། བསྐྱེམས་པ་དང་བྲལ་བ་མཐའ་དག་ལ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་འདིར་
ཁོང་ཁྱོད་རིམས་པ་ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བའི་སྤྲན་པ་གཞོན་ལུར་འཆོལ་ཏེ་ཞེས་
པའི་སྤྲན་པ་ལ་ཕྱོགས་དེར་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཆེན་པོ་
ནི་ཕྱར། རྩམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་འཁོད། ཆོས་
ཀྱི་གདུགས་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱིད་གསུམ་འགོངས་པའི་སྤྱང་དང་བཅས་ཏེ་སྤྲན་གསལ།
ཆོས་ཀྱི་དུང་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་བུ་མོའི་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་སྤངས་ཏེ་བརྟུངས།

ཆོས་ཀྱི་དར་ཆེན་པོ་ནི་ཀུན་གསལ་དགའ་མས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེས། ཆོས་
ཀྱི་བདུག་སྒྲོས་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་དབལ་མོས་རིས་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་
ཀུན་ཏུ་སྒྲིན་ལྟར་དུ་གཉིབས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་བགྲ་གིས་ལྟ་བའི་ཆེད་དུ་ཀམ་
མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིན་སོང་བ་དེ་ལྟའི་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ཡང་དག་པར་
བསྟན་པར་རིགས་པའི་དག་ཆོས་སུ་གསེར་ཞོ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་
པ་ན་བར་དགའ་བ་སྐྱོད་པར་གྱུར་ཅིག དགོའོ། །བགྲ་གིས། །

༄༅། །སྒྲོར་མོ་ལུང་དུ་ཆབ་ཤོག

ཨི་ཤུ་ར་ཨུ་ར་ཏི་ཀུ་ར་ཏ་སྐྱ་ར་མརྒྱ་ལ་ཅརྒྱ་ཀུ་ལྷ་ར་རྟི་རི་སྒྲི། ཀུརྒྱ་བ་སྐྱ་ར་ཡལྷ་
ལི་ཀ་རས་སྒྲིེ་ སྤེ་ལྷཱ་ལ་ཀུརྒྱ་བ་ཏུ་བ་ར་སྤེ། འདོད་འཛོའ་འོད། དབང་ཕྱག་མཆོག་གིས་
ཀུན་དགར་བྱེད་པ་ཡི། །བགྲ་གིས་མཆོན་མ་གཞོན་ཅུའི་འཛུམ་ཟེར་ཕྱོང་། །ཡིད་འོང་མགུལ་དུ་བྱངས་པའི་དོ་གལ་
ཁུར། །དུབ་པ་དེ་ནི་མཐོ་རིས་དབང་པོའི་མཆོག དེ་ལྟའི་ཡ་མཆོན་མང་པོའི་ཐིག་ཕྱན་ཅིག
།ཕྱན་ཆོགས་དུ་མའི་འབྱུང་གནས་གཉིས་སྤངས་ནས། །ས་ལམ་རྫོགས་ལྷན་
དགའ་སྟོན་མགོན་གཉིར་བ། །སྒྲིན་བྱེད་འགའ་ལས་འདི་ན་རི་ལྟར་ཡོད། །སྤེ་
ཆོགས་དགེ་བའི་ནོར་ནི་རིན་འཕེལ་ནས། །བདེ་ལེགས་དགོས་དགུའི་ལོངས་
སྐྱོད་ཟད་མེད་པ། །སྤེ་མེད་བདེན་པའི་གཟི་བརྗིད་གང་མཆིས་པ། །རིམས་ནད་

ཆེན་པོ་འཕྲོག་བྱེད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་རྒྱུན་སྒྲོན་ལས་གནག་
པའི། །དགུས་པའི་སྒྱུན་ཟིམ་དལ་བྱར་གཡོ་བའི་གར། །དོན་དམ་རྫོགས་པའི་
ལང་ཆོའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ། །བདེ་བར་ངལ་སོ་བྱེད་པ་ཅང་མོད་དམ། །གང་ཞིག་
ཡིད་སྒྲུན་རིད་པོའི་དཀའ་བྱུང་མཆོག་ །བདེ་ལེགས་རྩེ་མོར་གནས་འགའི་
བརྒྱལ་ཞུགས་དེ། །རིག་པ་གྲུབ་པའི་རིལ་བུའི་མན་ངག་ལས། །བྱུག་པའི་
དདུལ་ཚུ་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་བསྐྱོད། །དམར་སེར་པལ་ཆེར་དབུགས་དང་བྲལ་
བཡི། །སེང་གེ་རྒྱུ་པ་བརྒྱད་པའི་ཉོག་འདབ་ན། །ག་བྱར་བྱེ་མ་བྱར་བའི་ལྷ་
ལྷི་ཅན། །རྩུབ་འགྱུར་འཆང་གི་སྒྲོ་དབྱངས་བྱིར་མི་གཏུགས། །དེ་ལྟའི་བཀའ་
དྲིན་འཁོར་ལོ་མདུད་པ་ལས། །མི་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་ལྷ་པ་མང་འཕེལ་ཏེ། །སྦྱེ་བོ་
ཐམས་ཅད་བརྩུ་བའི་བདག་ཉིད་མཆོན། །གང་ན་སྒྲིན་པ་ལན་གཅིག་ག་ལ་
ཡིན། །ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་དྲངས་བ་བསྐྱེད་པའི་རིག་ །འབྱུང་བ་འདུས་པའི་མཚན་
ཉིད་གང་ལགས་པ། །རྒྱ་ཆེན་འཁོར་བའི་རྩ་ལག་རྣམས་མེད་དེར། །སྒྲོན་མེད་སྦྱ་
མའི་ཆངས་པ་ཅི་ཡང་སྤང་། །ཤེས་པའི་དངོས་ལས་འོ་སྤུའི་འདབ་མ་ནི། །སྒྲན་
གསལ་མེ་ཉོག་དཀར་དང་མཁའས་པ་ལས། །ཆ་གས་ཅམ་ཡང་གཡོ་བ་མིན་པའི་
འཛིན། །སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཕྱ་མོར་ཐིགས་པ་ལས། །ཟད་མེད་ལོངས་སྦྱོད་ལོག་
པའི་སྒྱུབ་པ་ཅི། །སྤྱ་མེན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་པལ་ཆེར་ཡང་། །སྤོ་བྱར་ཆོག་
གཞན་དུ་དར་བའི་ཆོ། །མཆོ་མ་མཁན་འགའ་ཅི་ལྟར་ཡིན་སྒྲམ་ནས། །བྱིས་པ་

ཕལ་ཆེར་འདི་ཉིད་སྐྱོབ་པར་འཛིན། །དཔལ་ལྷན་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་ཐིན་ལས་གྱི།
།དབང་ལྷག་མཆོག་ལ་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་པའི་ཆོག །མཆོད་པ་དམ་པ་འདི་ནི་
རི་སུལ་ནས། དགོ་སྒོར་ཀན་པོ་དེ་ཡིས་ལེགས་པར་འབུལ། །དྲགས་པོ་བཀའ་
བརྒྱད་དེ་ཡི་རིང་ལུགས་མཆོག །དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་རྗེས་
འབྲུག་ནས། །ལྷ་ནག་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བརྒྱད་པ་དེས། །པོད་རྗེ་ལྷ་ཅིག་ཅུད་
པོ་དེ་ལ་སྒྲུས།

༄༅། །རིན་སྲུངས་པ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གྲུས་པའི་དད་པ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་པ་གནས་པའི་
སྐྱོར་བ་དང་། །དེ་ལས་སྐྱབས་གནས་གཞན་དུ་མི་འཛོལ་བའི། །རིན་ཆེན་
དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རིན་སྲུངས་པ། །དཀར་ནག་ལས་འབྲས་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་
དང་། །མངའ་འབངས་བདེ་བར་སྐྱོང་བའི་བརྩེ་བ་དང་། །མི་སྒྲུན་འབངས་སུ་
བཀོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། །རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རིན་སྲུངས་པ། །གོང་མ་
ཆེ་བཅུན་ཐོད་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། །མཁས་པའི་སྐྱེ་བོར་མཛདས་པས་
བརྒྱགས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་ཡ་རབས་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་དབང་

གི་རྒྱལ་པོ་རིན་སྤངས་པ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་ཡི་
བཀའ་ལུང་སོག་བཞིན་བཟུང་བ་དང་། །དམ་པའི་མཛོད་པ་སྤེལ་བར་སྒྲིབ་
ཅན། །རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རིན་སྤངས་པ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཁུར་
གྱིས་ལྷི་བ་ཡི། །དབུས་གཙང་ས་ཡི་གཞི་འདི་ལའོར་ལོ་དང་། །བཀྲ་ཤིས་
གཡུང་དྲུང་དག་གིས་སྤྲས་པ་ཡི། །ལག་མཐིལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡི།
།མི་ཡི་དབང་ལྷག་བསྐྱལ་བར་འཛོལ་བ་ཅིག །འཛོལ་གཞེས་གསེར་བཟང་བཙོ་མ་
ལྟར་འབར་ནས། རྒྱལ་བ་ཀམ་པ་ཡི་བཞེད་པ་ཀྱན། །མི་དབང་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་ཀྱང་ཅིག ཅེས་ཡིད་དུ་འབབ་པའི་སྤྲི་སྤྲི་ལེགས་པར་བརྫོད་
ནས། །ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནས་དད་པའི་དགོ་བ་ཅན་བཅུ་ལྷག་ལྟག་པ་ཁོ་
བོའི་ཉན་ཐོས་པར་བཏང་བའི་ཡིག་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིགས་བུ་མེ་ཉོག་དང་སྒྱུར་བ་
གོགས་ངན་པས་ཤིས་པར་འགྱུར་བ་ནི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་བ་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། །ལྟ་བུ་ཐ་མར་བབ་པ་ན། རྒྱལ་བ་
མཆོག་གི་བསྟན་པ་ཆེས་འོད་གསལ་བའི་བཀྲི་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་བུ་ཆེན་
པོ་བྱོད་ནི་ཨེ་མའོ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། རྒྱུས་བུ་ཆེན་པོ་བྱོད་ནི། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱས་པས་མིའི་ཉི་མའོ། རྒྱུས་བུ་ཆེན་པོ་བྱོད་ནི་

འགོ་ནམས་ཀྱི་དབྱགས་དབྱུང་བས་མིའི་རྗེ་བོའོ། སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ་བྱོད་ནི་
ཤུག་ཏེ་རྩ་ལག་བསྐྱུན་པར་མཛད་པས་མིའི་ལྷོན་པའོ། །ཞེས་དོན་དང་ལྡན་པའི་
བ་སྟོན་པ་ཆབ་མི་ཟ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ནག་གི་གོས་དང་བཙས་ཏི་ལི་ཁི་སྟེ། རིན་སྒྲུངས་
པ་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ནམ་རྒྱལ་མཆོན་དོ་རྗེ་གསལ་པ་རྒྱན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་གཞུགས།
༭། ཆངས་པ་མཆོག་གི་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་རྒྱན་ལ། །འཆར་བྱུང་མིན་པ་གཞན་
ཀྱིས་འཕྲུལ་པ་ཡི། །ཕུན་ཚོགས་ལང་ཚོ་ཅན་གྱི་སྒྲིག་ལྡན་མ། །གཞལ་མེད་
དབུས་ན་བདེ་མཆོག་དམ་པ་ཡི། །རྟག་ཏུ་དབྱེས་པ་བཞེས་པའི་ནོར་འཛིན་ནི།
།བགང་ཡས་དག་བོའི་མགོན་པོས་རྟོག་བྱས་པ། །རྒྱན་མཆོན་འབུམ་གྱི་སྤྲད་
པའི་ཁང་བཟང་ན། །སྟོན་གསལ་ལྟ་ཡི་རྩ་ཆེན་བདུང་ཚུལ་མཆོར། །བྱོད་ཉིད་
འཛིགས་མེད་སེང་གའི་གཉའ་གོང་ན། །དཔའ་འཛངས་འཕྲུལ་གྱི་ཞབས་ཟུང་
དོ་རྗེའི་མདུད། །རི་སྤྲོད་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བཙས་པ་དེ། །རྩ་སྤྲོད་རྒྱལ་མཆོན་
ཅན་གྱིས་ཐོ་གར་འཆོམ། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་ནས། །སྤྲུ་
དབང་གཏོང་གས་བྲངས་པ་ནོར་བུའི་དབྱུད། །གང་མཆིས་བྱོད་ཀྱི་བང་མཛོད་
བཏུམས་པ་དེ། །གཞོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་སྤྲངས་། །འདི་ན་གསེར་
གྱི་འཁོར་ལོ་ནམ་མཁའ་ལ། །མ་འཕགས་གླིང་བཞིའི་དབང་ཕྱུག་གྱུར་པ་ནི།

ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་བརྩོད་མེད་མངོན་སུམ་སྟེ། །འདི་རྒྱུད་གསང་སྔགས་རིགས་པ་
ལས་ཡིན་ནོ། །འཛམ་བུ་མཆོན་པའི་གླིང་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི། སྤང་བ་ཀུན་གྱི་
ངོ་མཚར་བྱེད་པའི་ཆོ། །ཆངས་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་སྟོན་ཡུལ་དོག་གྱུར་ནས། །སྤར་
བཞིན་ང་རྒྱལ་བསྟེམས་པ་ཅིས་མ་བཏང་། །མཐོ་རིས་གཞོན་ནུ་མ་ཆོགས་ཅི་
མཆིས་པའི། །རིག་པ་སྤྲུག་གྱུ་སྤྲོ་ཆོགས་འཇལ་བ་ལ། ཆད་མ་འདི་ནི་གང་སྟེའི་
ཆོམ་པར་བསོད། །འདོད་གདུང་ཅན་གྱི་སྐལ་བར་ཅི་སྟེ་འགོ། །འཇུར་མེད་སྤྲོད་
གྱི་རྒྱ་མཆོ་བརྟན་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ལུགས་གྱི་པད་མ་དར་བའི་གཞི། །ཡ་
རབས་སྟོན་པའི་འཁོར་ཡུག་ཡངས་པ་ཅན་། །ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་འདི་ཁོ་ཉིད་
ལས་གར། །གང་གསུང་གསེར་གྱི་རི་བོ་བསྐྱིགས་པའི་དཔལ། །བར་སྤང་སྟོང་
པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ན། །ཁོར་འཛིན་ས་གཞི་ཆེན་པོར་ལྟ་ཅི་སྟོས། །ཆབ་ཡིག་
གཟུགས་མེད་ཁམས་ནའང་ ཅིས་མི་གསལ། །བྲུབ་པ་གང་མཆིས་ཉིད་གྱི་བྱེད་
པ་ལས། །རག་མོད་བདེ་ལེགས་ས་བོན་ཆེན་པོ་ནི། །མི་དབང་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་
གྱི་རྫོས་གར་མཁན། །བདག་གི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་གྱིས་ལུང་། །སྤར་
ཡང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བྱི་འཛིན་ཆོ། །གཞན་གྱིས་ནན་ཏུ་རྩ་བུ་མ་ཡིན་
པར། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི། །བརྟན་པ་འདི་ནི་ཡོངས་རྫོགས་

སྐྱབ་ཏུ་རེ། །དེ་ལས་བདག་གིས་ནོངས་པའི་ཕྱིན་མི་འཆིད། །ཅིས་ཀྱང་དགོངས་
ཤིག་བགྲ་གིས་དཔལ་འབར་གྱུར། །

༄༅། །ཡར་རྒྱབ་དཔོན་ཆེན་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག

མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྟན་མི་ཡི་ལུས། །སྦྱོན་མེད་ཐོབ་པའི་གྲགས་པ་ལྟན་
པ་པོ། །ཡར་རྒྱབ་དཔོན་ཆེན་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ནི། །བདེ་བར་འཆོ་ལ་བགྲ་
གིས་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྦྱིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །དཔོན་པོ་ལ་
ཡང་གཡོག་གིས་བྲལ་དུ་འཁོལ། །མངའ་འབངས་ཀྱན་ཡང་དཔོན་གྱི་ཆད་པས་
དགྲགས། །པ་ཡང་བྲལ་བཅེ་བྱམས་ངེས་པ་མེད། །མ་ཡང་བྲལ་ལ་བྱམས་སྣང་སྣ་
ཆོགས་སྟོན། །བྲལ་པ་མང་སྤྱིད་ལྷུ་ལོག་པར་སྒྱུབ། །མཆི་བྱང་ཀྱན་ཡང་འདོད་
པའི་གདུང་བས་མནར། །ཁྱོ་རྣམས་ཀྱན་ཡང་ཆགས་པས་ངོམས་པ་མེད། །ཁྱོ་
ལྷགས་མི་ཆེར་འབྱུག་ལོང་རྩྱུང་པའི་རྟེན། །རང་བདེ་སྤྱིག་ནས་འཛོམས་པ་
དག་འབྲིད་གྱི། །འབྱུག་པ་དྲག་པོས་རང་སེམས་ཟིན་པ་མེད། །མངའ་འབངས་
ཀྱན་ལ་སྦྱིད་གྲ་ནང་གཉིན་ཀྱན། །བརྒྱབ་སེམས་དག་གིས་ཀྱན་ནས་སྦྱོང་བ་ཡི།
།གཞན་གྱི་ནམ་འཕྲོག་རང་གིས་དཔོགས་པ་མེད། །རང་ལོར་རང་དང་འདྲ་བའི་
བདག་པོ་ཡིས། །བདག་འཛིན་མང་པོས་རྩྱུང་འཕེལ་རང་དབང་མེད། །བདག་

ཏུ་བཟུང་ཡང་ཡོངས་སྒྲིད་བྱར་དབང་མེད། །འབྱོར་པས་ཆོམ་ཞིང་བཅན་པས་
ཤེ་མོང་འཛོང་། །དར་བ་ངོམ་ཞིང་གུད་པའི་རྒྱབ་རྟེན་དེར། །མི་སྒྲོན་རང་སྒྲིད་
སྟན་པར་གྲགས་དམོད་ལ། །ལོ་རྟག་སེར་བས་བརྟུངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །རང་
གི་སྒྲེ་ཡུལ་མིག་གིས་མི་མཐོང་བར། །དགས་གནོད་གཉིན་གྱིས་དེ་ལ་འདི་
འོངས་ཞེས། །འདྲིས་དང་འདྲིས་མེད་ཐམས་ཅད་དག་རུ་སྤང་། །དཔོན་དང་
གཡོག་ལ་ངོས་འཛིན་འབྱོངས་པར་དགལ། །སྐད་ཅིག་རེ་ལ་མགྱ་བར་མ་གྱུར་
ན། །སྒྲེ་བོ་ངན་པ་སྤིག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །རང་སློག་ནམ་བུ་གཞི་ཆ་མེད་ཡིད་
བརྟན་མེད། །སྤར་ཡོད་འབྱོར་པས་རང་གི་ཡིད་མི་ཁེངས། །སྟག་འདོད་རང་
སློག་གཞན་ལ་ཉོ་ཆོང་བྱེད། །སྒྲོན་པས་ལྷ་ཚུགས་གང་ཆེ་བྱེད་པ་ལ། །ཁྲིད་དང་
ཐེར་འདོད་རང་ཉིད་རང་གིས་བརྒྱག་། །གཟུགས་ལེགས་ཐ་མ་འོན་ཡོང་གིག་
གི་རྟེན། །སྟག་འབྱོར་ཐ་མ་གོས་སྒྲོག་བྱིད་པར་དགལ། །མཐུ་རྩལ་ཐ་མ་ར་ར་
ཉིད་གཅིག་སྤུ་ལ། །ན་གཤིས་སུ་འཁོར་མཁན་ཨི་རྟེད་དམ། །འདི་འབྲ་བས་མ་
མཐོ་གཏོང་བའི་དུས་ཆོད་ཡིན། །སྤང་ཞན་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་ཆོད་ལ།
།མིང་རུས་ཆེ་ཞིང་གཏམ་ངན་བརྟན་པ་དང་། །ཡིད་མི་འོང་ཆད་ཐོག་ཏུ་བབ་
པའི་ཆོ། །ཡི་ཆད་འབྱོད་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མི་གདའ་འོ། །བདག་ནི་བས་མཐའ་
སྟེག་པའི་སྒྲོང་བ་ལ། །དབུས་གཙང་རི་སུལ་གངས་ཁྲོད་འབའ་ཞིག་ཏུ། །ཆོ་
འདིའི་གཏོས་པ་བཅད་ནས་སྤོད་པ་ཡིན། །ཆོ་འདི་སྒྲུབ་འདོད་རྣམས་ལ་ཅི་འབྲ་

འོང་། །རང་བྱས་ལས་ལ་རང་ཉིད་འགྱོད་པའི་དུས། །མཆོག་དམན་སྤྲུལ་གྱང་
ཕན་འདོགས་ག་ལ་འོང་། །ལས་འབྲས་ངན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བགོ་བཤར་མེད།
།སྤྲུག་སྤྲུལ་ཆོགས་སྤྲུལ་ཡིད་བརྟན་ག་ལ་རིགས། །རང་ལ་སྤྲུལ་གཞོད་སྤྲུག་
ཆོགས་སྤྲུལ་བཅོམ་པ། །ག་ནས་གར་མོད་ལས་ཚུལ་བསམ་མི་བྱབ། །ལང་
ཆོས་བསྐྱེམས་ཤིང་རྒྱགས་པའི་རྒྱན་ལྗན་ཡང་། །སྐྱད་ཅིག་བསགས་པས་རང་
ལུས་སུལ་བར་བྱེད། །རྒྱན་ཆ་ཀྱན་ཡང་གཡར་བོ་ཅམ་ཉིད་ལས། །སྤྲུལ་གྱང་
གཏན་འོར་བྱ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། །སྤྱིང་ནས་རང་ཉིད་སྐྱོད་པར་འདོད་པ་དག
།རང་བྱིམ་བྱི་བའི་བྱང་བྱར་སྤྲུལ་ཞུགས་བཞིན། །ཡིད་དན་མེད་པའི་གནས་སུ་
ག་ལ་ཆགས། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱན་ལས་ཐར་འདོད་ན། །སངས་རྒྱུས་
བརྟན་པ་འབྲུལ་མེད་འཛིན་པ་ཡི། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་གན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་།
།གཏན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱན་ལས་ཐར་བར་མཛོད། །བདག་ནི་རང་འདོད་མི་
ལམ་ཅམ་དུ་ཡང་། ཅེས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་དབང་ཀླུ་པས་ཡར་རྒྱབ་དཔོན་ཆེན་
ལ་འཕྲིན་ཡིག་ཏུ་བསྩལ་བའོ། །

༄༅། །རྒྱལ་ཆེན་སྤྱིང་པ་མ་སུལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་བཞུགས།

སྤྱི། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཞད་པའི་འཇུམ་ཟེར་ལས། །བལྟ་བར་མི་བཟོད་ཡིད་

ལ་བདེ་སྦྱིན་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལང་ཚོ་མ་ལྷས་པ། །ཀམ་པར་གྲགས་མིང་
གིས་བོད་དེའི་གཏམ། ༡ །རྒྱལ་ཆེན་གླིང་གི་ནང་རྩེ་མོར་གནས་ཏེ། །རིས་མེད་
སྤྱོད་པོའི་ལག་པར་བསོད་ནམས་ནི། །འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་ཐིག་ཕྱེད་འགོད་པ་
སོགས། །གཅིག་ཏུ་རྣམ་དཀར་རི་མོ་སྦྱར་ཞེས་བོས། ༢ །འདི་ན་བཀའ་འདྲིན་
འགན་ལྷ་བལ་བ་ཡི། །དཀོན་མཆོག་སྤྱོད་མའི་རང་བཞིན་མཐའ་ཡས་པས། །དེ་
ཡི་ཡོན་ཏན་པ་མཐའ་གཞལ་བའི་སྒོ། །ཅི་ལྟར་དབྱེད་ཀྱང་མ་དཔོགས་མོས་
བས་འདར། ༣ །སྦྱོགས་དེའི་ནོར་འཛིན་སྦྱེ་བོ་འཕོངས་བཅས་ལ། །གནོད་མེད་
གི་བ་བསེལ་སྤོན་མེད་གདུགས་དཀར་པོ། །སྒློར་བའི་འཕྲུལ་མོ་བདེ་སྦྱོར་
གཅིག་ཉིད་ཀྱིས། །གིས་པ་མིན་པའི་དངོས་ཀྱན་འགོག་པར་གྱིས། ༤ །རྩེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་ཁུ་བའི་རིལ་བུ་ལ། །ཉིད་གསུང་རྟི་ཡིག་འོད་དུ་འབར་བ་
ཅན། །མྱོང་ན་དགེ་ལེགས་མང་པོའི་རོ་བདའ་བ། །དེ་རིང་བཙུད་ལེན་མཆོག་ཏུ་
འདི་མངགས་སོ། ༥ །དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་ཅིང་བརྗོད་པའི་སྒྲ། །སྣ་ཆོགས་
རྒྱད་ལྟན་སྒྲ་འདི་འདི་ན་སྟན། །ཡིད་དུ་འབབ་པའི་བདུད་ཅིའི་དུམ་བུ་ནི། །སྤྱིང་
ལ་ཏྲག་ཏུ་མལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆེ། །མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་
ལ། །འབལ་མེད་དད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཛིན་པ་པོས། །དུར་ཁྲོད་ལས་ཀྱང་སྦྱི་བུན་
བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱིམ་གྱི་འདོད་པ་རོ་ལངས་གཞོན་ལུ་དག །དར་བབ་ཁྱོས་པའི་
གཡེན་གྱིས་བརྩེ་བ་དེར། །ཁྱིམ་བདག་དད་ཅན་ངལ་བར་མ་གྱུར་ཏམ།

།བདག་ནི་ལམོར་བའི་འབྲོག་ཀྱང་ཟབ་མོའི་རྒྱན། །ཐོག་མ་མཐོང་བ་མིན་པའི་
གནས་འོངས་པ། །སྟེས་དབང་གྱུར་པའི་དལ་འབྱོར་འབྲས་བུ་ཡང་། །ན་ཀས་
གོམས་སྟོབས་འཆེལ་ཞེས་འདི་ན་སྟེ། །ཕྱོགས་འདིར་སྟོངས་མོ་པ་ལ་བྱམས་པ་
ཡི། །མིག་ཟུར་འཇམ་པོས་བཙའ་འགས་མགོན་གཉིར་ནས། །ཁྱུ་བོ་གསེར་
ལྷན་རྒྱུང་འགམ་བས་མཐའ་ལྟ། །རྗེ་བཙུན་ཕྱིན་ལས་དབང་པོའི་ཞབས་རྒྱལ་
གཉིན། །འཇིག་རྟེན་གྲ་མའི་རིགས་ཅིར་སྟོན་པ་ཁྱོད། །བྱ་བ་ཡལ་པའི་སད་
ཀྱིས་མ་ལྟར་བར། །གྲགས་པའི་ཆར་རྒྱ་ཕྱོགས་ན་གང་འཆོལ་བ། །ཡ་རྒྱལ་ཞལ་
གྱི་རྒྱ་མཆོར་འགོ་ན་ཀྱ། །འཇམ་པའི་དཔལ་ཡང་གོང་བུའི་རྒྱལ་བཟུང་ནས།
།རང་གི་ས་བོན་དབྱངས་སུ་ལེན་པ་ཁྱོད། །སྟོ་ཕྱོགས་སྟིད་མོས་ཆལ་དང་ཁང་
བཟང་དུ། །ཞུགས་ལ་ཆོ་འ སྤུལ་གྱིས་རོལ་དོགས་སྟོངས་ཤིག །འདི་ན་གྲ་མ་
དྲན་པས་མ་བཟོད་པའི། །དོན་མེད་ཅལ་ཅོལ་མང་པོའི་ཁྱར་ལ་འོ། །རིན་ཆེན་
སུན་ཆོགས་ཆོག་གི་འབྱོར་པ་ལས། །མི་དམན་ཡིད་འོང་ན་བར་འོས་པ་ཡི།
།གཏམ་དང་སྟེས་སོགས་སྟོབ་དཔོན་པ་ལས་བརྒྱད། །མ་གོ་གནས་འདིར་རང་
པ་སྟེགས་ལྟར་ཏོལ། །བདག་ཀྱང་བདེ་བར་ཡོན་སྦྱངས་ཁུར་གྱིས་དུབ། །ཁྱེད་
ཅག་སྤྲིག་པའི་བྱ་བ་སྤབས་ན་ལེགས། །འཇམ་དབྱངས་རིལ་བུ་ཞེས་པ་ལན་དུ་
གཞལ། །ཤིས་པའི་བྱེད་པ་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་སྟུལ། །དྲག་པོ་གཤེན་རབས་ཀུན་
བཟང་གཅེར་བུ་པ། །སྟོན་པར་ཁས་འཆེ་བདག་དང་གཙོ་སྟོབ་པ། །རྒྱ་མེད་

ཚངས་པའི་སྒོ་ང་ལས་བྱུང་སོགས། །མུན་པའི་ནང་ན་སྒྲོམ་གར་བྱེད་རྣམས་ལ།
།ཡང་དག་སྒྲུང་བ་སྦྱོར་པའི་སྦྱབས་དེར་མོས། །ཁྱོད་ལས་སྦྱབས་གཞན་སྤྱིད་
དང་ཞི་བ་གཞན། །མ་ཉིད་དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་སྦྱབས་སུ་བཟུང་། །མ་རྣམས་འདི་ལ་
འབྲུལ་མེད་སྦྱབས་འགོ་ན། །སྦྱབས་གནས་དེ་ཡི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག
།ཞེ་ཤྱི།

༡༣། །སྤྱི་གདོང་ཕྱིར་ཆབ་ཤོག།

དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། །དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་སྒོ་ལ་ཆགས་ཐོགས་འདྲུ་འགོད་བྱ་བ་མིན་པ་ཉིད།
།ཀམ་པ་ཀློང་གྱུར་ལ་སྦྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་རྣམས་མ་ལུས་བསྟེན། །རང་བྱུང་རོལ་
པར་མཛད་ལ་དོ་རྗེས་སྤྱིད་ཞི་མཐའ་གཉིས་སྦྱང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དེས་
ཁྱོད་ལ་གཡུང་རུང་འཛིགས་པ་མེད་གྱུར་ཅིག ཅེས་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་
ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཞེས་བོས་ནས། །དེ་ལྟའི་གྲུབ་པ་བདེ་བའི་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་རང་
བྱུང་དུ་ཉམས་སུ་འཆར་བ་ནི་ཆེས་ཞེ་མ་འོ་ཞེ་མ་འོ་ཡི་མཛྲ་ལོ་མཛྲ་ལོ་དུ་གྱུར་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་ཡང་གསོལ་བ། །བདག་གམ་འོད་ཟེར་འབར་བ་ཉི་མ་ཡི།
།དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་གསལ་བའི་གྲོང་ཁྱེད་ནི། །དཔལ་ལྷན་སྤྱི་གདོང་ཕྱིར་ཆེ་

ཞེས་གྲགས་པ། །སྐལ་བཟང་འབྲུག་པའི་ཁམས་གསུམ་རྗེ་བོ་ཡོད། ༡ ད་ནི་
འབྲུང་བོ་ཐམས་ཅད་ངལ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་འབྲུང་བ་དམ་པ་གང་དུ་དམིགས་
པ་ལ་མཆོག་གི་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གི་ལས་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི།
།དཀོན་མཆོག་ལྟ་བུར་བསྟེན་བྱའི་འོས། །སྟོབས་འབྱོར་འདོད་པས་གཟི་བྱིན་
དང་། །བརྟུལ་ཐོད་རང་ཚུལ་གང་གྲ་ལྟར། །ཡིད་ལ་གདུང་བས་ཁྱོད་དམིགས་
སོ། ༢ །མ་འོངས་གྲགས་པའི་མེ་ཉླ་དཀར། །བདེ་ལེགས་བྱི་གསུང་རྗེས་འགྲོ་
བ། །མཇུག་བཟང་སྐྱེད་ཚལ་བདེ་སྟེར་བ། །འབངས་ཆོགས་ཞོ་གས་རབ་ཏུ་
བརྩོན། ༣ །དེར་ནི་ས་བདག་ས་གཞི་ཆེ། །དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་ལྷན་པོ་དང་།
གྲགས་པའི་གཟའ་སྐྱར་རྟེན་བྱེད་པ། །གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་བཀྲ་གིས་
བཞུགས། ༤ །སྤར་ཡང་འདི་ནས་སེར་ཐལ་བདེ་བའི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་གཞི་དང་
ནམ་མཁའ་གནས་པའི་སྐྱེད་གུ་ཐམས་ཅད་ལ་རི་མོར་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་
འདིའི་བར། རྩོད་དུས་འཕྲོག་པའི་དག་གཅིག་ཁྱོད། །རྫོགས་ལྷན་སྦྲིན་པའི་རྩ་
ལག་གཉེན། །འགྲོ་བའི་བདེ་བ་འཛིན་བྱས་པས། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ཅན་གང་དབུལ་
པོར་གྱུར། ༥ །ཁྱོད་ཀྱི་བཟོད་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །ཡིད་ཀྱི་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་དེ།
།ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་གོ་བྱེད་པས། །འགྲོ་འདིས་མཇུག་བཤེས་མཆོག་ཏུ་

རྟོགས། ༥ །ཁྱོད་ཀྱི་གྱུར་པའི་འཚོ་བ་པ། །ཀྱུན་ཀྱང་འཚོ་མེད་མཚོད་སྦྱིན་གྱི།
།བསྐྱབ་པ་དག་ལ་དེས་པར་བཀོད། །འཛིགས་མེད་བྱམས་བརྩེའི་མཛའ་
གཙུགས་གྱུར། ༦ །སྤང་དུ་འཛིག་རྟེན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དག་གཞོད་པའི་རྒྱ་
དང་ས་བོན་མཐའ་དག་དྲུངས་ནས་སྤྱངས་ཏེ། །གཅིག་ཏུ་བསེལ་བའི་ཆབ་ཡོན་
གྱི་རྒྱན་འབབས་པ་ལ་དོ་གཉིས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། །མཐུ་ལྷན་
གྲགས་པའི་ར་རྒྱལ་བཏང་། །ལུན་ཚོགས་རྒྱབས་ཀྱི་སྦྱོན་ངག་ཅན། །རྩེ་བོ་ཀྱུན་
གྱི་ལའོལ་བོ་གཅིག །ལོང་ཚོ་སྒྲིག་པ་རང་དབང་ལྷན། ༧ །ཞེ་མ་དེ་ལྟའི་མཐོན་
བོར་འཆར་བ་ཡི། །ཁྲི་བ་ཡོན་ཏན་སྟིང་བོ་ཅན། །པན་བདེ་ཟབ་མོར་བབས་པ་
ཡི། །ཟེར་བྱེད་དཔའ་བོར་འཇུམ་དེར་མྱད། ༨ །ཁྱོད་དང་མཚུངས་པར་རེ་བ་
ཡི། །ཁྲི་མེད་དེ་ཡི་རྒྱན་མཚོག་གང་། །སྟིང་རྩེས་དྲངས་པའི་གཏོང་བ་དང་།
།ལེགས་སྦྱད་ཀྱིས་འདའི་ལང་ཚོའོ། ༩ །ཡང་གཅིག་སྤར་སྦྱོད་མཛའས་འབྲུལ་
གྱི་རྒྱབས་ནམ་པར་ཕྱེན་པ་ལ་རྩུ་བག་རབ་ཏུ་ཚོ་བྱིད་ཀྱི་གཡོ་བ་ལས་གཞར་ཡང་
དེས་པའི་འཛིན་པ་དབྱུད་པའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དགའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། །སྦྱུ་
མར་དཔྱོད་པའི་དངོས་རོལ་བས། །ཀྱུན་ཏུ་ཚིམ་པའི་དགའ་བ་ནི། །སྦྱིད་གསུམ་
མཚར་བའི་ལྷན་མོ་གཅིག། །བསྐྱལ་པར་སྤྲད་ཅིག་གིས་འཛིན་ཅིང་། ༡༠ །ཞལ་

དེ་ཏི་ཡི་ཉིན་མོ་ནི། །འོད་ཟེར་བྱེ་བ་བསྐྱེད་ཅུས་ཀྱང་། །གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་དེ་
ཡིས་ནི། །གང་གི་བྱེད་ཆོས་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད། ༡༢ །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གཉིས་
ཀར་ཡང་། །དུས་དང་བྲལ་བར་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས་
འབྲས། །སྤྱིན་འདི་ཅི་ཡི་བརྒྱུ་ལས་ཡིན། ༡༣ །དེ་ལྟའི་དགེ་བསོད་ལ་ཆེད་དུ་
གདུང་བས་སྟེག་པ་ལ་རྟབ་རྟབ་པོར་གྱུར་ཏེ་སྟོགས་ཀྱིན་དུ་ལེགས་པར་གཏོད་དེ་
འོན་ཅིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། །མུན་པ་ཅན་ལ་སྤང་བས་མཆོག་ །དུག་ལ་
བདུད་ཅིའི་བགོད་ལ་ཐེག་ །འབྲུགས་ཀྱི་དབུགས་འབྱིན་ནད་ལ་སྤྲོན། །སྤོང་ལ་
ཡིད་འདོད་ལྡོན་པ་འོ། ༡༤ །འབྲོག་དགོན་དུབ་པར་ཉེན་རྣམས་ལ་ཡིད་འོང་
ལོ་འབྲས་རྫོགས་པ་ཡི། །གྲིབ་གིང་གིན་དུ་བསེལ་བ་ནི། །བྱིད་དང་མཚུངས་པ་
གང་དུ་འཆོལ། ༡༥ །དམ་པའི་གཉེན་གྱུར་དམ་ཆོས་ལས། །བྱོད་ཀྱི་འཆོལ་བ་
གང་དུ་བཅུལ། །ས་དབང་ལ་ནི་ཁབ་འཛིན་ནའི། །དགེ་བའི་ཆོག་ལས་ཅི་ཞིག་
དམན། ༡༦ །བྱོད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་
བྱུང་གི་སྟོབས་ལས་གཞན་དྲིང་གི་བཅོས་བྱུང་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་
བཞིན་འབའ་ཞིག་གི་མདུད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། །བྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་
ན། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ལྟན་འབབ་དུ། །མེ་ཏོག་ནོར་བུས་སྤྲས་པ་ཡི། །གཞལ་

མེད་ཁང་བཅས་གོང་ཁྱིམ་འབྲིགས། ༡༧ །ས་ལ་དེ་རྒྱན་འབབ་པ་ན། །གསེར་
གྱི་ལམ་ལོ་རང་དབང་དུ། །དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་བཞི་ལ་བགོད། །ལྷ་ཆེན་
གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར། ༡༨ །ཉིད་ལ་རྟེན་པའི་ཐོངས་པ་རྣམས། །བསོད་
ལེགས་ནོར་བུའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ། །དལ་བུའི་སྟབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར། །འཆི་མེད་
གནས་དེར་འཛེགས་ཏེ་སོང་། ༡༩ །དེས་ན། །རི་སྡིད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་ལ་
མ་འདུག་གི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྤྲ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་དག་
དང་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞིང་བསྟེན་པས་མི་གཏོང་
བའི་ཕྱིར། །ལོག་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གཏན་སྤངས་པས་འབྲལ་བ་མེད་པའི་
ལམ་དུ་འགོ་བས་བག་ཡོད་པ་ཐོབ་ཅིང་། །སྤྲ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་
པའི་སྐྱབས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྦྱོད་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་རྒྱ་འབྲས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་
དངོས་པོ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏེ། །དོན་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་མ་ལུས་པ་སྦྱབ་པ་འདི་
ནི་སྤང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཆེས་མི་འབྲལ་བའི་དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་འགྱུར་བ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་དང་གནས་མིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བ་
ཉིད་ཀྱིས། །འཕགས་པ་ལ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པར་
འདོད་པ་དག་གིས་དེའི་འཇུག་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་འབྱུངས་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་

ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྒྲིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་པ། ལམ་དང་ལམ་མིན་ལྟ་བར་
བྱེད་པ་ལ་མིག་སྒྲོ་འོད་གསལ་བ་ལ་སྒྲིང་བ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་
མཐུ་ལས་སྐྱབ་པ་སྟིང་བོར་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལྟར་མི་བྱེད་པ་དང་། མང་དུ་བོས་པའི་
དོན་དུ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ལས་ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བར་སྟིང་
རྗེ་ཆེན་པོས་རང་གི་དོན་མཐུན་པར་འབད་པ་ལ་གཞན་དག་དོན་དེའི་ཚུལ་ལ་
སྐྱོད་དུ་འཇུག་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་གྱི་འདོད་པ་
འཆོལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་གི་དོན་ལ་རྟོན་པ་དག་ལ་ཡིད་གྱི་རེ་བ་འཛོལ་པ་ལས་
ཆོག་གི་སྐྱུན་པ་ཕྱར་བ་ཙམ་ལ་ན་བ་བླགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡ་རབས་གྱི་དངོས་
པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཚུད་མི་ཟ་བའི་ཡི་དམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། །ལེགས་ཉེས་སྐྱད་པའི་སྐྱུ་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ལས། །ནམ་སྒྲིན་
སྐྱག་དང་མི་སྐྱག་འབྲས་རྣམས་ལ། །རི་བཞིན་འབྱེད་པའི་སྒོ་ཆེན་འདི་འབྲ་ནི།
།དུས་གསུམ་ག་ཟེགས་པ་རྣམས་གྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར། ༡༠ །ཐོག་མེད་དུས་ནས་དར་
དག་འབབ་པ་ཡི། །ལས་ཉོན་ལྷགས་དག་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། །སྒོན་གྱི་
རྗེ་བརྩུན་བདེར་གཤེགས་སེམས་དབའ་ལྟར། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་བྱབ་དགའི་
བྱབ་པའོ། ༡༡ །ཞེས་ལེགས་པར་སྐྱད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོང་བ་དག་ལས་བརྩམས་

ཉི་ཅུང་ཟད་སྒྲིང་བ་ཡན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་རང་དབང་དུ་དབྱེས་དགུར་མཛད་པ་
རྣམས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་དར་དཀར་གྱི་ཚས་
དང་བཅས་ཏེ། ཀམ་ཀའི་ཁ་ཏོན་པ་དང་སྤྲོང་བ་པ་དུ་མ་འདུས་པའི་བསྟོ་གནས་
དགེ་བར་སྤུལ་བའོ། །ཁ་སང་གོས་ཆེན་གྱི་རས་པ་སྤུལ་བའང་འབྱོར་བ་དང་།
སྤྲད་དུ་ཆོས་རིགས་དེ་འདྲའི་གོས་སྤུལ་འོས་ཅི་ལྟར་དང་། །བདག་གི་སྤྲད་བྱའི་
ཐང་ཉེ་བོ་གྱི་འོས་རིམ་གྱོར་འགྱུར་བའི་སྤུལ་ཅི་ལྟར་དང་། སྣམ་ཐར་སྤྱབ་པོ་
འདི་དག་ལ་སྤོང་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཅིས་གནང་། རྟེན་གཤོང་ཆབ་ཤོག །ཨོྲཱ་བྱུ་བ་
པར་གྱུར་ཅིག ས་གཞི་བར་སྤྲད་དང་བཅས་པ་ཆབས་ཅིག་པར་གང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཆོག་གི་ལྷུམ་པོར་བཀོད་དེ། སྤྲེས་དགུ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བའི་
རོ་བོ་བ་སྦྱོན་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་དཔལ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་
ཐབས་དུ་མ་ལ་མངའ་འབྱོར་བའི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་སྦྱོན་དང་བྲལ་ལམ་ཟོ་མདོག་
གསེར་བཙོ་མ་ལྟར་བཟང་ངམ། སྦྱོད་ཡུལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་སམ།
ལེགས་བྱས་ཀྱི་བཀྱི་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར་འཛིང་མི་འབྲུག་གམ། །ཁོ་བོའང་ལེ་
ལོའི་ཁུར་གྱིས་དུབ་པ་ནའང་། དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྲེས་
རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་མོས་

པ་ལ་དྲན་པ་དང་གཤམ་བཞིན་གྱིས་ངལ་གསོ་ཏེ་བདེ་བར་ཡིད་མེད་པས་པར་ཡོད།
སྐབས་མཆིད། སྤར་ལྷར་འདི་དང་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་
འཆོ་བ་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་རྒྱན་ཚུད་མི་འཛུལ་བར་འཆལ་ཞེས་དར་བཟང་པོ་དྲི་མ་
དང་བྲལ་བ་རྒྱས་བཏབ་ཏེ་ཕུལ། །བདེ་བར་འཆར་བའི་ཉི་མ་ཁྱོད། །ས་སྒྲིང་
ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནམ། །ཁྱོད་ཀྱི་འོད་ཟེར་འབར་བ་དེ། །ཕན་བདེའི་ཆར་རྒྱན་མ་
ཡིན་ནམ། ཞེས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། ད་ལམ་ཇོ་ཇོ་
མགོན་པོ་ཞེས་པ་ག་མཐོན་གྱིས་གཙུག་པ་དང་། སྤག་མི་དཔལ་འབྱོར་ཞེས་པ་
སྒྲོ་བུར་དུ་ཕུལ་རྒྱེན་གྱིས་གཙུག་པ་གཉིས་ཀར་བདག་ལ་གནོད་པ་དང་བྲལ་
བའི་སྐབས་གསོལ་གྱི་ཞུ་གྲོགས་བཅོལ་བུང་བ། འོར་འཛིན་ཕན་བདེའི་མ་མ་དེ་
ཉིད་ནས་དང་སྐྱེ་རབ་ཀྱི་ནང་པ་གཉིས་ཀར། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ཕྲ་མོས་གཡར་ངོ་
འཆལ་ལགས་པས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་བུ་དང་མགོན་པོའི་བྱ་བོ་གཉིས་ཀར་
འཆིང་བ་ལས་དགོལ་བའི་དྲིན་བདེ་སྐྱེད་ཏུ་སྦྱོལ་བར་ཅིས་སྤྲང་ཞེས་མོལ་བར་
དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཆོན་པ་བཏང་མཆིས་པ་བདེ་ལེགས་སུ་མཛོད་ཅིག གོང་དཀར་དུ་
གཏུང་རྒྱུད་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག ཨོྫ་རུབ་པ་མེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ། །འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
པའི་ལྷ་བ་བཟང་པོ། གཡོ་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་གཙན་དཔལ་ལྷན་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་

བའི་ཚེས་འབྲུང་གི་དབུ་མར་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག གང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་
ཡིད་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་དོ་རྗེ་སྒྲ་བ་འཕོ་བ་མེད་པས་
ཡོན་ཏན་ལྡེ་རྒྱུ་ཆར་པས་ཆད་ལྷག་གི་རྒྱ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་དོ་རྗེ་ཉི་མ་འགོ་འོང་
མེད་པས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཆར་པའི་རྣམ་འབྱུང་དང་བྲལ་བས་དོ་རྗེ་སྒྲ་གཅན་
འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་དང་རྣམ་འབྱུང་གྱི་བྱ་བ་དང་བྲལ་
ཏེ། །དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཡོ་བ་མེད་པར་འཁོར་བའི་ཡང་དག་པར་
རྗེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལུ་དབྱུང་དུ་མེད་པ་ཉི་མེ་གཅིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་རྒྱ་
བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་བཅའ་ཚེས་མཐའ་དག་གི་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་འོངས་སྟོང་
རྗེ་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་བ་
དེ་ཉིད་གོང་རི་དཀར་པོའི་མགུལ་དུ་གསེར་བཟང་ཞོར་བུ་དྲི་མ་མེད་པས་སྒྲས་པ་
ལྟར་བཞུགས་པ་ཆེས་སྒྲེ་བོའི་ཚོགས་ལ་བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཚོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་
པ་ནི་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཆེས་དགའ་བའི་དགའ་བ་ནི་དགའ་བ་ཆད་
དུ་བྱུང་བ་སྟེ་དགའ་བའི་མཚོག་དམ་པའོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་འང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་
དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མཛོན་པར་སྒྲོགས་པའི་དགའ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བདོག་
སྐབས་མཆིད། འགོག་པ་ཆེན་པོ་མཁའ་བྱུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་གཞར་ཡར་

གཡོ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་འབྲུལ་དོ་རྗེ་མི་ཞིག་པའི་ཚོ་འབྲུལ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྲུང་
གནས་སུ་གྱུར་ཅིག ཅིས་ཏྲ་བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྒོན་མེད་དབྱིད་འབྲུང་ནམ་
མཁའི་མེ་ཏོག་འབྲས། སྒྲོང་པའི་དགོན་པ་སྐྱེ་སྐྱུ་ཀླུ་དེས་རྟེན། །དེ་ལྟའི་རྟེན་པ་
རྗེ་ཀླུ་ཁྱེད་ཉིད་ལ། །ཏྲ་ཏྲ་མངའ་བའི་བཀྲ་ཤིས་འབྲུང་གྱུར་ཅིག གཅིག་
ལྷུས་ ཡང་གཅིག་ལྷུས་སོ།། །

༄༅། །ལ་སྐྱོད་བྱང་པ་བདག་པོ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག

འགོ་ཚེགས་མ་མ་ལས་ཉོན་ཆུ་སྤྲོད་གྱི། །ཆེ་བའི་ཕྱག་པར་ཏྲ་ཏྲ་དཔུལ་བ་
དེས། །ཡིད་གྱི་དོ་རྗེ་དུམ་བུར་གྱུར་པ་ཡི། །སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གོ་ཆ་ཅན་དེས་སྒྲིང་
རྗེའི་དབྱངས། ༡ །བྱང་ཕྱོགས་འདྲུ་འཛི་གཡུ་བྱང་གསེར་གྱི་རྗེ་ངས། །འཛམ་
སྒྲིང་འདོད་ཡོན་ཆུ་བོ་སྐྱེད་མེད་མ། །རྣམ་བཞི་རྩེན་པར་སྒོ་བཞི་ནས་འགོ་བའི།
།གངས་ཅན་ནོར་འདོད་བསྐྱེན་བྱའི་ཐོངས་སྒྲོལ་བ། ༢ །བཀྲ་ཤིས་མཆིས་དགུ་
ཀླུ་གྱི་མཚན་གཞི་གཅིག །ཉི་མ་ལྷ་བས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་ཚོ། །གཞལ་
བྱའི་ཁྱོད་ནས་རྟེན་པའི་ཀླུ་ཐབས་མཁན། །བྱང་ཕྱོགས་ས་ཡི་ཆངས་པ་དགོ་
གྱུར་ཅིག ༣ །འདི་ན་བྱང་སྒྲོང་བདེན་པའི་བརྒྱལ་ལྷགས་ཅན། །ཤུ་གྱའི་ཏྲགས་

གྱི་སྒོར་མོ་པ་དེ་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིང་ལུགས་ལ། བསྐྱལ་
པས་གྲངས་མེད་ཡི་དམ་ཅི་ཡང་ལེན། ༤ ཏེ་ལ་རང་གི་དགོ་བ་ཡི་རང་གི། ལྷ་
ཆོས་ཀྱན་དགར་བྱེད་པ་ཆོས་པའི་ཆོ། ཐར་པའི་བདེ་འབྱུང་ལང་ཆོ་དར་བ་ཡི།
ཏེས་འབྱེད་རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅེར་སྤངས་ནས། ༥ ཏུར་པ་རྒྱུད་གིས་འགོ་
ལྷའི་བྱུང་མཆོག་གི ཏུར་བོའི་རྗེས་འགྲོའི་ཡིད་གྱི་མིག་བྱེ་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་
མཆར་བྱེད་པའི་ག་ཞེན། ༦ ཏུས་གསུམ་སྒྲ་མ་སྒྲ་གཞན་མེད་པར་གྲགས།
ཏེ་ལྷའི་རོལ་སྟབས་མཆོམས་སྤྲིན་དེས། ཆོས་བརྒྱད་ཉི་ཟེར་ཐིགས་བྲེད་གིས།
སྦྱེད་གྲུའི་སྟིང་ལ་གདུང་འབར་བ། འཕོག་པའི་ལྷིང་ཁང་ཅི་ཡང་བགྱིད། ༧
བྱེད་ཅག་འབྱོར་པའི་དཔལ་དང་རིགས་གྱི་བྱུ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་བསྟན་མཚུངས་
མེད་བྱུང་འཇུག་བྱོགས་ལས་སྤངས་ནས་སུ། བདུད་གྱི་དབང་བོ་ལྷ་མིན་
གཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་འགོ་བས། ཞག་བྱོགས་གསེར་གྱི་བརྟན་པར་འཆིང་བར་བྱས་
སོ་ཞེས། ༨ རས་གསུམ་སྒྲུང་པའི་མཛེའ་རྣམས་གྱི། ཆོམས་དཀར་རྒྱོད་པའི་ཅེ་
མོ་ནས། ཡིད་ངལ་གསོ་བའི་མེ་ཏྲོག་དཀར། ཏེད་པའི་བྱུང་གཤོག་ཡོ་བ་ཡི།
༩ རྒྱུད་མང་བརྒྱ་པའི་འགྱུར་བ་ལས། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་སྦྱོར་བྱེད་པའི།
ཏུག་འགྱུར་བྱེ་བར་བསྐྱེད་བ་ཡི། རྒྱ་ཡི་ཆངས་པ་རྒྱན་བོ་ཡང་། ༡༠ རྩོམ་ག་
ཅོམ་དུ་རྩུབ་ཡི། གནས་སྐབས་ཅོམ་ལས་གཞན་མེད་ཅེས། ཏེ་ཐག་ཆད་པའི་
རི་བོང་ཅན། ཆོས་པའི་མཁའ་བར་མ་འཆེལ་ལས། ༡༡ ཏེ་ལྷའི་ཡ་མཆོན་

མཐོང་ནས་སྐྱེ་དགུའི་ལེགས་བྱས་རྣམས། །རང་རང་སོ་སོའི་སྤྲུག་གྲུ་ལ་ཡང་སྐྱོ་
གྱུར་ཏེ། །ནམ་མཁའ་རྒྱ་ཆེ་ཕྱ་བར་བག་ལ་ཉ་ལ་གྱུར་ནས། །ཤིན་ཏུ་མཛངས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཆེས་རབ་མཛངས་པར་བྱས། ། ༡༢ །ཞེ་མ་དེ་ལྟའི་བསྐྱེད་ཀྱས་པས།
།སྐྱེ་དགུ་འཛོལ་འཛིན་ཆབ་འཕེལ་ཆེད། །གོས་བབས་དར་གྱི་ཚུན་འཕྱང་ཅན།
།ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་གྲུ་ཆེ། ། ༡༣ །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་ཆ་ལ་
ནས། །རིངས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་དགོ་བར་བྱིས། །ད་ལན་གསོལ་ཇ་བ་དང་ཀམ་
ངས་འཕྱང་དཔོན་གཡོག་བཏང་དོན། །བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་བསམ་པ་བབས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། །སྐྱོར་བ་རང་སྤྲུགས་ཀྱིས་རྫོ་མི་ཐོགས་པ་ལ་
བརྟེན། །དྲགས་ཀོང་བྱར་དབྱས་གཙང་སྐར་རྣམས་སུ་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་དགོ་འདུན་
ཀྱི་སྤེལ་ཤས་གཙུགས་ཡོད་པའི་མཐུན་སྐྱེན་རྒྱ་འཛང་གི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་རག་
ལས་པར་བྱུང་བ། །དེ་དག་ལ་སྐྱེལ་ལན་གྱི་བྱད་ལོར་དགོས་བྱུང་བས་སྤྱོད་ཏེ་
རྣམས་བྱུ་རུ་སྤོས་ཤེལ་སོགས་སུ་སྤྲུས་བསྐྱུར་བའི་མཐུན་སྐྱེན་བབས་པོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམས་ནས་མཛད་འཆལ་ཞིང་། །དེའི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་
ཆེན་པོར་ཡང་བསྐྱོ་ཞིང་འབྲལ་གྱི་ཆབ་འབངས་ཆེ་རིང་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འང་
བསྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། །

༣། །ཡར་སྟོད་དུ་གདུང་བརྒྱད་ལ་གནང་བའི་
ཆབ་ཤོག་བཞུགས་སོ། །

ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་གཞི་དག །ཕན་ཚུན་འགྲོ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་། །དོན་གྱི་
དགོངས་པས་ཤེས་བྱ་ཡི། །བདག་པོ་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བ། །ཚངས་པ་
གཞོན་ཅུ་དེ་ཉིད་ནི། །ཡིད་གྱི་མེ་མོང་དང་བ་ལ། །རྣམ་པ་གཏད་བྱེད་གཞན་མེད་
ཀྱང་། །རབ་ཏུ་འཆར་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། །སློབ་བ་དག་པའི་བཞིན་རས་ལ། །རི་
དྲགས་གཞུགས་བརྟན་གྲིས་པ་ལྟར། །ས་སྟོང་འགྲོ་བའི་མིག་སྒོ་དེར། །རོ་
མཚར་ཀྱན་དགའི་བྱེད་པོར་གྱུར ། །སྟོད་གྱི་ཐེག་པའི་སྒྲ་མའི་ཁུར། །ས་ཡི་གཞི་
ལས་ལྷི་བ་ཡང་། །གང་གི་བ་སྒྲུའི་ཕྱི་མོ་ཡིས། །གྲུན་དུ་འདེགས་པའི་སྟོབས་
ཤུགས་ཡང་། །རྒྱུད་གི་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །སླ་བརྟན་ཅུས་པ་ཡོད་དམ་ཅི།
འབྱུང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཡིད་གཉིས་གྱུར། །དེ་ལྟའི་དཀོན་མཆོག་དོ་རྗེའི་གདན།
།བདག་གི་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོ་ཡི། །ལྗོན་པ་འདོད་གྱུར་བསྐྱེད་པའི་གཞི། །ཡུན་དུ་
འཆོ་བའི་སྒྲོར་ཐབས་མཁན། །མྱིད་པའི་དབྱ་པོར་ཏྲག་ཏུ་སྒྲོན། །ཉིད་ཞལ་

འཇུམ་པའི་མཆེ་བ་ལས། །དམ་པའི་བགྲོད་པ་བདུད་ཅི་དགར། །ཀླན་ཏུ་འབབ་
པའི་རོ་མཆོག་ལ། །འབངས་རྣམས་ཉིར་འཆོའི་མཁར་བར་གྱུར། །བདག་གི་
ཡིད་ལ་གནས་པ་ཡི། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་རྣམས། །ཤ་རིའི་བྲུ་ཡི་རྩུ་འབྲུལ་
གིས། །འབྲན་པའི་གནས་སྐབས་ཅི་སྟེ་འཛིན། །དེ་སྐད་ཅི་ལ་བརྗོད་སྟུམ་ན།
།ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དུ་མ་ཞིག། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བྲན་པ་ལས། །བསིལ་བའི་
གདུང་བ་སེལ་བའི་སྤྲད། །བཟུལ་ལམ་ཉིད་དུ་ངལ་བཞིན་པར། །རྣམ་རྒྱལ་
གཞལ་མེད་དེར་སྤྲིངས་སོ། །དོ་བོ་རིའི་ཀུ་ཆེ་མཆོག་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་གཞུགས་སོ། །སྤྲིངས་
དོ་བོ་རིའི་པས་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ལུགས་ཤིག་
རྫོངས་ཞེས་པ་ལ་ལན་དུ་བྱ་བ་ནི། །རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་མཐའ་མེད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱུ་བའི་
གོགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་འབྲུལ་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་
སྒོས་མཆོན་དུ་འགར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པར་སྒོ་བཏགས། །བཅོས་མའི་ཆོས་
ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དུ་མ་བྱས་པས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་འདིར་འབྱུངས་པ་ཡིན་པས།
།ད་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོས་པ་གང་གི་སྒོ་སྒྲུ །ར་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་མ་བཅོས་པ་རང་བབས་སུ་བྱས་པ་ན་སྟོ་ཡི་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་
རང་སར་སངས་ནས། །སྒོས་འབྲུལ་གྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲང་

དམིགས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་འདི་ཉིད་ལ་
སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཚུལ་འདི་ཉིད་རང་གི་སེམས་ཉིད་
མ་བཅོས་པའི་རང་བབས་འདི་གའི་བབས་ཆེན་པོ་ལ་བཞག་ནས། དེ་ལྟར་མ་
གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྗེ་དག་པོས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཀོན་མཆོག་
ལ་བརྟེན་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཅི་རྗེ་གས་སྐྱབ་གཉིས་
ཅི་བྱང་གི་དགེ་རྩ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་གསོལ་བ་བཅུབ་པའི་
མོས་གུས་འདི་ཉིད་ལ་ནན་ཏུ་བྱ་བ་ནི་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་ངག་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་ཀམ་བཤད་སྐྱབ་གླིང་
ནས་གདམས་པའོ། །

༄༅། །བསམ་སྡེ་དཔོན་མོ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག

དགེ་ལེགས་དོན་ཀྱན་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་མ། །བདག་གི་བཞེད་དགུ་སྦྱིན་པར་
བྱེད་པའི་མ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ཆེན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མ། །རྟེན་དང་
བཀུར་སྟོན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་མ། །དེ་ལྟའི་སྦྱིན་བདག་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་
ཀྱན་ཏུ། །བདག་ལ་ཁ་ཟས་མཆོག་དང་གོས་བབས་པོ། །རིན་ཐང་གཞལ་དཀའ་
དུ་མ་མཆོད་པ་ཡི། །དགེ་བ་རྣམ་དཀར་གང་གི་འང་དཔེར་མེད་པ། །ཡང་ནས་

ཡང་དུ་བསྟུན་པས་པའི་དགེ་བ་དེས། །ཁྱེད་གྱི་ཆོ་འདི་འདོད་དོན་མ་ལུས་པ།
།དམ་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ནས། །འགོ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
ཕྱིར་བསྟོན། །བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་བསྒྱི་བ་ཀྱང། །ལན་ལ་རེ་
བ་མེད་པའི་གྲོས་བསྐྱེད་ནས། །འགོ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་ཆེད་ཡོ་བྱད་དུ།
།ནམ་མཁའ་མཛོད་གྱི་མཁོ་དགུར་བསྟོ་བར་གྱིས། །ཞེས་གདམས་ནས་བདག་ལ་
བཟའ་གོས་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་བབ་བྱ །ང་བའི་བདུ་ལན་ཆེས་གྲོ་མ་བར་
རིགས་ནའང་ད་ལན་བདག་གི་སེན་མོ་ཆ་ཆང་དང་འཇང་ཡུལ་གྱི་ར་ཤིན་ཏུ་
བཟང་བ་གོར་མོར་བྱས་པ་གཉིས་མདོག། དུས་བཟང་པོ་ལ་བྲིས། །ཡར་རྫོང་དུ་
གདུང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆབ་ཤོག །གངས་ཅན་ཁོད་གྱི་ལྷ་ཁྱོད་གཞོན་ལུ་གཅིག་དཔལ་ལྷན་
ལྷན་པོ་བཅུགས་པའི་བ་གམ་ན། །རོལ་ཅེད་འབུམ་སྤྲག་བསྐྱར་བའི་ཁབ་ནང་
དུ། །ཡིད་འོང་ཆོ་གས་སྟོས་དེ་ཀླུ་གྲུར་ཅིག །འདི་ན་དཔའ་འཇངས་དད་པའི་
བྲིམ་བདག་གི། །འོངས་སྟོད་ཆར་ཆེན་གཡོ་བའི་ཟིལ་གྲིགས་ལ། །དུས་དང་དུས་
སུ་བསོད་སྟོམས་བྲེལ་བ་ཡིས། །དལ་ཞིང་དུབ་པའི་སྟོང་མོ་ཁྱན་པོ་ཡང་།
།ཀླུ་བ་བྱབ་བདག་རྗེ་བཙུན་སྐམ་པོ་པ། །ཁོ་ན་ཡིད་གྱི་བད་མར་བཞུགས་
གསོལ་ནས། །ཅི་ཀྱ་ཁྱོད་གྱི་བསྟན་པའི་དུས་འདི་ཞེས། །ཡང་ཡང་སྟེ་བའི་

གསོལ་བ་ཅི་ཡང་བཏབ། །ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་དངུལ་ལ་རྟགས་དང་བཅས་ཏེ་
དགའོ། །དག་སྒྲོང་ཅག་ལ་ཆབ་ཤོག ལྷག་གོ་དག་སྒྲོང་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་ཡི་གེ་
འབྲོད། །ཁོ་བོ་དང་བྱེད་ཅག་གཉིས་ཏེ་ལམ་གཅིག་རྒྱུ་ལའོད་པ་ན་འཆི་བའི་
མཚམས་སྒྱུར་སྒྲིགས་ན་ལེགས་པ་འདྲ་སྟམ་པ་འདུག་རུང་། བདག་གི་སྒྲོན་ལམ་
ནམ་མཁས་བྱབ་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་
བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་
ཡོད་པས། བྱེད་དང་བདག་ལ་ཏེ་རིང་གི་རྣམ་རྟག་ཅི་དགོས། ལྷག་པར་བྱེད་
ཅག་བདག་གཅིག་ལུ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཅུ་བརྒྱད་སྐུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ངོ་བོར་མོས་ནས་བསགས་སྒྱུར་བྱེད་པ་ལ་བདག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་ཡོད་མེད་ཅི་
ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོབ་མ་དད་ལྡན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་སྒྲོབ་མ་དེ་ཉིད་ལ་
རྒྱལ་བ་སྤྱོད་བཅས་ཞུགས་ནས་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དུས་ལས་
ཡོལ་མི་སྤིད་པས། བྱེད་ཅག་གི་འཆི་བ་སྟོང་ཟུག་གི་དག་སྒྱུར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་
ན་ཆ་སོགས་རྒྱུན་རབ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འགོ་བ་དེ་ག་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་གིང་
ཁོ་བོ་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིན་མོད་པས། སྤར་ལྟར་དག་སྒྱུར་གྱི་བོགས་
འདོན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རང་སྒྲོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་གཤམ་ཆེ། ཞེས་ཁོ་བོའི་དབུ་

ལོ་དང་ཕྱག་སེན་རྟེན་འདུས་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱར་བདོག། སྦྱོར་མོ་གྲུང་གཏུང་བརྒྱད་ལ་
གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་སྤྲི། །དཔལ་ལྷན་སྡེ་འཁོར་ཕྱི་ཁེས་གྲགས་པའི་དཔལ།
།ཀྱུན་མཁུན་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དུམ་བུ་བཞིན། །སྤྱིད་པའི་ཁོང་དུ་ཞིག་པར་མི་
འགྱུར་བར། །མུང་འདས་ཞི་བར་ཆད་པར་མ་གྱུར་ཅིག། ཤེས་བྱའི་གཞི་འདིར་
ཤེས་བྱའི་གནས་པ་ལྟར། །མི་འབྱུལ་འཛིང་གི་འབྱུལ་ཅེར་ཐོན་པ་ཡི། །རིགས་
ཀྱི་བྱ་མཆོག་གང་གི་སྒྲ་རྟོག་གི། །བརྗོད་པ་མེ་ལོང་གཟུགས་རྒྱན་རི་བཞིན་དུ།
།དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །གོ་སྐབས་མ་བྱེས་དངོས་པོ་
ག་ལ་སྤྱི། །དེ་ཆེ་སྤྱིད་ཞིའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་དོ་འཆལ། །རང་རང་སྦྱོན་གྱི་ཆ་
རྣམས་ཀྱུན་སྤངས་ནས། །ཡོན་ཏན་མཆིས་སོ་ཅོག་ཀྱུན་བསྐྱས་པའི་དཔོན།
།གྲོལ་དང་མ་གྲོལ་འབྱུང་པོའི་གྲུང་རོལ་ན། །ཀྱུན་དགར་བྱེད་པའི་ངོ་མཆར་
སྤྱིག་བྱའི་གཟུགས། །མཆོན་དཔེ་བྱེ་བའི་ལུང་པོ་འོད་རབ་གསལ། །དེ་ལྟའི་
བཀའ་རྒྱུ་རང་གིར་གྱུར་པ་ལ། །བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཆོར་བ་སེམ་པ་ལས།
།ཤེས་བྱའི་སྤོད་འདིར་རྣམ་མཁུན་དམ་བཅའ་བ། །དེ་མིང་ཀམ་པ་ཞེས་བོད་
བར་གྱུར། །རྒྱ་དེའི་དགོ་ལྷས་དམིགས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་། །འཛིག་པར་མི་
རྟེན་སྦྱེ་འཕགས་གཞལ་མེད་ཀྱུན། །ཆེས་རབ་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་སྦྱར་འབྱུལ་གྱི།

སྒྱུ་མ་རྣམ་པར་ཅིན་འདི་ཅིས་མི་ཟླ། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་རག་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་
མཆིད། །ཁུ་བོ་གསེར་ལྷན་འཇུག་དོགས་ཡངས་པའི་སྒོར། །ས་སྒྱུང་ཁབ་གྱི་
བསིལ་ཁང་བཅེགས་པ་ནས། །ཡི་གེས་ངེས་པ་བསྟོལ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱ ། ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཤུག་འི་རིང་ལུགས་པ་རྒན་པོ་དཔལ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་
གྱི་སྒྲེལ་གདོང་གི་ཅེར་རྒྱལ་བུ་ལ་བརྟུངས་པའོ། །གོང་དཀར་གདུང་རྒྱུད་ལ་གནང་བའི་ཆབ་
ཤོག །སྒོན་དུས་ཤུག་བྱུང་བ་དེས། མཆོག་གི་སྒྱུལ་སྒྱུའི་རོལ་ཅེད་གྱིས། །དོ་རྩེ་
གདན་དུ་བདུད་ཆོགས་བཅོམ། །དཔལ་བོ་འགུན་ལྷ་བུལ་བར་གྱུར། །དེ་རྩེས་
གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་འབྲི་བྱང་པའི། །ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་ཚབ་བྱང་སྟོང་མཆོག་། །ཡག་མོ་གྲུ་པར་རྣམ་པར་རྒྱལ། །དེ་ཡི་རིགས་
སྐས་ཤིང་ཏྲ་ལ། །ཞུགས་པའི་སྒྱེད་གྲུའི་རྩ་ལག་སྟེང་། །ས་ལ་ཉི་ལྷ་བབ་པ་
བཞེན། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་ཀུན་བརྩེད་པར་གྱུར། །དེ་ལྟའི་དབང་ལྷག་མཐུང་བ་
ཡི། །རྒྱལ་རྩེ་ནང་པར་བྱོན་པ་བྱོད། །ཤར་བྱོགས་སང་གོ་བློ་རིའི་སྟོར། །རྟག་
ཏུ་འཆར་བའི་ཉི་མ་ནི། །གཡའ་དང་བུལ་བར་བྱིས་ཤིག་གོའི། །ཆངས་སོགས་
ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་པས། །བྱ་བ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡང་། །རྩོལ་བྱུང་རྒྱེན་གྱིས་
ག་ལ་ཡིན། །རྒྱལ་དེར་འབོད་པའི་བཤུགས་སྒྱུ་ནི། །ས་གཞི་མཐར་བུག་ཐམས་

ཅད་དུ། རྒྱུ་གསུམ་སྒྲིམ་མེད་གར་གྱིས་ནི། ཏྲག་ཏུ་སྒྲོད་པས་སྦྱང་འདོན་ཏོ།
དེ་སྦྱང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོའི་དར། རབ་དཀར་ཆས་དང་བཅས་པ་འདི། རྒྱུང་
བཅན་བང་སོའི་འདབས་ཤེད་དུ། རལ་བའི་ཤུགས་ཀྱི་བྲིས་སོ་གྱེ། ལ་སྟོང་བྱང་པ་
ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག ཤེས་བྱས་འཇལ་ཏོ་ཅོག་གི་སྤྱིད་པར་འདྲ་བ་གཉིས་པ་སྤངས་
པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དབྱངས་ཚད་མར་རིགས་པས་འཛིན་པར་སྒོ་བས་
པར་སྒྲུབ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་མཆིད། དཔལ་གཡས་རུ་བྱང་གི་ས་གཞིར་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྱོར་པ་གསེར་གྱི་ག་བྱར་ལྟར་དཔལ་བཅན་དུ་བཞེས་
པའི་བདག་པོ་ལ་སྒྲིན་ཤོག་ཏུ་བརྒྱངས་པར་བྱས་པ་ནི་འདི་སྟེ། ཉིད་ཀྱིས་དོམ་
གྱི་པགས་པ་དཀར་པོའི་སྦྱེས་དང་སྦྱར་བའི་ཆབ་ཡིག་མཁན་བུའི་ལག་ལས་
བརྒྱད་པས་བརྟེན་མ་འབྲུལ་བར་གྱུར། བདག་གྱུང་དུགས་པོའི་རི་སུལ་ཞིག་
ཏུ་གྲོག་པ་པ་དང་སྒོང་བ་པའི་དགོ་འདུན་དུ་མའི་བྱི་འབྲང་དུ་བསྟེ་ཐོག ལུ་སར་
གྱི་བྲོ་འཆལ་བས་ལུས་སྒྲན་པའི་ཆེད་དུ་དབུས་སྟོགས་སུ་སྒྲོངས་རྒྱུར་བྱིན་
སྐབས། སྒྱེ་བོ་དུ་མ་རྩོད་པའི་འཛིང་བྲིམས་སུ་འཆུབས་པས། ཡི་གེ་བྲི་བ་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་གྱི་སྒྱུབ་པ་ལེ་ལོར་སོང་བ་ལ་ཡིད་མ་བདེ་སྟེ། ཅ་རིའམ་གྲོ་
བོ་ལུང་ལྟ་བུའི་དབེན་པ་ལ་གཞོལ་བར་ཞུགས་མཆིས། མཁའ་མཉམ་གྱི་མ་

ཆན་འབྲམས་གྲས་ཀྱི་དྲིན་ལན་བྱང་ཆེན་དུ་འགོད་པ་ལས་མ་གཏོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་འཁོར་བས། དེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་བསྟན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེའི་བསྟན་པ་དངོས་དགེ་འདུན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པས། ཤངས་ཕུ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་སྡེ་ཞེས་པའི་པ་དྲ་ཞིག་བཙུགས་བདོག་པ་དེར། གཟུགས་གནས་སློ་ལྷན་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་མ་ཅི་རིགས་འདུ་བའི་བདག་རྒྱུན་ཅི་ལྟར་རྩལ། ཞེས་འཇང་ཡུལ་གྱི་བརྟུང་བར་བཟང་པོ་ཞིག་དང་བཅས་ཏེ་འཕྱོང་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་འབྲི་བར་བྱས་སོ། འིན་སྤངས་རྒྱལ་ཕུག་ཞོན་པ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་སྟེ། དངོས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཁའ་དང་འབྲུང་བའི་ཁམས་དག་དང་། སྐྱེ་དང་འགག་དང་འགྲོ་དང་འོང་བ་མཉམ་གྱུར་འཛིག་རྟེན་མགོན། གང་ལ་མོས་པ་ཆ་ཙམ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ངལ་གསོ་བ། ཆན་པོ་བས་མཐའ་ས་དཔེ་གཟར་གཟེར་ངག་གིས་འདི་སྐད་ལོ། ཁོར་དང་སྐྱེ་བོ་རིན་པོ་ཆེ། མཐུ་ཡིས་སྤངས་པའི་ས་གཞི་ལ། ཁམས་གསུམ་བདག་པོར་མངའ་འོས་པ། རྒྱལ་སྤྱས་གཞོན་ལུ་དྲགས་པོར་ཞེས། སྟན་གྲགས་སྤྱིན་ཕུང་སྟོངས་པོ་ལས། ཁྱེགས་གཏམ་ཆར་ཐིགས་རེག་བྱ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཕྱིངས་རྣམས་འགྲམ་དོགས་སུ། སྐྱོམ་ལ་ག་ཕུར་བརྟུང་བ་བཞིན། ཞེ་མ་དེ་ལྟའི་དབང་ལྷག་གྱུ་ཞོམ་བདལ་བ་ནི། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤངས་ཉིད་གྱུར་

ཅེས། །སོ་སོར་འདོད་པའི་རེ་བ་འཕྱུར་བ་ཡང་། །རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟར་དུས་
ལས་ཅི་སྟེ་ཡོལ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་འདི་ལས་ངེས་འབྱུང་བའི། །ཤུགས་འདྲེ་དབང་
པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་བསྐྱམས་པ་རྣམས། །བསོད་ནམས་སྟེགས་ལ་རིང་པར་ཆས་
པ་ནི། །རུར་པ་རྒྱུད་གི་འགྲོལ་ལྟར་གཤེགས་ཞེས་ཐོས། །དེ་ལྟའི་སྐལ་བའི་ཕུང་
པོ་ནི། །ཚོད་ལྷན་ལོར་འཛིན་འདིས་ཐིག་གམ །ཡང་ན་མུ་ངན་མེད་རྒྱལ་བཞིན།
།མཛོན་པར་ཤེས་པས་འཕྱུལ་ལམ་ཅི། །ད་ནི་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་འདིར། །སྦྱོང་བྱ་
ཀྱན་གྱི་གདུག་སྦྱོབ་དུས། །སྤོན་ལྷོན་གྱི་བ་བསིལ་གཡོབ་བཞིན་པར། །དོན་
སྦྱོང་འབས་བུ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས། །ཞེ་མ་། །འགྲོ་ཡིད་གིན་ཏུ་ཡངས་པའི་གོ་ལ་ནི།
།བག་ཆགས་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་མི་བཟད་པ། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ལ་འཐས་པ་
ནི། །ནམ་ཡང་ཐ་དད་འབྱུར་གནས་ངེ་ལྟར་ཡོད། །དེ་སྐད་གཡུང་བྱུང་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ལ། །ས་གཞིར་གནས་པའི་སྦྱོ་བོས་ཡིད་བརྟིངས་ཏེ། །བག་བརྒྱུང་
འབྱོར་པ་ཚོལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ། །འདི་ལྟའི་བྱེད་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག
།རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྲི་དེ་ནི། །ས་ཡི་ལྷ་མོས་དམ་བཟུང་ལ། །གངས་རིའི་སང་
གས་ཁྱོག་ཅིག་དང་། །གཏན་དུ་རྒྱལ་བའི་མཚན་མ་ལགས། །བདག་ནི་རྒྱལ་
བའི་དབང་པོ་ཡི། །གསུང་གི་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ཉིད་དུ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷུང་

ཆེས་པས། །འདྲུ་འཛི་ས་སྟེང་དགའ་སྟོན་ལ། །ཨེ་མ། །མིག་གི་འཇུམ་པ་དལ་
ནས་རྒྱན་ཞིག་ལོན། །དེ་སྤང་ལྟ་ཡི་བྱང་སྟོང་བྱབ་པ་རྣམས་། །རང་གི་བརྟུལ་
ལྷགས་དོར་ནས་ཡང་དག་ལས། །གང་དུ་གནས་ཞེས་འཆོལ་བའི་རི་བྲག་ཆེ།
།བཤོད་དགའ་རྩ་རི་བྱ་སོགས་འཛིགས་བཅས་ཀྱི། །ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་རིག་པའི་
བགྱི་ཆེད་དུ། །ཅི་ལྟར་འོས་གྱུར་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ལས། །གཞན་དུ་གཉེར་བྱའི་
དངོས་པོ་ཅང་ཡོད་དམ། །དེས་ན་རྒྱལ་བུ་ཡིད་མཆོག་གི། །མེ་ལོང་དོགས་སུ་
འོང་བ་ཁྱོད། །ལུན་ཆོགས་ཅོར་བས་བརྒྱན་པ་ལས། །ཁོར་གཞན་རྒྱན་གྱིས་ཅི་
ཞིག་བགྱི། །ཁོར་ཡུག་དག་གི་དབྱེད་པ་ཡི། །ས་གཞི་སྤང་བས་འཆོ་བ་ལ།
།འོབས་དང་ར་བ་བྲེས་པ་ཡིས། །མཚམས་གཞན་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཨེ་མ།
།གང་གྲུ་ལ་སོགས་རྩ་བོ་བཞི་པོ་ཡི། །རི་དང་སྤྱངས་ནས་འོངས་པའི་སྟེ་སོགས་
འགས། །བསྟར་ལ་ཅ་ཅོ་ཅམ་ཡང་མེད་གྱུར་པའི། །འབྱོར་འདི་རྒྱ་ཀྱ་ཅི་མི་ལྟན་
གྲུབ་ཡིན། །གཞོད་སྦྱོན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོད་ཁོར་སྟེད་བྱེད་ཅིང་། །སྦྱིན་བུའི་ཆོགས་
གྱིས་དབྱེད་དག་སྟེ་བྱེད་ན། །ལ་རོལ་འགུན་ལྷ་དཔའ་བཀོང་རྩོམ་པ་ཡི།
།དོགས་པ་སྦྱིད་པ་ཅམ་ཡང་ག་ལ་ཅི། །ཁྱོད་ཀྱི་ས་གཞི་ནམ་མཁར་བཅས།
།བདག་གིར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན། །དོག་པར་ལོ་འབྲས་མ་སོང་སྟེ། །ནམ་

མཁའ་ལ་ནི་དགྲིགས་ཞེས་གྲགས། ལུམ་པ་བཟང་པོ་སྣོས་པ་ཡི། །འདོད་འཛོ་
གཞན་ནས་ཅི་ཕྱིར་སྤྲོདས། །ཁྱོད་བསོད་ལྟ་ཡི་ལུམ་པ་ཡི། །བཟང་པོ་ལས་ཀྱང་
ཆེར་བཟང་ངོ་། །ཞེ་མ། འཛིག་རྟེན་ཡོངས་འཛིན་འཛིག་པ་མེད་པའི་སྟེ། །མི་
འཛིགས་དབྱུགས་འབྱིན་མི་འཛིགས་གད་རྒྱུངས་མཁན། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་
དཔའ་བོ་ལྷ་དང་བྲལ། །དཔའ་ཆེན་དབྱེས་པས་དཔའ་ཆེན་གདུལ་བྱེད་པོ། །ཁྱ་
སྟོན་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་མཚན་སྤྲུག་པར་ཡོང་། །སྤང་ཆེན་རྫོན་པའི་ཀོ་བ་ག་གར་
གྲིས། །དོ་རྗེ་པ་ལམ་མདུང་བྱང་ལག་རྩ་བཟུང་། །ཆངས་པའི་ཡུལ་སར་ད་ནི་
བགོད་པར་གྲིས། །དེར་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཤུག་ཏུ་འོག་ །འོག་མིན་གནས་ལས་མ་
འཕོས་པར། །ཤིན་རྩ་གསལ་བའི་དཔེ་བྱད་དང་། །ཁྱར་གུམ་གཞོན་ལུང་སྒྲ་
གོས་ཅན། །སྦྱིལ་མོར་ཀྱང་གི་གནས་པ་ཡོད། །དེར་ནི་མགོ་བོ་བརྟུང་པ་ཡི།
།ཞབས་ཀྱི་པརྐར་ཕྱག་གིས་མ ། །གཏན་གྱི་སྦྱབས་གནས་ལྷས་ཤིག་ལྟ། །དེ་
སྐད་ངག་གི་ལམ་ནས་ཡི་གའི་གཟུགས་བཟང་པོར། །ཡར་འབྲོག་མཚོ་ཆེན་མེ་
ཏོག་དང་པས་བརྒྱན་པའི་མཐར། །རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་རབ་འབྱུངས་ཁོང་དུ་
རྒྱབ་པ་པོ། །དབྱངས་ཅན་བཞད་པའི་ཞལ་ཞེས་བསྟེམས་པ་དེ་ཡིས་སྦྱར། །ཡི་
གེ་ཁྱོད་ཀྱི་གོས་བྱུང་དུ། །དར་བཟང་རྣམ་པར་དཀར་བ་ཡང་། །འཇུག་པ་

མཐུན་པར་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི། མིག་དང་ལག་ཏུ་བདེ་གྱུར་ཅིག ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
གཞིས་ཁ་རིན་སྤངས་པའི་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་ལ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱེད་རྩོམ་སྤྲིང་
ཡིག་ཏུ་བརྒྱུངས་པའོ། །སྤྲུལ་མཐའ་པ་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག །འཁོར་བའི་གནས་འདིར་
བཟོད་སྤྲུགས་གཏན་མེད་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་བཟོད་ཀ་མེད་པའི།
།རང་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་ལ། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་མནར་བའི་
ངས་འབྱུང་དང་། །སྤྲིང་རྩོམ་བཟོད་མེད་དྲག་པོའི་ཟུག་ལངས་པའི། །མི་བསྐྱེད་རྩོ་
རྩོམ་གྲགས་ཀམ་པས། །སྤྲུལ་མཐའ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་བརྩོན་ལ། །གཏམ་དུ་
བྱ་བ་འགའ་ཞིག་འདིར་ཡོད་གྱི། །དགའ་དང་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོས་ཉན་གྱིས་ལ།
།སེམས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཞོན་སྤྲུལ་མཛོད། །དེ་ཡང་། བདག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ཐ་མའི་དུས་སུ་སྤྲུལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་གཟུགས་རྒྱན་ལ་སྤྱོད་པ་
འདི་ལྟ་བུའི་དུས། བསྟན་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
རྒྱབས་གནས་ཀྱི་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་འདི་ལྟ་
བུ་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡང་བསྟེན་པའི་མགོན་
མཚོས། ཐོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ལམ་དུ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་དབྱང་སྟོབས་མཐུ་ཆེན་དང་ཡང་བྲལ་བས།

མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དགོ་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེས་ཉམས་པའི་རང་སྤྱོད་
ལ་ཡིད་སྤྱོད་ཤས་ཀྱི་ལམ་དུ་དྲུབ་བཞིན་པར་མཆིས། དེ་ལྟ་ནའང་རང་རེ་ལ་རྗེ་
ཀམ་པའི་མཚན་གྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་སྤོན་ལས་ཀྱི་དབང་ལས་སྐྱེ་བོའི་
ཚོགས་ཀྱི་བཞིན་འབྲེང་བ་སྟོང་ཕྱག་ཙམ་གྱིས་རྒྱན་དུ་གཡོན་དཔྱོད། དེ་དང་
ལྟན་ཅིག་པར་སྐྱེ་བོ་ཡལ་བ་ཁྲི་སྟོང་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
པར་རྒྱ་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན། སེམས་ཙན་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་
དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ལམ་ཐོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མངོན་གྱུར་ལ་དཔགས་ནས་མཁའ་
མཉམ་འགོ་བའི་མ་ཀན་གྱི་འབྲམས་པ་གྲུས་ལུགས། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཟུ་མེད་
ཚུལ་སོགས་རང་ཉམས་ལ་སྒན་བཟོད་མེད་པར་སྐྱེས་ཀྱང་། མ་ལག་ཞ་མའི་
མདུན་དུ་བྱ་ཚུས་ཁྲིར་ལྟར་རང་ལ་མཁུན་བཙེ་བྱས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་
མེད་པ་ལ་ལྟག་པར་ཡི་ཆད་པས་ཐབས་སྟོབས་གཞན་མེད་པར། །འཕགས་
མཚོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་སོགས་སྟིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་
སྐུ་དང་སྟོབ་མར་བཅས་པའི་ཕུགས་རྗེ་བསྐྱེལ་བའི་སྤྱད་དུ། རྒྱབས་མཚོག་དེ་
དག་གིས་འགོ་བ་མཐའ་མེད་པའི་དོན་དུ་མཁའ་དང་སེམས་ཙན་གྱི། ཁམས་
དང་ལྟན་ཅིག་འབྲུག་པའི་སྤྱོད་དང་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་གཞལ་དུ་མེད་པ་

དང་། ཐུགས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དགེས་དགུར་
མངའ་བཞེས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས།
ཁྱོད་ཅག་བདག་ཉིད་ལོགས་སུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
སློབས་ཤིག་གྱུ་ཞེས་འདོམས་པ་ལས་བྱ་ཐབས་འབད་མེད་ཆེད། ཁྱེད་ཀྱང་སྤར་
ལྟར། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་ཆོ་འདིའི་བཟང་པོ་དང་བཅུན་པོ་
སོགས་ཆོས་པའི་ཕྱི་མོར་འདོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་སློབ་བཏང་ནས། སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལ་སློ་གསུམ་སྦྱོར་བར་སྤང་ཞེས་ཐོས་
པས་དེང་སང་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྦྱོར་ཉིན་སྐར་ལས་ཀྱང་དཀོན་པས་ཁྱེད་གྱི་ཚུལ་
དེ་ལ་ཁོ་བོ་དགའ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སྐྱེས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་། ད་
དགོས་ཀྱང་དགེ་སྦྱོར་གཡངས་རྒྱུན་ལ་མི་བསྐྱར་བར་ཐེག་ཆེན་དང་ཐུན་མོང་
པའི་འགྲོ་ཀྱན་བྱང་ཆེན་དུ་འགོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་དྲག་པོའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་སློ་མེད་དང་ཐུན་མོང་པའི་སྤང་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོར་ཤེས་པའི་དག་སྤང་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉི་
ལམ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སློབ་བྲལ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས དེའི་དགེ་བས་བདག་

ཅག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་འགོ་འོང་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་ལ་
མངའ་བསྐྱར་ནས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྲན་པ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་འབད་
མེད་དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྫོགས་སངས་ཀྱི་
གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་སྤྱིར་བཏྲོ་བ་དང་སྒོན་ལམ་གྱི་སྒོ་སྒྲོང་བ་ཁོ་ན་རྒྱད་ལ་
བསྟན་པར་གྱིས་ཞེས། ཁོ་བོས་གྱོན་པར་བྱས་པའི་སྒོམ་ལྷ་དང་བླ་གོས། དབུ་
སྒྲ་ཏེན་བརྟས་དང་བཅས་པ་བརྒྱུད་སངས་ལའང་ལེན་པར་གྱིས། ཡར་འབྲོག་ནས་
དགེའོ། གོང་དཀར་བ་ལ་ཆབ་ཤོག །ས་བདག་མི་དབང་ལྷ་གྲུའི་གསུང་མཆིད་ནི། །ཀླ་
ལུ་ད་ལས་རབ་རྟུ་དཀར་བ་དེ། །ལྟ་ཆེན་ཡར་ལྟ་ཤམ་པོའི་མགུལ་ཞིག་རྒྱ། །དང་
སྒོང་ཀན་པོའི་ལག་རྟུ་བབ་པར་གྱུར། །ཀླུ་བའི་མངའ་བདག་པ་ཡི་དབང་ལྷག་
ཁྱོད། །གཡོག་འབངས་འབྲུག་པ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་དང་། །རྗེ་ལ་གུས་
བས་འདུད་པའི་བྱམས་སྒྲིང་གིས། །རྗོ་འཕངས་མཛའ་སྤྱག་བྲལ་བར་མི་པོད་
པར། །སྒྲིད་དང་ཆོ་རབས་ཀྱན་རྟུ་མཉན་བཤིན་པའི། །དེས་དང་དགའ་བས་
འཆོ་བའི་འདོད་པ་ལ། །དབྱར་མཆོ་ལྷ་བྱུང་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལས།
།ནམ་ཡང་འགྲིབ་པའི་དུས་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
བརྗོད་པ་ནི། །གངས་པོའི་དུམ་བུའི་གམ་ནས་ཕྱིན་དུ་གསོལ། །འཆོང་རྒྱས་སྤྲུག་ཅེ་བ་

ལ་གདམས་པ། ཁོ་བོ་སྤྲིང་ནས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ། བྲིད་ག་ཐོན་པའི་སྤྲུག་
དངངས་ཡོད་ན་ཡང་། ཆེ་འདྲིའི་མཁས་དང་བཙུན་དང་བཟང་པོ་ཡི། སྤྲུག་
གྲགས་ལོ་འདོད་བདུད་གྱིས་མགོ་འཁོར་ནས། སྤྲིག་དང་ལུང་མ་བསྐྱུན་གྱིས་
ཆེར་གཡེངས་ཏེ། ཉལ་འབྱོར་དོན་མེད་ངང་དུ་མི་ཆོ་ཡོལ། ཉལ་ནི་ན་ཤས་འཆི་
བས་ཆེར་གཏུགས་པས། མི་བཟོད་ལོང་མེད་སེམས་ལ་གཟན་པར་བྱུང་། སྦྱི་
ཤ་ན་འཆི་ལ་སོགས་འཁོར་བ་ཡི། སྤྲུག་བསྐྱལ་འགྲོ་བ་སྦྱི་ལ་གནས་ན་ཡང་།
ཁ་རིག་དབང་གི་སྦྱོ་ཆེས་རང་ཉིད་ལ། སྦྱིར་དུ་ཐོག་འོན་འོང་བ་རང་དགར་
བརྗོད། འདི་ལས་སྒོངས་དང་སྦྱོ་ཚུལ་ཆེར་མེད་པས། འུ་རི་ཏ་སོགས་དཔེ་
པའི་གནས་རྣམས་སུ། རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ།
ཉལ་ཆོས་སྦྱབས་མཆོག་རིན་ཆེན་སེམས་པར་འགྲོ། སྦྱི་བོ་རང་གི་ལོངས་སྦྱོད་
དཔལ་འབྱོར་ལ། ཆོག་མི་ཤེས་པའི་གཡོན་ཅན་གཡོ་སྦྱུ་ཅན། བསྐྱུ་བྲིད་བྲིད་
པའི་སྤྲིག་སྤྲུག་གཏམ་ངན་གྱི། འཕུ་འཛིའི་རོ་ལ་བདེ་བར་ག་ལ་ཆགས། བྲིད་
ཅག་བདག་ལ་སྤྲིང་ནས་མོས་པ་རྣམས། རང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་བདེ་བ་
འདོད། ཉེ་བཞིན་འགྲོ་བ་རིས་མེད་སྦྱབས་བྲལ་ཀུན། སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་
བདེ་འདོད་ཁོ་ནར་བྱད། ཉེས་ན་འགྲོ་བ་དག་གཉིན་ཐམས་ཅད་ལ། སྤྲུག་

བསྐྱལ་དང་བྲལ་བ་དེ་བ་དང་ལྷན་པའི་རྗེའི་བསམ་སྦྱོར་ལས་གཞན་པ། །དུག་
ཏུ་ཤེས་ནས་དུག་བཞིན་སྦྱོར་བར་གྱིས། །ཆོག་ས་སུ་བཅད་དེ་ལེགས་པར་སྦྱས་
པ་ནི། །བསམ་སྦྱེད་སྦྱོད་མོས་ཚལ་ནས་ལེགས་པར་བྲིས། །ཉག་རྩེ་དག་སྦྱོར་ལ་གནང་
བའི་ཆབ་ཤོག །ཉག་རྩེ་དག་སྦྱོར་གི་གོ་ཡུལ་སོགས་སྦྱོད། །གོ་ཡུལ་རྣམས་ལེགས་
པར་བྱང་འདུག །འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་སྦྱེ་བ་ལའང་རྩ་བ་བདག་འཛིན་
སོགས་ཉོན་མོངས་ལ་ངེས་འབྱུང་མ་སྦྱེས་ན་སྦྱི་རོལ་པའི་ངེས་འབྱུང་ལྟར་འགོ་
བས་དྲུག་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་ལ་ངེས་འབྱུང་སྦྱེ་བ་འདི་ཐེག་དམན་གྱི་
ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ལྟ་ཅི་སྟོས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཐར་བ་དམ་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དང་བྲལ་བར་འདུག་པའི་བྱམས་སྦྱིང་
རྗེ་མ་སྦྱེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱམས་སྦྱིང་རྗེར་མི་འོང་། །དེ་སྦྱེས་ནས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗོགས་བྱུང་གི་ཕན་པ་འདོགས་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་སྦྱེ་ན་ཐེག་
ཆེན་དུ་སེམས་བསྦྱོད་པའི་སྟོན་འདུག་གི་སེམས་རིམ་བཞིན་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་ཡིན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ཐེག་ཆེན་དུ་མའི་ལྟ་སྟོམ་དུ་འགྱུར་བ་
ལའང་སྦྱོང་གཞི་ལྟག་མར་ལུས་པའི་ཆ་ཞིག་བྱུང་བྱིན་དུ་མ་པ་ཡང་དག་པར་མི་
འགོ་བས། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཀྱུན་རྗེ་བ་ཏུ་ལྷུ་གུ་དང་གཟུགས་སོགས་

དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཙམ་དུ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅིང་དེ་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་
རིགས་པས་མི་གཞོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་དབུ་མ་པའི་ཕྱི་མོར་མ་བྱོན།
།དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་གྲུབ་རྒྱུའི་སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལྷག་
ཏུ་མ་ལུས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། ཡེ་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར། དེ་སྟོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡེ་མེད་དུ་འང་མི་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་ལ་རྟེན་འབྱུང་
གི་དངོས་པོ་རུང་བར་གསུངས། །དེ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟོང་རྩེ་
གཉིས་ཟུང་འབྲུག་ཏུ་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་གྱིས་གིག་ཅིས་ར་དང་བཅས་ཏེ་བྲིས། རིག་སྒྲུངས་
རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་ལ་གདམས་པ། །ཁོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བོ་འང་། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིས་མེད་པ་ལ་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་འབྲུག་པ་མི་ཞན་པ་ཞིག་
བྱས་པའི་དོན། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ནམ་མཁའི་འདིས་གར་བྱབ་ཏུ་
རང་རེ་འགོ་བ་རིས་དུག་པའི་སྐྱེ་བ་མ་སྒྲངས་བྱ་བ་མེད་པ་བཞིན་སྒྲངས་པའི་
ཚུལ་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་སྒྲངས་སོ་ཙག་ཐམས་ཅད་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་
ཞི་ཆོར་བྱམས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག །བདག་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་སྲིད་དོ་
ཙག་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གདའ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་འགོ་བ་འདི་ཐམས་
ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་མཚོར་སྤར་བྱིང་ལུགས་དང་། ད་དུང་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་

མཐུས་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་
བཟོད་གྲགས་མེད་པའི་སྙིང་རྩེ་པོ་མོ་སྒྲིམ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲིམ་པས་ཆོ་འདིའི་ལོ་
གས་ཀྱི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོ་ཅམ་གྱི་མི་མཐོང་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོངས་
སྐྱོད་ཀྱི་སྟན་གྲགས་ཅམ་ལྟར་བྱེད་པའི་བདེ་སྐྱབ་གཞོན་སྣང་གི་བསམ་སྦྱོར་དག་
པོ་སྒྲི་སྐབས་མི་འདུག་ནའང་། སྒྲ་མ་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་གཟུགས་རྒྱན་ལྟར་བཅོས་པའི་རྣམ་གཡེང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་
ཆོས་ལ་བཀོལ་མ་རྒྱས་པའི་འགྱོད་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབར་བའི་དབང་གིས།
སྒར་ཡང་བས་མཐའ་དང་རི་སུལ་གངས་ཁོད་དུ་གནས་བཅས། ཆོ་འདིའི་རྟེན་
བཀྱར་འདུ་འཛི་སྒྲོས་ཅིང་ཐོངས་ལ་འབད་ལོགས་བྱས། ད་དུང་ཡང་། བ་ཆོད་
ཀྱང་ཀན་པོར་བྱིན་པ། བྱ་བ་གང་ཡང་ལོང་མེད་གྱི་སྒྲི་ཀ་ན་འཆི་ཐོག་བབས་
ནམ་འོང་མེད་པ་ལ་སྒྲག་ཆོས་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྒོ་
སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་སེམས་གོང་འཕེལ་གྱི་དགོ་སྒོ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པར་བདག་ཉིད་
ད་ལྟ་འགྲོ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ལྟ་རྒྱུལ་ལ། འཁོར་དང་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱིས་འབྱོར་པའི་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པ་ལ་བརྟེན། རིགས་གཟུགས་གཤམ་
རབ་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་གཅེས་གིང་ཡིད་དུ་འོང་།

བའི་སྤྱུག་གྲུར་སྦྱིང་དུ་འབབ་པས། རེ་བ་བཅས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདེ་བར་ཡིད་
མགུ་བའི་ཚོག་ངང་གིས་ཤེས་པར་གྲགས་གདའ་བ། དེ་ལྟ་ན་སྦྱིས་བྱ་མཐུ་ལྟ་
གྱི་ངག་བཅན་པས། རང་ག་ཞན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་གནས་ཡིན་མིན་ལ་
སྦྱོར་བྱུང་བ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པས། རང་ག་ཞན་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སྦྱོར་བ་
དང་། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལས་ལྗོན་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཐབས་དེ་ལ་
འགོད་པ་ལའང་། ལས་འབྲས་བསྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ག་ཟིགས་ནས། དེ་བཅི་
བ་ཆེན་པོས་མཁའ་མཉམ་གྱི་མ་ཆ་ན་ལ་སྦྱོན་པའི། ལྗོན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
དེ་སྤྱུ་སྦྱོབ་མར་བཅས་པ་དགོན་མཆོག་སྐྱབས་གྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་ལ། རང་
ག་ཞན་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་སྒོ་དུ་མ་ནས་འབད་པ་
འཆལ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱ་བ་ཏང་དཔལ་གྲུབ་པས་མཆིད་བགྱི་བའི་ཆས་སུ་ཁ་ཐགས་
དང་བཅས་ཏེ་རྩ་རིམ་ཆོད་ཀར་གྱི་འབྲམ། འབྲམ་བྱེད་བདུད་རྩིའི་རི་བོའི་སྒོ།
ངོ་རྩེ་གདན་བཞིའི་སྒོ་གཤམ་ནས་མར་ཆོས་དང་པོ་ལའོ། རིན་སྐྱབས་བདག་མོ་ལ་གནང་བའི་
ཆབ་ཤོག་ ཆོ་རིགས་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཚོག་ལས་དར་ཞིང་། ས་ག་ཞིའི་གཉེན་
དུ་གྲུར་པའི་རིགས་གྱི་སྦོད་དད་པའི་འཚོ་བ་མ་ཉམས་པ་གང་གིས་ཟ་མ་ཏོག་
དང་བཅས་ཏེ་བརྒྱད་པའི་ངག་འབྱོར། བྱེད་ཅག་ཡིད་མི་བདེ་བ་དུ་མས་སེམས་

གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་སྐམ་པོར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟ་ནའང་། ཡིད་མི་
བདེ་བར་བྱར་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟར་ངོ་ཅོག་རང་
གི་ཆོ་རབས་སྤྲེལ་མའི་མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་ཡིན་པས། ད་ལྟའི་ལུས་སེམས་གྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་དེ་དག་གིས་ཆོ་རབས་སྤྲེལ་མའི་ལས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་བྱང་བར་
ཟུར་བས་དགའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིབ་དང་སྒྲོམ་པར་རིགས་གིང་། ཁྱད་པར་
ད་ལྟ་དགྲ་གཉེན་བར་མར་སྦྱང་བ་ནས་བཟུང་མཁའ་མཉམ་གྱི་འགོ་བ་འདི་
ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས་རང་གི་མ་དྲིན་མོ་ཆེ་དང་། རང་གི་ཡིད་འོང་གི་བྱ་
མཛའ་སྤྲུག་གཅེས་གིང་ཡངས་པ་དེ་ཤ་སྤྲུག་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ན་མེད་
པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་
དྲངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱི་བསམ་སྦྱོར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱས་ན་
བདག་ཉིད་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེར་
འགྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་བསམ་སྦྱོར་
དེ་ཉིད་མ་གཏོགས། ཆོ་འདིའི་དགྲ་གཉེན་པོ་གཞོན་སོགས་གྱི་བསམ་སྦྱོར་
འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཡོང་ཡེ་མི་འབྱུང་
བར་འགོག་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་ཐུག་མདུད་དང་བཅས་ཏེ་བྲིས། ཡང་རི་བླ་མ་ལ་ཆབ་

ཤོག །གཡུང་བྱ་བུལ་བའི་དོན་དམ་རྒྱ། སྤྱིང་ཉིད་སྤྱིང་རྩེ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱས་
བཏབ་ནས་སྒྲ་མའི་གོ་འཕང་ཆེ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་མོས་གྲུས་དྲག་པོ་ཉམས་
སུ་སྒྲངས་པའི་ཐད་ནས། སྤྱིན་བདག་དགོ་འདུན་སོགས་ནམ་མཁའི་མཐའ་
མཉམ་རྩོགས་སངས་སུ་འགོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཤིན་
གསོན་ཀྱི་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་དང་། རང་ལ་དད་འདུན་ཀྱི་ཆོགས་པ་
ནམས་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བུལ་བའི་བྱམས་སྤྱིང་རྩེའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱད་ཅི་བུལ་
ཀྱི་ངེས་འབྱུང་ཞེན་ལོག་མོས་གྲུས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་རྒྱུན་ངན་ལ་རོ་
སྒྲོམས་པས་ལས་སྒྲིབ་འདག་པ་ལ་དགའ་སྒྲོ་སྒྲོམ་དུ་གཞུག་པ་ལ་སོགས་ལ་
འབད་བ་དང་། ཅི་རིགས་ཀྱི་དམུ་ཤོད་མ་བུལ་བ་ལའང་སེམས་ཅན་མི་སྤྱན་ནམ་
མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་གཤམ་པར་བྱས་ནས་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པོ་ཡུལ་དུ་
འཛོག་ནས་སྒྲོན་ལམ་ཀྱི་ལེགས་སྤྱད་གདབ་པའི་འབྲེལ་བ་བཞག་པ་གལ་ཆེ།
ཡར་ཆེས་གང་བ་ལ་བྱིས། དབེན་པོ་ཀུན་དགའ་ཅུང་ཟད་ཁམས་མ་བདེ་བའི་
རྒྱད་ཆ་ཐོས། །ཁོ་བོའང་ཆུ་འཕྲོད་ཅིང་དགོ་སྒྱུར་སྒྲར་བ་བསམ་དོན་གྲུབ་པ་བྱུང་
། ཆེ་འདི་བདེ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་ལས་ཀྱི་དགོ་མི་དགའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཅིང་།
ཆེ་འདིའི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་སྤྲུག་གི་ལས་འབྲལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་ནི་ཆེ་འདི་རང་

དུའང་དགོ་མི་དགོ་སྟོབས་ཆེན་པོ་སོགས་དགོས་པ་དེར་གདའ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་
ཆེ་རབ་ཏུ་སོག་པ་འདི་ལ། རྟེན་གྱི་སྟོབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། གཉེན་པོའི་
སྟོབས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས། སྤར་བྱས་ཀྱི་མི་དག་བ་ལ་འགྱོད་པའི་སྟོབས། བྱིན་
ཆད་མི་བྱེད་པར་སྡོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་
བཤགས་ན་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་ཅིང་བྱང་བར་འགྱུར་བས། དཀོན་
མཆོག་གི་བྱགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་སྟོ་དགའ་ངོ་
མཆར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཞིང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེ་མེད་ལ་ངེས་ཤེས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
ནས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པས་ཐར་པ་
ཐོབ་འདོད་དང་འཁོར་བ་སྤང་འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་རྣམས་མ་སྐྱེ་བས་ཁྱེད་རང་གི་
བསམ་སྟོར་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་བྲིལ་ནས། བདག་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་
མི་སྤྱན་པའི་མ་རྒན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲིད་ཞི་
མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟོམ་པའི་སྤྲིང་རྗེ་
དང་། སྤྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་
དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟོམ་པའི་བྲམས་པ་ཆེན་པོས། བདག་གཞན་གྱི་དགོ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་རང་ཞིང་དགོ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར་བསྐྱོབ་དང་། དེ་ལྟར་མྱུར་དུ་འདོད་པའི་དོན་ཅི་ལྟ་བར་འགྲུབ་པའི་འདུན་
པ་དྲག་པོས་སྒོན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་
དགོས། མཐོག་ཆུང་ཆོ་འདིའི་གཏམ་སྟན་མི་སྟན་ཙམ་གྱི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་དང་
མ་གྲུབ་པ་གང་ལའང་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང་ནམ་གཞག་གཏན་འདུན་མིན་པས། དེ་
ལྟའི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་རིན་མི་ཆོག །ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
བཞུགས། དགོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དཔལ་ལྡན་སྤྲུམ་དམ་པ་རྣམས་
ཉིད་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་རིམ་གྲོས་མཆོད་ཅིང་བསོད་ཆོགས་རྒྱབས་ཆེན་བསག་ཏུ་
ཡོད། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་
གྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་བཤགས་པ་ཐམས་ཅད་བཤག་ཅིང་སྦྱང་དུ་ཡོད་པའི་སྐལ་བ་འདི་
ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ལ་བསམ་ཞིང་ཡིད་བདེ་སྒོམས་ནས། བདག་ལྟ་བུའི་དལ་
འབྱོར་གྱི་ལུས་སེམས་འདིའང་སྤྲུམ་དགོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ལས་སྐལ་བ་མེ་
རེ་བཟང་སྟམ་དུ་དགའ་བ་ཆད་མེད་པ་སྦྱེ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་དབུ་ལོ་དུད་རྩ་ས་
དང་བཅས་ཏེ་མཆོད་ཀར་ནས་བྲིས། རྒྱལ་པ་སྤྱི་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག །བས་མཐའི་
གནས་ནས་བས་མཐར་རྒྱབ་ཡི། །དམ་ཆོས་སྦྱབ་པའི་ནན་ཏན་བུལ་ནས་ཡང་།
།དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྲུམ་པར་བྱེད་སྒོམ་པའི། །ཀམ་པར་གྲགས་མིང་གི་

འབོད་པ་དེས། །དཔལ་ལྷན་ཤུག་སང་གའི་བསྟན་པ་མཆོག་ །བྱང་སྤྱོད་གས་
གངས་རིའི་ཁོད་དུ་གསལ་བྱེད་པ་། །ཉི་ལྷ་ར་འོད་འབར་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡི།
།བསྟན་སྐྱོང་དགེ་འདུན་གྲུབ་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་རྗེར། །དགེ་བའི་འབེལ་མཆིད་སྒ་
མོ་སྟོད་པ་ནི། །བདག་ཅག་གཡར་ཁམས་བདེ་བར་མ་གྱུར་པས། །ཞིང་མཆོག་
མཆོད་ལས་འདི་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ཅིས། །ཡིད་ལ་བསམས་པས་ཉིད་ཀྱི་དགེ་འདུན་
སྟེར། །བདུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ལས་དགེ་གང་ཐོབ། །འཁོར་འདས་
བསགས་ཡོད་དགེ་དང་ལྷན་ཅིག་པར། །བསྐྱེམས་ནས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་པ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་བསྐྱོ་བར་མཛོད། །དེ་སྤྱད་དར་
དཀར་ཆོས་དང་བཅས་བཞེན་དུ། །ཕྱི་རི་ཏ་ཡི་གནས་ནས་གིས་པར་གྱུར། །ཀམ་
ཁུང་ཤོག་ལ་ཆབ་ཤོག །རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་འབྲས་གཞན་ལ་མི་འགོ་ཞིང་།
གཞན་གྱི་བསགས་པའི་ལས་འབྲས་རང་གིས་མི་སྦྱོང་བས། །སྤྱད་སོགས་བོན་
དང་རྟིང་མའི་སྟེ་ཆོག་ལོག་ཆོས་ལ། །ཞོན་པའི་བྱང་གཤོག་ལ་སོགས་ལོག་ལྟ་
ཡི། །བསམ་སྦྱོར་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཤོག །སྤྱད་ཅིག་ལ་སོགས་བདེན་ན་
ཟས་གཙང་སྒས། །བྲགས་རྗེ་ཅན་དེས་འགྲོ་ལ་མི་སྟོན་པའི། །གོ་སྐབས་ནམ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་རེའི་གྲུ་པ་ལས་འབྲས་མ་ཐོས་གིང་། །གྲོང་

གསེབ་པ་ཡི་ལྷ་མཐོང་འདྲེ་མཐོང་དང་། །ལྷན་ཅིག་བསྐྱད་ནས་མཁས་གྲུབ་ཡིན་
སྐད་ཀྱིན། །དེ་སྐད་སྒྲོགས་པ་རང་གཟུགས་བསྟན་པ་ཡིན། བསམ་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་ལ་
ཆབ་ཤོག བསམ་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས། ཆོ་འདྲིར་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་མི་
དག་བཅུ་སྟངས་དག་བཅུ་བསྐྱབ་ན་སྒྲིས་བྱ་ཆུང་དུའི་ལམ་དུ་འགྲོ། དེའི་ཁར་
ཆགས་སྐད་སོགས་དུག་ལྷ་དུག་གསུམ་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་པའི་བདེ་གསལ་མི་
ཉོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བདག་བདེན་དུ་
གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྒྲིས་བྲལ་མ་བཅོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཞག་ཅིང་། མཚན་མ་
ཐམས་ཅད་དེར་གྲོལ་བ་སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འགྲོ། དེ་ནས་ཐོག་མེད་ཀྱི་མ་
གན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་སྦྱང་
རྩེས་མ་བཟོད་པའི་དྲིན་ལན་དུ་རྫོགས་སངས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིས་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་པའི་
ཆོ་རང་རྒྱད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་ན་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་འཆིང་བ་དགྲོལ་མི་ལུས་
པས། གཞན་དོན་དུ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་སྒྲིབ་
གཉིས་སྦྱང་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྒྲིན་སོགས་པར་སྦྱིན་ལྷ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོགས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་
མཐར་ཕྱིན་པ་ན་འབྲས་བུ་སྒྲུ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་
པོའི་ལམ་དུ་འགོ་བས། བསམ་སྒྱུར་དེ་ལྟས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཁྱན་སེམས་
ཅན་འཆང་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཅ་
ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱང་མཚུར་སྐྱར་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བསམ་སྒྱུར་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་དཀོན་མཆོག་གི་ཞབས་ཏྲོག་དང་
། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བདེན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཤེས་
རབ་གྱིས་ཟིན་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། །ཞེས་དབུ་ལོ་དང་བཅས་ཏེ་བྲིས། སྒྲོབ་དཔོན་ཆ་
བའི་གོ་བྱ། བདག་གི་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་ཅི་བསགས་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་ཐར་ཆེད་ཙམ་མིན་པར། མ་ཁྱན་སེམས་ཅན་
མཐའ་མེད་པ་རྣམས་སྤིང་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་འདི་ལ་བཟོད་ནས་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགོད་པའི་བསམ་སྒྱུར་ཁོ་
ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པའི་དགོ་ཅ་རྩ་དངོས་ནི་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དངོས་རྒྱུད་དུ་སྒྲོབ་མར་བསྐྱས་ནས། །མ་སྒྲིན་པ་རྣམས་སྒྲིན། སྒྲིན་

པ་རྣམས་གོལ། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན། ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
ལས་མི་འདའ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ལས། ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེའི་དང་པོར་སེམས་ཅན་སྟོབ་མར་བསྐྱེད་
ལ། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོར་བ་ལས་ཐབས་སྟོ་གཞན་དུ་མེད་པས་དེའི་
དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོར་འགོ་བ་རྣམས་གཞུག་ནས་དག་འདུན་
དགོན་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། རིམ་གྱི་ལམ་ལུ་འེད་གོ་ཆོགས་ལ་སྟོར་བ་འདི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོར་པོ་དང་སྟོག་ཏུ་མཐོང་ནས་ཆོས་འདི་པའི་ཁ་ཏོན་
དང་། སྟོར་བ་པའི་སྡེ་ཅི་ཚུགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས། ཆོ་འདིའི་རྟེན་བུ་རྣམས་ཀྱི་
སྟན་གྲགས་ལ་རོ་སྟོང་འདོད་པས། བདག་སྟོགས་ལེགས་པ་དང་གཞན་དུ་
སྟོགས་འདོད་ཀྱི་རྩོད་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་བསྟན་པའི་གཟུགས་རྒྱན་ལ་ཁ་གཡར་
ནས་ཆོ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་རྒྱབ་སྟོམ་མི་ལམ་དུ་འང་མེད་པས། ཁྱོད་ཀྱང་བདག་
གི་བསམ་པ་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ། བསམ་སྟོར་འདི་ལྟ་བུ་སྟོར་དུ་ཆོངས་ལ། སྟོ་
གསུམ་གྱིས་རྩལ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པ་ལས་གཞན་རང་སྟོགས་དང་དར་རྒྱས་དང་།
གཞན་སྟོགས་ཐེལ་གྱིས་ཅི་ཞོན་སོགས་ཆགས་སྣང་གི་རྣམ་ཏོག་རན་སོང་གི་རྒྱ་
དང་། །འཕྲལ་གྱི་དག་པའི་རྩ་བ་ཉམས་བྱེད་ཟས་སྟོམ་དང་གཉིད་དང་ལེ་ལོའི་

བདེ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུ་འཛི་དང་ལོང་གཏམ་སོགས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་
གིང་། རང་གི་རྒྱད་ཅུམ་གཡང་འདུ་འཛི་ཆེ་འདེའི་རྣམ་ཏྲོག་རྣམས་ལེགས་པར་
སྦྱངས་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཚོགས་ཅི་རྫོགས།
སྒྲིབ་པ་ཅི་དག་ཁོ་ནའི་ཆད་དུ་རང་རྒྱད་དྲི་མ་མེད་པར་སྦྱང་བ་དང་། །རང་ལ་
འདུས་པ་རྣམས་ལ་འང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ།
ཐོས་པ་མང་བ། གཉེན་པོ་བཟང་བ། བསམ་པ་དགེ་བ། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ།
རྒྱ་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ། རྟེན་པ་རན་ངོན་ལ་ལྷུང་མི་བྱེད་པ།
ཆོས་ཀྱི་རོ་བཟོའི་བྲོ་བ་ཕྱོད་དུ་གཞུག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནར་འབད་པར་གྱིས།
གཞན་དུ་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་བ། དམ་པའི་ཆོས་འཛིགས་པའི་དུས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
གཟུགས་རྒྱན་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོལ་ལ་ཡ་མཚན་དུ་མི་བབྱང་བར། ཚུལ་གནས་
ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་རིང་ལུགས་ལ་སྙིང་
པོར་བྱེད་དགོས་སོ། ཞེས་ལེགས་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དབུ་ལོ་ཕྱག་
ཕྱིས་ལ་སྐྱགས་མདུད་དང་བཅས་ཏེ་རྫངས་སོ། མཆོག་ཏུ་དགེ་ལ་རབ་ཏུ་གིས་པ་
སོ། །ཀུན་ཏུ་ཀུལ་བ་ཡོངས་སུ་སྤུན་ཚོགས་མ། །ནོར་ལུང་གླིང་གི་ནོར་ལུ་སྤྱད་
བྱེད་སོ། །སྦྱོ་བོ་ཀུན་ལ་ནོར་མཆོག་སྦྱིན་པའི་མས། །དང་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་བརྟུལ་

ཞུགས་འཛིན་པ་ལ། ཉེར་མཁོའི་འདོད་དགུ་བསྟབ་དེས་ལེགས་འབྱོར་བས།
ཁྱིམ་པས་ཉེར་སྤྱོད་རབ་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་དག། བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡེས་ཟིན་
ཏེ། བརྗོད་པ་ཆབ་ཟ་སྤང་ཕྱིར་སྦྱེས་དང་བཅས། གཙུག་གཏོར་རྣམ་རྒྱལ་
མཆོད་རྟེན་ཅེ་ནས་སོ། སང་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་བོད་མི་ལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལ། རམས་ཅད་སྤོང་
བ་དང་ཞི་བ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་ཐོར་འཛོ་སྦྱོར་གྱིས་གིག ཉིད་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ལྟོ་སྤྱོད་ལྟེ་ལུ་
བཅོན་གྱི་ཆབ་སྒོ་སྒོ་བོ་པ་སྤོན་མི་ཆེན་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་
རྒྱ་ར་བའི་གས་ཀྱི་བྱ་བོ། རང་སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་གྲུབ། རིགས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་
གདན་མཛོན་པར་ཐབ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་ར་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་དཔལ་མངའ་གསོལ་བ་གང་
གི་རིགས་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱེ་བས་ཐོབ་པ་དང་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་པའི་
འབངས་ཀྱི་ཆོགས་གཞོད་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་དཔལ་མཛའས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཆེན་པོའི་མིག་འཕྲུལ་དང་ལྟན་པའི་ལྟ་གཤམ་བར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་
ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་ཆོད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཞེ་དོན་གང་
རུས་སུ་སྦྱབ་པར་མོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་རྒྱན་པོ་པ་བྱོ་འཆལ་བའི་ངག་གིས་ཅུང་
ཟད་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི། བདག་གི་གནས་ཚུལ་སྤྱིར་མ་ལུ་པའི་དུས་

འདིར་དམ་པའི་ཚོས་ལྟར་བཅོས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་དབེན་པའི་གནས་སུ།
བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་འབད་པས་ལང་ཚོ་ཡོལ་བའི་འདུན་པ་ཁོ་
ནར་གཞན་དུ་སྒོ་མི་འཕྲོག་པ་ཞིག་གིས་སེམས་སྒོང་པོར་གནས་ནའང་། ད་ནི་
ན་ཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་དྲན་པ་ཉམས་པས་སྤྱངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་
བརྗེད་ཅིང་། དགོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤུགས་ཞན་ཏེ་རྒྱུན་པར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གཅོས་
པས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱང་འགྲིབ་པས་ཡིད་མཁོས་སུ་ཕེབས་
པར་མ་ཟུང་། དེ་སྐབས་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཕྱི་ནང་གི་
མཁོན་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒྱབས་ནས་མཛའ་བཤེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་ག་རྒྱབས་པོ་
ཆེས་སྒྲ་ལྟག་ཏུ་སྒྲིན་པར་མཛད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་འདྲེགས་ནས། བུམས་པའི་
ཤུགས་ཀྱིས་ངན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་ཏེ་དགའ་སྤྲུག་གི་བདེ་བ་ངེས་
ཀ་བ་མིན་པར་སྤྱོད་ནི་ཞེས་པའི་ཚིགས་ཙམ་ལའང་དོན་དང་ལྡན་པའི་རེ་བ་
འགྲུབ་པར་ཟུར་ཅིག་ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗེད་པར་སྤྱོས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་ཤེས་པའི་ཆུས་
སྤྱང་བར་གདོར་རེ་ལོང་འདི་པ་སྤྱན་སྒྲར་འགྲིམ་བཞིན་པ། མཛོན་པར་དགེས་
པའི་ལྟ་བུས་དབུགས་དབྱུང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་དབྱར་ཐ་ཆུང་གི་དུས་སུ་སྤྱར་
བའོ། དཔོན་ས་གོང་དཀར་བ་སྣེ་ལྷག་དོར་ཅིར་ཁྲིད་ཕེབས་དུས་ལེགས་བཞིར་གནང་བའོ། ལྷ་ཆེན་པོ།

བཅད་པོ་དམ་པ་ལེགས་སྟོད་བགྱིད་པ། མོངས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་དགྱར་རབ་
ཏུ་སྦྱིན་པ། །དེ་གི་དུས་གཅིག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་མོས་དགའི་
མཐུ་འགྲུབ་པར་བཞུགས་ཞེས་བོས་པ་ནི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
ཁྲམས་ལགས་ཤིང་། བདག་ཀྱང་གཙོང་ནད་དམ་པོ་ཞིག་གིས་ལོ་སྤྱི་མ་ནས་
མནར་བ་ད་དུང་ཡང་དེའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ལས་གོ་ལ་བ་མ་གྱུར།
ཆེད་དུ་བསྐྱུགས་པ་ནི། འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྤྲིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་
བར་མཐོ་དམན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་སྒྲ་ཆོགས་སྟོང་བ་འཁོར་བ་བོག་མེད་ནས་བསམ་
ཞིང་བརྗོད་པ་ལས་འདས་པའི་ལས་ཀྱིས་དུབ་པ་ནི་འགོ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལགས་
པས་དེ་ལ་སྦྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མཐོང་སྟེ་སྤྲིད་རྒྱུན་གྱི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་བཅད་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པ་དང་གཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་
བཅོན་པོ་བཞེས་པ་ཉིད་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་དགའི་སྟོང་པོར་གྲུབ་པར་
གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལ། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་ཉེ་བར་འཛིག་པ་ཁོ་ནས་མངོན་མཐོ་དང་
ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་དམ་པ་འཆོག་ཞེས་སུ་འཆལ་ཞེས་ཡི་གེ་མི་དབུལ་བའི་
ཆེད་དུ། ཁ་ཐགས། ཏྲ་དང་བཅས་ཏེ་བར་མ་དོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐོན་པ་
དང་བཅས་ཏེ་མངོན་དུ་དགྱེས་པ་དམིགས་པར་རྒྱུན་དུ་དབྱར་ཐ་ཆུང་གི་དུས་

ལའོ། དཔོན་ས་གོང་ཆེན་བྱར་བཞུགས་ཀྱི་བསྟེལ་གསོར་གནང་བའོ། །

༄༅། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་
བསྟོད་པ་བཞུགས་སོ།།

ན་མཐུག་ཀྱི་མུན་ཡེ། །འབྲུལ་པའི་མིག་ཅན་སྤྱིད་པའི་ཞགས་པ་ཡི། །འཆིང་བ་
དམ་པོས་བཅིངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར། །མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་མཛད་པ་དང་པོ་ནི།
།དགའ་ལྷན་གནས་དེར་འཕོ་དེར་བྱུག་འཆལ་ལོ། ༡ །གང་ཞིག་ཞི་བའི་ལྷུ་མས་
ཀྱིས་མ་བཟུང་ཡང་། །སྟིང་རྗེས་སྤྱིད་པའི་ལྷུ་མས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་པས།
།ལྷུ་མས་ཀྱི་གནས་པ་ཀུན་ལས་རིང་གོལ་བ། །དེར་འདིར་ལྷུ་མས་འཇུག་ངོ་
མཚར་ལ་བྱུག་འཆལ། ༢ །གང་གིས་བྱང་ཆུབ་དང་པོར་འོག་མིན་དུ།
།བལྟམས་པའི་མོད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚུལ། །མཁའ་ཁྱབ་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོ་ནི། །བསྐྱེད་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་བལྟམས་མཛད་དེར་བྱུག་འཆལ། ༣ །གང་
གི་ཐབས་ཤེས་ལུས་བྱུང་བཅོ་ཡི་ནི། །རིག་པ་མ་ལུས་བྱང་བའི་བཅོ་བ་ལ།
།བཙུམ་ལྷན་ཉག་གཅིག་བཅོ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། །མཐུ་ཆེན་བཅོ་ཡི་གནས་ལ་

མཁས་ཕྱག་འཆལ་། ༥ །གང་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བཅུན་མོ་ཡི།
།འཁོར་གྱི་རོལ་བའི་བཅུན་མོ་དམ་པ་མཆོག། །སྒྲིབ་བྲལ་ཤེས་རབ་དཔལ་ཉིད་
བཅུན་མོ་དེ། །གཙང་རྟག་བཅུན་མོར་དབྱེར་དེ་དེར་ཕྱག་འཆལ། ༥ །གང་གི་
རང་དོན་སྐྱབ་ལ་ངེས་འབྱུང་ནས། །མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་རྗེས་སོང་
བའི། །མཐའ་མེད་སྲིད་པ་ངེས་པར་འབྱུང་མཛད་པ། །ངེས་འབྱུང་མཆོག་གི་
སྦྱོར་བ་དེར་ཕྱག་འཆལ། ༦ །གང་གི་དཀའ་བར་སྦྱོར་བའི་སྦྱོད་པ་ལ། །སླ་བར་
སྦྱོད་མཛད་གང་གི་སླ་བ་ཡི། །བཀྲི་བ་མི་ལམ་དུ་ཡང་འགོག་མཛད་ནས། །ངལ་
བའི་འབྲས་བུ་མཆོག་སྦྱིན་དེར་ཕྱག་འཆལ། ༧ །བྱང་ཆུབ་སྣྤང་བོ་གཡོ་མེད་
སང་གའི་ཁྲིར། །མི་བྱེད་རྩི་རྩེའི་གདན་ལ་མངོན་སྟོགས་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་
སྦྱོན་པ་རྒྱས་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་སྦྱིན་དེར་བདག་ཕྱག་འཆལ། ༨
།བདུད་ཀྱི་དཔུང་བཞི་ལེགས་པར་ཁྲོས་པའི་དཔལ་། །བྲམས་པའི་སྦྱན་ཟུར་
འཇམ་པོས་ཟིན་པ་ན། །དྲེགས་པའི་མཆོན་ལྗོན་རྩལ་པོར་བྱེད་པ་སྟེ། །བདུད་ཀྱི་
དབྱ་གཅིག་ཟུར་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ༩ །བྱང་ཆུབ་སྣྤང་མེད་གང་གིས་ཐོབ་པར་
རུས། །ཐོབ་པར་མི་རུས་ཐོབ་པ་བྲལ་བ་ཉིད། །མ་ཐོབ་པ་བྲལ་ནམ་མཁའི་
མཆོན་ཉིད་ལ། །མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་མངོན་བྱང་ཆུབ་ཕྱག་འཆལ། ༡༠ །ཆོས་

གྱི་འཁོར་ལོ་འཕགས་པའི་མཚོན་ཆ་མཚོག། །གང་གིས་བབྱང་བས་སྤིང་ཞིའི་
གཡུལ་འཛོམས་པ། །རིག་པ་གོལ་བ་མཐའ་ཡས་སྤྱད་པའི་གཏེར། །དུས་སུ་
ཡོལ་བ་མེད་བསྐྱོར་དེར་བྱག་འཚལ། ༡༡ །གང་གིས་འཆི་མེད་གོ་འཕང་བརྟེས་
ནས་སྤྲར། །སྐྱེ་བ་སྤིང་མིན་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་འཆི་ཅན། །རྩུ་འཕྱུལ་རོལ་གར་ལ་
སོགས་མཐའ་ཡས་གིང་། །ཞི་བའི་ལམ་དུ་ལྷུང་མེད་དེར་བྱག་འཚལ། ༡༢ །སྐྱེ་
བ་འདི་ནས་བབྱང་སྟེ་སྐྱབས་གནས་མཚོག། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པ་
འགོ་བའི་བླ། །དཔལ་ལྷན་ཤྲུག་སང་གེ་ལ་སོགས་པ། །སྟོན་པ་ཚད་མ་མཚོག་
གིས་རྗེ་འཛིན་གོག། །ཅིས་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྣམས་གོལ་གྱིས་སྤྱོར་ཞེས་བསྐྱུལ་བ་ལས་
དགེ་སྤྱོད་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱབ་སྤྱིའི་བསྐྱོད་པ་བཞུགས།

ན་མོ་བུ་རྩྭ་ཡ། །དད་པའི་ཡིད་གྱི་བླ་ཆེས་ནི། །རྣམ་པར་དཀར་ཡང་ཆེས་འཕྲའི་
ཕྱིར། །ཁྲིངས་པའི་རྩལ་ལྷན་སེལ་མིན་གྲང་། །མོས་སྟོབས་མཁའ་ལ་ཅིས་གྲང་
གར། ༡ །གྲངས་མེད་བྱང་ཆུབ་མཚན་མ་ནི། །མཁའ་མཉམ་པར་དུ་ལེགས་

བྱས་པས། །ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དཔལ་ཐོབ་པ། །མཚན་ལེགས་དཔལ་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། ༡ །སྒྲོས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་སྒྲ། །སྒྲོལ་མེད་དབྱངས་ཀྱི་རྗེས་
འགོ་བ། །རྒྱལ་མཚོག་གསུང་གི་གསང་བ་ཅན། །སྒྲ་དབྱངས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་
འཚལ། ༢ །དྲི་བུལ་གསེར་བཟང་ཕྱིས་པ་ཡི། །ཁ །དོག་གང་གི་འང་མི་སྒྲུན་
པར། །གཟུགས་སོགས་མཚན་མའི་དྲི་མེད་པ། །གསེར་བཟང་དྲི་མེད་ལ་ཕྱག་
འཚལ། ༣ །མཐའ་གཉིས་ལམ་དུ་གདུང་བ་ཡི། །བྱ་ངན་མང་པོས་མནར་བ་ལ།
།ཐར་པ་མཚོག་གི་དཔལ་སྟེར་བ། །བྱ་ངན་མེད་མཚོག་ལ་ཕྱག་འཚལ། ༤
།དམ་པའི་ཆོས་རྩལ་བསྒྲགས་པ་ན་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལུགས་པའི།
།རིག་གོལ་སྒྲ་དབྱངས་ཅི་ཡང་ལེན། །ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ༥
།ལས་མཐའ་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་ཡིས། །ཕྱ་རབ་མཐའ་དག་ལུའ་མེད་པར།
།སྟོན་ལ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་པོ། །མངོན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། ༦ །དུག་
དང་རིམས་དང་མཚོན་གྱི་ནད། །འབྱུང་བ་ཉོན་མོངས་ལས་གྱུར་པའི། །འཚོ་བ་
ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་པ། །བྱི་རྒྱུའི་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ༧ །གང་གིས་
སྤྲིད་པའི་ཚུ་སྒྲོ་ལ། །འབྱུངས་པའི་སྤྲིད་པ་ངལ་བ་པོ། །གྲིབ་བསིལ་རྟ་བབས་
འགོད་པ་ཡི། །བྱུང་འོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། ༨ །སྒྲིགས་མའི་སྒྲུ་བོ་ཆོར་མའི་

གིང། །མི་སྤྱན་པ་ལ་མཁར་བ་པོ། །ལོག་ལྟའི་དྲག་གི་བྱབ་གྱུར་ལ། །འདི་ཕྱི་འི་
དོན་གཉིས་སྒྲུབ་སྒྲོམ་པའི། ༡༠ །དག་སྦྱང་ཕྱེ་གཉིས་སྒྲོམ་གར་མཁན། །ཕྲག་
དོག་ལྟ་ཟེར་ཅན་དེའི་ཡང་། །གཟུ་བོར་གཙུག་ཏུ་འཆར་གྱུར་པའི། །ཁོར་བུ་དེ་
ནི་གམ་པ། ༡༡ །གང་གི་ཡ་མཚན་འདི་མཐོང་ནས། །གདུལ་བྱའི་འདྲེན་པར་
སྒྲོམ་པ་ཡི། །སྟོན་པ་གཞན་ལ་བཏང་སྟོམས་ནས། །ཕུལ་བྱང་བཀའ་བརྒྱད་འདི་
ལ་མོས། ༡༢ །རྗེ་བཙུན་གམ་པ་མཚོག་གི། །སྤྱན་རྒྱས་ཞགས་པས་འཛིན་པ་
དང་། །འཇུམ་པའི་འོད་གྱིས་སྤང་མཛད་དེ། །བདག་གི་སྒོ་མིན་གཞོན་ནུ་ཡང་།
༡༣ ། །གཞན་ལ་ལྟ་བའི་སྐབས་ཕྱོགས་ནས། །ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ལ།
།ཆོམ་དང་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར། །འབྱང་ལ་ངོམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག ༡༤
།ཅིས་ཤུག་འདི་དག་སྦྱང་གསོ་བ་རིག་པས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་གམ་འོད་ཟེར།
།མིང་གཞན་བྱང་པ་འཚོ་བྱེད་པས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར། །སངས་རྒྱས་སྒྲན་སྒྲ་དང་
རྗེ་གམ་པ་ལ་བསྐྱོད་པའི་འདི་ནི་གམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྤྱར་བའོ། །

༄༅། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པའི་བསྟོད་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་
སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

སྐྱེ་བོ་བླ་མ་འཁོར་ལོ། །སྐྱེ་བོ་ཆོག་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མོ་བསྐྱེད་པ་ལས། །ཡ་
མཚན་མཚོག་གི་གང་སྐྱེ་བྱེད་པ་ཞིང་། །ཉིན་བཞིན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བྱུས་
གསོལ་བ། །ཐུན་ལས་རྒྱ་ཁྲིའི་འབབ་དེར་དང་བས་བསྟོད། །དཔག་མེད་མཛོན་
དུ་བྱམས་ཆེན་མོར་བྱ་ཡིས། །མགོན་པོ་ཉིད་བྱགས་ངེས་པར་རབ་གཡོས་ཏེ།
།འགོ་ལ་སྟོང་རྒྱུ་བཞེད་ཆོག་ཕྱོད་པའི་སྒྲིང་། །བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བྱགས་
བསྐྱེད་བྱག་འཚལ་བསྟོད། །མད་བྱང་མཛད་པས་འགོ་བའི་དགེ་ཆོག་འབྲས།
།རྣམ་པར་འབྲེན་པའི་སྟོན་བྱེད་དམ་ཆོས་བརྒྱན། །རྟག་ཏུ་པན་བདེའི་སྟོབས་བཟང་
གིས་བསྟོད་ནས། །འགོ་བའི་གདུང་སེལ་ལྷོན་ལ་བྱག་འཚལ་བསྟོད། །གང་སྐྱེ་
ཉི་མའི་སྟོང་པོ་བྱིས་པ་ལ། །འོད་ཆོག་གཞན་པ་མཐའ་དག་བསྐྱོས་པ་ལྟར།
།གཟི་བུ་ལྷུང་པོ་ལྟ་ན་མི་སྟོབས་པ། །རྒྱལ་བ་མི་པམ་ཞབས་ལ་བྱག་འཚལ་
བསྟོད། །གཉིན་འཇམ་ཡིད་འོང་དག་པ་བྱི་མ་མེད། །གསལ་ཞིང་མི་རྩལ་སྟོན་

ཡུར་བྱེ་བ་ཕྱག་ གྲི་ཟའི་སྤྱ་དང་ཀ་ལ་མིང་ཀའི་དབྱངས། །མ་ཁུམ་སྤྱ་བའི་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་སྤྱ་ཆོགས་གཟུགས་མེད་
ཀྱང་། །ཐུགས་རྗེའི་མཆོན་གྱིས་རབ་བརྒྱལ་མཆོག་བརྩལ་ནས། །སྤྲིག་
འཛོམས་དུས་གསུམ་གཟིགས་པའི་སྤྱན་ལྗན་ཞིང་། །བདག་མེད་ཀྱན་ཏུ་སྤྱང་
སེར་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། ། མཐོ་རིས་བདག་པོ་བགྱང་ཡས་དུ་མ་དང་། །ཀླུ་
སྤྲིག་གཞན་དག་ས་ཆེན་རྒྱལ་བཞིན་དུ། །མ་པམ་ཞལ་མཆོག་བཏུ་བས་མི་
ངོམས་པར། །དགའ་ལྗན་གནས་སུ་འཁོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །བསྟན་པ་
འདི་ཉིད་འདས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་ཀླུ་
མི་པམ་པ། །མངོན་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་འགྲོ་བའི་བླ། །ཀྱན་ནས་
དབལ་འབར་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །བདེ་གཤེགས་ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་
འོ་མ་ལས། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་སྤྲིས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི། །རིམ་པ་ངས་དོན་
བཅུད་ནམས་ཀྱན་བསྐྱས་ཏེ། །དམ་ཆོས་ཆགས་ཆེན་ཚུལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད།
།དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནམ་གསུམ་གྱི། །དགོངས་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེལ་ལྷར་
བཀྲལ་མཛད་དེ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཆེན་གྱུར། །བསྟན་འདིར་
རྒྱབས་ཆེན་སྟོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །དེ་ལྷར་ཀླུ་བའི་དགོངས་དོན་བེད་ཀྱི་
གྲི་མེད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་མ་པམ་པས། །ཐོགས་མེད་མཆེད་ལ་ལེགས་པར་
གཏད་གྱུར་ནས། །ཆོས་ཀྱི་བང་མཛོད་དབྱེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། །དེ་དག་

ཟབ་དོན་སློག་གི་གདམས་པ་རྣམས། །རང་བྱུང་དོ་རྗེས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་མཛད་
པའི། །མ་ནོར་རྒྱལ་བ་མཉེས་པའི་ལེགས་བཤད་གང་། །བདག་ཅག་རྣམས་
ཀྱིས་མ་པམ་མགོན་ལ་མཆོད། །སློན་ཆད་ལའོར་བར་བཟོད་དཀའི་ལས་ངན་
གང་། །བགྱིས་དང་རང་བཞིན་བཅས་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ །ཟབ་མོའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་གང་འགལ་བ ། །རྗེ་བཙུན་གྱིས་པའི་སྟོབས་མངའི་སྦྱོན་སྦྲར་བཤགས།
།ལམ་ཞུགས་ལམ་མ་ཞུགས་སོགས་སེམས་ཅན་ཀྱན། །ཐར་པའི་སློག་དབུགས་
ལྷག་མ་རྟེན་བྱེད་པའི། །དགོ་བ་དེ་དག་གང་ན་ཅི་མཆིས་པ། །སྟོགས་བཙུའི་
ཞིང་ཀུན་གར་གནས་རྗེས་ཡི་རང་། །འཕགས་པ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་བཞུགས་
པ་དང་། །ལྷག་པར་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་མཛད་མ་ཐག །ནམ་མཁའི་མཐར་
ཐུག་གྱུར་པར་གང་བཞུགས་པ། །དམ་ཆོས་ལྟ་ཡི་རྩ་ཆེན་སྒྲག་ཏུ་གསོལ།
།མདོན་པར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་སྦྱུ་རྣམས་དང་། །ཞིང་ཀུན་གཡོ་བའི་རྒྱལ་
སྐས་མཐུ་བོ་ཆེ། །འགོ་ལ་དགོ་སྟོལ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བཅས། །དུས་ཀུན་འཆོ་
ཞིང་གཞེས་པར་ཞབས་བརྟན་ཅིག །དེ་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་གསེར་རི་
ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བྱ་ཆོགས་རི་སྟེད་རྒྱ། །ཀུན་ཀྱང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་རི་
བཞིན་དུ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྦྲར་འབྲུབ་གྱུར་ཅིག །མི་པམ་རྒྱལ་བའི་
བསྟོད་དབྱངས་རབ་གསལ་འདི། །མི་པམ་རྒྱལ་ལ་རབ་མོས་ཀླུ་ལ། །མི་པམ་བསྟོད་བྱིར་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྲུབ་ཀྱི།
།མི་པམ་བསྟོད་པ་སྟོབས་ཞེས་དགོ་བར་བསྒྲིགས། །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ཤོག །འཕགས་
པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཐུག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ། །ན་མོ་ལོ་ཀ་རྩ་བུ་ལ། །ཀྱེ་

ལགས་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་དགོངས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ངན་
སོང་གསུམ་དུ་བསྔད། །མི་དགེ་བཅུ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པར་སྤྱད། །ཡིད་དུ་མི་
འོང་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་མྱོང་། །བརྩེ་བས་གཟིགས་ཀྱང་བདག་ལ་སྤོང་ལས་
གཏུགས། །བྱམས་མགོན་བཙུང་མེད་བདག་ལས་གཞན་འགའ་མང་། །སྤྱགས་
རྗེའི་བྱས་པ་སྟོན་ཤིག་སྤྱན་རས་གཟིགས། །ད་ལན་མི་ལུས་བཙུང་པོ་ཐོབ་དུས་
འདིར། །རང་བཞིན་སྤྱན་པས་ཆོ་རབས་སྤྱི་མ་ལ། །བདེན་སྒྲུམ་མི་བགྱིད་གཏི་
ལྷག་འབྲུག་པོས་བསྐྱབས། །ལས་འབྲས་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ལ། །རི་
བཞིན་སྤང་དོར་མ་སྤྱེད་སྤྱི་བ་པ་འཁེལ། །གཏན་ཏུ་ཐར་དུས་མེད་པའི་ལས་ངན་
བསོག། །སྒོ་གསུམ་སྤྱོད་པ་ལེགས་སྤྱད་ཆོམ་ཀུན་ཡང་། །ལུན་ནང་མདའ་ལྟར་
དག་གཉིན་གང་ལ་ཐོག། །ཆ་མ་འཆལ་བས་ཉེས་པར་སོང་བྱིད་པ། །འཕགས་
མཆོག་བརྩེ་བས་མི་བཟོད་དུང་དུ་བཤགས། །བདག་ནི་ཁྱིས་པའི་རང་བཞིན་
གཏོལ་མེད་པས། །ཞིང་མཆོག་གཏན་པོ་ཀུན་ལ་སྤྲིག་པའི་ལས། །གང་
བསགས་འབྲས་བུ་རི་སྟེང་མཆིས་པ་ཀུན། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་དར་བྲག་རབ་
སྤོང་། །འབྲས་བུ་ལྷུང་དུ་བྱང་བར་བྱིན་གྱིས་སྐྱབས། །ལྷག་པར་མཁའ་
མཉམ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ངག་གི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་ཅི་བསགས་པའི།
།འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤོང་པར་ཤོག། །བདག་གི་ངག་ལ་མི་བྟོན་སྤྲིག་
པའི་ལས། །འབྲས་བུ་མི་བྟོན་མྱོང་བས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། །མ་ཐོན་ངག་གི་སྤྲུག་

བསྐྱལ་མི་ཟད་པ། །རང་གི་ངག་ལས་འབུམ་འགྱུར་ཅིས་འཛིན་པས། །བཙུག་
མིན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་འགྲུལ་ཀུན། །བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་
འཆར་བ་ནས། །བདག་གི་ཕན་སེམས་བཟང་པོའི་བདེན་སྟོབས་ཀྱིས། །བདག་
གི་ངག་གིས་མཁའ་ཁྱབ་སེམས་ཅན་གྱི། །སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བའི་ཆོས་འཁོར་
ཐོགས་མེད་དུ། །བསྐྱོར་ལ་རྩལ་པ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །བདག་གི་ངག་
ལ་ངག་གི་དབང་ལྷན་ཤོག །བདག་གི་ངག་ལས་སྐལ་ལྷན་རེ་སྐྱོར་ཤོག །ཅིས་
ཀྱང་འཕགས་པའི་བྱགས་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤོག །ཅིས་རོ་བོ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་ཡང་དག་སྟོང་མི་བསྟོད་པས་སོ། །དབང་ས་
ཅན་མའི་བསྟོད་པ་བྱིན་བརྒྱབས་ཅན་བཞུགས། །དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་དཀར་མ། །མཛོན་
པར་སྤེལ་བའི་བསོད་ནམས་གཞི། །རྒྱལ་ལ་གུས་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྲད། །ལེགས་
བྱས་ཆོགས་སུ་བཅད་པར་བྱ། །ནམ་མཁའ་ལྷ་བའི་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་སྐོར་ན།
།ས་སྤྱང་བུ་ཆོགས་སྒྲ་ཆོས་བཞིན་དུ་རྒྱད། །ཁྱུ་གཉེར་འཛིང་ན་ཞོར་བའི་བདུ་ནི།
།ཉི་མའི་གཟི་འོད་འཕྲོག་པ་བྱ་བའི་དབུས། །སྒྲ་ཤེལ་དཀར་པོ་ཐིགས་པའི་
བསིལ་ཟེར་ཅན། །མཛོན་པར་ཡོངས་སུ་གང་བའི་གདན་ཉིད་ལ། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་དཔག་བསམ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲ། །འཛིག་རྟེན་དབང་པོའི་སྤྲས་མོ་
ཞི་བ་མོ། །འདོད་པའི་རྩལ་གྱི་ཡོངས་སུ་ཡོངས་པ་ལ། །ཆགས་བྲལ་མིག་བུ་སྒྲིན་
པའི་གཉོང་བ་པོ། །བདག་གི་དག་རྩའི་སྐྱ་གྱུ་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས། །ཡོངས་

འཛིན་བདུད་ཕྱིའི་ཟེར་གྱིས་བརླན་པར་མཛོད། །བགལ་མཆོག་ལ་འདོད་པའི་ཕོ་
ཉའི་ལུང་རན་པ། །ཆ་ཙམ་ན་བའི་ཡུལ་དུ་འང་མི་འཆོལ་བའི། །བཀའ་དྲིན་ཙན་
གྲིབ་བསིལ་གཞོན་བྱ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་འབྲས་བུ་འཇུག་ཞིང་སིམ་པར་མཛོད།
།བྲག་རྩའི་ས་བོན་གཤིན་པོར་བྱས་པ་ཡང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཆ་རེག་བཟོད་པར་
དཀའ་བ་ཡི། །ལན་ཅིག་མིན་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱུན་པ་ནས། །སྤང་བྱའི་ཆོགས་
ནམས་སྒྲིགས་ནས་ཞི་བར་མཛོད། །འཁོར་བའི་གཡང་སར་ཡིད་རབ་བརྟན་པ་
ནམས། །གང་སྐྱུ་ཡིད་འཕྲོག་མཐོང་བའི་མདོ་ཉིད་ལ། །ཆོངས་མེད་ཀྱི་རྟུང་
སྤངས་པའི་དཔལ་སྟེར་ན། །མུན་པའི་གནས་སྐབས་རན་པ་རྒྱུན་གཙོད་ཅིང་།
།སྐྱབས་འོས་ཁྱོད་ལ་སྤྲ་མར་བསྟེན་པ་བདག །ཐོས་པས་མི་ངོམས་ལེགས་
བཤད་འཆོལ་བ་ནས། །འཛམ་གླིང་བསྟན་པའི་རྒྱུ་དུ་བདེ་བྲག་ཏུ། །མཛེས་
སྤྱད་སྟེན་པའི་གར་གྱིས་ཅིས་མི་རོལ། །ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་སྤང་དར་བ་བདུད་ཀྱི་
དབུང་། །བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་དཔལ་བོ་ཡི། །འཛིགས་མེད་
གང་རྒྱུད་ལེན་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། །འབྲུལ་སྤང་སྤྱིབ་པའི་ཆོགས་ནམས་གང་དུ་
སོང་། །དོ་རྗེའི་གདན་ལ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ནི། །གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མའི་འོད་དུ་
འབར་བ་ན། །ཆངས་དབང་བུ་མོས་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་བྱུབ། །གཡོ་མེད་ཁྱོད་
ཀྱི་བཀའ་ལ་གནས་པའི་མཐུས། །ཀྱུན་སྦྱོར་འཆིང་བའི་མདུད་པ་ཀྱུན་བཀྲོལ་
ནས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་བཞིར་རྒྱལ་བའི་ས་གཞི་ལ། །གཞན་སྟོས་མེད་པའི་དབང་

གིས་འདི་ན་གར། །རབ་རིབ་འཕྲོག་པའི་མན་ངག་ལ་བྱ་ཞིང་། །བསོད་མཆོག་
སྐྱབ་པའི་རྩུ་འཕུལ་ཅི་ཡང་ཤེས། །འཇིག་རྟེན་གསལ་བའི་སྐྱེ་ཐེང་ཡང་དུ་
སྤངས། །འདི་ཉིད་དབྱངས་ཅན་དགུས་པའི་སྟན་ངག་ཡིན། །ཞེས་པ་དཔལ་མོ་ལ་བསྟོད་
པའི་རྩེ་སྟོད་འཛོན་པ་དགའ་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་སོ། །

༄༅། །རོང་དུར་སྒྲིག་གི་རྩེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་ཐུལ་བའི་ བསྟོད་པ་བཞུགས་སོ།།

མཆོག་གི་མ་ཁྱོད་དེ་རིང་གཏམ་འདི་གསོན། །སྲིད་ལམ་དུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་
བསྐྱལ་ཁུར། །ཁྱུ་མཐའ་དཔོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱི་འདི་ནི། །མ་ཁྱོད་རིང་མོ་ཞིག་
དང་ཕྱིར་མ་ཆོར། །དེ་ཕྱིར་དུས་གསུམ་འགོ་བའི་སྐད་ཅིག་མ། །ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
པར་དགའ་བའི་ཕ་བ་དེ། །འཕགས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུར་བའི་སྤྲུག་གསུམ་གྱིས།
།དལ་བུར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་འདི་མཆར། །ཆངས་པའི་ཐིག་
ལས་དྲངས་པའི་ཤངས་ཀྱུས་ཀྱི། །འདོད་པའི་དུག་གི་དྲངས་པའི་ངན་སྐྱུགས་དྲི།
།གང་ནས་འཐུལ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པས། །ཟབ་མོ་མཉམ་གནས་ཤངས་
སྐྱབས་རྣམ་པར་མཛེས། །མཆོན་མ་ངན་པའི་ཆོགས་རྣམས་འགོག་པའི་སྤྲད།

།ཞལ་སྒྲོས་དམར་གསལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་མཛད་པས། །མུན་པའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ཤུབ་བུའི་ངག །སྒྲུབ་པའི་རེ་བ་དྲུངས་ནས་མ་ཕྱིན་ཏམ། །ཆོངས་དབང་བུ་མོའི་
ངག་ཀྱང་འཛར་འཛར་དུ། །བྱེད་པའི་མཁུར་གྱི་བུམ་མཆོག་རྒྱས་པ་ཡང་།
།སྤྱིད་ལས་འདས་པའི་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་གྱིས། །མགྱིན་པའི་རོགས་ལ་ངོ་མཆར་
ཅི་ཡང་བཀོད། །ཆོགས་གཉིས་ལང་ཆོ་དར་བབ་མ་བཟོད་པའི། །སྐྱུ་གཉིས་ལུ་
འབྱར་དུས་ཀྱི་བརྒྱུམས་པ་དེ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འོ་བཅུད་མཐའ་དག་གིས།
།མདོན་པར་གང་བས་མི་ཕྱེད་འབྲེགས་པར་གྱུར། །སྒྲིབ་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་
དང་སྐྱེད་སྐབས་ནི། །ནམ་ཡང་མཉམ་པོར་སྤང་བའི་གནས་མིན་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་
ཐྱ་བའི་སྐྱེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་། །འདྲེས་སམ་ཡང་ན་འཕྲིག་པོའི་གཞུ་བཞེན་
གྱུར། །ཆགས་པའི་རབ་རིབ་མིག་ལ་བྱབ་པ་ཡི། །སྤྱིད་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ན་སེལ་
བ་ལ། །མེ་ལོང་ངོས་ལྟར་དྲུངས་པའི་ལྟོ་བ་ནི། །མ་སྟོངས་སྟ་བུར་གཡས་སུ་
ལེགས་པར་སྤྲེགས། །རང་དོན་གཉེར་པའི་ནི་བ་འདོར་བ་ལ། །སྤྱིང་རྗེའི་སྐྱ་
དབྱུངས་རྒྱས་པའི་གདུབ་སེལ་གྱིས། །འབྱུང་པའི་ཞབས་གཡོན་རིང་ནས་
འདོར་བ་དང་། །ཞབས་གཡས་སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་འགོམས་པར་གནས། །ཤེས་
བྱ་ལ་ནི་བཀྲ་གིས་ཅི་མཆིས་པ། །གང་གི་དངོས་པོར་མཛད་དེ་ཕྱག་གཡས་སུ།

།གཡུ་བྱང་མཁྱིལ་པའི་གཟུགས་སུ་འཆར་བ་དེས། །བདུད་ཀྱི་ངོ་བོས་མཐའ་
དག་མེད་པར་མཛད། མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་རོ་ཡི་ཟེལ་དངར་དང་། །བྱང་
སེམས་ཀྱི་གསུང་བྱུང་པའི་ཡུལ་། །ཕྱག་གཡོན་ཅེ་ན་རབ་རྩ་འཕགས་པ་དེ།
།རྟོག་གི་སྤྱང་འབྱུང་ཚོགས་ཀྱི་སྐལ་བར་ཅི། །གང་གི་མཐེའུ་ཆུང་གིས་སྤངས་པ་
ཡི། །ཁོར་བུའི་གདུབ་བུ་འདི་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི། །དག་ཅུ་མཁའ་མ་དག་གིས་
སྤྱབ་དགོས་ན། །ཟག་ཕྱང་ནམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཚུལ་ཅི་སྟེ་སོགས། །འདི་ན་དེར་
སང་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཡི། །རང་བཞིན་རྒྱུན་དང་ནམ་འགྱུར་མི་ཤེས་ཤིང་། །དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་ལྷི་ཡང་ག་ལ་ཞིག །དེ་ལྱིར་དེ་ཉིད་མཛེས་པའི་ཚིག་དོན་རྒྱན། །གང་
ནའང་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་པ་མིན་པ་འགས། །སྟན་ངག་དབྱངས་ཙན་མ་ཡིས་
བདེར་བྱིན་ཞེས། །གྲོང་པའི་སྐད་ཀྱི་སྟེ་སྒྲགས་སྟེ་ཚོགས་ལ། མཁས་སྟོམ་སྟོས་
གར་བྱེད་པ་འདི་ལྟར་གྱུར། །འཕགས་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་འདི་གསན་ཏམ།
།གཡོ་དང་སྐྱུ་ཡི་ཐར་རིས་སྟེ་ཚོགས་ཀྱིས། །རང་གི་གྲ་སྟོབ་ཙོར་རྣམས་ཟང་ཟང་
སོགས། །རི་མོ་སྟེ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཚོན་སྐྱུ་ཙན། །སྟོན་མེད་དགོས་ཙན་
བཟང་པ་འདི་ན་སྤང་། །འདི་ཡང་འཕགས་མས་གཟིགས་པར་མ་གྱུར་ཏམ།
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རོང་བྱུང་སྒྲིག་གི་འཕགས་མ་སྟོལ་མའི་མདུན་དུ། །ཀླུ་པ་

བརྒྱད་པས་དད་པའི་ཕྱག་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲོ་མ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྟན་ངག་ཡིན་
ཟེར་བ་དང་། དམ་ཚཱ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་སྐྱབ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཚིག་ཐེང་ཁ་
ཤས་ཐོས་པས་འཕགས་མ་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གསོལ་བའོ། །མདྲཱལ། །སྟེ་མོ་སྟན་
ཚོགས་སུ་གནང་བའི་ཉིད་བརྟོད། སྤྱིད་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་སྒྲེམ་བྱེད་ཅིང་། །མཚོག་གི་
གོ་འཕང་མཐའ་ཡས་སྟེར་བ་ལ། །བྱུ་མཚོག་ཆེན་པོར་བསྟེངས་པ་ཀྱན་བྲལ་བ།
།ཐེག་ཆེན་དག་བའི་བཤེས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །གང་ལ་བརྟེན་ན་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ལ། །དམིགས་ནས་ཚོས་བརྒྱད་ཆོ་འདིའི་རྣམ་རྟོག་སོགས། །ཉོན་
མོངས་འཕེལ་བའི་དངོས་ཀྱན་འགོག་བགྱིད་པ། །མདོན་མཐོའི་འབྲས་བུ་སྟུལ་
ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མགོན་དུ་བཟུང་ན་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་།
།གཟུགས་མེད་འགོག་པ་ལ་སོགས་འཁོར་བ་ཡི། །གནས་པ་ཀྱན་ལས་རིང་ནས་
གྲོལ་བྱེད་པ། །འཁོར་བའི་ལམ་ལས་བསྐྱོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡོངས་སུ་
བཟུང་ན་རང་དོན་མི་གཉིར་བར། །མཁའ་བྱུང་སེམས་ཅན་མི་གནས་བྱང་ཆེན་
དུ། །འགོད་ལ་ཞུམ་མེད་སྟོ་གོས་སྦྱིན་པ་པོ། །མི་གནས་བྱང་འདས་སྟུལ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཉེ་བར་བརྟེན་ན་མི་གནས་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་
ཐེག་པའི་འཇུག་དོགས་ནས། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོ་འདིར་རབ་སྟུལ་བ།

།གྲུབ་ཆེན་ལའོར་ལོའི་བདག་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བདག་པོར་མཁའ་མཉམ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ། །ཁྱེད་སྐྱུ་མཐོང་དང་ཁྱེད་གསུང་སྐྱབ་པ་དང་། །ཁྱེད་
ཐུགས་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་ཐོབ་པ་ནས། །ཀམ་པའི་མཆོན་དང་ལྡན་པར་ཤོག །

༡༡། རྒྱལ་བ་མི་པམ་པའི་བསྟོད་པ་བཞུགས།

དཔལ་ལྡན་མི་པམ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐྱ། །སྲིད་པའི་འཇུག་པ་མ་ཟད་ལྡན་
ཅིག་ཏུ། །མདོན་པར་སྒྲོགས་ལ་ཟབ་པའི་སྐྱ་སྟེར་བ། །རྩེ་བཙུན་བྱམས་པའི་
དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་དྲངས། །མི་འཇིགས་བདེ་ཆེན་རྒྱས་པའི་དགའ་ལྡན་ནས།
།ཞི་བའི་སྐྱིལ་དགྲུང་བཀོལ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །དབང་ཕྱག་དམ་པ་འགའ་ཡི་
ནམ་དཀར་ལས། །ཉིད་དམ་ཉིད་མི་ཞན་པའི་སྐྱ་མཆོག་སྣང་། །དེ་ལ་མཆོན་
དཔའི་གཟི་བྱིན་རབ་འབར་བས། །མི་བཟད་དད་པའི་ཡི་གེར་གསལ་བའི་ཆོ།
།ཆོག་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཅི་ཡང་སྣང་། །དེ་སྤྲད་གུས་པས་སྐྱི་རྟོལ་འདི་སྤྲད་
གསོལ། །ཟླ་མེད་སྟོན་པ་གྲུའི་བསྟན་པ་འདི། །གངས་ཅན་རི་ངོགས་སུ་བྱི་
བར་གསུམ་དུ། །ལེགས་པར་དར་ནས་རིང་ལུགས་གནས་པ་ཡང་། །མཆོག་ཏུ་

བཀྲ་ཤིས་བྱེད་པ་མང་དུ་བྱུང་། །དེ་ནི་སྒྲེ་མ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ། །ཉམས་
ལེན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གནད་མ་ལུས། །སྤྱོད་པ་འདིར་སྤྲུག་ཆད་ལོར་པས་
མངོན་བསྐྱེད་དེ། །སྒྲེ་བོ་ཐར་འདོད་སུ་ལ་ཡིད་སྟོན་བྱེད། །སྒྲེ་མེད་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་
སྤྲུགས་གྱི་སྒྲོར། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ། །བདུད་དུ་བརྗོད་
ནས་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་མྱིར། །རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་མིང་འདོགས་བྱེད། །ཙ་
རྒྱད་སྒྲེ་མ་ཐམས་ཅད་ལོར་པ་ཡི། །ལྷན་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྒྲིན་པ་ནས།
།བདག་ཉིད་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་ར་རྒྱལ་གྱིས། །མཆོག་གི་དངོས་པོ་བྱུང་པའི་
དམ་བཅའ་ཅི། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟོག་པོ་རྣམས། །སྤྱོད་པ་རེ་
འབྲེག་པོའི་ལམ་དུ་གོ་ལ་གྱུར་པས། །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་འཆད་
དོ་ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་དབང་གི་ཟ་ལུགས་མཆར། །བདེ་བར་
གཤེགས་རྣམས་ཐབས་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །འདི་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
རྟོག་སྒྲོན་རེ། །སྤྱོད་པ་ལལ་ཆེར་གྲོལ་བའི་གདེང་ཐོབ་ནས། །སྤྱོད་པ་བཅུར་
འཛོམས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཇུགས། །ཤེས་བྱ་ལ་ནི་ཤེས་པ་མིན་པའི་རོ།
།མཐའ་དག་བི་རྒྱ་ཡ་ཀས་དབང་བྱས་ཏེ། །སྤྱོད་པ་གྱི་བུ་མོའི་འགྲམ་པར་གར་
བའི་ཆོ། །ལྷ་རན་གད་མོའི་དོ་མཆར་གནས་སུ་བྱེད། །ཀྲེ་མ་ཁྱོད་བསྟན་ཤེས་པ་

འགའ་ཡོད་དམ། །ཐར་འདོད་སློ་གྲོས་གསལ་བར་རི་ལྟར་སྤྱོད། །རི་བཞིན་
 རྟོགས་ནས་སྤྱོགས་སུ་མི་འཛིན་པའི། །གཟུ་བོར་གནས་པའི་སློ་ཅན་འདིར་
 འབྱུང་ངམ། །དེ་སྐད་སྒྲུབ་པོ་དེ་ཀལ་པ། །མི་བསྐྱོད་རྩོམ་བརྩོད་ལ་འགལ་བ་
 ཅི ། །ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་འདི་དགོངས་ཤིག །དེ་ལས་རྣམ་དཀར་
 འགོ་ཀུན་དག་ལེགས་ཤོག །གཙང་ཙོང་བྱམས་ཆེན་ཆོས་སྡེར། །རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་བྱུང་དྲུག་སོལ་བ་
 ཡིན་ནོ། །

༡༡། ཁྱིེད་བསྟོད་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ་བཞུགས།

སྲིད་ལ་དྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངལ་གསའི་ལམ། རྒྱ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 མཆོག་། འགྲོ་ཀླན་མགོན་དུ་འབོད་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེ། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་
 བཤེས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆོལ། བཀྱི་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན།
 རྒྱ་གཏོགས་མཛད་ལ་འབྱུང་བ་མི་མངའ་བ། རྒྱབས་ཆེན་སྦྱོད་པའི་དབང་
 ཕྱག་འགྲོ་བའི་མགོན། དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་དབང་པོར་མགོས་ཕྱག་འཆོལ།
 འབྱུང་བའི་མ་རྒྱན་དགྲ་གཉེན་ཅིར་བཟུང་ཡང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ཕྱོགས་
 ལུ་མི་འཛིན་པར། བཏང་སྟོམས་མཐར་ཕྱིན་སྟིང་རྗེའི་རྣམ་པ་ལ། རོ་རྩལ་ཤེས་

བྱར་མེད་ལ་མགོས་ཕྱག་འཛལ། །མཆོག་གི་རྒྱབས་གནས་བསྐྱེད་ཁྱོད་ལྟ་བུ།
།མ་ཀའ་དོན་དུ་བཅུ་བ་མི་བཟོད་པའི། །བསམ་སྦྱོར་ཆོག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི།
།བྱར་ཆུབ་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་གྱུར་ཅིག །དྲག་པར་ཐེག་ཆེན་བཤེས་ཀྱི་མགོན་
གྱུར་ཅིག །རྟེན་དང་བཀྱར་བསྟོ་རིམ་གྱོ་རྒྱབ་པ་ཡིས། །དཀོན་མཆོག་སྤྱེ་མའི་
བཀའ་ལ་ནན་ཏན་དུ། །གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བརྟན་པ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །སྤྱེ་མེད་
རྩོགས་སངས་མཆོག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །མཐའ་ཡས་འགོ་བ་མ་ལུས་སྦྱོལ་བའི་
གྲ། །བྱར་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་དམན་པ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དྲག་པར་བསྐྱེད་
གྱུར་ཅིག །བྱར་ཆུབ་དམ་པ་གང་གི་སྦྱོད་པའི་རབ། །མྱ་བྱར་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་
པ་རོལ་བྱིན། །ཐོགས་མེད་དུས་ན་རྟེན་དཀའི་རིན་པོ་ཆེ། །ཕུན་ཆོགས་མ་ལུས་
བདེ་བར་འཁྱོར་གྱུར་ཅིག །སྦྱིབ་པའི་ཕུན་པ་སྤྲུག་པོ་གར་གནས་པར། །ཡེ་
ཤེས་འོད་ཟེར་གསལ་བའི་དཔལ་འགོ་བ། །མི་ཤིག་དོ་རྗེ་རྣོན་པོའི་བཅུན་མོ་
མཆོག །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མས་དག་གྱུར་ཅིག །ཐེག་མཆོག་ལམ་ཀྱི་ཕེ་མོ་
དོ་རྗེའི་ས། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱེད་
པར་དཀའ་བའི་བདུད་རྩི་ལ། །སློ་བཟང་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག
།འཆི་མེད་རབ་དགའ་གྲུབ་པའི་བདེ་བ་ན། །འགོ་ཀུན་མཐའ་གཉིས་མལ་ནས་
ལྷང་བའི་སྒྲ། །གསང་བ་དོ་རྗེའི་དམ་ཆོས་འབྱུང་བའི་ར། །སྐལ་བ་མཆོག་གི་རྣ་
བར་བརྟུང་གྱུར་ཅིག །རི་སྒྲིབ་དེ་ལྟའི་དབང་ཕྱག་མ་ཐོབ་པར། །བཀའ་བརྒྱུད་

ནམས་ལ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་དང་། སྦྱབ་བརྒྱད་ནམས་ལས་ཀླུ་བཀའ་
བརྒྱད་ཀྱི། གདམས་ངག་མ་ལུས་རྫོགས་པའི་སྣོད་གྱུར་ཅིག ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ནམ་གྲས་གླིང་པའི་ཆོས་མཛད་མས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར། ཉིད་ཀྱི་བསྟོད་
པ་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ་མཛད་པའོ། །ཁུས་སོ། །ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་
བན་སྐར་བ་གོ་བྱི་དཔལ་འབྱོར་དོན་གྱུ་བ་རྗེ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་ལ་
མཛད་བཟོད་དོ། །མཁྱེན་བཟང་བསེལ་ཟེར་དཀར་པོའི་མཚར་དངར་ལས།
ཁྱུ་གོལ་ཀུ་མུད་བཞད་པའི་དཔལ་འཛིན་པ། སྐལ་ལྷན་བྱང་བ་གཞོན་ཅུའི་
སྟོན་བསྟུང་པའི། སྦྱ་བའི་ལྷ་བཀའ་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་བོ་
འདུས་པའི་རྒྱ་གཏེར་ཆེར། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་གྱུ་བའི་ནོར་བུས་གང་།
ཁྲིན་ལས་རྒྱབས་ཆེན་སྟོགས་ཀྱི་མཐར་བྱུང་པ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་གང་དེ་རྒྱལ་
གྱུར་ཅིག ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཀུན་
ལ་བྲེས་པ་བཞིན། དཔལ་ལྷན་སྟོན་ཞིའི་མགོན་དུ་དབང་བསྐྱུར་པ། སྐལ་
བཟང་ཆོས་རྗེའི་སྟོན་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག འཕགས་མ་ལ་ཆར་སྟོལ་ཆེད་དུ་བསྟོད་པ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་མ་ཉམས་ཐག་ཀུན་སྟོབ་མ། རིམས་ནད་གདུག་པས་མནར་བའི་མ་
ཆན་འདི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་གྱུར་ན། ཅི་སྟེ་འཆི་མེད་
བདུད་ཅིས་མི་གསོ་འམ། །འཕགས་མ་འགོ་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་སྟོལ་མ།
།བཟའ་བཏུང་བཀྲེས་པས་མནར་བའི་མ་ཆན་ལ། །བཀྲེས་སྟོམ་འབར་བ་ཁྱོད་

གྱིས་གཟིགས་བཞིན་དུ། །ཡོ་བྱད་ཕུན་ཚོགས་ཆར་ཆེན་མི་འབེབས་སམ།
།ཀྱུན་ལ་བཅེ་མ་རིས་མེད་མ་མ་བྱོད། །ཕན་ཚུན་དོན་མེད་དགྲར་འཛིན་མ་ཤུན་
ཀྱུ། །འཐབ་ཚུད་མཐོན་འཛིན་མེས་སྒྲེག་འདི་གཟིགས་བཞིན། །འགྲོ་ཡིད་
བྱམས་ཆེན་ཆར་ཆེན་ཅིས་མི་སྟོལ། །མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་མ་བྱོད་འདི་ན་
དགོངས་མ་ཤུན་རྣམས་ཀྱི་བཟའ་བྱའི་ལོ་ཉླག་འདིར། །ཐན་སོགས་གཞོད་པས་
མ་རུང་གཟིར་འདི་ལ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་ཆར་སོགས་ཐུར་དུ་ཕོབ།
།སྐྱབས་གནས་སྐྱབས་བྱེད་སྐྱབས་མགོན་བྱོད་ལགས་ན། །རིགས་རྒྱུད་མེད་
པའི་མ་ཤུན་ཉམས་ཐག་འགའ། །ཡིད་ལ་གདུང་བ་མི་བཟོད་འདི་གཟིགས་
བཞིན། །རིགས་རྒྱུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅིས་མི་གནང་། །དེ་སྐྱད་མ་ཤུན་ཀྱུན་
ལ་སྟིང་རྗེ་ནི། །བཟོད་དུ་མེད་པས་འཕགས་མར་གསོལ་བཏབ་པས། །དོན་
གང་ད་ལྟ་ཉིད་འདིར་བདེ་སྒྲག་དུ། །ཐུར་བ་ཆེན་པོས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་
སྐྱོབས། བརྒྱལ།

ཡར་བསྐྱོད་དཔོན་མོར་གནང་བའི་སྦྱོལ་མའི་བསྐྱོད་པ།

བྱོད་ཞལ་བྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱུན་གཙོད་ཅིང་།
།ཞི་བ་ཐུང་འདས་མཐའ་ལ་སྦྱོང་། །སྤིང་ཞིའི་རྒྱུད་པ་སེལ་དེར་འདུད། ། །བྱོད་
གྱིས་མཚན་ཙམ་བཟུང་པས་ཀྱང་། །འཁོར་ལོ་བསྐྱར་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་།

ཁོངས་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཐོབ་པས། །འབྱོར་པའི་འབྱུང་གནས་གང་དེར་
འདུད། ༡ ཁྱོད་ལ་སྙིང་ནས་དད་པ་ན། ཁྱིད་ཀྱི་གོ་འཕང་འབྲས་སྟེལ་བའི་།
ཁྱེ་འཕྱལ་མད་བྱུང་མངའ་བ་པོ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན་དེར་འདུད། ༢
དེ་ལྟའི་འཕགས་མ་ཁྱོད་ཉིད་ལ།གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བདག་
སོགས་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དུ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་
བ་མཆོག་སྦྱང་དེ། ལྷག་པར་རྒྱལ་མཆོག་ཀམ་པའི། བཞེད་དོན་མཆིས་སོ་
ཅོག་ཐམས་ཅད་། བདག་གིས་ལྷུང་དུ་སྦྱབ་བྱེད་ཤོག དེ་ལྟའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་
ལ། དཔག་མེད་ཆོད་ང་ལོངས་སྦྱོང་དང་། དབང་ཐང་སྟོན་གྲགས་དགོས་དགུ་
རྣམས། འི་ལྟར་བསམས་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡི། དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྟེལ་དུ་
གསོལ། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བསལ་དུ་གསོལ། ཅས་ཡར་སྟོད། བདག་མོ་
ལ་གནང་བའོ། །

༄༅། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །

ཨི་མའོ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་མཛད་པ། མཐའ་དབུས་མེད་པ་ནམ་
མཁའི་བདག ཁོད་གསལ་བྲགས་རྗེའི་འོད་འཕྲོ་བ། མཚུར་ལུ་པ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས། རྗོགས་སངས་གོ་འཕང་སྟེལ་མཛད་པ། རྗེ་བཙུན་མཆོག་ལ་

ཕུག་འཆལ་ཏེ། །སྤྱལ་པའི་གནས་ཆེན་གྱི་ཤོད་དུ། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོས་
ལྷམས་སུ་བབྱང་། །ས་བཅུ་རྗེ་གས་ནས་སྤྱུ་འབྲུངས་ཆོ། །མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱར་སྤྱི་
དགུ་དད ། །མེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལུས། །སྤྱལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཁྱོད་
ལ་འདུད། །ལོ་བརྒྱད་ལོན་ཆོ་གནོད་སྤྱིན་བཀུག ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་བྱང་རྒྱུར་ཆོང་ལ་བྱོན་
ནས་སྤྱག་པོར་བྱུར་པའོ། །བཅུ་གཅིག་ལོ་ལ་གཡུལ་ནོར་དང་ག་གཉིས་ཀ་ཆགས་པའི་དམག་དཔུང་
འཛེམས་པར་མཛོད་དོ་ཆེན་བསྒྲོག །བཙོ་ལཱའི་ལོ་ལ་བསྟན་རྗེ་མོ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་པ་ལ་སྤྱུབ་མཐུ་
མཛད་ནས་དགོན་མཆོག་གི་སྤྱུ་རྒྱུན་སྤོངས་སོ་དག་བསྒྲུལ། །བདུད་ཆོགས་འདུལ་བ་ཁྱོད་ལ་
འདུད། །བཅུ་དྲུག་ལོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་། །དགོ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ནུམ་ཐར་བསྟན། །
སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཙུག་ལག་སྤྱོད་། །ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞེངས་ལ་
འདུད། །མཆོག་གི་སྤྱུ་མའི་བཀའ་བསྒྲུབས་ནས་སྤྱི་བཀུ་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་ཆེན་པོ་བཙུགས་སོ། །ཉི་
ཤུའི་ལོ་ལ་དབུས་སུ་བྱོན། །རིག་པའི་གནས་ལ་མ་ལྟོངས་པས། །ཤེས་བྱའི་ཐོག་
ནས་མཁྱེན་པ་སད། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །དཔལ་ཆེན་ཆ་ལོ་
བེ་རོ་དང་། །རྗོ་མོ་བཀུ་གིས་ཆོ་རིང་མ། །སྤྱིང་ག་བ་དང་མཚུར་སྟོན་སོགས།
བསྒྲུབ་བརྒྱད་ཀུན་གྱི་བཅུད་ལ་འདུད། །དྲགས་པོ་ཁྱུ་དབོན་མཇལ་བའི་ཆོ།
ཆོས་སྤྱི་སྤྱོས་བུལ་རྗེན་པར་བུད། །བདེ་ཆེན་ཁ་སྤྱོད་ཡན་ལག་རྗེ་གས། །ནུམ་

པར་རྟོག་པའི་གནས་པ་མེད། །གང་གར་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རོལ། །མ་རྟོགས་
འགོ་ལ་བྱགས་རྩེ་འབྲངས། །ཀྱན་མཁེན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རྩེ་བཙུན་
རས་བྱང་བྱོན་པའི་ཚོ། །མོས་པ་འབྲངས་ནས་སྤྱན་སྒར་བྱོན། །སྤྱིན་གོལ་
གཉིས་ཀྱི་རྩལ་ཆེན་རྩོགས། །གདམས་ངག་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རྩེ་མོ་
གངས་དཀར་ལ་སོགས་སུ། །ལུས་སྒོག་ལྟོས་མེད་སྒྲུབ་པ་མཛད། །མཚོག་དང་
སུན་མོང་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། །དབེན་པ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་འདུད། །བསྟན་
པའི་གཞི་མ་མཚུར་ལུ་དང་། །ཀམ་ཀོ་པོ་གངས་རི་དང་། །ཀོ་ཁྱིམ་ལ་སོགས་
གཙུག་ལག་བཀོད། །བཀའ་བརྒྱུད་གདན་ས་བཞེངས་ལ་འདུད། །དྲགས་ལྷ་
སྒྲུབ་པོའི་གདན་ས་གསོས། །མཚལ་བའི་འབྲུག་པ་མ་ལུས་བསྐྱམས། །འགོ་བ་
རིགས་དྲུག་དབང་དུ་བསྐྱམས། །རྩེ་འབྲུལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །རང་གི་སྒྲུ་
ཚབ་སྒྲུལ་སྒྲུར་བརྒྱད། །ཞུ་ནག་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཕྱིན་
ལས་མཛད། །ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །འགོ་མགོན་སངས་རྒྱས་རས་
པ་དང་། །ལྟོ་བ་རྟོ་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ། །སྒྲུབ་ཐོབ་ཀྱན་ནི་གཏེར་གཅིག་པོ།
རྟོགས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཐམས་ཅད་ཁྱོད་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཁྱོད་
ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་མེད། །ཀྱི་མ་སྟོགས་མའི་གདུལ་བྱ་རྣམས། །ཁྱོད་དང་

མ་མཐལ་སྟིང་རྗེའི་གནས། །ཆེ་ཆུང་གང་འབར་འཆོང་བ་ཡི། །ཁྱེད་དང་མཐལ་
ནམས་དོན་ཆེན་གྲུབ། །ཁྱེད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ནུས་པ་ཡིས། །ཅི་མཛད་ལེགས་
པར་མཐོང་བ་དང་། ཅི་གསུང་ཆོད་མར་འཛིན་པ་དང་། །བྱུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་
འདྲེ་བ་དང་། །རྣམ་ཐར་ཐིན་ལས་འགྲུབ་པར་ཤོག །རྗེ་ལོ་པའི་དོ་རྗེའི་བསྐྱོད་པ་རྗེ་བརྒྱད་
པས་མཛད་པ་བཞུགས། །སྲིད་མཆོ་མ་སྐྱེམ་བར་དུ་གནས་པ་ཡི། །སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་ན། །རི་སྲིད་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མི་ཤོང་བའི། །བཟོད་
མེད་སྟིང་རྗེའི་དབང་ཡུག་དེ་ལ་འདུད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་
པ། །རི་ལྟར་གཟིགས་ནས་ཆགས་ཐོགས་སྒྲིབ་བྲལ་བས། །བདེ་གཤེགས་ཀུན་
གྱི་མཁྱེན་པ་མཚུངས་བྲལ་དང་། །རེ་གཅིག་མཁྱེན་པའི་དཔལ་མངའ་དེ་ལ་
འདུད། །མ་རུང་སྐྱེ་བོ་དྲེགས་ལྟན་འདུལ་སྤྲད་དུ། །སར་གནས་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། །ཆོངས་དང་བརྒྱ་སྟོན་ལ་སོགས་རྩུ་འཕུལ་གྱིས།
།ཟིམ་གྱིས་གཞོན་པའི་ངོ་མཆར་དེ་ལ་འདུད། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འཆོམས་
པའི་མཁས་པ་དང་། །བཅུན་དང་བཟང་པོའི་ཕ་ མཐར་སོང་བའི་ཚུལ། །སྟིགས་
མའི་སྒོ་ལ་བསྟན་པ་དྲང་དོན་ཅན། །འགྲོ་བའི་བསམ་པ་སྐྱོང་མཛད་དེ་ལ་
འདུད། །ཀུན་ནས་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། །གྲུབ་པ་ཀུམ་པ་ཁྱིའི་

ལུས་པ་མཆོག་ །ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་དོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ནི། །ཞིང་འདིར་སྤར་ཡང་
འཛིན་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྟོ་སྟོགས་འཛམ་གླིང་འདི་ན་ཀམ་པ། །རོལ་བའི་དོ་
རྗེ་ཞེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །བཙམ་ལྷན་གྲུག་བྱའི་པ་གཉིས་པ་ཞིག་ །བྱོན་པ་དེ་ལ་
སྟིང་ནས་གྲུས་པས་འདུད། །

༡༣། །མཁན་ཆེན་ཆོས་གྲུབ་སང་གེ་ལ་བསྟོད་པ།

སྙམ། །དམ་པ་ཁྱོད་ནི་རིང་མོའི་དུས་ཤིག་ནས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་རྒྱ་མཆོ་
མཆོད་བྱས་ཤིང་། །དགེ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གྱུར་པ། །དཔལ་ལྷན་
ཆོས་གྲུབ་སང་གེ་དེ་ལ་བསྟོད། །སྤྲད་འདིར་སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་ལས་བྱངས་ཏེ།
།བདག་སོགས་གདུལ་བྱའི་སློན་ཉི་བཞིན་གསལ། །ཕན་བདེ་མ་ལུས་སྟུང་བའི་
བཀའ་བློན་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲུབ་སང་གེ་དེ་ལ་བསྟོད། །ཏ་ཅང་ཡུན་མི་
རིང་བར་ནམ་ཞིག་ན། །སྟོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་མཐས་གཏུགས་ཐམས་ཅད་
པར། །མདོན་པར་རྫོགས་བྱང་ཚུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲུབ་སང་
གེ་དེ་ལ་བསྟོད། །དེ་ལྟར་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པར། །ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ཕྱག་འཆོལ་བསྟོད་བགྱིས་ཏེ། །དཔལ་ལྷན་སློ་མཆོས་གྲུབ་སང་གེ་ཡི།
།སྤྱུ་གསུང་བྱགས་འདི་ཏྲག་ཏུ་འཆོ་གྱུར་ཅིག་ །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཆོས་དང་ཆོས་

ཉིད་ཀྱིས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དེ་བདེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། །སྟོན་ལམ་
འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། །ཀླུ་བའི་བསྟན་པ་ཀྱན་ཏུ་ཀླུས་གྱུར་ཅིག
ཅེས་དུས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་ཆོག་པ་དག་འདུན་སྐང་པ་རྣམས་ཀྱི་
དགོས་ཞེས་དད་ལྟ་སྟོབ་མ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པ་ལས། །རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་དུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ་དཔལ་ལྷན་
ཆོས་གྲུབ་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་འདུས་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་ཀླུ་བ་མི་བསྐྱོད་བཟང་པོ་དོན་རྗེ་ཤེས་གསུང་པའི་
དབྱངས་ཀྱིས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་རི་བོར་བྲིས་པའོ། །

ཀམ་པ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་བསྟོད་བཞུགས།

ཀ་དག་འབྲུལ་མེད་བདེ་གསེགས་གསུང་རབ་ལ། །ཁ་བ་ཅན་འདི་ཚད་མ་
གཅིག་གྱུར་གྱང་། །ག་ལ་ཞི་བའི་བཏང་སྟོམས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །ང་ཀླུ་ཁེངས་
པའི་རྣམ་འགྲུར་བྲལ་དེར་འདུད། །ཅ་ཅ་ཐ་སྟོན་མུ་ཅོར་སྤྲུབ་སྤངས། །ཆ་གས་
ཅམ་གྱི་ཆགས་སྤང་མི་འཛིན་པར། །ཇ་ཆང་འདོད་སྤེད་རོ་ཡི་མུན་སེལ་བའི།
།ཉ་གང་བདུད་ཅིའི་འོད་ཟེར་ཅན་དེར་འདུད། །དྲ་རེས་ཉིན་བཞིན་ལུང་བསྟན་
མི་ཡོལ་ཞིང་། །ཐ་དད་གདུལ་བྱའི་བསམ་རྒྱུད་རི་བཞིན་མཁྱེན། །ད་དུང་ཡོན་
ཏན་སྤེད་པ་ལྟར་ལེན་མཛད། །ན་ཤ་སྤྱེ་འཆིར་རང་རྒྱུད་མེད་དེར་འདུད། །ལ་ར་
མི་ཏའི་ཕྲ་ཡང་ཅི་བཞིན་ཕྱེད། །ལ་རོལ་རྒྱུད་ལ་ཟབ་མོའི་ཁུ་འཕྲིག་སྟོན། །བ་
མཆོག་བཞིན་དུ་ཐར་པའི་འདོད་པ་འདོ། །མ་རྣམས་དོན་དུ་སྤེད་མཆོར་

བཞུགས་དེར་འདུད། །རྩ་རི་ཏྲ་སོགས་མཁའ་སྒྲིད་གནས་རྣམས་སུ། །ཆོ་གུང་
རེག་བྱ་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་སྤྱོད། །རྩ་རི་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་གཞུག
།མ་དང་ཕྱེ་སྒྲིབ་དུར་ཁྲོད་རོལ་དེར་འདུད། །ཞུ་ནག་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བརྒྱད་པ་
ཁྲོད། །ཟ་ཉོར་མཁན་པོ་ཞི་འཆོ་བཞིན་དུ་གྱུར། །འཕག་གཏུལ་བྱ་དམན་པས་
ཅིར་མཐོང་ཡང་། །ཡ་ཚུལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དེར་འདུད། །ར་བ་
བདག་ཏུ་འཛིན་པས་བསྐྱོར་བའི་ནང་། །ལ་ལ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་
རྣམས། །ཤ་ཟ་བཞིན་དུ་དཔྱལ་མེས་འཛིན་པ་དེས། །ས་བཅུའི་མགོན་པོར་
གསོལ་བ་བཏབ་དེར་འདུད། །ཏ་རི་དུ་རུ་ཀ་ཡི་རྩི་ལྷན་ཞིང་། །ཏ་རི་ནི་སོགས་
མཁའ་འགྲོས་སྒོག་སྒྲིབ་འཕུལ། །ཨ་ཕ་ལོ་ཀ་རྒྱ་མཚུགས་པ། །ཨ་ཉོ་བདག་
སོགས་མགོན་མེད་སྒྲིབ་དེར་འདུད། །ཅིས་སྒྲུས་སོ། །སྒྲེ་བ་འདི་ནས་མི་བསྒྲིབ་
དོ་རྩེ་དང་། །འབྲལ་མེད་བྱགས་རྩེའི་ཡབ་རྩེ་སྒྲུབ་རས་གཟིགས། །མགོན་པོ་
འོད་དཔག་མེད་ཅིས་བྱ་བ་ཡིས། །སྒྲེ་དང་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །

༄༅། །རྟོགས་ལྷན་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་དཀོན་མཆོག་
འབངས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསྟོད་པའོ། །

སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་མཆོག་ཞུ་དམར་བ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་འདུད་པས་བསྟོད་དོ། །ཆོ་

འདིར་བདག་ཉིད་སྟོན་དང་གྲགས་སོགས་ཕྱིར། ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་སྟེན་
ཆོགས་གཞན་ཀྱན་ལས། །འགྲན་ལྷ་བྲལ་བའི་བསམ་སྦྱོར་མི་འཛིན་པའི།
།སྦྱལ་སྦྱུད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་དྲན། ཀླས་ཁའི་ཕྱི་ཐེས་ནམ་ལྷགས་
ལྷག་རྟེན་དུ། །སྟེ་དང་དགོན་གནས་ཡོན་བདག་ལ་སོགས་ལ། །རོ་འཛིན་རེ་
སྟོས་གཞར་ཡང་མི་འཆར་བའི། །སྦྱལ་སྦྱུད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་
དྲན། །བཟའ་བཏུང་གོས་སོགས་འབྲལ་དགོས་ཡོ་བྱད་རྣམས། །སྟོན་ལས་
ལྷགས་ལས་གང་བྱུང་མ་གཏོགས་པ། །སྦྱིད་ཐབས་འབྱོར་ཆས་མང་པོ་མི་འཆོལ་
བའི། །སྦྱལ་སྦྱུད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་དྲན། །རི་འདྲིའི་གནོད་བྱེད་
མཁན་ལའང་སྤང་སེམས་བྲལ། །རི་འདྲིའི་བསྟོན་བཀྱར་བྱས་ཀྱང་ཞེན་གདུང་
དབེན། །དག་གཉེན་གཉིས་ཀར་བྱག་རྩ་མི་ལྟང་བའི། །སྦྱལ་སྦྱུད་ཀོན་མཆོག་
ཡན་ལག་སྟིང་ནས་དྲན། །ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་དོན་ཆེན་སྦྱབ་སྐྱད་པའི།
།འབད་པས་སྟིག་པའི་འདྲུ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལས། །རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་དུ་རིང་བར་
ཡོལ་བྱེད་པས། །སྦྱལ་སྦྱུད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་དྲན། །ཁས་བཅན་
གོ་སར་ཡིད་ཀྱིས་སྟོན་མེད་ཅིང་། །མཐུ་སྟོབས་འབྱོར་པས་རི་ཙམ་འཕོངས་སྦྱར་
ཀྱང་། །སྦྱག་བསྐྱལ་ལྷུ་པའི་གོ་སྐབས་མི་འཆར་བ། །སྦྱལ་སྦྱུད་ཀོན་མཆོག་

ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱམ། །དག་གཉེན་བར་མའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་། །དཔལ་
འབྱོར་ལུན་ཚོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱུར་བའི་ཆོ། །མ་འོས་སྟུང་པའི་སྤྲལ་དོག་མི་འཆར་
བ། །སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱམ། །ལོག་ལྟས་དཀོན་མཆོག་
སྤངས་ཤིང་རང་གཞན་ཀྱལ། །སྤྲིག་དང་སྐྱུག་ལ་སྐྱོར་བའི་གྲོགས་བཤེས་ཀྱི།
།རྗེས་སུ་མི་འཇུག་དེ་སྐྱོན་མི་བརྗོད་བ། །སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་
ནས་བྱམ། །རྟེན་པ་ཅུང་རེའི་ཆེད་དུ་དག་ལ་ཡང་། །མཛེས་བཤེས་སེམས་སྤྱང་
ངོས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི། །མི་བྱ་མེད་པའི་ལས་ངན་རིང་ནས་འདོར་། །སྐྱེ་ལ་
སྐྱེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱམ། །རྟེན་པའི་རེ་བ་མེད་ན་སྤྲུམ་དང་།
།ཁ་མ་ལའང་སྤང་མཐར་བྱལ་བུལ་བྱེད། །ཇི་ལྟར་འགྲོགས་ཀྱང་དེ་ལྟའི་ནུམ་
འབྱུར་བུལ། །སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱམ། །རྟེན་དང་བཀྱར་
སྟེ་རིམ་གྲོས་མཆོད་བྱེད་པའི། །སྐྱིན་བདག་སོགས་ལ་དེ་ཡིད་དགའ་ཆེས་ན།
།མི་འོས་བསྟོད་ར་སྐྱ་ཚོགས་མི་གཏོང་བ། །སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་
ནས་བྱམ། །གཡོ་སྐྱེ་མེད་པའི་བདེན་གཏམ་ལ་བསྟོད་ནས། །དྲང་པོའི་ཆོག་གིས་
གཞན་སེམས་དཀྱིག་པའི་ཆོག །ལན་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྐྱ་བའི་གནས་སྐྱབས་
མེད་། །སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱམ། །གཞན་ཕན་བསམ་

པས་དྲངས་པ་སྐད་ཟེར་ནས། །རང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བརྗོད་པ་དང་།
།སྤྱེལ་བའི་བས་ཅོ་འདྲི་བྲེམ་འི་གཏམ་དང་བུལ། །སྤྱེལ་སྤྱེད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་
སྒྲིང་ནས་བྲན། །རང་འཁོར་ལེགས་པའི་སྤྱོད་ལ་འགོད་ཅེས་ནས། །གཞན་ཡིད་
མི་བདེར་འཇུག་པའི་བགྱི་བ་ནི། །དངོས་ལུགས་འགར་ཡང་སྒྲོན་པ་ག་ལ་སྤྲིད།
།སྤྱེལ་སྤྱེད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྒྲིང་ནས་བྲན། །ཁོར་རྩ་ས་འཕེལ་བ་ཀྱེད་
ལུགས་བསྐྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཏ་ཅང་མཛའ་ཆེས་གོགས་པོ་མི་བསྐྱོན་པར་། །མི་
མཛའ་མི་མཁོན་བར་མར་གནས་པ་ཡི། །སྤྱེལ་སྤྱེད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྒྲིང་
ནས་བྲན། །མི་འགྲུབ་བཞིན་དུ་དགོ་ལ་བསྐྱད་པ་ཡི། །དགོ་འདུན་འཇུགས་དང་
རྟེན་བཞེངས་མཆོད་གཞིས་སྤྲད། །དགོ་བར་རྩོམ་ནས་སྤྲིག་པ་མི་སྤྱུབ་པའི།
།སྤྱེལ་སྤྱེད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྒྲིང་ནས་བྲན། །བདག་ཉིད་མཁས་བཙུན་
བཟང་པོར་རྩོམ་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་དོམ་ཆེད་དུ། །བྱ་བུལ་ཀྱན་
སྤངས་རྣམ་ཐར་མི་འཛོན་པ། །སྤྱེལ་སྤྱེད་ཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྒྲིང་ནས་བྲན།
།སྤྱེ་བ་བྲན་དང་ཞལ་གཟིགས་གྲུབ་ཏུགས་དང་། །མཛོན་མཁྱེན་ལུང་བསྐྱོན་བྱས་
མཐུ་ལ་སོགས་པ། །དོ་མཚར་སྐད་པའི་ཡ་ཚུལ་མི་འཆོས་པ། །སྤྱེལ་སྤྱེད་ཀོན་
མཆོག་ཡན་ལག་སྒྲིང་ནས་བྲན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གིས་བསྐྱོན་གྱུར་ཅིག

།བསྟོད་བཀུར་བསྐྱེད་པ་སོགས་གྱིས་མཆོད་བྱས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཆེས་
མཆོག་ཡིན་སྟེ་འུལ་བྱུང་། །སྤྱུལ་སྤྱུ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱུང་།
།སྤྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་བཀུར་བའི་ཁེངས་པ་ཡིས། །བཀུར་འོས་རྣམས་ལ་འགྱིང་
བག་མི་བསྟོན་པར། །མཉེན་ལྷུག་དེས་པས་གྲུས་པའི་ཁེང་པ་ཅན། །སྤྱུལ་སྤྱུ་
དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱུང་། །དད་མེད་ལྟོ་སྤྱིར་འདུས་པའི་ཆོགས་
རྣམས་ལ། །ཤ་ཆ་ཡིན་ཞེས་ཁ་ད་བྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་འཆོས་བསྐྱབས་ནས་ལོག་
འཆོར་མི་སྤྱར་བ་། །སྤྱུལ་སྤྱུ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱུང་། །དབེན་
པའི་གནས་སུ་ཁ་ལན་རེ་མོ་ཡི། །བྲོལ་བ་མེད་པའི་ཟས་གོས་གཙང་མ་ལ།
།འཆོ་བ་ཙམ་གྱི་ཆོག་ཤེས་ལྷུར་བྱེད་པ། །སྤྱུལ་སྤྱུ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་
ནས་བྱུང་། །བྱིད་ལ་ཇི་ཙམ་འགྲོགས་ནས་བརྟགས་ན་ཡང་། །མནར་སེམས་
དག་གིས་ཁོང་ནས་བྲོ་བ་ནི། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྤྱེ་བ་མ་དམིགས་པ། །སྤྱུལ་
སྤྱུ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་སྟིང་ནས་བྱུང་། །དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་སྤྱོད་པ་ལ།
།ལེགས་པར་བརྟགས་ན་དམ་པར་གྲགས་པ་ཡི། །སྐལ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་
མི་ལོན་པའི། །བགྱི་བ་ཀུན་ལ་སྟིང་ནས་བདག་དད་དོ། །འདི་ལྟའི་ཚུལ་ལ་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་ངོ་། །དགེ་དེས་འདི་ལྟའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ། །འགོ་བ་ཀུན་གྱིས་

ལེགས་པར་བསྐྱབས་བྱས་ནས། །སྤྲེལ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྐྱོ།
།ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཀམ་བཤད་རྒྱུ་བ་སྤྱིར་དུ་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྤྱར་བའོ།
།ཤོ་ལོ་ཀ་སོ་གསུམ་མོ། །

༄༅། །ཁངས་ཅན་ཕྱིས་བྱོན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་
བཅོས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་དམ་པ་ལྷ་ལ་
བསྐྱོད་པ་བཞུགས་སོ།།

བཅོམ་ལྷན་གང་ཞིག་འཕོ་མེད་མཆོག་གི་སྤངས་དང་རྟོགས་པ་ཅན། །གཞན་གྱི་
མི་བསྐྱེངས་ཐུགས་རྗེའི་འབྲུལ་གྱི་ལའོར་བ་རི་སྤྱིད་པར། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་
འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་རྒྱབས་དང་མགོན་མཛད་པ་། །ས་ཆེན་ཀུན་དག་འཕྱོང་པོ་དེ་
ལ་གྲུས་པས་རྒྱབས་སུ་མཆི། །རི་ལྷར་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་བྲལ་
ཅིང་། །རི་སྤྱིད་ཆེན་པོ་གཟིགས་པའི་ཐུགས་རྗེས་རོལ་བ་ཡི། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དབུགས་འབྱིན་པ། །རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ་དེ་ལ་
གྲུས་པས་འདུད། །ཁང་རྒྱ་རྒྱ་བྲལ་ཆོགས་གཉིས་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །སྤྱིད་
ཞེར་མི་གནས་དཔལ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་པ། །ཏྲག་རྩ་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲིབ་

བསེལ་གཅིག །རྩེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དེར་ཕྱག་འཆོལ། །འཛིག་རྟེན་
འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་གཙུག་ཏྲར་གྱི། །ཅེ་མོར་ཞབས་པད་སྦྱིད་གྲུང་བཞོད་
མཛད་དེ། །སྐྱབས་མེད་སྦྱོབ་པར་གྱུར་པའི་ས་སྐྱ་པ། །པའ་ཆེན་ཀུན་དགའི་
མཚན་ཅན་དེར་ཕྱག་འཆོལ། །ཡ་མཚན་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་རབ་འབར་བས།
།མཚུངས་མེད་འགོ་ལ་བརྟེ་བའི་གཟི་བྱིན་ཅན། །ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་
པའི་ས་སྐྱ་པ། །པའ་ཆེན་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་དེར་ཕྱག་འཆོལ། །འཁོར་བའི་
ཡུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ཐོབ་པ་ཡི། །དགེ་ལ་སྤྲིད་ཆོད་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཅན་ཞིག་
།འཛིན་པའི་དགེ་བར་འགྱུན་བྲལ་ས་སྐྱ་པ། །པའ་ཆེན་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་
དེར་ཕྱག་འཆོལ། །ཡུན་ཚོགས་གཞལ་མེད་དག་གིས་བསྐྱབས་པའི་སྐྱ། །འཛམ་
བུའི་ཁྱ་བོའི་གསེར་འོད་ཟིལ་གཞོན་པ། །མཚན་དང་དབེ་བྱད་བརྒྱན་པའི་ས་སྐྱ་
པ། །པའ་ཆེན་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་དེར་ཕྱག་འཆོལ། །མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་
བཏྲ་ན་སྤྲུག་པ་ཀུན། །གང་གི་ཡི་གར་འགོ་བའི་བདེ་བ་ཅན། །ཉིར་ཞི་བསེལ་
བ་འཛིན་པའི་ས་སྐྱ་པ། །པའ་ཆེན་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་དེར་ཕྱག་འཆོལ།
།སྦྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་མ་ཐུབ་པར། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །དཔའ་
བོ་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པ། །པའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྩལ་
པ་ནི། །འབད་མེད་འཇུག་པའི་བཀའ་བྲིན་དེས། །འགོ་བའི་མགོན་གྱུར་ས་སྐྱ་
པ། །པའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །སྤྲིད་ཞིའི་ཡུལ་འདིར་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས།

ཁམས་ལ་གཉིས་གནས་ལས་བསྒྲིག་བྱས་ཏེ། ཁྱུང་ལས་ཐར་མཛད་ས་སྐྱུ་པ།
ཁའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་བྱས་འཆའ་། ཐོག་མེད་མ་ཁན་ཐམས་ཅད་ལ། ཁཉེན་
ཞིང་བཤིན་པའི་མཁུན་བརྩེ་ཡིས། འཕྱོ་ཀུན་འདུལ་མཛད་ས་སྐྱུ་པ། ཁའ་
ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་བྱས་འཆའ་། ཁདག་གི་དགོ་པའི་བཟྱི་ཀུན་གྱིས། སྟོན་པ་བྱོང་
གྱི་བསྟན་པ་རྟོགས། རབ་ཏུ་འདོད་དོ་ས་སྐྱུ་པ། ཁའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་བྱས་
འཆའ་། འཕྱོ་ཐུན་སེལ་བའི་ཉིན་བྱེད་ལ། བྱོང་འདྲ་འོད་ཅན་གཞན་དུ་གར།
འགར་ཡང་མ་དམིགས་ས་སྐྱུ་པ། ཁའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་བྱས་འཆའ་། དཔལ་
ལྷན་བྱས་ཤིང་རྟོགས་པའི་མཐུས། རན་བུར་བཏང་སྟོམས་མ་མཛད་དེ། ཅི་
ནས་ཡོངས་འཛིན་ས་སྐྱུ་པ། ཁའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་བྱས་འཆའ་། མཚན་མར་
བལྟ་བའི་དབང་བཅོམ་ནས། འདུ་བྱེད་གཡོ་བ་ཀུན་བཅད་པ། དུས་གྱི་མི་གཡོ་
ས་སྐྱུ་པ། ཁའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་བྱས་འཆའ་། བྱོང་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་འོད་གསལ་བ།
ཁའོད་ནས་སྤང་བ་བྱས་པ་དེས། འཛིག་རྟོན་གསལ་བྱེད་ས་སྐྱུ་པ། ཁའ་ཆེན་
དེ་ལ་གྲུས་བྱས་འཆའ་། ཉི་ཟླ་ལྟར་མཛེས་དབྱིད་དཔལ་གྱིས། དགའ་སྟོན་
བདུད་རྩི་འགསར་པ་ལྟར། འཕྱོ་ཀུན་ཆོམ་བྱེད་ས་སྐྱུ་པ། ཁའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་
བྱས་འཆའ་། བྱོང་གྱི་བུམས་བརྩེའི་ལར་བྱིན་གྱིས། སྤིང་ཞིའི་དབང་ཀུན་སྤང་
བ་ལ། རུས་མཐུ་ཐོགས་མེད་ས་སྐྱུ་པ། ཁའ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་བྱས་འཆའ་།
ཁསྐལ་བཟང་མིག་ལ་རབ་འཆར་བའི། སྒྲོ་གྲོས་ཟད་མེད་མཁའ་མཉམ་པར།

སློབ་འཁྲིལ་སྒྲུབ་པ་སྒྱུ་པ། །པཎ་ཆེན་དེ་ལ་གྲུས་བྱས་འཆོལ། །ཁྱོད་ཀྱི་དུས་
གསུམ་གཟིགས་པའི་བཀའ་སྤྱུལ་ཀྱལ། །ཁྱོད་དྲིན་ཁོ་ནས་བདག་སྒྲོར་བྱང་ཚུབ་
སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་རྟོག་མའི་ཆ། ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་
པ་ཀྱལ། །བདག་གི་ལེགས་པར་བཀྲུས་པའི་དྲི་ཆབ་ཀྱལ། །བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་
མཆོད་ཚུལ་འདི་ལྟ་ལ། །བདག་དང་མཚུངས་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་འདོད་
ནམས། །བདག་གི་ཚུལ་འདིར་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པར་བྱོས། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་འདིར་
འདས་དང་ད་ལྟ་དང་། །མ་འོངས་པར་ཞུགས་སོ་དང་འཆོལ་ཏེ་ཅོག །ཀྱལ་གྱི་
ཁྱོད་བསྟན་སྟིང་པོ་མ་མཐོང་སྟེ། །རྗེ་ཡི་བཞེད་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་སྒྲོམ་དག །མ་
ལ་འགྱུར་བྱེད་བཏབ་པ་ལྟར་མཐོང་ནས། །སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀྱི་བ་ཐམས་ཅད་
པ། །དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་ལྟ་རྗེའི་མཛོད་པ་ལྟར། །བདེ་གཤེགས་དབྱེས་པའི་
ལམ་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱས། །བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ།
།བདག་འདས་བསྐྱུ་བར་བྱས་པ་སྒྲོབས་མིན་གྱང་། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་
མཆོག་གྱུར་པ། །རྒྱལ་ཀྱན་ཅེ་མོར་སོང་བའི་སྐམ་པོ་པའི། །དགོངས་པ་གསལ་
བར་མཛོད་ལ་ཤེས་བྱ་འདིར། །འགྲན་གྱི་ཆེ་བྱལ་དཔལ་ལྷན་སྒྱུ་པ། །པཎ་
ཆེན་འཛིགས་བྲལ་ཁོ་ནར་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །བདག་གི་མི་ཟད་དད་པའི་རྒྱ་མཆོ་
འཕེལ། །དེ་ལས་འབྱུངས་པའི་བསྟོད་ཆོག་མེ་ཏྲག་དཀར། །ལུ་ཏིག་མདོག་པ་
རི་བཞེན་བཀོད་དེས་གྱང་། །བཙུམ་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱགས་རྗེའི་སྟོན་རས་གྱིས།

།བདག་ལ་བཅའ་བའི་དངོས་པོ་ལྷག་པར་བསྐྱུལ། །བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་
ཁྲོད་འདིར་དམ་ཚེས་དང་། །ཟང་ཟིང་རྟེན་བཀྱར་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱི།
།འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་འཕགས་མཚོག་ས་སྐྱུ་པ། །སྒོ་གྲོས་རྒྱན་མཚན་ཞབས་
དེར་གྲུས་ཕྱག་འཚལ། །འཛམ་གླིང་འདི་ན་མཁས་དང་གྲུབ་པ་ཡི། ལྷན་གྲགས་
འདོད་དགུར་སྤེལ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ཆེ། ཆོས་སྤྲིད་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་ས་སྐྱུ་པ།
།ཁུ་དབོན་བརྒྱད་པར་བཅས་དེར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་ལྷའི་བསྟོད་མཆོད་དག་
བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས། །སྤོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ཞེས་གྲགས་བསྟོད་དེའང་། །དཔལ་
ལྷན་དྲགས་པོས་བཞེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེད། །ཕྱིན་ལས་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་ཆོད་
བསྟོ་བར་བགྱི། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷ་རི་ཁྲའི་རི་སྤུལ་དབོན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བའི་ལྷོངས་གྲུབ་པར་
སྟོད་པ་དག་བསྟེ་བའི་གནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འདུ་བའི་ས་ནས་དཔལ་ལྷ་སྤེལ་བའི་མཚན་གྱིས་ཉི་བར་
བསྐྱུངས་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྐྱུར་བའོ།

༥ །བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྲ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱད་པར་དུའང་ཀྱན་སྤངས་ཕྱགས་རྗེ་བཙོན་འགྲུས་དང་།
བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། མཁས་བཙུན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་སོགས་
མཚོག་གི་དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མ་དམ་པ་དག་གི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་
འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ཏུ་གསོལ། དག་ལེགས་ཟད་
མེད་ཀྱིས་སྐྱབས་པའི། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །མཚུངས་
མེད་རྒྱལ་བ་ཐོན་པ། ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་

འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་ཟད་རྒྱན་འཁོར་བཞོད་པ་ཡིས། །གདུལ་འོས་
རྗེས་འཛིན་ཇོ་ནང་པ། །ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་
མཐའ་གྲས་འདྲན་པའི་ཐབས། །ལེགས་བྱས་ལམ་ཀུན་གསལ་འདོམས་ཏེ།
འགྲོ་བ་ཀུན་སྒྲོལ་ཇོ་ནང་པ། །ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རྣམ་ཀུན་
མཆོག་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གྱིས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་སྒྲེལ་བ་པོ། །སྒྲིབ་ཀུན་སེལ་བ་ཇོ་
ནང་པ། །ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འགྲོ་བའི་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་
གྱི། །སྒྲིང་དང་དབྱང་གཉིས་རྩ་ལག་མཆོག་ འཛིག་རྟེན་འདྲན་པ་ཇོ་ནང་པ།
ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཐེག་མཆོག་ལམ་འབྲས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ།
ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པར་ཞུགས་ཐུང་ནས། །འབྲུལ་མེད་ལམ་སྟོན་ཇོ་ནང་པ།
ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་མངོན་ཐུང་ནས།
སྟོ་བུར་དྲི་མ་སེལ་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་དྲི་བལ་ཇོ་ནང་པ། ཀྱན་མཁུན་ཆེན་
པོ་ཀུན་ཕྱག་འཆའ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན། །རང་གིས་བརྟེས་
ཤིང་འགྲོ་རྣམས་ལ། །བརྟེ་བས་སྦྱིན་པའི་ཇོ་ནང་པ། ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་སྣང་ལ། །དབང་བསྐྱར་ཆོས་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ཆེ། །དམ་ཆོས་སྲིད་སྦྱིང་ཇོ་ནང་པ། ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །ཁྱོད་གྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་མཉམ་ཉིད་པས།
།སངས་རྒྱུ་རོ་གཅིག་ཇོ་ནང་པ། ཀྱན་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དགོ་

དང་མི་དགའི་ལས་ནུམས་ཀྱི། རང་རང་གཤིས་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པའི། རྟོན་
འབྱུང་འཆད་པ་ཐོན་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། འགྲོ་བ་ཀྱུན་
ལ་ཡོད་པ་ཡི། གཤེགས་སྒྲིང་དགོ་བ་མཆོག་ཉིད་དུ། སྟོན་པའི་བཤེན་གཉེན་
ཐོན་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཆོས་དབྱིངས་བྱས་དང་མི་
བྱས་ཀྱི། རབ་ཏུ་དབེན་པས་འདུས་མ་བྱས། གང་དེ་གསལ་བྱེད་ཐོན་པ།
ཀྱུན་མཁྱེན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། རླུང་དང་བསྐྱེད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
གདོད་ནས་བསྐྱོད་པར་མི་བྱས་པ། གདོད་ནས་རྟག་བརྟན་ཐོན་པ། ཀྱུན་
མཁྱེན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། སྐྱིབ་ཀྱུན་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི། ཆོས་དང་
གང་ཟག་རོ་གཅིག་པར། བྱེད་བསལ་སྤངས་པའི་ཐོན་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཆེན་
པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ། སྐྱད་ཅིག་ལ་སོགས་དུས་ཀྱི་ཆོས། འབྱུང་མེད་དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་མཆོག དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོན་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཆེན་པོར་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། གདོད་ནས་དོ་རྗེའི་འཛིགས་བྱེད་ནུམས། འདུས་མ་བྱས་པར་བྲག་
ཁྲོས་ཏེ། ལྟ་བུ་འཛོམས་བྱེད་ཐོན་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེ། འཛིན་མཛད་མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པའི།
དགོངས་གཅིག་རྒྱས་མཛད་ཐོན་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ།
ལི་ཙ་བྱེད་དང་ཁྱུ་ཞབས་ཀྱི། བཞེད་དགོངས་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་དོན།
འགལ་མེད་རིང་ལུགས་ཐོན་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུ། བཀག་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲམ་པོ་པའི།
 འགོངས་པ་སྒྲོང་གྲུང་ཇོ་ནང་པའི། ཀྲུ་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ།
 རྩུ་ཅམ་དངོས་ལ་དོན་དམ་ཆོས། རྟག་གནས་རྣམ་རྟོག་ཚེས་ཀྱི་སྒྲུར། ཡེ་
 བཞུགས་འགྲུར་མེད་ཇོ་ནང་པ། ཀྲུ་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཁྱོད་
 ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཡེ་ནས་སྤང་སྤང་དང་བྲལ་བར། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་
 ཟུང་ནས་བདེན་པ་གཉིས། སྤང་སྤང་མ་འདྲིས་འབྱེད་པས་རྣམ་རྟོག་ཚེས་ཀྱི་
 སྒྲུར། བཟུང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་རོལ་བ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲམ་པོ་པ་ཉིད་
 དུས་དེར་བྱོན་པ་སྟམ། འདི་ལྟའི་རྣམ་ཐར་མཐོང་ནས་མགོན་ཁྱོད་ལ། འཕྲོག་
 ཏུ་མེད་པའི་དད་པ་སྒྲིམ་པ་ནས། སྒྲོག་སུམ་འདུད་པར་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཆལ་
 དགོ། ཅི་བསགས་གང་དེས་ཀྲུ་མཁུན་ཇོ་ནང་པ། བཞེད་པའི་ངེས་དོན་དམ་
 པའི་ཆོས་ཚུལ་གྱིས། དྲུགས་བརྒྱད་བསྟན་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ། མེ་
 ཆེན་རྒྱུད་གིས་སྤར་ལྟར་འཕེལ་བྱེད་བསྟོ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་པོ་ལྟའི་རི་སུལ་འདོད་
 པའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་དུས་དང་དུས་སུ་དགོ་བར་རྒྱུད་དཔེན་གནས་སུ། ཀྲུ་མཁུན་ཆེན་པོར་ཕྱག་འཆལ་བསལ།
 མིང་གཞན་མི་བསྒྲོད་དོ་རྟེན་སྒྲུར་བའོ།

༥ དཔལ་དྲུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ལས་འབྲུངས་པའི་མཚུངས་མེད་རྒྱལ་ཆ་རིན་
 ཚུང་དང་། ཀྲུ་ལྷན་གཙང་པ་རས་ཚུད་དང་། ཁྱོ་སྤུ་ལོ་ལྷ་བ་བྱམས་པ་དཔལ་དང་
 ། ཁྱོ་སྤུ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་སོགས་དཔལ་ལྷན་ཁྱོ་སྤུ་
 བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་གྲས་པས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྒྲུབས་སུ་

མཆིའོ། ཁྱིན་གྱིས་སློབས་ཤིག ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྗེས་འདུ་བྱེད་དྲ་ཚོགས་བཀའ་ལ།
ཁམས་ཀླས་སེམས་ཅན་བདག་གིར་ཁུར་དུ་བསྐྱམས། །འགོ་ཀྱན་སློལ་བའི་
ཐེག་ཆེན་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཞུ་
དཀར་གྲགས་པས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་བྱེད་ཅིང་། །ཀྱན་ནས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་
སྟོན་ལས་ཅན། །ཐུགས་རྗེས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །རབ་གསལ་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །
འགོ་བའི་མོས་པར་འཚམས་པའི་འདུག་པ་ལས། །མདོན་པར་རྟོགས་པ་འབྱེད་
བྱེད་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །བྱུང་བའི་
མགོན་པོ་དུས་གསུམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་མཁྱེན་རྒྱ་རི་ལྟར་
བཟོད། །མི་འཕྲོག་སློ་གོས་དབང་འབྱོར་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གཅིག་བསྒྲགས་པའི་ཆེ་ཤས་ལ། །འགོ་
བ་བྱངས་མེད་སྐད་ཀྱིས་གཞལ་དཀར་བའི། །ལེགས་གསུང་རྣམ་རྟོག་མཐའ་
ཡས་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཀྱན་བཟང་
རྒྱལ་བ་བསྐྱགས་པར་བརྩམས་པ་ན། །མི་ཟད་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོག་དབུལ་
ན། །གཞན་སློས་སྦྱོང་ཡུལ་དཔོགས་མེད་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །འགོ་ཚོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་སྐྱོངས་པ། །ཀྱན་གྱང་
མོངས་མེད་འོད་རབ་གསལ་བྱེད་པའི། །མཁྱེན་བཟང་ཉི་མ་རབ་འབར་ཞུ་བ་

། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །སེམས་ཅན་རི་སྟེང་
ཁམས་དབང་རི་ལྟ་བ། །གཏུལ་མཛད་གཟུགས་བོར་དཔྱོད་ལས་གཞན་དུ་
འགར། །མི་འཁྱོག་དང་སྒྲོང་ཆེན་པོ་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་
ཞབས་ལ་འདུད། །ཁྱོད་མཚན་ཐོས་པས་བདུན་ཚོགས་ཀྱན་པམ་ཞིང་། །ཁྱོད་སྐྱ་
མཐོང་ན་བྱང་ཚུབ་མི་འགྱུར་དང་། །དེ་ལྟའི་མཐུ་དཔལ་མངའ་བའི་ཞུ་བ།
།བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཁྱོད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཐའ་
གྲས་འགོངས་པ་ཡི། །གསུང་རབ་སྒྲིགས་བམ་འགོད་ལ་སྟེངས་པ་ཅི། །གསུང་
གཅིག་སྟོན་ཞེད་བརྗོད་གཏེར་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཞབས་
ལ་འདུད། །མད་བྱང་གྲགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཅི་བརྗོད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
བཞུས་པར་མི་འགོ་བའི། །སྟོ་བཀྱར་ཉེས་པ་བྲལ་བའི་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །སྐྱེ་འཕགས་གཞན་གྱི་གོ་འཕང་ཆེན་
པོའི་ས། །ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་སེན་མོས་རེག་པ་ལ། །དེ་ཅམ་སྐལ་བས་སྦྱོན་
མཛད་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །མཚོག་
དམན་མཁས་དང་མི་མཁས་སྟངས་བཡི། །ཡུལ་ལས་རབ་རྩ་གཤེགས་ཏེ་རྒྱལ་
ནམས་ཀྱི། །རྒྱ་དང་གཙོ་བོར་རབ་མཚོག་ཞུ་བ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཁྱི་ནང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བརྟགས་པ་ལྟར། །ཆོས་དང་
གང་ཟག་མཚོག་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དྲ་བའི་སྒྲུགས་སུ་ལ་བཟུང་ཞུ་བ།

།སུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཁྱོད་ཅན་གཟིགས་པའི་རྩལ་
རས་ཐུ་མོ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སྣང་བོའི་ལྟོན་པར་བསྐྱུན་གྱུར་ཏེ། །འགོ་ཀྱུན་
མངོན་སངས་རྒྱས་མཛད་ཞུ་བ་། །སུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་ལ་
འདུད། །དེ་ལྟར་དད་པ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །རབ་རྟུབ་ངས་པའི་བསྟོད་དབྱངས་
གངས། །མཁའ་མཉམ་ཞིང་དུ་བསྐྱགས་སྟམ་བཞུད། །འདིར་འབད་མཆོག་གི་
དགེ་བ་དེས། །སུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །དུས་གསུམ་མཛད་ཐོན་
འཆལ་ཏེ་ཙོག །སྤིང་ཞིའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །རབ་རྟུ་འབྱོར་བས་དཔལ་
ཐུར་བསྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཙུ་རི་ཏའི་རི་སྤུལ་ལྟ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཅེན་པའི་སྐྱོད་ཆལ་དུ། ཀླུ་བ་ཆེན་པོ་
གཟུ་པའི་མཆོན་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་མིང་གཞན་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྐྱར་བའོ། །ཤོད་སྟོན་དོ་རྗེ་ཀླུ་
མཆོན། མཆོག་ལྷན་ལེགས་པའི་སྟོ་གོས། དཔང་ལོ་སྟོ་གོས་བརྟན་པ། ལོ་རྩ་
བ་བྱང་ཆུབ་ཅེ་མོ། ལོ་རྩ་བ་གྲགས་པ་ཀླུ་མཆོན་སོགས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བདུ་ལ་
གྲུས་པར་བྱས་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདེར་གཤེགས་བརྟན་འདིར་
གངས་རིའི་ཁྱོད་འདི་ན། །བཀའ་བརྟན་ཀྱུན་ལ་རྒྱས་འགྲེལ་མཛད་པ་པོ།
།ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་མ་བྱུང་བོ་དོར་པ། །འཛིགས་མེད་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་
རབ་རྟུ་བསྟོད། །ཁ་བ་ཅན་འདིར་རྒྱུད་སྤེལ་ས་འབྱུང་བའི། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
ལ་དབྱེ་བསྐྱེའདུ་འགོད་ལ། །སྟོ་གསུམ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་བོ་དོར་པ།
།འཛིགས་མེད་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་རབ་རྟུ་བསྟོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གཞན་དོན་

ཀུན་སྐྱབ་པའི་ཚོ། །ལྷག་པའི་ལྷ་དང་དབྱེ་བ་མེད་གྱུར་ཏེ། །འཆད་ཚིད་ཚོམ་པ་
མཛད་པའི་བོདོང་པ། །འཛིགས་མེད་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟོད།
།བཟོད་ཅིས་སྒྲན་དང་སྒྲན་ངག་ལུགས་རྣམས་ཀྱི། །སྟོར་བ་ཀུན་ལ་སྟོབས་པ་
ཆེར་བརྟེས་ཏེ། །ཟད་མེད་ཚིག་གི་འབྱུང་གནས་བོདོང་པ། །འཛིགས་མེད་
གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟོད། །གངས་ཅན་འདི་ན་འདས་དང་ད་ལྟར་གྱི།
།གསུང་རབ་སྐྱབ་བ་ཀུན་གྱི་འདོན་པ་ཀུན། །ཁོར་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱལ་མཁས་བོ་
དོང་པ། །འཛིགས་མེད་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟོད། །ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་
སྒྲགས་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པ་ཡི། །ཁྱིད་ཚུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོ་སྟེ་སྟེ། །སྐལ་
ལྷན་སྐྱད་ཅིག་གོལ་བྱེད་བོདོང་པ། །འཛིགས་མེད་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་རབ་
ཏུ་བསྟོད། །པལ་གྱི་སྒྲུང་བར་ལོ་མང་མ་འཆོ་ཡང། །ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་བཞུགས་
པའི་རྩ་འཕྲུལ་ཅན། །མིག་འཕྲུལ་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བའི་བོདོང་པ། །འཛིགས་
མེད་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟོད། །ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་ཚིགས་མཛད་པ་དེ་
སྟོད་ལ། །ལེ་ལོ་སྟོམས་ལས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་བྲལ་བ། །ཁུས་དང་རྟག་པའི་
བརྩོད་ཅན་བོདོང་པ། །འཛིགས་མེད་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟོད།
།ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྒྲས་པའི་དབྱངས་བཟང་པོས། །སྟེ་བོ་ཐོས་བརྩོན་དག་
གིས་ང་རྒྱལ་བ། །པལ་ཆེར་ཞུམ་པར་བྱེད་པོ་བོདོང་པ། །འཛིགས་མེད་གྲགས་
པའི་དཔལ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟོད། །དེ་ལྟའི་བསྐྱན་བཅོས་མཐའ་དག་བཞོད་དེ་ཡང།

ཁོས་སྦྱོང་ཁུར་ཅན་དག་གིས་གཉེར་སྤངས་ཏེ། ཁུབ་མེད་བཀའ་ཡི་གཙུག་གྱེད་
བོ་དོར་བ། །འཛིགས་མེད་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟོད། །དེ་ལྟར་བསྟོད་
པའི་དགོ་བ་དེས་། །དཔལ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་ཡི། །བསྟན་བཅོས་གྲང་ཆེན་
རྒྱབ་ལོན་དེ། །ལེགས་པར་འབེལ་བའི་གཞིར་བཞག་ནས། །ལྷ་རྒྱའི་ཐ་མའི་
དུས་འདི་ལ། །ཀླུ་བའི་གསུང་ལ་བྱི་དོར་གྱིས། །ལུང་རྟོགས་གཟི་བཞིན་
འབར་བ་ཞིག །འཆར་བའི་ཆེད་དུ་འདི་བསྟོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཙཱ་འི་ཏའི་རི་ལུལ་དུ་མཛོན་
པར་དགོ་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཕྱེན་པའི་གཞིར། །ཀླུ་བ་ཀམ་པའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ཤིང་མིང་གཞན་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེར་
གྲགས་པ་དེས་རབ་ཏུ་དད་ནས་མིག་མཆིམ་བཀའ་ཞིང་ལུས་བ་སྒྲ་ལྷང་བཞིན་པས་སྤར་བའོ།

༥ ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། མཁན་ཆེན་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དང་།
སྤྲུམ་དབུ་མ་པ་སྟེ་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་བརྒྱད་ཚྭ་ངས་པའི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་
དང་བུལ་བ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆལ་ཞིང་སྒྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་དུ་གསོལ། །བྱང་གི་ཕྱོགས་འདིར་ཀླུ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །པལ་ཆེར་
ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་སྐབས། །འབྲུལ་མེད་བྱི་དོར་གྱེད་པའི་ཙོང་ཁ་པ།
།རི་བོ་དགོ་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ས་དྲགས་བཀའ་གདམས་འདུལ་
འཛིན་གསང་ལུ་པ། །བོད་ཡུལ་བསྟན་ཀུན་ཁུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན། །ཉིད་བསྟན་གསར་
པས་བྱབ་གྱུར་ཙོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགོ་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །གཟུགས་
སོགས་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོས་མི་སྟོང་ཡང་། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་གཟུགས་ཀྱི་
སྟོང་པ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་སྒྲ་བའི་བྱུ་མཆོག་ཙོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགོ་ལྡན་པ་ལ་

བསྟོད་པར་བགྱི། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལོ་ཤས་ཉུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་དུ། །རྒྱ་ནག་ནས་
བཟུང་རྒྱ་གར་ཁ་ཆེའི་བར། །དུར་སྤྲིག་འཆང་བས་བྱལ་མཛད་ཅོང་ག་པ། །རི་
བོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ལྟག་
པར་ཡང་། །སྤྲུལ་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ལེགས་བཤད་ནས། །སྤོན་མེད་
དབུ་མའི་སྟོལ་བྱེད་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཁྱོད་
ཀྱི་སྟོབ་མར་བཟུང་ནས་སྤྲད་ཕྱིན་ཆད། །ཉིད་ལས་སྟོན་དང་བསྟན་པར་བྱིར་
བྱོགས་པར། །མི་གཏོང་གཏན་གྱི་སྤྲུབས་གཅིག་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་
ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱལ། །ཐེག་ཆེན་
ལམ་གྱི་དབུགས་སྤྲང་གཞན་དོན་དུ། །ལུས་སྟོག་ཆོས་ནོར་གཏོང་འཇུག་ཅོང་ཁ་
པ། །རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཁྱོད་བསྟན་ཚུལ་འདྲིར་སྤང་བས་
ལྷགས་འགའ་ལ། །བཀའ་སྤྲང་དྲག་པོའི་ཆད་པ་བཙན་པོ་ཡི། །ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་
བའི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །བསགས་སྤྲང་
སོང་དང་མ་སོང་སྒྲེ་བོ་འགའ། །དམ་ཙམ་ཉིད་ནས་དངོས་དང་མི་ལམ་དུ། །བྱོན་
ནས་བྱགས་རྗེ་འཇུག་པའི་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི།
།བྱང་ནས་བྱང་བྱོགས་མདོ་སྤྲད་ཏོ་སོག་ཡུལ། །མི་དང་མི་མེན་ཆོས་འདུལ་རིན་
ཆེན་དུ། །གདུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་སྟོབས་ལྟན་ཅོང་ཁ་པ། །རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་
ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །བསྟན་པ་དངོས་དེར་བཀོད་པར་མ་རུས་ལ། །སྤོན་གྱི་

ལས་སྒྲིབ་ལྷུང་དུ་ཟད་ཆེད་དུ། །བསགས་སྦྱངས་གཞལ་མེད་སྒྲུབ་འཇུག་ཙུང་ཁ་
བ། །རི་བོ་དག་ལྷན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཉིད་ལ་སྟིང་ནས་སྒྲུབས་སུ་སོང་
བ་རྣམས། །འདི་ཕྱི་འདི་དཔལ་འབྱོར་གཞན་དྲིང་མ་ཡིན་པ། །རི་ལྷུང་བསམས་
བཞིན་རེ་སྟོང་ཙུང་ག་པ། །རི་བོ་དག་ལྷན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །གང་གིས་
ལེགས་པར་བཅས་པའི་ཚོས་ཚུལ་ལས། །འདའ་བ་ཞིང་འདིར་གནས་པ་བཀག་
མཛད་ནས། །འཛིགས་མེད་བསྟན་པ་འཇུག་པའི་ཙུང་ཁ་བ། །རི་བོ་དག་ལྷན་
པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཁྱོད་ཀྱི་བརྟུལ་ལྷགས་བཟང་པོར་ཉིར་བསྟེན་ན།
།མཚུངས་མེད་གཟུགས་དང་དྲི་མཚོག་དེད་ལྡང་པའི། །མཉེན་བཞིན་དུལ་བར་
ལའོད་འགྲུང་ཙུང་ག་པ། །རི་བོ་དག་ལྷན་པ་ལ་བསྟོད་པར་བགྱི། །འདི་ལྷུང་
དད་ཆེས་བསྟོད་དག་དེས། །ཉིད་བསྟན་སྟེལ་བར་མཛད་རྣམས་ཀྱང་། །བྱ་རམ་
ཤིང་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི། །རིང་ལུགས་རྗེས་སུ་འཇུག་ཕྱིར་བསྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཙུ་
རི་ཏྲའི་རི་སྟལ་ལྷའི་མཚོག་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་ནོར་བུའི་མེ་ཏོག་སྟིམ་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་གནས་སུ། །རྗེ་ཉིད་ལ་
གཞན་དཀྱིར་མེད་པའི་དད་པ་ཅན་དཔལ་ཀུམ་པའི་མཚན་གྱི་འཇུག་པ་དད་ལྷན་པ། །མིང་གཞན་ཀུམ་པ་མི་བསྟོད་དོ་
རྗེས་སྒྲུབ་བཤོ། །

༣༡། །དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་བསྟོད་པ་བཞུགས་སོ།།

དཔལ་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ། །བཙུམ་ལྷན་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ལ་

སོགས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྤྱན་ཟུར་བཅའ་བའི་དཔལ་
མོ་ཡང་། ཁྱོད་ལས་གཞན་དུ་བདག་མ་དོགས། འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་བགྲང་
ཡས་ཀྱི། གཟི་འོད་མོག་བྱེད་ཚངས་པ་མཆོག བསམ་གཏན་པ་དེའི་བུ་མོ་
ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྩུ་འཕྲུལ་ལས་གཞན་སྟ། དེས་ན་སྤྲིད་པ་ཆགས་བྲལ་བའི།
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཞི་བ་ཐོབ་བྱེད་དུ། ཉིད་ཞལ་
སྒོམ་པའི་བཟླས་པ་ཚོམ། ཐུབ་མཆོག་ཤུག་པའི་རྩལ་ཞུགས་མཁན། འོག་
པའི་སྟོན་པས་མ་བཟུང་འགའ། ཁྱོད་ཉིད་ཁོ་ནར་སེམས་པ་ཡང་། བྱང་ཆེན་
རིང་ལུགས་སྒྲིང་པོར་གོ ཁང་གི་མཛད་སྤྱི་ནི་གསུང་གིས། ཐར་འདོད་དད་
པ་སད་པ་དང་། སྤྲིད་ཞིའི་བདེ་སྦྱར་བྱིང་དད་ཀྱིས། རབ་དྲངས་ཀྱང་ལ་ངོ་
མཛར་ཅིང་། ཉིད་ཀྱི་གཞན་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ཡི། གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་འདོད་
ཡོན་རྣམས། མཁའ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲོས་པ་དེས། སྤྲིད་ཞིའི་སྦྱེད་གྲུའི་ཡིད་རབ་
དྲངས། དཔལ་ལྷན་བཅུན་མོའི་བཞིན་སྟུག་པ། ཀྱུན་ཏུ་མཛར་ཆེས་བཞེད་
ཞལ་གྱིས། ཉི་མའི་གཉེན་མཆོག་འཇུག་པ་འབྱེད། དེ་ཡི་འོད་དང་འོད་ཟེར་
གྱིས། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་བྱུང་པས། མཁའ་དང་ས་གཞི་བར་མེད་
པའི། འགྲོ་ཆོགས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་པ། རྡོམས་པ་མེད་པའི་དགའ་བ་ཐོབ།
ཁྱོད་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། སྤྲིད་ཞིའི་གང་ཟག་མཆིས་སོ་ལ། བྱམས་
པའི་བཏྲ་བས་མ་གཏང་བར། གཡོ་མེད་བསྐྱེད་འདིས་འཛིགས་ཀྱན་གྲོལ།

ཁྱེད་ལ་འགའ་ཞིག་ཆགས་པའི་མེ། གྲུན་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པ་དེས། རྣམ་
གྲོལ་སྐྱེད་ཚལ་མ་ཚོག་པར། མཚོག་འདོད་བདུད་ཅིའི་ཆར་སྒྲིན་འཕེལ། །ཞེ་
མ་སྒྲིང་རྗེའི་བཞིན་བཟང་རྒྱ་མཚོར་ཆེ། རབ་དཀར་བྱམས་པའི་སྒྲུན་སྒྲུས་ནི།
པརྒྱའི་འདབ་ལྗང་དྲངས་པ་ལས། འཛག་པའི་སྒྲན་ཟེལ་ཅི་ཡང་འཐོར།
འཇམ་གཉེན་སིམ་པའི་རིག་བྱ་ནི། སྤྱིད་གསུམ་སྒྲུག་བསྐལ་ཚོར་བ་གྲུན།
རྟག་པར་འགགས་པའི་ཉམས་ཁྱོད་ཚོགས། གྲུན་ལ་རིས་མེད་སྒྲོལ་བའི་མད།
གང་གིས་ཉེ་བར་སྐྱད་པའི་སྒྲུས། ལུས་སེམས་གདུང་བས་སྒྲོལ་བ་ཡི། སྒྲན་
པའི་རག་གི་བཞད་གད་དེ། བརྒྱུད་རྩུབ་བད་ངས་འཚུབ་མ་བསལ། ཉིད་ཀྱི་
ཞིང་མཚོག་ཐམས་ཅད་དུ། ཁྱེན་པའི་གིང་ལ་སྤང་ནི། ས་གཞིར་མི་རོ་
བཅལ་བ་གྲུན། གསུང་རབ་འབེལ་བའི་འཆིད་དང་ལྷན། རེས་ན་རྣལ་འབྱོར་
མ་ཁྱེད་ལ། གདུང་བས་མགོན་དུ་གཉེན་པ་གྲུན། རྒྱུན་པའི་ཞགས་པས་མ་
སྒྲོགས་པར། རོན་དམ་བདེན་པའི་རག་ཐོབ་འགྱུར། འཆིང་ལྷན་ལྟ་རུ་འབོད་
པ་འགས། རང་གི་ཉེ་བའི་སྒྲིང་པོ་ཡི། རིགས་སྒྲགས་འཛིན་ལ་ཉེ་བར་མགོན།
ཁྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དམ་པ་ནི། སྤྱོགས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་ཡང་། དངོས་གྲུབ་
སྐྱད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི། བདེ་ལེགས་བཏང་སྒྲོམས་བཀའ་དྲིན་དེས། འགྲོ་
བའི་ནད་གྲུན་འབྱོན་པར་མཆིད། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཙམ་གྱིས། ལེགས་
ཡོན་གྲུན་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དོན་བསམས་དང་སྒྲོམས་པ་ཡི། བཞི་བ་འབད་

པ་མེད་པར་འགྱུབ། །བྱུང་མཆོག་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་བཅུན་
མོའི་ཡབ་གུར་པས། །སྦྱོན་པར་གསོལ་བ་མ་བཏབ་ཀྱང་། །ཁྱོད་དགེས་གུར་ཆོ་
དྲག་འདིར་གཤེགས། །སྲིད་ཞིའི་ཡུལ་ངན་རད་རོད་ལ། །ཚོངས་པས་ཆགས་
པར་གུར་པ་རྣམས། །ཁྱོད་སྐྱུ་མཚུངས་མེད་དྲན་ཅམ་གྱིས། །སྒོ་ཡི་རྟོག་པ་ཅི་སྟེ་
སྟོད། །འཛིགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཡི། །སྤང་བ་མེད་པའི་སྒྲིག་བག་ལ། །ཡི་
དམ་སྤངས་པའི་སྟོབ་འབངས་རྣམས། །སྟོངས་པ་མེད་པའི་རོལ་སྟབས་བསྐྱུར།
།མདོར་ན་འཁོར་དང་སྤང་འདས་གྱི། །རྒྱད་པ་འཕྲོགས་པའི་དཀའ་བྲལ་ལས།
།ནམ་ཡང་གྲུབ་པར་མ་གུར་པའི། །སྦྱོར་བས་དྲག་ཏུ་འཆོ་བའི་ཆོ། །དཔའ་བོ་
རྣལ་འབྱོར་མ་བཅས་པ། །དཀའ་དང་བདེ་བའི་ཀུ་ཅི་ཡིས། །ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཀུན་འགོངས་པ་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ངང་གི་དལ། །ཅི་ཡང་
གཟིགས་པ་མེད་པར་བཟོད། །འགའ་ཡང་སྤྱད་པ་མེད་པར་ཆོམ། །གཉིས་སུ་
ལྷ་དང་མ་བཅས་ཀྱང་། །རང་འོད་ཡབ་དང་བྱུང་བུ་འཇུག། །དེ་ལྟར་འབྱོར་ལྷན་
རྣལ་འབྱོར་མ། །སྲིད་ལྷན་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །སྟིང་རྗེའི་སེམས་ལ་འབབ་
པ་དེས། །བྱང་བ་ཀུན་གྱི་གྲིབ་བསིལ་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་
ཆོགས་གྱིས། །འཆིང་བ་གཅོད་བྱེད་སྟོང་དཀའ་མཆོག། །རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་སྦྱ་
རྩལ་ནི། །མ་འཕོས་པར་ཡང་རྒྱད་གཞན་འཇུག། །དེ་ལྟའི་གཙང་བདེའི་གཡུ་
དུང་མཆོག། །ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་འགའ་ཡང་ནི། །གནས་པའི་གོ་སྐབས་མ་བློབ་

བས། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཁྱོད་དཔང་དུ་བབྱུང་། ཉིད་ཞལ་རང་བཞིན་མ་འཛིངས་
བར། །ཕག་གདོང་ལ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །མཚན་དཔེ་འབར་བར་
དམིགས་པ་ལ། །ཤེས་རབ་གཡོ་མེད་བཟོད་པ་ཡི། །སློ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་ཟབ་
བར། །དཔལ་ལྷན་སྤྱབ་སྤྱོར་བདེ་བ་ཡི། །འཁོར་ལོ་མ་ལུས་སྒྲོམ་མཛད་པ།
།ཉེ་དུ་ཀ་མཚོག་རི་བོང་ཅན། །གོ་འཕང་ཕྱིར་ལྷོག་མེད་པར་གྱུབ། །དེ་ལྟའི་དོན་
ལ་ཡི་དམ་མཁན། །དབྱངས་ཅན་བཞེད་པ་ཞེས་བ་དེས། །སྤྲས་པའི་གནས་
མཚོག་ལྷ་རི་ཏར། །དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་ཕག་མོ་ཡི། །རང་བཞིན་སློ་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོ།
།སེམས་ལ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། །སྤྱོད་བར་མཛོད་ཅས་དེ་རིང་སྤྱུལ།
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ལྷ་རི་ཏར་ཕྱིན་པ་ན་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་ཆོག་དོན་ཉམས་
སྤྱོད་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་བཞུགས་ཉེ་འཆད་
ཅོད་ཅོམ་པ་ལ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་དོ་རྗེ་རྣལ་
འབྱོར་མ་ཕག་པའི་གདོང་ཅན་ལ་གསོལ་བཏབ་པའོ། །

༄༅། །ཀླུ་བ་ཀམ་པའི་དབྱུ་ལྷ་ལྷ་ནག་གི་འབྱུང་ཁུངས་
བསྐྱོད་པ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ།།

ན་མཁུ་གཞུ་ཀོ། །གྲུབ་མཚོག་བཅའ་བེ་སྤྱུ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། །གསང་ཆེན་སློ་

མེད་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཉིད་ལས། །མི་སྒྲོབ་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཡི།
།སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱམས་སེམས་དང་། །དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་
ཟུབ་པའི་ཚུལ། །འཛིན་མཛད་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོ་བགྲང་ཡས་ནི། །མཁའ་དང་
མཉམ་པར་བསྟན་ལས་གངས་ཅན་འདིར། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་དུས་གསུམ་
མཁུན་པ་ཞེས། །འགཅིག་གི་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་སྐར་བཞེངས་ནས། །གངས་དཀར་
ཤ་མེད་ལ་སོགས་གནས་ཆེན་དུ། །གཅིག་ཏུ་སྤྱབ་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཆོ།
།སྤྱོད་སྤྱུང་བཅུ་གཉིས་གསུམ་ཆོང་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །ཐུགས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་
བཅོམ་ལྷན་མི་བསྐྱོད་པ། །གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབུ་རྒྱན་མཐིང་ག་དང་། །རྩི་
རྩེའི་དར་དབྱངས་མཛེས་པས་དབང་མཆོག་སྤྱུལ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་རྒྱལ་བ་ལྷ་
ནག་པ། །སེང་གེ་སྐྱེ་ཡི་རྣམ་པར་འཕྱུལ་བ་ཞེས། །འབོར་དང་ཕྱང་ན་འདས་པའི་
ཞིང་ཀུན་དུ། །སྟོན་གྲགས་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐིན་ལས་མཛད། །ཡང་ནི་
རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་དུས་མཁུན་ལ། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་
།སྤྱོད་ཡུལ་ལྷ་རྩལ་མཆོག་ལས་ཟུབ་པ་ཡི། །དབུ་རྒྱན་མཐིང་ག་ལེགས་པར་
བསྐྱབ་པ་ནས། །སྤུལ་བ་དབུ་ལ་བཞེས་པ་དེའི་ཆོ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ལྷ་
ནག་ཅན་ཞེས་པ། །ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་ཀུན་ཏུ་ཉེ་རྒྱུ་ཡི། །སྤྱོད་པ་སྤྱུང་ཆོའི་དབུ་

ཀླུ་སྤྱོད་ཅེས་། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ཡི། མཆོག་གི་
སྤྱུལ་སྤྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀའ་བགྲོས་
ནས། ཀླུ་པའི་མིང་གི་དབང་མཆོག་བསྐྱར། རྟོན་པ་ལྷ་ནག་ཅོད་པ་ན་འཛིན་
པ་ཡི། ཀླུ་པ་ཞེས་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ནི། སངས་རྒྱས་སྤོན་ལས་མ་རྩོགས་དེ་
མིད་དུ། འགྲོ་འདྲན་ཀླུའི་སྤོན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད། ཡང་ནི་རང་བྱུང་རོལ་
པའི་དོ་རྗེ་དང་། རྟོན་བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་ཀླུ་པ། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་
རྒྱུན་མར་བྱུང་འགའ་ལ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱུལ་པོའི་ཚུལ་བབྱང་བའི།
རྒྱུན་ག་ཏར་ཀྱུན་རྒྱལ་པོས་ལུལ་བ་ཡི། ལྷ་ནག་གསེར་མདོངས་ནོར་བུས་སྤྱས་
པ་དེ། དབུ་ལ་བཞེས་ནས་འཇམ་བུ་གྲིང་བ་ཡི། སྤྱོད་འགྲོའི་ཆོགས་ལ་སྤྱོད་རས་
གཟིགས་ཀྱི་སྤྱུར། མཛོན་སུམ་ཞལ་བསྟན་མཛད་པའི་དུས་ཉིད་ལ། རྒྱལ་
ལྷན་སྤོ་མིག་དག་པའི་སྤྱང་བ་ལ། དབུ་རྒྱུན་དབུས་ནས་བཙོམ་ལྷན་འོད་དཔག་
མེད། རིགས་བདག་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མཛད། རྟོན་ལྷའི་དབུ་རྒྱུན་
མཐིང་ག་མད་བྱུང་དེ། རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་མོད་ཉིད་ལ། ས་
དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པར་མཛད། རྒྱལ་མེད་སྤྲིག་ཅན་དག་གིས་མཐོང་
བའི་ཆོ། བསྐྱལ་སྤྱོད་སོགས་བསགས་སྤྲིག་སྤྱི་བ་འཛད་པར་བྱེད། ཆོ་འདིའི་

ཡུན་ཚོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
པའི་ཚེ། །ཡིད་ལ་རེ་བ་ཇི་བཞིན་འགྱུར་པར་འགྱུར། །རྩི་བཙུན་ཀླུ་པ་ཡི་དབུ་
ལྷན། །ཁོ་ན་ཡོན་ཏན་ཆད་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་
ནི། །མཐོང་དང་ཐོས་དང་དབྱངས་དང་རྟོག་ཅམ་གྱིས། །མདོན་མཐོངས་ལེགས་
ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ ཡོན་ཏན་མི་ཟད་ལྡན་པར་ངེས་པ་ལགས། །དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ལ་
ཀྱན་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྩིས་སུ་འཛིན་མཛད་གསོལ།
ཞེས་པ་ནི་དབུ་ལྷ་ལྷ་ནག་གི་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས། ད་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་ནག་
ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་མཚར་བརྗོད་པ་ནི། རྩོན་ལུབ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་
ཁམས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཏི་དེས། །ལྷ་ནག་པོ་གསེར་གྱི་མདོངས་ཅན་
བཞེས། །རྒྱལ་སྤོན་ཀྱན་ཟུང་འཇུག་གི་ས་ལ་གཤེགས། །རྩོན་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་
ཤོང་ཁྱེར་ན། །དཔལ་ས་ར་ཏ་བ་ཞེས་པ་དེས། །ལྷ་ནག་པོ་གསེར་གྱི་མདོངས་
ཅན་བཞེས། །འཛམ་གླིང་དུ་གསང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་སྟེལ། །རྩོན་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་
ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ན། །ཨོ་རྒྱན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དེས། །ལྷ་ནག་པོ་གསེར་གྱི་
མདོངས་ཅན་བཞེས། །སྤང་གླིང་གྱི་བདུད་ཚོགས་ཟིལ་གྱིས་མཐོན། །རྩོན་སྤྱོད་
ལུང་མཚུར་སུ་ལ་སོགས་སུ། །རྩི་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་བྱ་བ་དེས། །ལྷ་ནག་པོ་

གསེར་གྱི་མདོངས་ཅན་གསོལ། །འཛམ་གླིང་དུ་གྲུབ་ཐོབ་གྱི་ཆར་ཆེན་པོ།
།སྒོན་ས་སྐྱོང་ཀླུ་པོའི་པོ་བྲང་ན། །གྲུབ་ཐོབ་ཀླུ་པའི་དེས། །ཞུ་ནག་གསེར་
མདོངས་དབུ་ལ་གསོལ། །མ་རུང་གདུག་རྩུབ་ཐལ་བར་བརྟམ། །སྒོན་རྒྱ་བོད་
རོར་གསུམ་གྱི་ཀླུ་ཁམས་ན། །རྗེ་ཀླུ་པའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཡས་གྱིས། །ཞུ་
ནག་གསེར་མདོངས་དབུ་ལ་གསོལ། །མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་གི་འགྲོ་དོན་མཛད།
།དུས་ད་ལྟ་ལྷ་ལྷོགས་སྒོན་ཡུལ་ན། །ཞོ་རྒྱན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དེས། །ཞུ་ནག་
གསེར་མདོངས་གྱི་དབུ་རྒྱན་བཅིངས། །སྒོན་པོ་སྒོན་མོའི་ཁ་གཏོན་མཛད།
།དུས་མ་འོངས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དབུས་ན། །ཆོས་སྐྱོང་བའི་ཀླུ་པོ་དུང་ཞེས་
པས། །ཞུ་ནག་གསེར་མདོངས་དབུ་ལ་གསོལ། །ཀླུ་བ་བྱམས་པའི་ཆོས་
ལའོར་བསྐྱལ། །དེ་ལྟར་ཞུ་དང་ཞུ་ནག་ཅན། །དུས་གསུམ་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་
ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱག་ཆེན་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཉན་ཆེན་པོ་གངས་དཀར་གཞི་དེ་གྱི་འདབས་འབྲི་
དུང་དགོན་གྱི་རྩེ་མོར་ཀླུ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །

༄༅། །སྤྲུལ་ཁམས་པའི་དྲིས་ལན་མི་གཅིག་སེམས་ གཉིས་བཞུགས་སོ།།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སེམས་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པའི་བསྟན་
བཅོས་སྟོང་གི་བྱར་མ་འདི་བརྗོད་པའི་ཆེད་དུ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་སོ་
སོར་ཡོད་པ་དེ་སུ་ཞིག་གིས་བཞེད་སྟུང་ན་བཞེད་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་
མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པས་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུང་ལ། དེ་ཉིད་ཀུམ་པ་ཆེན་པོ་
རང་བྱུང་རྗོ་རྗེས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ཟབ་མོ་ནང་དོན་རྩ་འབྲེལ་ལས། དག་པ་ལ་
སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སེམས་སུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
འཆད་པ་ན། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན།

།སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།
།ཞེས་དང་། གཉིས་པ་འཆད་པ་ན། རྒྱ་ནི་སེམས་ཅན་ཐོག་མེད་པ། །རྒྱ་ཆད་
ཐོགས་ལྷུང་མ་མཆིས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་མ་འགགས་རོལ་པ་ལས། །ངོ་བོ་སྟོང་ལ་
རང་བཞིན་གསལ། རྣམ་པ་འགལ་མེད་ཅིར་ཡང་འཆར། །དེ་ཉིད་རང་གིས་
རང་མ་རིག །ཅེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། སེམས་དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་བྲལ་རང་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲིབ་བཅས་མྱོངས་པ་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའོ། །འདི་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལས། སྒྲ་མ་ནི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་
དངོས་པོ་དང་། བྱི་མ་ནི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་ནི་གཉུག་མ་
རང་བྱུང་ལྟ་བུ་ཅིག་སྒྲིས་པ་མ་འབྲུལ་བ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དང་། བྱི་མ་ནི་སྒྲོ་
བྱར་དྲི་མ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྒྲིས་པ་འབྲུལ་པ་འཁོར་བ་བྱུན་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་
ན་ཐ་སྙད་དུ་རྫས་ཡོད་མ་འབྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་བཏགས་ཡོད་
འབྲུལ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་པ་བྱུངས་ནས་འབྱེན་པའི་བྱིར། སྒྲ་ན་མེད་པར་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་སེམས་གཉིས་པོ་འདི་མ་
འདྲེས་པར་སྒྲུང་དོར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་གིས་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྟེ།
དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་གང་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་མི་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུ་མིན་ལ་གྲུར་བཟུང་ནས་འབད་ཀྱང་ངལ་བ་འབྲས་བུ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་གྲུད་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོའི་
སེམས་ནི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་
དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གློ་བུར་བྱི་མའི་སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་སམ་རྣམ་ཤེས་
མིང་གང་རུང་དུ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། མང་ན་ཚོགས་བརྒྱད་དང་ཉུང་ན་ཚོགས་དུག་
དང་། ཆེས་བསྐྱས་ན་ཚོགས་གཅིག་ལས་འདའ་བ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཉི་ཆེ་བ་
མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་གྲུད་ལ་
གཉུག་མ་དང་གློ་བུར་གྱི་སེམས་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཡོད་ན་རྣམ་རྟོག་
ཉིད་ཆོས་སྐྱར་སྐྱབ་བ་དང་འགའ་ལོ་ཞེས་ན་མི་འགལ་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་སེམས་རྣམ་
རྟོག་དེ་གཉུག་མའི་སེམས་ཆོས་སྐྱུ་ལས་རྩ་ས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་སྐྱུ་ལས་གཞན་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་
དབང་དུ་གྱུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཆོས་སྐྱར་གྱུར་ཏོ། །འོ་ན་གཉུག་
མའི་སེམས་ནི་གང་ཞེན་དེ་ནི་ད་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདིའོ།
།འདི་ལ་འབྲུལ་བཅས་བཅོས་མ་གློ་བུར་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཀླབས་སུ་རྒྱུད་པས་ད་ནི་
ལྟར་མཛོན་དུ་བྱ་སྟོན་ན། འབྲུལ་བཅས་བཅོས་མའི་སེམས་འདིའི་བཅོས་ཆོས་

འདི་ཀླན་མ་བཅོས་པར་དྲུངས་སུ་བཅུག་པའི་དྲུངས་སྒྲིངས་ཕྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
བསྐྱིགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རང་བབས་སུ་འགྲིག་པ་ན་འཕྲུལ་བྲལ་མ་བཅོས་
གཉུག་མའི་སེམས་དེ་འཆར་བ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་སེམས་གཉིས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་
པར་ཡོད་ན་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དམ་མཉམ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སྐྱོན་ནོ་ནེ་
ན་མི་སྐྱོན་ཏེ། འཁོར་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཀླན་རྫོབ་སོ་
སོར་མ་འདྲེས་པར་མཉམ་ཞིང་། དབྱེར་མེད་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྒྲོས་བྲལ་དུ་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་གདལ་བ་ཆེན་
པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྒྲ་རུ་སྒྲ་མ་ཁུ་དཔོན་ཀྱིས་སེམས་གཉིས་ལ་
བརྟེན་པའི་དྲི་ལན་དུ། ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་ཟུལ་ལུད་དུ་སྦྱར་བའི་དགེ་བས་
འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉུག་མའི་སེམས་སྒོ་བྱར་དྲི་མའི་སྦྱན་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱིར་
བརྗོལ། །

༄༅། །པའ་ཆེན་དོར་རྒྱལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་པར་དཀར་
བའི་ཤེལ་གྱི་སྒྲེགས་བུ་ལ་དྲང་པོའི་ཐིག་
བཱེུའུའི་རི་མོ་བདབ་པའོ།།

འགཅག་གྱི་རྩེ་བུལ་རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཆེ། །མཚན་ཙམ་བརྗོད་དཀའ་བཙམ་
ལྷན་བདེ་བར་གཤེགས། །མཉན་པ་གྲུབ་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་གྱི། །བཀའ་དྲིན་
བཟང་པོ་ལ་ནི་ཕྱག་བགྱིའོ། །འདི་ན་ལྷ་རིག་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཡི། །ལྷ་གྲུབ་ཁ་
འཛིན་ཤོག་དྲིལ་བཅུ་དྲུག་འཕྲོད། །དེ་དག་རེ་རེ་ནས་བཞིན་ལན་རྒྱས་པ།
།རྣམ་པར་གཡང་པ་མང་པོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ཁྱེད་གྱི་ཤོག་དྲིལ་གཉིས་པ་དེ་
ཉིད་ལ། །ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་ཅུང་ཟད་ལན་འདོན་ན། །ཤོག་དྲིལ་གཞན་
གྱི་དོན་ཡང་ཁྱོད་ལ་བའི་བྱིར། །དྲང་པོའི་གནམ་ཐིག་སྤྲོ་མོ་གདབ་པ་ར་བྱ། །ཡེ་

ཤེས་ཡེ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལ། །སྒྲིབ་ཤད་དོན་མཐུན་མེད་ཅེས་སྒྲུས་པའི་
རྗེས། །གདོད་མའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཡེ་ཡི་དོན། །རང་གི་མཆན་ཆུང་གིས་ནས་
འདི་འཐད་ཅེས། །རང་ག་གིས་རང་བབས་རིགས་པས་སྦྱབ་པ་ནི། །རང་ཆོག་
འགལ་བའི་ཅོལ་གཏམ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་གི་སྐད་དོད་ནི།
།རྒྱ་ཡི་སྐད་དོད་མུ་བའི་ཁོག་ཉིད་དུ། མེད་ཀྱང་བསྐྱན་པ་དོ་རྗེའི་འཆང་དབང་གི་
།མན་ངག་དགོས་པ་བྱད་པར་གཉིས་མཐོང་ནས། །ཏན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བ་
ཡིན། །སྙན་བརྒྱུད་སྒྲ་མའི་གསུང་ངག་མ་ཆད་པས། །ནན་འབོད་ཐབས་བདེ་
ཕྱིར་ཡང་ན་ཆོགས་བར་སོགས། །འགྲིག་ཕྱིར་སྒྲ་ཐབས་སྦྱར་བ་གང་ལ་ཡིན།
།དོ་རྗེའི་དགའ་དང་བདེ་བའི་རྒྱས་འདེབས་དགུ། །ལས་ཆོས་དམ་ཆོག་གསུམ་གྱི་
ཕྱི་མོའམ། །ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་པོ། །བཙམ་ལྷན་དོ་རྗེའི་འཆང་
གི་ཕྱག་གམ་ལག། སྒྲ་སྒྲོར་བམ་གཉིས་པར་ཡང་། རྒྱགར་གྱི་སྐད་ལ་ཞེས་པ་ཀོ་ལོང་གི་རིམ་པ་མེད་པ།
།པོད་དུ་ནི་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྦྱར་དགོས་པར་ཡང་བཤད་དོ། མཆན།
གང་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཕྱིར་ན་ཕྱག་ཅེས་བཅུག། །ཡང་ན་བྱང་འཇུག་གོ་འཕང་
འདོད་པ་ཡི། །དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་མཆོག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །ཕྱག་བྱར་འོས་
པའི་དོན་ལ་འཆད་ཅེས་པ། །ཀུལ་དབང་བརྒྱད་ཞལ་ལས་ཐོས། །བཀུར་འོས་བརྗོད་

པར་བྱ་བའི་མཆོག། བྱག་བྱར་འོས་པ་སྒྲ་མའི་རབ་མཆོག། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཡེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།
།པོད་ཀྱི་བདེ་རྒྱུང་མང་པོར་མཐོང་བའི་བྱིར། །དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་
དབེན་དོན་དུ། །རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་ལའི་མཁུར་མ་ལས། །ཡོང་ཡེ་དབེན་པ་
བྱིན་གྱི་སྒྲན་ལུང་ན། །ཞེས་གསུངས་འདིར་མ་ཟད། བརྒྱད་སྟོང་པ་བཞེ་སྐྱེད་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་སྒྲུ་
ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད། སོགས་སུ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཡོད་མཆོག།
ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་དོན་ཉིད་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྐྱར་གྱི་རང་གཤིས་ཐོགས་མེད་
ཀྱི། །ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་
འགྱུར་རམ། །སྒྲ་བ་གྲགས་པས་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་སྲུ། །རྫོ་རྒྱའི་ན་ཡི་རྣམ་ཤེས་
གནས་སྐྱར་གྱི། །དགག་ཆོག་སྐྱར་དང་བཙོམ་ལྡན་དུས་འཁོར་ནས། །ཤེས་པར་
བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་པོ་མཆོག། །ཅེས་གསུངས་སྟོང་ཉིད་བཙོམ་ལྡན་དུས་
འཁོར་གྱིས། །ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཤེས་པ་གསུམ་གར་ཡང་དེ། །རོ་གཅིག་མཉམ་
པར་སྟོང་པར་བཀག་པ་ཡིན། །འཕགས་པ་སྒྲ་གསུམ་སྐྱན་རས་གཟིགས་དབང་
གཉིས། །གསང་འདུས་དུས་འཁོར་དགོངས་པ་འགྲོལ་བའི་ཆོ། །ཤེས་པ་གཅིག་
ལ་དག་སྐྱབ་མི་མཐུན་ཏེ། །སྒྲོས་གཙོད་སྒྲོམ་མྱོང་བྱད་པར་ཡོད་དོ་ལོ། །དེ་ན་
འཕགས་པ་ནང་འགལ་ཅན་འགྱུར་ཅིང་། །སྒྲོས་གཙོད་སྒྲོམ་མྱོང་འགལ་བྱད་

ཞུགས་ན་ནི། །སྒོམ་མྱོང་ཕྱིར་དུ་སྒྲོས་གཙོད་མ་ཡིན་ནམ། །སྒྲོས་པ་གཙོད་ཚ་
དོན་གཞན་སྒྲོས་བཅད་ནས། །སྒོམ་མྱོང་ཆོན་དེ་ཡི་སྒྲོས་བྲལ་བར། །དེ་ཁོ་ཞིག་
ལས་ཟུར་དུ་མྱོང་བྱ་ཞིག། །ཡོད་ན་སྤར་གྱི་སྒྲོས་གཙོད་ཅི་ཞིག་དགོས། །དེས་ན་
སྒོམ་མྱོང་རྒྱ་དེ་སྒྲོས་བྲལ་དང་། །བཅད་དོན་མི་མཐུན་འབའ་ཞིག་མྱོང་དགོས་
ཕྱིར། །སྒོམ་བྱང་མྱོང་བྱ་སྒྲོས་ལས་འདའ་བ་མེད། །འདི་འདྲིའི་ཞིབ་ཆས་རང་
གཞུང་མི་འཛིག་གམ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཆ། །རྣམ་ཤེས་
ཚོགས་བརྒྱད་གང་གིས་བསྐྱུས་ཀྱང་རུང་། །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
རྣམས་ཕྱེ་བའི། །མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན། །གསལ་རིག་དེ་ཡང་ལོག་
པའི་ཡུལ་འཛིན་ཕྱིར། །གསལ་ཞིང་རིག་པ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། །འོད་
གསལ་བྱང་ཆུབ་དང་ནི་སོ་སོ་རིག། །སྒྲོས་བྲལ་སྒོངས་པའི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་
ཕྱིར། །སྤྲགས་གཞུང་རྣམས་སུ་གཞི་དུས་རིགས་ལྷ་སོགས། །ཡོད་པར་བཤད་
པ་གདུལ་བྱ་དགྱི་ཐབས་ཡིན། །དེ་ཡི་མཚན་གཞི་གཞི་དུས་སྤང་ལྷ་སོགས།
།གདོད་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པ་ལ། །གཞི་དུས་རིགས་ལྷའི་མཚན་
གཞིར་འཛིན་པ་ཡིན། །གཞི་དུས་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཆ་ཉིད་ལ། །བདག་གི་སྒྲ་
མ་རྗེ་བཅུན་སྒྲམ་པོ་པས། །གཞི་དུས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདགས་པ་བ། །ཡིན་

གྲིས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས། །དོན་གྱི་བརྒྱད་པའི་ཞལ་ལས་ལེགས་པར་
ཐོས། །རྣམ་རྒྱུན་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་ནི། །གཞན་དབང་གེས་པ་དོན་
དམ་བདེན་པ་སྟེ། །དེ་ལ་བརྩུང་དང་འཛིན་པའི་སྣང་བ་ཀྱུན། །སྤྱོས་པ་ཉིད་དུ་
བཤད་ནས་གེས་པ་དེ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ཡི། །རྣམ་པ་འདྲ་
བར་སྐྱེ་རུང་འཆར་རུང་ཞེས། །དངོས་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཐེག་
མཆོག་དབུ་མའི་བཀའ་ལས་འཛིན་ནམ་ནི། །དོན་དམ་བདེན་པའི་མིང་དུ་
གསུངས་པ་ཡང་། །ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཙམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། །འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་
མཚན་ཉིད་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །ཀྱུན་རྫོབ་དབང་བྱས་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་
ནི། །འདོད་ལ་གདུངས་པའི་སྤོང་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། །དོན་དམ་དབང་བྱས་འདོད་
ཆགས་མཚན་ཉིད་ནི། །སྤྱོས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན། །དོན་
དམ་འདོད་ཆགས་བོད་དུ་བཞོས་པའི་སྐད། །ཐ་སྙད་འདི་འདྲ་པལ་ཆེར་ཐལ་
ཆས་ནས། །དོན་དམ་མཚམས་མེད་ལྡ་ཡི་ལས་དང་ནི། །དེ་འབྲས་སྤྱོད་པའི་
དོན་དམ་རྩི་ཇི་ཡི། །དབྱལ་བ་ལ་སོགས་ཁས་ལེན་བྱེད་པའང་གྲགས། །འདོད་
ཆགས་ཆེན་པོ་མཚོད་ཆེན་ལ་སོགས་པ། །རྩི་རྩེའི་འཕགས་རྒྱུད་ཐོབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཉིད་ལ་བཤད། །སངས་རྒྱས་རིགས་

ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། །རྒྱས་འགྱུར་རིགས་གཉིས་གསུངས་པའི་
རང་བཞིན་གྱི། །རིགས་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཉིད་ལ་དགོངས་། །དེ་ལ་
སེམས་ཙམ་བསྟན་བཙོས་ཁག་ཅིག་ཏུ། །ཐོག་མ་མེད་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
དང་། །དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཙོས་ཁག་ཅིག་ཏུ། །སྤངས་པ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པ་ཞེས། །གསུངས་ཀྱི་རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ལ་སྦྱི་མཆེད་དུག། །བྱད་
པར་བ་ཞེས་སྦྱི་མཆེད་དུག་པོ་ནི། །བསྟན་པ་སྦྱབ་རུང་དབང་པོ་སྦྱིན་པ་ལ།
།འཆད་ཀྱི་བྱེད་ལྟར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱུན། །རེས་འགའ་གཅིག་ཡིན་རེས་
འགའ་ཐ་དད་པར། །རྒྱུ་མ་དབྱུག་པས་བརྟུངས་པ་ལྟ་བུའི་གཏམ་། །འདི་
འདྲའི་རིགས་ལ་ཡིད་བརྟན་ག་ལ་ཡོད། །ཀྱུན་གཞི་ར ང་ཉིད་སྦྱོ་བཏགས་ཙམ་
ཡིན་ན། །དེ་སྟངས་གསལ་རིག་གྲུབ་བདེན་ག་ལ་ཡོད། །ད་གཞི་མེད་པར་བྱད་
ཆོས་མ་སྟོན་ཅིག །འདོད་ཆགས་ལས་གཞན་འདོད་ཆགས་རེས་འབྱུང་ནི། །མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། །གང་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་དེ་ཉིད་ལ། །རྒྱལ་བཞིན་འདུག་པ་དེའི་ཕྱིར། །དེ་ལ ས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར་དེས་ན།
།དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་རེས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནི་བཤད་པའི་གཞི་སྟེ་རྩ་གྲག་མང་པོའི་ཁྲུལ་བཤད་ཀྱི་བརྟན་བྱས་པས་ད་
ནི་གཞུང་ཉིད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྟོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །མཆན། །མི་འཆོལ་ཞེས་པ་འདོད་ཆགས་དེ་ཉིད་
ལ། །རེས་པར་ཡིད་འབྱུང་ཐར་པ་འདོད་པའི་ཆོ། །གང་ལ་ཡིད་འབྱུང་འདོད་
ཆགས་ཉིད་ལས་འབྱུང་། །གང་གིས་འབྱུང་ན་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ཡི། །རྒྱལ་

བཞིན་ཡིད་བྱེད་འབྱུང་བྱེད་ཉིད་དུ་གསུངས། །དེ་ལྟ་མིན་པར་འདོད་ཆགས་དེ་
ཉིད་ནི། །གང་གིས་ངེས་འབྱུང་ཆགས་ཉིད་སེལ་བ་ཡི། །གཉེན་པོར་བཤད་ན་
ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་སུ། །འདོད་ལ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཡང་འབབ་
།དེ་ལ་གནོད་མེད་ཅེ་ན་ཇོ་ནང་པས། །སངས་རྒྱས་དྲགས་སྒྲོར་བ་ལ་ཇི་ཙམ་
གཤེད། །བྱེད་ཀྱང་དེ་ཡི་ཁ་འཛིན་མ་ཡིན་ནམ། །མདོ་བརྒྱན་དབུ་མཐའི་ལུང་
གི་ཆོས་དབྱིངས་ལས། །མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་མེད་གསུངས་དགོངས་པ་ནི།
།དབྱིངས་ཀྱི་སྐད་དེ་རྒྱ་ཡི་དོན་ལ་ཡང་། །འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱན་རྒྱ་ལས་མ་
གཏོགས་པ། །མ་དག་འབྲས་བུའི་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་འབྲས་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ། །ཆོས་གཞན་མེད་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ཉིད་
དུ། །གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རྗེ་བཅུན་བྱམས་པ་དང་། །འཕགས་པ་སྤྱུང་གསུང་
ལ་ནང་འགལ་ཅི། །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་རིག་ཉིད་ལ་འཆད་པ་སོགས། །དངོས་པོ་
མཐོང་བའི་རབ་རིབ་མིག་ནད་ཡིན། །མགོན་པོ་སྤྱི་ཡིས་ས་དཀྱིལ་ན་ཡོད་ཅུ།
།གདོད་ནས་བྱི་མས་དབེན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། །བྱི་མས་དབེན་གཞི་གདོད་གྲུབ་
མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མིན་ཞེས་པའི་དོན། །གདོད་གྲུབ་
གདོད་ནས་དབེན་པའི་ཁམས་ཉིད་ལ། །གང་གི་འང་ཉམས་པར་མི་རྩས་མཁའ་

བད་བཞིན། །གསུངས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་ཡིན། །རྒྱད་གྲར་
རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་བའི་དོན། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ས་ནས་ཚུལ་མེད་དུ།
།སྐུ་ལ་སྐུ་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་མཁས་ལ་གྲགས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཚན་དབའི་
བཤད་པ་མེད། །ཆོས་སྐུ་མཚན་དབའས་རྒྱན་པ་སོ་སྐྱེ་ཡི། །སྒྲོམ་ཉམས་དག་ལ་
མྱོང་བ་རྫོགས་སངས་སྐུ། །འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་འཆད་ནས་སོ་སྐྱེ་ཡིས། །ཆོས་སྐུ་
མཐོང་འགྱུར་སོ་སྐྱེ་མིན་པར་འགྱུར། །སྒྲོམ་ཉམས་སྟོང་གཟུགས་སྣ་ཆོགས་
མཐོང་བས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་གཉིས་དོན་མཐུན་ག་ལ་ཡིན། །དེར་སང་ཇ་
ཕརྒྱུ་རི་ཞེས་པ་ཡི། །མུ་སྟེགས་པ་ཡི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དེས། །སྒྲོབ་མ་ཀུན་ལ་
ཁུབ་འཇུག་མན་ངག་གི། །སོར་སྤྱད་སྒྲོམས་པས་སྟོང་གཟུགས་དབག་མེད་པ།
།རིག་པའི་རྫོགས་མང་པོ་ཕྱོགས་འདིར་མཐོང་། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐུབས་
སུ་མི་འཛིན་སྣང་། །སྟོང་གཟུགས་སྣང་བ་སྣང་གཞི་སྣང་མཁན་གསུམ། །རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །རྒྱད་གྲའི་ལུང་དོན་རང་སེམས་སྣང་བ་
ཞེས། །སོ་སྐྱེ་མིག་ཤེས་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུར་སྣང་། །དེ་ཉིད་དམིགས་ནས་
བསགས་སྤངས་བྱས་པ་ལ། །ཆོས་སྐུའི་མིང་ཅན་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་ནི། །མཐོང་
བྱ་མཐོང་བྱེད་ཞི་ལ་མཐོང་ལམ་ཞེས། །འཕགས་རྒྱད་ཡན་ལ་ཡེ་ཤེས་མིག་དུ་

བཤད། ཁྱོད་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཐོག་མེད་ནས། གཟུགས་སྐྱ་རང་ལ་
ཡོད་པ་རང་ཉིད་ལ། སྒྲིང་ཡང་སོ་སྐྱེས་མི་ཤེས་ཞེས་འཆད་པ། འདི་འདྲ་
བདེན་ན་སངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ། བསོད་ནམས་ཚོགས་ལ་བཤད་དེའི་
དགོས་པ་ཅི། མགོན་པོ་སྤྱི་ཡིས་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སྤྱ། མིག་དང་ཡིད་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱི་མེད་ཀྱི། སློ་བྱོས་སྐྱེས་གསུངས་དེ་དོན་འགྲེལ་པ་ན། ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ཡིས། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་པར་
བཅས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི། རྣམ་པར་བྱང་བའི་སློ་
བྱོས་བསྐྱེད་པ་ལ། འཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། ཐོག་མེད་
དུས་ཅན་གཟུགས་སྐྱ་ཡོད་པ་ཡི། སྐྱབ་བྱེད་ལ་ནི་འགར་ཡང་གསུངས་པ་མེད།
རྒྱུད་སྒྲར་འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་བལྟ་བ་དང་། གཏམ་བཟང་གཙང་མ་རབ་
ཏུ་མཉན་པའི་དོན། འཕགས་པས་ཟག་མེད་དགོ་ཅུ་བསགས་པ་ཡི། འབྲས་
ལུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས། འཕགས་པས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་
དོན་ཉིད་ལ། བཤད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་ཡང་། གཟུགས་སྐྱ་
ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ག་ལ་ཡིན། ཏྲིག་ཅེ་པ་ཡི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཏྲིགས་པ་
གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ངོ་མཚར་ཆེ། ཞེས་གསུངས་རྒྱུད་སྤེར་མིག་གི་དོ་རྗེ་མ།

།སྒྲོམ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པར་གསུངས་པ་བཞིན། །གནས་གྲུར་ནལ་འབྱོར་
ནམས་ཀྱི་སྒྱུན་ལ་འཆད། །འགྲོ་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །ཆོད་
མ་ནམ་པར་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས། །འདོད་ཆགས་སོགས་སྦྱོང་རང་
རིག་ཡུལ་དེ་ནི། །ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཛོག་དགོས་ནམ་གཞག་སོགས། །རང་རིག་
སྒྲུབ་ནམས་ཀྱི་འདོད་རན་ཡིན། །རང་རིག་གཤོད་ནས་དམིགས་མེད་དབུ་མའི་
ལྷགས། །རང་རིག་འཐད་རྒྱུ་རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཡོད་པ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བཅས་ཁོ་ནའོ། །རྒྱུད་སྒྲར་དེ་བཞིན་
ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་དོན། །དཔལ་ལྷན་ལྷ་གྲགས་ལྷགས་ལ་འདི་འཐད་ཀྱང་།
།རྫོ་ནང་པ་ཡི་ལྷགས་ལ་འདི་མི་འོང་ཀུན་མཁྱེན་རྫོ་མོ་ནང་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས།
།སངས་རྒྱས་མཆོག་ནི་གཞན་སྟོང་དམ་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་གོ་ཆོད་དེ་
ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་རན་པ་རང་སྟོང་དམན་པ་ལ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་གོ་
ཆོད་མེད་པ་དང་། །རང་གཞན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་དུ། །འགྲོ་བ་མིན་ཏེ་
ཡོད་མེད་འགལ་སྦྱིར་ཟེར། །ཁྱེད་ཀྱང་དེ་ཡི་གིང་རྟ་ཞོན་བཞིན་དུ། །སངས་
རྒྱས་དང་ནི་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་ཉིད། །རྗེས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཅེས་སྒྲས་པས་
ཀྱང་། །སྐབས་འདིར་རང་ལྷགས་ཐོར་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །སངས་རྒྱས་དགོངས་

པ་དབུ་མའི་གསུང་རབ་ལས། །ཤེས་མིན་རིག་མིན་རྟོག་མིན་སྒྲོས་བྲལ་བ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཁྱོང་བའི། །ཞི་བའི་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལྟ་
སྟེ། །འགྱུར་ཞེས་སྒྲོགས་པ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ་འདི། །རང་ཚིག་འགལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ལོན་གྱུར་ཏེ། །མཚན་གཞི་ཆོས་ཙམ་དམིགས་མེད་དབུ་མའི་ལྷགས། །དེ་
ལ་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀ་བཀོད་འདོད་ནས། །མཚན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བྲལ་ལོ་
ཞེས། །མཚན་གཞི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ཚིག་མཚར། །ཐོས་སམ་ཤེས་རབ་
དག་གིས་དབུ་མ་ཡི། །དོན་སྒྲིལ་ལུ་བྱེད་ལ་མི་མཐུན་མེད་། །མོས་གུས་
གཅིག་ལུས་རང་སེམས་ངོ་སྟོན་པ་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཡིན་དྲགས་པོ་བཞེད་ཟེར་བ།
།རྒྱས་མེད་བཤད་འཇམ་ཁག་ཅིག་རྒྱད་གཏམ་ཡིན། །རང་སེམས་ངོ་བོ་གདོས་
ནས་མ་གྲུབ་པ། །དམིགས་མེད་གྲོ་ལ་ཆེ་བདེན་པ་མཐོང་ཞེས་བཏགས། །དེ་
ལས་གཞན་པའི་རང་སེམས་ངོ་བོ་ནི། །སྒྲོས་བྲལ་བྱིར་ན་འཕྲོད་རྒྱ་ག་ལ་ཡོད།
།སོ་སོ་སྒྲེ་ལ་རིག་འཛིན་སྟོམ་པ་ཡི། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་ཡུད་ཀྱི་སྒྲེ།
།ཡུད་ཀྱི་འགགས་ནས་དབང་ལྡན་དུ་གནས་ཞེས། །སྒྲེ་བ་འདི་ཡང་འབྲུལ་པར་
བཅས་པ་སྟེ། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱུར་ན་ནི། །སོ་སྒྲེར་འགལ་ཞིང་
བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །མངོན་གྱུར་ཡུད་ཀྱི་འགགས་ན་རྟོགས་པ་ལ། །ཡིད་

བརྟན་མི་རུང་སྐྱུགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཡང་། །མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་དོན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག
།གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་ན་རྒྱ་རོའི་མན་ངག་གི། །གྲིབ་མའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི།
།སོ་སོ་སྐྱེ་ལ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལ། །དབང་བསྐྱར་ཆོ་ན་མོས་པས་ཐོབ་པ་ཡི།
།ཉམས་སུ་བྱོང་རྒྱ་གཞོན་ཅུའི་བདེ་བ་ལྟར། །འཆར་བ་དེ་ཡང་སྒོ་ལས་མ་འདས་
ཕྱིར། །དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གསུངས་པར་གོ། །ཐེག་དམན་ལུགས་ཀྱི་སོ་ཐར་
སྒོམ་པ་ཡང་། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ནམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས། །བྱེད་བཅས་ལ་
བཤད་བྱིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་དབང་ལྡན་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་དེར་མ་བཤད།
།བཤད་ཚུགས་སྐྱུགས་སྒོམ་དབང་ལྡན་སྐྱབ་བྱེད་དུ། །སོ་ཐར་སྒོམ་པ་དབང་ལྡན་
ཚུལ་གྱིས་ནི། །རྒྱད་ལ་ལྡན་ཞེས་བཀོད་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད། །སེམས་ཅན་ཀྱན་
ལ་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་གཏན་གྱི་ནམ་དག་དུ། །འགྱུར་
ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་ནི་དངོས་པོ་ལ། །འཆད་ན་རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་མ་
འདས་ཕྱིར། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་རུ་ག་ལ་རུང་། །དཔལ་ལྡན་སྐྱ་བའི་
བཞེད་པ་རི་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ནི་སྒྲོས་བྲལ་རྟེན་འབྱུང་ལ། །འཆད་
ན་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་དུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི།
།ཐ་སྙད་ཙམ་ཞེག་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་སྒྲེ་ཡལ་ཇི་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་
ལ་བདེར་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡིས། །བྱབ་པའི་དགོངས་པ་དབུ་མའི་ལུགས་ལྟར་
ན། །རང་སེམས་གདོད་ནས་གཞི་མེད་རྩ་བུལ་དེ། །བདེན་གྲུབ་བདེན་མེད་
གང་གི་འང་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །འབྲུལ་གྲོལ་རྒྱ་འབྲས་སྣ་ཚོགས་མ་བདགས་ན།
།ཉམས་དགར་འབྱུང་རུང་འདི་ཉིད་འཐད་པ་ཡིན། །ས་པའ་ཇོ་ཤུག་ལ་སོགས་
མཐུན་མི་མཐུན། །ཅི་དགར་མཛོད་ཅིག་དེད་ལ་མཆར་དུ་མེད། །རྩི་བཅུན་སྒྲམ་
པོ་པ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཆེ། །དེ་སྟོབ་ཉིང་སྟོབ་གྲུབ་ཐོབ་འཁོར་བཅས་ཀྱི།
།དགོངས་དོན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན། །དོལ་བུའི་རོན་པར་གྲགས་པ་
དེའི་དགེ་ལོ་མཆོ། །ཆོག་དང་མཐུན་པར་འདྲན་མི་དགོས། །འཁོར་ལོ་སྦྱར་རྒྱལ་
རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱི། །མངའ་ཐང་ཉིད་ལ་ལོངས་སྟོན་བྱེད་བཞིན་པར།
།མགོན་ལྷ་ཚོང་བའི་ཞོ་གས་འཆོ་ཅི་དགོས། །བྱེད་ཅག་སངས་རྒྱས་བྱོན་ཀྱང་མི་
འགྱུར་བའི། །རྩི་ལྟ་ཉིད་ལ་ངས་ཤེས་ཡོད་ཅེས་ནས། །རང་གི་གནའ་དོར་ཐོ་
བཅུགས་བྱས་འདུག་ཀྱང་། །དགག་མཁན་མེད་པར་འདི་ཙམ་གལ་ཅི་དགོས།
།ས་ཐོབ་རྣམས་ཀྱང་ས་ནས་སར་འཕར་ཆོ། །དག་པའི་དམིགས་པ་གོང་དུ་
འཕེལ་གྱུར་ཅེས། །དེ་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཞལ་སྟོན་ཏེ། །བྱད་པར་

ཡོན་ཏན་འགྱུར་བ་མང་ཞེས་ཐོས། །ས་བརྩུ་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོས་བྲལ་གྱི།
།དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་སྤྱིན་མཐོང་ཉིད་བཞིན་དུ། །གསུང་ནས་མཁྱེན་པ་འགྱུར་བ་ཡོད་
པར་བཤད། །ཁྱེད་ཅག་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་ལ་ནི། །ཕྱིད་མོའི་ཆོག་གིས་ཕྱང་
ཟད་བསྐྱངས་པ་ན། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་ནས་མི་འགྱུར་བའི། །ཡན་ལག་
བརྩུ་གཉིས་དང་པོ་མ་ཡིན་གྲང་། །ཆོག་ས་སྤྱོར་བྱིན་དུ་དབུ་མའི་རིགས་ཚུལ་
མཁོ། །སྒོམ་ཉམས་གཞི་དུས་ཡེ་ཤེས་འཆར་ནས་ནི། །རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་ཕྱོང་བ་
དེ་ཉིད་དང་། །དབུ་མའི་རིགས་ཚུལ་འགལ་ཡང་གཞོད་མེད་ཟེར། །འོ་ན་ཁྱོད་
ཅག་ཉམས་ཕྱོང་དེ་ཉིད་ལ། །ཚད་མ་བཞི་དང་འགལ་བ་མེད་པ་གཅིག །དགོས་
ཞེས་རང་གི་དྲུང་ཕྱུར་ཐྲག་ཙམ་གཅིག །སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ར་ར་གི་མ་བྱན་ཏམ།
།ཡང་ན་དབུ་མའི་རིགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ནི། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཡི་
ཚད་མ་ནི། །མིན་ཅེས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་རུས་སམ་ཅི། །ཁྱོད་ཀྱི་མི་འཛོམ་དེ་ཡང་
རུས་ཞེ་ན། །དམ་ཆོས་དབུ་མ་སྤྲངས་པའི་བཤེས་གྲོགས་ལ། །མཛེས་བཤེས་
བྱས་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཅེས། །ཀླུ་ལུས་གསུམ་དུ་གསུངས་བ་བདག་གིས་
བྲན། །དོ་རྗེ་གྱུར་ལས་སྟོང་ཉིད་ཐབས་མིན་པར། །བཤད་པ་རང་སྟོང་སངས་
རྒྱས་ལམ་མིན་ཟེར། །རང་སྟོ ང་གོ་དོན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དོ་བོ་

གཞོན་མ་ཉིད་ནས་ཞི་བ་ཡིན། །དེ་ཉིད་གསང་སྟགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། །ལས་
ཀྱི་ཐུག་ཀྱང་བཅུན་མོའི་རྟ་གར་གསུངས། །འདི་མ་བསྟེན་པར་སངས་རྒྱས་མེད་
དོ་ཞེས། །བཙམ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་དབུ་བསྐྱུང་བ་ཞེས། །ད་ནི་ཁྱེད་ལ་སྙིང་
གཏམ་གདབ་པར་བྱ། །བཙམ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་མ་དགྲུགས། །མ་
མཐོང་བ་ཡི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་སྒྲང་། །རྣམ་རྒྱུན་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བ་འདི།
།འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དགོངས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
འཕགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་ཆེན་ཡུ་མོ་ལྟོ་བ་རྟར་སངས་སོགས། །དགོན་རྒྱུང་
རེ་ཡི་སྒྲ་མ་ཁ་གས་ཀྱི། །ཅི་ཟེར་གང་བསམ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་ཡིན། །སྒྲ་མེད་
རྒྱུད་སྟེ་དག་པ་གསུམ་གྱི་དོན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་ཅི་བཞིན་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཆོས་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་དག་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་བྱུང་ཏྲག་པར་བཤད་
བས་ཉམས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྒྱུད་ལྟ་རྣམས་སོ་སོ་ཡི། །རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་
སྒྲུལ་སྒྱུར་སྒྲ་ཆོགས་ལ། །ཁོས་དང་མཐུན་པར་འདོད་དགྲུང་འབྱུང་བྱུང་ལ།
།ཁྱོད་ཀྱི་ཏྲག་པར་བཤད་དེ་གོ་བཀག་གོ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་རྣམ་
དག་ལ། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གདོད་བྱུང་བཙམ་པའི་ཕྱིར། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་དག་དང་འགལ། །དག་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཁུར་ཆེན་འདི། །གཞན་

སྟོང་ཁ་འཛིན་ཐེག་པས་མཁུན་པར་མཛོད། །སངས་རྒྱས་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
ནི། །དབྱིངས་རིག་གཅིག་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ལོ། །དབྱིངས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
བྱེད་མི་འདོད། །ཆོས་དབྱིངས་མིང་ཅན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནི། །བྱོད་འདོད་དེ་
འདྲ་གངས་ཅན་གཙོ་བོ་ལྟར། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་དང་རིག་
པ་གཅིག་པའི་རྟག་པ་མཛོད། །ཤུན་ཏི་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཅེས། །རྩོ་བོ་
ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས། །ཡང་ཡང་གསུངས་པས་ནག་ཆོ་ལོ་ཙྰ་བས།
།རྩོ་བོའི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོར་བྲིས་པ་ལ། །དད་པ་ཐོབ་པས་ཤུནྱི་བེར་སྟོས་ལ།
།ཡི་ག་ཤོར་བའི་གནས་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། །སངས་རྒྱས་ས་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
ནི། །ཡོད་ཅེས་སྒྲིས་ན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོགས། །སྟོས་པར་ཐལ་ཕྱིར་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་ནི། །མི་འདོད་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ས་ན་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི། །ཆོགས་དྲུག་ཁས་ལེན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོགས།
མཚན་ཉིད་པའམ་གོ་ཆོད་ཁས་ལེན་པ། །འདི་ནི་མེ་གསོད་གཉེན་པོར་ཚུ་སྒྲུག་
པས། །ཁུ་ཉིད་འབར་བ་ལྟ་བུར་སོང་འདུག་གོ། །བདག་གི་ཡེ་ཤེས་གོ་བ་ཇི་ལྟར་
ན། །བདེན་གཉིས་དོན་ལ་འབྱུང་མེད་ཤེས་རབ་ནི། །སྟོང་དང་རོ་གཅིག་འབྲེས་
པ་འབྱུངས་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན། །རྣམ་ཀྱུན་

མངོན་པར་རྫོགས་འཛང་རྒྱ་བ་ན། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པར་ཞིང་།
།འདི་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་རར་འཛིན་
ཡང་། །ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་བདག་ཏུ་གྱུབ་པའི་སྒྲིབ་། །ར་རྒྱལ་འཛིན་པའི་
དགོས་པ་གྲུབ་བོ་ལོ། །ཀྱི་ཏུང་ཡེ་ཤེས་ར་བདག་གྲུབ་ན་ནི། །ར་རྒྱལ་འཛིན་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཉིད་ནི་རར་གྲུབ་སྒྲིབ་། །རར་གྲུབ་སྒྲིབ་
དུ་རར་འཛིན་ག་ལ་དགོས། །དེ་ལ་གཞན་ཀྱི་རར་འཛིན་བྱས་ན་ཡང་། །ལྷས་
བྱིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་རར་འཛིན་ཀྱང་། །མཆོད་སྦྱིན་བདག་ཏུ་མི་འགྲུབ་དེ་ཡི་
སྒྲིབ་། །མི་འགྲུབ་མི་རྣམས་དགོས་པ་མེད་པའོ། །ཀྱུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཀྱུན་
གཞི་ནི། །གནས་སྐྱུར་ཉིད་ལ་དབལ་ལྷན་མཁའ་འགོ་མ། །རྒྱ་མཆོར་བཤད་
ཅིང་ཡང་ན་སེམས་ཙམ་པའི། །གྲུབ་པ་འགའ་ལ་ཀྱུན་གཞི་སངས་རྒྱས་ལ།
ཡོད་དེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིབ་གསུམ་གནས་
པ་རན། །ལེན་རྟེན་མི་བྱེད་གྲོང་ཁྱེར་བཙུམ་པ་ན། །ནང་མི་མེད་པ་གྲོང་སྟོང་
སྐུལ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཀྱུན་འཆར་བ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་སུ་བཏགས། །དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཀྱུན་གཞི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱུན་གཞི་སངས་རྒྱས་དང་། །ཀྱུན་གཞིའི་སྐྱེ་བཞིའི་ལ་སོགས་གསུངས་

པ་ནི། །ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་འགར་ཡང་ག་ལ་འོང་། །དེ་ནི་འོང་ཐབས་ཡོད་པ་འང་མ་
ཡིན་ཏེ། །ཀུན་སྒྲིམ་མང་ཆོག་སྟོན་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་སྒྲུག་
ཀུན་མི་འབྱུང་ཞིང་། །སྒྲུག་ཀུན་གཞི་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཀུན་གྱི་སྒྲི་
བཤད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད། །དེ་ན་རྒྱན་སྒྲུག་བཞོད་པའི་མདོ་ཉིད་ལས།
ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་ནམ་བྱང་གི། །གཞི་མིན་གསུངས་སོགས་ལུང་ཆོག་
ཟད་པ་མེད། །ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི། །ལུང་ཆོག་རྟོན་ན་ཏྲ་
བཟང་སྟེར་བེར་བ། །དེ་ལ་བདག་གིས་འདི་སྐད་སྒྲིབ་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ནི་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡི། །ལུང་ཆོག་དེ་འདྲ་བརྟན་པ་ཉམས་དུས་འདིར།
ཁྱ་མེད་འབྱུང་ཕྱིར་ཏྲ་བཟང་ཡོད་གྱུར་གྱང་། །སྦྱིན་པའི་བརྩོན་པ་བདག་གིས་
ག་ལ་སྟོགས། །གཞི་དོ་འཕྲོད་ན་ལམ་ལ་འཇུག་ལུས་སོགས། །ཁོན་དང་རྫོགས་
ཆེན་པའི་བད་ཆད་ཡིན། །ཁྱེད་གྱི་གཞི་ཡི་འདུག་ཚུལ་རང་རིག་དེ། །རང་མ་
སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་སྟེ་ཞིག་ཡོད། །དེ་དོ་འཕྲོད་པས་སེམས་ཅན་གྲོལ་གྱུར་ན།
ཁམ་པའི་ལམ་ལ་འབད་པ་ངལ་བར་ཟད། །འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྒྲིམ་མ་དང་གཏན་
ལ་ནི། །དབག་བསྐྱུས་ཐེག་བསྐྱུས་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི། །གཞི་ཡི་བཤད་པ་
ཇི་སྟེད་འབྱུང་བ་དང་། །ཁྱེད་འདོད་གཞི་ཡི་སྐབས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། །འདུས་

བྱས་ཀྱན་ལ་གཞི་མིང་བཏགས་པ་ནི། །མཛོད་དུ་དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་
དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས་ཞེས་དང་། །རྣམ་པར་འགྲེལ་
པར་ངེས་པར་འདི་ལ་གཞི། །མི་འདོད་ཅེས་དང་གཞི་ནི་དམིགས་པ་ལ།
།བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་ཀྱི། །རྒྱན་དུ་གཞི་གེས་པའི་
བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་གཞན་པ་བཛོད་བྱ་ལ། །གཞི་ཡི་ཐ་
སྟོན་སྒྱུར་བ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། །བད་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་
བྱེད་པའི་གཞི་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཡི་ཆོག་གཅིག་འབྱུང་བྱིན་
ཆད། །སེམས་ཅན་ཐོག་མེད་རྒྱད་ལ་འཆད་པ་འདི། །བྱི་རྒན་ལྷགས་ཐག་སེལ་
སྒྲ་བན་གན་གྱི། །ང་ཡི་ཉིང་ཤགས་སེལ་སྒྲ་དར་གྲགས་པས། །རྒྱན་མས་
བརྒྱས་ཞེས་རྒྱག་དང་མཚུངས་པར་གོ། །བྱོད་ཅག་ཤུནྟི་པ་ལ་མོས་དེའི་བྱིར།
།ཤུནྟི་པས་ཀྱང་སྒྱུན་ཞེས་བཀག་འདུག་སྟེ། །དད་མེད་གཙོ་བོ་དབྱ་ཡིན་ལྷག་
དད་ནི། །ཤིན་ཏུ་གོ་ལ་གནས་གང་བྱིར་ཀྱན་མཁྱེན་པ། །ཆོད་གྲུབ་གྲུས་པས་
ཀྱན་མཁྱེན་འབྱུར་བ་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་བྱིར་བྱོགས་ཞེན་རབ་སྤངས་
ནས། །བྱེད་ཅག་དབུ་མའི་ལམ་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །བྱིན་ཆད་བདག་ལ་
བྱེད་ཀྱིས་གསུང་རབ་དོན། །བསྐྱུར་བ་དེ་ཀྱན་ཆོག་ཅུང་མཐའ་ཆོད་པའི།

།དངོས་ལན་དོར་ལྟོངས་དཀའ་གནས་མ་གཏོགས་པ། །ཆུན་པོ་ཀུན་ལ་སྤར་
བྲགས་ཆོག་ཤུད་ཀྱི། །ཐ་སྙད་མང་པོ་བྲི་བར་མ་མཛད་ཅིག། ཅི་ཕྱིར་བདག་
གིས་ལྟ་བར་མི་རྣམས་ཤིང་། །ཁྱེད་ཀྱང་འོ་ཀླུ་དེ་ཕྱིར་སྤྱིང་པོ་རྒྱ། །བསྐྱེད་ནས་
ལན་འདེབས་མཛོད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ཡིན། །འདིར་འབད་དགོ་ལ་རྣམ་དཀར་གང་
ཐོབ་པས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོམ་ཞི་གྱུར་ཅིག། ཅིས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྗེ་པཎ་
ཆེན་དོར་ཀླུ་བའི་གཞན་སྟོང་ཁ་འཛིན་གྱི་ཤོག་དྲིལ་ལ་གཞིགས་པ་བརྟུག་ནས་
ལན་དགོས་ཞེས་པཎ་ཆེན་རང་གི་གྲུས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོར། །ཀུམ་པ་
མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྤྱར་བའོ།། །།

༥ པཎ་ཆེན་དྲིས་ལན། པཎ་ཆེན་གང་གི་ཡི་གེ་སྤྱར་ཡང་འཕྲོད། ། །ཡེ་
ཤེས་གཟིགས་ངོར་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་ནི། །སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་ཞིག་ལ་ངོས་
འཛིན་ཏམ། །དེ་ཆོ་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་ཡི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི། །སྒྲོས་མཐས་དབེན་ཕྱིར་
གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་འཛིན། ཅི་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ངོ་ཡི་དོན་དམ་ནི། །གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་མིང་ཅན་དངོས་པོ་ལ། །འཆད་ན་དེ་ཡུལ་མཛོན་སུམ་བྱེད་པ་ཡི། །དངོས་
འཛིན་ཆད་མས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དེ། །འཕགས་ཆེན་མཉམ་བཞག་ཡུལ་དུ་
ག་ལ་རུང་། །ས་ཡི་རིམ་པ་བརྟུག་སུམ་བྱེད་པ་ལ། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་རུ་འཛིན་པ་

དེ་ཡི་ཚེ། རྩོམ་ཐོག་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཡང་། བྱེ་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
གྱུར་པ་ནི། རྩོག་གེ་འཛིན་པའི་རྩོམ་ཐོག་པ་མཛར། རེས་ན་བེ་རྒྱས་མཛད་
གྲགས་ལམ་འབྲས་ཀྱང་། བཟ་སྟངས་འདི་འབྲས་ཚོས་འདིར་དཔྱོད་ རྒྱ་གར་ན་མེད་
པའི་ཐོད་བཟོ་པ་བྱེད་པ་མང་། རྒྱ་བོད་པའི་སངས་རྒྱས་གཞི་དུས་དུས་འཁོར་སོགས།
ཁང་བཞེན་སྟངས་ཉིད་ལོ་བཟོད་པ་ཡིན། འབྲས་སྟོང་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱེད་
པ་ན། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་ནི། ཚོས་དབྱིངས་སྟངས་ཉིད་ངང་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན། རེ་མིན་སྟངས་ཉིད་འབྲས་སྟོང་གྲུབ་པ་སོགས། ཁས་ལེན་པ་ཡི་
དབྱུ་མ་པ་དེ་མཛར། རྒྱུད་སྒྲར་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་།
གཟིགས་ཚུལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་སྟངས་ཉིད་ལས། བྱོད་ལྟར་འཁོར་
གསུམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ། འབྲས་ན་དབྱུ་མ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟར་རུང་།
ཁང་བྱུང་དོ་རྩོམ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་དུ། འབྲས་ན་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་མཐུན་
པ་ཡིན། མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་རིགས་པ་ལས། འབྲས་ལ་གྲུབ་
མཐའ་ཡོད་པར་བྱོད་འདོད་ན། རྩོམ་འཆང་ནི་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་གནས།
གྲུབ་མཐའ་དང་ནི་མུ་སྟེགས་སྐད་དོར་གཅིག མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྐད་དུ། ཁྱི་ཁྱི་གཞེས་པ། མུ་དང་
རྟ་གས་དང་མཐའ་དང་འཇུག་དོགས་དང་འགྲམ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་གྱི་མུ་སྟེགས་སམ་མཐར་

གནས་པ་མཐའ་དག་ལྷེགས་སུ། གླུ་བཟུང་མཉམ་པར་ཡང་བཤད་དོ། །དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་
པ་དེ་ཡི་ཆོ། །བྱུང་མཐའ་འཛིན་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་དེ་མཆར། །སེམས་ཅན་རྒྱུད་
ལ་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་ན།
།ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བྱིས་འཕགས་སངས་རྒྱས་གསུམ། །ལྟ་ཚུལ་གསུམ་
བྱིས་མཐོང་ཚུལ་མི་འགལ་བ། །གསུམ་ཡོད་བྱིར་ན་འགལ་བ་མེད་ཅིས་ཟེར།
།དེ་ཆོ་བྱིས་འཕགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ། །སྣང་གཞི་བྱན་མོང་བ་
ཅིག་ཁས་ལེན་པ། །བྱེད་ཅག་ཐེག་ཆེན་ནང་ནས་བཞེངས་པར་མཛོད། །ཆོས་
ཅན་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་འགལ་ལ་མི་
འབྲུལ་བའི། ཆོད་མ་ཡོད་པའི་དོན་བྱིས་བསམ་མི་བྱུང་། །རྒྱ་བཞི་དོན་ཡང་འདི་
ལ་དགོངས་སོ་ལོ། །དེས་ན་ཆོད་མ་སྟོབས་མཉམ་འཇུག་དེའི་བྱིར། །རྫོགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཆོད་མའི་མཆོག་ཅིང་ཡིན། །སྟོང་གསུམ་ཤོང་བའི་དར་ཡུག་
རིལ་བུ་ནི། །རྒྱུད་བྱུང་ཤོང་དཔེ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན། །དེ་ཚུལ་ཐོགས་མེད་
ཞབས་བྱིས་འགྲེལ་པ་ན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ། །ཡོད་
བྱིར་དེས་གསུངས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་བྱིར་
དེས་མ་བཀྲལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྣང་གཞི་གཅིག་ཉིད་དུ། །མི་རུང་

སྒྲོམ་སྒྲུང་བག་ཆགས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྒྲུ་གསུམ་འཆར་དུ་རུང་བ་
སོགས། །ཁྱི་རོལ་སྒྲུང་གཞི་གཅིག་པས་བྱས་པ་མིན། །ཚུལ་འདི་འང་འཇགས་
སང་དགོངས་པ་ག་ལ་ཡིན། །དོན་དམ་བདེན་གྱུ་བ་ཆད་མཐའ་སེལ་བའི་ཆོ།
།དེ་ཉིད་རྟག་པའི་མཐའ་ནི་མ་ཁེགས་ལ། །ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་མེད་རྟག་མཐའ་
སེལ་བའི་ཆོ། །དེ་ཉིད་ཆད་པའི་མཐའ་ནི་མ་ཁེགས་པས། །བདེན་པ་རེ་ལའང་
གྲུན་ཀ་རེ་འཇུག་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་གྲུན་ཀ་སྒྲོང་ལུགས་མཆར།
།ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར་ས་དཀྱིལ་ཡོད་པའི་ཚུས། །དབེས་བསྟན་རང་བཞིན་
སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་དགོངས། །འདི་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལ་གསལ་བར་གཞུགས།
།རྫོ་ཤུག་བཞེད་པའི་རེས་དོན་འདི་ཉིད་ལ། །འགལ་བ་དུ་མ་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཆོ།
།སྒྲུང་གཞི་རེ་ལའང་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འགལ་བར་གྱུར་ཆོ་བདེན་གཉིས་
སོ་སོ་ཡིས། །ལན་འདེབས་བྱས་ནས་གྲུན་ཀ་སྒྲོང་ཞེས་ཟེར། །རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་
འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི། །བདེན་གཉིས་རྟག་ཆད་འགལ་བ་སྒྲོང་བ་ནི། །རྫོ་
རྫོ་ཐེག་པ་སྒྲུ་ན་མེད་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ནི། །བདེན་
གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འགལ་བ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས། །རྣམ་ཤེས་འཁོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཟུང་འདས་སྟེ། །རྫོ་རྫོ་ཆོག་རྒྱང་མ་ཁན་

པོས་མ་མཛད་དམ། །འདི་ཉིད་དྲང་བའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ན་ནི། །ཁྱོད་ཅག་ལམ་
འབྲས་འཆད་པ་འང་ངལ་བར་ཟད། །ཤུནྱེ་པ་སོགས་སེམས་ཅམ་སྒྲུབ་འགས།
།ཐོགས་མེད་སྒྲུ་སྒྲུབ་དགོངས་གཅིག་སྒྲུབ་ལ། །སྟོགས་འཛིན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་
ཀྱང་ཡི་རང་མེད། །མི་འིའི་ཨ་མ་ན་སེལ་སོགས་པར། །རྣམ་རྒྱུན་དབུ་མ་ཞེས་
པ་ཡོད་སྤྱིད་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་རྣམ་རྒྱུན་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་
དབུ་མར་གྲགས་མོད་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་ག་ལ་ཡིན། །སློབ་བཟང་
གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་འཆའ་ཀྱང་། །སྒྲུ་སྒྲུབ་གསུང་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བར་
རིགས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་འདིར་སྒྲུ་སྒྲུབ་མ་བྱོན་ན། །ཐེག་པ་ཆེ་འདི་འཛམ་
བུའི་གླིང་འདིར་ནི། །འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ཕྱིར་འདི་ཉིད་ལས། །ཟུར་ཁྱེད་
སེམས་ཅམ་ལ་སོགས་དགོས་པ་ཡང་། །དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་
ནས་ནི། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་འཕགས་པས་ཀྱང་། །སྟིགས་མའི་
གདུལ་བྱ་འདུལ་ཕྱིར་དྲང་དོན་ཡིན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཤུག་མཆོག་ལྟ་བུ།
།ལེགས་བཤད་གསེར་ལུང་གི་བ་བཅུ་བཞི་པར། །ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་ན་དངོས་
པོ་དང་། །དངོས་མེད་གཉིས་ལས་འདའ་བ་མེད། །དེ་དག་ལ་ནི་འདུས་བྱས་
ཀྱིས། །ཁྱབ་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ན་གསལ། །ཞེས་གསུངས་འདི་ནི་སྒྲུ་སྒྲུབ་

ལུགས། །འདི་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་པར་བགྱིས། དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་
ནམས་ལ། །ལུང་རིགས་ཚད་མར་སྒྲ་བ་ཡི། །གཟུ་བོའི་སྒྲོ་ཡིས་བདག་གི་ཡིད།
།རབ་ཏུ་མགུ་བར་གྱུར་བའི་ཚེ། །གང་གི་དགོ་བ་ལྷ་མེད་དེས། །སངས་རྒྱས་
མཉན་པ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །

༥ ། བཀ་ཆེན་ཤིས་ལན། བ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་སང་མཛད་ཅིང་། །ཤེས་
བྱ་ཀུན་ལ་མི་ཤེས་བྱུངས་སྤངས་ཏེ། །སྒྲོ་བ་མ་ལ་ནི་མི་འཛིགས་ཁྱུ་མཆོག་གི
།དངོས་གྲུབ་སྟོལ་མཛད་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཡི། །བཀའ་དྲིན་བཟོད་པར་
དཀའ་བའི་འབྲས་བུ་ལས། །འཛིགས་མེད་དམ་ཆོས་འཆད་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྱེས།
།པཀ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱི་འདུལ་བའི་དྲི་བ་ནས། །བཅོམ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱིན་
ཆད་ཀྱི། །ཆོས་ཚུལ་དྲི་བ་ཀུན་ལ་བརྟེན་འཕྲོད་གྱུར་། །འདུལ་བའི་དྲི་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི། །སྤྲོ་དང་གྲགས་པའི་དོགས་གཙོད་ཁོ་ན་སྟེ། །དེ་ཚུལ་ནམ་
བཤད་ཁོ་བོའི་འདུལ་ཁྲིཀ་ཏུ། །རྒྱས་པར་མཆིས་པས་འདིར་ཡང་མ་སྒྲིས་ལ།
།ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའི་རིམ་པ་ཀུན་བྱིས་པའི། །སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ལུང་རིགས་དེ་
སྟེད་ཀྱི། །བྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་སྟེ་བཞི་དབུ་མ་ཡི། །ལྟ་བ་གཞན་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྱེལ་
བའི་ཚུལ། །རྫོགས་ཀྱིས་ཉིས་ལྟར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། །བདག་སྒྲོ་ཡིད་ཆེས་

གཏིང་ཕུར་མ་ཚུར་ཏེ། །དོལ་བྱ་པ་ཡི་ཡིག་ཆ་མཐར་ཐུག་ཏུ། །རྣམ་ཤེས་ཡེ་
ཤེས་སོ་སོའི་ཡུལ་ལ་ནི། །བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་པས་སེམས་ཅན་ལ།
།བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་མཚན་དཔེ་གསལ་ལྟོགས་ནི། །ཀླུ་དང་འོ་བཞེན་མ་
འབྲེས་འགལ་བའི་ཚུལ། །ཀླུ་གཅིག་ལ་ཡང་གནས་པ་བཞི་ཡི་དོན། །ལྟོགས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དགོངས་པར་བཀྲལ། །མཚན་དཔེ་གསལ་ལྟོགས་
ལྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། །གཞི་ཡི་དུས་ན་སྤིང་ན་ལམ་དུས་སུ། །ཚོགས་
གཉིས་བསགས་ནས་སྐྱབ་ལ་དགོས་པ་ཅི། །སྤྱབ་བྱིན་སྤྲུང་ཡང་སྐྱབ་ན་ཐུག་
མེད་འགྱུར། །དག་གཞི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཀླུ་ལ་ཡང་། །དགག་བྱ་སངས་
རྒྱས་སེམས་ཅན་འགལ་བ་ནི། །ལྟ་ན་ཅིག་མི་གནས་ཡན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཚུལ།
།གང་རུང་གཅིག་གིས་འགལ་ལས་འོས་གཞན་མེད། །དེ་འགལ་ཆོ་ན་འགོག་
པའི་རྣམ་དག་པས། །སེམས་ཅན་ཀླུ་ལ་གཤེགས་སྙིང་ཡོད་པ་ཡང་། །མིང་
ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །ཡང་ན་གཤེགས་སྙིང་དང་ནི་སེམས་
ཅན་གཉིས་། །བྱེད་པ་འགལ་ལམ་རང་བཞེན་འགལ་བ་ཡིན། །བྱེད་པ་འགལ་
ན་གཤེགས་སྙིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཐིན་ལས་མཛད་པ་སེམས་ཅན་དང་འབྲེལ་
ཞེས། །དེ་ཡི་ཚུལ་ལ་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤྲོད། །རང་བཞེན་འགལ་ན་དེ་ཉིད་

དབྱེར་མེད་མྱིར། །བདེར་གཤེགས་རིགས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི། །གཏན་
ཚིགས་ཆེན་པོ་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་གྲང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ་དང་། །འོ་མ་རྒྱ་གཉིས་མ་འདྲིས་དཔེ་ཡང་འགལ། །སེམས་ཅན་རྒྱུད་ལ་
གཤེགས་སྟོང་ཡོད་ན་ནི། །མ་འདྲིས་པ་ལ་ཡོད་ལྷག་ཅི་ལྟ་ཡོད། །དོལ་བྱ་པ་ཡི་
ལམ་གྱི་ཆོས་སྐད་ལ། །ལམ་དུས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད། །རི་ལྟར་
སྤངས་ཀྱང་སོལ་བ་འོ་མ་ཡིས། །བཀྲུས་ཀྱང་དཀར་པོ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་བཞིན།
།ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ནི་གདོད་ནས་དེ་ཁོ་ནར།
།སོ་སོ་རང་རིག་འགྱུར་མེད་གྲོལ་བ་ཡིན། །རྒྱུད་གཉིས་པོ་ལ་བདེན་གཉིས་
འབྱེད་ཅིས་ཟེར། །འོ་ན་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ །ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡི་
བདེན་བཞི་ལ་བྱེད་དམ། །དེས་ན་དེ་ཡིས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་བཞི་ནི། །རྟོགས་
ཀྱང་རང་སྟོང་ཡིན་མྱིར་སྟོང་པོ་མེད། །རྟོགས་བྱེད་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལས་མི་
འདལ། །དེས་ན་དེ་ཡིས་བདེན་བཞི་དེ་རྟོགས་ཀྱང་། །བདེན་རྟོགས་འཕགས་
པའི་གངས་སུ་ཅི་མྱིར་འགོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །དོན་
དམ་པ་ཡི་བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་ལ། །འཕགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རུ་འཆད་ན་
ནི། །དེ་ཉིད་སྤྲད་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཞི། །རྟོགས་པར་མི་དགོས་སྤར་ནས་

རྟོགས་ཟིན་ཕྱིར། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ནུལ་འབྱོར་གྱིས། །བདེན་བཞི་
ལ་སོགས་ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། །གང་ཆེ་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་བཅས་མ་འགགས་པར།
།དེ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་བཅས་མི་འཆར་ཟེར། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཅས་ན་བདེན་
པ་བཞི་སྒར་མ་རྟོགས་པ་གསར་རྟོགས་གྱུར་པ་ཡི། །མཐོང་ལམ་པ་དེ་གང་ལ་
ངོས་འཛིན་བྱེད། །རི་སྤྱོད་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་པ་ཡི་རྒྱད། །རྣམ་ཤེས་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པར་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ།
།འགགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཡང་བྱེད་གྱི་ཡིན། །དེ་ཆེ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡི་རྒྱད་དེ་
ཉིད། །མཐོང་ལམ་པ་ཡི་རྒྱད་དུ་མི་འགྱུར་བས། །སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིས་གསགས་
སྦྱང་བྱས་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་ཀུན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་པ་རྒྱད་ལ། །འབྲུང་བར་མི་
རིགས་རྒྱད་གཞན་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་བཞི་རྟོགས་པ་དེ།
།འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་པ་རུ་འཛིན་ན་ཡང་། །དོན་དམ་བདེན་པའི་སྟུག་ཀུན་
བདེན་པ་ནི། །སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པས། །གདོད་ནས་
ནུལ་གྲོལ་ཡིན་པ་ཁྱོད་གྱི་ལུགས། །དེ་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཡི།
།བདེན་པ་བཞི་ཡང་མིང་ཙམ་ཉིད་དུ་ཟད། །ཀུན་རྫོབ་གྱིས་བསྐྱུས་བདེན་པ་
བཞི་པོ་ལ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་ཆོས་མིག་དྲི་མེད་དང་། །རྟུལ་མེད་འཕགས་

པའི་སྒྱུན་གྱིས་མ་གཟིགས་ན། །བདེན་བཞིན་སྐྱོངས་པའི་ཕྱིན་ལོག་སྒྲིབ་བྱེད་
དང་། །འཆིང་བྱེད་ལྷག་མར་ལུས་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་
མིང་ཙམ་ཉིད་དུ་བྱེད། །དོལ་སྤུ་པ་ཡི་འབྲས་སུའི་ཆོས་སྐྱད་ལ། །སེམས་ཅན་
ཆས་བསྐྱས་ལུས་སེམས་དྲི་མའི་ཆ། །སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་ཙམ་ཞིག་འགགས་པའི་རྗེས།
།སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བར་འདོད་ཅིང་། །དེ་ལ་གནས་གྱུར་ནམ་ཡང་
ཅི་འོ་ལོ། །སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེགས་བྱས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི། །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཕྱིར་
མར་མེ་སྒྱུ་མ་བྱེད་ལྟར། །རྒྱུན་ཆད་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་མུང་འདས་ལས། །བྱེད་པར་
བྱུང་བྱེད་ཙམ་ཡང་མ་འཕགས་སོ། །གལ་ཏེ་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་ནི།
།རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱེད་པར་འཕགས་ཞེས་ན། །དེ་ནི་བྱོད་ལུགས་ཁྱི་གན་ལ་
ཡང་ཡོད། །དེ་ལ་ཕྱིན་ལས་མེད་པའི་བྱེད་པར་ཅི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་
སེམས་ཆས་བསྐྱས་ལ། །སྒྱུ་དང་ཡི་ཤེས་གནས་གྱུར་མི་རུང་སྟེ། །མ་གྱི་སྤྱིན་བྱ་
བ་ཤ་ཡན་ཆོད་ནས། །ཡ་གྱི་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་ཕྱིན་ཆད་པ། །ཡང་དག་སར་ན་
ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཆད། །ཀུན་བཏགས་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ཡིས།
།བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མར་རི་བོང་རྩ་ལྟར་བཀྲལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་གཏན་ནས་མེད་
པ་ཞིག །གནས་པ་གྱུར་དང་གྱུར་ནས་སྒྱུ་དང་ནི། །ཡི་ཤེས་འབྱུང་ཚུལ་དེ་ནི་རི་

ལྟར་ཡིན། འོལ་བུའི་གཞུང་ལ་དོན་དམ་འཁོར་བ་ཞིག འདོད་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་
བྱུང་འཕགས་ཞེས་པ་དེར། བཅོམ་ལྡན་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་གངས་གྱིས།
མིན་གསུམ་གདུལ་སྤྲད་མིན་གསུམ་སོ་སོ་ཡི། མིང་གི་ལྷ་ཚོགས་ཉིད་དུ་
བསྐྱེད་པ་དེ། འོན་དམ་མིན་གསུམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཟེར། འོན་དམ་བདེན་
པའི་མིན་གསུམ་འཁོར་བ་དེ། ཁེམས་ཅན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོར་
འགལ། སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་མིན་གསུམ་འཁོར་བར་འགལ། འདིས་ན་གིང་རྟ་
གཉིས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་དང་། འགལ་བར་བཤད་པས་དོ་རྗེ་དཔུལ་བ་དང་།
འོ་རྗེའི་དགྱིལ་འཁོར་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཅེས་སོགས། རྗེས་སྒྲོས་ཙམ་ཡང་བྱ་
བར་མི་རིགས་པའི། བྲུབ་པ་འདི་ནི་དོལ་བུའི་གཞུང་ན་ཡོད། འོལ་བུས་དོན་
དམ་བདེན་དང་ཡེ་ཤེས་དེ། རྟག་དང་མི་རྟག་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལས།
འདས་པའི་དངོས་དང་རྟག་པ་ཡིན་ཅེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་དང་འདུས་
བྱས་འདུས་མ་བྱས། གཉིས་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་ཐེར་བྲག་དང་། འདུས་
མ་བྱས་སོགས་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་མིན་ཟེར། འདི་ཀུན་དངོས་པོར་སྒྲུ་ལས་མ་འདས་ཏེ།
འདུ་མའི་གཞུང་ནས་རྟག་དང་མི་རྟག་སོགས། ཆོག་གི་གསོབ་ཡིན་དེ་ལྟས་
མགོ་འཁོར་ན། འདི་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། རྟག་དང་མི་རྟག་

ལས་འདས་མི་རྟག་དང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ལས་འདས་དངོས་མེད་དང་།
།བྱས་དང་མ་བྱས་ལས་འདས་བྱས་པ་རུ། བཤད་ནས་སྒོ་ཡུལ་མི་རུང་ཞེས་
བརྗོད་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པ་ཅི་ཡིས་འགོག། རྟག་པའི་སེམས་
གཉིས་སྒྲ་རབ་སྐད་ཅིག་མ། །ཡན་གར་སྒྲ་མེད་གནས་ཆོ་འདུས་མ་བྱས། །བྱ་བ་
མེད་ཅིང་སྒྲ་དང་བཅས་པ་ན། །དོན་བྱེད་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ། །མུ་
སྟགས་བྱེ་བྲག་ལྷགས་སུ་འང་ཁྱོད་མ་སྟེབ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ནི།
།རང་དབང་བའི་འཆད་ཐབས་མ་གཏོགས་པ། །སྒྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་རྣམ་བཞིའི་
རིགས་པ་ནི། །ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཁྱོད་ལ་མ་འཆལ་བས། །སོར་སྤྲད་སྒྲོམ་པའི་
ཉམས་ཤར་ཡིན་ཀྱང་ཟེར། །སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་འདོད་པའི་མཐར་བྱག་ནི།
།འཕགས་པ་སྒྲ་བས་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་རུ། །བཀག་པའི་བྱོགས་སྒྲར་
བཏགས་སྟོང་གཞན་དབང་གིས། །རྣམ་རིག་ཡོངས་སྒྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པར་
འཆད། །དེ་ཡི་ཆོ་ཡང་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་དམར། །བཤད་ཀྱི་ཁྱོད་ལྟར་རྣམས་དང་
ཆ་བྲལ་བའི་། རྟག་པ་དོན་བྱེད་ཅན་རྒྱ་དེས་མི་འདོད། །འོད་རྒྱ་བཟོས་པའི་
རྣམ་རྒྱུན་དབྱེ་མའི་ལྷགས། །འཕགས་ལུལ་ཐོགས་མེད་མཆེད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་
ཅས། །ཀླག་ཙོར་བྱེད་ལ་ལེགས་པར་བསམ་པར་གྱིས། །རྟག་དངོས་གཞན་

སྟོང་མཚོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། །སྟོས་བྲལ་རང་སྟོང་དམན་པར་བཤད་ནས་ནི།
ཞུམ་པར་དབྱེ་བའི་སྟོས་པ་དེ་ཉིད་ལ། །འདི་ཡི་རྣམ་དབྱེ་རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་
དུས་། །ཡིན་གྱི་མཉམ་གཞག་ལ་སྟོའི་དུས་མིན་ཟེར། །མཉམ་གཞག་ལ་བསྐྱའི་
དུས་ལ་མི་དཔྱོད་ན། །ཁྱོད་གྱི་གཞན་སྟོང་ཏྲག་དངོས་ཟབ་མོ་ནི། །སྟོམ་པས་
ཉམས་སུ་ཁྱོད་བྱར་བཤད་དང་འགལ། །ཏྲག་པ་ལ་ནི་ལ་ཞིག་སུ་ཡིས་བསྐྱ།
།བསྐྱ་ཞིང་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ན་མཉམ་གཞག་ལ། །ཤན་འབྱེད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་ཅི་
མ་གྲུབ། །མཉམ་གཞག་ལ་བསྐྱས་སྤང་བྱའི་དྲི་མ་རྣམས། །དྲུངས་འབྱིན་དུས་
ན་ཤན་འབྱེད་སྟོས་གཙོད་རུས། །དྲུངས་འབྱིན་མི་རུས་མཉམ་གཞག་ལ་བསྐྱ་
ཡང་། །སྐྱིབ་པ་སྟོངས་ལ་དགོས་རུས་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལ་བསྐྱ་སྟོམ་པའི་ཉམས་
ཁྱོད་བྱ་བ་ཡང་། །ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་ཉེར་མཁོ་གང་ཡང་མེད། །དོལ་བྱ་བ་ཡི་
སྤྲུགས་གཞུང་མཐར་ཐུག་ཏུ། །སྟོང་ཉིད་ཏྲག་པའི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ཅན། །རྩ་
ཉིའི་མཁའ་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ནི། །མཚོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་དང་ཟུང་
འཇུག་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས། །མི་སྟོང་པ་ཞིག་སྟོང་པར་སྟོམ་པ་ཡིན། །དེ་མངོན་
བྱེད་པ་ད་ལྟ་སོ་སྟེ་ཡི། །ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་སོ་སོར་བསྐྱེད་འདི་ཡིན།

འདི་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་དགོངས་པར་སྒྲ། །སོ་སྒྲིམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མངོན་
སུམ་ཆད་། །མེད་ཅེས་རང་གི་ཁ་ཚོན་གཅིད་ཕྱིར་དང་། །སྟོང་པའི་གཟུགས་
བརྟན་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པས། །སྟོང་ཉིད་གཟུགས་བརྟན་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡང་།
འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས། །དཔེར་ན་ཐ་མལ་པ་ཡི་གཟུགས་
སོགས་བཞིན། །སྟོང་ཉིད་རྟག་པའི་གཟུགས་སྒྲ་གོ་ཚད་གཅིག །ཡོད་ན་
གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་བརྟན་ལ་སོགས་པའི། །རྟུན་སྒྲུང་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ག་ལ་སྤྱིད།
ཁ་ཚོག་མི་འབྱུང་གི་བདེ་བ་འདྲེན་བྱས་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་མིག་སོགས་
བསྐྱད་པ་ཡི། །ལུན་པའི་དབུས་གི་སྒྲུང་བ་དེར་མི་འཐད། །དབྱིད་དུས་ལྷ་རམ་
ཐང་ལ་སྤྱིག་རྒྱ་དང་། །རྒྱུང་རིང་རི་རོགས་དུ་བའི་སྒྲུང་བ་སོགས། །ཡུལ་དུ་མ་
གྲུབ་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ཡིན། །སྤྲིག་ཅན་དག་ཅ་རྩོགས་པར་མ་བྱས་པས།
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་བྱས་ན། །རྩོགས་ཆེན་པ་བཞིན་ལས་སྒྲུང་དེ་
ཀ་ལ། །སྒྲིག་སུམ་སྒྲུང་བར་བྱས་ན་མི་འཐད་དམ། །དེ་ཕྱིར་སོར་སྤྱད་ལ་སོགས་
སྟོར་དུག་ནི། །དབང་ལྷག་ཁབ་འཇུག་སྒྲགས་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་། །ཡོད་ཅེས་
གསུངས་ཕྱིར་འདི་ལ་གཟབ་པར་འཆལ། །སྟོང་ཉིད་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་
བྱེད་ལ། །ནམ་ཀུན་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་བ་དེ། །སོར་སྤྱད་ལམ་ནས་བྱངས་

ཆོ་གཡོ་བ་དང་། །འགྱུར་ཞིང་སྒྲ་གཟུགས་ལ་སོགས་ལྟར་སྤང་བའི་། །དོན་བྱེད་
མི་རྣམས་པ་ལ་བཤད་དེ་མཛར། །བདག་གི་སྒྲ་མ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ།
།མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས། །གང་ཞིག་གསང་སྤྲགས་པ་ཡི་
རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །འཕགས་པ་གང་གི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་པར། །སྤང་བ་འདི་ཀུན་
དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པར། །སྒྲུ་མའི་དངོས་ལྟར་རྩོམ་པར་གཟིགས་པ་ལ། །དབང་
པོ་དག་པས་མཁའ་ལྟར་མཐོང་མེད་ན། །སོར་སྤྱད་དམིགས་པའི་དགོས་དོན་
གྲུབ་པ་དང་། །སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་
གཟུགས་སྐྱེ་འགྱུབ་པའི་གནད། །དབང་ཐོབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་
པར་གསུངས། །དུས་དེར་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་ཀྱི། །ཉིང་འཛིན་སྟོང་དང་
བདེན་འབྱུང་མི་འགལ་བས། །ཆོགས་དྲུག་གནས་གྱུར་ཉིང་འཛིན་མཐའ་ཡས་
ཀྱི། །སྒོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་རྣམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་
ལུན་ཆོགས་ཀྱིས་། །རང་གཞན་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་སེལ་བར་གསུངས། །དོན་འདི་
དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས། །སྒྲུ་འཕྲུལ་བྱ་བས་མངོན་རྩོགས་བྱང་ཆུབ་
གསུངས། །སོ་སྟེའི་འབྲུལ་སྤང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱི། །ཆོད་མར་ཁས་
ལེན་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛར། །དེང་སང་སོ་སྟེའ་ལ་སྤང་དུ་སོགས་འདི། །ཆོས་སྐྱེ་

ཡིན་པས་ཆོས་སྐྱོ་སོ་སྐྱེ་ལ། སྒྲུང་ཡང་སོ་སྐྱེས་ཆོས་སྐྱོ་མི་རྟོགས་སོ། །ཡུལ་ལ་
མི་འབྲུལ་ན་ཡང་ཡུལ་ཅན་ལ། །བསྐྱེ་སོགས་བཤད་པ་རྩོ་ནང་པ་ཡི་ལྷགས།
ཁྱུལ་འདིར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་དང་། །བོད་འདིར་དེས་རྗེས་འབྲངས་
རྣམས་འདི་ལྟར་དགོངས། །རྩོ་ནང་པ་ཡི་དོན་དམ་རྟག་ཡོད་ཀྱི། སྐྱུར་འདེབས་
མཐའ་སྤངས་ཀྱང་རྩོ་བ་མི་རྟག་པ། །གཏན་མེད་སྤྱིར་ན་སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་
སྤངས་ཟེར། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་སྒྲོ་ཅན་གྲུག་ཀ་ནི། །ཐ་དད་པ་ལ་སོ་སོར་
འཇུག་སྤྱིར་ཡང་། སྒྲོ་འདོགས་སྐྱུར་འདེབས་ཉིད་ལས་མ་འཕགས་སོ། །རྒྱལ་
བ་སྤྲས་བཅས་བཞེད་པའི་བདེན་གཉིས་ནི། །རེ་རེ་ལ་འང་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ།
རྟག་དང་མི་རྟག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་ཀྱི། སྒྲོ་བཀྱར་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་དབུ་
མ་ཡི། །ལམ་དུ་བདེ་བར་འཇུག་ཅིས་གསུངས་པ་ཡིན། །བདེན་པ་རེ་རེ་འང་སྒྲོ་
བཀྱར་གཉིས་བྲལ་བའི། སྒྲོ་ན་མེད་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྒྱལ་བ་དང་།
རྒྱལ་སྤྲས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན། །བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྒྲོ་བཀྱར་
བསལ་ནས་ནི། །བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྩོ་དགོས་སྐྱུ་པ། །བོ་དོར་པ་སོགས་
རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཤུག་མཆོག་ལྡན་གྱིས། །གཞི་དུས་རང་
རིག་རང་གསལ་དེ་ཉིད་ལ། །དོན་དམ་སེམས་ཅན་ལམ་དུས་རང་རིག་གིས།

།རང་གསལ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་རང་རིག་
རང་གསལ་ལ། རི་ལྷ་རི་སྟོད་ཡེ་ཤེས་ངོས་འཛིན་ཟེར། །གཞི་ལམ་རང་རིག་མ་
རིག་གིས་བསྐྱེད་པས། །གནས་ཚུལ་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་
མིན་ཕྱིར་རྗོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་གྱིས། །རང་རིག་དག་པ་བརྟག་གཉིས་གྱིས་གྱུར་མང་པོར། །རང་
རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱིས་རྣལ་གྱོལ་མིན། །ཅེས་འདུག་ཀྱང་། །རྗེ་མར་པའི་འགྱུར་མང་
པོར། །རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་མིན། །ཞེས་མར་པའི་མན་ངག་མང་པོར་བྱངས་འདུག་པས། །ཁོང་ཅིས་འཛོག་
མཛད་མི་མཛད་དགོངས་དཔྱིད་ལྟ། །མིན་ཞེས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་
རང་རིག་ལ། །མ་རིག་འབྲུལ་པས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། །དག་པ་གཞན་གྱི་
རྣམ་གྱོལ་མིན་ཞེས་གསུངས། །དེས་ན་གཞི་དང་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱིས་ནི།
།རང་རིག་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་པ་གཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
སོགས། །གསང་སྤགས་སྒྲིལ་རི་བཞིན་སྒྲིབ་ནི། །སྒྲིལ་ངན་དངོས་པོའི་བག་
ཆགས་གོམས་པ་ལས། །མུ་སྟེགས་པ་བཞིན་འདི་ན་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ། །བདག་ནི་
མཐའ་རྣམས་ཕྱོགས་ལ་མི་ཞུགས་ཤིང་། །རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གང་ཡང་མི་སྒྲ་
བར། །བདེན་གཉིས་ལྷ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། །གྲུབ་མཐའ་ཐ་སྙད་ཀྱན་ལ་
མི་གཞོལ་བར། །ཕྱི་ནང་བྱེད་ཀྱི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་། །ཅོ་འདྲི་རྟོག་གའི་
གསང་ཆོག་མི་ཆོལ་བར། །དག་པའི་ཞིང་དུ་མགོན་པོ་སྐྱོན་རས་གྱིས། །དུས་

ཀུན་གཟིགས་པའི་བྱགས་རྩེ་ཆེ་རྒྱམས་ལ། །འབྲུལ་མེད་ལྟ་སྟོང་མན་ངག་ལྟ་
སྟིང་འདོད། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་ལ་འཁོད་པ་ཀུན་རང་ས་ཞི་ཞིང་
འོག་ས་རགས་པ་ལྟར། །ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་གཟིངས་པའི་ས་དགེ་དང་། །རྫོ་ཞལ་
བོ་དགེ་ལ་སོགས་རགས་པ་ཡི། །དངོས་འཛིན་ཆགས་སྣང་དྲུག་འདིར་ཆེར་
འཕེལ་བས། །བདག་ནི་ལྟ་བས་ཚུད་མེད་བཀའ་བརྒྱད་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་
དྲགས་པོའི་བརྒྱད་པ་དངོས་བཞིན་དུ། །ལྟ་བ་དོར་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཞིག་པ།
།ཆོས་རྩེ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ལྟར་གྱུར་ནས། །མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་གྱི། །རང་ལྟ་ལ་ཆགས་མདུད་པ་གྲོལ་གྱུར་ནས། །གཞན་ལྟ་མཁའ་
ལྟར་དག་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅ་ཆེན་རྟོག་རྒྱལ་གྱི་འདུལ་བའི་
དྲི་བ། ཚད་མ། དབུ་མ། མཛོན་པ། རྒྱུད་སྟེ། རྒྱུད་པར་དུས་འཁོར་ལ་སོགས་
གཞན་སྟོང་དུ་འགྲེལ་བའི་གཏམ། །སྤྱི་མའི་དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་
ཅས་ཟེར་བའི་ཤོག་དྲིལ་བདུན་ལ་སྤྱིར་དོགས་པའི་གནས་མང་དུ་སྣང་བས་དེའི་
ལན་དུ་མདོ་ཙམ་བྱས་པ་ཡིན། །ཁོ་བོ་འདི་རྒྱམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་
མེད། །ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་འཛིན་པའི་ཕྱིད་མོའི་ཡིག་སྐུར་ཡིན། །ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་གཉེར་ཁ་
ཁོ་བོ་ལ་མེད་དེ། །སྟོན་དང་བྲལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྟོན་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་

རྒྱུའམ་ལེན། །སྒྲོམ་བྲལ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི། ཕྱིན་རྒྱབས་སྒྲོམ་བྲལ་
ལྷགས་པར་གོ་དགེ་སྒྲོང་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །

༄༅། །སྒྲུ་མ་ཤེལ་བྲག་པ་ཉི་ལྷ་རས་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
དྲིས་ལན་དགུ་པ་བཞུགས།

སྒོན་ཆོད་པལ་ལྟན་སྒྲུམ་པོ་པ། །དེ་སྒྲས་པག་གྲུ་པ་སོགས་ཀྱི། །བསྟན་པ་སྐྱོང་
བའི་ཡུལ་སྒྲོངས་ནས། །ཤེལ་བྲག་སྒྲུ་མ་ཀན་པོ་དེས། །དྲིས་པའི་ལན་དུ་བྱ་
བའི་གཏམ། །ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་མཉན་པར་གྱིས། །རྗེ་བཙུན་མི་ལ་སོགས་པར་
རའི་སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་འདི་ནམས་དང་པོར་ས་བཙུ་ལམ་ལྟ་
སོགས་ཐ་སྙད་དུ་བསྐྱོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡིན་ལ། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུས་ས་ལམ་བཟོད་པར་སྐྱུལ་པ་ནི། སྐྱུལ་སྐྱུའི་རང་
སྟོག་གི་མཛོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་ལམ་
སྒྲུང་བཟོད་པའི་དངོས་ཆ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་
པའི་དངོས་ཆ་དེ་སྐྱུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ངེས་དོན་
འཆད་པའི་ཐ་སྙད་ནམ་བཞག་བྱེད་པ་ན། སྐྱུལ་པ་དང་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་

པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་སྐྱུལ་བའི་དེ་མ་ཡིན་དེར་སྟོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཐ་སྟོད་
དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་གནད་མ་ཤེས་པར་བྱི་ཡུང་པ་སོགས་སྐྱུལ་
སྐྱུ་ཡིན་ན་ཐ་སྟོད་དུ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་སྒྲ་བཙོངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟོད་དུ་སྐྱུལ་པས་དོན་མི་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གཏམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ལ་ངོ་མཆར་
ཅི་ཡོད། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་སྒྲག་པར་སྒྲུང་བ་ལ། དེ་
ཙམ་དུ་བྱེད་ཤ་ཐོན་མི་དགོས་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སོགས་
ངས་དོན་གྱི་མདོར། གཟུགས་ནས་རྣམ་མ་བྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
རང་ངོ་བོས་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོངས་པ་མགོན་པོ་གྲུས་
བཀལ་བའི་དགོངས་པ་སྒྲོང་ཚུལ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་བྱེད་
སོགས་རང་རྒྱུད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་ལ་
སྟོབ་དཔོན་ལྷ་གསལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་
པར་བཞེད་པས་དཔུ་མ་ཐལ་རང་གི་ལྷགས་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས་གྲུབ་མཐའ་དེ་
གཉིས་ལ་བཟང་ངན་ཡོད་མེད་ཅེས་རྩོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་
གྲུབ་པ་སོགས་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ལ་འཐད་པར་སྒྲུ་མོད། ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་ཀྱང་བྱི་ཡུང་པ་ནི་དཔུ་མ་པའི་ལྷགས་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ངོ་བོས་གྲུབ་ན་

དམིགས་མཚན་དུ་མི་རུང་བ་འགལ་ཞིང་། དམིགས་མཚན་དུ་རྟོགས་ན་དབུ་
མར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་དབུ་མར་གནས་ན་དམིགས་མཚན་ཐམས་ཅད་
ཉེ་བར་ཞི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་མཉམ་གཞག་སྒྲོས་མེད་དང་རྗེས་ཐོབ་
སྒྲོས་བཅས་ཡིན་སྟམ་པ་བྱུང་འདུག་ཀྱང་། མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་ཡིན་
ཏེ། མཚན་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་བྲལ་ལ་མཉམ་རྗེས་སོགས་འཛོག་ན་སྒྲོས་
བྲལ་དུ་འགལ་ཏེ་སྒྲོས་བྲལ་སྒྲུབ་སམ་བརྗོད་བྲལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཟི་ལུང་པ་ནི་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་མཉམ་གཞག་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་འདོད་ཀྱང་
མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལས་
བྱེད་དབང་བཅོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་སྒྱུན་བཞི་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་རྒྱུན་ཆད་ན་སངས་རྒྱས་ལ་
རྟུན་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་དོགས་པར་སྒྲུང་ཡང་། མི་ཉེས་ཏེ། །སེམས་སོགས་ཀྱི་ན་
རྗོད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱབ་བྱེད་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཟླ་བྲགས་བཞེད་
པས་བྱབ་བྱེད་ལོག་ན་བྱབ་བྱ་མི་ལྟོག་ཀ་མེད་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་
རྒྱས་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྱུ་རྒྱས་གང་
ཆེ་སྟོང་ནས་བསམ་དགོས་སོ། །ཡང་ཟི་ལུང་པས་ཐལ་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་
ལ་སེམས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

།སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱ་ཡི་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅིས་པ་ལ་རྟོག་ཏོད་ལེན་བྱབ་
སྟམ་པའི་སྟོན་ཏམ་གྱིས་ཀྱང་འབྱུང་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ནམ་རྟོག་མ་
རིག་པའི་རང་ངོ་སྐྱ་གསུམ་དུ་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་སྟམ་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་།
མདོ་རྒྱུད་ནས་དེ་འདྲའི་བཤད་པ་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཡོད་ན་གྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་
བདེར་གཤེགས་སྟིང་བོ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པས་ཅི་སྟོ་སྟམ་ན། འོ་
ན་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པས། ཡང་ཐེག་པའི་མཐར་བུག་པའི་ངེས་དོན་རྒྱུད་སྟམ་པའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་མཛད་པ་དེ་ནི་སྟིང་རྩེ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གྲོ་བྱར་
གྱི་དྲི་མ་བདེར་གཤེགས་སྟིང་བོ་ཡིན་པའི་གནད་མ་གོ་བར་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
དོ་རྩེའི་གནས་བདུན་གྱི་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་ལུང་པ་སོགས་གྲོ་བྱར་ནམ་
ཤེས་དྲི་མ་ཚོགས་དུག་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་གྲོ་བྱར་
དྲི་མ་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་ན་སྦྱོན་མེད་དོ་སྟམ་ན་
ཡོད་དེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་གྲོ་བྱར་དྲི་མའི་ངོ་བོ་ཡིན་
ནམ། ཡང་ན་གཅིག་དེའི་ངོ་བོ་དང་གཅིག་ཤོས་གཞན་བདེར་གཤེགས་སྟིང་
བོའི་ངོ་བོ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་རྩོགས་
ཆེན་པའི་ལུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་དེའི་ངོ་
བོ་དང་གཅིག་ཡིན། གཅིག་ཤོས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲུང་བ་རང་སེམས་

མིན་ན་སྤྱི་རྩོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་སྟེ་མ་པ་འདུག་ན་ཡང་སྤྱི་རྩོལ་དུ་སྒྲུབ་པ་
རང་སེམས་མ་ཡིན་ཡང་དོན་དུ་གྲུབ་མེད་དགོས་ཏེ། ལྷ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བའི་ལྷ་
བ་གཉིས་པ་དེ་སེམས་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་རྩོལ་གྱི་ལྷ་བར་གྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཟླ་ལུང་པས་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་སེམས་མིན་ན་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་
བའི་བྱེད་པ་འཆང་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་བྱེད་ཅག་སེམས་ཅམ་རྣམས་རྒྱུན་པའི་
ལུགས་ལ་སྒྲུབ་པ་སེམས་མིན་ཀྱང་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་སུ་འདོད་པ་
དང་འགལ་བར་སྒྲུས་པའི་སྤྱིར། ཡང་བྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་ན་
འཁོར་བ་རྒྱན་ཆད་ནས་འཁོར་བ་སྟོངས་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་ཅིག་གིས་ཤིག་འགོ་ཡང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཞིག་
ནས་མེད་པར་འགོ་བའི་དུས་མི་སྤྱིད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་མཆུངས་པའི་སྤྱིར།
།བྱེད་པ་ཡོད་དེ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་སྦྱེ་ཞིང་། སྦྱེ་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་གཏོགས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགོས་པར་འཛིག་པ་གང་ཞིག་
འཁོར་བ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཆང་ན་འཁོར་བ་སྦྱེ་ཞིང་
། སྦྱེད་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་འཁོར་བ་ལྷོག་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་ཡང་བྱེད་པའི་
སྤྱིར། འདིའི་གནད་མ་གོ་བར་ཟླ་ལུང་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་
ཡང་འཁོར་བ་རྒྱན་མི་ཆད་དེ། སྒྲུབ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་དབྱིངས་ཆེན་པོ་
ནས་ལྷང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟའི་དབྱིངས་ཆེན་པོ་དེ་གཞི་གྲུབ་

མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དབྱིངས་ཆེན་པོ་ལས་ཇི་ལྟར་ལྷང་། གྲུབ་ན་དངོས་པོ་དང་
དངོས་མེད་གང་དུ་གྲུབ། གྱི་མ་ལྟར་ན་རི་བོང་རྩ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལྷང་བར་
ཅིས་མི་བཞག་དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ལ་བེམ་ཤེས་གཉིས་ལས་གང་ཡིན།
གང་ཡིན་གྱང་རུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བེམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ།
སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བེམས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་བྲལ་
ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་སེམས་སྦྱེད་ན། སེམས་ཅན་མ་དག་སྒོ་
བུར་དྲི་མའི་ཉེ་རྒྱ་སྒྲིབ་བྲལ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཆེས་མཆོར་ཏེ།
དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་ལས་དུག་རྩ་བུར་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
བདག་སྦྱི་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལས་བདག་ཉིད་སྦྱི་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱེད་ཅག་དབུ་མ་བར་རྣོ་མ་པའི་ར་རྒྱལ་དེ་གཏོང་བར་
རིགས་ཏེ། །བདག་ལས་སྦྱི་བར་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་མདོ་སྤྲུལ་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱི་བགྲོད་པ་ལྟར་བྲལ་ཅོམ་མ་གཏོགས་ཏེ་གཉིས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ལ་བཟང་ངན་མེད་སྟུང་བཞི་མོད། བྱེད་དུ་མ་བད་བྱི་ལུང་པས་ཀྱང་དེ་སྤྲད་
དུ་སྒྲ། མི་འཐད་དེ། འོ་ན་མདོའི་ཐེག་པ་ལ་བགྲོད་པའི་སངས་རྒྱས་འོག་མིན་
སྤྲུག་པོ་བཞོད་པའི་ལོངས་སྤྲུ་དེས་བུད་མེད་ཀྱི་སྦྱི་གནས་ལ་འབྲིག་པ་བསྟེན་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྲུལ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་མེད་པ་ནི་
གང་ཞིག །དེ་མེད་ན་སྤྲུལ་ཀྱི་ལོངས་སྤྲུ་དེས་བུད་མེད་ཀྱི་སྦྱི་གནས་ལ་

རེག་པའི་འབྲིག་པ་བརྟན་པས་དེས་བརྟན་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟན་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་སོགས་ལས་མདོ་ཡུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
དེ་འཆང་རྒྱ་བ་ན་འབྲིག་པ་གནས་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱི་འབྲིག་སྟོང་སྟོང་བར་བཤད་
བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེར་འབྲིག་སྟོང་གི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་
ཅག་ངོར་བས་ཟེར་བ་ལྟར་སྒྲགས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲུབ་དུད་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་ནས་ལ་རེག་
པའི་འབྲིག་པ་བརྟན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྟན་པར་གསུངས་པའི་ཨེ་ཨྱི་
ཟུང་འཇུག་དང་སྟོམས་འཇུག་སོགས་སྣང་བ་ཡབ་དང་སྟོང་བ་ཡུམ་ལ་སྟོར་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཅག་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་རྒྱས་མེད་པས་ལན་སྟམ་
མོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་པར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་ལམ་འབྲས་ལ་བཙོ་ལྷ་ལ་གསང་
ཞེས་པའི་ཨེ་ཨྱི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་ཁྱི་རྒྱན་རྒྱ་བོའི་མཇུག་མའི་རྩེ་མོ་ལ་ཡང་
ལེགས་པར་ཆང་བར་སྣང་ཏེ། སྣང་བ་ཡབ་ལ་སྟོང་བ་ཡུམ་སྟོར་རྒྱ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱེད་ཅག་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཤེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་
དུ་བས་སོ། ཡང་ཁྱེད་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་པ་བཅུ་གཉིས་
མེད་སྟམ་པའང་ཁྱེད་མ་ཟད་ཟེ་ཡུང་བ་སོགས་ས་དགེ་བཀའ་བརྒྱད་ཞི་བྱག་རྟེན་
མ་པའི་སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྣང་སྟེ། རང་རང་སོ་སོ་ལ་དབང་བསྐྱར་
ཁྱིད་འདེབས་ཁྱེད་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དེ་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་

ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །བརྒྱ་ཤར་རེ་ཡང་མེད་པར་སྤྱོད་
བས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱབས་ནས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། གསང་སྤྲུགས་པའི་རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་
སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་
མ་སྤྱེ་པར་སྣང་བའི་སྤྱིར། སྤྱོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་དུ་མ་ཡི། །འགོ་ལ་ཕན་
བདེ་སྤྱིར་བའི་ཡུལ་མཆོག་གཙོ། །ཡར་ལུང་ཞེས་པར་དེང་སང་དྲགས་བརྒྱད་ལ།
།གསོལ་བ་འདེབས་པའི་དད་པ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི། །དྲི་བ་དོན་ཆེན་དགུ་མས་
བརྩམས་པ་ཡི། །དགག་སྐྱབ་ཉུང་དུར་བྱས་པའི་འདྲིས་ཀྱང་ནི། །ས་སྤྱོགས་དེ་
ཡི་ཆར་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མུན་པ་སེལ་བྱིར་བསྟོ། །ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་ཀམ་པ་མི་བསྟོད་རྩོམ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའོ།

༄༅། །ཤེལ་བྲག་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དྲི་ལན་བཞུགས།

ཤེལ་བྲག་པས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱུ་མིན་ན་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་
སྤང་དགོས་ཞེས་པའི་ལན་ནི། ཡུམ་ལས་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཡིན་ལ། །རྣམ་མཁྱེན་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མེད་ཅེས་
བ། མ་རིག་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
ལ། །ཐ་དད་པ་མིན་ན་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། །རི་བོང་དང་བོང་བྱའི་བྱ་ལ་རྩ་

མེད་པའི་མེད་པ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་པ་
བཞིན་ནོ། །བརྟག་གཉིས་ལས། རྣམ་དག་ཡི་ཤེས་གཟུགས་ཅན་དང་། །འཁོར་
བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས། །བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །འཁོར་བ་སྤངས་
ནས་གཞན་དུ་ནི། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་བདེན་
གྲུབ་པའི་འཁོར་བ་མེད་པ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་མེད་པ་བྱད་པར་མེད་པའི་དོན་
མིན་གྱི། །བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་
བྱད་པར་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། །དཔེར་ན་ཀ་བུམ་གཉིས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་
ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་མེད་གྱི་ཀ་བུམ་ལ་ཚུ་སྐྱོར་གདུང་འདེགས་གྱི་བྱད་
པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རི་སྐད་དུ། །སྤྱན་པོ་གང་གིས་འཆིང་འགྱུར་བ།
།མཁས་པ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་གོ་ལ། །ཞེས་པ་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་
རང་ཚུགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། །ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་
གཉིས་གཅིག་པར་སྟོན་པ་ལྟ་གཤམ་ཡིན་ཏེ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་
གཉིས་འགལ་བར་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ། །ཡུལ་སྟེང་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཆགས་
པ་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་དེ་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྤང་ཆ་སྒྲེ་བར་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་བྱིར།
རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲིང་བ་ཆད་མ་ལ་འབྲུལ་རྟོག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཆོས་སྐུར་འཆར་མི་སྲིད་དེ། །འབྲུལ་རྟོག་མ་སངས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དོ། །རྣམ་རྟོག་དེ་ཆོས་སྐུ་མིན་ན་རྣམ་

རྟོག་སྟེ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་འདོད་
ལ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མ་སྤངས་པར་མཁྱེན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཡང་ངེ་སྐད་དུ། །སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཀྱན་གྱི་ས་བོན་ཏེ།
ཞེས་པ་སེམས་དག་མ་དག་ལས་འཁོར་འདས་འབྱུང་བར་བསྟན་གྱི། དེ་བསྟན་
པས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྒྲུ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་དྲངས་མ་དྲངས་ལས་
གཟུགས་བརྟན་འཆར་རུང་མི་རུང་འབྱུང་ཡང་། ཆུའི་རྟོག་མ་ཆུ་དྲངས་མ་ཡིན་མི་
དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་བོ་འང་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྒྲུར་འདོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་
པའི་ལུང་དང་འཐད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ནི་མཁས་པ་དག་
གིས་ཁྲེལ་བའི་གནས་ཡིན་པས། སྒྲ་མ་མཁས་པའི་མདུན་དུ་དུང་ལེགས་པར་
གཏུགས་ལ་མཐའ་ཆོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཀམ་པས་སྒྲས་པའོ། །

༄༅། །ཏྲ་སྟོན་བྱ་བལ་བའི་བྲིས་ལན།

ཀམ་པས། ཏྲ་སྟོན་ཀུན་སྤངས་པའི་ཡི་གེ་གསེར་གྱི་མེ་ཏྲག་དང་བཅས་པའི་དོན་
པོའི་ལན་དུ་བྱ་བ་ནི། ཁོ་བོས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེབ་དུ་མའི་སྤྱོད་ལ་ནས་
དོར། འཁོར་བའི་གནས་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་མཐོང་ན། དེང་སང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་སྒྲི་བྲེ་བྲག་ལ་ཆགས་

བ་དང་། རི་བོ་དག་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བའི་སྒོ་ག་ལ་ཡོད། ད་ལན་གྱི་སྒྲི་
བ་སྒྲི་མའི་གར་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འགོ་
མགོན་དྲགས་པོའི་བཀའ་བརྒྱད་གྱི། ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ། ལྷན་ག་
ཅོད་པན་འཛིན་པ་བརྒྱད་པའི་མིང་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡོངས་འཛིན་དུ་འང་།
རྗེ་བཙུན་བཀྲ་གིས་འོད་ཟེར་དང་། གྲུབ་པ་བསྐྱོས་པ་དཔལ་ལྷའི་ཞབས་གཉིས་
བསྐྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ལུའལ་མེད་རྣམས་ཅི་ལྟར་ལོན་
ལོན་དུ་ཆོད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་མཁུར་མར། ཁྱོད་དྲགས་པོའི་བཀའ་
བརྒྱད་འགྱུར་བ་མེད། ཅས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། བྱེད་གྱི་ཁོ་བོའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་
བཞེན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་
ཅི་ག་གི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་རྣམ་གངས་སྒྲེས་པ་ནི། དང་པོར་
ཁོ་བོས་དག་ལྡན་པ་ལ་སྒོད་པར་མ་ཟད། དྲགས་སྒོར་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལའང་སྒོད་
པར་སྤང་བེར་བའི་ལན་ནི། དེ་དག་གིས་ཆོས་གང་ཟག་ལུའལ་པ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་
གིས་སྒོད་དམ། ལུའལ་མེད་ལ་སྒོད་གཉིས་པ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། ཁོ་བོ་ཡང་དག་
པའི་གནས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་སྒོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་སོ། དང་པོ་ལྟ་ན་མི་རུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་

སྒྱུད་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལས། །སེམས་ནི་དྲི་མར་གྱུར་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ལྷམས་ནི་
སྒྱུད་མི་མཛད། ཅེས་འབྱུང་བས། །ཁོ་བོ་དེའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་
རིག་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཉེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་
མཆོག་ཏུ་བགྱང་བར་འོས་པ་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་
ལ་བསྟོད་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ལྷམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། །བསྟོད་པའི་གནས་དང་
པོ་ནས་མིན་པ་ཉིད་ལ་བྱིས་སྒྱུད་དུ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འང་སྒྱུད་པར་
བྱ་ན། བཏགས་ཟིན་འཐག་པའི་སྒྲོན་དུ་འང་འབྱུར་པོ། །ཡང་བདེ་མཆོག་སྟན་
བརྒྱད་དོ་རྗེའི་ཚིག་ཀྱང་དུ་གྲགས་པ་འདི་དོ་རྗེའི་འཆང་གི་གསུང་མིན་ཞེས་
འཆད་ན། སྟན་རྒྱུད་པ་ལྷམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་གཞན་དུ་ཐལ་བས། དོ་རྗེའི་ཚིག་
ཀྱང་ཞེས་པ་རྩོམ་པ་པོ་དེ་སུ། ཞེས་པ། དེའི་ལན་ནི། །ཁོ་བོ་ལྟར་ན།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟན་ཀྱི་དབང་ལ་པོ་བརྒྱད་པས་
བྱབ་སྟེ། དང་པོར་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་སོ་སོར་བསྐྱར་བ་སྒྲིལ་གི་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་སྐྱོར་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་རིམ་
པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པ་ན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དེ་དང་པོ་ལུང་
གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དེ་མིང་ཚིག་

ཡི་གེའི་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ན་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་
ཚོགས་དེ་ན་དབང་ངམ་སྟན་དབང་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ་དེ་གྲུབ་པས་སྟན་
དབང་དུ་རྒྱུད་པར་ཡང་བཏགས་ཚོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོའང་། སྟན་དང་ན་
བར་བརྒྱད་པ་མ་བྱུང་སྟེ། རོ་ལ་ཡང་ན་བ་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། ཁག་ཅིག་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ལྟག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ན་བ་དང་སྟན་གྱི་དབང་པོའི་
ཡུལ་མིན་པས་དེས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ངད་ལྟར་ན་མི་རུང་། བྱེད་ལྟར་ནང་
འགལ་བའོ། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལྟག་ཆེན་དེའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ།
ལྟག་ཆེན་དེ་དོ་རྗེའི་སྐྱ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་དབང་པོ་
དུག་དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་རྒྱར་བཤད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྟག་
ཆེན་སྟན་ཡུལ་མིན་ན། སྟན་བརྒྱད་ཟབ་མོའི་བད་ཚོས་ལྟག་ཆེན་དེ། ཡི་གེར་
འབྲིར་མི་བརྟུབ། སྟན་བརྒྱད་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་དང་ནང་འགལ་བའོ། དེས་ན་
སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྟན་བརྒྱད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ན་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་གྲུབ་ལ། སྐྱི་
ཙམ་གྱི་སྟན་བརྒྱད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ན་དོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། འཕྲོག་
བྱེད་དག་འཁོར་སྟོན་པས་མ་ངེས་པའི་བྱིར་ཡང་བདེ་མཆོག་སྟན་རྒྱུད་པ་ན་མས་
གྱི་སྟོན་པ་དེ་གཞན་དུ་ཐལ། བདེ་མཆོག་སྟན་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་དེ་དོ་རྗེ་འཆང་

གི་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ། སྤྱིར་བྱུང་པ་མ་དེས་ཀྱང་། ད་ལན་འདོད་
བྱས་ན་ཁྱེད་ཅི་བྱར་ཡོད། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་བྱང་བའི་སྟན་རྒྱུད་དེ་རྩོམ་པ་པོ་གཞན་མ་
དམིགས་པར་ཐལ། རོ་རྩེ་འཆང་གིས་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའང་མ་དེས་
པ་ཡིན་ནོ། ངག་དོན་བདེ་མཆོག་སྟན་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་མང་དུ་ཡོད་པར་སྤང་
ཞིང་། །དེ་དག་གི་གཞུང་རྩ་བ་དོ་རྩེའི་ཆོག་ཤང་དུ་མིང་བཏགས་ནས། །རྒྱལ་བ་
དོ་རྩེ་འཆང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་འདི་དང་འདིའི་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞེས་
གངས་ཅན་ཀྱི་ཁྱོད་ན་རྒྱུད་ལྟར་དུ་གྲགས་པ་དུ་མ་སྤང་མདོ། །ཁོ་བོས་ནི་དེ་དག་
ལ་རེ་ཤིག་རྣམ་གཤེད་གི་དབང་གིས་མ་སྤྱངས་པས་ཆད་མའི་དབྱུང་ཞུགས་ཐོབ་
པ་གང་ཡང་མེད་དོ། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྒྲོར་གསུམ། ཏི་ལོའི་གརྒྱ་དང་མཛོད་
དུག་སོགས་མཛད་པ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་མིན་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་རྣམས་
ཆོས་མིན་དུ་འགོའམ། དེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བམ་ཞེས་པའི་
ལན་ནི། དམངས་དོ་རྩེ་ཞེས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་བོད་ཀྱི་ཡུལ། ཀུན་དུ་རྩོད་
བྲལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་ཏུ་གྲགས་ལ། གཞན་སྟོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བཀྲ་
ཤིས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་མིན་དུ་འགོ་མི་འགོ་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩིས་སུ་འགོ་ལྗོག་མི་འབྱུལ་

བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐབས་ཡོད་པའི་
ལམ་དེ་གང་གིས་ཉམས་སུ་བསྟར་ན་ནམ་མཁྱེན་ཐོབ་པས་བྱབ། སྦྱོར་རས་
གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཞིན། དམངས་དོ་ཉའང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་
ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྦྱབ་པའི་རག་བཀོད་པའོ་དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་དམངས་དོ་
ཉ་ནི་སྦྱི་སྦྱི་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམངས་དོ་
ལ་ངོས་བབྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཡང་མར་བ་རྒྱ་གར་དུ་མ་བྱོན་ན། བྱོན་པར་ཁས་
འཆེས་པ་ལ་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ལན། འོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ལ་ངེས་པའི་གེས་པ་དོན་མཐུན་ཡོད་དེ་དེའི་རྟེན།
གྲགས་པའི་རྟག་གིས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར་རི་སྐད་དུ། འགོ་ལ་གྲགས་པ་
རང་བཞིན་རྟགས། ཞེས་འདི་ནི་རིགས་པ་མཁྱེན་པ་ལས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།
ཡང་མི་ལ་དྲགས་པོ། །བསྐྱེ་ཆོད་ཆང་པའི་ལུང་ནམས་དོན་ལ་མི་འབྱོར་བ་མི་
སྲིད་དེ། དེ་དག་དབང་དུ་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ལན་ལ། དེ་ལྟར་
སྦྱི་ལོག་ནས་བྱབ་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་མ་བྱབ་པའི་སྐབས་སྲིད་དེ།
དཔེར་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བའི་ཆོ་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་།
བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུ་བྱེགས་ལ་བྱ་ལོང་མེད་པར་

ལན་ཐོབ་ཅེས་ན། རྟགས་ལ་བྱེ་གསལ་ཡོད་པས་མི་ལ་དྲགས་པོ་དང་པགྱི་
རྣམས་ཀྱི་ལུང་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་ན། ལུང་དབང་དུ་འོས་པ་བདེ་ལེགས་སུ་
གྲུབ་པོ། ཡང་མ་གཅིག་ལབས་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིན་པས་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་ཡང་དགོས་པ་མེད་ན་གཙོད་ཆོས་
མིན་དུ་ཐལ། འདོད་ན་ཕྱག་ཆེན་དང་ཤེར་སྤྱོན་ཆོས་མིན་དུ་ཐལ། ཞེས་པ་དང་།
གཙོད་ཀྱི་གཞན་ལ་གནས ། སྐབས་སུའང་ཕན་པ་མི་བདེན་པས། རོམ་ར་རྐང་
དུང་ཡང་མེ་ལ་སྒྲིག་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ལ། རྣལ་མ་དང་། མགོ་མཚུངས་
སོ། །དང་བོ་ནི། སྦྱིར། མི་མོ་སྦྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་།
དེ་འདྲ་དེ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་ལ་སྦྱོན་
གོལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེལ་ནས་གསུང་དགོས་པ་
ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ན་གང་ཡིན་སྟོན་ཞིག །དེ་ཡི་དབང་
བསྐྱར་དགོས་པ་མེད་ན་གཙོད་ཆོས་མིན་དུ་མི་ཐལ་བ་སྲིད་དེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་
མཐའ་གསང་བ་པའི་དབང་བསྐྱར་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་
དེའི་ཚངས་སྦྱོད་ཆོས་མིན་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཙོད་དམ་ཆོས་མིན་ན་
ཕྱག་ཆེན་དང་ཤེར་སྤྱོན་དམ་ཆོས་མིན་དགོས་པ་ལ། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་དང་

བདེ་མཆོག་གི་མའི་རྒྱུད་དང་། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས། གཙོད་
གཞན་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཕན་ན་དོམ་ར་རྒྱུད་ཆུང་བཅུག་པའི་རྗེས་འགོ་མ་
གྲུབ་པས་དེའི་སྒྲིག་ཚུལ་ཁས་མི་ཡིན་ནོ། ཁོ་བོ་ནི་དོམ་ར་དང་རྒྱུད་མེ་ལ་
སྒྲོར་ཞེས་སྒྲིས་ཤིང་། སྒྲུབ་བ་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་སེམས་ཅན་དུ་
སྟོན་པའི་དངོས་པོའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་གསུང་དྲི་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །མ་གཅིག་
ཅམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་ཡིན་དེ། ཡུམ་ཆེན་མོ་ཡིན་པའི་བྱིར། གྲུབ་སྟེ། བར་
དོན་གྱི་དངོས་ཅིག་ཆོས་ཀྱན་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མ་གཅིག་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ནའང་ལབས་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་ནི་མི་འགྲུབ་བོ།
།ལབས་མ་མ་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་
རོ་དཔལ་པོའི་ཆུང་མ་དེ་ལབས་མ་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གྲུབ་སྟེ་ལབས་མ་
མ་གཅིག་དང་མ་གཅིག་ལབས་མ་གཉིས་མིང་འབོད་གང་བདེ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་མིན་པར་ཐལ། མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་མདོས་
དཀྱིལ་དུ་བཞག་ནས་ཡས་སྟགས་རྫོགས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་
ཡང་། ཏྲ་དཀར་དམར་ཏྲ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་ཏྲ་མིན་པའི་བྱིར། འཆོ་མི་
རྣམས་པ་འཆོས་པའི་འཆོ་བྱེད་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་སྟེག་དགོས་པར་ཐལ། གནས་

སྐབས་སུ་ནད་པ་ལ་མི་པན་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་། ས་དམ་པ་ས་པའ་གྱི་དག་
ལྟར་བྱི་རོལ་པ་ཡིན་ན། ས་དམ་པ་དང་མ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེས་པུ་
མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་པའི་ལན་ལ་མགོ་མཚུངས་དང་།
ནལ་མའོ། །དང་པོ་ནི། ས་པའ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཁོ་བོས་མ་བོས་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལུང་བསྟན་ཡོད་པའི་ཁྱེད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།
འདི་ནི་བསྐྱེས་ར་བའི་ལན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
མཆོག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་པར་ལ། ས་པའ་གྱི་བྱི་རོལ་པར་འཆད་པའི་བྱིར་ཞེས་
པ་ལ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། འོན་པ་སྐོལ་གྱི་དུས་ཀྱི་མ་ཉི་ཕྱེགས་ཆོས་ཅན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ས་པའ་གྱིས་དེ་དུས་དེར་བྱི་རོལ་པར་འཆད་
པའི་བྱིར། ཡང་གླིང་རས་ནས་འབྲུག་པའི་ཆོས་གང་ཟག་ལ་སྒྲིན་གནས་ན།
གླིང་རས་ཐག་གྲུའི་སྒྲོབ་མ་ཚུ་བོ་གརྒྱ་ཚུན་ཆོད་ན་རྟོགས་པ་མཐོ་བར་བཤད་པ་
ལས་ཉམས། དེ་ལྟར་ན་ངེད་ཅག་ད་སུ་ལ་སྐྱབས་བྱེད། ཅེས་པ་ལན་ནི། སྤྱིར་
འདྲི་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དྲི་བར་སོང་ཏེ། མོ་གཤམ་
པུ་མི་སྤྱིད་པ་སྤྱིད་ན་དེ་ཡི་རྣ་ཞགས་ཏེ། མེད་པར་བཤད་པ་ལས་ཉམས་པས་
ངེད་ཅག་གི་མོ་གཤམ་པུའི་རྣ་ཞགས་མ་ཚང་བས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་

སོང་འདུག་ཅིང་། དངོས་ལན། སྤྱིང་རས་རྟོགས་པ་མཐོ་ཞིང་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་
ཏུ་གྲུབ་པའི་ངོར་དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་བྱེད་པ་ནི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།
འབྲུག་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གྲང་མཆོག་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་བན་
སྒར་བའི་མགྱུར་ལས། །འབྲི་སྟག་ཆལ་གསུམ་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པ་སོགས།
ཟབ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་མངའ་བ་རྟེན་པ་། །མཉམ་མེད་འགྲོ་མགོན་དྲགས་པོ་
བཀའ་བརྒྱད་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཀའ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་རྣམས། །བརྒྱད་
པ་འཛིན་ནོ་རྣམ་ཐར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཡང་རྟིང་མ་བ་
འབྲུལ་ན། བཞིས། །ལན་རེ་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེས་
དང་། བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་བར་ལྡན་འཕགས་པས། དེའི་
སྒྲོབ་རྒྱུད་ལ་ནོར་བ་མེད་པས་བྱུང་བའི་ལན་ལ་དེ་ རྣལ་མ་དང་མགོ་
མཚུངས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྟགས་རྟིང་མ་བ་ཟེར་བ་འདི་འབྲུལ་ཞེས་བདག་གི་
རང་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན། །ལྷང་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་མོད། དེར་མ་བརྗོད་ན།
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོད་གསལ་ངོས་མི་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ངོས་མ་ཟིན་ན་ཆོད་མ་
གསུམ་པའི་གནས་ལ་སྒྲོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། བཞི་ཨོ་རྒྱན་བསྐྱེད་
ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། བཞི་ཨོ་རྒྱན་བསྐྱེད་དང་། དེ་ཡིན་པ་ལ། སྤང་

འགལ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤེས་པའི་དབྱེད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ལུང་སྤྱོད་པ་དེ་ལྷན་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་སངས་རྒྱས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཀྱང་སློབ་རྒྱུད་ལ་འོར་པ་འབྱུང་མི་སྤྱོད་པར་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ། མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དག་ལས། དང་པོའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྟོ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་མི་ཡིན་པར་འགལ་བར་ཐལ། རྟིང་མ་བ་འབྱུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུ་རྒྱུབ་ཀྱི་སློབ་རྒྱུད་ལ་འོར་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ལས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཡང་བདེར་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་འགྲོ་ཀྱན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། ཅས་པ་འདི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པར་བདག་གིས་འཆད་པ་བྱེད་ཀྱིས་ཐོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་དག་པའི་གཏམ་གསན་པ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ། །ཡང་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱེད་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་ལས་ཉམས་ཤེས་པའི་ལན་ནི། དེ་ཡང་། རྣང་བ་སེམས་སུ་ཁས་མ་སྤངས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་ལས་ཉམས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཁས་སྤངས་ཁོ་བོས་མ་རྟོགས་སོ། །རྣམ་རྟོག་དང་ཆོས་སྐྱེད་

གཉིས་ཀ་ཁོ་བོས་ཁས་སྒྲུངས་བ་ཡིན་ཏེ་རང་ལྷོག་ནས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུངས་
པའི་སྤྱིར་བྱུང་སྟེ། རང་ལྷོག་ནས་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་གོ་ཚོད་པའི་
སྤྱིར། །ཡང་ད་ལྟ་རྟགས་པའི་དུས་ཀྱི་བསྟན་པ་མིན་པས་སྒྲོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པ་དཀའ་བས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་ལུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་
དགོས་ཤེས་སྒྲུས་པ་ནི། སང་གོས་ལ་སྐད་བཏོན་ཅིས་པའི་ལན་ནི། འོན་སང་
གའི་ལ་སྐད་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཏོན་པར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འབྲས་བུའི་དུས། རྟག་པའི་དུས། ལུང་གི་དུས་
རྟགས་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་སྤྱི་ནས་བཤད་པའི་དེང་སང་། ཁ་ཅིག་ལུང་གི་དུས་སུ་
འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟགས་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་སྤྱིས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཞལ་མཆོན་
གཙོད་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་དུས་བག་ཡོད་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱངས་ཡོན་ལ་གནས་ནས་
ཇི་སྤྱིད་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ། འཆི་ཁར་ བདག་ཤྲུག་བྱུང་པའི་བསྟན་
པ་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། འདིར་སྒྲོངས་བ་དང་ཐོས་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་གཤེགས་པ་ན་བདག་འབྲས་བུ་
བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྒྲོན་ལམ་ཐོབ་ཅིག་པར་
བཀའ་བསྟུལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ད་ལྟར་གངས་ཅན་ན་གནས་པ་ཆགས་པ་

གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འཆད་གྱི་འདུག་ཅེས་པའི་ལན་གནས་པ་དེ། བྱི་རོལ་ཏྲོག་གི་སྤེལ་ལྷུགས་ནང་པའི་ཐེག་པ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རང་གི་ཐར་པ་དེ་འཆོལ་བའི་བྱིར་བསྟན་པའི་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞི་ལྷག་གི་ཉེར་བསྟོན་དང་། དངོས་བཞིའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དང་པོར་ཉེར་བསྟོན་མཆན་ཉིད་རབ་རྩ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་ལ་བསམས་ནའང་། དེང་སང་བོད་ན། གནས་པ་ཆགས་པ་ཙམ་དཀའ་བྱས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་མིན་པའི་ས་དྲགས་དག་རྟེན་གྱི་བྲིད་སྟོལ་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་པ་ཆགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གང་དུ་སོང་། དེ་སོང་བའི་ཤུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་པོ་དེ་སུ་ཅེས་པ་ལ། རྣལ་མ་དང་མགོ་མཚུངས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་མི་དགོས། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་ཡོད་པ་ནི་རང་གྲུབ་པ་ལས་རང་ངོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རོན་གྱི་ལོག་པ་གཞན་འགྱུར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ནི་གང་དུ་འང་མ་སོང་སྟེ་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། འོ་ན་སེམས་ཅན་སྤང་མི་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ངོར་སྐྱེ་ཤད་སྤང་མི་དགོས་

པར་ཐལ། སྐྱེ་ཤད་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་
མ་སྒོ་བྱར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱི། སངས་རྒྱས་
ཉིད་རང་རྣམས་སངས་རྒྱས། གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་
ནོ། གཉིས་པ་ནི། བ་མར་མི་འགྱུར་ན། མ་མར་མི་འགྱུར་ན། བ་གར་སོང་། བ་
སོང་ན་དེའི་བྱལ་གྱི་མ་དེ་སུ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་ཅན་མ་འབྱུལ་
སངས་རྒྱས་འབྱུལ་ཞེས་འཆད་པ་ཅི། ཞེས་པའི་ལན། ཁོ་བོ་ནི་ བག་ཆགས་ངན་
པ་དེ་ལྟ་བུ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མ་བསྐྱོས་ནས་བསྐྱལ་བ་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་དོ།
།ཡང་རྒྱ་སྟོན་ཆོས་རྗེའི་ལྟ་ག་པའི་ལྟ་དང་སྒྲུབ་པ་མཐོང་བ་བྱུང་མེད་དུ་གསུངས་
པ་མི་འཐད་ན། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་བཟང་ངན་མེད་པར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་
དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་
ཅན་བཟང་ངན་མེད་པར་མདོ་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་དགོས་པར་བཤད་པ་དེ། དེ་གཉིས་
ལ་དམིགས་པའི་གཉིས་སྣང་སྣང་དགོས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བརྟན་
པས་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་བྱལ་གྱི་ལྟ་ག་པའི་ལྟ་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་

ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་གི་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པ་ཞུགས་པའི་
དབང་མངོན་གྱི་ངོར་སྐྱར་སྒྲོག་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཅིག་ཏུ་ཉོགས་
དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནའང་མི་རུང་སྟེ།
སྐྱར་པ་ནི་དུད་འགོའི་འགོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲུང་བ་ནི་དུད་འགོ་དང་རིས་མཐུན་
གྱི་ལས་བསགས་པའི་ལས་སྒྲུང་སད་པ་ལ་འབྱུང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་འཕགས་
པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དག་གི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱི། དུད་
འགོའི་ལས་སྒྲུང་སད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲུང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་
བཟང་ངན་དང་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལྟར་
ཀྱང་མི་རུང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟར་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་རི་སྤྲིད་
མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དག་པའི་ས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྣམ་
གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་མ་དག་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ལ་སྒྲུང་བའི་ལྷག་པའི་ལྷ་འང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་པའམ་རྣལ་འབྱོར་པའི་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐྱར་པ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འབང་ཞིག་ཡིན་
པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ག་ལ་རུང་། ཡང་གསང་སྔགས་བོད་དུ་མ་འབྱུང་།
ཞེས་སྒྲོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་པའི་ལན། ཁོ་བོ་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་

གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་སྒྲིབ་པའི་དོན་ཅི་འཆོལ། ཡང་དེར་སང་བཟུག་
ལུང་དུ་བྱེད་པ་འདིས་གྲོག་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་མི་ཆོད་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཆོས་གྲགས་ཀྱི་མཆོད་ཞལ་ནས་དཔེ་ཆ་མགོར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེ་ཐོབ་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། གྲོག་པ་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་
པའི་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་ཆོད། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲེ། སློབ་མས་
ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཆོག་དོན་བཟུང་ན་དེར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ།
ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་ལུགས་དང་། དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལྟར་ན་རྒྱད་ཆོག་རེ་ལའང་།
མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞི་རྒྱན་བདུན་ལྟན་གྱི་བཤད་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་སློབ་མའི་སློར་
མ་རྒྱད་ན་དེའི་ཆོས་འབྲེལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་མདོ་རྒྱད་ཆེན་པོ་ཐམས་
ཅད་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན། འོ་ན་དེར་སང་ལུང་བྱེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལོ་རྒྱུ་བ་
ན་མས་གྱི་ཆོས་བསྐྱར་ཚུན་ཆད་བསྐྱར་ལུང་ཞེས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །འདི་ལ་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་རྒྱ་གར་
ནས་འགྱུར་པའི་བཀའ་བསྟན་བཙུན་བཙུན་ལའུ་མེད་ན་མས་ཆོས་གྱི་དཀར་ཆག་ཏུ་
གཞུག་འཇུག་པ་དང་། རྒྱ་གར་མ་ཁུངས་མ་ན་མས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོད་དུ་
མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི།

།འཕགས་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་ཆེན་དག་གི་གཞན་དོན་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བས། དེའི་སྤངས་ཏྲོགས་དང་མ་མཉམ་
པར་དེའི་ཚུལ་ལ་རང་ཅག་རྣམས་དབང་མི་འབྱོར་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་སོ་སྟེན་སྒྲུབ་ཏུ་ག་ལ་ཡོད། ། ཡང་ལུས་མ་སྤངས་པར་
མཁའ་སྒྲིབ་དུ་གཤེགས་པ་མི་བདེན་ན། སྟོན་བདེར་གཤེགས་པ་རྣམས་གར་
གཤེགས། ཤེས་པ་ཡང་། འགལ་བ་འདྲ་བའི་འདྲི་བར་སྒྲུང་གྲང་དངོས་ལན་ནི།
མཁའ་སྒྲིབ་དེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་སྟོབ་པའི་
ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཟེར་ན། དེས་ལུས་མ་སྤངས་མི་སྲིད་དེ། ལུས་
ནི། འབྱུང་བཞིའི་རྩ་ས་སོ་སོར་བའམ། ཡང་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེར་སྒྲུང་
བའི་ཆ་ལ་འཆད་དགོས་ལ། ཇི་སྲིད་མི་སྟོབ་པའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ།
ལུས་ཀྱི་ཆས་བསྐྱས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་རུལ་སྤྲ་རབ་དང་། ཤེས་པ་
སྐད་ཅིག་མ་ཆ་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཞི་ནས། ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་མཉམས་པར་
བཤད་པ་ཡིན་གྱི། མ་དག་པའི་ལུས་མ་སྤངས་པར་མི་སྟོབ་པའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་རྒྱུད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་གར་ཡང་ཆོག་གཅིག་གྲང་མེད་དོ། སྟོན་མཁའ་སྒྲིབ་
དེར་ལུས་མ་སྤངས་པར་གཤེགས་པ་རྣམས་གར་གཤེགས་ཤེས་དྲི་བ་ནི་དོགས་

པ་མེད་དེ། བྱེད་རང་གི་མཁའ་སྐྱོད་དུ་གཤེགས་པར་ངེས་ཟིན་པ་དེ་དག་གར་
གཤེགས་ཤེས་དྲིས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་སོང་བ་དེ་ད་
གར་སོང་ཞེས་དྲིས་པ་དང་མཚུངས་སོ། ཡང་ད་ལྟའི་དགོ་སྐྱོང་རྣམས་ཐར་པ་མི་
ཐོབ་ན། དགོ་སྐྱོང་བྱེད་པར་འགལ་ཞེས་པའི་ལན། ད་ལྟའི་དགོ་སྐྱོང་དུ་མ་ཟད་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལྟའི་དགོ་སྐྱོང་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ཅི་
ལ་སྤིང། སྤྱིར་དང་སངས་རྒྱལ་ཙམ་གྱི་དུས་གྱི་དགོ་སྐྱོང་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་མི་སྐྱོད་པས། ཡལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་གཞོལ་བར་མདོ་ལས་བཤད་དོ།
།དེ་ལྟ་ནའང་དགོ་སྐྱོང་བྱེད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་མཐའ་
ཅན་དུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཇ་ལ་རུང་བ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་།
ལྷ་མ་སྤོང་གདིང་བའི་སྤྱིང་དུ་བྱོན་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་སྤྱོད་བརྒྱུང་བ་འདུལ་
བའི་བཅས་པ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། མང་དུ་མ་གསན་པ་དག་དེ་སྐད་དུ་
སྐྱབ་པ་ཡོད་སྤིང། སྤྱིར་དགོ་སྐྱོང་ལ་སྐྱན་གཞིར་བཤད་དེ། དུས་སུ་རུང་བ་དང་།
ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། སྐན་ཞག་བདུན་པ་དང་། རི་སྤིང་འཆོ་བཅང་གི་སྐན་
བཞི་བཤད་པ་ལ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྐན་ཅུ་ཉ་དང་རྒྱན་འབྲུམ་དང་། ལ་མ་
སོགས་གྱི་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་དང་། བཞིན་སྐྱང་བའི་འབྲས་

ཕྱི་ལྟ་བུ་དུས་རུང་གིས་རྒྱ་ལས་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་རུང་བ་
རྣམས་རུང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། སྤྱི་བྱི་བྱི་སྤྱི་དང་གྲུང་ཡོལ་ཐམས་ཅད་བྱེད་
པར་མེད་དོ། །དེས་ན་རྩ་ཏྲ་སོགས་ཐུན་ཚོད་དམ་དུ་རུང་བའི་མདོར་བསྡུས་ཇེ་ལ་
སྒྱར་བ་ཡིན་ནོ། མར་ཁུ་སོགས་ལ་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་ཆ། དུས་རུང་གི་ཆ།
ཞག་བདུན་པའི་ཆ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་དེར་ཡོད་པ་ལས། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་
བ་དེ་ལ་སོ་སོའི་རུང་བ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། ལྷམ་ནི་རྒྱང་བ་སྒྲོབ་བྱེད་དང་།
གདིང་བ་སོགས་གདན་སྒྲོབ་བྱེད་གཉིས་སུ་བཅང་བ་ཡིན་པས། གདིང་བའི་
སྤྱིང་དུ་ལྷམ་གོན་པར་རུང་ལ། འབྲུད་པའི་དུས་ནི། འདུལ་བའི་ལས་བྱེད་པ་
དང་། ཆོས་ཉན་བཤད་དང་། །བཟའ་བརྟུང་དང་བཤད་གཅི་འདོར་བ་སོགས་
ཀྱི་དུས་འབྲུད་དགོས་པར་བཤད་དོ། ཡང་རྩ་རི་ལ་མི་གྲུས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་
ལན་ནི། རྩ་རི་ཏྲ་ཞེས། རྒྱུད་སྤྱི་ནས་བཤད་པའི་གནས་ལ། ཁོ་བོ་དད་པ་ཐུལ་
དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྒྲ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེང་སང་ཀོང་པོར་
གནས་པའི་རྩ་རི་ལ་རྒྱ་བའི་རི་པ་ལ་མི་གྲུས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི། འདི་
རྣམས་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བའི་བྱིར། དད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་གཏེར་
སྟོན་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པས་བཅོས་པའི་གྲུ་རུ་དྲག་པོའི་མིང་ཅན་གྱི་ལྗེར་སོ་སྒྲུ་

བཤིག་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་ལན་དེ་དང་པོ་ནས་གས་པ་
དང་ཆ་འདུག་ཅིང་། བྱིས་ཅེ་ལྷ་སྒྲུང་པའི་ནང་ཡོས་ཞིག་སོས་བྱས་དུས་གཤིག་
པའི་རྗེས་སུ་ཐོས་པ་མ་གཏོགས་བདག་གིས་མ་ཐོས། ལྷེར་སོ་བཤིག་པས་ནད་
ཡམས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞེས་པའི་ལན་ནི། དེ་ལ་བདག་ཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་
།འབྲེལ་གང་ཡོད་བདག་གིས་མ་འཆལ་ཏེ། ཡང་བྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་དགག་
བཞག་འདོར་ལེན་མང་པོ་བྱེད་པར་གྲགས་པས་བྱིད་ཅག་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མ་བདེ་
ཅེས་པའི་ལན་ནི། ཁོ་བོས་འདེབས་དཀའ་བར་སྒྲུང་། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་དགག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
ལེན་པ་ལ་འབད་པ་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེར་བྱ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས།
ནམ་དུའོད་དང་ལྷན་པ་དག་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་པའི་གནད་ལ་རྟོག་པ་གལ་
ཆེའོ། དེད་ལ་རི་བོ་ཆེ་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཟང་ཟིང་གི་ཕན་འདོགས་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་དུ་བཀོད་པའི་ལན་ནི། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་མི་
བསྐྱུ་བར་འབྱུང་བས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཁོ་བོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲི་
འབེབས་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ལན་ནི། །སྒྲི་འབེབས་པ་ལྟ་ཞོག་
གཞན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པར་ཆས་ནས་

ཡུན་རིང་པོར་སོང་བའི་བྱིར། གཞན་ལ་སྤྲོ་འདེབས་པ་མི་ལམ་དུ་ཆད་ནས་ཀྱང་
ཡུན་རིང་པོར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་སྤེལ་དགོས་ཤེས་
པའི་ལན། བདག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པ་ཆེ་ཡང་། གདུལ་བྱ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རིགས་
ཅན་ལྟ་ཞོག། །སྤྱིས་བུ་རྒྱུད་དུ་མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་ལམ་ཙམ་ལ་འདུག་པ་མི་
གདའ་བས། ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་ལས་རྒྱུད་དུར་གནས་སོ། སྤེ་སྟོད་ཀྱི་གྲོག་གྲུ་
བཙུགས་ན་བསྟན་པ་ལ་པན་པ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་ལ། ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་
དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་བཞག་ནས་ཕྱག་ལེན་ལ་འདེབས་པར་སྒྲུང་།
ཁོ་བོ་ནི། དེ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་མི་བྱེད་དོ། ཡང་བོད་གངས་ཅན་པའི་ཆོས་
པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་བྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་པའི་ལན་ནི། དེ་ལྟ་
བུ་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་མིན་ཏེ། སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་རང་རང་གིས་ལས་དང་ཉན་
མོངས་པ་སོ་སོར་བསགས་ཤིང་མྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུ་
བར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རུས་པའི་བྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལྟ་བོ་
རྣམས་བདག་གིས་འཛིན་བསྟངས་མཐུན་པར་བྱ་མི་རུས་ལ། དེར་མ་ཟད། གནས་
ཏན་གནས་མ་བུ་པས་ཀྱིས་པ་བཙེ་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པར་བསྒྲུས་པའི་རིག་པས་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་བསྟུས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ད་སངས་རྒྱལ་གྱི་
བཀའ་དང་བསྟན་པ་བསྟུད་གོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཅི་སྟེ་ཡང་སློ་ཆུང་འགའ་ཞིག
བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་པར་སྟུད་དགོས་ཞེས། དེ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ངེད་གྱི་དྲི་བ་ལ་ཁྱེད་མི་དགའ་
བར་གྱུར་ན་བཟོད་པར་གསོལ་ཞེས་པའི་ལན་ནི། སྦྱིར་གང་ལའང་མི་དགའ་
བའི་སློ་མེད་པས་དེ་འདྲའི་བཟོད་གསོལ་གྱི་གཞི་མེད་དོ། ཁྱེད་གྱི་ལན་རགས་
པའི་རིམ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ཞིབ་པར་སྟངས་སྟེང་པར་སྦྱོ།

༣༣། །ཀུལ་ཕྱིན་ལས་པ་ལ་དྲིས་ལན་དུ་གདམས་པའོ།

དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་གྱི་སྦྱིས་སུ་སྦྱོན་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དཀར་བའི་སྒྲ་བ་མཆོག་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་
ཞིང་གྲུས་པས་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ལོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་
པ་ཆེན་པོ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སར་གཤེགས་པ་དག་གིས་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་ཚད་གྱི་གདེང་གྲུར་མཛད་པ་ལས། འབྲས་སུ་རེ་དོགས་
དང་བྲལ་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཞར་ལས། འབྲས་སུ་ད་ལྟའི་དུས་ན་ལྟ་བ་མཐའ་

དབུས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས། སྒྲོམ་པ་གསལ་འགྲིབ་མེད་པར་ཉམས་སུ་བྱུང་།
སྒྱུད་པ་སྤང་དོར་བྲལ་བར་སྒྱུད་ཅེས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་
ཞེས་པ་ལས། རེ་བ་ཞེས་ཐོབ་པའི་འདོད་བྱ་བ་བར་པོ་དང་དོགས་པ་ཞེས་ཐོབ་བྱ་
མིན་པའི་ངན་པ་སྟེ་མཆོག་དམན་གྱི་བཟང་ངན་རང་བདེན་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་
དང་མི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྤར་དེ་ལྟར་བཟུང་སྟེ། འདོད་བྱ་
ལ་ཆགས། འདོད་མིན་ལ་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་གྱི་ལས་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་
བཟང་ངན་དུ་འཁོར་ཞིང་། དེ་ལྟའི་འདོད་བྱ་ཡིན་མིན་རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
པ་ལ་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་གྱི་དགེ་ལས་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་
སུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་སོང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། མར་འཁོར་བ་
རང་བདེན་པར་འཁོར་དོགས་པ་དང་། བྱང་འདས་རང་བདེན་པར་ཐོབ་པའི་རེ་
བ་དང་བྲལ་བར་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་
སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱར་འཛིན་ལྟར་རང་གྲོལ་དུ་སོང་རྗེས། སྒྲིག་རྒྱུའི་རྩ་ལ་སུས་ཀྱང་འབྱུང་
བར་རྩོམ་པའི་རེ་དོགས་མི་བྱེད་པ་ལྟར་རེ་དོགས་ཀྱི་གནས་ལས་གྲོལ་བར་
འབྱུང་རོ། །ཡང་ན་ལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས། སྒྲིབ་གཉིས་
ལེགས་པར་བྱང་བ་ན་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་
ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལས་རེ་དོགས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་
འབྲས་བུ་འབྱུབ་པར་གོགས་ཀྱི་གདོན་ཐམས་ཅད་མི་བླ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཏེ།

ཚུལ་དེས་སངས་མ་རྒྱས་པར་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་ལ་ཡིད་གྱི་རེ་བ་ཟད་དེ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྟ་བ་
ལ་མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ཞེས་པའང་གང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་བལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷགས་
པའི་སྒོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒོས་དེ་
ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་ལོག་པའི་མཐའ་འཛིན་
ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་དག་སྤངས་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དབུ་
མ་སྟེ་གཞུ་བོའམ་རིགས་པས་གནས་ཚུལ་དུ་བཟུང་བ་དེའང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་
དུ་བལྟས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོས་བཏགས་ནས་གཟུང་འཛིན་དུ་བྱས་ཆད་
སྒོ་ཡི་སྒོ་བཀྲུ་ལས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔལ་མཁའ་སྐྱོད་
དབང་བོས། །མཐའ་བཅས་མཐའ་བྲལ་ལ་སོགས་པ། །བཟང་འདོད་གྱི་ལྟ་བ་
རྟུན་གྱི་ཁྲིགས། ཞེས་དང་། །གཞུང་ལྷགས་གྱི་ལྟ་བ་ཅི་བཟང་ཡང་། །གནས་
ལྷགས་གྱི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྟུབ་པ་ན་གནས་ཚུལ་
ལ་འདི་ཡིན་གྱི་བལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་རང་སར་གྲོལ་བ་ན་
མཐའ་དབུས་ལ་བཟང་ངན་དང་མཆོག་དམན་གྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་
ཞི་བའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་རོ། དེ་ལྟའི་དུས་སྒོམ་པ་
གསལ་འགྲིབ་མེད་པར་སྐྱོང་བ་ནི་མཆོན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་མཆོན་

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཟིགས་པ་ན་རབ་རིབ་ཀྱི་ནད་
དག་པ་ལ་སྒྲིག་དུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པ་ལྟར་སོང་བའི་རྗེས་ལ། དེ་ལྟའི་
རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་རེས་གསལ་བ་དང་རེས་མི་གསལ་བའི་ཚྱུང་བ་མི་འབྱུང་སྟེ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཚྱུང་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟའི་སྒྲོམ་ལ་གསལ་འགྲིབ་ཏུ་ཉམས་སུ་ཚྱུང་ན་གཤམ་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་
དུས་ན་སྟོད་པ་སྒྲུང་དོར་དང་བུལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པའི་སྟུང་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིབ་
གསུམ་སོགས་དོར་བྱ་རང་བདེན་པར་ཡང་མ་བྱུབ། ཆོགས་གཉིས་སོགས་སྒྲུང་
བྱ་རང་བདེན་པར་ཡང་མ་བྱུབ་བཞིན་དུ་བྱུབ་པར་སྒྲུང་དོར་དུ་སྟོད་པས་
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་པ་དག་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྒྲུངས་ཤིང་མུང་འདས་ཀྱི་
བདེ་བ་ལ་གནས་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དུས་མིན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
སྟོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་། སེམས་ཅན་འཕེལ་
མེད་འགྲིབ་མེད་སྒྲུལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟུང་པ་འཛད་དུ་མེད་པས་འགྲོ་བའི་དོན་
བྱེད་པའི་སྟོད་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟའི་
བསགས་སྒྲུངས་རང་བདེན་པ་སྒྲུང་དོར་དུ་མ་བྱུབ་པར་རྟོགས་པ་ནས་མཁའ་

མཉམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སེལ་ཞིང་དོར་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་སྤང་
བར་སྟོང་སྟོང་ས་ཆེན་པོས་འཇུག་པར་བརྟུལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་
དཔའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོད་པའི་མི་
གནས་པའི་དགེ་བའི་སྟོན་པ་སྤང་དོར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་དོར་གྱི་འཇུག་པ་
མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་མཚན་མ་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་བརྩོན་པ་ནམ་མཁའ་མ་
སྟོང་གྱི་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ནི།
།སེམས་ཅན་བསམ་དང་མཐུན་བཞིན་སྟོན། ཅས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྤང་དོར་གྱི་དངོས་པོ་རང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཡོད་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་དེ་ལྟའི་དགག་སྐྱབ་ལ་སེམས་པས་སྟོན་པར་འབྱུར་ན།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་ལུས་ཏེ། བྱེད་པ་གཅིག་གིས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་
དངོས་པོ་གངས་མེད་ལ་སྤང་དོར་གྱི་སྐབས་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་
ན་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་ཅམ་དུ་
བསགས་སྤང་གི་སྟོན་པ་སྤྱད་པས་འགོ་བ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་དོར་དང་
བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་དུས་ན་དོར་བྱའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དགེ་བ་དམ་པར་འབྱུར་བ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དོར་བྱ་ཉིད་ཀྱང་དོར་བྱར་མི་བདེན་པར་སྤང་བྱར་མཉམ་པ་དང་།

སྒང་བྱའི་དགོ་ཚོགས་ཀྱང་མཚན་མར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒང་བྱ་ཉིད་ཀྱང་སྒང་
བྱར་མི་བདེན་པ་དོར་བྱང་མཉམ་པས་གང་ལའང་མི་སྒང་མི་འདོར་མཉམ་ཉིད་
ཀྱི་སྒྱུད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དག་གི་
སྒྱུད་པའི་ཚུལ་ཆེས་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དངོས་བདེན་ཀྱི་འཁོར་
འདས་ལ་སྒྲང་ལེན་དུ་བྱེད་པ་དག་གི་སྒྱུད་ཡུལ་ཀྱི་སྐལ་བས་བསམ་པ་ལས་
འདས་པའི་བྱིར། སྐལ་མཚོག་དག་གི་ལྟ་སྒོམ་སྒྱུད་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟོ།
ཁེས་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཀམ་སྒྲིན་ལས་པ་འཛིགས་བྱ ལ་སྒྲས་པའི་
སྒྲིས་འབྲས་བྱ་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བའི་དོན་རི་ལྟར་ཁེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་
དོར། ཀམ་པ་མི་བསྒྱུད་དོ་རྗེས་སྒྱུར་བའི་དགོ་བས་འགོ་ཀྱན་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་
འཕྲོབ་ཕྱིར་བསྐྱོ་བར་བབྱའོ། །

༄༅། ཀམ་བསྐྱན་འཛིན་ཀྱི་འཕོ་བའི་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ།།

སྙམ། ཀམ་བསྐྱན་འཛིན་ཁེས་གསལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རང་གཞན་མངོན་པར་
མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སུ། ལུས་སེམས་འཕོ་བའི་དགོ་ལས་རི་ལྟར་ཁེས། དྲིས་
ལན་ཉུང་དུར་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཇི་ལྟོ་དགོ་ལས་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱ་གསུམ།

ཤམ་གྱི་རིམ་པར་བཀྱི་བའི་དགོ་བ་ལས། འཕོ་བའི་མན་ངག་ཟུར་དུ་ག་ལ་
ཡོད། འོན་ཀྱང་གསང་སྤགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡི། རྟེན་འབྲེལ་སྤགས་གྱི་དགོ་
བའི་རྩམ་པ་ལས། འཆི་ཀ་སྤགས་སུ་བཅའ་ཐབས་དོ་རྗེ་ཡི། དགོ་བའི་ལས་
གྱིས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སུ། འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་
ལ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྩལ་པོར་ཤེས་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་རབ་ལ་ཆོགས་བརྒྱད་
རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་ཡུལ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སངས་ཏེ། འབྲུལ་མེད་རྣམ་
པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྟར་བའི། སེམས་ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་གྱི་སྐྱེ། སྤང་
བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱུའི་འོད། དབྱེར་མེད་མ་བཅོས་སོར་བཞག་དགོ་བ་
ངེས། སྐྱབ་ཆོགས་མ་ལུས་བཅད་དེ་ཆོགས་གཉིས་པོ། སྐྱད་ཅིག་དེར་རྫོགས་
སྐྱ་གསུམ་གནས་སུ་འཕོ། འབྲིང་ལ་རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་པོའི་འབྲུལ་སྤང་ཀུན།
འིམ་གྱི་འགགས་པའི་དུས་སུ་གཉུག་མ་ཡི། སེམས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་དང་
དབྱེར་མེད་པའི། བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྟོམས་འཇུག་དགོ་བ་ཡིས། རྒྱང་
སེམས་འདུན་པས་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ། སམ་འོག་ས་སྟེང་མཁའ་སྟོན་རྣམ་
གསུམ་གྱི། འིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་དེ་གར་འདོད་དུ། སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ལ་
འཕོ་བར་རྩམ་པ་ཡིན། ཐ་མ་ལ་ཡང་མཆོག་དམན་གཉིས་ཡོད་དེ། མཆོག་ནི་

རྟོག་བཅས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟོག་མེད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒོམ་པ་
ལས། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་གསལ་སྒྲུང་འཆར་བའི་ཆོ། །མ་དག་རྒྱུད་སེམས་སྡོན་དུ་
ལེགས་སྦྱང་བ། །ལེགས་པར་བྱང་བ་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོ། །ཅུ་གསུམ་རྒྱུད་གི་
སྦྱོར་བ་བཞི་ལྷན་པས། །ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་ཆར་ཡང་སྒྲ་ཚུལ་གྱི། །རིག་པ་འཛིན་པའི་
གནས་སུ་འཕོ་བར་བྱེད། །དེང་སང་དེ་ལྟའི་གང་ཟག་རབ་འབྲིང་ཐ། །གསུམ་
ཀ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཐ་མའི་དམན་པ་ལ་ནི་འཆི་ཀ་སུ། །གང་ཟག་
ཆོས་ཀྱན་སྒྲུ་མ་ཆི་ལམ་ལྟར། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྦྱེད་དང་འཆི། །འཆིང་
གྲོལ་མེད་པའི་རང་དུ་ལ་བསྐྱེད་ནས། །གནས་སྐབས་ཉེན་འབྲེལ་སྒྲུང་ཙམ་ཆོས་
འདི་ལ། །རང་གི་སྒོ་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་པོ་དང་། །ཅུ་བའི་བླ་མ་ཀམ་ལྟ་བུའི།
།སྒྲུ་གསུང་བྲགས་གསུམ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་ཏུ། །གཡོ་བ་མེད་པའི་རང་ལ་སེམས་
བཀོད་ནས། །དེ་ཡི་རང་དུ་འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་དེར། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡི་རྒྱས་
པས་མངོན་མཐོ་ཡི། །གནས་སུ་པལ་ཆེར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་དེ་
ཙམ་ལ་ནི་སྒོ་ཡི་གདེངས། །བཀལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཕོ་བར་མི་རྒྱས་པས། །དེང་
སང་ལོང་ཡོད་དུས་འདིར་ཐུག་རྒྱ་ཆེ། །མ་བཅོས་སོ་མའི་གནད་འདིར་གོམས་
པར་གྱིས། །དེ་དག་རང་སྟོབས་ཉིད་ཀྱི་འཕོ་ཚུལ་ཡིན། །གང་ཟག་གཞན་སྟོབས་

ཉིད་གྱི་འཕོ་ཚུལ་ལ། །བདག་གི་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་རས་ཆེན་གྱིས། །འབྲུང་
བ་ཐིམ་སྤྱད་ཆོ་ན་འཕོ་འདེབས་པས། །གང་ཟག་དེ་དག་དེ་ལ་དག་བའི་སྒོ།
།གཏོད་མི་བྱས་པས་འཕོ་བར་མི་བྱས་གསུངས། །འོན་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
ལྡན་པ་ཡི། །གང་ཟག་མཆོག་གིས་གང་ཟག་པལ་བའི་སེམས། །དག་ལ་བཀོལ་
བའི་བདག་སྐྱེན་འགྱུར་བ་ནི། །ཆོ་འདས་སྤྲུགས་གྱིས་བྱས་པས་མིང་བྱང་ལ།
བཀུག་ནས་གནས་སྤར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ནི། །དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་
བཞིན། །ཤིན་ཏུ་འཕོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་ནི། །ཨ་མེས་གཡངས་སྐྱབས་ཞེས་པ་
འཆི་ཀ་སྤྱ། །འབྲུལ་ཞིག་གཞོན་ཏུ་འོད་གྱི་ཕྱག་དའི་མགོར། །བཞག་ནས་ཨོ་
ཐེང་གོང་ཐེ་གོང་ཞེས་པ། །གསུང་ཆོ་འཕོས་པར་འགྱུར་བའི་མན་ངག་ནི། །སྤྲུག་
ལུང་ཐང་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དྲུག་ཏུ། །ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་།
།བདག་ནི་འདི་ནས་སྐྱེ་དང་འཆི་ཡང་རུང་། །སྤྱི་མ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་མཉན་པ་ཡི།
ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་མ་གཏོགས་པའི། །འོག་མོན་གནས་ཀྱང་དགའ་
ཆོར་མི་གདའ་བས། །ཀུམ་བསྟན་འཛིན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་ཞོག །ཅིས་བྱ་བ་འདི་
ནི་ཀུམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་ལེགས་པར་སྤྱར་བའོ། །གཅིག་ལུས་སོ། །ཡང་གཅིག་
ལུས་སོ།

༄༅། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་ཚས་སྒྲུའི་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ།།

ཁྱོད་ཀྱི་དྲིས་ལན་ལ། འབྲས་བུ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་ཚས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་རང་
བཞིན་གཅིག་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ནི་ཚས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་
ཡིན་ལ་ཚས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས། སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲུངས་པ་མཐར་ཐུག་
ཏུ་བྱས་པ། ལུང་པོ་ལྷ་སྒྲེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྲལ་
བ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་གནས་གྱུར་ཀྱི་སྒྲུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཕྱིན་ལས་དང་
བཅས་པ་དེ་ཡི་ཚོགས་དོན་ཞིག་ལ་ཚས་སྒྲུ་ཞེས་སྒྲུ་རྒྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་འབྲས་
བུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་གཞུགས་ཀྱི་
སྒྲུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་རྒྱ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སེམས་རྒྱུད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོར་མི་
གནས་པ་སྟེ། དེའི་མིང་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་བདེར་
གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་། རྣམས་གཞུང་རྣམས་སུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བྱ་བ་དང་།
གཞི་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ནོ། གཉིས་པ་གཞུགས་སྒྲུའི་རྒྱ་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་གི་བརྩེ་བ་དང་དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་

གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གཞན་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱོན་པ་སོགས་ལས་ཐོས་
པའི་བག་ཆགས་སྒྲུངས་ཏེ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་སང་པ་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་
ཏེ། འདི་ཡང་རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡིན་ལ་འདིའི་མིང་ལ་སྒྲེ་མཆོད་
དུག་གི་བྱུང་པར་བཞེས་དང་། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བྱ་བ་སོགས་མིང་ཁ་གསལ་
ཡོད་དོ། འོ་ན་སེམས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་འཛིང་བ་འབྱུལ་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བའི་ཆོ་ན་འཁོར་བ། སེམས་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་འབྱུལ་མེད་ཀྱི་བསགས་སུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བའི་ཆོ་ན་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཡིན་ལ། །འོ་ན་མུང་
འདས་བདེན་ལ་འཁོར་བ་མི་བདེན་པའི་འཁོར་བ་འབྱུལ་བ་དང་བརྟུན་པ་ཡིན་
པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། མུང་འདས་ནི་མི་
བསྐྱེད་བ་དང་མ་འབྱུལ་པས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་
རྟུན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་འདི་ཡང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
དམ་པའི་སྐབས་སུ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་
སུ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་པའི་
སྐབས་ནི་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀར་མི་སྲིད་ལ། གནས་སྐབས་སུ་ནི་
དོན་དམ་ཉིད་བདེན་པར་འཛོག་ཅིང་དེའི་ཆོ་དེའི་མཆོན་གཞི་ནི། མུང་ན་འདས་
པ་བདེན་གཅིག་སུ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་མུང་འདས་ཀྱང་དོན་དམ་

མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འདུས་བྱས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་མཐར་
ནི་བདེན་པ་གཅིག་པའང་རྟེན་པ་མ་ཡིན། སྤྲགས་གཞུང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་
སྟོང་གཉིས་མེད་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་དེའང་ངོ་རྗེ་ཐེག་
པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་དམིགས་མེད་ཀྱི་བརྟེན་བ་ཀླན་རྫོབ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་སྟོང་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་
པ་ལ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བྱ་བ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གཡུང་བྱ་བྲལ་ལ་
གདམས་པའོ། །

༄༅། །བྱབ་བསྟན་གསེར་མདོག་ཅན་ནས་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་མཆོག་
གི་བྱིས་ལན་དང་། སྤྲར་བྱི་བ་སྦྱལ་བ་བཞུགས།

བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བྱེ་སྤྲུལ། བདག་མེད་དེ་སྤྱ ག་བསྐལ་བདེན་པའི་
རྣམ་པའི་རྣམ་སྤྱུ་ཁས་ལེན། མདོ་སྤྱེ་པས་བདག་མེད་དེ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཡིན་ཏེ། རགས་པའི་བྲམ་པས་རྩ་ལེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་
འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པས་བདག་མེད་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་གི་
སྟེང་དུ་གཟུང་འཛིན་ཀླན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་འདོད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་

ལ་ལྟ་བུ་དེ་ལྷགས་དེ་པས་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ཅེས་རེ་མདའ་བས་གསུང་ལ།
ལྷགས་དེ་པས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་ཅེས་པའ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་པས་གསུང་
བར་འདུག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་མི་རུང་བའི་བྱིར།
ཆོད་མའི་བྱི་ལན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོབ་ཐོགས་མེད་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
དབུ་མའི་མདོ་དང་སེམས་ཙམ་གྱི་མདོའི་དབང་དུ་བྱས། དྲང་རེས་སོ་སོར་འབྱེད་
པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་ལུང་བསྟན་པས་གཉིས་ཀར་ཀྱང་དྲང་རེས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུབ་བོ། །མཛོད་ལས། རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་
ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་དེ། སྟོབ་ལམ་བྱི་མ་གསུམ་འདོད་
པའི་རྟེན་ལ་སྟན་གཅིག་ཏུ་བགྲོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དགོ་སྟོང་
གི་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་
པར་ལྷགས་དེ་ལ་འགྱུབ་མོད། ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་དགོ་སྟོང་ཚུལ་འབྲས་འདུས་མ་
བྱས་རྗེས་ཡོད་མི་འགྱུབ། སྦྱིར་ཚུལ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་ན་ཞུགས་གནས་
ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་རང་དུ། རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་

འཆད་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་ཚུལ་འབྲས་དང་། ལྷགས་གནས་སོགས་དམིགས་གྱིས་
བསལ་ནས་བཤད་པའི་བྱིར། མཛོད་ཀྱི་དྲིས་ལན་ནོ། ལུ་ལྷགས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་
ཚུལ་བྱིམས་གཉིས་སྒྲོས་པ་མི་སྒྲོས་ཏེ། ལུ་མ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་དང་། བྱི་མ་
གཞན་རྒྱུད་དེར་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱད་བའི་དབང་དུ་བྱས། བྱི་མ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསྤྱད་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་གཞོད་དོ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་
དང་སང་འཛོག་ཏུ་མེད་དེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་གང་དུ་མ་བྱིན་པར་
སྤངས་པ་ལ་སྐྱེ་བོས་ཆད་པས་བཅད་དུ་ཡོད་པ་དེར་རིན་ཐང་གི་ཚད་ཡོད་ཀྱི།
དང་སང་ཆད་པ་བཅད་དུ་མེད་པས་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཚད་བཞག་རྒྱ་མེད་པའི་
བྱིར། གཞན་དུ་ན་ཀརྒྱ་པ་ནིའི་བཞི་ཆ་ཉིད་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཚད་དོ།
ཡར་ཅུང་ཟད་དྲི་རྒྱ། ཐེག་ཆེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་པ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་
ལུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། མཛོད་ནས། ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་པ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
འབྲས་ལུ་མེད་པར་བཤད་འདུག་པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
མཛོད་རང་ལྷགས་ལ་ཅི་ཡོད། དེང་སང་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ན་ས་དགོ་
བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གང་ཟག ཡམ་པ་འཆབས་བཅས་བྱུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་འདུས་

ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་གྱི་འདུག་པ། ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ལས་
ཆགས་པར་བཤད་དམ་མི་ཆགས་པར་བཤད་འདུག །འདོད་སེམས་ཅི་གཅིག་
པ་ཅམ་མ་ཐོབ་པར་ཐེག་ཆེན་མ་ཐོབ་ལམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེང་སང་མང་དུ་
སྒྲུང་བ་འདི་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་གང་ལས་བཤད། ཆོས་རྗེ་པཌ་ཆེན་
ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཆད་གྱི་གདའ་བ། དེ་ལྟ་ན་
དེར་དབུ་མའི་ཚད་འབྲས་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལྟར་སྒྲུང་། རིགས་གཉེར་
དུ་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་འདུག་པ། དེ་ལྟ་ན་སོ་སོར་བརྟགས་
འགོག་པ་དེ་མེད་པར་འདོད་དམ། མི་རྟག་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་
དགོན་མཆོག་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་ལོང་ཞིག བྱི་མ་ལྟར་ན་མཁའ་མོ་གཤམ་བུ་
དང་མཚུངས་། འགོས་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་འདོར་
བར་འགྱུར་བས་མཐའ་ཆོད་པའི་ལན་ཐོབ་ཅིག །

༄༅། གླིང་བྱང་པ་ལ་འདོད་པའི་བྱིས་ལན་བཞུགས་སོ། །

འཁོར་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཆེན་པོར་འགྲན་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དྲགས་
པོ་བཀའ་བརྒྱད་ལ་སྦྱི་བ་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱག་འཆལ་ཞིང་སྦྱབས་
སུ་མཆིའོ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་འདིར་ཁམས་ནས་གླིང་ཨ་འདོད་བྱང་པས།
དཔལ་ལྷན་ས་སྦྱུ་པས་འདོད་པའི་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་པའི་དོན་དང་།
བཀའ་བརྒྱད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེ་བའི་བཞེད་པའི་བྱག་སྒྲ་ཆེན་པོའི་དོན་གཉིས་
གཅིག་གམ་མི་གཅིག་། །དེ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བྱིར་
བྱུང་བ་ལ། ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ས་སྦྱུ་པས་དབང་བཞི་པའི་དོན་
དེ་དབང་གསུམ་པའི་འབྲིག་པའི་ཆོར་བདེའི་ངོ་བོ་རང་སྟོང་གི་རྣམ་པ་རྟོག་ཡུལ་
ཀྱི་གཞན་སེལ་ཞིག་ལ་མཛད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ངོར་པའི་ཆོས་རྩེ་འགའ་ཞིག་གསུང་
བ་རྣ་ཐོས་པོན་དགྱེར་ཅམ་མ་གཏོགས་རི་ལྟ་བའི་ཆ་བདག་ལ་མི་བདག་གོ་
སྦྱིར་དབང་བཞི་པའི་ཚུལ་ལ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲེ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་
བཞི་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་དང་གཉིས་གསུངས་པ་ལས།
གསང་འདུས་འཛིགས་བྱེད་གཤེད་སྒྲོར་སོགས་པ་རྒྱད། བདེ་དགྱེས་སོགས་མ་

ཀུད་ཐམས་ཅད་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་ལས་མ་བསྟན་པས། དེ་དག་གི་བསྐྱེད་རྗེ་གས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་ཡང་སྒྲ་ན་བཅས་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་དགྱིལ་ལའོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོག་གི་དང་པོའི་དགྱིལ་ལའོར་པའི་གོ་འཕང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདན་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ལས་གདན་གསུམ་རིགས་རྒྱུད་ཉི་ཆེ་བར་གྲུབ་ཀྱང་གདན་གསུམ་རིགས་ཆེན་ཁྲབ་བདག་རྟག་པའི་ལྷ་སྒྲགས་འདུས་མ་བྱས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་དེ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དབང་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་གཟུགས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཐུན་མོང་ལས་བསྐྱབས་པས་དོར་སེམས་ཉི་ཆེ་བ་ལས། ཁྲབ་པའི་དོར་སེམས་སྐྱབ་མ་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གཞི་དང་དབང་བཞི་པ་ནི། བཙོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་རྒྱར་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་གསང་རྒྱ་དྲ་སོགས་དོ་རྗེའི་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་དག་པའི་དགྱིལ་ལའོར་བཅུ་གཉིས་ལ་ཞུགས་སྒྲིན་གྲོལ་གསུམ་མེད་པར་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་བཞི་པ་དེས་ནི་རིགས་ཆེན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཆང་རྒྱབ་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་བཞི་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་དབང་གསུམ་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འདོད་གཟུགས་འཛིག་རྟེན་པའི་

དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་དང་མི་འདྲེས་པ། བྱན་མོང་མིན་པའི་དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་རིས་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་བསྐྱབ་པར་
བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་འབྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་དང་། བདེ་གསང་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་བཞི་
པ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་ཅེས་རྒྱད་སྟེ་མཁན་པོ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་
སྤྱི་པ་ལ་རྒྱད་ཡོད་པའི་དེ་ཡིན། བཀའ་བརྒྱད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ནི་རྒྱད་སྟེ་ལས་འབྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་
བཞི་པ་དང་གཅིག་མི་གཅིག་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་
མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པས། དགའ་བ་བཞི་ལས་འདས་པ། འོད་གསལ་ལས་ཁུང་
པར་དུ་གྱུར་པ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་མ་རེག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། བྲམ་ཟེ་
ཆེན་པོ་ས་ར་ཉས་ཀྱང་གཏུག་མ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོ་ཉའི་དོན་ནི་
དབང་བཞི་པས་རྟོགས་པར་མི་རྣམས་ཞེས་དམངས་དོ་ཉར། ལ་ལ་བཞི་པའི་དོན་
འཆད་པ་ལ་ཞུགས། ལ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་གཞན་དག་
སྟོང་ཉིད་ལྟ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བལ་ཆེར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན།
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །འོ་ན་བཀའ་བརྒྱད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེ་བའི་བཞེད་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་སོགས་
གྱི་ཉམས་རྟོགས་ལྟ་གྲུབ་གྱི་དྲི་མ་དང་ཡེ་བྲལ་ཆེན་པོར་གདོད་ནས་ཡེ་བཞུགས་

ཉིད་ཡེ་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཆར་བ་ལ་མ་བཅོས་ཨོ་སྤ་རེ་འཛོག་
པ་ལས། དེ་ལ་དབང་བརྒྱད་ཁྱེད་འགོ་བ་དང་། དྲིལ་བུ་འཁོལ་བ་དང་། ལྷ་
བསྐྱོམས་ནས་བསྐྱུས་པ་བྱ་བ་དང་། ཡམ་གྱིང་བསགས་ནས་སྦྱོན་བསྐྱེད་བྱ་བ་
སོགས་དང་། འབུལ་སྤྱད་བྱས་ནས་སྦྱབ་མཆོད་འཇུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ངལ་བས་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་པ་མ་ལགས། དེའི་རྒྱན། རྩོན་ས་སྦྱ་པ་ཀྱན་
སྟིང་གི་དྲུང་དུ་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུབ་བྱོན་དུས་ཁམས་པ་སྤྲས་མཆོད་ལ་གནས་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་མཛད། ས་སྦྱ་པ་དང་བྱད་མེད་དུ་བྲམ་མར་བསྟེན། བྱིས་ཕག་མོ་གྲུབ་
རྗེ་སྦྱམ་པ་ལ་ལའི་སྦྱ་མདུན་དུ་བྱིན་སྤར་ས་སྦྱ་པའི་དབང་བཞི་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་ཉམས་དེ་དྲུངས་ནས་འབྱོན་པར་མཛད། བཀའ་བརྒྱད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེ་པའི་
ཕྱག་ཆེན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མཛོན་དུ་མཛད། དེ་སྐབས་ས་ཆེན་གཤེགས།
ཁམས་པ་སྤྲས་མཆོད་ཁམས་སུ་བྱིན། བདེར་གཤེགས་ཕག་གྲུ་སངས་རྒྱལ་པའི་
རྒྱད་ཁམས་སུ་བྱུང་ནས་སྤྲས་མཆོད་ཀྱིས་བདེར་གཤེགས་ཕག་གྲུའི་སྦྱ་མདུན་དུ་
བྱིང་སངས་རྒྱལ་པའི་གདམས་ངག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་གནང་དགོས་ཟེར་ནས་
ཕྱག་ཆེན་གྱི་གདམས་པ་ཁྱེད་པས། དེའི་ལན་དུ་ཕྱག་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྦྱིས་སྦྱོར་
གནང་བ་བདེར་གཤེགས་ཕག་གྲུ་པའི་བཀའ་འབུམ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནང་ན། བྱིང་
དང་ས་སྦྱ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ང་ཞི་དད་པ་མཉམ་པོར་ཡོད་པས། ངས་བྱིང་ལ་ཕྱག་
ཆེན་བསྟན་མི་རིགས་ཀྱང་བྱིང་ལྷ་བུ་ལམ་ལོག་པར་ལྷུང་ན་མི་བརྟུབ་པས་ཕྱག་

ཆེན་མི་འབུལ་ཀ་མེད་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བཟོད་པར་གསོལ་ཞེས་དོན་གྱིས་མཐོལ་
བཤགས་ལྟ་བུའང་མཛད་གདའ་བས། བཀའ་བརྒྱད་དྲགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ་བའི་ཕྱག་
ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཞིག་ཀླུ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་མདོ་ཁམས་སུ་བརྒྱུ་
པའི་དགོ་བས་འགོ་ཀུན་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་གོལ་བར་གྱུར་ཅིག ལྷམ་སྤྱུས་བཅད་གཏྲི།

༡༡། ༄ར་སྤྱ་དཔོན་པོའི་བྱིས་ལན་བཞུགས།

རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། ༄ར་སྤྱ་དཔོན་པོའི་གཏུམ་
མོའི་བྱི་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་ན། གཏུམ་མོ་ལ་དངོས་དང་བཏགས་པ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལས་དྲུག་ཕྱི་ནི་ལྷགས་འབྱུང་ས་མེ་དང་
ལྷགས་ལྷོག་མེ་རྒྱུད་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་ཉི་མ་དང་། ཉ་གདོང་གི་མེ་དང་། དུས་
མཐའི་མེ་དང་། འཛིག་ཏེན་སྒྱེ་བྱེད་གྱི་མེ་ཁམས་རྣམས་སོ། །ནང་ལ་རྩའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་རོ་མ་རྒྱུད་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉིད་རྒྱུད་། ཐིག་ལའི་དབང་དུ་ན་གློད་
མ་ཁའི་ཐིག་ལེ་སེམས་གྱི་དབང་དུ་ན་ཡུལ་ལ་མདོན་པར་མཆེད་བྱེད་གྱི་སྤང་བ་
དང་ཡུལ་ཅན་ལ་མདོན་པར་སྤང་བྱེད་གྱི་ཆགས་པ་དེ་མདོར་ན་ནང་གི་ལུས་
སེམས་སྒྱེ་གནས་འཛིག་བྱེད་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་མེ་རྒྱུད་གི་ཆའོ། །ཕྱི་ནང་གི་
གཏུམ་མོ་འདི་དག་ལ་སྤྱི་བ་བཅས་སྒྲོ་བུར་བྱི་མ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་རོ་བོ་

དང་། སྤྱི་བ་བྲལ་བ་དེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐམས་
ཅད་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པས་འཁོར་འདས་གྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་གཏུག་མ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་བདེན་དོན་
བཅུ་གཉིས་གྱི་ཆ་པ་ཅན་གྱི་དུས་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་
ཉི་མ་དང་། དེ་ཉིད་ཐབས་དོ་རྗེ་ལྷ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉི་རུ་ཀ་ལ་འབྱུང་
པའི་གནམ་སྟོང་གི་དུས་གྱི་དོ་རྗེའི་ཉི་མ་བཟང་ལྷ་ར་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བྱེད་གྱི་དོ་རྗེ་དུས་མེ་འོད་གྱི་
སྤྲང་བ་ཆེན་པོ་ཁ་ག་ལུ་ཀའོ། འདིའི་ངོ་བོ་ལ་ནི་སྤྱི་བ་མེད་ལས་སྤྱི་བ་བཅས་གྱི་ཆ་
གཏན་མེད་ཅིང་། དབྱེ་ན་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ།
བཏགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་ལྟ་མོ་བརྒྱད་གྱི་ལྷས་བྱེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཅན་གྱི་སྟེ། ཁྱོ་མོ་དང་
གཏུམ་མོ་དང་དྲག་མོ་དང་ཟ་བྱེད་མོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གྱི་ཆ་ལ་
ཆོག་དྲག་དང་རྣམ་བཅད་དང་རོ་གདན་དང་ཆོས་འབྱུང་དང་སྐྱེ་གནས་དང་རྩ་ག་
དང་དོ་རྗེ་སེང་གའི་བྲི་དང་པད་གདན་དང་སྟོང་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་
ཅི་རིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ལ། ཡང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
ལ་གཏུམ་མོ་དང་ལྟ་མོར་བཏགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
དེར་བཏགས་པ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་དེར་བཏགས་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་བཏགས་པར་

སོང་བ་ནི་སེམས་ཙམ་སྒྲ་བ་དག་གི་ཚུལ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གྲུབ་པར་སྒྲ་
བ་ནམས་འདོད་ཀྱང་། དབུ་མར་སྒྲ་བ་དག་གི་ཚུལ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་
གྲུབ་པར་སྒྲ་བ་དག་གི་ནི་དེ་མི་འདོད་པས། ལྷགས་དེས་ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆ་
ལ་བཏགས་པ་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པར་མ་སོང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་བའོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཆོའི་འགྲམ་དུ་སྒྲས་
པའི་དགོ་བས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པའི་རྒྱར་
བསྐྱོའོ། །

༡༣། །ནི་རིང་པ་འཕགས་པའི་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ།།

སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁའ་ན་པ་ཀམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ནི་རིངས་པ་དགོ་སྒྲོང་འཕགས་པའི་དྲི་བ་ལ། ལྷང་བཤགས་འདོན་
ཚུལ་ལ་འཕགས་པ་སྒྲས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་མཆོན། སངས་རྒྱས་
བཞི་ལ་སྒྲོར་དགོས་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་སྒྲུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དགོ་ལྷན་པ་
ནམས་སངས་རྒྱས་སོ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་མ་སྒྲུར་ན་
མིང་འབོད་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཡོང་བེར་བ་གཉིས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་

འཐད་ཅེས་པ་ལ། འཕགས་པ་ལྷའི་ལྷང་བཤགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ལེགས། ཅོང་ག་པ་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་གསུང་པ་མི་བདེན་ལས་ཆེ་སྟེ།
གསང་སྒྲགས་ནས་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་མིང་ནས་
འབོད་ཅིང་ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། ཡང་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་དེས་ཆོག་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ། འབས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་
རི་ལྷར་ཡིན། ཞེས་པ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི། གཏན་དུ་བའི་ཐར་པ་མཆོག་གི་གྲུབ་
པ་དང་བདེ་བའོ། །དེའི་དེས་ཆོག་ནི། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མཆོག་ནི། དེ་
ལས་གོང་དུ་བགྲོད་དུ་མེད་པས་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཏོ། ཕྱག་ནི་ལོ་པཎ་
གྱིས་བཀས་བཅས་ནས་བཅུག་པའོ། །དེས་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། མཆོག་གི་
དབུ་མ་ལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རོ་མ་དང་རྒྱང་མའི་མདུད་
པ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མདུད་རྒྱུད་ཐིག་གསུམ་བཅུ་གཉིས་པོ་གྲོལ་
ཞིང་། མཆོག་གི་དབུ་མར་ཐིམ་པས། ལམ་ལྷ་དང་ས་བཅུ་གཉིས་བགྲོད་པར་
བྱེད་དོ། །འབས་བུ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་བཞི་དབང་བཞིས་སློན་པར་
བྱས་ནས། སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱངས་
ནས་བྱི་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་མཆོམས་སྤྱར་ནས་

འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་
གསང་སྤྲུགས་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་རྗེའི་དགོངས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བརྒྱན་པ་
ཞིག་ཞུ་ལགས་ཞེས་པ་ལ། དབུ་མ་རྩ་འཇུག་གི་དགོངས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་
གའང་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱད་པར་མི་འདོད་དེ། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན། འཕགས་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཐར་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི། སྤེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདག་གིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ལྟར་བྱར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དབུ་མ། རང་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་ཁར་
གཟུང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
སེམས་ཙམ་པས་དེའི་ཁར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་
བུར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དབུ་མ་པས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ལ། གསང་སྤྲུགས་པས་ནི། ཐ་
མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་དང་སྤྲུགས་སུ་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་པའི་ལྟའི་དེ་ཉིད། བདག་
གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉི ད་ལ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ། །ཡང་རང་སྟོང་
གཞན་སྟོང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་རང་སྟོང་། ཆོས་

ཆོས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཀྱི་དྲི་མས་དག་པ་འདི་གཞན་སྟོང་ཟེར་བ་འདི་ཡིན་ལགས་
སམ། ཟླ་ལྔ་པ་དང་། གྲུག་མཁའ་དོལ་མུ་པའི་འདོད་པ་རྗེ་རང་གི་དགོངས་པ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིར་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་མེད།
གཞན་སྟོང་ཟབ་པར་བཞེད་འདུག་པ་ཇི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པ་ལ། ཀླུ་པའི་
ཡུལ་ལ་སོགས་པར་རང་གཞན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ཉི་ཤུ་དང་། བཙོ་བརྒྱད། བཅུ་དྲུག་
སོགས་གསུངས་པས། དེའི་མཐའ་སྙད་རྒྱ་གར་ན་ཡོས་ཡོད། ཡུམ་སོགས་ལས།
ཆོས་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དང་། ཆོས་གང་ཞིག་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་
སྟོང་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་
ནི། ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་གི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་སྟོང་
ཉིད་ལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁའ་གྱི་བར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་ཀྱུན་ཏུ་
བརྟགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འཆད། དབུ་མ་པའི་
སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁའ་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་།
རང་ལ་རང་གིས་ངོ་བོས་སྟོང་པ་རང་སྟོང་དང་། རང་ལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་
གཞན་སྟོང་དུ་འཆད་ལ། ཟླ་ལྔ་པས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
སྤྲོ་ཞིང་། རོ་ནང་པས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་གཞན་མཆོག་ཏུ་བྱས་ནས། གློ་

བུར་གྱི་དྲི་མ་ལ་རང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནས་དེས་སྟོང་པར་འདོད་ཟེར། གཞན་སྟོང་ཟབ་
པར་བཞེད་པ་ནི། དེང་སང་ལུང་ར་རབ་འབྱམས་པ་སོགས་རྩལ་འདོན་དུ་བྱེད་
པས། ཁོ་པ་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་། རེད་དེའི་ཟབ་ལུགས་ལ་གོ་བ་ཆེར་མ་རྟེན། རེད་ནི་
གིང་རྟེན་སྟོལ་འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེས་པའི་ལུགས་བསྐྱར་བ་མ་
གཏོགས་། རེད་ཀྱིས་འདོད་པ་བྱུང་པ་བཞག་ག་ལ་རུང་། ཡང་། དབུ་མ་ཆེན་
པོ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་མིང་འདོགས་མ་གཏོགས་དོན་ལ་
བྱུང་པར་མེད་ཟེར་མཁན་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལ། རྒྱགས་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལུགས་དེ་པའི་དབུ་མ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡོད་དེ།
རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ལ་དབུ་མར་བཞག་པའི་
ཕྱིར། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་དབུ་མ་དང་རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནི། བདག་མེད་
ཙམ་དུ་དོན་གཅིག་ཀྱང་། རྒྱགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན།
དབུ་མ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་རེད་ཀྱིས་མ་ཐོས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རེད་
ཀྱིས་མང་པོ་མཐོང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ནི་བསྐྱབ་སྐྱབ་ཆེར་མ་བྱས་
པས། ལུགས་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་མཁས་པའི་པརྟེན་ཏེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་དྲི་བར་ཀྱིས་
གིག་ ཡང་། དེང་སང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་རྣམ་རྟོག་གང་གར་ལ་ངོས་

འཛིན་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོམ་གཤམ་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་དུ་འགོ་འམ་མི་འགོ་རི་ལྟར་
ལགས། ཞེས་པ་ལ། ཆགས་སོགས་གྱི་ངན་རྟོག་ལ་དེར་ངོ་གཤམ་ནས་རྟོགས་པ་
མཛོན་གྱུར་བ་དེ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་དང་མི་འགལ་ལ། བཟང་
རྟོག་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ལའང་དེ་དང་དེར་ངོ་གཤམ་པར་བྱས་ནས་ཆོས་
ཅན་དུ་བཟུང་ནས། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གྱི་རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒྲོམས་ན། བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ལ་ཐབས་གཤམ་
གཉིས་ཡོད་པའི་གཤམ་རབ་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པའི་ལུང་མ་
བསྟན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ངོས་བཟུང་ནས་བཅོས་མེད་དུ་བསྐྱེད་ས་པས་ནི། འབྲས་བུ་
གང་ཡང་མི་བསྐྱེད། མི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་གང་གར་ལ་ངོས་བཟུང་ནས།
བཅོས་བཅོས་གང་ཡང་མེད་པར་དེའི་རང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན། ལུས་
ངག་གིས་ལས་མ་བསགས་ཀྱང་། ཡིད་གྱི་ལས་དེས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་
སོང་དུ་སྒྱེ་བར་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་གང་གར་ལ་ངོས་བཟུང་ནས།
བཅོས་མེད་དུ་བསྐྱེད་ས་ན་ལུས་ངག་གིས་དགེ་བའི་ལས་མ་བསགས་ཀྱང་། ཡིད་
གྱི་དགེ་བའི་ལས་དེས་ལྟ་མིའི་ལུས་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་མགྱུར་

ལས། སྒྱུར་སྒྲུབ་སྟོང་ཟུང་བའི་སྒྲུབ་དང་། །སྒོ་བྱས་ལྟ་ཡི་སྒྲུབ་དང་། །ཁྲུང་
སེམས་ལས་གྲུབ་སྒྲུབ་དང་། །ཞེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་ཞིག་གནང་དགོས་ཤིང་།
དགེ་ལྡན་པ་རྣམས། བཀའ་བརྒྱུད་པས་སྒྲགས་བྱ་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་ལུས་ངོས་མ་བློན།
ཞེས་བརྟན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་གདའ་བ་ཇི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པ་ལ། མགུར་མ་རྩེ་
མི་ལ་ལ་ཁ་གཡར་བའི་དགེ་ལྡན་པའི་སེར་མོ་བ་ཞིག་གིས་བཞོས་པར་སྒྲུང་།
དགེ་ལྡན་པ་རྣམས། བཀའ་བརྒྱུད་པས་སྒྲུ་ལུས་ངོས་མ་བློན་པས་བརྟན་བཅོས་
བྱེད་ཀྱི་གདའ་བེར་བ་དེ། བྱེད་ཀྱིས་སྐྱད་ཆ་མ་དག་པ་ཅིག་བོས་པ་ཡིན་པར་
འདུག རེད་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲེ་གདོང་གོང་མའི་གཡོག་པོ། ཨ་བསོད་པ་བྱས་
དེར་སངས་སེར་འབྲས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དམག་ལ་ར་བྱ་འདེད་འདེད་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་དགེ་ལྡན་པས་བརྟན་ཐབས་
བྱེད་མི་ལུས། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲུང་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲི་ཤོད་ན་ལོར་མ་བན་ཀྱི་སྒྲེ་
མེད་པས་དགེ་ལྡན་པ་རྣམས་བརྟན་པ་འགོ་བར་སྒྲུང་། གཞན་དབུར་སྟོད་ན་
མགོན་རྒྱལ་མི་གཅིག་ལ་དགེ་ལྡན་པ་ཡོད་དགུ་ཅིག་གི་ཀྱང་བརྟན་པ་མི་འགོ།
དེ་ཙམ་ལ་མི་འགོ་ན་། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་པོ་དཔོན་ས་གོང་མ་དང་། རིན་
སྒྲུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟ་དགེ་ལྡན་པས་བརྟན་པ་ག་ལ་འགོ། རྩེ་མི་ལའི་མགུར་

ཚུམ་མཁན་སེར་མོ་བ་དེས། རྗེ་ཙོང་ག་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱུ་མའི་རྣམ་བཞག་གྲང་
ངོས་མ་ཟིན་པར་ཟད་དེ། སྤང་སྟོང་བ་ཟིའི་སྐྱུ་མ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཞག་དེ་པས་མི་
བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེང་སང་ཆགས་ལམ་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཁམས་
དཀར་ཆ་མ་ཉམས་པ་ཙམ་བྱུང་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲོའམ་མི་འགྲོ་ཇི་ལྟར་
ལགས། ཞེས་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་ཆ་འདི་ནི། མི་ཉམས་
བའམ་མི་འགྱུར་བ་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ཕྱིས་ས་བཞིན་ནོ། །ཡང་། བདག་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་ཇི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པ་ལ། བྱིད་
སྐྱེ་བ་སྐྱར་མར་ནི་ཁམས་གསུམ་གར་སྐྱེ་བ་དཔག་མེད་སྤངས་པས་ཅིག་ཡིན་
འདུག། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་གངས་མེད་སྤངས་ནས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་
རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་
ཡང་མ་ཐོབ་དགོས། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རིགས་
ངེས་ན། མཐར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་མྱང་འདས་སུ་འགྱུར་ཞིང་།
དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། ཉིད་ཅག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་ལ། །ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། མིང་གཅིག་འདོག་དགོས་ཞེས་པ་ལ། ཀམ་ཁ་དོག་ཟབ་
མོའི་དཔལ་ཞེས་བ དགས་སོ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་ལེགས་
སྦྱད་ཐམས་ཅད་འཁོར་འདས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་རྩ་བ་དང་
བསྐྱམས་ནས། སྤྱི་མེད་ཀྱི་བྱ ང་ཆེན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོ་བར་བགྱིདོ། ཞེས་པ་
འདི་ནི་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་ཐོ་མོ་གངས་ཀྱི་རི་སུལ་ནས་བྲིས་པའོ། རྗེ་བཙུན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གཅིག་ཞུས་ཤིང་གཏན་ལ་ཐབ་རྗེས། སྤྱིར་ཡང་སྐོབས་ཞུས་ཅུང་ཟད་བྱ་བྱི་ཞུ་
གཏུགས་དང་ལྷན་ཅིག་བྱུང་ཉིད་དུ་བྱས། ༑ ཡང་ནི་རིང་པའི་ཡི་མཁན་གྱི་དྲི་བ་ལ། ད་ལྟའི་
ཤེས་པ་འཛིན་མེད་རང་ཤར་དུ་བྱུང་བ་ལ། དེ་ཀའི་རང་ལ་བཞག་པས་མ་བཅོས་
པའི་ཉམས་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ལ། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལ་གཟུང་འཛིན་
དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་འཛིན་མེད་རང་ཤར་ཤེས་བྱར་མི་སྲིད། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་དམ་མེད།
ཅས་པ་ནི། གས་ལུགས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མེད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་
ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། རྒྱུད་དོར་བསྐྱས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གོ་ཆོད་དམ་ཞེས་པ་
ལ། རྗོགས་རིམ་དོར་བསྐྱས་ཀྱིས་རྗོགས་རིམ་གྱི་བསྐྱས་པའི་གོ་ཆོད་ཀྱང་།

བསྐྱོད་རིམ་གྱི་གངས་རྟགས་མཚན་མའི་བསྐྱོན་པའི་གོ་མི་ཚོད་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་བཟླས་པའི་སྟོན་དུ་བསྐྱོད་རིམ་གྱི་བཟླས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་མ་ཁག་ཅིག་འདས་དུས་ཞག་མང་པོ་སྤར་རྟགས་མ་བྱུང་ན་བཟང་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་མི་བཞེད་པ་ཅི་ལགས། ཞེས་པ་ལ། དེད་དེ་མ་བྱུང་ན་བཟང་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་མི་འདོད། སྤྱིར་འདས་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ། འདས་ཟིན་ནས་ཞག་མང་པོའི་སྤར་རྟགས་ཡོང་བ་ཤེས་བྱར་མི་སྲིད། འཆི་དུས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ་འོད་གསལ་ཤར་ནས་རང་ངོ་ཤེས་པའི་ཐོག་དུ་གནས་ན་བཟང་ཞིང་། ངོ་མ་ཤེས་ན་ཞག་མང་པོ་སོང་གུང་མི་བཟང་བ་འདྲ་ལགས། ཞེས་པ་ལ། རང་ངོ་ཤེས་མ་ཤེས་རང་རིག་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ངོ་མི་ཤེས་པ་མེད་པས་བྱི་ཕག་གུང་བཟང་པོར་འགྱུར་ལ། གཞན་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ངོ་མ་ཤེས་པའི་རང་ལ་ཞག་མང་པོ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་སྐད་དེད་ཀྱི་མ་ཐོས། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁར་འཕོ་བ་འདེབས་པའི་དུས། བྱི་དབྱུགས་ཆད་ནས་བྱེད་དམ་མ་ཆད་པར་བྱེད་པ་གང་དག་ལགས། ཞེས་པ་ལ། བྱི་དབྱུགས་ནང་དབྱུགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་དེད་ལ་རྒྱས་མེད་གུང་། རང་གི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པས་འཕོ་མ་རུས་ན། གཞན་གྱི་

དམིགས་པས་འཕོ་ཐུབ་པའི་སྒྲོས་མི་འདུག། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་
རྟགས་ཅི་ལྟར་ཡོང་། ཞེས་པ་ལ། ཞེ་སོགས་གྱི་ལས་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་ཡོང་། རྒྱ་རྒྱུག་གི་བརྗེའི་མིང་ཤང་གི་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ལགས་
ཞེས་པ་ལ། བཀའ་བརྒྱད་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྤྲུགས་གྱི་
ཐབས་ལམ་ཟབ་མོས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་ནས་སྒྲོས་མཚན་ཡིད་ལ་བྲལ་
བའམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་ཤང་སྒྲོས་མཚན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ་སྟོམ་པའི་
སྒྲོས་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་གཤམ་གཅིག་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་མི་
མིན་གསུང་བ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་པ་ལགས། ཞེས་པ་ལ། སེམས་ཅན་དང་སངས་
རྒྱས་རྒྱུད་མི་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་གཅིག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་འཛང་མི་རྒྱ་བ་ངེད་ཀྱིས་མི་འདོད། ཡང་རང་
སངས་རྒྱས་ན་གཞན་སྣང་བྱལ་དུ་མ་ལུས་པ་མི་འདོད་བྱ་བ་རི་ལྟར་ལགས་བྱ་བ་
ལ། རང་ཉིད་འཛང་རྒྱ་བ་ན་རང་སྣང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛང་རྒྱ་བ་
ཡིན་ཀྱང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་བྱལ་དུ་མ་ལུས་པ་ནི་ཁོ་པོ་
མི་འདོད་དོ། །འདི་ལྟར་བགྱིས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མ་རྒྱན་ནམ་མཁའ་དང་

མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་བར་བགྱིའོ། །

༄༅། །ཆེ་རིང་ལྷུ་མ་མོའི་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ།

ཀམ་རབ་གསལ་བའི་དོགས་ལན་ནི། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཁྱིད་ཡིག་ཏུ།
དང་པོར་སྒྲ་བ་ལ་སྒྱུན་དུ་བཟླ། བར་དུ་སྒྲ་བ་བསྐྱེས་ཏེ་སྒྲོམ། ཐ་མར་སྒྲ་
བ་རྒྱན་དུ་ཆེ། ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཅི་ལགས་ཤི། ཞེས་པ་ལ། དང་པོ་སྒྲ་བ་ལ་
སྒྲ་ཞེན་ལྟར་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྒྱུན་དུ་ཐག་བཅད་ནས། བར་དུ་ཅི་ལྟར་
སྒྲ་བ་ལ་མཚན་མ་དང་བྲལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཤེས་པ་
དང་བསྐྱེས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས། ཐ་མར་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་རང་
རིག་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ཆར་འཆར་བའོ། །ཀྱུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་ཇི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པ་ལ། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་རོར་རྣམས་ལྟར་
སྒྲ་བ་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ། བརྟགས་གིང་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
མཛོན་སུམ་གྱི་རོར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་

པར་བརྟགས་པའོ། །ཡང་དག་པར་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་འདི་འོ་ཞེས། ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་རང་གི་དོ་བོས་བྲུབ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བའམ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སེམས་ལ་མ་བརྟགས་ན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་ཡང་།
བརྟགས་གིང་དབྱེད་པ་ན། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་སྐྱེ་མེད་དུ་བྲུབ་པའམ། སྤང་ཙམ་
གྱི་ཆོས་ཅན་ལས་ཆོས་ཉིད་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། སྤང་དུས་ཉིད་ནས་མ་བྲུབ་པའི་
ཆོས་ཉིད་ལས་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་དུ་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ལ། དེ་
ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུས་པ་འདི་ལ། སྐྱེ་འགག་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོ་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་མེད་ཀྱང་། ལྟོས་ནས་གཞག་པ་ཙམ་
གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་འཐད་པས། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ། །ཡ་
བྲལ་བའི་སེམས་ལའང་སྐྱེ་འགག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་
གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། རང་
བཞིན་རྣམ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་
དགོ་བ་གོམས་པས་རྒྱ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་
བཞིན། ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་གོམས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

ཀྱུར་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱལོ། །མཚམས་མེད་དང་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ངོས་
འཛིན་རི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པ་ལ། ཡ་བསང་པ། མ་བསང་པ། དག་བཙོམ་པ་
བསང་པ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་སྤྱིས་པ།
སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་སེམས་ཀྱིས་བྲག་ཕྱུང་བ་རྣམས་མཚམས་མེད་ལྟོ། །མ་
དག་བཙོམ་མ་ལ་མི་ཚངས་སྐྱོད་བྱས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་
བསང་པ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པ་བསང་པ། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་སྟོ་
འཕྲོག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་མཚོད་རྟེན་འཛིན་པར་བྱེད་
པ་ནི་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ལྟ་ཡིན་ལ། དེང་སང་ཁག་ཅིག་། སྐྱ་གཟུགས་དང་
མཚོད་རྟེན་གྱི་ནང་ནས་གཏེར་འདོན་པ་ཡིན་ཞེས་མཚོད་རྟེན་སོགས་ལ་མ་
འབྲིན་པ་ནི་ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་ལ།
མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ཁོ་ནར་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ཞིང་། ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་བྱི་མའི་བྱི་མ་ཕན་ཆད་དཔུལ་
བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་ཡིན། སེམས་འོད་གསལ་བའི་དོན་རི་ལྟར་ལགས། ཞེས་པ་
ལ། མདོ་ལུགས་ལྟར་ན། སེམས་འོད་གསལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་
བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཆད། ལྷགས་ལུགས་ལྟར་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་

ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྲིག་དུས་དང་། འཆི་སྤྱི་ད་སྐད་ཅིག་གི་དུས་
གིན་ཏུ་ཐུ་བ་རེ་འཆར་། ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཐབས་
ཟབ་མོས་ཟིན་ནས་འཆར་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
གཟུགས་དོ་རྗེ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན། སེམས་འདི་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་
གོ་ཞིང་། དེའི་ངང་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་མཛོན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཆེད་དུ། སླ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན། དེ་ལྟར་མཛོན་དུ་
འགྱུར་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལ། དེ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་འགྱུར་བས་གསོལ་བ་ཐོབ་
ཅིག སྐྱེ་བ་དམན་པ་སོགས་ཀྱིས། དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྟན་
པར་གྱུར་ལགས། ཞེས་པ། སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་རྟེན་
མཆོག་དམན་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་དམན་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྟན་པ་
མ་ཡིན། ཤ་ཁྲག་ཉི་ལྔ། བམ་མཁའི་ཁ་དོག་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
གང་ལགས། ཞེས་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་ཤ་ཁྲག་དང་། ཉི་ལྔ་དང་།
བམ་མཁའི་ཁ་དོག་དང་། སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆེ་རབས་སྡུ་མ་
དེར་ཀྱན་དུ་བཏགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས། ད་ལྟ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་
གཞན་དབང་དུ་བདེན་པར་སྤྲང་བ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་སྤྲང་དེ་ཉིད་འབྲུལ་པ་

ལས་མ་འདས་པས། ཡིན་ཚུལ་ལ་བདེན་སྣང་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །སེམས་
ཟེར་བ་འདི་གང་ལགས། ཞེས་པ་ལ། ཡུལ་རིག་པ་པོ་འམ། ཤེས་པ་དེའོ།
།རན་རྟོག་བཀག་ནས་བཟང་རྟོག་གོམས་བརྟག་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་
སྟོང་རྗེ་དང་། སྤྱི་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་འདེབས་བྱས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་བྱང་
ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལ། དེས་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱིང་བར་མི་རུས་སོ་སྟམ་པ་ནི། དགེ་
ཅུ་གཅོད་པར་རུས་པའི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པས། མཆོམས་མེད་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་
བས་སྟོ་དེ་ལྟ་བུ་ཐར་འདོད་གྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཆེན་པོར་ཤེས་དགོས་
སོ། །རྟག་པར་ཁ་རྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དགོས། ཞེས་པ་ནི་ཀུལ་རབ་གསལ་གྱིས་
གཙོས་སེམས་ཅན་གྱིས། །དལ་འབྱོར་ལུས་རྟོན་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་ནས། །སངས་
རྒྱུ་བསྟན་པ་མཆོག་ལ་འཇུག་གུང་ཅིང་། །སྦྱབས་གནས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
མ་གྱུར་ཅིག །དེར་ཡང་བསྟན་འཛིན་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས། །ཀུལ་པ་
ཡིས་རྟག་ཏུ་རྗེས་བབྱང་ནས། །མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
།སྦྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་རྟག་པར་མཆོད་བྱེད་ཤོག །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
ཐབས་ཤེས་གྱིས། །ཕ་རོལ་སྤྱིན་པ་གྱུན་ལ་སྟོབས་ཐོབ་སྟེ། །མཁའ་མཉམ་

སེམས་ཅན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པར། །བདག་ཉིད་ཁོ་ནས་འཛིག་པར་བྱས་
གྱུར་ཅིག །ཁྱོད་ལའོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞི་བ། ཐར་པ་འདོད་པའི་ཐད་ནས། སྒྲ་
མ་དགོན་མཆོག་ལ་མཆི་མ་འབྲུག་པའི་དད་པ་ཡོད་ཟེར་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་།
ལམ་རིམ་སྒོམ་དུས་སྟོང་རྒྱུང་བྱུང་བ་ཟེར་བ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དགོ་སྒོ་འཕེལ་ན་
གོགས་མ་ཡིན་ཞིང་། དགོ་སྒོ་མི་འཕེལ་ན་གོགས་ཡིན་པས། གོགས་སེལ་དུ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་སྒོམ་ས། ཨོ་རྒྱན་པད་མ་དང་། རྗེ་མི་ལ་གསལ་སྤང་
ཐེབས་སོ་འོང་འདུག་ཟེར་བ། དེ་གཉིས་ལ་མོས་པ་ཆེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན།
གཞན་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། ཞེས་པ་ནི། རང་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་
འབྲི་བ་དང་། གཡོག་ལའོར་ནོར་རྗེས་སོགས་སྒོས་བཏང་ནས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་
རེ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་ཟུངས་གོས་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྟེན་ནས། སྒོ་རྒྱུད་དགོ་ལ་
འདུག་ཅི་ཐུབ་བྱས་ན་ཆོས་གནད་དུ་འགྲོ་འོ། བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལའོར་བའི་སྟོད་བཅུད་ད་ལྟ་བ་
དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། མ་འོངས་པའི་རྒྱན་འགོགས་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟར་
བའི་ཆ་སྤྱང་གཞིའི་ཞར་བྱང་དང་། མ་འོངས་པའི་ཆ་སྤྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན།
ཐ་མལ་གྱི་འཛིན་པ་ལོག་པའི་ཆད་མ། གང་ལ་ཐ་མལ་དུ་བབྱང་བའི་གཞི་དེའི་

སད་དོར་ལྷ་སྒྲགས་སོགས་དག་པར་ཤར་བ་དང་། དེའི་ཁར། དབང་གེས་གྱི་
དོར་ཡང་ལྷ་སྒྲགས་སོགས་དག་པར་ཤར་བས་མཆོག་གི་ དེའི་དང་པོ་ནི་བརྟན་
པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པའོ། ཆོས་ལྟན་གྱི་བྱ་བ་གཡང་
ཆེས་པས། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་གྱི་གདམས་པ་མང་པོ་འབྲི་བར་མ་ཁུས། མདོར་
བསྡུས་ཏེ་གདམས་པ་ནི། བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་སྣང་བ་སྣ་ཆོགས་དང་། ཁར་གི་སྐྱེ་
མཆེད་རིག་པ་སྣ་ཆོགས་ལ། གདོད་ནས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱོར་ཉིད་དེ།
ཁམ་ཉམ་པར་ཞོག་ལ་སྐྱོ་འདོགས་མ་ལུས་ཆོད། བཀྲ་གིས་དཔལ་འབར་འཛམ་
སྐྱིད་རྒྱན་དུ་ཤོག།

༄༅། སྤྲོ་རྣམ་པ་རྒྱལ་དབང་གི་དྲིས་ལན།

ལུན་པའི་ལམ་དུ་ཐོག་མེད་གཉིད་ཆེན་གྱིས། ལུན་རིང་རྣལ་པའི་དབང་ལྷག་
བཟང་པོ་རྣམས། གྲུ་ཡེ་ཡོངས་ཤིག་བརྩེ་བར་སྐྱུལ་བྱེད་པ། ལྷ་གཅིག་འཛིག་
ཉེན་དབང་པོ་གཏམ་འདི་ཉོན། གངས་ཅན་སྟིགས་མའི་གྲུབ་པ་མ་ལུས་པ།
བྱུངས་པོར་བྱེད་ལ་སྒྲོབས་པ་བརྟུལ་པོད་དེ། སྒྲོ་གོས་ཅི་འབྲས་ཀླན་པོའི་ཆོ་

ག་ཞིག །འདི་ན་རང་བཞིན་བཅོས་བྱ་ཡིན་པ་བཤོད། །ཀྱན་མཁུན་བྱ་ཡི་གསུང་
ཟེར་གར་བཞིན་དུ། །སྒྲ་ཚོགས་ངལ་བ་མང་པོའི་བག་ཉལ་གྱིས། །བསྐྱེན་དུ་
མེད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་ངོར། །འདོད་པ་དེ་དག་ཡ་མཚན་རི་མོར་གྱིས།
།ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་སྒྲོས་བྱ་ལས། །སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་འཛིག་རྟེན་
སྤྲོད་པའི་རབ། །གཡོ་དང་མི་རྟག་ངང་གིས་འཛིངས་པ་ནི། །ཚོས་ཉིད་ཡིན་སྤྱིར་
རང་གིར་ག་ལ་ཡོད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ནོངས།
།ཆངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་འཆི་མེད་སུ་ལས་ལེན། །དབང་ཐོབ་ས་སྤྱོད་རྩུ་འབྲུལ་
དུས་ཀྱི་བསྐྱེདས། །དགེ་བཅུ་རྫོགས་པའི་མགོན་དུ་སུ་ཞིག་ཡོད། །རིགས་གྲོལ་
ལྷན་པའི་དགེ་འདུན་རིང་ནས་བསྐྱེད། །བསོད་འདོད་ཚོགས་ཀྱི་གཉེར་བྱ་ག་ན་
མཆིས། །ཚོ་ག་ལའུལ་མེད་དམ་ཚོས་མིང་དུ་གྱུར། །ཉམས་ལེན་འདོད་ཀྱང་སུ་
ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཁྱེད་ཀྱང་ལེགས་བྱས་བྱར་གཡེང་སྟོན་པ་ནི། །དོ་སྒྲ་མཐོ་
དམན་འགྲན་སྤྱིར་པལ་ཆེར་ལས། །མཚོག་གི་བྱད་པར་རེ་བའི་དཔེ་བྱད་ནི།
།མྱོངས་པའི་དགེ་བ་དྲི་མའི་སྟིང་པོར་འབྱིན། །སྤྲིག་པའི་བདག་འབྲས་ཡུལ་གྱི་
ཉེར་སྤངས་ཏེ། །སྐྱེ་པོའི་མཐུན་སྤྱང་རྣམ་རིག་སད་པ་ལས། །ངན་སོང་གནས་
སྤྱང་ལུས་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི། །མཐོ་རིས་དེ་འང་མངོན་མཐོའི་གཟུགས་བརྟན་

དོ། ཁོར་འཛིན་ཡམས་ནད་འཛིག་རྟེན་བཀའ་པའི་གཏེར། གཞོན་སྟེར་དངོས་
པོའི་དབྱང་ཚོགས་དར་བ་ཡིས། །འབྱུང་པོ་ཀྱན་ལ་རིས་མེད་སྟོམས་པའི་དུས།
།འཁོངས་འགས་བསྟོད་ཚིག་ཟོལ་གྱི་ཀྱན་དགའོ། །མཚོན་གྱི་ཆད་པ་གདུགས་
སུ་མ་བབ་ཅིང་། །བདེ་འབྱུང་ལྷག་མའི་བས་ལ་འཚོ་བའི་དུས། །བར་གྱི་བསྐྱལ་
པ་ཐ་མ་བརྒྱད་པོ་ཡིས། །ལོ་རྟོག་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྲེན་བཅུད་ན། གཅམ་
སུའི་པན་ཚིག་པལ་ཆེར་སྟོན་དུ་རེ། །ཆངས་ཆེན་ལྷ་བའི་གནས་ལ་རོ་བྲོ་བས།
།རིག་བྱེད་གསང་ཚིག་ལོག་པར་འདོན་པ་ཡིས། །སྤྲུག་བསྐྱལ་བཅད་པའི་འགོག་
པ་ཇི་བཞིན་ནོ། །མཚོག་གི་ནོར་བུ་བྱི་དོར་མཁན་བཟོ་ཅན། །ར་རིའི་གོས་ཅན་
གྱི་ནའི་མངའ་ཐང་ལ། །མཁའ་སྤྱུ་པལ་པའི་རྟོག་དབྱེད་འབར་བའི་དཔལ།
།ཞིང་ཁམས་གཉིས་པ་གཞན་དུ་ཡོངས་གཅོད་དེ། །སྤྲོ་ན་མེད་པའི་གྲགས་པ་
རིད་པོ་ལ། །ཡུན་དུ་བརྟན་པར་ཆགས་པའི་དབྱུད་འདོད་པ་། །འགའ་ལ་མཁོ་
བའི་གནས་པ་མ་གྱུར་གྱང་། །འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ་རག་ལས་མེད།
།སྐམས་པའི་ནགས་ལ་སྤྲུག་སྟེང་གཞོན་ལུ་ནི། །སྟོ་བར་སྤྲུགས་གྱི་བདུད་ཅིས་
སྟེད་བྱེད་ན། །བྱུང་པའི་ན་རྒྱུད་རྣམས་གིས་ཅེན་པའི་རིགས། །བས་གྱི་ཡིད་ཅན་
དག་གིས་ཅི་ཞིག་ཐོས། །བརྟན་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སུན་ཚོགས་གྱི། །རིམ་པ་

མ་ལུས་ཚོགས་ལ་གདུགས་མེད་པའི། །འབྲས་བུ་འབེབས་འདོད་དབང་གིས་མུ་
ཅོར་ལས། །སྒྲིས་བུའི་དོན་རྣམས་བརྒྱ་ལམ་འབྱུང་དུ་མཛར། །དམན་པ་མཚོག་
དང་རབ་ནི་ཐ་མ་ལ། །བྱད་གཞི་བྱད་པར་མཚུངས་སྒྱུར་པལ་ཆེར་ཡང་། །བྱད་
པར་ཆོས་ཀྱི་བྱད་གཞི་སྒྲོང་བྱེད་པ། །རང་གི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན་སུན་འབྱིན་ཏེ།
།མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་ལ། །སྒྲུལ་གདུག་དུག་ལས་སྟགས་པའི་སྒོ་
འབྱུང་ན། །བྱབ་དབང་མགོན་གྱི་འབངས་སུ་བཟུང་རྣམས་ལ། །གོ་འཕངས་ཡ་
ངའི་གནས་ལ་ཅི་སྟེ་གདུངས། །འདི་ན་ཆོས་རྗེ་སྤྱ་མ་ཤུའི་ཏོག་གང་གི་རིང་
ལུགས་སྤང་ཆེན་སྒྱུ་བོ་ལ། །རི་བོང་རྩ་ཡི་མཚོན་ཆའི་འབྲུལ་མོ་བཞིན། །ཀྱེ་མ།
།ཕྱ་ཅན་གདོང་པ་རྣག་གིས་ཟོས་པ་ལ། །གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་སྟོད་ཀྱིས་
ཅི་ཞིག་བྱེད། །གཟུགས་བརྟན་བརྟན་པའི་མཚོན་རིས་སྒྱུར་བ་ཡང་། །མིག་
འབྲུལ་མཁན་གྱི་སྒྲུ་མའི་དགའ་སྟོན་བཞིན། །ཡིད་ལ་བདེ་བ་རྟག་ཏུ་མི་སྟོན་
པར། །སྤར་ཡང་ཟུག་རྩའི་ཁུ་སྤང་སྒྲོན་པ་ཡང་། །མ་དྲོས་མཚོ་མཚོག་ཟད་དུ་
མེད་པ་བཞིན། །སྐད་ཅིག་དེར་ཡང་བགྲང་གི་རྩོག་པ་ཐོགས། །དད་ལྡན་པལ་
ཆེར་རབ་བྱུང་འཆོས་པ་ལས། །རང་གི་སྒོ་གསུམ་དག་པར་སྤྱངས་ན་ལེགས།
།དགེ་སྦྱོང་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་སྒྲོན་བལྟ་ན། །ཆོལ་བུ་འཛིན་ལས་སྤྱབས་

མིན་ཕྱོགས་གྱུར་ཏེ། རྟོན་དང་བརྟན་ལ་དད་པའི་ཕྱིན་བྱེད་ན། །དམ་ཚིས་སྤང་
བའི་ལས་སུ་ཉེ་བའི་བྱིར། །འཆལ་ཚུལ་ཀུན་ལ་སྤང་ཞེན་ག་ལ་སྤོབས། །སོ་
སྤྱིའི་ཤེས་རབ་ལོང་བའི་ལག་ལོམ་བཞིན། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་བར་ག་ལ་
ཤེས། །རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་བཟུང་ལྟར། །བདག་ཚུལ་འཛིག་རྟེན་འདི་
ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲན། །ངེས་མེད་དེས་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་མདུད་པ་སོགས། །ཅོལ་ཆུང་
བྱིས་པའི་ཕྲག་རྒྱ་ཞིབ་མོ་ལ། །རིམ་བཤེན་པའི་རྣམ་འགྱུར་དོན་དམ་ཅན།
།འདིས་ཀྱང་སྤྲིད་པ་རྟག་པའི་རིགས་པ་ཡིས། །ཡུང་བོའི་ཚོགས་ལ་ཡིད་མཚོག་
མི་འབྱུང་བའི། །ངེས་ཤེས་ཡིན་སྟུང་སྒྲོ་ལ་མ་བྱངས་ཏམ། །མཚོག་གི་པན་བདེ་
མ་ལུས་གནས་པའི་རོ། །གང་ན་མཆིས་པའི་བསུང་གི་བཟང་བོའི་རྗེ། །རྟོན་པོ་
དག་གིས་ཤེས་ན་དད་པའི་ཆ། །སྤྲ་མོ་ལའང་འཇུག་པ་སྤྲ་ཚོགས་རྟེན། །སྟོན་
མང་དག་གིས་དུབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོག་ །ཡིད་འོང་མཛེས་པར་ལྷི་བའི་ཁུར་
བསྐྱམས་ནས། །དམ་པ་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་ག་ཤེགས་རྣམས་ཀྱི། །སྟོན་དང་
ལྷན་ཅིག་འདུ་བ་འགལ་བར་བྱེད། །དབང་ཕྱག་པལ་བ་དུས་མིན་བཅུད་པ་ནི།
།རྒྱ་ཤིང་མངལ་དུ་འབྲས་འཛིན་བདེ་བ་སྟོན། །སྤྱོ་སོགས་འདུས་བྱས་མཚན་
ཉིད་རྣམ་བཞི་ཡང་། ཅིག་ཆར་པན་ཚུན་ཚོ་འཕྲུལ་འགྲན་པ་བཞིན། །ཡང་དག་

ལམ་དུ་ཆུད་པའི་རིག་པ་ལ། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་པས་ནོགས་པར་མ་བྱས་པའི། །དྲི་
མེད་ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་པ་མི་འཇིག་པ། །གང་ལ་འབྲིད་པ་སུ་ཡིས་དྲ་བར་བཟུང་།
།མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་དོན་གྱི་དགག་བྱེད་པའི། །འཁོར་བའི་འཆོ་བྱེད་ལེགས་
པར་མཛངས་གྱུར་གྱང་། །འགོ་ཀུན་གསོ་བའི་བདུད་རྩི་དབང་པོ་མཆོག་ །གང་
ན་བོད་པ་དཔལ་གྱི་བེ་ལུང་ཤོག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ནང་པོ་སྤྲ་རྣམ་པ་རྒྱལ་དབང་
པས། །དབུས་གཙང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྒོན་ལམ་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
པའི་ངོར། །ཀམ་པས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྲས་པའི་རྟེན་དུ། །བདག་གི་སྤྲ་མ་རྩེ་
ཀམ་སྤོན་ལས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བདག་རང་གི་མོས་གུས་ཀྱི་རྟེན་དུ་སྤྲར་
བའི་པར་མ་ཞིག་བསྐྱར་ཡོད། །བགྲིས། །ནེ་གུའི་བསྟོད་པ། །གཟུང་བཞུགས་ཀྱི་
རིམ་པ། །ཨ་ཙཱ་པ་རྒྱ་འབྱུང་གནས་ཞབས་དང་། །བོད་སྤྱ་འགའི་མིང་རྣམས་ལ་
ངེད་བསམ་གཏན་གྱི་ནང་དུ་སེམས་བསྐྱུས་པས་རྟོག་པ་ཆེར་འཇུག་མ་ཁོམ་གྱང་
ལེགས་རབ་ཡོད་གདལ། །དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ་ད་ལྟ་ལག་ན་མེད། །བཟླ་
གིས་ཀྱི་དུང་ཞིག་བསྐྱར་བདོག །ཉིད་ཆོ་རིང་བར་གྱུར་ཅིག །བྱིན་རྒྱལས་རྟེན་
རྩེ་བཙུན་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་དབུ་ལོ་ཅིག་བསྐྱར་ཡོད། །མཉམ་ལོ། །

༄༅། །དཔལ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིས་ལན་བཞུགས།

རྗེ་བཙུན་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་དམ་པ་མཁུན་རབ་ཀྱི་དབང་ཡུག་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་
ཆེན་པོའི་སློ་ནས་ཡུག་འཛེལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱི་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་
ལོ། །དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་བསྐྱོན་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིས་ལན་ལ། དང་
པོར་སྟོན་བཙུན་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པས། དམ་
ཉམས་དག་པོ་གང་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ལ། སྦྱིར་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་བྲག་པོ་མངོན་
སྟོན་གྱི་ལས་གསུངས་པ་འདི། དངོས་བསྟན་བསད་པ་དང་མནན་པ་དང་གཟིར་
བ་དང་སྒྲོངས་པར་བྱེད་པ་དང་འབྲུལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད །
དོན་གསོ་བ་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་གི་
ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་ན་བྲག་པོའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དུ་ཞི་བའི་
ལས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རུས་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་བྲག་པོར་སྟོན་དགོས་པ་ནི་གདུལ་

བྱ་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པར་སྦྱོད་པ་མ་རུངས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ་
གཉེན་པོར་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གཞན་དུ་སྤང་བའི་སྦྱོད་
བཅུད་འདི་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཤིང་དེར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློ་རང་
གཞན་སུའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་དག་པོར་མིང་བཏགས་ནས་དེ་གཏུལ་
བས་ཤེས་བྱ་ལ་མཐར་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་
དག་པོ་བྱ་བ་དང་དམ་ཉམས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཙལ་ཡང་མི་རྟོད་པ་ཡིན་
ནོ། ༡ །ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་དྲིན་ཅན་གྱི་གཉེན་མཆོག་ཡིན་པ་ལ།
བསྟན་པ་སྤྱིའི་དགའོ་ཟེར་བ་དེ་འཛོག་མ་ཤེས་ཟེར་བ་ནི། དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མ་
གཉེན་གྱི་མཆོག་དེས་ཀྱང་། འུ་རྣམས་དང་པ་མ་ལ་དེར་ངོ་མ་ཤེས་ནས་གཞོད་
བསྐྱལ་བ་དེ་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱི་དགའ་འཛོག་ཆོག་ལ། གཞོད་བསྐྱལ་བ་དེ་
བསྐྱོག་པ་ལ་བསྟན་དགའ་དེ་བསྐྱལ་བར་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་
ཡིན་ལ། དེས་གཞོད་སྐྱེལ་བ་དེ་མ་སྐྱོགས་ན་མ་དྲིན་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུག་
བསྐྱལ་མི་བཟོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་བས་པ་མ་པན་བདེ་ལ་འཛོག་པའི་ཆེད་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོ་མ་ལྟན་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲོག་གཅོད་གྱི་ཉེས་པ་མི་

འབྱུང་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་བཅས་ལོག་པ་ཡིན་ལ།
བྱང་སྒྲིམ་ནི་དེའི་ཁར་ཡན་བདེ་གཞི་བཅས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་
པའི་དགེ་བའི་བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མན་ངག་པ་རྣམས་དག་
བོད་པ་དག་འཛིན་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ལྟར་ན། གཏོར་མ་དང་ལྷན་འཛིན་དང་དྲུག་གི་
ཇི་ལྟར་དགྲུག་ཟེར་བ་ལ། དེ་བདག་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་
གཙོ་སེམས་དེ་བཀུག་པས་སེམས་བྱུང་བདག་འཛིན་ཡང་རང་ཁྱེད་ལ་འོང་བ་
ཡིན། ༡ ཡང་དགྲ་བོའི་སྒོག་བཅད་ནས་རྣམ་ཤེས་མགོན་པོའི་སྤྱུགས་ཀར་
བསྐྱེད་ལུགས་ཅི་ལྟར་ཟེར་བ་ལ། དག་བོར་མིང་བཏགས་པ་དེའི་རྣམ་ཤེས་དྲི་
མའི་ཆ་དེ་དག་ནས། དེའི་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་དང་། མགོན་པོའི་
སྤྱུགས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དེ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དུ་སོང་སྐྱམ་པའི་མོས་སྒོ་ཞིག་ལས་
དེར་སང་བྱེད་ཐབས་མེད་དོ། ༢ ཡང་། །བསྐྱེད་རིམ་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པ་
དགོས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས། རྟོག་པ་ནི་
སྐྱེ་འཛིན་དུས་མཉམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པ་ཡེ་མི་འོང་བ་འདྲ་ཟེར་བ་ལ།
རྟོག་པར་མ་ཟད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཛིན་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་
རིགས་འདྲ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པ་ལ་དངོས་པོ་བརྟན་པར་འཛིན་པ་བཞིན།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ལ་སེམས་བྱུང་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྒྱན་རིང་
བར་གནས་ན་བརྟན་པར་འཛིག་གོ ལ ཡང་། དམོད་ཆོག་ལ་ཐོ་རྒྱུད་མོ་རྒྱུད་
གཉིན་འབྲེལ་རྩ་དུ་ཆོད། བྱང་རྒྱུད་དུ་རྒྱག་ཟེར་བ་སོགས་སྤང་བྱུགས་གྱི་ཆོག་
འདི་རྣམས་འདོན་དུས། དམིགས་རྣམས་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཟེར་བ་ལ། དེ་སྐད་དུ་
འབྱུང་བ་ཀུན་ཡང་སྤིག་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་དང་། བྱང་གྲོལ་གྱི་བར་
ཆད་ཐམས་ཅད་ཉམས་དམའ་ཞིང་རྩ་གཅོད་པའི་དོན་དུན་པའི་སྒོ་ནས་ཆོག་ཏུ་
འདོན་པའོ། ༥ །ཡང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་དུ་འཛིག་རྟོན་པ་
འབྱུང་བ་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱས་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཅི་ཙམ་ཟེར་བ་ལ། སངས་
རྒྱུས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུའི་འཁོར་དུ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་འབྱུང་བ་
བཞིན་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་དུ་སྦྱལ་པའི་འཛིག་རྟོན་པ་
འབྱུང་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུས་སྦྱལ་པའི་སྦྱ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱུས་དངོས་ཡིན་མིན་དང་། འཛིག་རྟོན་པ་དེའང་རྒྱུད་ཆོ་མཐོ་དམན་ཇི་
ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསོད་ནམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྦྱས་པའི་དགེ་བས་མཁའ་
མཉམ་སེམས་ཅན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག

༄༅། །གསང་སྤགས་སྤ་འགྱུར་ལས་འཕྲོས་པའི་བཀལ་ལན་ཅོད་
པ་མེད་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་བྱང་བ་བརྗོད་པ་
བྱང་པོའི་ས་བོན་ཅེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ།

སྤྱི་བྲ་རྒྱ་མཁོ་ རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་གྱི་
ཞབས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། བྱིན་གྱིས་ལྷབ་ཏུ་
གསོལ། བདག་ཀྱང་པའི་མཆོན་གྱིས་བོད་པའི་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་གྲགས་པས་
བརྩམས་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་སྤགས་ལོག་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྤང་ཞིང་བརྩམས་
འདུག་པ། གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་བྱས་པའི་མིང་དོན་བདེའ་མ་འཕྲོད་ཀྱང་།
རྒྱུན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུས་གཙང་གི་སྤྱི་བོ་མང་པོ་ཞིག་བདག་ཅག་ལ་ལོག་
ལྟས་བྱངས་པའི་ངག་འཆའ་ཅན་དུ་སྤང་བས་བལྟས་ནས། ཆོག་རྩལ་མང་དུ་

སྒྲིག་པའི་སྤྲིག་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱན་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
སྦྱིར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་མཁས་པའི་སྦྱེ་བོ་དག་གིས་མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་མིན་སྒྲུང་དོར་དུ་བྱེད་པའི་ཚུད་པ་ལ་ནི་སྐོལ་བ་
དང་། ཕྱིར་སྐོལ་བ་དང་། དཔང་བོ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས། མངོན་སུམ་དང་
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་བྱངས་པའི་དམ་བཅའ་འགོད་པ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་
འི་བ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་དམ་བཅའ་དང་རྒྱབ་བྱེད་ལྟར་
སྤང་བར་གྱུར་ན། ལོག་ཏོག་སྒྲོག་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་བརྗོད་དེ་སུན་སྤང་ལ།
ཡང་དག་པའི་ཏོག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱབ་པའི་ངག་འགོད་པར་བྱས་ནས། མཐར་
ཆད་མས་བསལ་བའི་ལྷགས་དེ་དཔང་བོས་ཆར་བཅད་དེ་རིང་ལྷགས་ངན་པ་
འདོར་ཞིང་རིང་ལྷགས་ཡང་དག་པའི་རྗེས་སུ་གཞུག་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཐར་པ་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱུང་པའི་མཐའ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱོགས་
འདིར་དེ་ལྟའི་ཚུད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དུས་དབང་གི་འབྱུང་དཀའ་བར་སྤང་སྟེ།
ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤོན་བྱོན་ཀྱི་སྦྱེས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱན་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ལོག་སུན་འབྲིན་ཟབ་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་མཁས་སྤྲོངས་ཀྱི་སྦྱེ་བོར་གྲགས་པ་སུས་ཀྱང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་འཕྲིག་ཅུང་ཟད་

ཅམ་ཞུགས་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་
བྱེད་པ་ཆེས་ཉུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར། སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་
ཡིན་མིན་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
བར་ཆད་དང་བཅས་ན། སྒྲིབ་བྱུན་པོ་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དབྱུང་དང་བྲལ་
བ་བདག་གིས་ཆོས་ལྟར་སྤྲང་དང་ཡང་དག་འབྱེད་པར་སྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་སྒྲུབ་པ་ནི་
ཉེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་ཟད་དོ། དེས་ན་སྤྲུགས་ལོག་སུན་འབྱིན་ལྟར་
བཅོས་པ་ཚུམ་པ་པོ་འདི་ནི། སྒྲིམ་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དམན་པས་
རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་མ་ཐོས་པ་ཉིད་དུ་ཟད་དེ། དེའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་
ནི། ཡི་གེ་དེར། ཀམ་པས། ཉེ་གོ་བླ་མ་རྫོགས་ཆེན་པ་ལ་བསྒྲོ་བ། ཞེས་པ་ནས།
བྱི་བ་ལོ་ཉོར་བླ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོ་ལ་སྟེ་མོར་བྲིས་པ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
པའི་བར་གྱི་ཆོག་དོན་ཐམས་ཅད་རྩུབ་དུ་སྦྱར་བ་འབའ་ཞིག་པར་སྤྲང་བས་ནོར་
པ་དེ་ལྟའི་ཚུལ་ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་མཆན་བྱར་སྦྱར་ནས་བརྗོད་ན་གོ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་
བས། དེ་ཡང་གིང་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་སྟེ་མོར་བདག་བསྟན་པའི་དུས་དེར་ཉེ་གོ་ན་
རྫོགས་ཆེན་པའི་བླ་མ་གསལ་ལྟན་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བསྒྲོ་ཡིག་བྲས་
ས་ཞེས་པ་ནི་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་རྩུབ་ཆེན་པོར་སྤྲང་ངོ་། །ཡང་ཡི་གེ་དེར། རྣལ་

འབྱོར་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྲིས་གདའ་བ། བོད་འདིར་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་
རྣམས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་མི་འབྱུང་བས་བདའ་
ལ་སྒྲིངས་པའོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། མདོ་རྒྱུད་ནས་བྱབ་པས་རྫོགས་ཆེན་
ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྣང་བ་དང་། རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་རྫོགས་ཆེན་མི་སྣང་ཞེས་པ་ནས། རྟིང་མ་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་
པའི་གཏན་ཆོག་སྤྲུ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། །ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ནི་སྤྲུམ་ཆོག་གི་སྤྱི་བརྟོལ་དུ་
ཟད་དེ། །མདོ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ནས་སྟོན་པས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཅམ་
ཡང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་མཐའ་དག་ཐོས་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
བཀའ་བསྟུ་བ་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ལྷ་སུ་ཞིག་ཡིན་ན་རྫོགས་ཆེན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་མི་སྣང་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་་་་བདེན་དུ་ཚུགས། །དེ་ལྷ་
མིན་ན་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་རྫོགས་ཆེན་ཞེས་པའི་ཆོས་མ་གསུང་པར་ཁ་
ཆོན་གཅོད་ན་ཆོས་སྤྱིང་གི་ལས་སུ་འགོ་བའི་ཉེན་ཆེ་ཞིང་། ཅི་ཁྱོད་རང་གི་ཆད་
མས་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་གསུང་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་ནི་
རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་པ་ཅེས་འགྲུབ། གྲུབ་ན་ནི་རྫོགས་
ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་སྤྲུབ་ཁྱེད་སྟོན་ཞེས་པ། རང་གི་ཆད་མས་གྲུབ་

པའི་དོན་གཞན་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དྲི་བ་ལས་སྒྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱིར་
རྟོག་མར་གྲགས་པའི་ཆོས་རྒྱ་གར་ན་མེད་པས་རྟོག་མའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགོ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྟོན་པ་
འདས་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་བྱོན་པའི་བར་ལ་མ་དར་བར་
སྒྲུབ་བས། དེའི་ཆོད་པལ་ལྡན་འདུས་པའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
པར་མི་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་བརྟེན་ཏེ་ལྷ་བྱས་ཀྱང་།
ཁྱེད་ཉི་ཡོག་འཁྲུག་པ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་མིན། ཅེས་གསུང་ནས་
ཐེག་པ་དེ་མ་དགུ་ཞེས་པ་སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཅ་ཆད་ལྡན་དག་གི་དུས་མ་གྲགས་
པ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའང་གཙོད་ཡུལ་དང་ཞེ་བྱེད་ལྟར་
བོད་ན་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་གར་ན་མ་གྲགས་ཞེས་གསུངས་པའང་ཆེས་མི་
འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ཀ་བ་དཔལ་བཙུགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་བའི་དེ་མ་བར་
རི་རྒྱུད་དུ། མདོར་བསྡུས་ལུ་སྟེགས་ཆད་པ་ལ། སློབ་པར་ཅམ་སྒྲུང་མཐའ་མེད་
བཟ། རྟག་པ་བྱས་སྒྲུང་དངོས་པོར་འདོད། །དེ་ཡང་རྒྱ་མིན་རྒྱར་སྒྲུབ། །རང་
བཞིན་རྒྱར་འདོད་དབང་ལྷག་རྒྱ། །རོ་བོ་ཉིད་ལ་རྒྱར་སྒྲུབ་དང་། །རྟལ་ཐུན་རྒྱ་རུ་
འདོད་པ་དང་། །བྱེད་པོ་རྒྱ་རུ་འདོད་པའོ། །གཞན་ཡང་ལུ་སྟེགས་ཞུང་བྱུང་བ།

ཁྱི་རོལ་པ་དང་ཡང་དག་པ། གསང་སྒྲགས་པ་དང་གསང་ཆེན་པ། གཉིས་
གསུམ་ལྔ་རྣམས་རྒྱལ་ཁྲུལ། གསུམ་གཉིས་འབྲས་བུའི་ཁྲུལ་སྒྲང་བ། བདག་
ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ལས་ལྟ། འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལྟ་བ་ཡང་། གཅིག་ཤོས་
ལྟ་བ་ལས་འཕགས་པ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་མདོ་སྡེ་དང་། གྲི་ཡ་ལྟ་བ་ཡང་
དག་ལྟ། རྟེན་བཞེན་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་དང་། མཉུ་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་དང་། ཨ་ཁུ་ཡོ་
གའི་ཐེག་པ་དང་། ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་དང་། ཞེས་བྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་
རྣམས་སྟོས་པའི་ཐ་མ་ལ་ཐེག་པ་བཞི་དངོས་སུ་སྟོས་ནས་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ།
དེར་ངེ་སྐད་དུ། ཆོས་ཙམ་ལྟ་བའི་ཉན་ཐོས་པ། མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱེ་སྒྲ་གཉིས།
ཁྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་ཚུད་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲང་བར་མཐུན། རྟེ་
བཞེན་རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་བ། ཁྱི་རོལ་བཅུ་གཉིས་སྒྲུ་མ་ཙམ། རྟུལ་ཡང་བྱོགས་
ཆས་མ་གྲུབ་འཕགས། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲང་དང་མཐུན། མཚན་ཉིད་ཐེག་
པའང་རྣམ་པ་གསུམ། རྣམ་རིག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པས། རྟེ་བཞེན་མདོ་སྡེ་
དབུ་མའོ། རྣམ་རིག་ཁྱི་རོལ་ཐོ་ཡོལ་མིག ཁམ་མོ་རྟ་ལྟར་མེད་བཞེན་དུ།
རང་གི་རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་སྒྲང་འདོད་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་འདོད། རྣལ་
འབྱོར་དབུ་མ་ཀུན་རྫོབ་མཐུན། དོན་དམ་སྒྲང་པ་མ་སྒྲིས་འདོད། མདོ་སྡེ་ཀུན་

རྫོག་སྐྱུ་མ་ཙམ། །ཡུལ་ནུམས་ལོག་ནས་སྣང་བར་ལྟ། །དམ་པར་མཐའ་གཉིས་
བྲལ་བ་ཡི། །དབུ་མ་ཆེན་པོར་འདོད་པའོ། །ཀྱི་ཡས་དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ལྟར།
།ཀྱུན་རྫོག་རང་གི་ཡོན་ཏན་བལྟ། །རིགས་སུ་དགྱིལ་འཁོར་སྣང་བ་ལ། །སྐྱེ་
བོའི་འབྲུལ་བ་མེད་པར་འདོད། །གཉིས་ཀར་སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ནི། །ལྟ་སྐྱོད་
གོང་འོག་རྗེས་སུ་མཐུན། །ཡོ་གས་དོན་དམ་ནུམ་དག་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ། །རྟོགས་པའི་བྱིན་རྒྱུ་ལྟར་སྣང་ལ། །སྐྱེ་བོས་བདག་ཉིད་ལྟར་
མཐོང་འབྲུལ། །མ་རྒྱལ་གས་དོན་དམ་དུ། །རང་གཉིས་མེད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད།
།རྟོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་དུག་སོགས་པའི། །ལྟར་སྣང་རང་ལ་འཁོར་བ་མེད། །ཨ་
ཅུ་ཡོ་གས་དོན་དམ་དུ། །བདེ་ཆེན་རྟོག་པར་རིག་པའི་རྩལ། །ཀྱུན་རྫོག་ལྟ་ཡི་
དགྱིལ་འཁོར་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བོས་བརྟགས་པ་འབྲུལ། །ཨ་ཉི་ཡོ་གས་བདེན་
གཉིས་བྲལ། །ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་རང་སྣང་བའི། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་དབུས་བྲལ་
བ་ལ། །བརྟགས་པ་གཉིས་པོ་གདོད་ནས་མེད། །རི་བཞིན་གསེར་ལ་གསེར་
མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་མ་ནོར་བདེན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་ཐེག་པ་དགུ་གསལ་
བར་བཤད་སྣང་ཞིང་། །སྐྱོབ་དཔོན་དཔལ་བཅུ་གས་ཀྱི་མན་ངག་ལྟ་འཕྲེང་ནི་
ཆོས་ཀླུ་ལོ་པའ་དག་གི་དུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྩོད་མེད་ཡིན་ཞེས་ད་ལྟ་བསྟན་

འགྱུར་གྱི་ཁྱོད་ན་བཞུགས་པ་ལ་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་སློབ་དཔོན་ཀ་བས་མཛད་
མ་མཛད་དབྱུང་ཟེར་བ་སྣང་ཡང་། སྤྱི་རབས་པ་དག་གིས་བསྟན་འགྱུར་
བསྒྲིགས་པའི་ཡི་གེར་བྱུང་བས་ཐེག་པ་དགུ་པའང་གསུང་རབས་ལས་མ་བྱུང་
བར་སུ་ཞིག་གིས་ཁ་ཆོན་གཙོད་ནུས། དེས་ན་ཐེག་པ་དགུ་པའི་མཐའ་ནི་ཨ་ཏི་
ཡོ་གར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པས་ཐེག་པ་དེ་ལ་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་དེར་སྐྱེད་ཡེ་
ཤེས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་དུ། རྫོགས་
པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་གཟུགས་ཅན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྐབ་ཐབས་ཀུན་ཏུ་
བཟང་མོ་དང་དམན་ཞབས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གཏོར་དུ་ཡང་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོའི་མིང་དོན་འབྱུང་ཞིང་། །ཁྱད་པར་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཞལ་
ལོ་ཙྰ་བ་རྩྭ་སྤྲེལ་རྩ་བས་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་བསྒྲིགས་པ་ལས།
རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཐེག་པའི་རྩོད་སྤངས་སློབ་དཔོན་བེ་རོ་ཅ་ནས་རྒྱལ་པོ་བྲི་སོང་ལྟེ་
བཙན་ལ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྩོད་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་བཞོད་
བར་མཛད་སྣང་ལ། །དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་པོ་བྲི་སོང་ལྟེའི་བཙན་གྱི་བཀའ་ཡང་
དག་པའི་ཚད་མར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་

ཞེས་ཀྱང་གསུང་གདའ་བས། དོན་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ནི་མ་
ལུས་པ་སྟེ་ཆེན་པོའི་དོན་ལའང་འཇུག་པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའམ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་འདི་ནི་གཙུག་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་ནས་མི་འབྱུང་བར་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་དཀའ་བ་འདྲ་སྟེ་དཔེར་ན། །རྗེ་འགོས་ཀྱི་འདུས་པའི་
སྟོང་ཐུན་དུ་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་ནས་བྱང་འཇུག་སྒྲིམ་པར་རུང་བའི་ལུང་དུ།
།རང་བཞིན་གྱི་ནི་འོད་གསལ་ཞིང་། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པ། །མན་
རག་ཀྱན་གྱི་མཆོག་གི་མཆོག །ཅིས་བྱངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་འདྲའི་ཆོག་དོན་
ཆེས་འབྱམས་གྲས་པ་གསུང་རབ་ན་བཞུགས་སྣང་ངོ་། །ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར།
།གསར་མའི་རྒྱད་མཐའ་དག་རྒྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་ཚང་ལ། །རྟིང་མའི་རྒྱད་ལ་
དེ་ལྟར་མ་ཚང་ཞེས་པ་བྲིས་པ་ནི། །རྟིང་མ་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བ་རྒྱབ་བྱ་ལས་རྒྱབ་
བྱེད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། །རྒྱད་དོན་འཆད་པ་ན་རྒྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་ཞེས་པའང་རྒྱད་
འཆད་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་ལ་གྲགས་མི་ཆེ་ལ། །རྒྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བླུང་བ་འདི་
ནི་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲགས་རྟིང་མ་ལ་བྲི་བ་འདི་བྱེད་པའི་དུས་སུ་འབྲི་བྱང་དཔལ་འཛིན་
ཀྱི་སྒྲགས་ལོག་སུན་འབྲིན་ཞིག་མཐོང་ནས་དེའི་སྒྲོས་མ་འབྱོར་བའི་འཆལ་
གཏམ་དུ་གོ་སྟེ། །སྒྲགས་ལོག་སུན་འབྲིན་དེར། །ཐེག་མཆོག་སྟིང་པོའི་ཟབ་

ལམ་གྱིས། །ངེས་པར་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་ལ། །སྤྲོ་མའི་རྒྱུད་པ་མ་ཉམས་དང་།
།བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་མ་ཡལ་དང་། །དབང་གི་རྩུ་བོ་མ་བསྐྱམས་དང་། །སྟན་
བརྒྱུད་ཟམ་གྱིང་མ་ཆག་དང་། །ཆོག་གི་བཤད་སློལ་མ་ལུབ་དང་། །ལམ་གྱི་གོ་
རིམ་མ་ལོག་དང་། །ཉམས་ལེན་དོན་བརྒྱུད་མ་ཆད་དང་། །རང་བཟོའི་དུག་
རྩས་མ་སྤགས་དང་། །དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་སེལ་མ་ལྷགས། །འདི་དགུ་ངེས་
པར་ཆང་བ་དགོས། །གསུང་རབ་བྱི་མེད་མ་རྟོགས་པ། །རང་བཟོའི་རླུན་ལ་དེ་
མི་འབྱུང་། །ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། །འདི་ལ་རེ་ཞིག་བརྟན་པར་བྱ།
ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། །དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ། །བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་ལོག་
དགུ། །རླུན་གཞུང་ནམས་ལ་ཉེར་གནས་བྱིར། །དུག་ཆེན་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་ལྟར།
།འགོ་བ་སྤྲུ་བའི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་། །གསར་དུ་རང་བཟོར་བྱས་པའི་བྱིར། །མཁས་
གྲུབ་སྤྲོ་མའི་བརྒྱུད་པ་མེད། །ཆོས་ལ་བཟོ་ལུམས་ཆེས་པའི་བྱིར། །བརྒྱུད་པ་
གོང་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཡལ། །ཡང་དག་ཆོག་མེད་པའི་བྱིར། །ཆོས་བརྒྱུད་དབང་
གི་རྩུ་བོ་བསྐྱམས། །སྤྲོ་བོའི་རན་རྟོགས་སྟོང་འདྲེས་པས། །སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་
ཟམ་གྱིང་ཆག །རླུན་ལུང་བརྒྱ་ཡིས་འཆད་དགོས་པས། །བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱུད་
འདྲེ་ལ་ཤོར། །དམ་པའི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་བྱིར། །ལམ་གྱི་གོ་རིམ་བྱིན་ཅི་

ལོག། ལྷིང་པོའི་ཟབ་དོན་ནོར་བའི་ཕྱིར། །ཉམས་ལེན་དོན་བརྒྱད་བདུད་གྱིས་
ཟིན། །སྟན་རྒྱུད་དབང་པོར་འཛིན་དགོས་ཀྱང་། །རང་བཟོའི་དུག་ཅུ་འབའ་
ཞིག་འབྱུང་། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་དབང་ཟེའིང་། །དད་ལྡན་སེམས་ཅན་བསྐྱུས་
པ་དང་། །དམ་ཆོས་འདྲར་སྤང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཀླུ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་པམ་པ་
ཕོག། །གསང་སྤྲགས་རང་བཟོར་མི་བྱ་ཞེས། ཀླུ་བས་གསུངས་པ་བྱུང་བས་ད་
པས། །བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་གྱུར་ཅིང་། །དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་རྒྱ་
གཞན་ཡང་། །ཡང་དག་རྒྱུད་གཞུང་སྤྲད་པ་ལས། །རྩ་བའི་ལྷུང་པ་དུག་པ་
འབྱུང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བོར་བས། །བཅུ་གཅིག་པ་དང་དགུ་པས་ཟིན།
།མ་ཐོས་ཐོས་དང་མ་མཐོང་མཐོང་། །མ་ཐོབ་ཐོབ་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། །སྤྱུལ་དང་
སྤྱེ་བ་ར་ཡིན་ཞེས། །སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་ཞིག་ །ཐེག་མཆོག་སྤིང་པོའི་ཉམས་
ལེན་ལ། །དེས་པར་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས། །འདི་དགུ་ཆང་བའི་རྩུན་རྒྱུད་ལ།
།ཞུགས་ཀྱང་ཅིར་འགྱུར་ཞིབ་མོར་སོམས། །དམ་ཆོས་གཏིར་ནས་བྱུང་བ་ལ།
།དབང་ལུང་དོན་རྒྱུད་སྟན་རྒྱུད་གྱི། །བརྒྱད་པ་ཙམ་ཡང་མི་འགྲུབ་ན། །དེའི་
ཕྱིར་སྤྲགས་ལ་འདི་མི་རུང་། །ཞེས་འབྱུང་བས། རྒྱུད་དེས་དགུ་ཞེས་འདོན་
དགོས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུད་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་ཞེས་སྤྱོད་བའང་ཆེས་ནོར་པའོ། །ཡང་ཡི་གེ་

དེར། གསར་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་མ་གཏོགས་རྒྱ་དོན་རྒྱུ་གཅིག་
ཐོག་གཅིག་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པའང་རྒྱ་དོན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་
པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དེ་དེ་ལའང་བདེ་མཆོག་གི་གདུལ་བྱ་མཐའ་
ཡས་པ་ལ་དགོངས་ནས། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱ་དོན་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་དོན་ལ་ལར་གཉིས་སྒྲིབ་གྱི་བདེ་བ་མཆོག་གི་དངོས་
བྱུང་གི་བར་ཆད་དུ་འགོ་བར་གསུངས་པ་དང་། །ལ་ལར་བདེ་མཆོག་གི་དངོས་
བྱུང་གི་ཉི་རྒྱར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། རྒྱ་དེ་དངོས་པོ་བཅུ་དང་ཅིས་མགོ་ལྟ་
སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན་དག་གིས་འཕེལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ལས།
རྒྱ་དོན་འགྲེལ་བའི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུ་པར་
འབྱུངས་སོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡེ་གོ་དེར། གསར་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་གར་གར་
ལུ་ཨོ་རྒྱུ་གྱི་ཡུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེང་སང་འཕགས་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་ཏུ་རུ་
རྒྱའི་ལུགས་དར་ཏེ་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལུ་བར་རྒྱུར་ལྟར་དུ་
གསལ་པས་སོ། །ཡང་། རྟེན་མའི་ཆོས་ཁྲི་སྒྲིབ་ལྟེ་བཅོན་གྱི་གོང་དང་ཕྱིས་སུ་
བོད་དུ་མ་འབྱུང་ན་རྟེན་མའི་ཆོས་རྒྱ་གར་ན་མེད་པའི་བྱུང་པའང་མི་བྱུང་སྟེ།

འགྲུབ་ན་བསམ་ཡས་དཔེ་ཁང་དུ་དེ་སྔ་པན་འགྱུར་མ་ཚར་བའི་རྒྱ་དཔེ་རྣམས་
ཀྱང་རྒྱ་གར་ནས་མ་བྱུང་བར་སྒྲུ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར།
ཐིན་གཞུང་དགེར་བ་དང་མདོས་གཏོར་དང་སྦྱོར་སྦྱོལ་སོགས་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་གྱི་
གསང་སྔགས་བོན་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ལ་
སྙད་འདོགས་སུ་བྱས་ནས་གསང་སྔགས་ལ་སྦྱར་བ་བྲུ་ན་མེད་པ་བཏབ་བ་ཡིན་
ཏེ། སྦྱོར་སྦྱོལ་ནི་གསང་སྔགས་བྲུ་ན་མེད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་པ་
དང་། འཕྲིན་གཞུང་དགེར་བ་ནི་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་མཚོད་གྱི་ཆོ་འདོན་སྒྲུམ་
དང་གར་དབྱངས་བྱེད་པ་ཆོ་གའི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དང་། གཏོར་
མ་ནི་གསང་སྔགས་གྱི་མཚོད་སྦྱིན་དུ་མེད་ཀ་མེད་ཡིན་པ་དང་། མདོས་ནི་གྲིང་
བཞི་རི་རབ་སོགས་མཉམ་གྱི་ཆོ་ག་ཡིན་པས་དཀོན་མཆོག་དང་བྲུ་མ་ལ་འབུལ་
པར་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། །ཞར་ལ་དེའི་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཆོས་སྦྱོར་
དང་འགྲོ་བྱུག་ལ་མཚོད་པ་ནི་བོད་འདིར་རྒྱུད་དོན་ལ་མངའ་བརྟེན་པར་གྲགས་
པའི་ས་སྒྱུ་པ་ཁུ་དབོན་གྱི་རྒྱུན་སྒྲོག་གི་ཆོ་ག་ལའང་གྲུར་གྱི་མདོར་གཏོར་སོགས་
འདུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་སྤེལ་བཏགས་གྱི་རྒྱན་
བུ་དང་བྱ་སྒྲུ་སོགས་གྱིས་བྱེད་པ་བོན་ལུགས་སོ་ཞེས་ན། དེ་ལྟ་ན་གོས་ཆེན་ཐག་

གྲུབ་ཀྱི་མངའ་དབུལ་གྱི་མཆུལ་དང་དབུ་རྒྱན་ཟེུམ་སྒོ་ཚོན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་
སོག་པོ་པར་སིག་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་
ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པའི་འདུལ་བ་
དང་གསང་སྤགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཀུན་སྨྱོད་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ནས་
ཡུལ་དུས་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་འདུལ་བ་དང་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྨྱོད་པར་རྒྱད་
མཐུན་ནམ་མདོར་བསྐྱས་སྨྱོར་ཞེས་བཀའ་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མདོས་ཚིག་
སོགས་བོན་ལུགས་སུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པ་ནི་མང་དུ་མ་བོས་པའི་ཉེས་པའོ། ཡང་
ཡི་གེ་དེར། རྟིང་མའི་རྒྱད་རྣམས་ཁྱི་སྒོར་ལྷེ་བཙན་གྱི་དུས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ལ་
ཁ་གཡར་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གོང་འོག་གང་དུ་ཡང་མ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིམ་པས་
རྒྱད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་པ་དང་། རྟིང་མའི་རྒྱད་བསྐྱར་བ་ན་པརྟེ་ཏ་དང་ལོ་
ཙྴ་བ་གཉིས་ཚོགས་མེད་པས་རྒྱད་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་བོས་པ་
རྒྱུར་བར་ཟད་དེ། །འོ་ན་འདུལ་བ་ལུང་དང་ཕལ་ཆེན་སོགས་ཀྱང་ཁྱི་སྒོར་ལྷེ་
བཙན་གྱི་དུས་གཞི་འགྱུར་ལས་མ་གཏོགས་དེའི་གོང་འོག་གང་དུ་འང་མ་འགྱུར་
བས་བཀའ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲི་ཏི་སོགས་ཀྱི་པརྟེ་ཏ་
བོད་སྐད་བྱང་ནས་ལོ་ཙྴ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་འགྱུར་བྱས་པ་དང་། །ཁུ་སྟོན་གྱི་

གཉིས་མེད་ནམ་ཀླུ་པ་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲི་ཏ་བྱང་བས་པ་རྗེ་ཏ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
བརྒྱད་པ་ནམས་ཀྱང་རྒྱད་མིན་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་ཡི་གེ་དེར། རྟིང་མའི་རྒྱད་
ལ་སྒྲ་དོན་འགལ་བ་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་དུ་མ་ཡོད་དེ། །དབེར་ན། རྒྱད་ལ་
མདོའི་མིང་བཏགས་པ་དུད་འགོ་ཁུ་བྱག་རོལ་བའི་མདོ་ཞེས་བ་དང་། རྟིང་མའི་
རྒྱད་བཀའ་མ་ཡིན་པའི་གཞོང་ཡིད་བཞག་གི་རྒྱད་མན་ངག་སྟོང་གི་དགོངས་པ་
ཀླུ་བའི་བཀའི་རྒྱད་ཅེས་རྒྱད་ཀྱི་མཚན་དོན་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱད་
མིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་མ་བོས་པའི་ནོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན་དུས་འཁོར་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་རྒྱད་དུ་མ་བྱུང་བཀོལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
གྱི་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་མིང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དུ་མ་བྱ་བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། གསང་བ་
འདུས་པའི་རྒྱད་ལས་མདོར་གྲགས་པ་བཞིན། །སྟོབ་དཔོན་གྱུ་རྒྱུ་བ་གྱིས་འདུས་
པའི་རྒྱུ་བ་ཐབས་མདོ་སྐྱར་མདོ་བསྐྱེ་ཞེས་པ་མཛད་པ་དང་། རྗེ་མར་པས་ཀྱང་
ཀྱིའི་དོར་གྱི་རྒྱུ་བ་ཐབས་མདོ་སྐྱར་ཞེས་པ་མཛད་པ་དང་། །གསང་འདུས་ཀྱི་
བཤད་རྒྱད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནམས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་གྱི་རྒྱད་
བརྟུས་མར་འགོ་བའི་ཉེན་དུ་ཆེ་བར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་སྟོན་འདོགས་དེ་ཡང་

འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པའི་ངག་གོ། །ཡང་ཡེ་གོ་དེར། རྟིང་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་
ཆོག་ཏུ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་མ་རྫོགས་སོ་ཞེས་འབྲུང་བས་ཀྱང་རྟིང་
མའི་རྒྱུད་ཡང་དག་མིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་བྲིས་པའང་མང་དུ་མ་བོས་པ་སྟེ། །དེ་
ལྟ་ན་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་རྒྱུད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེ་མཆོག་གིས་ཚུད་
ལྡན་ཀྱི་ཐོག་མར་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུལ་ནས་སྐུལ་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དེ་ཉིད་མ་བསྐྱས་པར་ཞིང་འདི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུད་དོན་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་
རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་བྱེད་ལྟར་ན་རྒྱུད་མིན་པར་འབྱུར་པའི་བྱིར་
རོ། །དེར་མ་ཟད་བརྗོད་བྱ་དོན་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བརྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱི་
མཐའ་ཡོད་མེད་ལ། །གང་ཟག་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཡོད་པ་ལ་ཚུད་པ་མེད་
ཀྱང་གང་ཟག་སྦྱི་མཐའ་ཡོད་མེད་ནི་འཁོར་བ་ལ་སྦྱི་མཐའ་ཡོད་མེད་ལ་ལྟོས་
པས་འཁོར་བ་ལ་སྦྱི་མཐའ་ཡོད་པར་སྟོབ་དཔོན་ཨ་བྱ་སོགས་བཞེད་པ་ལྟར་ན་
གང་ཟག་སྦྱིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དང་བརྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་ཡོད་པ་དང་།
།མདོ་དང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་སེང་སོགས་འཁོར་བ་སྦྱི་མཐའ་མེད་པར་འདོད་
ན་གང་ཟག་སྦྱིའི་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིར་ཡང་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་རྫོགས་ཆོག་ཏུ་མ་རྫོགས་པ་

འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། །རྫོགས་པར་མ་བློན་པའི་རབ་འབྱེད་ཀྱི་མཚམས་ལྟ་བུར་ད་
དུང་མ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བརྟགས་པ་འོག་མ་དང་རབ་བྱེད་འོག་མ་ནས་རྫོགས་སོ་
སྐྱུར་བ་འབྱུང་བའང་ཡོད་ཅིང་། རྫོགས་བློན་པའི་དོན་ལ་མ་རྫོགས་པར་སྐྱུར་བ་
ཞིག་ཡོད་ན་རྫོགས་ཆོག་ལ་མ་རྫོགས་པའི་ཆོག་སྐྱོན་དུ་འཇུག་གི་སྐྱིར་རྫོགས་
ཆོག་ཙམ་ལ་མ་རྫོགས་པའི་ཆོག་སྐྱོན་དུ་འཇུག་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ཡི་གེ་དེར།
སྐྱགས་རྟེན་མའི་རྒྱུད་རྣམས་བོད་ཀྱི་པ་ཇོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བརྩམ་པས་རྒྱུད་རྣམས་
དག་མིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་བྱེད་ཅག་ཏུ་མ་བཟང་གངས་ཅན་གྱི་ཁྱོད་འདིར་དེ་
རྒྱུད་བཅེར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གདའ་ནའང་དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པར་མི་
ལུས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་ཉི་མེ་དང་དེ་སྤི་ཀོ་ཏ་ལྟ་བུ་གནས་ཆེན་སོ་བདུན་
ལ་སོགས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་རྣམས་དང་། །དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ལས་གླིང་
བཞི་གླིང་ཕུན་སོགས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་གནས་པལ་ཆེར་གནས་ཆེན་དུ་བྱས་ནས།
།དེ་དག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ས་ལ་གནས་པ་ཐ་མལ་
པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ཏེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཞིང་བྱིན་
ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་རྒྱུད་འཆད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་

འབྱོར་མའི་རྒྱད་ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རྒྱད་འཆད་པ་ན་རྒྱད་དེ་ཁྱིམ་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་བཀའ་ཡང་འབྱུང་ཏེ། འདེམ་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐུག་ན་
དོ་རྩེ་དང་རྒྱན་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་སོགས་ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
དེ་དག་གི་རྒྱད་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་
བུའི་ཐུང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་བོད་ཀྱི་ཕ་རྩོ་
སྤྲད་སྤྲད་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱད་
གསུངས་པ་ཡང་བཀག་པ་མེད་པས། དེ་ལྟའི་རྒྱད་ལ་རྒྱད་མ་ཡིན་པར་སྤྲུའིག་
གིས་སྒྲུབ་པར་བྱས། དཔེར་ན། བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་རྩོ་བོ་ཡེར་པ་ན་
བཞུགས་པའི་ཆོ་བྱིམ་བདག་པོ་མོ་མང་བོ་མཇལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱོད་ན་བཙུམ་མ་
ཐག་པའི་བུ་མོ་སྤྲུ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དང་རྩོ་བོ་སྤྲི་ཏའི་སྤྲད་དུ་གསུང་གྲུང་མང་
བར་མཛད་པ་ལ་འབྲོམ་སྟོན་པས་ཅི་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་པས། བཙུམ་ལྷན་
འདས་ཀྱི་རྒྱད་འདོན་པར་མཆིད་གསུང་། འབྲོམ་གྱིས་བུ་མོ་ལ་འབྲོས་པ་བྱས་
པས་ཅང་མི་ཟེར་བ་ལ། རྩོ་བོས། འདི་རང་བཞིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རིས་སྤྲུ་
གདའ་གསུང་། བཀའ་ཆོས། བུ་མོས་རྩོ་བོ་དེ་ཤེས་ལ་འབྲོམ་དོ་མི་ཤེས་པ་ཅི།
ཞེས་ཞུས་པས། རྩོ་བོས། རྣལ་འབྱོར་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་པན་ཚུན་དོ་ཤེས་པ་

ཡིན་གྱི་ནུལ་འབྱོར་པ་མིན་པས་ག་ལ་ཤེས། གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔལ་བོ་དང་ནུལ་འབྱོར་མས་རྒྱད་འཆད་པ་ན་ཡང་རྒྱད་
ཡིན་མིན་དཔལ་བོ་དང་ནུལ་འབྱོར་མ་དག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ནུལ་འབྱོར་
ཅན་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་རྟོག་གི་
བ་ཆོག་འབྱུ་ཙམ་ལ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་གིས་ག་ལ་ཤེས་སོ། །ཡང་
ཡི་གི་དེར་དགོས་སྤོང་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ལས་དྲེགས་པར་སྐྱེས་པ་བེ་དཀར་དང་།
།བན་དེ་དཀོན་གཉེར་ལས་མཐའ་ལོག་པ་དྲེག་པར་སྐྱེས་པ་རྟོར་ལེགས་དང་།
ས་ཐོབ་པ་ལས་མཐའ་ལོགས་པ་བྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་འདྲེ་དྲེགས་
པ་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱད་རེ་འོང་བ་འདི་རྒྱད་མ་ཡིན་ཏེ། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གོང་
དུ་ནི་རྒྱད་འོང་དོན་མེད་ཅིང་དེའི་རྒྱད་ལའང་ཏརྟའི་སྒྲ་དོན་ཅན་གྱི་དབང་དང་ལྟ་
གྲུབ་རྒྱན་ཆགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆང་བར་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རང་
གི་ཟོང་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བེ་དཀར་དང་རྟོར་ལེགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་
མའི་ངོས་འཛིན་ཡང་བྱེད་རང་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་
དངས་པ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་པར་བབ་ཅོལ་དུ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་
རྒྱུད་གི་ས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལོག་པ་མི་སྲིད་པའི་

མྱིར་དང་། རྩབ་འཇུག་ནི་ཉིད་བར་སོག་ཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འོར་ལྷའི་བྱ་བཅུ་
ག་ཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་འདོད་ལྷའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་གྱི། །བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་བ་དད་ཀྱི་
བདག་བྱེད་པའི་ལྷ་འདྲེར་དག་པའི་འབྱུང་པོ་རྩུང་དུ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་མྱིར་དང་།
དྲེག་པ་ཅན་དེ་དག་ལས་མཐའ་མ་ལོག་གོང་དུ་འབྱུང་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་འོང་དོན་
མེད་ཟེར་བ་ནི་ཆེས་མ་བརྟགས་པ་སྟེ་འབྱུང་པོ་དེ་དག་གི་
རྒྱུད་ནི་ལས་མཐའ་མ་ལོག་ཅིང་སྟོན་པས་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དམ་ཚིག་
ལ་བཀོད་པ་ན་རང་རང་གི་སྟིང་པོ་ཡུལ་བ་རྒྱུད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་དག་
གི་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་ལས། ལས་མཐའ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་སྟིང་པོ་
སོགས་རྒྱུད་དུ་མ་བཞག་པའི་མྱིར། དཔེར་ན་བྱ་རྒྱུད་སྟོན་དྲེག་འཛིག་རྟེན་པའི་
རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕྲོག་མ་སོགས་འཛིག་རྟེན་པ་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་པོ་
ཡུལ་བ་རང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་དང་། སྟོང་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་འཛིག་རྟེན་
པའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་དང་རྒྱུད་རྣམས་སུ་འབྱུང་པོ་སོགས་ཀྱི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་དང་
རྒྱུད་འབྱུང་ལ། འཚམས་མེད་པ་དང་ལོག་ལྷ་སོགས་སྟོན་པས་ལས་མཐའ་ལོག་
ནས་ནི་དེ་དག་ལ་རྒྱུད་འབྱུང་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དེ། ལས་མཐའ་ལོག་པའི་རྒྱ་
དེས་དེ་དག་ངན་སོང་སོགས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ན་མཚིག་བྱན་མོང་གི་

དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་སྤྱིན་པར་མི་བྱས་པས་དེས་སྦྱས་པ་རྒྱད་དུ་བཞག་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤྱིར་རྒྱད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དབང་དང་ལྟ་གྲུབ་རྒྱན་
ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་བྱུང་མ། བྱུང་གིས་རྒྱད་ཡིན་མིན་དུ་འཛོག་མི་བྱས་ཏེ།
རྒྱ་རྒྱད་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དབང་སོགས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཡང་ཡི་གེ་དེར། རྒྱད་མ་ཡིན་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཞེས་བྲིས་པའང་མ་ཤེས་པ་
སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལོད་
པའི་ཕྱིར། རྒྱད་པར་རྒྱད་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ་བཏགས་པ་ནི་མང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་
ཐིག་ལེ་ལས། །ལྟ་མོ་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་བ་ལྟར། ཞེས་རྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ཆད་
སྟོས་པ་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་བརྗོད་པ་སོགས་ཆེས་མང་ངོ་། ཡང་ཡི་གེ་དེར།
དབང་བསྐྱུར་བ་ན་དེས་པར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་དགོས་པ་དང་། སྟོབ་
མའི་གྲངས་དེས་བབྱུང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཆོ་གའང་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
ཆང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བྲིས་པའང་གཞན་ཟེར་གྱི་རྗེས་སྟོས་ཤིག་ཏུ་བྱུང་།
གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་ལའ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འབྱུང་པར་གྱིས་སྟོབ་
མས་སྟོབ་དཔོན་ལ་རྗེས་སུ་བབྱུང་བར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་ན། རྗེས་
སུ་བབྱུང་བར་ཁས་སྐྱེས་ཤིང་བསྟོན་པ་ཁ་གསོལ་ལ། སྐལ་བ་མཐུན་པའི་

རིགས་ཀྱི་སློབ་མ་ནང་བསྐྱབས་ནས་སློབ་མའི་གངས་ངེས་བཟུང་བྱས་ཏེ་དབང་
བསྐྱར་བར་བཤད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་མངོན་ཤེས་དང་སློབ་མའི་སྣོད་རྟོགས་
པའི་སྒྱུན་དང་ལྷན་པས་ནི་གསོལ་བ་མ་བཟུང་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ཅིང་།
གངས་ངེས་ཀྱང་སློབ་རྒྱུད་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སློབ་མའི་གངས་ངེས་མི་
མཛད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱིའི་ཆོ་ག་དོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། སློབ་མ་གཅིག་
གམ་གཉིས་སམ་མང་པོ་འང་རུང་སྟེ། མི་ཏོག་དང་བཅས་པའི་བྲེང་བ་བཟུང་
ནས། ཞེས་གངས་ངེས་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་ག་སྤྱིར་
དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བ་ཞེས་པའང་འདོན་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་ན་གསང་་་
སྒྲགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྤྱིར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཏུ་ཆང་བར་བརྗོད་
ནས་དབང་བསྐྱར་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ཡང་
མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ཡང་ཡི་གེ་དེར། རྟིང་མའི་དབང་བསྐྱར་མ་
དག། དབང་རང་གི་མ་ཐོབ་བར་གཞན་ལ་བསྐྱར། སློབ་མའི་སྣོད་མི་བཟུགས་
པ་མའི་འདུ་ཆོགས་ཅི་ཆེ་ལ་འབད། སློབ་མས་དབང་དོན་དུ་མི་གཉིས་ཀྱང་སློབ་
མ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཅི་བྱུང་བྱེད་ཅིང་འདུ་ཆོགས་ཆེ་བའི་གོང་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་
སོགས་དབང་གི་བྱ་བ་ཆེས་གིན་ཏུ་འབྲུལ་ལོ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རྒྱ་འཆལ་དུ་

བས་ཏེ། རྟིང་མར་མ་ཟད་གང་ཟག་སུ་ཡིན་ཀྱང་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དུ་འཛོག་པ་
ལ་བཞུས་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་མི་ལྡན་པས་བྱར་མི་རུང་བས་དེ་རྟིང་
མའི་སྟོབ་དཔོན་ཁོ་ན་ལ་ངེས་བཟུང་སྐྱར་བ་སྤང་ཞེན་དུ་ཟད་པ་ལས་དགོས་པ་
མེད་པ་དང་། གསར་རྟིང་གི་སྟོབ་དཔོན་སུས་ཀྱང་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་
གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་རང་གིས་མ་ཐོབ་ན་གཞན་ལ་དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་
མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་མི་དབང་བཞིན་དུ་གཞན་བྱ་བ་དེ་
ལ་སྐྱོར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སའི་དབང་ས་ལ་མེད་ན་བུ་ལ་དེའི་དབང་
བསྐྱར་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་བསྐྱར་ན་དབང་རང་གིས་
མ་ཐོབ་པར་གཞན་ལ་བསྐྱར་བ་མི་མྱོད་དོ། སྟོད་ལ་བརྟགས་དབྱེད་མ་བྱས་པར་
དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ཡེ་མི་རུང་བའང་མིན་ཏེ། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོད་དང་མི་ལྡན་ཡང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དགྱིལ་
ལའོར་དུ་འཇུག་པར་གནང་བ་དང་། སྟོད་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་མའོན་བྱང་ལས་གསང་
བའི་དགྱིལ་ལའོར་དང་ཡི་གེ་ལའོར་ལོའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་
སྟོད་དང་མི་ལྡན་པའང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་
བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ལའོར་ལས་འགོ་བ་རིགས་དུག་ཀ་དགྱིལ་ལའོར་

དུ་བཀུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་
དང་། རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་མ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་རྩལ་སྟེད་རབ་
འབྱམས་སྟོབ་མར་བསྐྱབ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ན། དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབ་མ་
འདུ་འཛོགས་ཅི་ཆེར་བྱེད་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་སྟོད་པར་ག་ལ་རིགས། ཡང་མཚན་
ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྐལ་བཟང་གི་སྟོབ་མས་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་ཡང་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་ཆེད་གཉེར་བྱས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་དགོས་པ་ནི། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་
ལས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྟོབ་མ་དེ། །ཤེས་ནས་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །མ་
བསོལ་བར་ཡང་དེ་བོས་ཏེ། །ཕན་འདོད་བྱིར་ནི་འདི་སྐད་སྟེ། །ཁྱོད་ནི་ཚུལ་
ཆེན་སྟོད་ཡིན་གྱི། །བྱ་ཚུར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །གསང་སྟགས་སྟོད་ཚུལ་ཆོག་
འདི། །ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་དང་། དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་དབང་གི་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་བྱོད་ནམ་རིག་པ་
ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟེན་པར་བྱ་བ་ལས། སྟོབ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབང་
བསྐྱར་བར་མ་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་པ་མས་བྱའི་དོན་དུ་རྒྱུང་མ་འགྲུགས་པ་ལས་
བྱས་པ་མ་ལ་རྒྱུང་མ་འགྲུགས་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒོད་དང་ལྷན་ན་གྲོང་བྱིར་དུ་ཡང་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་
སྟེ། གྲོང་བྱིར་ཉིད་དུ་དགྲིལ་ལའོར་པའི་ལའོར་ལོར་བསྐྱབ་དུ་རུང་བའི་བྱིར།
དཔེར་ན། ཀླུ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཉི་ལ། ཀླུ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
དབང་བསྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། སྒོད་དང་མི་ལྷན་ན་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཡང་དབང་
བསྐྱར་དུ་མི་རུང་ངོ། ཡང་བྱིད་གྱི་ཡི་གེ་དེར། བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་རིམ་
ཅན་མཐར་ཆགས་སུ་མ་བྱས་པའི་ལག་ལེན་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཆོ་ག་རྣམ་དག་
དུ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་གསང་སྤྲུགས་བྲེན་མེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་མ་
མཐོང་བའི་གཏམ་དུ་སྒྲུང་སྟེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ནི་
ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་བཞི་དང་། སད་མི་གཉིད་འབྲུག་བཞི་པའི་
གནས་སྐབས་བཞི་དག་བྱེད་གྱི་དོ་རྗེ་བཞི་དང་སྐྱབ་བཞི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཉི་ཟླ་ལ་
བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་
སྐྱབ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་སྐྱབ་ཚུལ་
ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་སྐྱབ་ཚུལ་
ལའང་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། གང་ཟག་དབང་པོ་བརྟུལ་པོས་བསྟེན་སྐྱབ་
ཡན་ལག་བཞི་རྒྱས་པར་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པར་གསུངས་ཏེ། འདུས་པ་རྒྱུད་བྱི་

མར། སྟེན་པའི་ཆོག་དང་པོ་སྟེ། ། ཉེས་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། སྐྱབ་པ་
ཡང་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པར་གཞལ་
ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་བར་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་
ནས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉེར་སྐྱབ་
པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ནས་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་སེམས་
དབང་སུམ་བཅུགས་སྒོམ་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་
ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྫོགས་པར་སྒོམ་ཏེ་གདན་ལ་བཀོད་པ་དགྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་སྐྱབ་
པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་ནལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ལ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་ལྟ་གཙོ་
པོ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྒོམ་པ་ལའང་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འདུས་པར། བསྟེན་པ་ནི་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ། ཉེར་
སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ། སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་བྱིན་གྱིས་
སྒྲོབ་པ། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་དབང་བསྐྱུར་ནས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་རྒྱས་བཅུ་
པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་གསུང་ལ། དེ་ལྟའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དབང་པོ་
ཆེས་རྣམས་པོས་ཅིག་ཆར་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱན་པ་ཅིག་པའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གོམས་

ཤིང་། སྤ་ཐིག་གི་.....ནལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་སྟེ་རྟོགས་པ་གཅིག་པའི་ནལ་
འབྱོར་པས་སྐྱབ་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་དྲན་རྟོགས་
ཅོམ་གྱི་འང་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་དྲ་ལས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྟ་
བ། །སྒྲོ་དང་བསྐྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ། །ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གིས་རྟོགས་པ། །རྟོགས་
པའི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་དང་། དྲིལ་བུ་རིམ་ལྔ་ལས། །རྩུས་ཏེ་
སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་སྒོམ། ཞེས་འབྱུང་
བའི་བྱིར། བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཐར་ཆགས་སུ་མ་བྱས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་ཆོག་མ་དག་པར་མི་འགྱུར། །རྟོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་ན་བསྟེན་སྐྱབ་
ཡན་ལག་བཞི་པོ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། །འདུས་པ་རྒྱད་ཕྱི་
མ་ལས། །སོ་སོར་བསྐྱེད་དང་བསམ་གཏན་དང་། །སྟོག་ཅོལ་དེ་བཞིན་འཛིན་
པ་དང་། །རྗེས་སུ་དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འདོད།
ཅས་འབྱུང་བས་སོར་བསམ་སྐྱོད་རྗེ་རྒྱབ་བྱེད་བསྟེན་པ། །སྟོག་འཛིན་གསུང་རྟོ་
རྗེ་རྒྱབ་བྱེད་ཉེར་རྒྱབ། །རྗེས་དྲན་ཐུགས་རྗེ་རྒྱབ་བྱེད་རྒྱབ་པ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་རྒྱབ་བྱེད་རྒྱབ་ཆེན་དུ་བཞག་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་འདི་ལ་གང་
ཟག་གི་དབང་པོའི་རིམ་པས་སོར་བསམ་བསྟེན་སོགས་ནས་ཡན་ལག་རིམ་ཅན་

དུ་སྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཏིང་ངོ་སྒྲུབ་ཆེན་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་
གའི་རིམ་པའང་ཡོད་ཅིང་། །གང་ཟག་ཐོད་སྐལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྟེན་
སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་རེས་ཀྱང་ཡན་ལག་དུག་ཀའི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་སྟེ། །དུས་ཞབས་སྟན་རྒྱད་ལས། །རབ་ཀྱིས་དང་པོས་རྟོགས་པ་སྟེ།
།འབྲིང་གིས་སྟོག་ཚུལ་ལ་སོགས་ཡིན། །ཐ་མས་དུག་པོ་རིམ་བཞིན་བསྒོམས།
།ཞེས་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱིས་སོར་བསམ་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་པོས་
ཀྱང་ངོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་འབྲུབ་པ་ཡིན་པས། །ཚུལ་འདི་ཉིད་ནི་དཔལ་ལྷན་
དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་
དཀར་པོ་གཅིག་ཐུབ་ཁོ་ནས་ངོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་བྱེད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་གཅིག་མཆོག་རྒྱལ་པོར་གསུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། །ས་སྐྱ་བརྟེན་ཏས་ཆོས་
ཚུལ་འདི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཀ་ནས་མ་གསུངས་ཞེས་
པའི་རྩོད་པའི་ལན་ནི། །མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
འགེལ་པ་གསུམ་ལས་མདོ་རྒྱད་རྟོགས་པ་བསྐྱུས་ཏེ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་ཆོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་བཅོས་སོ་མར་བཞག་པའི་སོར་བསྐྱེད་
ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྫོགས་སངས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་

རྗེའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་སོ། ཡང་ཁ་ཆེ་པའ་ཆེན་དང་ཙ་མིའི་
མན་ངག་ལས་ནི་དང་པོར་སྒྲིག་འཛིན། དེ་ནས་རྗེས་ཏིང་། མཐར་མོར་བསམ་
བསྐྱོམས་སྟེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། བརྟགས་
གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རྗེ་རྣམ་པ་ལ། །ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐུག་ཀྱི་ཆེ། དམ་ཆོག་
ཅེས་བྱ་འོད་གསལ་ཉིད། །རྒྱད་དང་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་བྱ་དང་། །དེ་བཞིན་བཞི་དོན་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ཅེས་པའི་མན་ངག་དབྱེལ་ལོ་རྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་ལས་
བརྒྱད་པར། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་རེ་ལས་རྒྱལ་
སྒྲོབ་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྒྲོན་འགྲོར་སྒྲོག་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལས་རྒྱའི་ཡེ་
ཤེས་ཉིད་རྗེས་བྱན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་དང་གཏུམ་མོ་མེ་རླུང་གིས་ཐེག་ལེ་
དབུ་མར་རྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་ནས་རྟེན་ཐིག་རླུང་གི་སྒྲོས་པ་
དབུ་མར་ཐིམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དམ་ཆོག་ལས་རྟེན་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ་མོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་
ཤིང་། དེའི་མཐུས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་
ལག་དབང་བཞི་པའི་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་
འི་མེད་འོད་ལས་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། །བཙུངས་ལོ་

ལོན་རིགས་ཅན་མ། ཞེས་སོགས་ཅ་རྒྱད་དངས་པའི་སྐབས་སུ། དང་པོར་རྗེས་
ཉིང་དེ་ནས་སྟོག་འཛིན། མཐར་མོར་བསམ་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་དང་པོ་
བཞི་དམིགས་བཅས་རྣམ་ཉོག་གི་བྱེད་པ་འབྲེས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། བྱི་མ་
གཉིས་རྣམ་ཉོག་གི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བས་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་།
མདོར་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆོ་གས་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གིས་དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་
མ་ཐོབ་ན། ལྷ་གནད་ལ་དབབ་པའི་དཔོགས་ཆོག་ཏུ་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་རྣམས་
གོ་རིམ་བསྟོག་སྟེ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ལག་ལེན་བྱས་པས་དངོས་གྲུབ་
ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། འོ་ན་ཁ་གཅིག་བསྟེན་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་གསང་
སྟགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་གོ་རིམ་བསྟོག་སྟེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོ་ག་
འབྲུག་ས་པར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ་སྟམ་ན། ཅི་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་པ་འདི་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོ་ག་ལ་ཟེར་རམ། སྟགས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ཆོ་ག་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱེད་ཅག་བདེན་ཏེ་འབྲས་བུའི་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོ་ག་རྣམས་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་ཅན་གང་ལྟར་སྐྱེ་ཡང་

དབང་པོ་རབ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་མཆོག་ཐོབ་པ་ན་དམན་པ་ཞར་ལ་ཐོབ་
པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་མཆོག་ཐོབ་པ་ན། དམན་
པའང་དེའི་གོང་རོལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཐོབ་པར་འབྱུང་བས་སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་
བུས་བསྐྱབ་བྱའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོ་གའི་གོ་རིམ་འབྲུགས་པར་སྐྱེ་བ་ནི་མི་སྲིད་ལ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྦྱིར་བཏང་དང་དམིགས་གསལ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གསུང་རབ་
ཉིད་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱིར་བཏང་ལ་དབང་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་
བར་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་བས་ས་ལམ་མི་སྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོན་དུ་མ་
སོང་བར་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ས་ལམ་མི་སྐྱབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། དམིགས་
བསལ་ལ་དེ་ལྟའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྒྲོན་འབྱུང་སྒྲོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་
གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་གསུངས་པས། དེ་ཉིད་འདུས་པ་དང་གསང་བ་
འདུས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོ་ག་དང་འདུས་པའི་ཆོས་སྒྲོན་པ་ན་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མཆོག་
གི་སྦྱལ་སྐྱར་སངས་རྒྱས་ནས། སྤྲུལ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲགས་ལམ་དུ་
འཛིང་རྒྱ་བ་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གི་ཆོ་ག་མང་པོ་ལ་མ་སྒྲོས་པར། ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བྱང་རྒྱུ་བ་པ་ལྟ་འམ་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་

པས་སྒྲགས་གྱི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ནས་འཛང་རྒྱ་བར་མཛད་པ་དང་།
གསང་འདུས་གྱི་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ན་བུམ་པའི་དབང་དང་བསྐྱེད་རིམ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་པའི་དབང་བསྐྱར་ནས་
རྒྱ་ལུས་དང་འོད་གསལ་བ་དང་བྱང་འདུག་གི་རིམ་པའི་སྒྲགས་གྱི་ས་ལམ་
ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དང་སང་ཡང་སྒྲགས་གྱི་
རྒྱལ་ལྡན་དབང་ཕྱོགས་ལ་བུམ་དབང་དང་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བར་
དབང་གོང་མ་ནོད་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པས་སྒྲགས་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་
བབྱང་སྟོབ་མི་སྟོབ་གྱི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་དུ་བཟོད་པ་ཡོད་དེ།
དཔེར་ན། དཔལ་ས་ར་ཏྲ་པས་ཀྱང་བྲིས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་སོགས་གྱི་དབང་
བསྐྱར་ལ་མ་ལྟོས་པར་མདའ་མཁན་གྱི་བུ་མོའི་བོད་པའི་ཆང་དང་མདའི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བཞིའི་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་
དང་། ཏྲ་ཏྲ་ཙེ་པའང་དབང་དང་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཏྲ་ཏྲ་ཙེ་ཐོག་
པའི་རྟེན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་དོན་མདོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
སྐྱེས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རོ་སྤྲད་པ་ལྟ་བུ་བབྱང་གི་མི་ལང་བ་འབྱུང་བ་དང་།
གངས་ཅན་གྱི་ཁོད་འདིར་རྗེ་མི་ལ་དང་དཔལ་སྐམ་པོ་པ་སོགས་གྱི་བུམ་དབང་

དང་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དབང་བཞི་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུགས་སུ་ངོ་
སྟོན་ནས་རྫོགས་རིམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པས་སྒྲགས་ལམ་གྱི་སྟོན་ས་ཆེ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་པ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱུང་སྟེ། འདི་དག་ནི་དབང་པོ་ཆེས་
ཆོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ས་རྒྱ་པ་རྗེ་ཉ་དང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་
སོགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དང་ཡག་མོའི་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་པ་ན་དེ་དག་གིས་དབང་
བསྐྱར་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཇུག་གསུང་བ་ཡང་སྐལ་བ་དམན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་གསུང་ན་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
དབང་རྩ་ས་དངོས་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་དབང་དོན་གྱི་བྲན་པ་
བསྐྱེད་པའི་བདེ་དབང་གི་བྱིན་རྒྱབས་སྟོབ་མ་ལ་བྱས་པས། སྟོབ་མས་དབང་
དུས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཁྱེད་བ་གསལ་ཐེབས་ནས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱིན་རྒྱབས་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བོགས་འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་དེ་འདྲའི་
རིགས་ལ་དབང་སྟོན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའང་
ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། དབང་པོ་ཆོན་པོ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་གསུང་ན་མི་བདེན་སྟེ་བདེ་
མཆོག་སོགས་ཀྱི་དབང་རྩ་ས་དངོས་ཀྱི་དོད་བྱུང་དུ་སྐྱར་བའི་བདེ་དབང་དང་
བྱིན་རྒྱབས་ཙམ་བྱས་པས་དེ་ཉིད་དབང་རྩ་ས་དངོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་ཚད་དུ་

སོང་ནས། ཕྱིན་རྒྱལ་པ་དེ་དབང་བསྐྱར་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒོ་བ་
མ་དེས་རྩོམ་ཆེ་བཞིའི་བྱ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་ནས་ས་ལམ་གྱི་རྩོགས་པ་ཐམས་ཅད་
བཏོད་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩོམ་ལས་སྒྲམ་པོ་པ་ལ་ཐག་མའི་སྒྲིལ་པའི་
ཕྱིན་རྒྱལ་པ་གྱི་དབང་བསྐྱར་མཛད་པས་ཐག་མའི་དཀྱིལ་ལ་ཐོར་དུ་རྒྱུད་སྒྲིལ་
གྲོལ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩོམ་པའི་མི་ལམ་དུ་ས་ར་ཉས་ཐུག་ཞབས་བཞི་
ལུས་ལ་བཀོད་པས་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲོ་ཐུ་རྒྱ་ཙུ་ལས། བུམ་ཟེ་ཏི་
ལ་ཀ་དང་ཆང་འཛོང་གྲི་ལ་ཀ་གཉིས་གཉུག་མའི་དོན་ཉམས་སུ་བྲལ་མ་ཅུས་པར་
ཏི་ལོ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་ལོར་ཞུགས་ཏེ་ཞག་བདུན་པའི་ཅུབ་མོ་
གཉིས་ཀ་ལ་གཉུག་མའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྩོགས་པ་སྐྱེས་ནས་ཏི་ལོ་པ་
དྲིན་ལན་གྱི་མཆོད་པ་བྱེད་དུ་འོང་ངོ་། ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་མཐའ་གྲགས་སོ།
དེས་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སྒྲེ་འོག་
མ་ལས་གོང་མ་དང་། བུམ་དབང་དང་བསྐྱེད་རིམ་ལས་དབང་གོང་མ་དང་
རྩོགས་རིམ་བྱུང་འཕགས་སུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི་གསང་སྒྲགས་སྒྲོག་སྒྲོམ་གྱི་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཅུས་པ་ཆེས་ཆེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་
བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོག་པ་གཉན་པོར་ཆེ་བ་འདོད་ཡོན་དང་འདོད་ཆགས་

སོགས་སྤངས་བྱ་གཉེན་པོར་སྒྲོག་སྟེ་ལམ་དུ་བྱེ་བ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། རྒྲོག་པའི་སྒྲོམ་
པ་འདི་ཉིད་ནི། ཁངས་རྒྱས་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་མི་ཤེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་
ལ། བྱད་པར་དབང་ཕྱོག་གི་གང་ཟག་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འདོད་པས་ནི་སྐྱབ་
བྱེད་མཁས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོད་གོ་རིམ་བསྒྲོག་ནས་སྦྱོད་པས་ལམ་བཟོད་སྤུལ་ཆེས་ཆེ་
བ་ཉིད་གསང་གི་ལམ་དུ་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། གང་ཆེ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་
ན། །དེ་ཆེ་ལས་ནི་བསྒྲོག་པར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྗེ་རྣམས་པའི་མན་
ངག་གསང་སྦྱོད་སྒྲོག་སྒྲོམ་གྱི་ཁྱིད་ཅེས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པ་དག་གིས་ཁ་འཛིན་
དུ་བྱེད་པའང་གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉམས་ལེན་མཚན་ཏུ་འགྱུར་པའོ། དེས་ན་
སྐྱབ་བྱེད་དབང་བཞི་པའི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་དབང་བཞི་གའི་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་མངོན་ཏྲོགས་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱབ་པའི་སྒྲོག་པ་གཉེན་པོར་བྱེད་པ་
ནའང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲོག་པའི་ཉེ་ལམ་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་བསྐྱབ་བྱའི་གོ་རིམ་
སྒྲོག་པར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར། ཡང་གཉེན་པོ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱར་ནས་སྤང་
ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁར་ཆེས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་འདི་ནི་ཆོས་འདིའི་བྱད་ཆོས་སྤྱོད་ན་མེད་པའོ། བྱད་པར་
དེས་མ་ཟད་མགོན་པོ་འབྲི་བྱང་པའི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་གྲགས་པ་དོལ་བུ་པ་ཤེས་

རབ་རྒྱལ་མཚན་དཔོན་སློབ་དག་དང་། དཔལ་མགོན་བྱམས་པ་སྤྱིང་པ་སོགས་
སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་མང་པོ་མགིན་གཅིག་ཏུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷགས་ལ འཛིག་
རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་པོར་གྲུབ་ན་བྱིས་འཇུག་གི་དབང་དང་བསྐྱེད་རིམ་ནས་
འཇུག་པ་ཡིན་ལ། མཚན་གི་དངོས་གྲུབ་དང་པོ་ནས་སྦྱབ་པ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དབང་ཉིད་བསྐྱར་ནས་རྫོགས་རིམ་ནས་འཇུག་པ་ཚོག་ཟེར་
བའང་གསང་བའི་གནད་རྟོགས་པའི་གཏམ་སོ། བྱད་པར་གསང་སྤྲགས་སྤྲ་མེད་
ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་ཐོལ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱབ་པའི་བསྟེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ནི། རྫོ་རྫོ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ནའི་སྦྱོར་
བས་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་རྫོ་རྫོ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་རང་རིག་པའི་ཉམས་སུ་
ཐྱོང་བ་ལས་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས། རྫོ་རྫོ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་ཕྱིའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་
རིག་ལས་བསྟེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཚ་ག་ཚང་མ་ཚང་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཏེ།
དེ་ལྟའི་བསྟེན་བསྦྱབ་བཞི་ཉམས་སུ་ཐྱོང་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅམ་མཚོན་ན། འཇམ་
དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། །དེ་ནས་ས་བཅུ་དང་ལྗན་པའི། །ལྟ་མོ་དེ་ལ་འབྱུང་བར་
བྱ། །རྫོ་རྫོ་བསྐྱར་རིག་པ་ནི། །བསྟེན་པའི་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད། །རྫོ་རྫོ་

བདྲར་ལྷགས་པ་ནི། །ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་བསྐྱལ་ཞིང་བསྐྱོད་
ཅམ་གྱིས། །སྤིང་ནི་འདའ་ཞིང་དྲན་པ་ཉམས། །སྤྱི་བོར་སྐྱ་གྲོལ་གོས་ཀྱང་
འདོར། །རྩལ་གྱི་ལུས་བྱབ་མདོག་དམར་ཏེ། །མིག་དམར་སྤྲ་བས་བདག་ལ་
བལྟ། །ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ལས་བདག་སྐྱབ་བོ། །དེ་ནས་སེམས་བྲལ་མེད་པ་སྤྱ
།བསྐྱེམ་བརྩོན་གཞུང་བྱིབས་གཡོས་པ་ཡིས། །སུམ་མདོར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་
བས། །ཁམས་བལྟས་ནས་ནི་བཙུངས་ཆར། །བྱུར་པ་མེ་ཏོག་ཀྱུན་འདྲ། །རྒྱང་
གི་སྐྱོར་བས་སྤུལ་བར་བྱ། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་རབ་ཞི་བ། །ཆོས་ཀྱན་ནི་བ་དེ་ཁོ་
ན། །བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཙོར་བྱར་འདུག །སྐད་ཅིག་དྲན་མེད་གཡོ་བར་བྱེད། །བྱབ་
པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་
སུ་རྒྱུགས་མ་རྒྱུགས་ནི་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མྱོང་བ་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེས་ན་གསང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཟབ་མོ་མ་སྤྲིན་པ་ལ་བསྐྱག་ཏུ་མི་རུང་བས་དེ་
ཅམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་བྱེད་གྱི་ཡི་གེར། །བདག་འཇུག་མ་བྱས་པར་
དབང་བསྐྱར་བ་མི་འཐད་པ་རང་ལ་ཆུ་མེད་ན་ཆུ་འདོད་པ་ལ་སྟེར་ཆུ་མེད་པའི་
དཔེ་དང་བཅས་བྲིས་གདའ་བ་ནི། །སྤྲགས་གྱི་བྱ་བ་ལ་འདྲིས་རྒྱུང་བའི་གཏམ་ཁོ་
ན་སྟེ། །དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཐུག་ཏུ་བྱུར་པ་ལ་

དེའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་བའི་དམ་ཚིག་ལ་ཉམས་ཆགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲོབ་མ་ལ་
དབང་བསྐྱར་སྒྲིབ་དགོས་པ་བྱུང་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་
ཞུགས་ལ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་དབང་སྤངས་ཏེ་དམ་ཚིག་གསོས་ནས་
སྒྲོབ་མ་ལ་དབང་སྒྲིབ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱི། རྡོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལའོར་ལོའི་
དབང་ཐུག་ལས་ཉམས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་སྒྲོབ་མ་ལ་དབང་སྒྲིབ་པ་ན་རང་
ཉིད་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞིར་བྱ་མི་དགོས་པར། དམ་
ཚིག་གསུམ་གྱི་སྐྱུས་དཀྱིལ་ལའོར་ལ་བསྟོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ར་
རྒྱལ་བཟུང་ནས་སྒྲོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་སྒྲིབ་ཏུ་རུང་བར་རྒྱད་དང་འགྲེལ་པ་
དག་ནས་གསུངས་པ་བྱེད་ཅག་གི་མ་ཐོས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཚུའི་དཔེ་དོན་སྐྱར་
བའང་ཞུ་དཔེ་ལྷམ་བཞག་ཏུ་ཟད་དོ། ཡང་ཡིག་ཤར་དེར། རྟིང་མ་བས་རྡོ་རྗེ་སྒྲོབ་
དཔོན་ལས་གཞན་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དབང་རྣམས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་
པའི་དབང་དེ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དེ་རྡོ་རྗེ་
རྒྱལ་ཚབ་ལས་ཐོབ་པས་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གྲིས་པའང་
རང་ཉིད་ཐོས་པ་ཚུང་བར་སྟོན་པ་སྟེ། དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོར་སྒྲོབ་མ་
བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བ་ན་སྤྲ་མེད་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བཞི་ཙམ་གསུང་

སྟེ། བྱེད་བ་མཁན་པོས་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་
དབང་ལྟ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དབང་ལྟས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གྱི་དོར་སོགས་ལས་
དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱགས་ཀ་ནས་
ལས་གྱི་དོ་རྗེ་གཉིས་པ་ཞིག་བྱེད་ནས་དེས་དབང་རྗེས་ཐོགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་
བ་དང་། བདེ་མཆོག་སོགས་ལས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཏེ་རུ་ཀ་རྣམས་གྱིས་
དབང་བསྐྱར་པའི་དགོངས་པ་མངོན། དངོས་སུ་དོ་རྗེ་ཕག་མོ་སོགས་ཡུམ་ལུས་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ཏུས་འཁོར་ལས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་
བསྐྱར་བ་ན་དབང་བསྐྱར་བ་པོའི་དབང་རྟེན་བུམ་འཛིན་གྱི་གཞོན་ནུ་མ་ཁྱིམ་པ་
ལ་གཉིས། དགེ་བསྟེན་ལ་བཞི། དགེ་ཚུལ་ལ་དྲུག །དགེ་སློང་ལ་བཅུའི་དྲངས་
གྱི་དབང་བསྐྱར་སྤྱིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ན་དབང་བསྐྱར་པའི་ཆོ་དོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་དབང་རྗེས་ཐོགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་
ལག་ཏུ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐུ་བོད་གྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་
མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མང་པོས་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་གོགས་གྱི་སྒྲིའི་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་རྗེས་ཐོགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་བརྒྱད་པའི་བྱག་ལེན་མ་
མཐོང་སྟེ། དཔུན་ལྷ་ཙཱའི་བྱ་བརྟམ་ལས་སྒྲིའི་སློབ་དཔོན་བཞི་སོགས་བསྐྱོས་

ཏེ་དེ་དག་གི་དགྲིལ་ལོར་བ་སྐྱབ་པ་དང་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་བ་དང་དབང་
རྩམ་ཐོགས་ནས་ལས་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་ནམ་ལས་ཀྱི་དོ་རྩེར་བྱས་ཏེ་སྒོ་བ་མ་ལ་
དབང་བསྐྱར་སྦྱོན་པར་གསུང་བའི་བྱིར། དབང་རྩམ་ལས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཐོགས་པ་
ཙམ་གྱིས་ལས་ཀྱིས་སྒོ་བ་དཔོན་དེའི་དོ་རྩེ་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་ཡང་འགྱུར་མི་དགོས་
ཏེ། དཔེར་ན་ལོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོས་དབང་
བསྐྱར་བ་ན། བྲམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་གྱིས་གསེར་གྱི་རིལ་བའི་རྩུས་སྒྲིང་འདོན་
ཞིང་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་རྒྱལ་སྲིད་སྦྱོན་པ་པོ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་བྲམ་
ཟེར་མི་འཛོག་པ་བཞིན། ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་སར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྩམ་
དང་ཡོ་བྱད་སྤྱོད་ཐོགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ཀྱང་རུང་དབང་གང་
ལས་ཐོབ་པ་ནི་དབང་སྟེར་བ་པོ་དེ་ཉིད་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་དབང་
རྩམ་ཐོགས་པ་པོ་སོགས་ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་སོ། ཡང་ཡོ་
གར་སྡོན་འབྱུང་རྒྱུད་སྤུལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོ་སེམས་མ་བཞི་ལ་དབང་
བསྐྱར། མི་བསྐྱོད་པས་རྫོང་སེམས་སོགས་ཤར་གྱི་སེམས་དཔའ་བཞི་ལ་དབང་
བསྐྱར། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དོ་རྩེ་ཆོས་སོགས་ལུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞི་ལ་
དབང་བསྐྱར། རོན་གྲུབ་ཀྱིས་དོ་རྩེ་ལས་སོགས་བྱང་གི་སེམས་དཔའ་བཞི་ལ་

དབང་བརྒྱུད། གཞན་སྤྱོད་པ་བཞིའི་ལྷ་སོ་སོའི་དབང་བརྒྱུད་པར་མཛད་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་དེ་ལྟའི་སྒོ་ནས་སྤངས་
རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས། རྗེ་རྗེས་སྤོངས་པོ་ནས་དབང་རྗེས་ལག་ཏུ་སྤངས་
ནས་བརྒྱུད་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་མང་དུ་མ་
བོས་པའི་གཏམ་དུ་ཟད་དོ། འདིས་མཆོན་ནས་དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས་དབང་
བརྒྱུད་པའི་ཆོད་པེ་བྱིར་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུད་པས་དབང་བརྒྱུད་མི་བོ་བོ་ཞེས་
སྤྱོད་པའང་མི་འབྱུང་སྟེ། ཆོག་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་བོའ་པ་དག་གིས་ནི་འཆད་
ཅོད་ཅོམ་པ་སོགས་འདོན་སྒྲོམ་ཅི་བྱེད་རུང་སྟེ་ག་པམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཆད་
ལུས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་དབང་བརྟུལ་ཤེས་རབ་དམན་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་
སྤྱོད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡུན་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རྒྱུད་དང་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་
རྒྱུབ་དཀྱིལ་ཐམས་ཅད་སྟེ་གས་པམ་དུ་འགོད་པར་མཛད་ཅིང་། གཞན་སྤྱོད་
གྲོལ་དུ་འགོད་པར་ན་ཡང་སྟེ་ག་པམ་དེ་ཉིད་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟེ་ག་
པམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱུད་འཆད་པ་སོགས་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ན་སྟེ་ག་པམ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱུབ་དཀྱིལ་སོགས་ཀྱི་འདོན་སྒྲོམ་བྱར་རུང་བའི་རུང་མཐུན་
སྤྱར་བ་ལས། རྒྱུད་འབྲེལ་ཆོད་ལུན་གང་ནས་ཀྱང་སྟེ་ག་པམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུབ་

དགྲིལ་འདོན་བསྐྱོམ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་ཡི་གེ་ན་
གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བར་ནི་འདུལ་བ་ཡི་གེར་བྲི་བ་ཡང་མ་
གནང་ན་བསྟེན་རྫོགས་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་དཔེ་སྟེང་ནས་བྱེད་མི་རུང་
བར་གསུངས་ཤིང་། བཀའ་གདམས་ལས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་
ཆོག་དཔེ་བྱིར་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་ན་འཇུག་སྒྲུལ་མི་སྟེ་སྟེ། འཇུག་སྒྲུལ་གྱི་ཆོག་
ཙམ་སྟོ་ལ་མེད་པར་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་འཕོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་མི་སྤྱིད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ནི་དེ་མི་མཚུངས་སྟེ། གསང་
རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་ལ་སྦྱབ་དགྲིལ་མཐའ་ཡས་པས་དེ་ལས་དང་པོ་
གང་ཐོབ་སྟོ་ལ་འཛིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གསང་རྒྱགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཐོབ་རྣམས་
སྟོ་ལ་འཛིན་མ་རུས་པའི་སྦྱབ་དགྲིལ་རྣམས་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོན་སྐྱོམ་བྱ་བ་
ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པའི་སྟོལ་ཡིན་པ་ལ། བྱིས་པས་ཀྱི་གང་ཟག་
ཁ་ཅིག་གིས་དབང་སྟོ་ཐོག་དང་ལུང་དཔེ་ཐོག་ནས་མ་བྱས་ན་དབང་ལུང་རྣམ་
དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་བརྫོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས་སྦྱབ་བྱེད་ཅི་
ཡང་མི་སྟངས་དོ། ཡང་། རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩོམ་སྟོབ་ཆབ་
དང་རྩོམ་སྟོབ་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་པར་

འོས་པ་མིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ན་རྡོ་
རྗེའི་སློབ་མ་དེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེའི་ཀླུ་ཚབ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཀླུ་པོ་གཉིས་པ་
སྟེ་ཀླུ་ཐོབ་གྱི་དོན་དུ་སོང་བས་དེ་ལྟའི་རྡོ་རྗེ་ཀླུ་པོ་དེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་
བྱ་བ་སྐྱབ་ཏུ་རུང་བ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་མ་ལ་
རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྲས་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཀླུ་ཚབ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་
གཉིས་པ་ཞེས་པའི་དོན་དང་ལྷན་པས་དེ་ལྟའི་མིང་གི་བཏགས་པར་སྤང་བའི་
ཕྱིར། དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བུམ་གསང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
དབང་བསྐྱར་བ་ན་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྩ་པ་ཐོབ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ང་ཀླུ་
འཛིན་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྲས་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཀླུ་ཚབ་དང་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གཉིས་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྲགས་ཚིག་འབྱུང་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཞི་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་ས་བརྩ་གཉིས་པ་ཐོབ་
པའི་བདག་ཉིད་དུ་ང་ཀླུ་འཛིན་པའི་སྤྲགས་ཚིག་ལ། བཞི་པའི་དབང་གིས་
མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་གཉིས་པའི་བདག་ཉིད་ས་བརྩ་
གཉིས་པ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་འབྱུང་བས། རྡོ་རྗེ་ཀླུ་ཚབ་སོགས་གྱི་མིང་ལ་སྐྱག་
ཅིང་སྤངས་པར་བྱ་མི་རིགས་སོ། སྤྱིར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་རྒྱུད་

སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་དབང་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པ་ཞིག་
གཙོ་བོར་གཟུང་དགོས་ཀྱི། དགྱིལ་ལའོར་བྱི་བ་དང་དབང་རྫས་ཐོགས་པའི་
ལས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་མེད་ལྟ་ཅི་སྟོས། དགྱིལ་ལའོར་དང་དབང་རྫས་
ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། རོ་བོ་རྗེས་དབང་
བསྐྱར་བའི་སྒྲ་མ་བཞི་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བྲགས་ལས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་བཞིའང་གསུངས་པ་ནི། དམ་ཚིག་བསྐྱས་པ་ལས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་
མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་དགོས་སོ། བྱང་སྒྲོམ་ལ་ལ་ནི་སྒྲ་མ་གཅིག་པོའམ་ཡང་
ན་མེད་པའོ། རྒྱགས་ལ་ནི་བཞི་སྟེ། སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་། །ཡེ་
ཤེས་ལྟ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབང་། །རྟོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མས་ལུང་
བརྟན་པའི་དབང་། །རང་སེམས་རྩལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དབང་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དང་པོ་ལ་དམན་མཚོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགྱིལ་ལའོར་བཞིའི་
དབང་རྫས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་དངོས་དབང་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྟོབ་
དཔོན་རྟོ་རྗེས་སྟོབ་དཔོན་སྟེག་པའི་རྟོ་རྗེ་གས་ལའོག་པའི་བ་ལང་རྗེ་ཞིག་ལ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཅམ་གྱིས་དབང་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེས།
མཁས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་བརྟེན་ཏར་གྱུར་པ་དང་། ཏི་ལོས་ན་རོ་བ་ལ་

དཀའ་བ་བཅུ་གཉིས་སྟུང་པའི་མཐར། གྱེ་རྟོ། ཞེས་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་གསུངས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་མཚོག་
ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མས་བི་རུ་པ་དབང་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་
དང་། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྗེ་ལ་མཁའ་འགོ་མས་
ལུང་བསྟན་ཏེ་སློབ་དཔོན་པདྨ་བཟོ་དང་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་དབང་ཐོབ་ནས་
མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ཚུལ་འགོས་ལོས་མཛད་པའི་གྲུབ་སྟོང་གི་ལོ་རྒྱུས་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི། མ་གཅིག་ལབས་སྟོན་སྟོན་གྱི་དབང་
གྲུལ་ནས་བཏོན་ཏེ་ཆུ་ནང་དུ་ཐུལ་འདེགས་བྱས་པས་ཞེ་སྤངས་སྐྱེས་པའི་མཐར་
དབང་བའི་རྟོགས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཏེ། དེ་ལྟ་འི་དབང་
ནམས་ནི་དབང་རྫས་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དབང་ཐོབ་མ་ཐོབ་ནི་
དབང་རྫས་ཐོགས་པ་པོ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་གྱི་དབྱེད་པ་ནི་གྱི་ནའོ། ཡང་ཡི་གེ་དེར།
རྟོང་མ་བས་ལས་བྱང་ཆར་གཅིག་གིས་བདག་མདུན་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་མཚོད་དུས་
གཅིག་ལ་སྐྱབ་པས་མཛོན་རྟོགས་རིམ་ཅན་དུ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བས་སྐྱབ་
མཚོད་བྱེད་ཚུལ་ལ་དག་ཅིས་བྱིས་པའང་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་མཚོད་བྱེད་ཚུལ་
མ་ཐོས་པར་ཟད་དེ། སྟགས་བྲམ་མེད་དུ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་ཐ་དད་དུ་

སྐྱབ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡོད་ཅིང་། བུམ་སྦྱེད་ཀྱང་ཡོང་སྐབས་དང་སྦྱར་
བའི་བདག་མདུན་དང་ཀུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲེལ་མི་སྒྲེལ་གྱི་ལག་ལེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པ་དང་། བྱད་པར་རྩོམ་པའི་ཕྱག་ལེན་ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་མདུན་བུམ་
གསུམ་ག་དུས་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ལུགས་སྒྲུང་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཐོས་འདུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཡང་ཡི་གེ་དེར། གསང་དབང་མ་ཐོབ་པས་འཛབ་དབྱངས་ཚོགས་སུ་
བསྟོན་ན་གསང་དབང་ངག་ལ་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། སྒྲག་པོ་འདོན་
པོ་ལ་གསང་སྒྲོགས་ཀྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར། ཞེས་བྲིས་པའང་འཆལ་ཆོག་སྟེ། ར་
པ་ནི་སྔོན་ཏར་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བྲིས་པ་ཁ་འབྱེད་ཤེས་པ་ཚུན་ཀྱིས་མ་ཁི་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཅིང་
སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དགོན་
མཚོག་བླ་མ་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་བསྐྱེད་དབྱངས་བྱེད་པ་ནི། སྔོན་ཀྱི་ཆོས་
རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསང་དབང་མ་ཐོབ་པར་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞེས་མ་
བཀག་པར་དར་ཅི་ཆེད་སྔོན་བཙུགས་པའི་ཕྱིར། ར་པའི་སྐྱེ་ཉམས་པས་འཛབ་
ཅེས་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ལ་རྒྱུར་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཁྱེད་རང་མ་ཁི་སོགས་ར་
པ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་གསང་དབང་ངག་ལ་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱུང་བ་

ཡིད་ལ་བཞག་འདུག་པའང་ཆེས་ངོ་མཚར་ཏེ། ཡང་ཡི་གེ་དེར། ཨོ་རྒྱན་པདྨའི་
བཟུངས་པ་བྱེད་ན་ཐོད་འཕྲེང་རྩ་ལ་ཞེས་པའི་སྟིང་པོ་བགྲངས་པས་བོན་ཡུགས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྟིང་པོར་སྟོན་ཏེ་སྒྲུ་མ་སྒྱུར་བར་སྒྲུང་བའི་བྱིར། ཞེས་
བྲིས་པའང་རང་ཉིད་ཆེས་སྒྲུན་པའོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱད་དེ། གང་ཟག་གང་གི་
སྟིང་པོར་སྟོན་ཏེ་སྒྲུ་དུ་མ་བཏོན་པར་སྒྲུ་གཞན་དུ་བསྐྱུག་ན་དེ་ཉིད་བོན་པོའི་
ཡུགས་སུ་འགྱུར་པའི་བྱུང་བ་ཞིག་ཁྱེད་རང་གི་སེམས་ལ་གར་འདུག་པ་ཆེས་ངོ་
མཚར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ས་སྒྲུབ་དག་གི་བེར་སྒྲུང་དུ། ཨ་གྲུ་ལི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྟིང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ་སྒྲུ་དུ་མི་འདུག་པས་བོན་ཆོས་སུ་འགྱུར་ངོ།
ཡང་ཁ་ཅིག་གྲུ་རུ་བདུ་ལ་བཏྱེན་པའི་བཟུངས་སྟོན་མི་རུང་ཞེས་འདོད་ན་དེ་ལྟར་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་རུ་བདུ། བི་རུ་བ། གོ་རུ་ཞེས་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུའི་
སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། རང་རང་གི་མཚན་རྣམས་ཡུལ་རིས་
ཐ་དད་པའི་སྒྲུད་ཀྱི་སྒྲུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ནས་བྱིན་རྒྱབས་དང་རྗེས་གནང་
གི་རིམ་པ་མང་དུ་མཛད་པ་བོད་དུ་གསར་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུར་ལྟར་ཚད་མར་
གྲགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ནད་གདོན་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་བོད་པའི་སྒྲུད་སྒྲུགས་སུ་
སྒྱུར་བ་ནི་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱང་ཆེག་རང་ག་བ་སྒྲུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་པར་མཛད་པ་ཆེས་མང་བར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་གྲུ་རུ་བརྒྱ་ཐོད་འཕྲེང་
ཅན་ཞེས་བོས་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅུ་ལ་དུ་གསོལ་ཞེས་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། རྟིང་མའི་
སྒྲགས་རྣམས་ལ། རྒྱ་སྐད་བོད་སྐད་འབྲེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རྟིང་མའི་ཆོས་བོན་
ལུགས་སོ། ཞེས་བྲིས་པ་ལ་དང་མ་དེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་རྟིང་མ་བར་མ་ཟད་
བཀའ་གདམས་པ་དང་དུགས་ཤངས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱད་དང་ས་སྐྱ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་
མ་གོང་མ་རྣམས་ལ། ཆོས་སྦྱོང་གྱི་གྲུག་ཅན་བེར་གྱི་ན་བཟང་ཡོད་མེད་དུ་མ་
དང་། མགོན་པོ་ལེགས་ལྷན་གྲུར་མགོན་ཕྱག་བཞི་དུག་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་
རྟིང་པོ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་འབྲེས་པ་དུ་མ་སྤུལ་བ་སྒྲགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
རྣམས་ཀྱང་བོན་ལུགས་སུ་འགོ་བའི་ཉན་ཆེ་བར་འགྱུར་བས། བོན་པོ་བཟང་
ངན་ཡང་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལས་སོག་པར་
མ་བྱེད་ཅིག །ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། །དེ་ལ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ངོ་བོ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བརྟན། ཞེས་པ་ལྟར་མེ་ལོང་རང་གི་
ངོ་བོའི་དུས་ན་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་སྦྱོང་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་རང་གི་ངོ་བོའི་
དུས་ནས་ཆོགས་བདུན་གྱི་ཤེས་པ་གཙོ་ལའོར་གྱིས་སྦྱོང་ཞིང་ཡང་མེ་ལོང་ལ་

གཟུགས་བརྟན་ཅིང་ཡང་སྤང་བའི་གསལ་ཆ་མི་དོར་བ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་
བག་ཆགས་འཛོག་རུང་གི་ནུས་པ་མི་འདོར་ཞིང་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཡུལ་རྟེན་
དང་མ་འབྲུད་ན་མེ་ལོང་རང་གསལ་ཀྱི་དབེས་འབྲུལ་གྲོལ་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པས་མ་
གཡོས་པའི་དུས་ན་འཁོར་འདས་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་ལྷུང་བས་ལུང་མ་
བརྟན་དུ་བཤད། ཅེས་བྲིས་པའང་བསྟོན་དོར་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་ཟད་དེ། སྤྱིར་ནམ་
ཤེས་རྣམས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་རྩམ་དག་གི་ལྷགས་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་བོད་ཆོས་ཀླུ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ས་སྤེ་གནའ་ཆེན་དང་ནམ་རིག་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
རབས་པའི་ཡིག་རྟིང་མང་པོར་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལའང་ནམ་ཤེས་ཆོགས་
བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཆོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཆོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་
པའི་སྒོལ་གསུམ་བྱུང་བ་ལས་དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཐོག་མེད་དབྱིག་གཉེན།
གཉིས་པ་ནི་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས། གསུམ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གཅིག་ཤར་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་སེ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ལ། ཡང་། བོད་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་དཔྱོད་ལྡན་དུ་རེ་བ་ཁ་ཅིག་ནམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་དོན་ཀྱི་ཁས་མི་
ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མི་བྲིད་དེ། ཐོག་མེད་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
ཆད་མར་མི་འཛོན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མི་བྲིད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱོགས་

སྤང་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
བརྒྱད་མ་སྟོས་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་
དུག་གི་ཤེས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་སྟོམ་པ་སོ་སོར་ཆད་ནས་འདུག་པའི་བྱ་བ་
མི་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཅིག་ཡུར་སྤྱོད་པས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་རང་གི་དོ་བོའི་རྣམ་མི་འདྲ་
བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་མེད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་རང་གི་དོ་བོའི་རྣམ་གཅིག་པོ་
ཉིད་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་རིག་པའི་བྱ་བ་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་
དགོངས་ནས་ཚོགས་དུག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྱོད་པའང་སྣང་ངོ་། བྱེད་ཀྱི་
དངས་པའི་ཡུང་དེ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཞུང་གང་དུ་བརྟན་ཆ་མ་འཚལ་
ལ། དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་སུམ་ཅུ་པ་ལས་ནི། རི་སྐད་དུ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ནི། །རྣམ་སྟོན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཏྲག་ཏུ་རིག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་།
།ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྟན། །དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་
བསྐྱེབས་ཡུང་མ་བརྟན། །དེ་ནི་རྒྱན་འབབ་རྩེ་བཞིན། །དགྲ་བཙམ་ཉིད་ན་དེ་
ལྟོག་གོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཡུང་དེ་དང་ནོར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ། སེམས་
ཅམ་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་

བརྟན་དཔེ་དོན་དང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
སྦྱར་བ་ཡོད་ན་འང་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། མེ་ལོང་ལ་སྦྱང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་
བྱད་བཞིན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བྱད་བཞིན་དང་མེ་ལོང་གི་རྩ་ས་
ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱན་གཞི་ལ་སྦྱང་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པས་
ཀྱན་གཞི་ལ་སྦྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ས་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་ཅིང་།
དེས་ན་ཤེས་བྱ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཉིད་ཀྱང་ཀྱན་གཞི་
ལ་འཛོག་པས་ཀྱན་གཞི་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཞེས་འདོགས་པའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་
གི་སྦྱང་ཆ་དང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱང་ཆའི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའང་ཆེས་མི་
མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་སེམས་ཙམ་པས་བྱེད་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དུས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོགས་བདུན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཙོ་འཁོར་
ཀྱིས་སྦྱངས་པར་མི་འདོད་དེ། འདོད་ན་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཀྱན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་ཉིད་དུ་འང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་བདུན་ཀྱི་ཤེས་པ་གཙོ་འཁོར་སྦྱང་བ་སྟེ་མེད་པར་

གྱུར་ན། དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཚོགས་བདུན་གྱི་
རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མི་འབྱུང་ན་ཚོགས་བདུན་པོ་ཀུན་
གྱི་བསྐྱེད་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་དགོས་དོན་སྦྱབ་པའི་དངོས་པོར་གཞི་
མ་གྲུབ་པར་འབྱུང་ལ། དེས་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚོགས་བདུན་གྱི་ཚོས་རྣམས་
མི་སྟོང་བར་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པས་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལན་ཚུན་
དུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཚོགས་བདུན་གྱི་ཤེས་པས་མི་སྟོང་བར་གྲུབ་བོ། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་རུང་གི་རྣམ་པ་མི་འདོར་
ཟེར་བ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་སོ་སྟམ་ན་སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་མི་
འདོད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ངན་
ལེན་འཛོག་ཏུ་རུང་བའི་རྣམ་པ་ཐེག་པ་གསུམ་རང་རང་གི་དག་བཙོམ་པ་ཐོབ་
པའི་མཐར་ལྷོག་པར་གསུངས་ཤིང་། མདོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ན་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་པ་དེས་མུང་འདས་
ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་འཛོག་རུང་དང་ལེན་རྣམ་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པས་སྤང་བར་
བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་

བག་ཆགས་འཛོག་རུང་གི་ནུས་པ་མི་འདོར་བར་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུན་དང་མ་འཕྲད་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་གང་དུའང་མ་ལྟར་བའི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་ཟེར་བ་ནི་རང་ཚིག་
འགལ་བ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེན་ཆད་འཁོར་བའི་
རྣམ་སྒྲིན་དང་ས་བོན་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་པའི་སྤྱིར་འཁོར་བའི་སྤྱོད་པ་སུ་མ་ལྟར་
མི་སྤྲིད་དོ། བྱེད་ཅག་སྟོང་མ་བའི་ལུགས་འགོག་པ་སྐད་དུ་བྱེད་ཀྱང་དོན་དུ་དམ་
པའི་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་བཞིན་ཡིན་པར་སྣང་སྟེ། རྟིང་མ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུ་
བདུན་སོགས་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་ལས་འབྱུང་བའི་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་བྱེད་
རང་གི་རང་ལུགས་རྣམ་དག་ཏུ་བཞག་སྟངས་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྟིང་མའི་ལུགས་ལས།
སྟོན་དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀྱི་དུས་བཞི་པ་ལ་ཀུན་གཞི་འཁོར་འདས་གང་དུའང་
མ་ལྟར་བའི་རང་བབས་རང་ཐང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ལུས་པའི་སྐབས་དེར། དེའི་
རང་ངོ་སྐད་ཅིག་ལ་རང་སར་ཤེས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡི་ནས་གོ་ལ་བ་དང་།
དེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་གཞི་ལ་མ་རིག་པས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་བག་
ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་མི་དགོ་བར་བྱས་པས་འཁོར་བ་བྱུང་ལ། སྤྱིར་ཉན་རང་
སོགས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དགོ་བར་བྱས་པས་

འཁོར་བ་བྱུང་ལ། ཕྱིས་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དགེ་བར་བྱས་པ་དེ་མྱུང་
འདས་སུ་གྱུར་ནས་ཐེག་པ་བརྒྱད་ཙམ་བགྲོད་དེ་མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་མ་
སྤངས་པ་རང་དག་ལ་སོང་བ་ན། ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ལོག་པས་ཐེག་
དགའི་ཕྱི་མོར་སྤྱོད་ཅིང་དེའི་ཆེ་ཀུན་བཟང་ཡེ་གྲོལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི།
དགའ་རབ་རྩོུ་རྩོུ་དང་བི་མ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་བུག་པ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་འདོད་པས་བྱེད་ཅག་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྤྱིང་ལ་ཞེན་བཞིན་པའི་ཅལ་ཅོལ་དུ་སྤྱོ་
བར་བཟད་པས་སོ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། རྟིང་མ་བས་འདོད་པའི་གཞི་ཀ་དག་ཡེ་
གྲོལ་དང་གསར་མར་གྲགས་བའི་ཀུན་གཞི་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །གཅིག་པར་
འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྟིང་མ་བས་ཀ་དག་ཡེ་གྲོལ་དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལ་
འདོད་པ་དང་གསར་མ་བས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ལ་
འདོད་པའི་བྱིར། ཐ་དད་ན་དུས་སྤྱི་བྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་ཐ་དད་དམ་དུས་སྤྱི་
བྱེད་མེད་པར་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀ་དག་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་གང་སྤྱོ་བའི་
སྤྱོ་ནས་ཐ་དད། ཀ་དག་སྤྱོ་བའི་སྤྱོ་ནས་ཐ་དད་ན་ཀ་དག་ཀུན་གཞི་ལས་སྤྱོ་བ་མི་
འཐད་དེ། དེ་གདོད་མའི་གནས་ལྷགས་ཡིན་ཅིང་དེའི་སྤྱོ་ལོག་ན་ཆོས་གང་ཡང་
མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཡིད་ལ་འོལ་སྤྱི་གར་ཡང་ངག་ཏུ་བརྗོད་མ་བྱུང་འདུག་པ།

ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྒྲངས་ནས་རི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་འདྲིར་བྲིས་པ་ཡིན་ཀྱང་
ཆོག་དེ་དག་ནི་ཀུན་མཁུའི་འབྲས་བུ་སྤྲིན་པ་ན་རུལ་བ་ལྟར་བརྗོད་པ་ནས་
བརྗོད་བྱས་སྟོང་པར་ཟད་དོ། སྤྱིར་སྟོང་མ་བ་དག་གཞི་ཀ་དག་དང་ཡེ་གོལ་ནི་
གསར་མ་བའི་ཀུན་གཞི་ལ་རག་ལས་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོང་མ་
བའི་གཞི་ཀ་དག་ཡེ་གོལ་ནི། གསར་མ་བའི་ཀུན་གཞི་དང་འཛོག་ལུགས་མི་
མཐུན་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་མ་བའི་གཞི་ཀ་དག་ཡེ་གོལ་དུ་འདོད་པ་ལ་
མི་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་འཇུག་ན་འཛིག་རྟེན་རྒྱང་
འཕེན་པས་ཆོ་སྤྲི་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གྲངས་ཅན་པས་སྤྲི་ཡོད་པར་འདོད་
ཙམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་བཞོད་པའང་རིགས་པ་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་།
དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡང་
གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་པར་ཐལ་ལོ། ཞེན་དོན་སྟོང་མ་བ་དག་གི་ཀ་
དག་ཡེ་གོལ་གྱི་གཞི་དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་འདོད་པ་
ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་དང་དུས་སྤྲི་མེད་ཁྱད་འདྲི་བ་ནི།
བུམ་པ་དང་རི་བོང་གི་རུལ་སྤྲི་མེད་ཁྱད་འདྲི་བ་ལྟར་འགྱུར་བས་དྲི་བོ་ཁྱད་ལས་
སྤྲིན་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། ཡང་ཁྱད་ཀྱི་ཡི་གེར། ཀ་དག་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྒྲས་པས་

བོན་པོ་འདོད་པའི་ཡེ་མེད་གྱི་ལ་བརྟགས་དོར་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་བྲིས་གདའ་
བ། དེ་ལྟར་དུ་སྤྲོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀ་ནས་དག་པ་ནི་བཟོད་མ་ནས་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་ལྟར་ན་བོན་པོའི་ཡེ་མེད་ལྟར་ལ་དོར་
བའི་ཚིག་ཏུ་འདར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཡང་བྱེད་གྱི་ཡི་གེར། ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྤྲང་བ་
བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཉི་ཟེར་ལ་ལྟ་བ་དང་། མིག་དང་ན་བ་དང་ཐ་སྐབས་གྱི་རྩ་
བཅིང་བ་དང་། མིག་ལ་ཤེལ་དགབ་པ་དང་། འབག་ཆས་སྤྲད་པ་སོགས་བྱས་
ནས་བལྟས་པའི་ཆོ་མིག་སྤར་དོ་རྩེ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་ཞིག་འཆར་ཡོང་ཡོད་
འདུག་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་གྱི་མངོན་སུམ་དང་ཉམས་སྣང་གི་མངོན་སུམ་དང་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་དང་པོ་ལྟ་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་གྱི་མངོན་སུམ་
ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པས་མིག་སོགས་བཅིང་བའི་འདུ་བྱེད་
གྱི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་བར་ངར་གིས་གསལ་
དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉམས་གྱི་མངོན་སུམ་མིན་
ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དགོས་པ་ལས་ཁྱོད་གྱི་འཆར་སྟོ་དེ་ནི་མིག་

བཅོམ་བ་དང་འབག་འཆམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། གསུམ་
པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱེད་ཀྱི་འཆར་སྒྲིའི་མངོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་
བར་གཞག་པའི་ཡུལ་སྣང་དུ་འདོད་པས་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་
བའི་སྤྱིར། ཞེས་བྲིས་གདའ་བའང་བྲེ་མོའི་ཆོག་ཏུ་བྱེད་དེ། སྤྱིར་ཐོད་ཀལ་གྱི་
སྣང་བ་ཞེས་པ་སྟོགས་འདིར་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བདུ་ལ་མི་སྣང་ཞིང་།
ཐོད་ཀལ་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་པའི་སྣང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་དེ་རང་གི་བལྟ་བ་དང་
གཞན་ལ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་འབག་འཆམ་དང་མིག་ཉི་ཟེར་ལ་བལྟ་བ་དང་ཤེལ་
གྱི་དགབ་པ་སོགས་དགོས་ན་ཐོད་ཀལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་
འཆར་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ཞིག་ཏུ་འོས་མེད་ནའང་། ཤེས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་དམིགས་
རྒྱུན་བསྐྱེད་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་དབང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ཡང་འབྱུལ་
བ་དང་མ་འབྱུལ་བའི་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོ་རྒྱུ་
རིག་དེའི་སྣང་ཆ་ལ་བཅའ་རིག་ལྷན་སྦྱེ་བའི་རིག་པ་ཞིག་པ་ཏུ་དང་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་ལྟ་
རུང་སྣང་སྤྱིད་ན། དེ་འབྱུལ་སྣང་ལས་འོས་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་
དག་ཏུ་དོགས་པ་བདུ་ལ་བྱུང་བའི་སྦྱོས་བྱ་སུ་ལའང་མི་སྦྱོབ་ས། དེ་ལྟའི་བྱི་བ་ནི་
ཚོངས་པ་ལས་ཆེར་ཚོངས་པའི་བྱི་བའོ། སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

གསུང་རབ་ཏུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚས་ཉིད་དུ་བྱས་པ་
དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚས་ཉིད་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚས་ཉིད་
འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་
དག་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་
དམ་པའི་ཚས་ཉིད་ལ་སེམས་པས་ནི་་་་་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་ལ།
དབུ་མ་པས་ནི་སྒྲོས་བྲལ་ཀྱི་སྟངས་ཉིད་ལ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ཀྱི་ཆེ་སེམས་ཙམ་
པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་
ལྷགས་ཀྱིས་རང་སྣང་ཡང་འགྲུབ་པས་ཚས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་དེའི་མངོན་སུམ་
ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེའི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དབུ་མ་པས་ནི་ཚས་ཉིད་སྒྲོས་པ་
དང་བྲལ་བའི་སྟངས་ཉིད་ལ་ཤེས་བྱའི་སྣང་བ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
གྲུབ་ན་ཚས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་པས་དོན་དམ་ཚས་ཉིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་དེའི་ལྷགས་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡང་དག་ཀྱན་
རྫོབ་ཀྱི་ཉམས་སྣང་གི་མངོན་སུམ་འཆར་བ་ལ་མིག་བརྩིར་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་
མ་ལྟོས་སོ་སྟམ་པ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཞེ་ལྷག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་མ་

ཕྱོགས་པར་ཟད་དོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྣང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་
གནད་ལྟ་སྟངས་སོགས་དུ་མ་གསུང་རབ་ནས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་།
ཁྱད་པར་གསང་སྔགས་སྒྲ་མེད་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ཉམས་གྱི་སྣང་བ་དང་ཡི་
ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་དག་མ་དག་གི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་བྱེད་བཅིང་དུ་མ་ལ་རག་ལས་
པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ལུས་གྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་གནད་བསྐྱད་པ་དང་
བྲལ་བར་བཅིངས་ན་སེམས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོགས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
གྱི། མིག་བཅིང་བ་སོགས་ལོག་པར་བསྐྱད་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྐྱེ་
བའི་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།གོགས་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་རེ་ཚུར་མཐོང་གི་ཡིད་
དབྱེད་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས་གྱི་དོ་རྗེའི་ལུས་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་
དཔོན་དག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཁྱེད་ཅག་གིས་གཞུགས་སོགས་གྱི་དོན་
དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡུལ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
འཕྲག་པ་འགལ་ལོ་སྒྲམ་པ་འདི་ནི། ཁྱེད་ཅག་དུ་མ་ཟད་ཤར་ཙོང་ག་བ་ཆེན་
པོའི་ཡིད་ལའང་འཆངས་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། དེ་བས་ཡིད་དབང་ལ་
བརྟེན་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་དང་ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བའི་
དབང་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་སྒྱུངས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་

ཚས་ཉིད་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རི་ལྷ་བ་མཁའ་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་མི་རུང་བ་དང་མི་ལུས་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་གིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་པས་དབང་ཤེས་དུག་
གི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་
ཐོས་མྱོང་སྟོམ་རེག་ཤེས་ཙམ་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བར་
གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །དྲི་མ་མེད་པའི་
སྣང་བ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉས། །མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་
བཅུ་ལྟ། །གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ང་ལྟར་
འབྲུལ་པ་ཟད། །ད་ནི་སྤུལ་འདྲི་བར་མི་བྱའོ། །ཀྱེ་ལགས་དབང་པོས་རྟོགས་
གིག་དང་། །ངས་ནི་འདི་ལས་མ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་ཅེ་པས། །མིག་གི་
དབང་པོས་རྟོགས་པ་ལས། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་གཟུགས་
སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྟུང་གི་སྣང་བཞིན་པ་
ནས་སྟོང་སྟོང་བཞིན་པ་ནས་སྣང་པའི་ཚས་ཙན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཚས་ཉིད་

དོན་དམ་བདེན་པ་མ་བསྐྱེབས། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པས་ཆོས་ཅན་ཀུན་
རྗེ་བ་བདེན་པ་མ་བཀག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་ཀྱིས་དབང་པོའི་མངོན་
སུམ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ལུགས་བའི་
འབྲུག་པ་བཀག་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་བདེན་གྱི་
སྒྲ་དམིགས་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གཤམས་སུ་བྱེད་
པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་ལས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་གསུངས་
པའི་བྱིར་རོ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་གེར། རྒྱུན་འཆོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ་ལུགས་
བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དམ་ལ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་འཆར་བ་དེ། སྟོང་ནང་ན་
སེམས་ཉིད་འོད་ཟེར་ལྡེའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་རྩལ་མདངས་སྦྱིར་ཤར་བ་
ཡིན་པས་སྦྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོ་རྣམས་གྲུབ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་འོད་
གསལ་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་རྒྱུན་ལ་མ་སྟོས་པར་རྩལ་མེད་དུ་
རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་མི་འཆར་བས་ནི་ཟེར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ནས་སྟོ་
བར་བྱེད་ཅིས་པ་འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་གཞན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
འོ་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲ་དམ་པའི་ཁ་དོག་སོགས་སྟོང་ནང་ན་ཡོད་པའི་རང་

སེམས་ཀྱི་རང་རྩལ་ཡིན་ན་ཉི་ཟེར་གྱི་སྒྲིན་ལས་ལྷོས་ཏེ་མཐོང་དགོས་པར་
འགལ། ཞེས་བྲིས་པའང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཛོགས་
པའི་གཏམ་དུ་ཟད་དེ། རྣམ་པར་རིག་པར་སྒྲུབ་དག་ནི་ལུགས་ལས་སྤྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་ཉིར་ལེན་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་དོན་
དུ་གྱུར་པའི་བཅའ་པོ་རྣམས་གྲུབ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་སེམས་ལས་སྤྱི་
རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ལ་སྤྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་མཐོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་
ན་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་རང་
སེམས་ཀྱི་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་དོན་དུ་རང་གི་སེམས་མཐོང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒྲུ་
བ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་རང་
ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་དོགས་སྒྲོང་དུ་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སྒྲོ་འཛིན་
མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་པོ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཆོ་དེའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དང་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་ལྷོས་པར་ཐལ། དེ་ཆོ་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་
སོགས་རྒྱུན་བཞི་ག་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་པ་ན།

བྱབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྔོ་འཛིན་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཐམས་
ཅད་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་
གྱིས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་བཏགས་པའི་སྔོན་པོར་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་འབྲུལ་
བའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྔོ་སོགས་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་བདག་
རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དབང་
རྣམ་རིག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་
བཏགས་པའི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ན་གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་
པ་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་སུ་མི་རུང་བས་སྤྱི་
རོལ་དོན་དུ་བཏགས་པའི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚས་
ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ངེས་སྤྱད་དུ། ཁང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། སྤྱི་
རོལ་ལྟར་སྤྲང་གང་ཡིན་པ། འོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོ་ཕྱིར། འདྲེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་
ཡིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་དབང་ལུས་པ་ཡི། ངོ་བོ་གང་ཡིན་
དབང་པོ་འང་ཡིན། འདྲེ་འང་རྣམ་རིག་ལ་མི་འགལ། ཞེས་སོགས་འཇགས་པ་
ཐོག་མེད་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་སོགས་
པར་བཤད་ལ། དེས་ན་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ཡང་

དག་མིན་པར་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་དབང་རྣམ་རིག་
ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་དབང་གི་མིང་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་
པའང་ལུགས་དེ་ལ་གྲགས་སོ། ཡང་བྱེད་གྱི་ཡི་གེར། ཉང་གི་འཆར་གཞི་སྟོང་
ནང་ན་འོད་ལྗེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་། ཤར་བའི་ཡུལ་ཉི་ཟེར་གྱི་
ངོགས་ན་དོ་རྩེ་ལུ་གུ་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་། དོ་རྩེ་ལུ་གུ་བརྒྱད་
ལྷ་ཞིང་འཛིན་པའི་མིག་གི་དབང་ཤེས་གྱི་སེམས་གཅིག་སྟེ་སེམས་གསུམ་ཡོད་
པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་རིང་
ལུགས་ལས་གཞན་པའོ། ཞེས་བྲིས་པའང་སངས་རྒྱས་པའི་རིང་ལུགས་ཆ་མ་
འཆལ་བའི་སྒྲ་བར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོའི་སེམས་གསུམ་
དུ་མ་བྱེད་གཙོ་བོའི་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། གཙོ་སེམས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འང་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རྣམ་བཞག་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་།
སྟོང་གི་ནང་ན་སེམས་ཡོད་པར་མ་བྱེད་སྤྱི་མགྱིན་སྟོང་ལྟེ་བཞི་རུ་སངས་མི་གཉིད་
སྤྱག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་བཞི་ལ་ཅ་རྒྱུད་བྲིག་ལེ། ཆར་ཡང་། ལྷ་
ད་ལྷ་པོ་རེ་རེ ཞིང་འོད་ལྷ་དང་ལྷན་པར་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྲིག་ལེ་དང་
གསང་བ་འདུས་པ་དང་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་

རོ། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། སེམས་ཉིད་འོད་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་འདི་ལུ་སྟེགས་
པས་བདག་རྟག་པ་སྟིང་གི་ནང་ན་སྟོང་དང་.....ཡུང་འབྱུང་ཙམ་པ་འོད་དང་བཅས་
པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་བྲིས་པའང་འཆལ་ཆོག་སྟེ། སྟིང་
ཁར་སེམས་ཉི་འོད་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་སྟིང་གར་བདག་རྟག་པ་འོད་གྱི་རྣམ་
པར་ཡོད་པ་འདོད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཟད། སྟིང་གར་སེམས་ཉི་
འོད་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་སྟིང་གར་བདག་རྟག་པ་འོད་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལ་
གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་འོད་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡོད་ན་
བདག་རྟག་པ་འོད་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དང་འགལ་བས་རང་བཞིན་དང་འགལ་
བའི་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། འོད་སྟིང་
ནང་ན་ཡོད་ན་རྩལ་ཕྱིར་མི་མཐོང་སྟེ་སྟིང་དང་ལུས་གྱི་ཁོག་པས་བསྐྱིབ་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པའང་མ་དེས་པར་ཟད་དེ། ལྷའི་བྲ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དེའི་
གཞལ་མེད་ཁང་པས་མི་བསྐྱིབ་པར་བྱི་རོལ་ནས་མཐོང་བ་ལྟར་ཆེས་འོད་འབར་
བའི་འོད་ཟེར་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་སྐྱིབ་པར་མི་རྣམས་པར་གསལ་བར་འཆར་བ་
དུ་མ་སྟངས་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། དོ་རྗེ་ལུ་གྲུ་བརྒྱད་མཐོང་བ་དང་
ངན་སྐྱུག་གི་ལུང་པོར་མཐོང་བ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་གྲོལ་མཉམ་དང་མ་

རྟོགས་ན་འཆིང་མཉམ་དུ་སོང་། ཞེས་བྲིས་པ་འང་ཆོས་ཀྱི་གནད་གསང་མ་གོ་བར་
ཟད་དེ། རྟིང་མ་བས་འདོད་པའི་དོ་རྩེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དེ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་བྱུན་
སོང་མིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་
ཤིག་ཡིན་ན་དེ་ཉན་རང་འཕགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པས། དེ་ཉན་རང་
འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པ་འཆིང་མཉམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་གྱིན་ཏུ་
མང་ངོ་། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། འོད་དང་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ལོངས་སྒྲུའི་ཞིང་ཁམས་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་མཐོང་དུ་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་བྲིས་པ་འང་སྒྲེ་
འཕགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲུབ་ཞིའི་ཞིང་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་མ་བོས་པའི་
གཉམ་དུ་ཟད་དེ། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷུག་གི་རུབས་ལས་དང་བོ་བས་སྒྲུབ་ཞིའི་
ཞིང་ཁམས་སུ་སྒྲུབ་ཞིའི་སྒྲུ་མ་སོ་སོ་ལས་དབང་བཞི་སོ་སོར་ལེན་བྱར་ཡོད་བར་
གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། །དམ་པ་ཁ་ཅིག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རྟོན་པ་རྣམས་སྒྲུང་
གངས་ཆེན་མཆོ་ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྒྲུ་ཡིན་ཅིང་དེའི་སྒྲུའི་ཆ་ལས་སོ་སོ་སྒྲེ་
བོ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པ་དག་གི་གནས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་
ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་རིག་མཐོང་གི་ཞིང་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ་། དེ་

ལྷ་ཡུའི་ཚོས་ཚུལ་ཚུར་མཐོང་གིས་དབག་པར་མི་རྒྱས་པ་ཆེས་མཐའ་ཡས་སོ།
ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། རྟིང་མ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྒྱད་མཐོ་ཤོས་ཚོས་ཉིད་ཟད་
བའི་དུས་སྐྱེད་དང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་ནི་ལུང་རིག་གིས་
བསལ་ལོ། ཞེས་བྲིས་པའང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱད་མ་ཐོས་པར་ཟད་དེ།
ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤུན་མོང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་
གསུངས་པ་ལས། རྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་རྟུག་བསྐྱལ་བ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་གྱུར་པས་རྟགས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་སྣང་བ་ལོག་པ་ནི་བྲིས་པ་ཉིད་
སྐྱོད་གྱི་བསམ་གཏན་ཏེ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་སྤང་རྟོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱེད་པའོ། མོས་པས་སྐྱོད་པའི་སར་ལུང་སོགས་གྱི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ས་རེ་རེ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་
དངོས་པོར་སྣང་བ་ལོག་པ་ནི་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ས་དང་
པོ་ནས་བརྩུ་བའི་བར་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ས་རེ་རེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁྱད་པར་རེ་རེས་
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་མཚན་མའི་སྣང་བ་ལོག་པ་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་མ་ལུས་པ་སྤྲུགས་

སུ་ཆུད་པར་གྱུར་པས་ཀྱན་རྫོབ་འདུ་བྱེད་བསྐྱེལ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་
པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་སྣང་བ་
ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེའི་གཟིགས་པར་དག་པ་དང་མ་དག་
པའི་སྣང་བ་འགར་ཡང་དམིགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། བྱེད་རྣམ་མ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
ཀྱི་སྣང་བ་དང་། རེད་གསར་མ་བའི་དུ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་གཅིག་གོ་སྟུམ་
ན་མི་གཅིག་ཏེ། རེད་གསར་མ་བའི་དུ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་མིག་བརྩམ་མ་
བརྩམ་དང་ཉིན་མཚན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། མེ་རྟགས་ཀྱི་དུ་བ་ལྟ་
བུའི་ལམ་ཀྱི་དྲོད་རྟགས་ཡིན་པས་ཕྱིས་སྐྱབ་པ་ལྟར་དོར་བྱ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་རྒྱུན་མིག་འབྱེད་རྩལ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་
དང་། ལམ་རྟགས་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་ཁམས་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་འདོད་པས་སྐྱེལ་སོ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་
ནི། རྟགས་གསར་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྣང་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྣང་བའི་རྣམ་བཞག་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆགས་པར་ཟད་དེ། རྒྱགས་གསར་མའི་གསང་འདུས་སོགས་
ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་དུ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ལ་
མིག་འབྱེད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་སྒྲ་རང་གིས་
བཙོངས་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་པ་སོགས་ལས་རྣལ་འབྱོར་དེའི་
ཆེད་དུ་ལུས་གནད་ལྟ་སྟངས་དང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱ་
ཆོགས་དུ་མ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
བསྐྱོམས་པས་དུ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཉམས་སྣང་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་
སྤྱན་པ་ལྟར་འདོར་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་དུ་མ་ཟད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་
ཐུག་ཀྱང་པའི་སྒྲ་མར་གྲགས་པ་མང་པོས་ཀྱང་ཟེར་མོད། འདི་ནི་ཆེས་མ་གོ་བ་
ཡིན་ཏེ། གསང་རྒྱགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་
པ་དེའི་དངོས་འབྲས་སུ་དོ་རྗེའི་དུ་བ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་
སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པ་པ་ལྟར་འཆར་བ་ལ་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བར་བཞག་ནས།
ལས་སྣ ར་གི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱུན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དགེ་མི་དགའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུས་ཁམས་གསུམ་པར་
སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱོང་བྱེད་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ལོ་

གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བས་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་ལམ་ལུ་སྒྲུང་བ་
ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་མཐར་ཐུག་ཉམས་སྒྲུང་འདོར་བྱུང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཇི་སྐད་དུ། །སེམས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་ལས་སྒྲིས་པ་མེ་ལོང་གི་ནི་
གཟུགས་བརྟན་ཏུ་བྱུང་ངེས། །མ་ལུས་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་རྣམས་གྱི་བསྟན་བྱས་ན། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་
དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གར་བས་བདུད་དཔུང་ཡུལ་དང་བཙས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པ་
དང་། །ཆགས་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ལུས་ལ་ལོག་པའི་
སྒྲོར་བས་བདེ་མཉམ་སྟེར་བར་བྱེད། ཅེས་འབྲུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་
ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། རང་ལུས་འོད་ལ་པར་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུར་ཐིམ་པས་ལྷག་བཙས་
ལྷག་མེད་གྱི་གཡུང་དུང་གི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བོན་ལུགས་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གྲིས་པའང་ཡང་དག་པའི་མན་ངག་མ་ཐོས་པར་ཟད་དེ། རང་ལུས་ལ་པར་
ཞུགས་དང་རྒྱུར་ཐིམ་གྱི་རང་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ཅེ་གཏད་ས་མ་འབྲུལ་ཞིང་འོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཅེ་
གཏད་ས་ལ་ཉེས་པ་མི་སྒྲུང་བས་སྟོད་འདོགས་གྱི་ལྷན་ཀ་ལས་གོ་ལ་བར་སྒྲུང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་འོད་ནི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་

གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ལ་བསམ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་ཕར་ཁྲགས་དང་ཚུར་ཐིམ་གྱི་ལྟག་
བཙས་ལྟག་མེད་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་པས་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་རྒྱས་
པར་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་
ལས་བྱུང་བས་ལྟག་བཙས་འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་འཁོར་བའི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་།
སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་ལྟག་བཙས་འགོ་
བ་རིགས་དུག་གི་ལུས་ལྷགས་ལས་བསྐྱོད་ཀྱི་ཚོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་བར་
ཐིམ་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་
བསྐྱོད་རིམ་དབེན་པ་གསུམ་དང་བཙས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུང་
སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་ལས་བསྐྱོད་པས་ལྟག་བཙས་སློབ་མའི་བྱུང་འདུག་གི་སྐྱེ་
དང་། རྫོག་རིམ་བདེན་པ་གཉིས་དང་བཙས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པའི་སྒོ་ནས་
ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་ རྫོག་པས་ལྟག་མེད་མི་སློབ་པའི་བྱུང་འདུག་གི་སྐྱེ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཀུལ་འདི་ནི་གསང་སྔགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སློབ་མེད་
པའི་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་འདིར་བྱུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལྷགས་འབྱུང་འཁོར་བ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་
གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ལྷགས་ལས་ལྷོག་བཞིན་པ་དང་ལྷགས་ལས་སྒྲོག་ཟིན་པ་
ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་། གཞི་དུས་
འཁོར་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་ཉིད་ལམ་འབྲས་ཀྱི་མུང་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་
ངོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བས་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲས་
བུས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཕྱག་རྒྱས་འབྲས་བུས་རང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་རྒྱས་
བཏབ་པ་དང་། དཔུགས་དབྱུང་པ་དང་། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཕྱག་རྒྱས་རྒྱ་རང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
རྒྱས་བཏབ་པ་དང་། དཔུགས་དབྱུང་བའི་སྦྱོར་བས་རིགས་དུག་པ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་
གོ་གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེན་འབྲེལ་འཁེན་གྲུབ་ཀྱིས་
ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་འགག་ཟིན་པ་ན་འཆི་སྤིད་དུ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་
འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇུག་ལ། དེ་ལས་ལྷགས་འབྱུང་དུ་ལངས་ཏེ་བར་

མིད་ཀྱི་ལུས་སེམས་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱར་ལྡང་ཞིང་། དེ་ལས་
ལངས་ནས་སྐྱེ་མིད་ཀྱི་ལུས་སེམས་རགས་པ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་རྣམས་བཅས་སྒྱལ་
པའི་སྐྱར་འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། ལམོར་བའི་སྐབས་འདིར་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་སྐྱ་
ལས་སྤྱོད་པ་དང་རགས་པའི་ལོངས་སྒྱལ་གྱི་སྐྱར་འབྲུང་བ་ནི། རིམ་ལྡན་བསྐྱས་པ་
གསལ་བ་ལས། །རགས་དང་སྤྱོད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད། །ཐུན་མོང་དབྱེར་མེད་ཤེས་
པར་བྱ། ཞེས་དང་། །འདུས་པའི་འགྲེལ་པར། །རོ་མཉམ་མཚུར་སྤྱོད་དབང་གི་དོ་རྗེའི་
སྤྱོད་པ་ཁམས་པ་རོ་མཉམ་དོ་རྗེས་དེ་འོ་མཆན། །དོ་རྗེས་སེམས་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་གསུམ་དུ་བསྟན། །སྤྱོད་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་འཇུག་པ། །རང་
བཞིན་རགས་པའི་རོ་བོར་བཤད་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཞི་བར་བསྟན་པ་
ནི། །སྤྱོད་པའི་ཆ་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་
ནོ། ཞེས་དང་། །རྗེ་རྣམ་པས། །འདུས་པའི་རྒྱུད་མིའི་འགྲེལ་པར། རི་སྐད་
དུ། །རྒྱུད་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ལུས་ལའང་སྤྱོད་རགས་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། །ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ནི། །རགས་དང་སྤྱོད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ། །ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྟེན་དང་རྟེན་པའི་རང་བཞིན་བཅས་པ་ཀུན། །ལྟ་ཡི་

འཁོར་ལོར་རགས་པར་གཏན་ལ་དབབ། །ཙྰ་དང་རླུང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དག་ཀྱང་། །སྤྱ་བའི་ངོ་བོར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གྲུབ་བདེ་
གཅིག་གྲུབ་པ། །ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་གིན་ཏུ་སྤྱ་བར་བསྟན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སྤྱ་
བ་བར་དེའི་ལུས་ལའང་ཙྰ་རླུང་ཐིག་ལའི་རྣམ་འབྱུང་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། །དེ་
ལྟའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་ལའང་སངས་རྒྱས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་གིང་
ལུས་པ་མེད་པ་གདན་འཛོམས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཏེ། །དཔལ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་ཆོས་དྲུག་གསལ་བྱེད་དུ།
།ཙྰ་ལྟ་རླུང་ལྟ་འབྱུང་བ་ལ། །ལྱང་བོ་ལྟ་དང་སངས་རྒྱས་ལ། །ཡན་ལག་རླུང་ལྟ་
ཙྰ་ལྟ་དང་། །ཁམས་ལྟ་ཡུལ་ལྟ་རྣམ་པ་སྟེ། །དབང་བོ་ལྟ་དང་ཡུལ་ལྟ་དང་།
།དབང་གེས་ལྟ་དང་བཙུ་ལྟ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟ་མོར་གྲགས། །རྣམ་
གེས་ཡེ་གེས་དྲུག་པའི་ཁམས། །རྫོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ།
རྩེ་རྒྱ་རོ་པའི་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་གནད་གྱི་ཡི་གེ་བྱི་མ་ལས། །འཆི་བ་སྟོང་པ་ཆོས་
སྒྲུ་ལ། །བར་མ་དོན་ལོངས་སྟོད་རྫོགས། །མྱིད་པར་སྦྱེ་བ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ། །ཞེས་
འབྱུང་ལ། །དེ་ལྟར་གཞི་དུས་གྱི་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱད་
ལ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་རིམ་པའམ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའམ། །རྩི་བཞིན་པའི་

རིམ་པར་གནས་པ་ནི། །འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། །སངས་རྒྱས་མུང་ངན་
འདས་པའི་ཁམས། །སྤྱི་མེད་དོ་རྗེ་མངོན་བྱང་ཆུབ། །བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱི་
སྤྱིང་པོ་མཆོག་། །གཉིས་མེད་རྟོག་བྲལ་དོན་ཆེན་ཏེ། །རིམ་པ་གཉིས་པར་རྟག་
ཏུ་གནས། །ཞེས་འབྱུང་ལ། །དེ་འདྲའི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ལ་འགོ་བའི་ཁམས་ཚུར་ཐིམ་
པ་འམ་ཆོས་སྐྱེ་དེས་འགོ་བའི་ཁམས་ལ་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་པར་ལ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པས་འཁོར་བའི་ཆོས་བསྐྱུས་པའི་ལོངས་སྤྱུལ་གྱི་སྟོན་བཅུད་རྒྱས་པར་
འབྱུང་བ་ནི། །ཞལ་ལུང་ལས། །དེ་འདྲའི་དོན་དེས་དངོས་པོ་ཀྱན། །རྣམ་པར་
བྱབ་སྟེ་རྣམ་གནས་ཀྱང་། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་། །རྣམ་རྟོག་ཆེན་
པོའི་རྩལ་འབྱུང་སྟེང་། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་འབྱུང་བ་ཆེ། །ཁྲུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཉིད་འབྱུང་སྟེང་། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་མེ་ཡི་ཁམས། །ཆེན་པོ་འབྱུང་ནས་བྱབ་
མཛད་དེ། །དེ་ལས་རྒྱ་ཁམས་ཆེན་པོ་ཡང་། །འབྱུང་ཏེ་བྱབ་མཛོད་དེ་ལས་ཀྱང་།
།ས་བྱུང་བཞི་བསྐྱུས་ངོ་བོ་ལས། །རི་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྣ་
ཆོགས་ཕྱ་བ་སྟོམ་པོ་དང་། །སྤྱིས་པ་བུད་མེད་མ་ནིང་དང་། །གཞོན་ནུ་དང་ནི་
ཀན་པོ་དང་། །ལྟ་དང་སྤྱུ་དང་གཞོན་སྤྱིན་དང་། །གཞོན་དང་སྐར་མ་གཤིན་རྗེ་
དང་། །རྒྱ་བདག་བརྒྱ་བྱིན་དཔལ་བ་དང་། །ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་དེ་ཀྱན།

།སྤངས་ནས་ཤེས་ཙམ་རབ་བརྟེན་པའི། །འགྲོ་བ་ཀླན་ཏུ་རྒྱས་པར་གནས།
།ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤངས་ནས་ཤེས་ཙམ་རབ་བརྟེན་པའི། ཞེས་པ་ནི་ཡི་དྲགས་
སོགས་སྒྲིམ་མ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་
གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །ཉན་རང་དག་བཙོམ་རྣམས་ཀྱང་གཞི་
དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱལ་དུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཀྱེ་རྩོམ་ལས་། །མ་ནི་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །རྟ་ག་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ནི་བརྗོད། །མགོ་བོ་སྒྲ་ནི་བྲེག་པ་
དང་། །བྲུ་མའི་ཆོས་གོས་དམར་པོ་ཉིད། །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་འཆང་།
།དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་རྒྱན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེས་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་
སེམས་འོད་གསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྒྲིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི། །གཞི་དུས་སྒོ་བྱར་དྲི་མའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ལོངས་སྤྱལ་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཚུར་ཐིམ་པའམ་གནས་པར་མི་རུང་སྟེ།
གཞི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱལ་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་སྒོ་བྱར་དྲི་མའི་ཆས་བསྐྱས་པའི་བྱིར་སྒྲུམ་
ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལོངས་སྤྱལ་
ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
སྐུ་མ་འདྲེས་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་

ཤེས་སུ་གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་འཆར་རྒྱུའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པ་རོ་མཉམ་དོ་
རྗེའི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲི་ཀར་རི་སྐྱད་དུ། དེ་མ་འདིར་རྗེ་བཙུན་ཏི་ལོ་པའི་
བཞེད་པས་སེམས་ཉིད་རོ་བོ་བྱང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་རྣམ་པ་མེད་པ་ཐ་
སྟོན་གྱི་གཏན་ལ་ཕབ་ན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་བཞིའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་རི་ལྟར་ལྷགས་ན། སེམས་ཉིད་
རྣམ་མེད་དག་པ། གསལ་བ། བྱང་འཇུག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ལ་རང་བྱུང་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཉིད་མ་
བཅོས་པའི་དངོས་པོ་གཏུག་པ་ཐམས་ད་ཅད་པ་གསལ་ཞིང་རང་ཆས་སུ་གནས་
པ་ཉིད་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་བཅོས་མས་བསྐྱེབས་པ་ནི། དཔེར་ན་དྲུང་ལ་སོལ་བས་
བྱུགས་པའམ་མར་མེ་བུམ་པར་བཙུག་པ་བཞིན་དུ་དྲུང་གྱི་ཤེས་པ་ཅིར་ཡང་
སྒྲུང་ཅིར་ཡང་འཆར་ཅིར་ཡང་གསལ་བ་འདི་ཉིད་ལས། སྟོ་བཏགས་པ་ཅི་སྒྲེས་
པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བའི་དྲི་མ་ཀྱུན་རྫོབ་རྫུན་པ་སྟེ། འདི་ཕར་བསལ་བ་ན་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱབ་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་བདེ་སྟོང་གཉིས་
མེད་གྱི་རོ་བོར་གནས་ཞིང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
གཟུང་འཛིན་སྒྲུས་པའི་བརྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བ། ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་

གསལ་བ། དེའི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བའི་རོ་བདེ་བར་
ཤར་བ། བདེ་བའི་རོ་སྟོང་པར་ཤར་བ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་འོད་གསལ་ཟུང་
འཇུག་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དྲི་མ་མེད་པའི་རང་སེམས་
འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་
བར་བྱ་ཞེས་ན། རྟོ་རྩེ་ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྐལ་བ་དམན་འབྲིང་ལ་རྟོ་རྩེ་ཐེག་
པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་དང་ཕྱག་རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་བཅིང་གིས། ཅུ་
ལ་འོ་མ་རང་བས་འབྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་སྒྲུར་
བསལ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་ལ། དབང་པོ་མཚོག་ལ་ནི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་སོགས་ཀྱི་
ཚོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲགས་ཀྱི་མོས་གྲུས་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཚོས་
སྒྲུ་དེ་ཉིད་སྒར་འབྲིས་ཀྱི་མི་དང་འཕྲད་པ་ལྟར་རང་རོ་རང་གི་ཤེས་ཏེ་སེམས་
ཡིད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་ཚོས་སྒྲུ་བདེ་གཤེགས་སྟེ ང་པོ་ཡེ་ཇི་བཞིན་
པའམ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་
རྟོག་ཚོས་སྒྲུར་ཤར་བས་འབྲེལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་དངོས་གྲུབ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རྟོགས་ཚུལ་སྒྲ་མ་འདི་ནི་བྱམ་པ་
དང་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་བྱེད་པས་ལས་ཚོས་དམ་ཚིག་

ཕྱག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་
བཞི་པའི་དབང་གི་བྱེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཅར་
འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དཔལ་སྐྱམ་པོ་པས་རྩ་ལ་འདོན་དུ་མཛད་པའི་སྒྲུབ་
སྒོལ་ས་གསུམ་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་བ་དེའོ། དེས་ན་ལམོར་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་འཛིན་པ་ན་སྐྱེ་གསུམ་ལུགས་འབྱུང་དུ་ཡོངས་
སྒྲུལ་ལ་ཆོས་སྐྱར་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། འཆི་བ་ན་ལུགས་ལས་
བཞེད་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲུལ་གྱི་སྐྱེ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ཕར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཆོག་སོགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་དབང་སོགས་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་
དང་ཡུང་སོགས་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲུལ་གྱི་སྐྱེ་རྣམས་
ཆོས་སྐྱེ་འོད་གསལ་བ་ཕར་ལ་བསྐྱུ་བ་ནི། དཀའ་དཔེ་ཕྱི་མར། །སྤང་བ་ཐིམ་
དང་རྟོག་པ་ཐིམ། །རགས་པ་ཐིམ་དང་སྤྲ་བ་ཐིམ། །ཐིམ་པའི་རྗེས་ལ་གོམས་
པ་ཡིས། །རང་བཞིན་གྱི་ནི་འོད་གསལ་འཆར། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས།
ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་སྤྲ་བ་ལ་གཞུག་གོ། །ཁམས་སྤྲ་བ་ནི་སེམས་དཔའ་
ལ་གཞུག་གོ། །སེམས་ནི་སེམས་དཔའ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་སྐྱར་ནས་གཉིད་
ལོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་དང་མ་རིག་པ་

ལ་རབ་ཏུ་ལྷགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་བྱན་པ་བརྟེན་པའོ། བྱིས་ནི་བརྟེན་པའང་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འོད་གསལ་བའོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། གཞི་དུས་ཀྱི་
སྐུ་རྩེ་ཐིམ་གསུམ་ལྷགས་ལས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་སྤྱིད་འབྱུང་བ་དང་། ཡར་ལྷགས་
ལྷགས་ལས་བསྐྱོག་པས་འཆི་སྤྱིད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལམ་ཀྱི་དུས་སུ་
སྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་སྤྱུལ་པའི་སྐྱུ་དང་། རག་དབེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱུ་
ལྷགས་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་སེམས་དབེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འོད་གསལ་བར་པར་ལ་
ལྷགས་པའི་སྐྱོན་ས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་སྐྱོན་མ་
ལས། གསུང་རྩོམ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་སྤྲགས་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་
ལྷག་ནི། རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པ་དང་། བསྟོན་
པ་དང་སྟོན་པ་དང་། །བདེ་བ་དང་སྤྱུལ་བསྤུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཆིང་བར་
མི་འགྱུར་རོ། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། དེས་ན་འཛིན་ཉེན་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་སྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་་་་
ལས་འདས་པ་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་འཆོལ་བར་འདོད་པས་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་བསྐྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ལ། རྒྱལ་བ་གར་དབང་
མཆོག་གི་སྤྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཞུ་དམར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བཞི་པའི་ཞལ་ནས། འདིའི་

ས་བརྒྱད་ནི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་
འཛིན་ཏེན་ཀྱི་ཚས་བརྒྱད་ལྟ་འདྲི་བུའི་བདུད་ཀྱི་ས་ལས་འདས་ནས་མི་སྦྱེ་བའི་
ཚས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ངན་སོང་གི་འགོ་བ་ཟད་དེ། བདེ་འགོའི་ལོངས་
སྤུལ་གྱི་སྦྱས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་ནས་ཚས་
ཀྱི་སྦྱ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། སྦྱོད་སྦྱས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་
པའི་རྗེས་ཐོག་དེར་རི་སྐད་དུ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བདེ་འགོར་
སྦྱེ་ཞིང་། རི་སྒྲིད་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་མཉེས་པར་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་བས་ད་དུང་རྫོགས་རིམ་བདེན་པ་གཉེས་
ལ་འདུག་པ་ན་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ལོངས་སྤུལ་གྱི་སྦྱ་འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་ཐར་
ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བོ་དོང་འཛིགས་
མེད་གྲགས་པས་བོར་བས་སྤངས་པ་སྦྱུལ་ལྟན་པ་བརྗེ་བའི་དཔེས་གྱུར་བསྟན་
ཏེ། ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སར་སྦྱེ་ལུས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏེ་བདེན་
པའི་སྦྱུལ་པའི་སྦྱ་གྲུབ་སྟེ་འོད་གསལ་འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་
འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་དེས། མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་པས་སྦྱེ་ལུས་ཀྱི་
སྦྱ་དེ་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྦྱེ་ལུས་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱར་གྱུར་པ་

དེ་ཉིད་མཐར་ས་བཅུ་རྒྱུ་གི་ཐ་མར་མི་སློབ་པ་ཚོས་གི་སྐྱེ་འོད་གསལ་བར་མར་
ཞུགས་པ་ནས་དོ་རྗེའི་ལུས་སུ་གྱུར་ནས་མདོན་བར་རྫོགས་པ་འཆང་རྒྱ་བ་ནི།
སློབ་ལམ་གི་སྐྱེ་ལུས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱེ་ཆེས་སྤྱ་བའི་རིག་རྒྱུན་མི་སློབ་ལམ་
གི་སྐྱེ་ལུས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱེར་གནས་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཚོས་སྐྱེ་དང་ཟུང་དུ་
འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གྲུལ་གི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བསྟུས་ལས། དེ་ལྟར་
འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏུན་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྣམ་སྤངས་
ནས། ཏྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཅན་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་དང་ལྟན་
ཅིག་དགའ་བཞིན་པས་ནི། རི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཨིན་སྐྱེ་ཏི་དང་འདྲ་བར་སྤང་བའི་
ཁོག་པ་བརྗེས་ཏེ་དོ་རྗེའི་ལུས་སུ་གྱུར་ནས་བཅུན་མོའི་ཚོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
མི་སྤྲང་བར་གྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྟན་པས་སངས་རྒྱས་གི་ཞིང་དུ་འགོ་འོ།
ཞེས་དང་། གྱེ་དོར་བུམ་ལུ་ལས། །ས་ནི་ཁུ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར། །ཁུ་ནི་མེ་ལ་
ཐིམ་པར་འགྱུར། །མེ་ནི་སྤྱ་བའི་ཁམས་ལ་འཇུག། །རྒྱུང་ཡང་སེམས་ལ་ཐིམ་
འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བར་འཇུག། །སེམས་བྱུང་མ་རིག་པར་
ཞུགས་ནས། །དེ་ཡང་འོད་གསལ་བར་སོང་སྟེ། །སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་འགོག་པར་
གྱུར། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མ་ཉིད། །ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་དེ།

།དེ་ཉིད་དྲི་ཟེའི་སེམས་ཅན་འགྲུར།དོ་རྗེའི་སྐྱ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་རོ། དེ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་སར་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱ་ལས་འོངས་སྐྱལ་གྱི་སྐྱ་
ཚུར་ཐིམ་བ་སྟེ། ལུགས་འབྱུང་དུ་ལྷང་བ་ནི། སྐྱོད་བསྐྱས་ལས། གང་རིག་པ་
འདིས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་པ་འདིས་འོད་གསལ་བའི་མན་ངག་ཐོབ་
པར་གྱུར་བ་དེས་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་
སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་
ཡ་རོལ་ཏུ་ཐིམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
འདི་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ་རིག་པར་
དཀའ་བ་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་དང་ནོར་བུའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འོད་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ། དེ་ལས་ནི་མུན་པའི་སྣང་བ་སྟེ་
སྣང་བ་ཉིར་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། སྣང་བ་ཉི་བར་ཐོབ་པ་ལས་
གསལ་བའི་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བའི་ཚ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་བ་མཆེད་པ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། དེ་ལས་གསལ་བའི་ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་བསིལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྣང་བས་བྱབ་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། དཔལ་མཆོག་དང་
པོ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བྱུང་། །ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་

ནམ་མཁའ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྒྲུང་བའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་
བར་བྱས་ནས། ཁམས་ཕྱ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྱིབ་མ་དང་འབྲ་བར་བཅད་ཏུ་
མེད་པ་དང་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་དོ་རྗེའི་སྒྲུབ་པོ་ཉིད་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཟག་པ་
མེད་པ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་
འདོད་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ། དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཚུ་ལས་ཉ་ལྟ་བུའམ་
ལྟར་བར་གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པ་བཞིན་དུ། མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནི།
དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ན་
ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེས་ན་འོད་ཚུར་ཐིམ་པས་ལྟག་མེད་གཡུང་
དུང་འཆི་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་ཅེས་པའང་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་མ་
ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་གཞི་དུས་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གསུམ་
ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་དང་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ལུགས་ལ་བསྐྱོད་པས་ལྟག་
བཅས་ལྟག་མེད་ཀྱི་མུང་འདས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་
ལུགས་ལས་འབྱུང་བས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་

པའི་ཚེས་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱིད་པ་བོན་ལུགས་པ་ལས་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་ལས་སྒོངས་པ་
སུ་ཞིག་ཡོད། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། གཤེན་གསོན་གྱི་རྩ་བར་དཔེ་ཆ་གིས་གྲོག་
བྱས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྦྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་
གྲོལ་གྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་་་་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཐོས་པའི་སྦྱ་བར་ཟད་དེ། སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་དང་པོར་བྱུགས་བསྐྱེད་པ་ན་
བདག་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་ལུས་པར་གྱུར་ཅིག་པའི་བྱུགས་བསྐྱེད་ནས།
དེའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་བསགས་ཏེ་ཐ་མར་དེ་ལྟ་བུའི་བཞེད་དོན་ལྟར་
གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་དོ་རྗེས་རབ་ཏུ་འཛོམས་པ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་ལྟར་དུ་འཆང་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
སྦྱན་གྱི་སྤྱ་བཞུར་འོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་
པས་ཆོ་བྱི་མར་བདེ་བ་ཙན་དུ་སྦྱི་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར་གལ་ཏེ་དགོ་
བ་དང་མི་དགོ་པའི་མཐུས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཀྱང་དུས་གཞན་དུ་མི་སྦྱ་བར་འབྲས་
བུ་འབྱུང་བ་ནི་དགོངས་སྟེམ་དགོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ན། མ་ཎི་པ་སྟེ་ལན་

གཅིག་བརྗོད་པས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་
དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དུས་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་
ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱན་པ་ཞིག་སྟེ། རོ་ལ་རྣ་བ་ཡོད་པའི་དོགས་པ་ནི་སུ་ཞིག་ལ་སྐྱེ།
སྟོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་ན་དབང་པོ་གཞན་ལྟ་ག་མར་ལུས་མི་སྤྱིད་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། ཐོས་པས་གོ་ལ་ཞེས་སྒྲ་བའི་ཆོས་དེ་དོན་རྒྱད་ལ་མ་
སྐྱེས་ན་ཐོས་ཙམ་གྱི་མི་གོ་ལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས། ཐོས་གོ་ལ་གྱི་ཆོས་
ཞེས་པའང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྲིས་པའང་དགོན་མཆོག་གསུམ་
གྱི་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མ་ཐོས་པར་ཟད་དེ། ད་ལྟ་མཚམས་
མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཆེས་ཆེ་བ་ཅན་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་
མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས། མ་འོངས་པ་ན་སྤྱིད་ཞིག་ཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་
པའི་སྤྱན་མེད་པ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཚན་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོས་གོ་ལ་ལ་སྟོན་པ་ནི་འཕགས་པ་ལ་བསྐྱུར་བ་
བཟུང་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ས་སྐྱེ་བརྟུན་ཏེ། །དེ་བཞིན་མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་
ཐོས་སོགས་དང་། །སྤྲུགས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་དཔྱད་ཙམ་གྱིས། །སྤྲིག་པ་ཀུན་ལས་

གོལ་གྱུར་ཞེས། །གསུང་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པར། །ཚིག་འབྲུ་ཙམ་ལ་རྟེན་
མི་བྱ། །ཞེས་འབྲུང་བའང་ལེགས་པ་བཤད་དོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། ཐོས་པ་
ཙམ་གྱིས་གོལ་ན་དོན་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ནས་གོལ་བར་འགལ། །ཞེས་བྲིས་པའང་
ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་སྟེ། ཚིག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་གོལ་བ་
བཀག་པ་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པའི་
ཚོ། ལའོར་དེར་ལྷ་དང་སྤྱད་པའག་ཏུ་མེད་པས་ས་དང་པོ་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་རྗེས་མཐུན་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་
། ས་བརྒྱད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སོགས་འབྲུ ང་བ་མཐའ་
ཡས་པ་སྐྱོས་ཀྱིས་མི་ལང་སྟེ། ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།
བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་བ་ཙན་བྱ་བའི་གཟུངས་ཡོད་དེ་དེ་ནིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་གྱུར་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་བའི་དབྱངས་ལས་སྤངས་ཏེ་ཐོབ་
པའི་མོད་ལ་ཡང་ས་བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། སྟོག་ཆགས་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ཀྱང་
ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཙམ་ལྷན་འདས་གཟུངས་མཐུ་ཆེན་པོ་བསྟན་
པར་གསོལ། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟུངས་འདི་བཀའ་སྤྱུལ་པ།

ཏུ་ཐུ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་ཡ་རྩ་ཡ། རྩལ་བ་རྩལ་བ་རྩ་ཡ་རྩ་ཡ་བ་ཐོབ་པ། ཁ་རྩ་ཏ། བས་མ་མེ་
ཐོབ་པ། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ། ལྷགས་ཤིག་ལྷགས་ཤིག། འབྲས་སྟེ། བསྐྱེད་འོད། ཨ་བ་མ་བ་མ། ལྷན་ཏུ་
མཆིན་པ། བ་རྩ་བ་རྩ་ཏེ། འགྲོ་བ་འགྲོ་བར་བྱེད་མ། རྩི་རི་རྩི་རི། རྩི་རི་རྩི་རི། དེ་བ་རྩ། ལྟ་
ཉིད། ཨ་རུ་བྲ་ལ་ཏེ། རྩེས་ལྷ་སྟོང་བ། ཨ་རྩོ་རྩོ་ར་ཏེ། རྩོལ་བར་བྱེད་མ། བ་ར་ཅ་ཀྱ་ནི་བ་ར་
ཏེ། མཆོག་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་མ། བྱུར་ཡ་རྩ་ག་སྟོན། གང་བར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས། སམ་
ཨ་ཤ་ན། མ་མ་སམ་ཀའློ་ཀླ་བ་ཡི། བདག་གི་ལས་ཐམས་ཅད། རྩ་ལྷ་ལྷི་ཕྱེ་ནི་བ་སྟོན།
སངས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་གྱིས་གཞི་རྩུགས། དེགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་རྩལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་
གཟུངས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པ། འོར་དང་འབྲུ་རྣམས་
འཕེལ་བར་བྱེད་པ། ཁ་རོལ་དམག་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ལྷ་དགའི་
གཞོན་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ། ཆོ་རུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། དེ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་དོ་རྩེས་གཟུངས་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་འདི་དག་
སྟོན་སོ། བ་མེས་མཁ་ཏ་ཐུ་ག་རྩ་ནི། ལྷག་འཆོལ་ལོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། བ་མོ་
ཨ་མི་རྩ་སྟོན། ལྷག་འཆོལ་ལོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། ཏ་ཐུ་ག་རྩ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ།
བ་མེས་མཁ་མ་ཏ་རྩེ་ཀོ་སྟེ། ལྷག་འཆོལ་ལོ། ཏུ་ཐུ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏུ་ཏུ་རྩེ་ཏེ། མ་ཏི་མ་ཏི།

སྒོ་གྲོས་སྒོ་གྲོས། མ་རྒྱ་མ་ཉི། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ། བརྩ་མ་ཉི། རོ་རྗེ་ཞོ་ར་ལ། ཉི་རྩ་པ་ར་བརྩ་མ་
ཉི། མཆོག་དུ་བརྟན་པའི་དོ་རྗེ་སྒོ་གྲོས། ཏ་ཐུ་ག་ཏ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཨ་རུ་པ་རི་པ་ལེ་ཉི།
རྗེས་སུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་མ། བ་ར་པ་ར་ཨ་ཡོ་ཁ། འགོ་བ་འགོ་བ། རྟི་ཀུ་ཉི། རྟི་ཀུ་ཉི་མུ་ཁི།
ཀྱི་བི་ཀྱི་བ་ལུ་གི། སུ་ས་ཙ་ན། བདེན་པ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ། མ་རུ་སྤྲ་ར་རྟ་ག་ལུ་ན། ཡིད་
ལ་བྱན་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས། བརྩ་པ་ལི་སམ་ཀམ། རོ་རྗེའི་ཕྱག་ཏུ། ཨ་ར་རྩ་ཉི་གྲ་ཡ། ལས་ཀྱི་
སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད། སམ་ཨམ་མ་པ་རི་ལུ་ར་ཡ། དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས། དེ་
ཉི་མེ་བ་རི་བྱ་རྩ་སུ་ན། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྩུལ། བོ་རྟེ་སད་ཏ་སད་ཏེ་ཏ་སྤྲ་རྒྱ།
བྱང་ཆུབ་རྒྱུན་རྟགས་ཀྱི་གཞི་རྟགས། ཞེས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལྟ་
བུའོ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། རྟིང་མ་བའི་ཐོས་གོལ་གྱི་གཞུང་དུ་བར་དོར་ཞི་
ཁྱོའི་སྒྲ་གཟུགས་མང་པོར་འཆར་བར་བཤད་སྤང་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་འཆར་མི་སྲིད་དེ། གོགས་སྤྱར་དུ་སྐྱེ་རྒྱུའི་བར་སྲིད་ལ་ལྟ་ཞི་ཁྱོའི་བག་ཆགས་
གཏན་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་བྲིས་པའང་རང་གི་རྐང་རང་གིས་བྲངས་པའི་གཏམ་
རྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་འགོ་བའི་
སྤར་ཁྱོང་དང་བྲིས་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་
བྱིར། འདིའི་ཞི་ཁྱོའི་ལྟ་ནི་གསང་སྤྲགས་གསང་རྟིང་ལ་གྲགས་པའི་རིགས་

བརྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟིང་མ་ལྟར་ན་ནི་བ་བཞི་
བཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། བྲག་འབྱང་རམ་ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་ཅུ་བརྒྱད་སྟོམ་པའི་རིགས་
བརྒྱ་དང་། གསར་མ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་ལ་ནང་སེམས་རིགས་ཆུང་ལྟ་
ལྟའི་དབྱེ་བས་ཉེར་ལྟ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡུམ་བཞི་བཞིས་དབྱེ་བས་བརྒྱ་སྟེ་
རིགས་བརྒྱ་དང་། རིགས་ཉེར་ལྟ་དང་། རིགས་ལྟ་དང་། རིགས་གསུམ་དང་།
གསར་ཆེན་རིགས་གཅིག་སྟེ་མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བདེ་
གཤེགས་སྟིང་པོ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་དེ་ཉིད་ལམ་དུས་ཀྱི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པར་སྦྱངས་པས། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་
འབྲས་བུའི་རྒྱ་དང་དགྲིལ་འཁོར་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་ངོ་བོའི་
ཚུལ་དུ་གནས་ཤིང་འབྱང་བ་ཡིན་ཏེ། །བརྟག་གཉིས་ལས། །རིགས་གཅིག་ལས་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས། །རིགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་སྒྲིང་།
།དེ་རྣམས་རིགས་ལ་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲུམ་ཕྲག་
རིགས་ཅན་རྣམས། །བྱེ་བའི་རིགས་ལ་གྲངས་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་རྣམས་
རིགས་ལ་གྲངས་མེད་རིགས་རྣམས་ཉིད། །ཅིས་འབྱང་བ་ལྟར་རང་རྒྱུད་དུ་

གནས་པའི་གསང་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་དང་། གཞན་
རྒྱད་དུ་གྲུབ་པའི་གསང་བ་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ཞི་ཁྲོའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་གཞན་གྱི་རྒྱད་ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆེད་དུ་བར་སྤིང་ལ་སོགས་པའི་
སྤིང་པ་རྣམས་སུ་དེ་དག་གི་གཟུགས་སྐྱོ་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རང་
རྒྱད་དམ་ཆོག་པ་དང་། གཞན་རྒྱད་ཡེ་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའ་དག་གི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་མཐུ་ཕན་ཚུན་དུ་སྦྱོར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
མཛད་པ་འདི་ནི་སྤིང་ཞེའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དཔུང་
བཟང་གི་རྒྱད་ལས། །ཁང་ཞིག་རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་རྣམས་བྲལ་ཡང་། །ཅི་
ལ་སྒྲིང་ཅི་ཁྲོ་ལ་ཁྲོ་བོ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་ཅན་ཉྱར་ཉྱོན་པ།
།བྱང་ཚུབ་ཚུལ་གནས་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཁང་ཞིག་ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་ཀྱུན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིས། །གསང་སྤྲགས་གཟུགས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འཇུག་མཛད་པ། །སྤྲགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེན་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་ལས། །ལ་ལར་བྱི་མེད་ལྷ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་སྦྱོང་
གི་འོད་ཀྱི་སྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་མཛེས། །ལ་ལར་འཛིག་དུས་ཉི་མ་འཆར་ཀ་བྱེ་བའི་
འོད་ཟེར་ཆོགས་ནི་ཡང་དག་འབར། །ལ་ལར་མདངས་དང་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་

བདེ་ཞིང་ཞི་བ་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་འཛིན་ཅིང་། །ལ་ལར་གིན་ཏུ་མངའ་བའི་ལུས་ཅན་
མཚོག་གི་མདངས་དང་བཅས་པའི་གཞུ་འཛིན་པ། །ལ་ལར་གདུལ་བྱ་རྣམ་པར་
སྐྱེངས་ཕྱིར་བཅོལ་བའི་དོ་རྗེ་སེམས་ཁྱོད་མཁའ་བཞིན་བཞུགས། ཞེས་སོགས་
འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་པལ་པ་ལ་བར་སྤིང་དུ་ཞི་བོའི་ལྟ་བུ་བག་ཆགས་མེད་
བས་ཞི་བོའི་སྐྱེ་གཟུགས་མཛོན་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་སྐྱེ་བའི་ཞེན་དོན་ནི་གཤམ་བྱ་ལ་
བསལ་བའོ། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེར། གྲོག་སྐྱུར་གྱི་བར་སྤིང་ནི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱོ་བོ་ལ་མི་འཛིགས་ཏེ་འགོ་བའི་ལས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པས་མི་མི་རོ་ལ་འཛིགས་
ཀྱང་གྲོག་སྐྱུར་མི་རོ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པའང་གནད་མ་
ཟིན་པའི་གཏམ་སྟེ། ཁྱོ་བོ་ཡིན་ན་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོ་བོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། གྲོག་སྐྱུར་སོགས་འཛིགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱོ་བོ་སྟེ་
དྲག་པོའི་སྐྱེ་གཟུགས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་མི་འམ་གྲོག་སྐྱུར་སོགས་གྱི་བར་
སྤིང་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེན་གྱི་ལས་སམ་འབྲལ་གྱི་རྒྱུན་ལས་གཞོད་བྱེད་དུ་གྱུར་
པའི་ཁྱོ་བོ་སྟེ་དྲག་པོའི་རྣམ་འབྱུང་ཅན་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་
པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱི་ཟ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་འཛིགས་པར་ལྟ་བར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འགོ་བའི་ལས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པའང་ཕན་ཚུན་འཛིགས་

པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེ། མི་དང་ལུས་སྤུལ་པོ་སོགས་ཀྱི་མི་མིན་
ནི་ལས་སྣང་མི་མཐུན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཛིགས་པའི་རྒྱུན་དུ་
འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། རྟིག་པ་རྩ་ཅན་ཁྱོ་ཤུག་གཉིས་ནང་
མཐུན་པར་ཚད་མེད་ཀྱི་མཛེས་སྣང་ཡོད། ཅེས་བྲིས་པའང་མ་དེས་པ་སྟེ། རྟིག་
པ་རྩ་ཅན་ཁྱོ་ཤུག་གཅིག་ལ་ནང་མཐུན་དུ་ཚད་མེད་ཀྱི་མཛེས་སྣང་ཡོད་པ་སྟེད་
དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྟིག་པ་རྩ་ཅན་ཁྱོ་ཤུག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་
དང་། འབྲིག་སྟོན་ཀྱི་རེག་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཁྱོ་ཤུག་དུ་བསྐྱེབས་པ་ལ་
གཟུགས་མཛེས་པར་སྣང་མི་སྣང་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་དེ། གཟུགས་མཛེས་མི་
མཛེས་ནི་མིག་གཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་རྟིག་པ་རྩ་ཅན་ཕན་ཚུན་དུ་ཁྱོ་ཤུག་གི་
གཟུགས་མ་མཐོང་ཡང་འབྲིག་པའི་རེག་བདེ་ཉམས་སྟོང་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་
ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། བར་དོར་ཤར་བའི་ལྟ་དེ་
ཉམས་སྣང་ལ་ཤར་བའི་ལྟ་ཡིན་ནམ། རྩ་ཡིག་གི་མཐོང་སྣང་ལ་ཤར་བའི་ལྟ་
ཡིན་ནམ། རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་གཤེས་ཀྱི་ལྟ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་
དེ། སེམས་ཅན་རང་རྒྱད་པ་ལ་ལྟ་འི་བག་ཆགས་མེད་ཅིང་ཉམས་གཏོན་ནས་
མེད་པས་ཉམས་སྣང་གི་ལྟ་འཆར་མི་སྟོན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ནང་མི་

འཐད་དེ། བར་སྲིད་ལ་ཙུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་འང་མི་འཐད་དེ།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་མཐོང་དུ་མི་རུང་བའི་ཤན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་འང་ལྟ་དེ་མཐོང་བར་
ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པའང་མ་གོ་བར་སྒྲིབ་བར་ཟད་དེ། ལས་དང་པོ་
ནས་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའ་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཉམས་གཏན་
མེད་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཉམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པར་འབྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྲིད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཙུ་མེད་པ་མི་འབྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། རོ་རྩེ་ཐེག་པ་
སྒྲ་ན་མེད་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཙུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་མེད་
པར་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤན་པ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྲིག་ཅན་ལ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟའི་སྒྲིབ་བ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲེས་དབྱེ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སྒྱུ་དངོས་སུ་སྒྲིབ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ངན་སོ་
ང་གི་གནས་རྣམས་སུ་འང་ངན་སོང་འགོ་བ་བ་དག་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱུང་
བར་ཉེ་བ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲ་གཞུགས་ཀྱི་འོད་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིག་བསྐྲུལ་གྱི་
དབུགས་དབྱུང་སྟེ་དགོ་བའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱས་ནས། མངོན་མཐོའི་གོ་
འཕང་དུ་འབྲེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། བར་དོར་ལྟ་ཞི་
ཁྱོའི་སྒྲ་གཞུགས་དེ་མཐོང་བོས་ཀྱི་བྱུགས་རྩེས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སུ་མི་

འདྲེན་པར་མ་ཟད། ལྷ་དེ་ལ་འབྲུལ་ནས་འཁོར་བ་དང་རྟ་སོང་དུ་འབྱམས་
 པར་བྱེད་པས་དེ་འདྲ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རྩི་ལྷ་ར་རུང་། ཞེས་བྲིས་པའང་མ་མཐོང་།
 བའི་གཡང་ས་ལ་འདོམ་འཇལ་བྱེད་པར་ཟད་དེ། བར་དོར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཞི་
 བ་དང་ཁྲོ་བོའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མཐོང་བས་བསགས་སྦྱངས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་
 བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་ཐོས་པ་དང་མཐོང་བ་ན་
 རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་བགོགས་ཀྱི་བསགས་སྦྱངས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
 སོགས་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བ་ལས་གཅིག་རྒྱ་དེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲལ་བའི་དབང་གིས་བར་ཆད་དང་དངོས་གྲུབ་དང་། དེ་
 གཉིས་འདྲེས་མར་འབྱུང་བ་ལས་ལྷ་མཐོང་བ་སོགས་ལ་རྟེན་ནས་དེས་པར་
 དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པའི་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
 རན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱུང་བས་མནར་མེད་དུ་ལུས་མ་སྦྱངས་པར་སོང་བ་ལྷ་བུའོ།
 ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། རྟེན་མ་བའི་ཞི་ཁྲོའི་ཉམས་ལེན་མེད་པ་ལ་རྟེན་མ་བའི་
 ཐོས་གོ་ལ་ཐོས་ཀྱང་མི་གོ་ལ་ན་རྟེན་མ་བའི་ཞི་ཁྲོ་ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་པ་ལ་རྟེན་
 མ་བའི་ཐོས་གོ་ལ་སྒྲོགས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྲིས་པའང་མ་དེས་པ་
 རྟེ། དེ་ལྷ་ན་སངས་རྒྱས་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་

ལེན་མི་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལའང་སངས་རྒྱས་ཤྭག་ཐུབ་ཀྱི་མཆོན་སྒྲོགས་པ་
ཐོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ནི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་
དེའི་དངོས་བསྟན་ལ་གོ་བ་ཆེར་མི་སྣང་ན་ཡང་ཞེན་དོན་སྤངས་ན། རྟིང་མ་བ་
དག་གི་ཞི་ཁྱོ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཞི་བ་བཞི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་
རྣམས་ཀླད་པ་དྲུང་ཁང་གི་ནང་ན་ཡོད་ཅིང་། བྲག་ཐུང་ལྔ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་སྟིང་
ནང་ན་ཡོད་པ་དེ་རང་འཆི་བའི་དུས་རང་སེམས་རང་ལུས་ལས་ཐོན་ཏེ་བར་སྤྱིད་
ཤར་བའི་ཆེ་ཞི་ཁྱོའི་ལྟ་དེ་དག་ཀྱང་རང་དང་མཉམ་དུ་ཐོན་ནས་ཞི་བའི་ལྟ་འི་
བྱིད་པ་དང་ཁྱོ་བོའི་ལྟ་སྤྲིག་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ནའང་བདེ་མཆོག་
དང་ཀྱེ་ཤོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའང་གི་ནས་བར་སྤྱིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བའི་ཆེ། བདེ་
མཆོག་གི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་བ་རྣམས་རང་དང་མཉམ་དུ་ཐོན་ཏེ་བྱི་ནས་འཇིགས་
སྤྲིགས་ཀྱི་བྲེ་སྤྲགས་སྟོན་རིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཡིད་ལ་ཞེན་དོན་ཁར་མ་ཐོན་པ་
དེ་ནི། གནད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་གཏམ་སྟེ། ཀླད་པ་ལ་ཞི་བའི་ལྟ་དང་
སྟིང་ལ་ཁྱོ་བོའི་ལྟ་རྣམས་བཞུགས་ཞེས་པ་ལ་མི་མཆོམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སྐད་
དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི། གསང་སྤྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོར་ཟད་
པའི་བྱིར་ཏེ། དོ་རྩེ་ཐེག་པ་སྤྲ་མེད་པར་སྤང་བོ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ལྔ་འབྱུང་བ་བཞི་

ཡུམ་བཞི། བད་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སེམས་དཔའ་དྲུག་། བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་
 སེམས་མ་དྲུག་། ཚིགས་ཆེན་བརྒྱད་སྟེ་བོ་དང་རྐང་མཐིལ་ནམས་ཁོ་བོ་ཡབ་
 ཡུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཕ་ཡི་གཏི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་ཞོ་ལྷོ་རྩྱ་རྩྱ་སོགས་
 གཤེགས་པ་གཤེགས་མ། ལྷོ་མི་ལྷོ་ཏི་ལ་ཐིམ། ཞོ་ཞོ་ཞོ་རྩྱ་ཞོ་མི་སི་ནམས་
 སེམས་དཔའ་སེམས་མ། ཡན་ལག་རྩྱ་བརྒྱ་སོགས་ཁོ་བོ་ཁོ་མོ་དང་། སྟིང་བོ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་ཕ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་རེ་རེ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དགྱ་
 བརྒྱ་པ་ཁྲག་རེ་རེ་ལས་སངས་རྒྱལ། དེ་རེ་རེ་ལ་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་
 བཞིན་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཕ་ལྷ་སྟེ་བས་གཤེགས་མ། དེ་ཉིད་མིག་སོགས་ནས་རྒྱ་
 བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་དགྱ་བརྒྱ་པ་ལྷ་གི་ཉི་ཤུ་ཕ་བཞི་པོ་སེམས་པ་སེམས་མ།
 ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ཁྱབ་བྱེད་ལྷགས་པ་དང་སྟེའི་ཚོགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཁོ་བོ་
 དང་ཁོ་མོ། ཁམས་བདུད་རྩི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་བདུད་རྩི་ལྷ་ཉི་དྲུངས་མ་སངས་
 རྒྱལ། འབྱུང་བ་ལྷ་ཉི་དྲུངས་མ་རིགས་མ། མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཁམས་
 དང་སོ་སོ་སོགས་ཀྱི་དྲུངས་མ་ཉི་ཤུ་ཕ་བཞི་སེམས་དཔའ། ཡུམ་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དྲུངས་མ་སེམས་མ། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གི་དྲུངས་མ་ཐམས་ཅད་ཁོ་
 བོ་ཁོ་མོར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་གང་

ཟག་ཐམས་ཅད་རང་ལུས་ལ་གནས་པ་ནི་རོ་མ་དང་རྒྱང་མ་སོགས་འཁོར་བའ་
ི་རྩ་དབྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ནི་མྱང་འདས། ། འགྲོ་བ་རིགས་བླ་གི་ཡི་གེ་ནི་
འཁོར་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྡེའི་ཡི་གེ་དང་ཤེར་ཕྱིར་གྱི་ཨ་དང་།
འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དང་བྱང་འཇུག་གི་རྩྭ་ནི་མྱང་འདས་སོ། འཁོར་བའི་རྩ་
དང་ཡི་གེའི་ནང་ན་གནས་པའི་ཁམས་དང་རྒྱང་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་གང་ཟག་
ནམས་དང་། མྱང་འདས་ཀྱི་རྩ་ཡིག་གི་ནང་ན་གནས་པའི་ཁམས་རྒྱང་དག་ནི་
མྱང་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཟག་སྟེ། གསང་འདུས་ལས། །མདོར་ན་སྤང་བོ་ལྟ་
ནམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྟ་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་
ཀྱང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགྱིལ་འཁོར་མཆོག་། །ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
།རྩ་ཡི་ཁམས་ནི་ལྷ་མ་གྱི། །མེ་ནི་གོས་དཀར་མོར་རབ་བྱགས། །རྒྱང་ནི་སྒྲོལ་མ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་སོགས་སྤྲུགས་པ་ཡིས། །ལྟ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་
བསྐྱོམས། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས།
ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུས་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཟག་དེ་སྟོན་
གནས་པ་དེ་གཞན་རྒྱད་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཟག་གཅིག་གནས་པ་ཡིན་ནམ།
རང་རྒྱད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཟག་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་གྱང་སྟུམ་ན། གཞན་

ཀླུ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་གང་ཟག་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ། །རྟུལ་གཅིག་
སྟེང་ན་རྟུལ་སྟེད་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་ལ་སྐབས་དོན་དུ་
སོང་མ་སོང་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་ཤིང་། རང་ཀླུ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་གང་
ཟག་ཇི་ལྟར་གནས་ན་འཁོར་བའི་ཚོས་གང་ཟག་སྤར་འདས་པ་རྣམས་ནི་བག་
ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ལ། ད་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་ངོ་བོའི་ཚུལ་གྱི་གནས་ཤིང་། མ་
འོངས་པ་རྣམས་ནི་འགྲུབ་ངེས་སམ་འགྲུབ་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ལ།
མུང་འདས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ལ་ལ་ངོ་བོའི་ཚུལ་གྱིས་དང་ལ་ལ་དབྱེར་
ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དང་ལ་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དང་ལ་ལ་མོ་ནོངས་པ་ན་
འགྲུབ་ངེས་སམ་འགྲུབ་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ཅིང་།
གཞན་ཀླུ་དུ་གྲུབ་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་
དང་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུས་དཔྲུག་གཞུག་བཅིངས་མཉེས་ཀྱི་སྒོ་
ནས། རང་ཀླུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་རྟེན་གཅིག་ལ་རང་ཀླུ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའི་འབྲལ་མི་རུང་གི་བརྟན་པའི་ཆ་ཞིག་དང་། གཞན་ཀླུ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའི་འབྲལ་རུང་གི་ཆ་བརྟན་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་རྒྱ་
བསྐྱེད་དེ་སྤྲོ་བའི་གྲུབ་དོན་ནི། གྲུབ་ཟིན་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་ལུས་སེམས་འགགས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ནས། དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའི་ལུས་སེམས་དྲངས་གིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལའོར་བའི་ཆོས་གང་ཟག་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་ཐིག་ལའི་རྒྱ་དེ་སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་འགོ་བ་ན། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འབྲལ་མི་རུང་བའི་གྲུབ་དེ་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་ནས། ར་ར་གི་ལས་དགེ་མི་དགེ་དབང་གིས་བྱིད་སྤྲིགས་སྒྲིའོགས་པ་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདེ་མཆོག་གྱི་དོར་སོགས་དང་། ཞི་ཁྲོའི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་དུས་ཞི་བྲག་གི་སྒོ་ནས་འཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱིས་འགོ་བའི་མཛད་པ་ནི་སྤྱིན་ལས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་འགལ་ཆབ་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲུན་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བར་དོར་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་པ་ནི། རྗེ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ལས། མཐའ་ལས་འདས་པའི་ས་ཕྱོགས་སྐྱེས་སྐྱམ་ཆོ། །རང་སྒྲིང་འབྲལ་པ་བར་དོའི་སྒྲིང་བ་ལ། ཞིང་སྒྲིང་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་བར་བྱེད་མཐོང་ནས། གྲིས་ལན་བརྗོད་ཅིང་འཛམ་གླིང་སྐལ་བར་བསྐྱལ། བར་དོའི་སྒྲིང་བར་ལའོར་ལོ་སྤོམ་པ་ཡི། འཇུག་ཅུ་ཅ་

གཉིས་དགེལ་འཁོར་དབང་བརྒྱད་ནས། །མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་
བརྗོད་པར་བོས། །དོ་རྗེ་ཐེག་པས་སྒྲིགས་དུས་འདུལ་བ་སྟུམ། །སྒྲེ་ནམ་ཕྱོགས་
སུ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ལ། །སྟོ་ཚོགས་འཇའ་ཚོན་འབྲིག་པའི་ལམ་ལ་སྤྱིན། །ཤེལ་
གྱི་ཁང་པ་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐྱས་ཅན། །དེ་རུ་བཞུགས་སྟུམ་བར་དོའི་སྒྲུང་བ་ཡིན།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཞི་དུས་ཀྱི་བདེ་
མཚོག་སོགས་ཞི་བྱའི་དགེལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔལ་
འཛིན་གྱིས། གོང་བུར་གནས་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས། །ལུས་འདི་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཡེ་ཤེས་སྟུ། །དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་ལྟོག་པ་མེད།
།མ་འབྱུལ་སྒྲ་མའི་བཀའ་འདྲིན་གྱིས། །གདོད་ནས་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
འབྱུང་བས། །བར་སྤིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྤིག་ཅན་ལ་གཞན་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པའི་
གཤིན་རྗེའི་གང་ཟག་སོགས་ཀྱང་བདེ་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་
གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། །དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཤེས་བྱ་བུན་
མོང་མིན་པའོ། །ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། རྟིང་མ་བའི་སྐྱེ་བདུན་གྱི་ཤའི་གཏམ་རྒྱུད་
ལ་ཟ་ཉོར་རྒྱལ་པོས་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ཤ་མ་རྟེན་པ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོས་གོང་ཁྱེར་དུ་
འཚོལ་དུ་སྤྱོན་པས་མི་ཤ་ཞིག་རྟེན་པ་དེ་སྐྱེ་བདུན་གྱི་ཤར་ཞེས་པའང་མི་བདེན་

ཏེ། ཟ་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙམ་གྱི་མངའ་ཐང་ལ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོས་བསྐྱབས་པའི་མི་
ཤལ་ལོངས་སྟོང་དགོས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་བྲིས་པ་དེ་ཡང་ལས་ཚུལ་
བསམ་གྱི་མི་བྱལ་པའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཐོས་པར་བད་དེ། ཟ་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙམ་
གྱིས་ལོངས་སྟོང་བྱའི་ཤལ་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱལ་
པོ་སྤྱི་བོ་སྐྱེས་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱས།
བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གདན་རབ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་གདན་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའང་
ད་དྲུང་གདན་བྱེད་ལ་འདོད་པ་སྐྱེས་པས་དེའི་རྒྱས་ལྷ་མའི་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་
ལས་ཉམས་ཏེ་ས་སྟེང་དུ་ལྷུང་བའང་སྲིད་ན་ཟ་ཉོར་རྒྱལ་པོ་ཙམ་གྱི་མངའ་ཐང་
ལ་ཤལ་ལོངས་སྟོང་ཙམ་མི་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་
སྐྱེས་ནི་མི་མཛད་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་འདིའི་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། རང་
རའི་སྟོན་པ་འདི་ནི་བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་
དབང་པོའི་ཏོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཟ་ཉོར་རྒྱལ་པོ་དང་
རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྐྱེས་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྐྱེས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་ནི་སྤུལ་པ་
ཡིན་གྱི་སྟོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། ཞེན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་ཉིད་ནས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་སྤྱི་

ཞིག་གིས་བསྐྱེན་པར་རྒྱས། དེས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་
ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་ལས་རྒྱལ་བསམ་གྱི་མི་བྱལ་བ་
འདི་ལ་མི་སྒྲིག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ཁྱོད་འདིར་
དཔལ་མགོན་འབྲི་ཁུང་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ཡང་ཁྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དེར། སྐྱེ་བདུན་
ཟོས་པས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་གྲུབ་ཐོབ་འདིའོ་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད།
ཅས་བྲིས་གངའ་བཙོས་གྱི་གནད་མ་ཟིན་པར་ཟད་དོ། ཁྱེད་གྱི་ཞེན་དོན་སྐྱེ་
བདུན་གྱི་ཤ་ཁོ་ན་ཟོས་པས་མི་གྲོལ་བས་སྐྱེ་བདུན་ཤ་ཟོས་པས་གྲོལ་བའི་རྒྱར་
མི་འགྱུར་བསམ་སྒྲུབ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེན་པ་བཏང་བས་གྲོལ་བའི་རྒྱར་ཡང་མི་
རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེན་པ་ཁོ་ན་བཏང་བས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་གྲུབ་
ཐོབ་འདིའོ་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱེན་པ་སོགས་ལ་འབད་བ་ཡང་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་ཁྱེད་རང་ཡི་གེར་ཡིད་ལ་ཤར་བ་ཁ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་མ་ཐོན་འདུག་ནའང། བསམ་པ་སྒྲངས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྐྱེ་བདུན་གྱི་ཤ་
སྒྲིག་ཅན་གྱི་ཟོས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་ཅིང་། འདི་དོན་གསར་མའི་
རྒྱད། རྒྱལ་མཚན་དང་ནི་མཚན་བསྟན་དང་། །ལན་བདུན་པར་ཡང་བཟའ་
བར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། དེ་སྤྱིད་ནི་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་བཟའ་བ་མ་ཡིན་

གྱི། ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱི་བའི་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་བཟའ་
བར་གནང་བའོ། ཞེས་པར་གདའ་བའང་མུན་ཚོམས་སུ་སྦྱས་པར་བཟད་དེ། ལུང་
དེ་ནི་བརྟགས་པ་གཉིས་པའི་བརྟུན་དང་གནས་གཏན་ཕབ་པའི་ལེའུ་བདུན་པར་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་མཚན་དང་ནི་མཚོན་བསྟུན་ཉིད། ལམ་བདུན་པར་
ཡང་བཟའ་བར་བྱ། འབད་པས་སྟིང་རྩེ་བསྦྱེད་བ་ཡིས། བསད་པར་བྱ་བ་
བརྗོད་བ་ཉིད། སྟིང་རྩེ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པས། རྟེན་གྱི་སྟིང་རྩེ་བསྦྱེད་བ་
ཉིད། ཅེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་ནག་དམ་ཆོག་རྩེ་རྩེ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ནག་པོ་
སྦྱོད་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྦྱིས་རྩེ་རྩེ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་
ན་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ནལ་འབྱོར་པོ་མོ་ནམས་རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གནས་ཆེན་ནམས་སུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆེད་ཀྱི་སྦྱོད་པར་བྱ་
བའི་བཟའ་བ་ལ། རྒྱན་མཚན་དེ་གསལ་གྱིང་གི་རྩེ་རྩེ་བསྦྱོན་པའི་རོ་དང་།
མཚོན་བསྟུན་བ་སྟེ་གཡུལ་དུ་བསད་པའི་ཤ་དང་། ཡང་ན་སྦྱི་བ་བདུན་པའི་གང་
བག་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྩེ་འི་མཐུས་བསད་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་ཤ་བར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་དེ་ལྟར་བོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། ལེའུ་དེ་
ཉིད་ལས། རྩེ་རྩེ་ཐོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལས། སྦྱོ་བོ་གང་དང་གང་ནམས་ཀྱི། ཤ་

ནི་མཁས་པས་བྱ་བ་། །སེམས་ཅན་དེ་དེ་དབང་དུ་འགྱུར། ཞེས་པས་ཤ་དེ་
དག་དོ་རྗེ་ཐོད་སྐྱོར་གྱིས་སྤྱད་ས་ཏྟགས་སྤྱར་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་
ཐོས་པས་སེམས་ཅན་དབང་བརྒྱད་ནས་འདུལ་བར་བྱས་པའི་སྐུལ་པའི་སྐུ་སྣ་
ཆོགས་སྟོན་པར་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་གཏུལ་བྱར་དབང་
དུ་གྱུར་ནས་ཕུང་སོགས་སྟོན་ཅིང་གོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན། སེམས་ཅན་
དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་གྱིས་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐབས་ཡིན་ན་བཀའ་ཉན་
པར་འགྱུར་ཞིང་། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ན་ཕྱག་རྒྱའི་སྐྱོར་བ་ལ་དགའ་མར་འགྱུར་
བ་བརྟན་པ་དང་། ཡང་ན་དོ་རྗེ་ཐོད་སྐྱོར་གྱི་ཤ་ཆེན་གྱི་བཟའ་བ་དེ་འདས་མ་
འདས་གྱི་གཏོར་འགོན་རྣམས་ལ་སྐུལ་བས་གཏོར་མ་གོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་དེ་
དག་དགུས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཡང་གསུངས་པ་ལས།
སྐྱེ་བདུན་སོགས་ཀྱི་མི་ཤ་ཐོས་པ་ཁུ་བ་འཕེལ་བའི་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་ཁོ་ནར་
ལུང་དེ་སྐུལ་འདོན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བདུན་སོགས་ཀྱི་རིལ་
ལུ་ཐོས་པས་རྣམ་གོལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་གསུང་རབ་མ་ཐོས་པར་ལུ་ཅོར་སྐྱེ་བས་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་
དེའི་ཕྱིར་བཤད་ན། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་སྐྱེ་བདུན་པའི་

དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་སྐྱབ་པ་པོས། །ལྷུང་དུ་
དངོས་གྲུབ་འཇུག་པ་ཡི། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་འགྱུར་བཤད་པར་བྱ། །མི་ནས་མིར་
སྐྱེ་བ་བདུན་རྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རོ་ཙན་གནས་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་
གཞན་གྱིས་སྟོན་པ་ན་ཡོན་ཏན་དེའི་རྟགས་འབྱུང་ཞིང། །སྐྱེ་བ་བདུན་པ་བརྟག་
པའི་ཐབས་ཀྱང་དེའོ། །ཞེས་དང། །དེ་ཉིད་ལས། །སྐྱེ་བ་བདུན་པའི་བར་བརྟག་
པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་རྩལ་བྱི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བ་དང། །བདེན་པར་སྐྱབ་
དང། །ཡུན་རིང་པོར་མིག་མི་འཇུམ་པ་དང། །ཁྱོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང། །ཁ་
ནས་དབུགས་བྱི་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་བདུན་དུ་མའི་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །གྲིབ་མ་བདུན་པ་བྱ་ངར་པའི་འགོས་ཙན། །སྙིང་རྩེ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་
པ། །ཞེས་དང། །བརྟག་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱི་མའི་ལེའུ་དང་པོ་ལས། །སྐྱད་
སྟན་མིག་དང་ལྷན་པ་དང། །བྱི་ལུས་གཟི་བརྩེད་ཆེན་པོ་དང། །དེ་ཡི་གྲིབ་མ་
བདུན་དུ་འགྱུར། །མཐོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཆོན། །དེ་ནི་ཐོས་པ་ཙམ་
གྱིས་ནི། །སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་མཁའ་སྟོན་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ལ། །སྐྱེ་བ་བདུན་
པའི་རོ་ཙན་ལས་སྐྱབ་པ་ནི། །བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། །དེ་བརྟམ་ན་དེའི་སྙིང་
ཁ་ན་རོ་ཙན་ཡོད་པ་དེ་བླངས་ལ་དཔལ་ཉེ་བུ་ཀའི་སྙིང་པོ་སྟགས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་

བཞུགས་ནས་ཐིག་ལེ་བྱས་ན། སྟོང་དུ་ལྷིང་བར་གྱུར་གིང་དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་བར་
དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། དེ་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། དཔག་ཚད་བྱེ་བ་ལྷ་བཟུར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་འགོ་ཞིང་འོང་བར་
འགྱུར་རོ། ལྷའི་ལུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བས། འདི་རོ་ཙ་ན་དེ་རི་
ལྷ་བྱ་ཞེན། གི་ལུ་མང་དུ་གཏོགས་པའི་སྤྲན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྒྱགས་དང་
སྤྲན་དང་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁུན་པས་ཀྱང་བསམ་གྱི་མི་
བྱབ་པའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། རྒྱེས་བྱ་དམ་པ་མིའི་ལུས་རྟེན་གྱི་རོ་ཙ་ནའི་རྣམ་
པ་ལྷ་ཞེན། སྤང་པོ་ཆེ་སོགས་གང་ཟག་པས་པའི་གི་ལུ་མི་ལའང་ནད་ཞི་བ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་དོ། འོ་ན་རོ་ཙ་ནའི་རི་ལྷ་པ་ལེན་
སྤྲན་ན། དེ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ནི་པས་ཆེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་
སྤངས་ན་འགོ་བའི་དོན་དུ་སྟོང་བར་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ལེན་པར་ཡང་བཤད་དོ། སློབ་དཔོན་བཀའ་རྒྱལ་ལྷ་བས།
འདིའི་ལེའུ་བཟུ་པའི་ལས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་
པར་གསུངས་སོ། ཡང་བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེ་བའི་ཆོ་
གའི་ལེའུ་ཞེད་གྲུ་པ་ལས། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་བཤད་པར་བྱ། །རི་བཞིན་ཆོ་

གས་ལྷགས་བསྐྱབ་བྱ། །གང་གི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་
འགྱུར་བ། །ཞེས་པ་བཤད་པའི་དམ་བཅས་ཏེ་དེའི་དོན་ནི། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་གྱི་
ཆོག་ནི། །ལེུ་བཙུ་བཞི་པ་ནས་འབྱུང་བའི་བོང་བུའི་ཞལ་ཙན་གྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་
མཆོག་བདག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་དང་ལྷགས་སྐྱབ་པ་ཞེས་སྟེ་བདུན་སྐྱབ་
པའོ། །རི་ལྷ་རྒྱབ་ན་འབྲས་བུས་སྟེ་ལ་མི་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་སུ་སྒྲོས་པའི་
འགྲོ་བ་དག་གི་གཟུགས་བརྟན་བྱ་བ་ནི། །དེར། ལྷགས་པས་འབྲས་གྱི་སྟེ་མ་ལ།
ལྷགས་གྱི་གཟུགས་ནི་རིམ་བཞིན་བྱ། །མི་དང་རུས་སྤལ་རམོ་དང་། །འོང་བུ་
སྤང་གི་རྟ་ལ་སོགས། །དེ་ལྷ་རྒྱ་ཆོགས་པག་པ་སྟེ། །ལྷགས་འདི་དག་ཏུ་ཤེས་
པར་བྱ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་པག་ནི་རི་དྲགས་ཁ་དོག་རྒྱ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་མིང་དུ་
བྱས་སོ། །དེ་ལྷ་རི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལེུ་བཙུ་གཅིག་པར་འབྱུང་བའི་བདེ་
མཆོག་བོང་ཞལ་ཙན་གྱི་ད་གྱི་ལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འབྲས་སྟེའི་བོང་བུའི་
གཟུགས་་་བརྟན་གྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་བཞག་པའོ། །འོ་ན་འདིར་རུས་སྤལ་སོགས་ལྷགས་
ཡིན་མོད་གྱི། །མི་ལ་ལྷགས་སུ་བརྗོད་པ་ཅི་ཞེས་ན། །ལྷགས་གྱི་སྐད་དོད་ནི་དམ་
པ་འམ་མཆོག་ལའང་འདུག་པས་ལྷགས་སོགས་འགྲོ་བའི་རིགས་རྣམས་གྱི་
མཆོག་དང་དམ་པ་ནི་མི་ཡིན་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟེ་བདུན་

དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དེའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ནི། དེས། །མཚན་ཉིད་ཇི་
ལྟར་གྱུར་པ་དང་། །འདི་ན་ལས་ནི་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་ལ། ལྷགས་དེ་
ལའང་མཚོག་དང་པལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། །ལྷགས་མཚོག་གང་ཡིན་པ་དང་
དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེས། ལྷགས་མཚོག་ནི་མི་སྐྱེ་བ་བདུན་པ་སྟེ།
།སྐྱེ་བོ་གཅིག་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས། །གསུམ་བཞི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་དྲུག་། །བདུན་གྱུར་
ལྷགས་རྣམས་གདོན་མི་བླ། ཞེས་འབྱུང་ལ། །འོ་ན་སྐྱེ་བ་བདུན་བར་མ་ཆད་པར་
མིར་རྒྱད་པའི་རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། །དེ་ལྟའི་མི་དེ་དེས། །གང་གི་
ཁ་ཡི་དྲི་ཞེས་ཞིང་། །མིག་མི་འཇུམ་པར་རྣམ་པར་བལྟ། །བདེན་པར་སྒྲུ་ཞིང་
མཐོང་ན་དགའ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚེས་དགའ་གྱུར་ཅིང་། །རང་གི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་
དང་། །ལུས་ཀྱི་དྲི་ནི་རྟག་ཏུ་ཞེས། །མཚན་ཉིད་འདི་དག་ལྟན་པ་ནི། །སྐྱེ་བོ་
བདུན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ནི། །བཤད་རྒྱུ་ལས། །སྐལ་བཟང་ཡིད་འོང་བདེ་བར་འགོ། །སྐྱ་ཡི་ལྷ་གྲུ་
དེ་བཞིན་རིག། །མིག་ནི་དཀྱུས་རིང་མིག་ནི་དམར། །བདུན་འདྲེ་ལྟ་བུ་འདྲ་བའི་
གཟུགས། །དེ་ཡི་ལུས་ལ་རྩལ་རབ་འབྱུང་། །ལུས་ལ་ལྟ་ཡི་དྲི་འབྱུང་ཞིང་། །ཁ་
ཡི་དབུགས་ནི་ག་ལུར་དྲི། །ལྟན་པས་སྤང་མ་རྟག་ཏུ་འཁོར། །གཅིན་དང་སྐྱེ་

སར་སྒྲུ་ཙི་བོ། །ཆོག་ནི་འཇམ་པར་གྱུར་པ་དང་། །ལག་པ་དང་ནི་རྒྱུ་པ་
འཇམ། །ཕྱུག་ལ་ཡི་བྱི་དང་ལྷན། །སྒྲ་དཀར་གཉེར་མ་རྣམས་ལ་གྲོལ། །ལུས་
གྱུང་སྒྲུམ་ཞིང་གཉེན་པ་དང་། །སྒྲིང་དང་ཐོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེར་ནི་རོ་ཙན་རུ་
འགྱུར། །གྲིབ་བདུན་རང་པའི་འགྲོས་སུ་འགྲོ། །སྒྲིང་རྗེའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་དད། །སྦྱིན་དང་རྩལ་བྲིམས་དག་དང་ལྷན།
།འདི་འདྲ་ནལ་འབྱོར་པས་རྟོགས་ན། །མི་བསོད་མེ་ཡི་ཆོག་མི་འགྱུར། །སློག་
ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་གདུག་པ་དག །གང་ཡང་རུང་བས་ཟ་མི་རུས། །དེ་ནི་མཚན་
མོ་མི་མཐོང་སྟེ། །མི་སྒྲུང་བ་ཡི་དབང་ལྷག་མཆོག །འདི་འདྲ་སྒྲགས་པས་རྟོགས་
ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་མཐོང་ནས་བདག་ལ་སྦྱིན་
པར་སྦྱུལ་ཞེས་གསོལ་ལ་བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་བྱུང་གྱི་སེམས་སྒྲུངས་ཏེ་རིལ་བུར་
བྱས། །ལྷགས་གསུམ་དགྲིས་ལ་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་ནས་ཉེ་སྒྲིང་
ལན་འབུམ་བཞུས་ཏེ། །རིལ་བུ་དེ་དེའི་ལག་ཏུ་སྦྱིན་ནས་བདག་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་
ཞེས་སྒྲས་པས་དེ་དེ་མ་ཐག་གི་སྟེ་མི་འབྲུག་པའི་ཞིང་དུ་སྟེེ་ལ། །རོ་དེ་དབེན་པར་
ཁྱེར་ནས་སྦྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་མངོན་བརྗོད་ལས་གསུངས་གིང་། །དེ་ལྟའི་ལྷགས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མིར་སྦྱེ་བ་བདུན་བརྒྱད་པའི་རོ་དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་བྱ་ན།

སྐྱེ་བདུན་གྱི་ཤ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྷ་འི་གཟུགས་ཐོབ་པ་དང་།
རང་གང་ལ་དགའ་བའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་འདོད་ན་སྐྱེ་བདུན་དེའི་སྒྲིང་ག་ན་
ཡོད་པའི་གཱི་ཨྱི་སྒྲིང་པ་དང་རེག་པ་དང་དབྱལ་བར་ཐིག་ལེ་བྱས་པ་དེའི་མོད་
ལ་རང་གང་འདོད་གྱི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་རོ། གཱི་ཨྱི་དེ་སྒྲིང་གར་མ་ཟད་ཐོད་པ་
དང་ལྷེ་བར་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ཡང་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གཟུགས་
གཞན་དང་གཞན་བསྐྱུར་འདོད་ན། གཱི་ཨྱི་དེ་སྒྲིང་ས་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་བཞུས་ལ་གང་དུ་བསྐྱུར་བྱ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་བག་
སྤེལ་བྱས་པ་དེའི་དབྱལ་བར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད་
དོ། །དེ་ནི་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ལྷ་ཡི་གཟུགས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །སྒྲིང་
པའམ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་སམ། །གང་ཞིག་ཐིག་ལེ་བྱེད་པ་དེ། །མདོ་ལས་འགྱུབ་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །འདི་ནི་དགའ་བའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་སྒྲིང་གི་རོ་ཙ་
ན། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སྒྲིང་ས་ནས་ནི། །སྒྲིང་པོའི་སྒྲིང་གས་ནི་བཞུས་ནས་སུ།
།དེ་ཡི་ཐིག་ལེ་བྱ་བ་ཡིན། །སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གི་ནི། །གཟུགས་སུ་བྱ་
བར་འདོད་པ་ན། །དེ་དང་དེའི་གཟུགས་སུ་ནི། །ཐིག་ལེས་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་
མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་དང་ཡང་འདིའི་ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པས་གིང་གང་དང་

གང་གི་ཁྱབ་སྒྲེབ་དུན་གྱི་གི་འུ་མི་དང་སྒྱུར་ནས་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་དབྱལ་
བའམ། བག་ཟན་ལ་གང་ཟག་དེའི་གཟུགས་བརྟན་བྱས་པའི་དབྱལ་བར་ཐིག་
ལེ་དེ་བཞོད་ན་གིང་དེར་འགྱུར་བ་ཡང་། །མཁས་པས་གིང་ལོའི་ཁྱབ་ནི། །རོ་
ཙན་བྱས་སྒྲངས་ནས་སྟ། །དབྱལ་བར་ཐིག་ལེ་བྱས་ན་ནི། །དེ་གཟུགས་འགྱུར་
བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། ཡང་མི་གང་ཞིག་སྟུགས་སུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་
ན་སྟུགས་དེའི་བ་སྒྱུ་དང་སེན་མོ་དང་སོ་དང་སྟུགས་པ་དང་སྒྲ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ་
སྟེས་བདུན་གྱི་རོ་ཙན་དང་སྒྱུར་ནས་དེའི་ལག་རར་གཉིས་སྟེ་བོར་བཅིངས་པ་
ལ་བཞོད་ན་སྟུགས་དེའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གིན་ཏུ་
བྱ་བ་དང་དེར་བསྒྱུར་བའི་ཆེ་ཨོ་སོགས་སྟུགས་དང་། གང་དུ་བསྒྱུར་བའི་མིང་
སྟེ་ལ་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་བསྒྲས་པས་འགྲུབ་པ་ཡང་། །སྟུགས་ཉིད་ཀྱི་ནི་བ་སྒྱུ་
དག །དེ་ཡི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་ཞིང་། །ལག་པ་སྟེ་བོར་བཅིངས་ན་ནི། །དེའི་
གཟུགས་འགྱུར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་མི་ཐར་པ་སྒྲུབ་ལུས་པའི་སྐལ་ཕན་
དུད་འགྲོ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མི་ལུས་སྐལ་དམན་དུ་བསྒྱུར་བ་ཅི་ཞེན། །སྐལ་བ་མེད་
པའི་མི་དུད་འགྲོ་སོགས་སུ་མ་བསྒྱུར་ན་སྟེ་ག་ལས་ཆེར་བསགས་ནས་རང་
གཞན་ལ་ཐར་ལམ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ལ་བསྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། །མི་རྣམས་

ནུས་ལྷན་ཡིན་ན་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྤྲིག་པ་ལ་དགའ་བ། །དངོས་གྲུབ་ལམ་ནི་
འགོག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་གྲུང་པོ་དང་རྟ་སོགས་ཀྱི་ཤ་ལ་མི་སྦྱོལ་བ་དུན་
ཀྱི་ཤ་སོགས་བཏབ་ནས་སྒྲིམ་པའི་གཏོར་མའི་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོ་གས་གཏོར་མ་
འབུལ་བའམ། །རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་ན་སྦྱབ་པོ་གཟུགས་ངན་པ་ཡང་ལྷ་འི་
གཟུགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། །སྤང་པོ་རྟ་དང་བོང་བུ་དང་། །རུས་སྤལ་ར་མོང་པག་
དང་མ། །ཁ་དང་ལུག་སོགས་བྱ་རྒྱུ་དང་། །ཁུང་ཁུང་ཁ་དང་ས་ར་ས།
།གཟུགས་ངན་པ་རྣམས་གཟུགས་བཟང་བ། །ལྷ་ཡི་ལུས་སུ་དེ་འགྱུར་རོ། །ནལ་
འབྱོར་པ་ཅན་རང་གི་གཟུགས། །སྦྱོལ་འབྱུར་འདི་ནི་ཐེ་ཆོམ་བྱེད། །ཅེས་འབྱུར་
བའི་ས་ར་ས་ནི་བཞད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་ཆོག་འདི་ལ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་ཐ་
དད་པ་དུ་མ་སྤང་ན་ཡང་གོང་དུ་མི་དང་རུས་སྤལ་སོགས་ནས། རྒྱགས་འདི་དག་
ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། །སྦྱོལ་བ་གཅིག་དང་སྦྱོལ་བ་གཉིས།
ཞེས་སྒྲོས་མ་ཐག་པའི་རྒྱགས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྦྱོལ་བ་དུན་བརྒྱད་པ་ཡིན་
པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་གྲུང་པོ་ཆེ་སོགས་སྦྱོལ་བ་དུན་བརྒྱད་པའི་དུད་
འགྲོའི་ཤ་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་བྲལ་བས་རང་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ན་ཉེས་པ་
སྦྱོད་ཀྱང་སྤྲགས་ཆོག་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ན་དེ་ཉིད་ཤ་གཞན་

མོས་པ་ལས་པན་ཡོན་ཆེས་ཆེར་འགྱུར་རམ་སྟེ་ཁྱེད་ལས་ག་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ག་ལྟ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཟའ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་ལྟག་པར་སྟོབས་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དུག་ཉིད་སྟགས་ཀྱི་
ལུས་པས་སྒྲན་དུ་སོང་བ་ན་ལྟག་པར་སྒྲན་ཆེན་པོར་གྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
རྒྱད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་གང་ཟག་པལ་པ་དག་
གི་ག་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཞལ་དུ་སོང་བ་ན་བསོད་ཆོགས་དེའི་རྒྱད་
གང་ཟག་པལ་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་སུ་འགྱུར་པའི་གཞན་
དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། ལྟག་པར་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོངས་སྟུང་པར་འགྱུར་
པའི་ག་ནི་དངོས་གྱུབ་ཀྱི་རྣམས་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ལོངས་སྟུང་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡང་གོ་ལ་བའི་རྒྱན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པས་སྟུང་བྱ་དང་སྟུང་བྱེད་ཀྱི་
གང་ཟག་གཉིས་ཀ་གོ་ལ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། མི་ལུས་པལ་པ་མཁའ་ལ་
སྟུང་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་ལུས་སུ་བསྐྱུར་བ་སྟེ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེ་བའི་
ཆོག་ནི། སྟེ་བདུན་གྱི་ལས་སྟོར་ལས་མཆོག་དུ་འགྱུར་པ་གཞན་དུ་མེད་དེ།
།འདི་ལས་ཤིན་དུ་མཆོག་གྱུར་པ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
སྟོས་པས་ཀྱང་བྱི་ནང་གི་སྟེ་བ་བདུན་པ་དག་གི་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་མཆོག་ཐུན་

མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཚུལ་ནལ་འབྱོར་པ་མའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་
མཐའ་གྲས་པ་འབྱུང་བ་ནམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བ་ཚ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱོགས་
གཅིག་གི་རོ་རྟོགས་པ་ན་ཀུན་གྱི་རོ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་
སྐར་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དུས་གྱི་ལམོར་ལོའི་སྐྱབ་ལེ་ལས། །རལ་གྱི་རེག་
པ་བཅུད་གྱི་དབང་པོ་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ་རིལ་བུ་རོ་ཙ་ན་དང་མིག་སྒྲུབ་དང་།
རྐང་པ་བྱུག་དང་གིང་ལྟམ་དག་དང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་པོ་ཁྱེད་
གྱི་བདག་ལ་སྟོལ། །ཞེས་པའི་གྲུབ་པའི་རལ་གྱི་ནི་དེ་གང་གིས་ཁྱེད་བ་དེ་མཐའ་
སྐྱོད་སོགས་འགོ་བུས་པའོ། །རེག་པ་ནི་དེས་གང་ལ་རེག་པའི་རྟོ་བ་སོགས་
གསེར་སོགས་སུ་བསྐྱར་བུས་པའི་རྣམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གོ། །བཅུད་གྱི་དབང་
པོ་ནི་གྲུབ་པའི་བཅུད་ལེན་ཏེ་གང་གིས་ཐོས་ན་ཆོ་ཉི་ལྷ་དང་མཉམ་པ་སོགས་སུ་
འགྱུར་བའོ། བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ་ཡང་གྲུབ་པའི་བཅུད་ལེན་བཞིན་ནོ། རིལ་བུ་
ནི་གང་གི་བཟུང་བས་མཐའ་སྐྱོད་སོགས་སུ་བགྱོད་བུས་པའོ། རོ་ཙ་ན་ནི་གི་འུ་
མི་སྟེ་དེ་གྲུབ་ན་མི་སྣང་བ་སོགས་བུས་པའོ། མིག་སྒྲུབ་ནི་གང་གི་མིག་ལ་
བསྐྱས་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་བའོ། རྐང་པ་བྱུག་པ་དང་གིང་ལྟམ་
གཉིས་ཀྱིས་རྐང་འགྲོགས་གྲུབ་པའོ། ཞེས་རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབ་མོང་གི་

དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གྲུབ་ལས། མིག་སྒྲུབ་
དང་ནི་རྒྱུག་དང་། རལ་གྲིས་འོག་གྲུབ་པ་དང་། རིལ་བྱ་དང་ནི་མཁའ་
སྒྲིད་ཉིད། མི་སྣང་བ་དང་བརྩུད་ཀྱིས་ལེན། རིགས་དང་ལམོར་ལོ་བསྐྱར་བ་
དང་། ལུ་མོ་དམ་པ་སྒྲུག་པ་ཉིད། བདག་ཉིད་མཉམ་པ་སྒྲུབ་པ་པོས། དངོས་
གྲུབ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཐོབ་པ། ཞེས་པའི་མིག་སྒྲུབ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཐོང་བ་
དང་། རྒྱུག་གི་རྒྱུག་མཁྱོགས་དང་། རལ་གྲིས་ནམ་མཁའ་འགོ་བ་དང་། ས་
འོག་གི་གཏིང་རམ་ལྷའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་བཏོན་ནས་ཅི་འདོད་ལེན་པ་དང་།
རིལ་བྱས་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་གཞོད་སྒྲིབ་ལྟར་རྗེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཟུགས་
ཅན་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཁོངས་སུ་གཟུགས་བརྗེ་བའང་འདུའོ། མི་སྣང་བ་ནི་
རྗེས་གྱི་ཐིག་ལེ་དབྱལ་བར་བྱུགས་པས་རང་དང་བུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་
གྱི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པས་ལྟ་བར་མི་རྣམས་གིང་ཆེ་ཉི་ཟླ་དང་མཉམ་པ་ལ་ལུས་ལོ་
བརྩུད་ལེན་པ་ལྟར་གྱུར་པའོ། བརྩུད་ལེན་ནི་ལྷགས་ཟངས་སོགས་གསེར་དུ་
བསྐྱར་བས་ལུས་དང་ལོངས་སྒྲིད་ཀྱི་བརྩུད་ལེན་ནོ། ལུ་མོ་དམ་པ་ནི་གཞོད་སྒྲིབ་
མོ་བསྐྱབས་ནས་དེས་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཀ་འགྲུབ་པའོ། དེ་ལྟར་གཞོད་སྒྲིབ་མོ་
སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྲིབ་བཏང་ནས་རིལ་བྱ་དང་མི་སྣང་བ་གཅིག་དུ་བྱས། བརྩུད་ལེན་ལ་

གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བརྒྱད་དམ་གནོད་སྦྱིན་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་བགྱང་ན་རིལ་
བུ་དང་མི་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། ཆོ་དང་ལུས་ཀྱི་བཅུད་ལེན་གཅིག་ཏུ་བྱས་
ལ། ལོངས་སྦྱོད་ཀྱི་བཅུད་ལེན་གསེར་འབྱུང་ཟུར་དུ་བྱས་ལ་བརྒྱད་དུ་བགྱང་ངོ་
། འདི་ལ་རིག་འཛིན་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་མཁའ་སྦྱོད་རྣམས་ནི་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་ནས། རིག་འཛིན་ནི་ཆོ་ཉི་ལྷ་དང་མཉམ་
ཞིང་ནམ་མཁའ་འགོ་བ་དང་། མཁའ་སྦྱོད་ནི་དེའི་ཁར་ནམ་མཁའ་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་
བྱེད་བ་དང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལང་ཆོ་ཅན་ནམ་མཁའ་ལས་ཅ་
འདོད་པའི་ལོངས་སྦྱོད་འབྱུང་བ་རྩུ་འཕུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགོ་ཞིང་སྤུལ་སྤྱོད་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཏུ་ཉི་
བའམ་ས་དང་པོ་ཉིད་འདྲ་བར་བསྟན་ལ། འདི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ནི་རྗེ་འགོས་
ཀྱི་སྦྱོད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོས་བྱས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སྟེ་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་ལོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་བཤད་དོ།
ཡང་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་བར་གྲངས་ནས་བཅུད་ལེན་ཡན་
ལག་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། གཞན་ཡང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་ས་
འོག་སྦྱོད་ཀྱང་ལྟ་མིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ས་སྟེང་སྦྱོད་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་

། ས་སྒྲུལ་མཁའ་ལ་སྟོན་པ་འདོད་ལྟ་དྲུག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ནི་མཁའ་
སྟོན་ཅུང་ཅུང་། ཆེན་པོ་ནི་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་བར་དང་སྐལ་བ་
མཉམ་པ་སྟེ། གཉིས་ཀའང་ལུས་རྟེན་ཕྲ་བ་དང་ཡང་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་
དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟ་བུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་གྲུབ་
དོན་ནི་རྩ་ས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་འདི་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡང་རྩ་ས་གྱི་རྣམ་པ་
ཆོས་ཉིད་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གསུངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པས་
སྟེ་བདུན་གྱི་རིལ་བུ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་མེད་དོ་ཞེས་མ་སྒྲིབ་པར་ཁ་
རོག་གེ་སྟོན་ཅིག དེས་ན་མཁའ་རབ་དབང་ཕྱག་བུ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་ཆབ་པ་སྒྲ་ཆད་
པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས། ཁོང་པ་སྟོན་ཀྱང་གར་ན་འབྱུངས་ཏེ་
བརྟེན་ཏར་གྱུར་པའི་ཆེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལ་ཙུམ་ཁྱོད་ལྟོ་སྟོགས་དཔལ་གྱི་རིར་ཡེ་
ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་སྒྲུལ་གྱིས་ཅོད་པན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།
ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ལྟོ་སྟོགས་དཔལ་གྱི་རིར་སྟོན་ཏེ་མཁའ་འགོ་དང་
མཇལ་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཁྱུས་པས། མཁའ་འགོ་ཞལ་ནས་རྗེས་བརྗོད་
པས་རིལ་བུ་དཀར་པོ་ཅིག་དང་། ཡ་ཞེས་བརྗོད་པས་རིལ་བུ་དམར་པོ་གཅིག་
འབྱུང་བ་བྱིན་ནས་མཁའ་སྟོན་དུ་འགོ་བར་འདོད་ན་ནམ་འགོ་བའི་དུས་རིལ་བུ་

དམར་པོ་འདི་མེད། འོན་ཀྱང་རིགས་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་བཟུང་སྟེ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་ན་གང་འདོད་པའི་སར་གྲུབ་པའི་གནས་སུ་རིལ་བུ་
དཀར་པོ་འདི་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏྲོག་ཏུ་གཏོར་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། །ཤེས་རབ་མལ་
རིལ་བུ་འདི་སྦྱིན་ཅིག་ཁ་བ་ཅན་དུ་སོང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་ཤིག་དང་།
།ཁ་ཆེའི་པརྟེ་ཏྲ་ཞིག་གིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་
རིལ་བུ་དེ་ཁར་བཅུག་པས་བར་སྤྲང་ལ་འཕུར་ལྷས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཁ་ཆེ་
པར་ཆེན་བོད་དུ་འབྱོན་པ་དང་འཛོམ་སྟེ། མཇལ་བས་བོད་ཏུ་བཞུགས་རིང་
ཡུག་ཁྱི་མཛད་ནས་པར་ཆེན་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོན་པར་ཉི་བ་ན། །པར་ཆེན་དཔོན་
སྒོ་བ་འོང་དུར་སྦྱིག་ལྟ་ཁང་དུ་ཕེབས་དུས་སྒོ་ལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒོ་ལ་
མ་དང་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་ཞལ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་བྱུང་བས་པརྟེ་
ཏས་འདི་ཅི་ལགས་ལྷས་པས། ཁོ་བོ་རྗེ་བཙུན་སྒོ་ལ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་
བོད་དུ་འོངས་ཤིང་མ་འོངས་པར་བྱང་སྟོད་ཀྱི་ས་ཚུགས་འདིར་ཁོ་བོ་ཡང་འོངས་
བས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱོད་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རིལ་
བུ་དམར་པོ་འདི་ཁོ་བོ་ལ་ཡུལ། རིལ་བུ་དཀར་པོ་འདི་རྗེ་བཙུན་སྒོ་ལ་མའི་སྐྱེ་
རྒྱུ་ས་འོག་ཏུ་སྒོ་ས་ཤིག་ཅས་གསུངས་པས་དེར་དཔུལ་གྱི་ཟ་མ་ཏྲོག་ཏུ་བཅུག་

སྟེ་སྒྲིལ། བྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྟེན་དེ་རྗེ་བཙུན་ཤ་ལོའི་སྤྲུལ་རོང་པ་ཤེས་སེང་དུ་
ལས་བྱེད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལོང་ཡབ་སྤྲུལ་ལས་གསུལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དུར་སྤྲུལ་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་
གདན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་པ་ན། རོང་པ་ཤེས་སེང་གིས་བདག་གི་ཞོར་ཞིག་འདི་
ན་ཡོད་ཅེས་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གསུང་སྒྲོས་ཡང་ཡང་བྱུང་། །བྱིས་རོང་
པ་ཤེས་སེང་སྐྱེ་འདའ་བར་ཉེ་བ་ན་རྗེ་བཙུན་ཤ་ལོའི་སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་དཔོན་སྤྲུལ་
ལམ་འཕེལ་ཞེས་རིམ་ལྔའི་སྐྱེ་ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་ལ། བདག་གི་ཞོར་ཞིག་སྤྲུལ་མའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ན་ཡོད་པ་ལེན་ལུགས་རི་ལྟར་བྱེད་
གསུངས་པས། སྤྲུལ་དཔོན་བས་བྱེད་རང་མཁུན་མོད། བདག་གིས་གང་བགྱེས་
གསུང་པའི་དམ་ཆོག་གྲུབ་པ་བྱེད་ཞུས་པས། རོང་པ་ཤེས་སེང་གི་དེའི་ཐབས་
བརྟན་ཏེ་སྤྲུལ་དཔོན་སྤྲུལ་ལམ་པས་དེ་བཏོན་ནས་ཐུལ་བས། ཤེས་སེང་གི་ཞལ་
ནས། ཁོ་བོ་མུང་སྤྲད་གྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་གིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་རིལ་བུ་ཟ་མ་ཏོག་དང་
བཅས་པ་འདི་བྱོད་ལ་གཏད་དེ་བྱོད་བསམ་སྤྲིང་དུ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་དུང་དུ་
སོང་ལ། ནམ་ཞིག་ཟ་མ་ཏོག་འདིའི་ཐད་དུ་འོད་དཀར་སྒྲོར་རེ་བྱུང་དུས་རིལ་བུ་
འདི་ཤེས་རབ་མ་ཞིག་ལ་སྟེར་རན་པའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་རིལ་བུ་འདི་དབང་
རྗེས་དང་བསྐྱེས་ལ་བྱིན། དེའི་མཐུན་ཆུན་དུ་གསེར་སྤང་གསུམ་པོ་འདི་གིས་

ཞེས་གནང་ནས་ཆེས་གསང་བར་གདམས་སོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་སློན་ལམ་
པ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་བྱང་རྒྱ་བྱོན་པ་ན། དེར་ཞུ་ལྟ་སྦྲུ་ཞང་གཤགས་པ་རྒྱལ་
མཚན་པ་ཡབ་ཡུམ་ཆོས་གསལ་པར་ཐེབས་སྤང་། །དེ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེས་
ཀྱང་སློབ་དཔོན་སློན་ལམ་པ་ལ་བྲུགས་རྗེས་འཛིན་ལོ་བྱང་སྟེ་མཚོད་གཡོག་པར་
ཚུད་སྐབས། རོང་པ་ཤེར་སང་ག་ཤེགས། སྦྲུ་ཁམས་མཉེལ་ཆེས་པའི་སྐད་
ཆའང་ཐོས་ཤིང་། རྩས་དེར་ཞུ་ལྟ་སྦྲུ་ཞང་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེ་
ལ་བདེ་མཚོག་གི་དབང་ལྷ་བར་བྱུང་བ་དང་ཟ་མ་ཏོག་ལ་འོད་འཁོར་བའང་བྱུང་
བས་རྩས་དེར་བརྟག་པས། །ཞུ་ལྟ་དཔོན་མོའི་ཞལ་ཏ་མ་མ་ཇོ་སྦྲུ་ཅན་གཟུགས་
དང་ལང་ཚོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྤང་བས་སྦྲུ་ཞང་པ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཏ་
མ་ཐེ་བའི་དཔོན་གཡོག་བཏུ་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་སྤང་བའི་ཆོ། །ཁོང་མཚོད་
གཡོག་པ་ཡིན་པས་ཟ་མ་ཏོག་གི་རིལ་བུ་དེ་ཟུར་རྒྱ་གསང་དབང་གི་རྗེས་དང་
སྦྲུ་ཏེ་བཞག་ནས་མ་ཇོ་ལ་སྦྱིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་རྩས་འཁོར་བ་ན་སྦྲུ་ཚོད་པ་
ལ་བྱུངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤྲོད་ཆེན་པོའི་རིལ་བུའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
ཅིང་། །བྱད་པར་གསང་སྤྲགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དམ་ཚིག་ཏུ་གསང་བ་བསྐྱང་བ་
དང་གསང་བ་འོངས་སྦྱོད་པའི་དམ་ཚིག་གཉིས་ལས། །གསང་བ་འོངས་སྦྱོད་

[illegible]

བདུན་པའི་ཤ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་མ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ལྔ་བསྟན་པས་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་
སྐྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་དཔལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་མ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་དོ་རྗེ་
འཆང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཕྱིར་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ཁྱེད་
ཀྱི་ཡི་གེར། བཏགས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལུས་ལ་
བཏགས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དེ་བསྟན་པ་སྟེ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཤུ་ཀྱའི་
རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ངེས་དོན་མ་ཡིན་
པས་བཏགས་པས་ཀྱང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གསར་མའི་རྒྱུད་ནས་མི་
འབྲལ་བའི་སྒྲིག་བམ་དམ་ཚིག་གིས་རྟེན་དུ་བཅང་བར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བཅངས་པས་གྲོལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་། བཏགས་གྲོལ་གྱི་མདོ་སོགས་ཀྱི་
མདོ་རྒྱུད་བྱུང་བའང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་བཏགས་པས་གྲོལ་ན་ཉམས་
སུ་ལེན་པར་གྲོལ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྐྱོད་དུ་བྱིས་
པ་ནི་འཆལ་གཏམ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་གསུང་གི་བཏགས་
གྲོལ་གྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་གྲོལ་གྱི་
ཆོས་དེ་བསྟན་པ་སྟེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། རྩབ་པ་ཆོད་

མས་གྲུབ། འདོད་ན་ཤུག་ཏེ་རྒྱལ་པོས་བཏགས་གྲོལ་གྱི་ཚོས་མ་གསུངས་པར་
ཐལ། དེ་ལྟའི་ཚོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་
ཁས་སྤངས་དང་འགལ། ཟུབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། ཡང་ཤུག་ཏེ་རྒྱལ་པོས་
བཏགས་པས་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དེ་ངེས་དོན་མིན་པས་བཏགས་ཀྱང་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བྱ་བསྐྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟའི་ཚོས་ལ་
དགོས་པ་དང་ཕན་ཡོན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་གསར་མའི་རྒྱད་ནས་དམ་ཚོས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཏགས་པས་གྲོལ་
བར་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པར་ཐལ། འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲིག་བམ་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པའི་དམ་ཚོག་ཏུ་བཅངས་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་
ལྟའི་སྒྲིན་རྟོག་གིས་ཚོས་ཡིན་མིན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པར་སྒྲུལ་ནས་
བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲུབ་དེ་ལས་སྒྲིན་པ་ནི་སུ་ཞིག་ཡོད། བཏགས་གྲོལ་གྱི་མདོ་ཟུར་པ་
མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་འབྲང་མའི་མདོ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོས་པར་ཟད་དེ་མདོ་དེ་
ལས། །རི་སྐད་དུ། བམ་ཟེ་ཆེན་པོ། གང་ལ་ལ་ཞིག་རིག་པའི་རྒྱལ་མོ་སོ་སོར་
འབྲང་མ་ཆེན་མོ་འདིའི་ཚོ་ག་བཞིན་དུ་བྱིས་ཏེ་ལག་པའམ་མཐུལ་དུ་བཏགས་

ན། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་རིགས་པར་
བྱའོ། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྲུང་རིག་པར་བྱའོ། རྩོམ་པ་ལྷན་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྦྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྦྱོན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་རྩོམ་པ་ལྷན་པོའི་ལྷན་སྦྲུང་རིག་པར་བྱའོ། དེ་
འབར་བ་འོད་འཕྲོ་བའི་ལྷན་དང་ལྷན་པར་རིག་པར་བྱའོ། དེ་མི་གིག་པའི་གོ་ཆ་
ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་འཛོམས་པར་རིག་པར་བྱའོ།
དེ་སྦྱིབ་པ་དང་སྦྱིག་པ་ཐམས་ཅད་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཞི་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཚིམ་པར་གྱུར་ཏོ། མཚམས་མེད་པའི་མེད་ལྷན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ་ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་
བྱིད་ལྟར་ན་བསྐྱེད་ཚོས་དང་རྒྱན་ཚིག་དང་རལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལས་སུ་
ཟད་དོ། ཡང་བྱིད་ལྟར་བཏགས་པས་གོལ་ནས་བསྐྱོམ་པས་གོལ་བར་དོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་རྟོག་པ་ནི་སྦྱོན་ནས་ཀྱང་བྱུང་བར་སྦྱང་སྟེ།
ལོག་རྟོག་དེ་དག་དགག་པའི་ཆེད་དུ། སྦྱོབ་དཔོན་བེ་མ་ལ་མི་ཉམས་རིམ་གྱིས་

འབྲུག་པའི་སྒོ་དོན་ལས། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་གང་དག་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་ཐོས་པ་
ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ལས། མདོ་
འདི་ཐོས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། ལག་རྟུ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ་
ཞེས་གསུངས་པས་དེ་བས་ན་སྒོ་མ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
ནི་བཞུགས་པ་ལྷེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་
བསྐྱབ་ན་བསྒོ་མས་པར་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མི་སྤྲོད་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་པལ་པོ་ཆེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཚོས་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལན་སྒྲིས་པ། །གང་གི་དོན་
དུ་བྱིས་པ་ནམས། །སངས་རྒྱས་སྤྲོས་པོ་ར་ལ་ཉོན། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པ་འདི། །ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པོ། །ལ་ལ་སྟོབས་མེད་ཆུ་གྲུང་
གིས། །ནན་གྱིས་ཁྱེར་བར་གྱུར་པ་དག །སྒོ་མ་གིང་གི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། །མ་
བསྒོ་མས་ཚོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ། །ཟས་དང་སྒོ་མ་
དག་སྦྱིན་ནས་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་བགྱིས་པས་གི་བར་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་ལ་
མ་བསྒོ་མས་པའོ། །རི་ལྟར་སྒྲན་པ་ལ་ལ་ཞིག །སྒྲན་ནམས་ཐམས་ཅད་བདོག་
བཞིན་དུ། །སྟོ་བའི་ནད་གྱིས་གི་བ་བཞིན། །ཚོས་ལ་མ་སྒོ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ། རི་

ལྟར་དབྱིག་གི་མཛོད་དག་ཏུ། འིན་ཆེན་མང་པོ་བགྲང་བྱེད་ཀྱང་། ཁམ་ཕྱེད་
ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པ། ཆོས་ལ་མ་བསྒྲམས་དེ་བཞིན་ནོ། འི་ལྟར་བདེ་བ་ཀྱན་
ལྟར་པའི། རྒྱལ་པོ་པོ་བྲང་ལའོར་སྒྲེས་ཀྱང་། ཟས་དང་སྒྲོམ་དག་མི་གཏོང་བ།
དེ་བཞིན་ཆོས་ལ་མ་སྒྲམ་པའོ། འི་ལྟར་འོན་པ་རོལ་བ་ཡི། སིལ་སྟན་སྒྲུ་ལ་
མཁས་པ་ཞིག གཞན་དག་དེ་ཡི་དགའ་བྱེད་པ། ཆོས་ལ་མ་བསྒྲམས་དེ་
བཞིན་ནོ། འི་ལྟར་དམུས་ལོང་རིམ་བཞིན། ཚོང་དུས་དབུས་སུ་བྱིན་གྱུར་ཀྱང་
། བདག་ཉིད་གྲིས་ནི་མི་མཐོང་བ། ཆོས་ལ་མ་བསྒྲམས་དེ་བཞིན་ནོ། འི་
ལྟར་མཆོ་ཆེན་མཉན་པ་ཞིག སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་དེ་
ནང་འཆི་བར་འགྱུར། ཆོས་ལ་མ་བསྒྲམས་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
བཀའ་དེ་ནི་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པས་འབྲས་བུ་ཡང་དུས་རིང་ལ་མ་བསྒྲམས་
པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་འབྲུང་བས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱའོ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། སྒྲིག་བམ་ཞིག་བཅངས་པས་གྲོལ་ངེས་
ཡིན་ན། ཤུག་རི་རྒྱལ་པོས་ནི་རྒྱ་ནའི་འགམ་དུ་ལོ་དུག་དཀའ་སྤྱད་མཛོད་པ་དེ་
ལ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་པར་མ་ཞིག་བཏགས་པས་ཆོགས་
མེད་དུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པའང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུགས་ལས་འབྱུང་

བའི་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མ་ཐོས་པའི་གཏམ་སྟེ། བློ་རྒྱ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དུག་ཏུ་
འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སྟོམ་འཇུག་མཛད་པ་དེ་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་མ་
གཟིགས་ནས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་དོར་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར་ན་ལོ་དུག་གི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་ག་ལ་སོང་། དེ་ལྟ་ནའང་ལོ་དུག་གི་དཀའ་སྤྱད་
མཛད་པ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་མཛད་པ་ལྟ་ཞོག ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་
ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་དེས་གདུལ་བྱ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དགྱི་བའི་མཛད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།
ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། བཏགས་གྲོལ་བཏགས་པས་མ་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་
བཏགས་བཏགས་གྲོལ་འཆང་བ་རྣམས་ལ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མི་སྣང་
བའི་སྤྱིར། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཆོས་སྤྲིག་པའི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ང་དང་ང་འདྲ་བར་མ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་
ཆོད་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་
སྤྱིར་རོ། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། བཏགས་གྲོལ་ལུས་ལ་བཅངས་པ་དང་། འཆི་ཁ་
སྟེ་བདུན་གྱི་རིལ་བུ་མྱོང་བ་རྣམས་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་དང་

། རུས་པ་ལ་སྐྱུ་གཟུགས་རིང་བསྐལ་བྱུང་བ་བཀོད་པ་ཡང་གཏན་ཚིག་ཡང་དག་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇའ་ཚོན་ནི་ཆར་གྱི་དུས་ལ་སོགས་པར་ཡང་འབྱུང་ཞིང་།
རིང་བསྐལ་ནི་ས་ཁུ་སོགས་གྱི་འབྱུང་བའི་རྣམས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གྲིས་
པའང་བྱེད་རང་གི་བརྗོད་པ་ལྟར་དངོས་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་ཡང་དག་
པའི་གཏན་ཚིག་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ན་
ལུས་ལ་མཚན་དཔེ་དང་འོད་དང་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྟར་འཕྲོ་བ་དང་། དེའི་ཆེ་
ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ལྟ་དང་མི་སོགས་གྱི་འགྲོ་བས་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་
དང་། དེའི་ཆེ་བར་སྣང་འཇའ་འོད་ལྷ་ལྟན་གྱི་གཟི་འོད་དུ་འཆར་བ་སོགས་གྲོལ་
བ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འཆི་བའི་ཆེ་འཇའ་ཚོན་
འབྱུང་བ་དང་། སྤང་པོ་སྐྱེག་པ་ན་དེའི་རུས་པ་ཡུང་འབྲུ་ལྟ་བུའི་རིལ་བུ་ཞུན་མར་
བྱུང་བ་ནི་གང་ཟག་གི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆད་
མའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་གྲོལ་བའི་རྟགས་སུ་འཇའ་དང་
རིང་བསྐལ་སོགས་འབྱུང་བ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་མ་གྲོལ་བའི་
རྟགས་སུ་འཇའ་དང་རིང་བསྐལ་སོགས་འབྱུང་བ་བཀོད་ནའང་མ་ངེས་པའི་
རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་རྟགས་སྐྱུ་བ་ལ་གཞལ་བུ་རྟགས་སུ་

བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གང་ཟག་སྤྲིག་ཅན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་མཚན་མ་
ལ་ཡང་འཇཉ་དང་རིང་བསྐལ་སོགས་འབྱུང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་འཇཉ་དང་རིང་བསྐལ་
འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྟགས་དང་མཚན་མ་ངན་པར་སུ་ཞིག་གིས་འཛིན། ཡང་
རིང་བསྐལ་ས་ཚུ་སོགས་འབྱུང་བའི་རྗེས་ལས་གྲུབ་པས་རིང་བསྐལ་ཡང་དག་
པ་མིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པའི་གདུང་རིང་བསྐལ་སོགས་སྒྲི་
བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མཚོད་པའི་རྟེན་ནི་བེམས་པོའི་
ཁམས་ལའང་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། བེམས་པོའི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་སྒྲིའི་རྟེན་དུ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་
སྒྲུབ་དང་ཁང་བུ་ཅིགས་པ་དང་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་བ་ལྟ་བུའི་མཚོད་རྟེན་བཞིན་
ནོ། སྒྲིར་སྒྲིས་བུ་དམ་པ་ཁ་ཅིག་གཤེགས་པའི་ཆེ་སྒྲི་གདུང་ལ་སྒྲི་གཟུགས་དང་
རིང་བསྐལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཁུངས་མེད་ཅིང་བཟང་རྟགས་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ས་སྒྲི་བརྟེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །རིང་བསྐལ་ལ་ལ་གདོན་གྱིས་
བྱེད། །ལ་ལ་འབྱུང་བཞིན་སྟོབས་ལས་འབྱུང་། །ཁ་ཅིག་བསྟན་ལ་དགའ་བའི་
ལྷས། །དད་པར་བྱ་བྱིར་སྒྲུལ་པའང་གྲིད། །དེང་སང་རིང་བསྐལ་པལ་ཆེ་བ།
།རྟེན་མས་བྱས་པའི་རིང་བསྐལ་ཡིན། །དེས་ན་རྣམ་དབྱེ་མཁས་པས་དབྱེད།

།ཐུགས་ལྷགས་སྒྲིག་ཐུགས་ལ་སོགས་པ། །འབྱུང་བ་ཚོས་ནས་བཤད་པ་མེད།
།འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཀྱན། །ལ་ལ་ཆེར་རྒྱན་མས་བྱས་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་
བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡང། །བཟང་ངན་གཉིས་ཀར་ལུང་བསྟན་དཀའ། །ཞེས་
འཆད་དོ་ དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་དབྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་མ་ཡིན་ཏེ།
གདུང་ཡུང་འབྲུ་ལྟ་བུའི་རིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་འབྲུང་བཞིའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་
རིང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། །གདུང་ཉིད་བེམས་པོའི་ཁམས་འབྲུང་བ་
བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་དང་། །ལ་ལ་འབྲུང་བཞིའི་སྟོབས་ལས་
འབྲུང་། ཞེས་རིང་བསྐྱེད་ལ་ལ་འབྲུང་བ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། །ལ་ལ་འབྲུང་བ་
བཞི་ལས་མ་བྱུང་བའི་བྱད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྲིབ། །རིང་བསྐྱེད་ལ་ལ་
གདོན་གྱིས་བྱེད་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་ལྟས་སྒྲུལ་པའང་སྲིད་ཅེས་པ་ལུང་ལས་འབྲུང་
བ་ཡིན་ནམ། །རང་གར་བརྗོད་པ་ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་ན་བདེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་
ལྟར་འཆད་པའི་ལུང་རྣམ་དག་ཁྱོད་ལ་མེད་པ་དང་། །ཡོད་ན་དེ་ཉིད་འདྲིན་
རིགས་ལ། །གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་མེད་པར་བྱེད་རང་གིས་
རང་ཀར་ཡིད་སྟོན་གྱིས་རང་ཉིད་སྤང་བས་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རིང་བསྐྱེད་
བྱུང་བ་ན་གདོན་གྱིས་འབྱེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་། །རང་ཉིད་མོས་

པས་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རིང་བསྐལ་བྱུང་བ་ན་ལྟས་སྒྲུལ་པའི་སྤྱི་མཐའ་
བཟུང་བ་ལའང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་གང་ཟག་སུ་ཞིག་བདེན་པར་འཛིན།
ཁྱེད་རང་ལྟར་ནའང་གང་ཟག་བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་ལ་རིང་བསྐལ་འབྱུང་བའི་
སྤྱིར་རིང་བསྐལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་བཟང་པོ་ཡང་དག་པ་དང་གང་
ཟག་ངན་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ན། །རིང་བསྐལ་གྱི་གང་
ཟག་བཟང་ངན་ནམ་པར་དབྱེ་མི་རུས་པ་ཞིན་དབྱེ་རུས་པ་སྤྱད་གྱིས། །དེས་ན་
ནམ་དབྱེ་མཁས་པས་སྒྱུད། ཅེས་པའི་ཆོག་གྲང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། སྒྲུ་
གདུང་ལས་སྒྲུ་གཟུགས་འབྱུང་བ་སོགས་ཁོང་ནས་སྒྲུ་གདུང་དངོས་པོ་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་སོགས་ཆོས་ནས་གསུངས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ།
ཁོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཚུ་ལས། རྒྱལ་པོ་སརྒྱ་བླ་ལའི་ཡུལ་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཆར་མ་བབ་
པར་མུག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་ལམ་དུ་དགེ་བསྟེན་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ལྟོ་
སྟོགས་པོ་ཏ་ལར་བཏང་ནས་ཇོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གདན་དྲངས་ནས་འཛིགས་
པ་ལས་གོལ་བའི་ཡུང་བསྟན་བྱུང་ནས། དགེ་བསྟེན་གྱིས་པོ་ཏ་ལར་སོང་སྟེ་ཇོ་
བོ་ལ་འཇལ་ནས་དེ་ལྟར་གསོལ་བས། ཇོ་བོ་སྟེབ་པར་འོང་ངོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ཏེ་དགེ་བསྟེན་རང་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་ར་ཏིར་སྟེབ་སྟེ་གིང་མུ་ངན་མེད་པའི་

སྒོང་པོ་ལ་རྒྱལ་བསྟན་ནས་གཉིད་དུ་སོང་བ་ན། རོལ་མོའི་སྤྲུལ་གཉིད་སང་དེ་
བསྟན་པས་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་རྩོམ་པོའི་དཔོན་གཡོག་ལྟ་བུ་བྱོན་པ་མཐོང་བས་
ཤིག་ཏུ་དགའ་སྟེ་རྩོམ་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་དག་བསྟེན་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ལ་མིའི་སྤྲོ་བ་
དཔོན་ལྟར་གསུང་འབྱོན་པ་དང་། མཚོན་པ་བཞེས་པའི་མཐར་ཀླན་པོ་མང་པོས་
དག་བསྟེན་ནོར་ལྡན་ཏེ་ཞེས་མགོ་བཅད་པར་བཟས་པ་ལ། དག་བསྟེན་གྱིས་
ནོར་ཐམས་ཅད་ཁྱེར་ལ་ངའི་མགོ་བོ་རྩོམ་པོའི་ཐུག་ཏུ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་སྤྲུལ་པས།
དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་རྩོམ་པོ་ཐུགས་ལས་གྱི་སྤྱན་ཆབ་ལྷུང་བ་དང་དག་བསྟེན་གྱིས་
མགོ་བོའི་ཁྲད་ཁྲག་འདྲེས་པ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྟ་ཚོགས་གྱི་
དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱོན་ཏོ། ཕྱིས་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཁང་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་བཅིགས་ནས། བཞུགས་ཏེ་དང་སང་སྤྱུ་ཅ་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་
གྲགས་སོ། ཞེས་འབྲུང་བས་སྤྱིས་བུ་དམ་པའི་གདུང་ལས་སྐྱ་གཟུགས་སོགས་
འབྲུང་བ་ཆེས་མང་བར་གྲུབ་སྟེ། རོག་ལོ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ལུང་པས་མཛད་
པར་རོག་ལོའི་གདུང་ག་ཞུགས་ལ་བཞེན་པ་ན། མཚོན་རྟེན་རྩེ་ལྟ་བུ་དང་ཨ་ར་
པ་ཅ་ན་སོགས་ཡི་དམ་གྱི་སྐྱེད་མ་བྱུང་བར་བཤད་པ་སོགས་མཐའ་གྲས་སོ།
།སོགས་ཁོངས་ནས་འབྲུང་བའི་སྐྱ་གདུང་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དགོན་

བརྩེགས་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གདུང་དོ་དང་དོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
སོགས་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་རྗེས་སུ་དཔགས་ན། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་
པ་དག་གི་སྐྱེ་གདུང་ནོར་བུ་བེཊུཅུ་སོགས་མཆོག་དང་གསེར་དཔུལ་སོགས་རང་
བཞིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའང་འགྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་པར་འཕགས་
བརྟེན་ཀྱི་འབྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་གཤེས་རབ་གོ་ཆས། དྲང་སྲོང་ཞོ་འབྱུང་གི་རུས་
པ་དོ་རྗེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལྟ་འི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་ཆ་བྱས་པ་ཕྱི་
ནང་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། གང་ཟག་པལ་
པའི་ཤ་ཁྲག་རུས་པ་སོགས་ལའང་ནོར་བུར་འགྱུར་བ་སོགས་ཆེས་མང་སྟེ། སྐྱེ་
དང་མཁའ་མྱིང་དང་སྤྱང་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ལས་ནོར་བུ་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་ན་
ཉ་མྱིབས་ལས་ཕྱ་ཉིག་འབྱུང་བ་དང་སྤྱང་པོ་ཆེ་སློབ་ཟན་གྱི་མྱི་བ་གསེར་དུ་
འགྱུར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལྟ་འབྱུང་བ་ཡང་ཆེ་འདི་འཕྲ་སྒྲ་
མའི་དགོ་འབྲས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན། ཁྱེད་ཀྱི་
ལུང་རིག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བཟང་ངན་གཉིས་ཀར་ལུང་བསྟན་དཀའ།
།ཞེས་འབྱུང་བའང་མ་བརྟགས་པའི་ཆོག་གོ །ཡང་ཁ་ཅིག་རུས་པ་ཁྱེད་པལ་
རིང་བསྐལ་འབྱུང་བ་སྤྱིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་གི་སྐྱེ་བལ་ལས་རིང་

བསྐྱེས་འབྱུང་བ་མི་སྤྲོད་དེ། རིང་བསྐྱེས་ནི་རུས་པ་ལྷུ་བ་ལས་འབྱུང་དགོས་པས་
ཀྱུ་འབྲས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་བདེན་ཏེ། ཀྱུ་འབྲས་སུ་རུང་བ་
ལ་ཀྱུ་དང་འབྲས་སུ་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་དང་། མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་དང་། མི་
འདྲ་བ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་དང་། འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་སོགས་སུ་
བཞེ་གར་གསུངས་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དག་འ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་ཏོག་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱབ་དུ་ཉི་བ་ན་ཉན་ཐོས་
ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་བྱོན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་བརྟེན་རྣམས་དང་། རྗེས་སུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གདུང་དང་།
ཐ་ན་དགོ་འདུན་གྱི་ན་ཟའི་ཆལ་སུ་ཅམ་ཡང་སྤུས་ཏེ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱས་
པའི་ནང་དུ་བཅུག་ལ་མཆོད་གནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་
གཤེགས། མཆོད་རྟེན་དེ་ཡང་རེ་ཤིག་སའི་རུམ་དུ་རྒྱབ་པས་ས་འོག་གི་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ལ། སྤྲུལ་ས་སྟེང་དུ་ཐོན་པ་ལས་ན་ཟ་ཆལ་སུ་སོགས་སྤྲུལ་
བརྗོད་པའི་རྟེན་དེ་རྣམས་ཞོར་སུ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བལ་ལས་ཡུང་
འབྱུ་ལྟ་བུའི་རིང་བསྐྱེས་འབྱུང་བ་གྲུབ་པོ། ཡང་བྱུང་བར་བྱགས་ལྷགས་མེས་མ་

ཆོག་པར་བྱོན་པ་བཟང་ཏྲག་ཡིན་པར་ལུང་བསྟན་མི་བྱས་ཞེས་པའང་མི་བདེན་
ཏེ། གདུགས་དཀར་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་སྒྲགས་ཀླག་པ་དང་བཅངས་པ་
ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་ལུས་ལ་མེ་ཆུ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་
པར་བསྟན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་འབབ་རོམ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་སྦྱང་དང་
བསྐྱེད་བསྐྱུད་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བོ་གི་བའི་ཡུང་བོ་མེར་བསྐྱེད་པ་ན་འབྲེང་བ་
དང་སྐྱེད་སྐྱུད་མ་ཆོག་པར་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཟིལ་པ་བྲོམ་མེ་འོད་ལྷུ་མ་མེར་སྐྱེད་ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེར། ཞག་བདུན་གྱི་སངས་རྒྱུས་འབྱུང་པར་
གྲགས་པའི་ཟབ་མོ་ལ་སྟོ་འགེལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་བྲིས་པའང་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སླ་
ན་མེད་པའི་ལམ་གྱི་འགོས་ལ་སྐྱེད་བ་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྗེ་ཐེག་པ་
སླ་ན་མེད་པའི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་
ཞག་བདུན་པའི་ཉེ་.....རྒྱུའི་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
དང་། ཆོས་དབང་པོ་ཚོན་པོ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ཉེ་རྒྱུའི་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱས་པར་རོལ་
བས་བྱི་ཉེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དོ་རྗེ་གྲུར་ལས།
།བསམ་གཏན་གནས་སུ་རབ་འདུག་སྟེ། །ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཅིག་རབ་ཞུགས་ནས།
།དོ་རྗེའི་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བརྩམས། །དོ་རྗེ་ཉི་མ་ལུབ་ནས་ནི། །སྐྱེད་པ་འདི་

ནི་རབ་བརྩམས་ན། །སྤྱི་རིངས་ཤར་བའི་དུས་སུ་ནི། །འབྲུག་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་
མེད། །སྤྱན་དང་ལྷ་མ་གྱི་སྒྲོལ་མ། །གོས་དཀར་མོ་རབ་ཡིད་འཕྲོག་མ། །མེ་
ཏོག་སྒོས་གྱི་དགྱིགས་བྱས་ལས། །དོ་རྗེ་མཚོད་པ་རབ་བརྩམས་ན། །སྤྲུགས་
བས་རྟགས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར། །དོ་རྗེ་ཅན་དུ་འང་འབྲུག་འགྱུར་ཏེ། །དོ་རྗེ་ཉི་
མ་འབྲུག་པ་བཞིན། །མི་འགྱུར་མཚོག་ཏུ་འབྲུག་པར་འགྱུར། །ཏའི་རྒྱལ་པོ་
འབྲུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཀུན་གྱི་དོ་བོ་འབྲུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་
པར་འབྱུང་བས་མ་སྒྲིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བསྒྲག་ཏུ་མི་རུང་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་
མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་གྱིས་བདག་གི་སྦྱར་བ་ལྟར་བཅོས་པའི་སྤྲུགས་
ལོག་སྤྲུག་འབྱིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་འདི་ནི་བསམ་པ་དགེ་ཡང་རུང་སྤྲིག་ཀྱང་རུང་སྟེ་
འབྲས་བུའམ་མཐར་ཐུག་རང་ག་ཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཁོང་སྟོ་ཞིང་འབྲུག་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལས་རན་པ་དུ་མ་འཕེལ་བར་མཐོང་བ་དང་། །བདག་ལ་སྟང་
འདོགས་སུ་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་ལོག་སྤྲུག་འབྱིན་རྩོམ་པ་པོ་འདི་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རིག་
པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱངས་པ་མ་སོང་བའི་བསྟོན་བརྟོན་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། །ད་དུང་
ཚོས་ཡིན་མིན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཞོར་དང་ལྷན་པར་འདོད་ན་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་སྦོངས་ཤིང་གཟུ་བོར་གནས་པས་

ཕྱོགས་ལྗུང་དང་བྲལ་བའི་སྤྲ་མ་མཁས་པ་དག་ལ་བསྟེན་པར་བགྱིས་ཤིག །
ཅེས་ནན་ཏན་དུ་སྟོང་བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་གདམས་པར་བྱས་པའོ།། །།དེས་ན་
སྒྲགས་ལོག་སུན་འབྱེན་ལས་འཕྲོས་པའི་འབེལ་མཆིད་དེ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་
ནས། འདི་ལྟའི་མཆིད་མོ་འདི་གངས་ཅན་གྱི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པའི་
སྒྱེ་བོ་དག་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ཤེས་སུ་ཚུགས་པའི་སྤྲིན་ཡིག་ཏུ་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྤྲིན་ཡིག་དུ་བྱས་ན། སྤྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བའི་དུས་འདིར་གསང་
སྒྲགས་སྟོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དབང་རབ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པའི་དུས་
སུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། གཤེད་མར་གྱི་རྒྱད་དུ། རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱད་དུ།
།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ནས་གསུངས་པ་ཡང་། །ཚུད་ལྡན་དུས་སུ་རབ་ཏུ་སྟོད།
།དངོས་གྲུབ་མེད་པར་མི་ལྟ་སྟེ། །རྫོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་དང་།
།ཚུད་དུས་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ། ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འབྱུང་མོད་ནའང་།
སྐལ་བ་འབྲིང་པོ་དང་དམན་པ་དག་སྟོང་མ་ལྟ་བུ་བདོ་བའི་དུས་འདིར་སྒྲེས་སོ་ཙག་
ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་
ཟེད་པས། དུས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བྱ་སྟེ་མ་ན་རོ་བོའི་གསུང་
བཀའ་གདམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། དེང་སང་སྤྲིགས་མའི་དུས་འདིར་ཐར་པ་

འདོད་པའི་དད་པ་ཅན་དག་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷག་པར་གཤམ་
རབ་དང་ལྷན་ན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་ཅིང་དེའི་མཐའ་བཙོད་པའི་ཆེད་
དུ་རིག་པའི་གནས་ལུ་ཕྱི་ནང་གི་གསང་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་ལ་ལེགས་པར་
སློབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་འཛིན་ལུས་པའི་གཤམ་རབ་དང་མི་ལྷན་ན་དད་བཙོན་སྙིང་རྗེ་
ཆེན་པོས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཙོན་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་མི་ལྷན་པའི་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་ཅན་དག་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་། རང་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སློབ་རན་སོང་གི་གནས་
ལ་སྐྱག་ཅིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གནས་ལ་འཛིགས་པར་བལྟ་བས་བརྟུལ་ཞུགས་
དང་སྒོམ་པ་སྒྲ་རེ་ཙམ་བཟུང་སྟེ། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་སྒོམ་པ་དང་རིག་གཏད་གྱི་ལུང་
དང་དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་རྗེས་གནང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་ལྷ་དེ་དག་གི་སྐྱ་
གསུང་བྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་དགོ་ཙ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྒྲོས་
པས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། བྱ་
བའི་རྒྱད་དོན་ཞགས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལའང་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་དབང་བསྐྱར་དང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་དང་བསྐྱུང་གནས་རྩམ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱབ་རས་གཟིགས་གྱི་སྐྱ་བསྒོམས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་

བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུག་པའི་དོན་སྐྱབ་ཏུ་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ཞགས་ཆེ་
ག་ཞིབ་མོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་སམ་མི་ལུས་ཞེས་དྲིས་ཏེ་སྦྱོན་པར་
བྱའོ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འགྲན་པ་དང་། གཞན་བྱང་དུ་གསོད་པའི་སྦྱིར་
འཇུག་ནའང་འཕགས་པ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྦྱོན་གྱིས་བསྐྱབས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། ཅིའི་སྦྱིར་ཞེན། དེ་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱིར། ཞེས་
དང་། དུད་འགོའི་རྣ་ལམ་དུ་འང་སྦྱོགས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་སྦྱིར་རོ།
ཡང་བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒོམ་པ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པས་སྒྲིག་པ་སྦྱང་བ་དང་། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དཔལ་རྩོུ་ཆེ་གདན་པ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་སྐྱབ་པ་
དང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མདུན་དུ་བསམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་
བརྒྱ་བ་སྟོང་ཅུ་བརྒྱད་བསྐྱེད་ན་མཛོན་སུམ་དུ་ཞལ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་
སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བྱུས་དང་གཙང་སྒྲ་སོགས་མེད་པར་སྦྱོད་ལམ་
ཅི་བདེ་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་སྦྱོད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོ་གར་བཞག་ཀྱང་
རུང་ལ། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱད་ཡན་དུ་ནི་བྱ་རྒྱད་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་དབང་
བསྐྱར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟ་རང་གི་རིགས་གཏད་དང་སྒྲགས་ལུང་སོགས་

ཕོག་ནས་སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དཔུང་བཟང་ལས། །གང་དག་རིགས་དང་དབང་
བསྐྱར་ཆོག་མེད། །གང་དག་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་དང་། །གང་དག་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ། །ང་ཡི་གསང་སྤྲུགས་འདས་ན་མུང་བར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ལར་རང་རང་གི་དབང་ཐོབ་པས་
རྒྱད་དེ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བའི་དམ་ཆོག་རྣམས་བསྐྱུང་མ་ཅུས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བ་དང་སེམས་བསྐྱོད་པ་མ་ཉམས་པས་རྒྱད་དེའི་རིག་པ་སྐྱབ་པ་ན་འགྲུབ་པར་
གསུངས་ཏེ། །སྒོལ་མ་རལ་བ་གུན་བརྗེས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་རྒྱད་དུ། གོགས་
པོ་དག་མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་བྲལ་ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
ལྷག་པར་མོས་པས་མཆོག་ཏུ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བར་གྱུར་པ་ལའང་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཡིད་ཀྱིས། ཏྲག་ཏུ་མདོན་པར་བརྩོན་པས་ནི། ངའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལེའུ་རབ་
འབྱམས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མད་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
མཐུན་པའི་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ།
དེས་ན་སྤྱོན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཨོ་རྒྱན་པདྨས་ཀྱང་གང་ཟག་དབང་བརྟུལ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མི་ཆེ་བ་འགའ་འགའ་ལ་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
བོ་འཇམ་དཔལ་དང་དེའི་ཁྱོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་། གསུང་གི་དགྱིལ་འཁོར་

གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་དེའི་ཁྱོ་བོ་རྟ་མགིན་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་
ལའོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐུག་ལྟོ་རྩེ་དང་དེའི་ཁྱོ་བོ་བདུད་རྩི་འབྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
ཐབས་གནང་ནས་བསྐྱབས་པས་གང་ཟག་ལ་ལ་ཞིག་དབང་པོ་རྩོན་པོར་འཕྲོས་
ཏེ། ངན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟ་སྐད་
འཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཏུགས་སྟོན་ལྟས་པའང་འབྱུང་ལ། ལ་ལ་ཞིག་ལ་
སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟས་པ་བྲུབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་དང་བྲལ་བས། བོད་ཀྱི་
ལྷ་སྒྲིན་རྣམས་ཆར་གཙོད་དང་རྩེས་འཛིན་ལྟས་པ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོ་བོ་
གཤིན་རྩེ་གཤེད་བདུད་རྩི་འབྱུང་པ་རྣམས་བོད་དུ་གྲགས་པའི་གཤིན་རྩེ་དང་
ཡུར་པ་ཁྲག་ནག་ལ་སོགས་པའི་ལྷར་བསྐྱར་ཏེ་སྦྱོར་སྒྲོལ་སོགས་ཀྱི་སྒོལ་བྱུང་
བར་གྲགས་ཅས་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་
འདིར་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་རྟ་མགིན་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ལྷན་ཞུགས་
པའི་འདྲ་མིན་མང་དུ་འཁེལ་བ་འདི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་དུས་ནས་
བཟུང་། བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་རྟ་མགིན་
ལ་བྱེད་པས་དེའི་སྐྱབ་སྒོལ་དར་ཆེ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་དང་ཕྱིས་སུ་
ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་རྟ་མགིན་གྱི་ཆོས་སྒོར་ལའང་གསང་སྤྲུགས་སྤྲུམ་མེད་སོགས་

དང་སྐྱར་བའི་བཀའ་གཏེར་ཆེས་མང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགོས་ལོ་ཅ་བ་
གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ནོ་རྩལ་ལས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་པ་ལ་སྒྲོའི་བྱེ་བྲག་དང་སྐྱར་ནས། སྒྲ་མ་
མཁས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྲིད་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱོད་
གྱིས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། བདག་ནི་བཀའ་བརྒྱད་པའོ།
ས་སྐྱ་པའོ། རྟིང་མ་པའོ། དགེ་ལྷན་པའོ་ཞེས་དང་པོའི་འཇུག་སྟོ་སྟིང་པའི་
ལུགས་ཐ་དད་ཀྱི་སྡེ་རིས་ལ་ཞེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དད་པའི་ཡི་གེར་
མི་འགོ་བ་དག་སྒྲུང་བ་ནི། བཅ་གཞུག་ཆད་རྗེས་ཆར་འབབ་པའི་ཐབས་བྱར་
མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏས། གདོད་ནས་ཆོས་དེ་
ཡོད་ན་ནི། །འབྲུལ་ཡང་མཁས་པས་བགྲང་རྒྱ་མེད། །སེམས་ཅན་ལས་ངན་
སྟོད་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་བྱར་ཡོད། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་གཤེས་པར་
བྱ་བ་ལས་ཅི་བྱར་ཡོད། གཞན་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དབང་བསྐྱར་ལོད་པ་ལ་སྟོབ་མ་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྤྲུགས་ཀྱི་
སྟོམ་པ་རྒྱུད་ཆོད་དང་མཚམས་པའི་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་གསལ་གྱི་རྒྱུད་དག་
ཅིང་། ཁྱད་པར་སྤང་བྱ་སྤང་རུང་དང་གཉིན་པོ་སྦྱི་རུང་གི་སྐལ་མཆོག་སྐལ་

མཉམ་དོ་རྗེའི་མཆེད་ལྷུ་མ་དམ་ཆོག་ཅན་པན་ཚུན་དུ་དམ་ཆོག་གཉན་པོ་གསང་
བར་བྱབ་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་མི་སྤྱེད་པའི་དད་པས་དོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
སློབ་པར་བྱས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་སྟེ་དབང་ལོད་པ་ན་དབང་ལེན་པར་བྱས་
ཤིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་སྐལ་མེད་ཁྱ་དང་ཕ་ལྷ་བུའི་
གང་ཟག་དང་སྐལ་བ་མཆོག་ལྷན་དུ་འཛོགས་ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་
དབང་སོགས་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཕན་ཡོན་མེད་པར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདི་དང་
ཐྱི་མར་ཉེས་པ་མི་ཤེས་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཐྱིར། །གསང་བ་
སྤྱི་རྒྱུད་དུ། །མདོར་ན་སློབ་མ་ཕན་ཚུན་དུ། །ནང་མི་གཤིན་པར་མི་བབྱུང་ངོ་།
གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་སེམས་བཟང་ཞིང་། །ཞི་དུལ་སྤྲོ་མ་ལ་ཕན་པའོ། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས། མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྤྲོ་མ་དག་གིས་
ཀྱང་སྐལ་བ་དམན་མཆོག་བསྐྱེས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཞུག་ཅིང་དབང་
བསྐྱར་བ་མི་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བདག་ཅག་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་
ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཁྱད་པར་མདོ་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་
པ་ནས། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་རྗེ་སྐམ་པོ་པས། །རྒྱལ་བར་རྟོག་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་དང་། ཐྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་

ལྷ་ཅི་སྒྲོམ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གི་བློ་བར་ཚུད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྲིད་ཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་ཆོས་ཅན་སྒྱུ་མ་ལྷ་བྱུང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྒྲག་པས་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བསམ་གྱི་མི་བྱབ་པའི་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
།མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་འགོད་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཀྱན་བསྐྱོལ་མའི་མདོར། འཁོར་བ་ནི་སྐྱོན་ཆགས་པའོ། །ཟླ་ངན་ལས་
འདས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་འདི་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེས་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་
སེམས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། གྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པར།
ཐབས་ཀྱི་སྤྲིད་པར་འགོ་བའི་འགོ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ཐར་པའོ། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་
བའི་ཐབས་ཀྱང་འཆིང་བའོ། ཞེས་དང་། ཀླུ་ཚབ་དམ་པས། །དེ་གཉིས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་པས། །ཟླ་ངན་འདས་ལ་མཛོན་
དགའི་ཕྱིར། །རྟོག་པ་བུམ་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ཐེག་པ་དམན་པ་དག་གིས་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་གང་ཟག་བདེན་
གྲུབ་པ་ལ་མཚན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུས་ལ་འཛིགས་པའི་
སྒོས། འཁོར་བ་ལ་མ་ཞི་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱུས་བ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་
བ་དང་རང་བདེན་པར་རྟོག་ཅིང་མྱང་འདས་ལ་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་མེད་
བ་དང་བདེན་པར་མེད་པ་རང་བདེན་པར་ལྟ་བས་མྱང་འདས་དོན་དུ་གཉེས་བ་
ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་ནི་འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྲིད་པའི་སྤྱོད་སྤྲུག་
རང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། པའི་སྤྲིད་ཞི་བ་དང་དུ་འཛིན་པའི་བསམ་སྦྱོར་
ཀྱིས་འབྲུལ་བའི་སྦྱོར་སྦྱར་ཚོད་པ་ན་སྤྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དམ་རྣམ་རྟོག་དང་ཚོས་
ཀྱི་སྦྱུད་བྱེད་མེད་པར་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྟོག་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྤྲིང་སྦྱོབས་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་འཇུག་པར་
འགྱུར་ཏེ། འཁོར་འདས་སམ་རྣམ་རྟོག་དང་ཚོས་སྦྱུས་སྤྲུག་བསྐྱུས་བ་དང་བདེ་བ་
ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འགར་ཡང་མ་དང་དམིགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དང་
བྲལ་བའི་སྤྲིང་རྗེའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འགོ་བ་གང་དག་སྤྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་
མཐའ་གང་དུ་འང་གནས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་མཚང་རིགས་ནས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱས་པ་ཉིད་

གྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྒྲག་ནས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བར་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉེ་བ་འཁོར་གྱི་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆལ་བའི་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ཀླུ་ཚབ་བྱམས་པས། །ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྟོང་རྗེའི་ཞི་ལ་མི་
གནས་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་རིང་བ་མིན་པ་ཉིད།
།ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཉན་རང་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུམ་པའི་ཆོས་གང་
ཟག་བདག་མེད་རང་རྒྱུད་པའམ་རང་བདེན་པ་ཙམ་དུ་ལྟ་བུས་ཐེག་པ་དམན་
པའི་མུང་འདས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལས། ནམ་མཁའའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དང་བདེན་མེད་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་སུ་ལྟ་བུའི་སྒྲོས་
བདེན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། མི་གནས་པའི་མུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་སྒྲིབས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
ཀྱེན་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྗེ་གསུང་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་དེ། །ཁམས་གསུམ་ན་སྐྱོད་པའི་ཉན་མོངས་པ་སྐྱོང་བའི་

ཐབས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲིམ་པ་
ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བས་ཉན་རང་ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བའང་
རྣམ་ཏྟག་ཆོས་སྒྲིའི་ལྟ་སྒྲིམ་སྒྲིད་པའི་ཉམས་ལེན་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནས་དེར་འབྱུར་
བའི་ཕྱིར་ན་སྲིད་ཞིར་ལྷུང་བའི་མཐའ་དེ་དག་བཀག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ལ་འཇུག་སྟེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་ནི་
རྣམ་ཏྟག་ཆོས་སྒྲིའི་ལྟ་སྒྲིམ་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ་ཞེས། བདག་
ཅག་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཡང་བདག་
ཅག་གི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཆེན་
པོ་གཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་བཀའ་གསལ་བར་ཟབ་མོའི་དབྱངས་ཀྱི་སའི་
སྟིང་དུ་བསྒྲགས་པ་ན་ཁ་ཅིག་གིས། བྱིད་ཅག་གི་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་ལུང་ནི་ཁྱེད་ས་
སུ་མི་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལས་བྱིད་རང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
བཀའ་ལས་རྟོགས་སོ་ཞེས་སྒྲ་ན་ཆེས་ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི་
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་དག་རིང་ནས་འགོག་པར་ཟད་དེ།
རི་རྒྱུད་དུ། །གང་ཕྱིར་རྩི་རྩེ་འཛིན་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སྟོབ་དཔོན་རྩེས་
འབྱང་གསུངས། །ཞེས་རྩི་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་བཀའ་ཆད་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་

རང་གི་རྟོག་པས་སྒྱུར་བ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་བཀའ་ནི་ཀུལ་བའི་བཀའ་ཁོ་ནའི་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
ཐིག་ལའི་རྒྱུད་དུ། །གང་དག་སྒྲ་མས་བསྟན་བཅོས་ནི། །མཛད་དམ་བཤད་པ་
གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཚད་མ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་འབྲུལ་པ་མེད།
།སློབ་དཔོན་གསུང་དང་དེ་ཡིས་སྒྲས། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་མི་དབྱེད། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་
། །འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལས་ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཐོས་སོ་སྟུམ་ན། རྟོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དག་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་
ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མཛད་པ་རྟོ་རྗེའི་གསང་བ་སྟེ་བདག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། །འདི་ལྟར་ཐོས་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྒྲ་བར་རྟོག་ལ་ཐོགས། དེ་ལྟ་
ནའང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། །གང་དག་རྟོ་རྗེའི་ཐིག་པའི་ལམ་གྱིས་
གཞན་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་བྱེད་པའི་འཆད་རྩྱུ་རྩྱུ་མ་པའི་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་ཚད་
མ་མེད་པར། རང་གི་རྟོག་པས་སྒྱུར་བའི་འཆད་བརྩམ་སོགས་ནི། རི་སྐད་དུ།
།གསང་སྒྲགས་རང་ཉིད་ལེན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། ཞེས་
འབྲུང་བ་ལྟར་རྟོ་རྗེའི་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཡིན་པས། རང་ཉིད་བདེ་ལེགས་

སུ་འདོད་པ་དག་གིས་སྒྲ་མའི་བཀའ་ཡང་དག་པ་དང་བུལ་བའི་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་
བཤད་སྒྲུབ་གང་ཡང་མི་མཛད་པར་གསོལ་ཞེས་འདིར་ཡང་བདག་གི་ཐལ་མོ་
སྒྱུར་ཏེ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཞུགསོལ་གདེག་གོ། ཡང་ཨོ་རྒྱན་བརྒྱ་སངས་རྒྱས་
ཤུག་བུབ་པ་ལས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་ཤེས་བྱའི་ཁོངས་འདིར་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནི་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་སྣང་མོད་ནའང་། འཕགས་པའི་
གང་ཟག་ལ་བསྐྱར་བ་གདབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལའང་རྒྱད་
སྡེའི་རིམ་པ་ལ་ལར་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་གསུམ་བཅུ་
བཞི་བཅོ་ལྔ་བཅུ་དུག་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཉིད་ལའང་མཐོ་དམན་དུ་མ་
བཤད་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན། ཨོ་རྒྱན་ཤུག་བུབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་
ལ་སྒྲོར་བཟོད་དུ་མི་འོས་པ་ག་ལ་ཞིག །དེར་མ་ཟད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་བཀོད་
པའི་མདོར། སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་དང་། སྒྲིའི་མཚན་དཔེ་ལའོར་
སོགས་ཀྱི་ཚད་སངས་རྒྱས་གཞན་རྣམས་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པར་གསུངས་
པ་དང་། དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་མདོ་རྣམས་
ལས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་མི་མངའ་
བར་གསུངས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་
རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར།
བཙུམ་ལྷན་འདས་ཤྲག་བྱབ་ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་
ལ་ཐར་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིད་མཁུ་ཞིང་སེམས་པ་ལྟ་ཞོག་དེའི་རྗེས་སུ་
སྤྱོགས་ཏེ་སྒྲོས་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱ་བར་བདག་གིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་སོ།། །།འདིར་སྒྲས་པ། །བདག་ཅག་དབུས་གཙང་དམ་བཙོན་གྱི་
འབྱུང་གནས་འདིར། །ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་རྣམས་ལ་བྱོལ་ནས་བས་མཐའ་དང་
། །རི་སུལ་དག་ཏུ་དབེན་པར་རྒྱ་ཆེ་སྒྲེ་བའི་ཆོགས། །འདུས་པའི་ཟང་ཟིང་
མཐོག་ཆུང་མི་གཙང་ལྟ་བུ་ལ། །ཁ་ཅིག་ཆགས་པས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཏེ། །སྤང་
ཞེན་སྤྲག་དོག་ཆེན་པོའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས། །ཐབས་སྒོ་དུ་མས་གཞོད་པ་སྒྱུལ་
རྣམས་ལ། །ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་གསོལ་བར་བྱ། །སྒྲེས་བུ་བྱེད་ཅག་རི་ལྟར་
རྟོག་ན་ཡང་། །མ་ཐོག་གནས་སྐབས་ཙམ་གྱི་བདེ་འབྱོར་ལ། །མི་བཟོད་སྒྲོན་
པའི་བསམ་སྒྱུར་འདི་སྤངས་ནས། །ཤ་ཚ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཁྱོད་ཀྱིས།
།ཐོག་མེད་དུས་ཀྱི་བུ་ལ་བཙེར་གཟིགས་ཏེ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་འཇུག་པ་མི་

གཙོག་པར། །མཁའ་མཉམ་འགོ་བ་རིས་མེད་འབྲལ་ཡུན་དུ། །པན་དང་བདེ་
བས་རྟག་པར་སྒྲོང་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ༥ །ཀམ་པའི་མཚན་གྱི་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པས། གྲུ་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཡང་
དབེན་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་གཞལ་མེད་གྱི་ཁང་བྱར་སྒྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་
ནི་ཀམ་ཐིན་ལས་འཛིགས་མེད་སྟེས་བགྱིས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་འགོ་བ་ཐམས་
ཅད་ཅོད་པ་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཤུག་སེང་གའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་བྱབ་ཆེན་
ཆོས་རྗེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐྱིར་བསྟོའོ། །ཡར་ཀྱངས་པ་ཡི་རྩ་ལག་མཚོག། །ལོ་
གངས་དུག་ཅུ་རྩ་དུག་གི། །དཔལ་ལ་སྒྲོད་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །ཆོག་གི་སྒྲོར་བ་འདི་
བྱས་སོ། ། འུ་རྩ་སྒྲུ་སྒྲུ་ཐུང་ཐུང་ལྟོ། །

༥༥། །ཀམ་ཐིན་ལས་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྒྱིན་དུ་རྩལ་བའོ། །

སྟེ། །སྒྲགས་སུ་སྒྲུ་ལའི་སྒྲགས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྒྱངས་ནས་
ལྟ་བུ་དེ་པའི་སྒྲབས་སུ། ཅོང་ག་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་བོད་གྱི་གྲུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་
སྒྲོགས་སྒྲར་བྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དག་པའི་དགྱིལ་ལའོར་འཆར་བ་ལ་ཐ་མལ་

གྱི་སྣང་བ་འགོག་ཆེད་རྟུ་བྱ་ཏའི་སྒྲགས་གྱི་བརྗོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའ་ལྟར་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་སྒྲོམ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རིགས་པ་དང་ཁས་
སྒངས་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཁྱོད་གྱིས་ཆད་
ལྟ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པར་ཐལ། སྒྲོད་བཅུད་ཡོད་བཞིན་ཅང་མེད་དུ་སོང་བར་
བསྒྲོམས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲགས་དེས་སྒྲོད་པར་སྦྱང་ཚུལ་དེ་དབང་ལྷག་འགོ་
བའི་རྒྱར་སྒྲོམ་པ་ལས་ཐ་ཆད་པར་ཐལ། སྒྲགས་དེ་སྒྲོད་བཅུད་ཡོད་བཞིན་ཅང་
མེད་དུ་བཏང་བས་སྒྲོད་བཅུད་འཛིག་རྒྱར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། སྒྲགས་
དོན་དེས་སྒྲོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲོད་བཅུད་ཅང་
མེད་དུ་བྱེད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ། དེ་ནི་གསང་སྒྲགས་གྱི་
ལྟ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་གྱི་གནད་གཅོད་པའི་ཆོག་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་བཀའ་དང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་ཆེན་ཐམས་ཅད་གྱི་རིང་ལུགས་གཤིག་པའི་
ལྷན་ཀར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། འོ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དང་
པོར་བསག་སྦྱང་མཛད་ནས་སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་སྒྲོད་བཅུད་གྱི་མ་དག་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སངས་པར་སྦྱངས་ནས། སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་སྒྲོད་བཅུད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
དེ་ཡང་དབང་ལྷག་འགོ་བའི་རྒྱར་སྒྲོམ་པ་ལས་ཐ་ཆད་པར་ཐལ། བསག་སྦྱང་གི་

བྱ་བས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་བཙུན་ཡོད་པ་ཞིག་སྒྲིབ་བྲལ་ཅང་མེད་དུ་བས་སྒྲིབ་
པའི་འཛིག་རྒྱར་བསྐྱེད་ནས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་བྱིར།
ཡང་བསལ་བ་སྒར་བཞིན་ལ། བས་པ་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་དཔལ་བར་སྐྱེ་རྒྱ་ཞིག་
གི་དཔལ་བ་སྒར་བའི་སྟོད་བཙུན་འཛིག་རྒྱར་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་བྱས་
ནས་ལྷ་མིར་སྐྱེ་བའི་ཆོད་པལ་བའི་སྟོད་བཙུན་ཡོད་བཞིན་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་
སྒར་བར་ཅང་མེད་དུ་བཏང་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཡང་གསལ་བ་སྒར་
བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོམ་པའི་ཆོད་པལ་འཛོན་རྗེས་ཞིག་གིས་སྟོད་བཙུན་
སྟོང་པར་བསྐྱས་པ་ན། སྟོད་བཙུན་ཡོད་བཞིན་གིས་ངོ་དེར་སྟོད་བཙུན་ཅང་མེད་
དུ་བཏང་ནས་སྟོད་བཙུན་འཛིག་རྒྱར་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་འཛོན་པ་དང་།
མཐོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། འདི་ལྷའི་རྒྱལ་བ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བྱིར་
སྟོད་བཙུན་ཡོད་བཞིན་ཅང་མེད་དུ་བཏང་ཟེར་བའང་སྟོན་ཆོག་སྟེ། གང་ཟག་
དེས་སྟོད་བཙུན་ཅང་མེད་དུ་བཏང་བྱས་ན་དེ་ངོར་སྟོད་བཙུན་ཡོད་པ་མིན་ལ།
གང་ཟག་དེས་སྟོད་བཙུན་ཅང་མེད་དུ་བཏང་མ་བྱས་ན་དེ་ངོར་སྟོད་བཙུན་མེད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་ལས་སྒར་འགྱུར་བྱུང་མོང་བ་དང་། ཟུང་གྱུར་བྱུང་
མོང་མིན་པའི་སྟོད་བཙུན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། བྱུང་མོང་བའི་ལས་ཀྱིས་

བསགས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་རྣམས་སུན་མོང་བའི་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་
ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་པ་ནི་སུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རང་སེམས་ཀྱི་
བརྟགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སྣང་བ་དེ་ཅང་མེད་དུ་བཏང་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ན་སྣང་བ་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་རྒྱའི་སྒྲེ་མས་འཇུག་
གྲུབ་པ་ན་དེ་ངོར་རྩིག་པ་སོགས་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་
པར་ཅང་མེད་དུ་འགྱུར་བའམ་སྣང་བ་བཞིན། རྣམས་དོན་དེས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་ཏུ་སྒྲེ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམས་དོན་དེས་སྣོད་
བཅུད་ཀྱི་མ་དག་པའི་ཆ་རྣམས་ཅང་མེད་དུ་སྒྲེ་མས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རྟགས་
ཁས། བྱབ་པ་ཚད། འདོད་ན་རྣམས་དོན་དེའི་སྒྲི་དང་ཡི་གེའི་དོན་གྱི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་མ་དག་པའི་ཆ་གས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའམ་ཅང་མེད་དུ་རྣམ་དག་ཏུ་
སྣང་བར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པར་སྒྲེ་མ་ཞིང་སྣང་བའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་བྱབ་པ་ཚད། འདོད་ན་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསལ་ལོ། །ཡང་རྣམས་
དེས་མ་དག་པའི་ཚོས་རྣམ་དག་ཏུ་སྣངས་ཀྱང་མ་དག་པའི་ཚོས་ཅང་མེད་དུ་བྱས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམས་དེས་མ་དག་པའི་ཚོས་གཏན་མེད་དུ་མ་སྣངས་

པར་ཐལ། མ་དག་པའི་ཚེས་ཅང་མེད་དུ་མ་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཙྰང་ག་པས་
ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་ཏེ། སྤྱ་རྩ་མའི་སྤྲལས་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་ཅང་མེད་སྟོམ་པ་དེ་
ཐ་མལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་དེའི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བར་ཐལ། དེ་
ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཅང་མེད་སྟོམ་པ་ནི་སྤྲ་
འདེབས་ཀྱི་ཆད་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་སྤྱ་རྩ་མའི་སྤྲལས་དོན་གྱི་སྟོང་པར་
སྟོམ་པ་དེ་སྟེང་རིམ་སྟོམ་ཆེད་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་ཉེན་བཅེན་པའི་སྤྲང་བ་འགོག་པ་
ཙམ་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཆེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འགྱུར་ཏེ།
སྤྲལས་དོན་དེས་སྒྲུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པར་
སྤྲས་ཤིང་འདོད་པའི་བྱིར། ཡང་སྤྲལས་དོན་དེས་སྟེ་བ་སྤྱི་དང་ད་ལྟའི་སྤྲང་བ་
མེད་པར་སྤྲང་བར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ན། འོ་ན་རྒྱང་འཕེན་
ལས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཅང་མེད་དུ་འགྱུར་
བས། ཚེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་ཡོད་པར་སྤྱི་བ་འདི་ལས་སྤྱོད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བར་
འགལ་མ་མཐོང་བཞིན་ནང་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐ་མལ་པ་ལ་སྤྲང་

བའི་སྒོ་ད་བཅུད་མ་དམིགས་པར་སྦྱངས་ནས་དེ་ངོར་དེ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཐ་མལ་
གྱི་སྒྲུང་ཆེན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སྟུ་ལའང་དོགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་དོགས་པ་ཡོད་
ན་རང་གི་པ་དུས་ལས་འདས་ཏེ་མ་དམིགས་པ་ན་པ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུ་བའི་ཆོ།
གཞན་པ་ཞིག་གི་དེ་ལྟ་ན་བྱོད་གྱི་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
དོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་བྱོད་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་བ་དང་མཚུངས་
བའི་བྱིར། ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་བསྟུས་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་བྱི་དང་ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་
འདི་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གནས་གིང་དེར་སོང་
བར་མོས་པའི་སློ་དོན་མཐུན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དང་མི་འགལ་བའི་ཡིད་
བྱེད་དེ་རྒྱང་འཕེན་ལས་ཀྱང་སྒྲུན་པར་འགྱུར་ན། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་རྒྱ་
བོད་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྒོམ་པའི་གྲུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་
འགོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པོ་ཐམས་ཅད་དེར་འགྱུར་ཞིང་། ཐ་མལ་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཆོས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་དོན་
དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ཅག་སྒྲུ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱེད་ཅག་
བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་ཁས་སྦྱངས་འགལ་ལོ། །ཡང་ཅོང་ག་

པས་ལུང་དང་འགལ་ཞེས་པའི་ལུང་ནི། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་།
སྐྱེ་བ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཐ་ག་ནས་བྱས་པ་གསུམ་བྱངས་
འདུག་པ་ནི་ཙོང་ག་པ་རང་གི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ལས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་
སྤར་བྱོན་གྱི་བཞེད་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཞོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ལུང་
དོན་དང་པོ་དེས་ནི་སྤྱ་སྤྱ་སྤེའི་སྤྱགས་དོན་གྱི་གཟུགས་སྤྱ་སོགས་ཐ་མལ་པ་ལ་
སྤྱང་བའི་ཆོས་འདི་སྟོང་པར་སྤྱང་བ་ལས་འདིས་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་
པའི་ཁམས་བཙུག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་སྟོང་པར་སྤྱང་བར་མ་གསུངས་
པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བའི་ལུང་རྗེས་མ་དེས་ནི་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་དུ་
ཤེས་ནས་དེས་བཞག་པའི་སྤྱང་ཆ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ངེས་པས་སྤྱགས་དོན་དེ་
ཉིད་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་སྤྱོད་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་འགོག་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་ལུང་ནི་འབྲུལ་ངོ་ཀྱན་རྫོང་པར་ཐ་
མལ་གྱི་ཆོས་སྤྱང་ཡང་མ་འབྲུལ་བ་དོན་དམ་པར་སྤྱིད་གསུམ་གྱི་ཐ་མལ་པའི་
དངོས་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་བཞིན་ངེས་པ་མི་བསྐྱུང་བའི་ཤེས་པར་
འདུག་གོ་ཞེས་དགོངས་ནས། དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་ནས་མཐར་
དངོས་པོ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྒྲོམ་བྱ་བ་ཡང་མེད་པས་

ཡུལ་ཅིར་ཡང་མི་འཛོན་པའི་ལྷ་སྒོམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པར་གསུངས་
པ་ལས། བྱེད་ལྟར་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མིན་པར་དོན་དམ་
དུ་གྲུབ་པའི་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་སྦྱངས་པ་དབུ་མའི་ལྷ་སྒོམ་དུ་འགྱུར་ན། ལུང་
དེར། སྲིད་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲོམ། ཞེས་སྲིད་གསུམ་གསུངས་པ་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་སྲིད་གསུམ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲོམ་ཞེས་
འབྱུང་རིགས་པའི་ཁྱིལ། ཡང་བྱེད་ཀྱི་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་དེའི་ཁྱིལ། ལུང་དེའི་ཚིག་
རྒྱུ་དང་པོར་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྲིད་གསུམ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པར་
རམ་ཡང་དག་པར་རམ་ངེས་པར་ན་སྲིད་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་པ་གཉིས་
ཀར་མེད་ཅེས་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐབས་དེར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོང་ཉིད་
ཏོགས་པའི་སྒྲོའི་གཟུང་ནམ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུང་སྒྲོང་གཉིས་ཚོགས་ཟབ་གསལ་
སྒྲུ་མ་ལྷ་ལྷ་ལྷོ་བ་པ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་ནས། དེའི་ལུང་དུ་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་བཟང་
གི་ལུང་བྲངས་འདུག་པའང་བྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་དང་ལུང་དེ་ཀྱོག་བཤད་མ་
བྱས་ན་གཟུ་པོར་ལུང་དོན་བཤད་ན་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོ་ལྟར་ན་
མ་དག་པའི་ཚོས་སྒྲོང་པར་སྒྲོ་ཡི་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་ཡིད་དོར་སྒྲོང་

ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཆར་བའི་དབང་ལས་དག་པའི་ལྷ་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་གྱི་
ལྷའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་སྣང་ཆ་དེ་རི་ལྷར་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལྷར་ལྷ་བའི་
ངེས་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པར་འགོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་དུ་
ལུང་དེ་དྲངས་ནས་ཆེས་འཕྱོར་པའི་བྱིར། བྱིད་ལྷར་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་པའི་
གཟུགས་སོགས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་གཟུང་རྣམ་ལ་ལྷ་སྐྱབས་འཆར་བའི་དོན་
ལ་ལུང་དེ་དྲངས་ཀྱང་ལུང་དེ་དེའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་
དོན་དམ་མམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
སྒྲོ་ངོའི་གཟུང་རྣམ་ལ་ལྷའི་རྣམ་པའང་དོན་མེད་དེ། དགག་པ་རྣམ་བཅད་དུ་བྱས་
པའི་སྐྱབས་ཆོས་མི་འཕེན་པ་ལ་སྐྱབས་ཆོས་གྱི་ལྷའི་གཟུང་རྣམ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་
དང་། ཡང་དེར་ལྷའི་ར་རྒྱལ་གྱི་འཕེན་པ་བཏང་བས་སོ་སྟམ་ན། འོ་ན་ནི་རྟོག་
པ་དེ་དོར་ལྷའི་རྣམ་པ་སྣང་ཡང་དེ་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་འཛིན་པའི་རྟོག་ཡུལ་གྱི་
སྣང་བ་ལ་འཆར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་གཤམ་བྱར་མེད་པའི་དངོས་པོ་མེད་
པར་ངེས་པའི་སྒྲོ་ངོ་ན་གཤམ་བྱར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གཟུང་རྣམ་དུ་འཆར་དགོས་
ན། རི་བོང་རྩ་མེད་དུ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ངོ་དེ་ཁོ་ནར་བ་ལང་རྩ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་
རྣམས་ངེས་པར་འཆར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ན་བ་ལང་གི་རྩ་རི་བོང་རྩ་

མེད་པར་རྟོག་པ་དང་བ་ལང་རྩ་རར་ཡོད་པར་རྟོག་པ་གཤམ་ཏེ་ཡོད་ན་གཉིས་
ཆོགས་ཀྱང་ཁྱེད་རང་འདོད་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་
སྒྱུར་ཏེ་ལུང་དེ་བྲངས་ཀྱང་འབྱོར་བར་སྒྲུང་བའི་བྱིར། ཐ་ག་ནའི་ལུང་བྲངས་པ་
ཡང་། སྒྱེ་བོ་ཕལ་པར་ལྟ་བའི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཐ་མལ་གྱི་འཛིན་
པ་ཡིན་པས་དེ་སྒྱུངས་ནས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ལུང་
ལས་ཐ་མལ་གྱི་བདག་དང་བདག་འཛིན་མི་འགོག་པའི་ལུང་ལ་མི་འབྱོར་ཞིང་།
ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྒྲུབའི་ཆོག་གཉིས་སྒྲུང་
ཅུབ་པར་སྒྲོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་པ་དང་བོའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་དོན་
མིན་ཞེས་སྒྲུས་པའང་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དང་ལྷག་མོས་
ནམས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱིར་ཡང་ཙོང་ག་པས་སྟ་སྟ་ཕའི་
སྒྲགས་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདེན་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་གཉིས་སྒྲུང་སྟ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་
པར་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ར་རྒྱལ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དང་བོར་རིག་པས་དབྱེད་ནས་
སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟོན་པའི་ཆེ་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ། མེད་ན་སྒྲུ་

མའི་མན་ངག་གིས་བདེན་མེད་དུ་ཐག་ཅད་ནས་ངེས་ཤེས་བྱུགས་ཅན་རྒྱུན་རིང་
དུ་སྒྲོམ་ལ། དེ་ལྟའི་སེམས་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་དབྱེར་མི་སྟེང་པའི་ཆོས་སྐྱེད་ཉིད་ངོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་འཛིག་པས། ད་ལྟ་
ནས་གཟུགས་སྐྱེད་སྤང་བ་མཐུན་པའི་སྟེང་རིམ་གྱི་ཆོས་སྐྱེད་གཟུགས་སྐྱེད་
ནམ་པ་ལམ་བྱེད་ཆར་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་
ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་དེས་སྟོ་དེའི་སྤང་ངོར་གཉིས་སྤང་མི་སྟོག་ཀྱང་ངེས་ངོར་གཉིས་
སྤང་རགས་པ་བསྟོག་པས་སྟོད་བཅུད་སྤྱད་པའི་དམིགས་པ་བྱུར་བ་མི་དགོས།
འོན་ཀྱང་ཡིད་ངོར་གཉིས་སྤང་བསྟོག་ཆེད་གྱི་དམིགས་པ་ཆེད་གཏོད་བྱེད་ན་
རིམ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གིས་སྟོད་བཅུད་འོད་གྱི་གོང་བྱུར་བྱས་ནས་མི་སྤང་བའི་
མོས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས། ཆོས་སྐྱེད་ང་རྒྱལ་
གྱི་ངང་ལ་བཞག་པ་ནི་ཡིད་ངོའི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་བསྟོག་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་
རང་གི་སྟོ་ལ་མི་སྤང་བའི་མོས་པ་བྱེད་པ་ལས་སྟོད་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སྤང་བར་
སྒྲོམ་པ་དང་མི་ཚུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཟོལ་ཆོག་ཡིན་ཏེ་སྟོད་
བཅུད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཅས་པའི་སྟོང་རྒྱུའི་སྟོད་བཅུད་ནི་ཚུར་མཐོང་ལ་སྤང་བའི་སྟོད་བཅུད་འདི་མིན་

པའི་སྣོད་བཅུད་བདེན་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱར་མེད་པ་ཞིག་ལས་བྱེད་པས། དེ་ལྟའི་
སྣོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པས་ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་སྣང་བའི་ཐ་མལ་གྱི་
སྣོད་བཅུད་སྣོད་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྣང་ཆ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ལྟར་འཆར་བའི་འབྲེལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྣོད་ཉིད་དེ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ལྟར་གཉིས་སྣང་ཕྱ་
མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་དབྱེར་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཆོག་གིན་ཏུ་སྟན་པར་བྱུང་ཡང་། སྤོ་
ཅེ་གཏད་མཆམས་ལ་སྣོད་པོར་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྣང་སྟེ། ཤེས་བྱར་མ་
གྲུབ་པའི་སྣོད་བཅུད་སྣོད་པའི་སྣོད་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་གྱི་བར་དུ་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་མི་འཆར་བ་ལ་སྤོ་ཅེ་གཏད་སྣང་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཤེས་བྱར་མ་གྲུབ་པའི་སྣོད་བཅུད་སྣོད་པ་རིགས་ལས་ནས་དྲངས་པའམ་
སྤྱ་མའི་མན་ངག་གིས་སྣོད་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྣོད་བཅུད་
འདི་སྣོད་པར་སྒྱུངས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་དེ། སྐབས་
འདིར་ཚུར་མཐོང་ལ་སྣང་བའི་ཐ་མལ་གྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་ཞེན་འདི་མ་སྒྲིག་ན་
གུ་ལོ་མ་ལྟར་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་གསལ་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འདྲེ་ཤར་དང་
གཏོར་མ་རུབ་ཀྱི་ད བེར་འགྱུར་རོ། །སེམས་སྣོད་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་

ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱང་མིང་སྟན་པ་ཙམ་ལས་སློ་ཙེ་གཏད་མཚམས་ཡི་ཐུག་པ་
ལས་མི་སྣང་སྟེ། སེམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་འདི་སྟོང་པ་མིན་པའི་
ཤེས་བྱར་མི་སྤྱིད་པའི་སེམས་ཤིག་སྟོང་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་ལྟའི་སེམས་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་
གཤམ་གྱི་བྱའི་རྣ་མཆོག་མེད་པས་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་བྱའི་རྣ་མཆོག་མེད་པའི་གོ་མི་
ཆོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟའི་སེམས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སེམས་
སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་ངེས་པ་ལོག་ལྟ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཞེས་པའང་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆོར་བ་ལ་ཆགས་པའི་བདེ་བ་
ཙམ་དུ་ཟད་པས། བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་སེམས་སྟོད་བཅུད་སྟོང་
པར་རྩལ་བཞེན་སྦྱངས་པ་མེད་པར་ཐ་མལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུས་སེམས་ཙམ་གྱི་
ཆོར་བདེ་ལ་ཆགས་པར་སོང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་རྩལ་ནི་ཉོན་མོངས་
རང་ག་མ་ཉིད་གྱིས་བདེ་འགོ་ཙམ་ལའང་བར་དུ་བཅོད་པས་ངན་སོང་གི་རྒྱར་
འགྱུར་བའི་བྱིར། སྟོང་པ་སྒྲིམ་རྩལ་དེས་སློ་དེའི་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་མི་བསྐྱོག་
པ་དང་། ངེས་ངོར་བསྐྱོག་ཅེས་པའང་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སློ་རྟོགས་
པས་རྟོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྟོད་བཅུད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ན་སློ་གཞན་སེལ་དེའི་

སྤང་ངོ་དེ་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་མི་སྤང་བའི་བྱིར།
སྤྱིར་ཡང་སྟོ་ལ་སྟོན་བཅུད་སོ་སྟེའི་ཆད་གྲུབ་འདི་སྤང་བ་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་
པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྟོན་བཅུད་སྤང་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པས། དེ་འདྲའི་
སྟོན་བཅུད་དེ་སྟོ་ངོ་དང་ངེས་ངོ་ལ་སྟོག་མི་སྟོག་གི་དཔྱོད་པའང་དགོས་པ་མེད་
དེ། དཔེར་ན་སྟེས་བྱ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ལ་རི་བོང་གི་རྩ་རྩོ་ལ་རིང་བའི་དོན་
སྤྱི་འཆར་མི་སྤྱིད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་བོང་གི་རྩ་སྟོ་ངོ་དང་ངེས་ངོ་ན་འཆར་
མི་འཆར་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་བྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པའི་
རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོན་བཅུད་སྟོང་པར་སྤྱང་བ་ལའང་རིལ་འཛིན་
དང་རྗེས་གཞིག་གི་དམིགས་པའང་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། རིལ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གི་
སྟོང་པར་བསྐྱུ་བྱའི་སྟོན་བཅུད་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་ངོར་དོན་བྱེད་པའི་སྟོན་བཅུད་
གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡིད་ངོར་དམིགས་པས་བསྐྱུས་ནས་ཚུར་མཐོང་གི་སྟོན་ཡུལ་
མིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྤང་བའི་བྱ་ལོ་མ་ལྟའི་སྟོན་བཅུད་གསལ་བར་བྱ་
དགོས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་བཅུད་ལ་རིལ་
རྗེས་སོགས་གང་གི་ཀྱང་དམིགས་པས་བསྐྱུ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྟོན་བཅུད་
ཤེས་བྱར་མ་གྲུབ་སྟུམ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྟོན་བཅུད་ཤེས་བྱར་གྲུབ་འཛིན་

གྱི་སྒོ་ལྟ་བུ་ལུས་པའི་སྤྱིར། བྱིད་གྱི་ཡིད་ངོའི་གནས་སྤྱང་སྒྲོག་སྤྱང་པའི་ཆེད་དུ་
རིལ་རྩེས་གྱི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྱང་བ་ཡང་། ཡིད་ངོ་ན་རིལ་རྩེས་གྱིས་
དམིགས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་གེས་བྱར་མ་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྤྱོད་
བཅུད་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་མི་སྲིད་པས། དགག་བྱ་མེད་པ་ལ་འགོག་བྱེད་གྱི་དོགས་
བ་མེད་པའི་བྱིར་སྤྱོད་པོ་མེད་པའི་ཆོག་གོ། །མདོར་ན་མང་དུ་སྤྱས་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཚུར་མཐོང་གི་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་ཉིད་ཨ་འཐས་བདེན་དངོས་སུ་སྤྱབ་པ་
ཁོ་ནའི་ཆེད་གྱི་ཆོག་ཁོ་ནར་སྤྱང་བས། ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་སྤྱངས་ནས་རྣམ་དག་
གི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ནན་གྱིས་ཐ་མལ་མ་དག་པའི་ཆོས་ལ་
གསལ་སྤྱང་བྱ་བ་སྦྱེད་དེ་འཆར་དུ་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི་སྦྱེད་རིམ་གྱི་ཆོས་གྱི་
སྒོག་གནད་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ཙོང་ག་པས་སྤྱ་ལྷ་མའི་སྤྱགས་དོན་
གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་ཏྲོག་པ་སྤྱང་ཞེས་པའང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་ཙོང་མེད་དུ་
སྒྲོམ་པ་མིན། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་ཀྱན་རྫོང་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོ་འདི་ནང་དུ་བསྐྱས་
ནས་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སེམས་བཟུང་བས། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱོ་ཡུལ་
དུ་འཆར་བ་འགོག་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་སྤྱོད་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐ་
མལ་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱོ་ལ་འཆར་བ་འགོག་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་ཡོད་པ་

འགོག་པ་གཉིས་བྱུང་པར་བྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟའི་སྟོང་པར་སྦྱང་
ཚུལ་དེ་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་བ་སྟོང་བར་སྦྱངས་ནས་དེའི་གཞིར་ནམ་དག་ལྟའི་སྦྱང་
བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཉེ་བར་མཐོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པ་སྦྱང་ཆེད་
ཡིད་ཚུལ་གཞན་པ་ཞིག་སྟོང་རོ་སྦྱམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ནས་དག་པ་ལྟའི་ར་རྒྱལ་
བབུང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་བོ་སྦྱམ་ན་ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། དག་པ་ལྟའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་
ཆེད་དུ་དང་པོར་སེམས་འདི་མིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་སྟོང་རོ་
སྦྱམ་པ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་གཞན་ཞིག་ལ་ཡེངས་བཅུག་ནས། སྦྱང་ལྟའི་ར་རྒྱལ་
བབུང་ཡང་སྦྱར་ཐ་མལ་གྱི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་དྲན་པ་མི་ལྟོག་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྟོང་བཅུད་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
སྟོང་ཞིང་སྟོང་ཚུལ་ལའང་མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་གྱི་དངོས་པོར་མི་གནས་
བས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། མཚན་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མི་རུང་
བས་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་བས་ཐ་མལ་གྱི་བྱ་བའི་འདུ་བ་མེད་བས་འདུ་
ཤེས་མེད་པའི་ནམ་ཐར་བཞི་ལྟ་བུའི་དོན་དྲན་བཞིན་བས་སྟོང་པར་སྦྱང་བའི་
སྒྲགས་བརྗོད་པའི་ཆོ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྲགས་ཀྱི་བདེན་པས་གང་ཟག་དེའི་བློ་རོ་
ན་ཐ་མལ་གྱི་ནམ་རྟོགས་འགགས་པ་དང་གུ་ལོ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གསལ་བ་དུས་

གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྒྲགས་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལས་བྱེད་ལྟར་རྟོག་གཏི་འཇུག་པར་བྱས་མེད་པའི་བྱིར། ད་
ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་མི་འགོག་ཅེས་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་འཆར་ལ་དངོས་སུ་
མོལ་བར་ཟད་དེ། རྡོ་རྗེ་འཆར་གི་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ད་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའདི་
སྒྲགས་དོན་བྲན་པས་བཅན་འགོག་གཏོལ་པའི་ཁང་པ་མེར་བསྐྱེགས་པ་ལྟར་
བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཁང་བཟང་རྩིག་པ་ལྟ་བུའི་ལྟའི་ས་བོན་སོགས་འགོད་པར་
གསུངས་ཏེ། གདན་བཞེ་ལས། སྟོན་དུ་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་གཞན། །མཉམ་
ཉིད་སྟོང་པར་བསེས་ནས་སུ། །སྟོང་པའི་ཞིང་ལ་སོགས་ལུས་ལ། །སྟོང་དང་ལྷན་
པས་ས་བོན་གདབ། །དབེར་ན་གཏོལ་པའི་ཁང་པ་མེར་བསྐྱེགས་པས། །ལྟ་ཡི་
བྱིན་གྱི་སྒྲུབས་པ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བཞིན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་བཤིག་ནས།
།ས་བོན་འགོད་པ་རབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། །བྱང་པར་
སྒྲགས་དོན་བྲན་པ་ཅམ་གྱི། ཐ་མལ་གྱི་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཁགས་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་
པས་ཆད་སྟོང་ཅམ་མིན་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་
བ་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཆར་བ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ལས་

སྒྲུང་སྒྲུ་མའི་སྒྲུགས་དོན་གྱི་སྒྲོང་པར་སྒྲུངས་རྗེས། དེའི་གོ་ས་བཀག་པའི་
 རྩལ་གྱི་རྩལ་འབྱོར་པའི་སྒྲུགས་གྱི་མཐུས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཉིད་ཞི་ཆུས་དབང་དྲག་
 གི་དངོས་གྲུབ་སོ་སོར་སྦྱིན་པའི་སྒྲུའི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྩལ་འབྱོར་པའི་
 ཉམས་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་འཆར་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་
 གཟུགས་གྱི་རྣམ་རིལ་ཅི་ཡང་སྒྲོན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་ཏེ་
 འདར་བོར་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཡི། །ལུས་ཅན་དྲི་མ་བཟུ་བར་བྱ། འདར་བོར་
 གཟུགས་ནི་སྒྲོང་སོགས་བྱ། འི་སྤྱིད་བཙོ་བརྒྱད་ཡིད་ཉིད་བར། གཟུགས་
 ཁམས་སྒྲོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་སྒྲ་ཡང་བྱ། འི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྒྲོང་པ་
 སྟེ། འདྲི་ཉིད་དུ་ནི་རིལ་ཡང་བྱ། འཇག་བྱའི་ཁམས་ནི་སྒྲོང་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་ནི་
 ཚོས་ཀྱང་བྱ། མིག་གི་བདག་ཉིད་སྒྲོང་པ་ལ། འདུས་ན་རྣམ་གཤམ་རི་ལྟར་ཡོད།
 ཉན་པའི་ འདུས་ན་ འསྒོམ་པའི་ འདུས་ན་ ལུས་གྱི་ འདུ་ན་ ལྷེ་ཡི་
 འདུས་ན་ ཡིད་གྱི་ འདུས་ན་ ཡིད་ནི་མཁའ་ལྟར་ཐིམ་ནས་སུ། ཐམས་
 ཅད་སྒྲོང་པར་བསམ་པར་བྱ། ཁྲིད་དང་རི་རབ་ལ་སོགས་པ། སྒྲོང་དང་འོག་
 དང་བར་གྱིས་ནི། ཁམས་གསུམ་སྒྲོང་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ཟད་
 པ་ཉིད་དུ་བྱ། བྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་སུ། གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་ཟད་པར་སྒྲོམ། །བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་བྱ་སྟེ། །དངོས་པོ་འབྲེས་
པ་དམིགས་པར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་མཁས་པ་ཡིས། །མཉམ་ཉིད་སྟོང་པར་
བསམས་ནས་སྟ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་བསྟན་ནས་སྟ། །དེར་ནི་མཚན་མ་བརྟག་
པར་བྱ། །མར་མེའི་འོད་ཀྱི་ནི་བ་སྟེ། །དམར་པོའི་རྩལ་གྱི་རྒྱས་པའོ། །ཉི་མའི་
ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ལྟར་སྒྲུང་བས། །ཆགས་པ་ལ་སོགས་འབྲུབ་པར་འབྱུང་།
།མཐར་ནི་དུ་བ་གནག་མཐོང་ན། །མངོན་སྤྱོད་དུ་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། །རྒྱུད་གི་
མདོག་ལྟར་འབྲུག་པ་ཡི། །དེ་ཡི་མོད་ལ་བསྐྱད་པར་འབྱུང་། །ཟླ་བ་དཀར་པོའི་
འོད་ཟེར་ལྟར། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དཀར་མཐོང་ན། །རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པར་ཤེས་
པར་བྱ། །སློ་ལྟན་འགོ་བ་ཡི་ནི་དབྱིབས། །དེ་འོག་རྣལ་འབྱོར་ལས་བྱུང་བའི།
།ལྷ་གུ་ལ་སོགས་མངོན་པར་བསལ། །གང་ལ་སྟོང་ཤེས་སྒྲོམ་པ་ནི། །ལྷར་དུ་
སེམས་ནི་གོལ་བར་འབྱུང་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཤེས་བྱའི་འགོ་བ་
བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དྲན་པས་སྒྲགས་
དོན་རྫོས་བཞེན་པར་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཅད་མེད་དུ་སྒྱུར་དགོས་སོ་ཞེས་ཤུན་
པས་འདུས་པའི་འགོལ་བ་སྟིམ་ཏོག་ལས། །སྒྲུང་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྟུ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱས་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་

ངོ། །ཡང་ལུང་དེ་ལས་ཁྱེད་ཅག་ཡིད་མི་རྟོན་ཏེ་ཤེན་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་
བྱིར་སྐྱུལ་ན། ཁྱེད་ཅག་ཆད་མར་བྱེད་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དེ་ལས་ཤེན་པ་རང་
གྲུབ་མཐའ་དམན་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཤེན་པ་ནི་དབུ་སེམས་སུན་མོང་ཙམ་གྱི་
སྟོང་ཉིད་ཞལ་གྱི་བཞེས་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་དམ་གྱིས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རང་ག་མ་ལ་
སྒྲུང་བ་འདི་ག་ལྟར་བདེན་པ་དང་སྟོང་ཉིད་མིན་པར་བཞེད་ནས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་
བྱར་མི་སྟེད་ཅིང་བཙལ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ངོ། ། ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་ཀུལ་ཐོན་ལས་གཉིས་པ་ལ། ཀུལ་གིང་རྟ་ཙོལ་བའི་ཆེད་དུ་མི་བསྐྱོད་དོ་
རྗེ་ཞེས་འབོད་པའི་ཀུལ་པས་རྩ་རི་མཆོ་དཀར་དུ་ཆོས་སྦྱིན་དུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་
འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུར་མཐོང་ལ་སྒྲུང་བའི་སྟོད་བཙུད་འདི་དག་ནས་གཞན་
མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བྱིར་བསྐྱོར་བར་བགྱིའོ།

༄༅། །རྗེ་མཉན་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་ཐོར་བྱ་འགའ་ཞིག་བཞུགས་སོ།

མཆོག་དུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུས་པ་མེད་པ་མངའ་བའི་རྗེ་བཙུན་
སངས་རྒྱལ་མཉན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆིའོ།

།ཁྱིམ་གྱིས་སྒོ་བས་ཤིག། །རྩེ་བཙུན་སྤྲ་མ་ཁྱེད་ལྟ་བུའི་གསུང་བཤོས་སྤྲ་མོ་སྤར་
བྱིས་པ་ཁྱུང་བུའི་དུས་ཁ་འཐོར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ད་ལྟ་རི་ལྟར་དུན་པ་བཞིན་
སེམས་ངལ་གསོ་བའི་བྱིར། གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་བྱིས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་སྐད་པ་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་འདས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ། རྣམ་སྤྱད་གི་
རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་དེ་འགྲིག་
བྱུང་བ་དེ། རྒྱུ་མཆེད་དུག་གི་བྱུང་བར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་
ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐ་སྐད་མཛད་པ་ཡིན། དངོས་པོ་ལ་
དགའ་བའི་ངོར། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་ཐེར་
ཟུག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེ་གདོད་ནས་མ་རྒྱུས་པའི་བྱིར་མི་ཟད་པ་ལ་དགོངས་
ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁམས་དང་དབྱིངས་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆོའང་། སྒྲིང་པ་ཉིད་མི་ཟད་པའི་
རྟགས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཆ་དེ། མི་སྒྲིང་བར་འབྲུལ་པ་སྒོ་བར་འཁོར་བའི་ཚོས་
ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། མ་དག་པ་གང་གི་རྒྱར་མི་བྱུང་བའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་རྣམ་པར་མ་དག་པར་སྤང་བའི་ཚེས་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ལྟོས་ནས་
ཐ་སྙད་དུ་བཞག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བཞག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོས་ནས་བཞག་ན། གང་ལས་ལྟོས་པ་
དང་གང་ལྟོས་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡོད་ཅིང་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། མིག་བསྐྱད་པའི་
རམ་མཁའ་གང་ལས་ལྟོས་པ་དང་གང་ལྟོས་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་མི་དགོས་
པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དྲན་ནོ། །འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤང་
དགོས་པ་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་བོད་པ་གཞན་དང་
མཐུན། ཤེས་སྒྲིབ་ཤེས་བྱ་ལས་ཐ་དད་དུ་བོད་པ་རྣམས་འདོད་ཀྱང་དབུ་མ་རང་
རྒྱད་པ་ཕྱིན་གྱི་བསམ་འོ་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། འཕགས་མཆོག་ལྷ་བ་ལྟར་ན།
ཤེས་བྱ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ནོ། །ད་ལྟ་བོད་ན་གསང་བསྟགས་
ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་བྱ་བ་སྐད་མང་སྟེ་དེ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་བྱ་
བའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྒྲེ་སྟེ། གདམ་ངག་མེད་པར་སྒྲུབ་སྒྲོམ་བྱས་པའི་
གཏི་མུག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུ་
ནི་དུད་འགོ་སོགས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྒྲེའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དྲན་ནོ།

།སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་མི་བགྱིད་པ་ནི། ཞིང་ཁམས་སྟོང་པ་དང་།
ཞིང་ཁམས་རྒྱབ་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་ངོས་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པར་བྱ་བས་
མེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དྲན་ནོ། །ལས་མཐའ་མ་ལོགས་པ་ནི། ལྷོ་མ་པ་སྐྱེ་བའི་
བར་ཆད་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དྲན་ནོ། །སོ་བར་གྱི་
ལྷོ་མ་པ་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷོ་མ་པ་། རིག་འཛིན་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ལྷོ་མ་
པ་དེ་དག་གི་བཤད་པ་དང་སྐྱབ་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གང་མ་འཇུག་ཀྱང་དེ་
ཀ་ནས་བཤད་ཆོད་ཀྱི་བསམ་སྒྱུར་སྐྱེ་ནས་ལྷོ་མ་པ། དབང་བསྐྱར་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་
མན་ངག་རྣམས་མཉན་ན་ཆོས་དེ་དག་བདག་པོར་གྱུར་པ་རང་དབང་གི་ཚུལ་གྱི་
ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལྷོ་མ་པ་དང་དབང་བསྐྱར་ལ་སོགས་རང་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་ནི་མ་བྲལ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་གང་ཡང་མ་ཆང་བར་བྱི་
གཡེམ་ལ་རྒྱག་ཟླ་བའི་ལད་མོ་བྱེད་པའི་ལྷོ་མ་པ་ལེན་པ་དབང་བསྐྱར་སེམས་
བསྐྱེད་ལེན་པ་གདམ་ངག་ལྷུ་བ་སྐྱེད་བྱེད་པ་བསམས་ཅད་སྦང་མ་ས་བོན་མ་བཏབ་
པ་དང་འབྲུ་བས། །དེའི་ལྷོ་མ་པ་དང་དབང་བྱིད་སོགས་ལེན་ལོ་དེ་ལྷོ་མ་པ་མ་
ཡིན། དབང་བསྐྱར་མ་ཡིན། བྱིད་དང་གདམ་ངག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེ་
འབྲུའི་ལེན་ལོ་དང་ཐོབ་ལོར་བྱས་པ་དེ་ཕན་ཡོན་རྣལ་ཕྱན་དུང་ཕྱུར་དུ་གཤགས་

པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཉེས་པ་རིའི་ཀླུ་པོ་འབུམ་ཐེར་འགྱུར་ལས་ཀྱང་ཆེ་
སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞོད་དང་
མི་ལྟན་པ་ལ་དགོན་མཆོག་སྤྱི་མས་ཆོས་དེ་མི་སྟོན་ལ་སྟེད་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་
སྟེད་པར་བསྟན་ལོ་བྱས་ཀྱང་ཁོས་སྐལ་པས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་ན་དེ་ཡི་ལོག་ལྟ་
དང་བསྟན་པ་དེ་ཁས་སྤངས་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁོ་རན་སོང་གི་སྟེ་གནས་རན་
པ་གངས་མང་པོར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དམ་པའི་ཆོས་དེ་ནི་ཁོས་སྤྱི་མ་དགོན་མཆོག་ལ་མ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྟེས་ནས་ཞག་གཅིག་གཉིས་འགོ་བའི་བྱིས་པ་དེ་ལ་ཆང་དང་ཤ་དང་
ལུ་རམ་སོགས། བྱིན་ན་གི་འགོ་བ་ལ། ས་མས་སྟེད་ནས་བཞག་པ་ལ། ལུ་སྟེས་
མ་ཐག་གིས་བརྒྱས་ནས་ཐོས་པས་ལུ་ཡང་གི། ལུ་རང་གི་ཤ་ཆང་སོགས་ཟས་ཀྱང་
མི་དབང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འདྲུག་པར་ཁས་ཆེ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་ལག་ལེན་རང་གི་མོས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་
དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ལ་མ་འབྱིན་པའི་སྒོམ་དབང་བསྐྱར་ཁྲིད་གདམས་ངག་
སོགས་མི་ལུ་དགུ་ལུ་མི་འཆད་དགུ་འཆད་བྱས་པས་ཕྱི་མ་ཕན་སེམས་ཅན་དཔུལ་
བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྟེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཆོ་འདིར་ཡང་ཆོས་སྦྱོང་བའི་སྤང་མ་

ནམས་དང་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ཆད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བསམ་པའི་
དོན་མི་འགྲུབ་པ་སྣ་ཚོགས་འོང། ཉག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིག་
པས་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་བཀྲར་དང་ཟང་ཟིང་སྣ་ཚོགས་ལ་སྐྱར་ནས་ང་རྒྱལ་བ་
བསྐྱེད་དུ་བཞུག་ནས་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ངན་སོང་ཙམ་ལས་ཐོན་པ་མེད། དེས་
ན་པེད་རང་གི་ནི་སྒྲ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཆོན་བསྐྱགས། བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་ཀྱི་མ་ཁན་ནམས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཞུག་ནས་འབྲེལ་བཞུག་པ་ཙམ་
མ་གཏོགས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ཡི་མ་བྱུང་
བས། སྟོམ་པ་དང་དབང་བསྐྱར་དང་ཁྲིད་དང་མན་ངག་དགོས་སོ་ཞེས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱ་རེ་ལུང་མ་བསྟན་རེ་བཀྱིས་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། འོ་ན་
དགེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཀྱ་རེ་རེ་བཀྱི་སྟོམ་གྱུང་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་སུ་འགོ་
བའི་ལམ་གཞུང་མ་བསྟན་ན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དགེ་བ་ཞིག་བཤད་དགོས།
དེ་བཤད་ན་ཁོང་ཚོ་སྒྲག་པ་སྐྱེས་ནས་སྤང་། མ་བཤད་ན་ཆོས་འཆད་པོ་ལ་ཆོས་
རི་ལྟར་བར་མ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཡོང་བས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཀྱ་རེ་རང་ཉིན་
ཅུང་། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་དགེ་སྟོང་གིས་དགེ་སྟོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དགེ་
བ་ཡིན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པ་མིན་པའི་དགེ་སྟོང་གིས་དགེ་སྟོང་མ་ལ་

ཆོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་བཅས། དེ་མ་བཅས་ན་དགོ་སྒྲོང་དེས་དག་ལ་མ་བསྟན་
ན་དེ་རན་སོང་དུ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་གཟིགས་པའི་བྱིར། རང་རེ་ཚུ་
རོལ་མཐོ་བས་དགོ་སྟོན་རོ་མི་ཤེས་པས་རང་སྒྲོས་བཅད་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པར་
སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཟས་གཙང་གི་སྒྲས་ཀྱི་ལྷགས་དང་མི་
མཐུན་པ་འདི་ཁོ་ན་མང་བར་གདའ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ད་ལོ་དགོ་སྒྲོང་འཇབ་
བུས། དེད་རྒྱམས་ཀྱི་མང་བྱ་ལྷུམ་བུ་དང་མ་འདྲེས་པ་ད་ལོ་མིན་པ་མ་ཁྱོང་ཟེར་
བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤར་རྗེ་སྒྲ་མས་བྲེ་སྤང་ལ་གཡོ་སྦྱུ་བྱེད་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་
ལྷན་འཇུག་པ་གཉིས་མ་བྱིན་ལེན་གཡོ་སྦྱུའི་མི་བརྟུན་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱེས་པའི་
བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་སེམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བས་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གིས་མི་
དགོ་བ་བཞི་འབྱུང་པ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་རོ་ཤེས་ཀྱི་མི་སྤྲད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་
ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ད་ལྟ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་ལོག་གཡེམ་
བྱེད་པ་འདི་བྱད་མེད་ལ་མི་ཆངས་སྒྲོད་ལས་ཉེས་པ་ཆེ་ཏྟ། མི་ཆངས་སྒྲོད་ལས་
ལོག་གཡེམ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་གང་ཞིག །ལོག་གཡེམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུང་
བ་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱས་པས་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་ནི།
བསྟོན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནས་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་མཐོས་པའི་བར་ལ་བཤད་

པའི་བྱིར་ཏེ། །རབ་བྱུང་སྟོམ་ལྷན་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡུལ་
མིན་པར་རབ་བྱུང་སྟོམ་ལྷན། བགོད་བྱ་མིན་པ་ཡན་ལག་གི་བར་རམ་ཁ་དང་
གཤང་ལམ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཡང་དག་པའི་དག་རྒྱལ་བྱ་བ་དེ། དེང་སང་
འཛིག་ཏེན་ན་སྤྲོ་མ་མཚུངས་བལ་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སྟོད་
དང་མི་ལྷན་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བདེན་པའི་དག་
རྒྱལ་ནི་དེང་སང་ངས་དོན་འཆད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྲོ་མ་ཤས་ཆེར་ལ་འབྱུང་
སྟེ། གདུལ་བྱ་དམའ་མོ་ལ་ཆོས་འཕྱོན་པོ་འཆད་པ་ལ་དེར་གསུངས་པའི་བྱིར་
ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཁོད་འདི་ནི་གཞན་ནོར་ལ་ངར་ཡིར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་
བརྒྱབ་སེམས་སུ་འདོད་དེ། ཆོས་ནས་རང་ནོར་གཏོང་མི་རུས་པ་ལ་བརྒྱབ་
སེམས་སུ་བཤད་པ་དེ་གོ་མཁན་སུ་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ།
།གཞོད་སེམས་ལ་དག་ལ་གཞོད་སེམས་ཞིག་མ་གཏོགས་བོད་ན་གཉེན་ལ་
གཞོད་སེམས་མེད་པར་བཤད་འདུག་ཀྱང་། ཆོས་ནས་སྤོང་གོགས་སུ་འཆོལ་
པའི་གཞོད་སེམས་བྱ་བ་ཞིག་བཤད་དེ། དེ་ནི་དག་འཛོམས་པའི་བྱིར་གཉེན་
དམག་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡང་གཉེན་ལ་གཞོད་པའི་སེམས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་
བཀའ་བསྩལ་ཏེ་འདི་ནི་མན་དག་སྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ཁོད་

འདི་ན་སྒྲག་དངངས་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་འབྱུལ་པའི་སྤང་བ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་འཛིགས་སྤང་སོགས་མི་འོས་ཟེར་བ་ལ། སེམས་ལས་གཞན་
པའི་རང་རྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བློས་སུ་ཡང་ཡོད། ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་ཐུབ་པ་
ལ་རང་སེམས་འབྱུལ་ན་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཤུག་
ཐུབ་པའི་ཕྱག་མཐིལ་དུ་བཞག་ཀྱང་འཛིགས་སྒྲག་ལས་སྐྱོབ་མི་ཐུབ་ཅིས་བཀའ་
བསྟུན་ཏོ། །དོ་རྗེ་དཔུལ་བ་དང་དཔུལ་བ་མནར་མེད་གཉིས་བོད་ན་གཅིག་པ་
རྒྱད་བཤད་འདུག་སྟེ། རོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤའི་ཞལ་ནས། སྤགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་
པ་སྐྱེ་བའི་དཔུལ་བ་དེ་མནར་མེད་ལས་གྲོང་ལས་དགོན་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་
ཡོད་ཅིས་བཀའ་བསྟུན་ཏོ། །ཁྱའོལ་མའི་ནང་གི་འབྲུ་དང་ལྷགས་བསྐྱེགས་པའི་
གོང་བུའི་ནང་ནས་བྱུང་བའི་འབྲུ་ནམས་ཉེ་འཁོར་བའི་དཔུལ་བ་ཡིན་ཞེས་
བཀའ་བསྟུན་ཏོ། །ཡང་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་བླ་མ་ལ་དང་པོར་ཚོས་མཉན་
ནས། བྱིས་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གོ་ནས་བསྟེན་བཀྱར་རིམ་ལྗོངས་ཀྱི་ཞེ་ན།
རྒྱབ་པའི་བསྟེན་བཀྱར་ཕུལ་ན་དེའི་དགོ་ཚུའི་སྤྱང་སྤེལ་མི་ཤེས་པས་ཟང་ཟིང་
གི་བསྟེན་བཀྱར་ཕུལ་ནས་སྐྱོ་སྤྱ་སྤྱང་དགོས། ཟང་ཟིང་འདོད་པའི་བླ་མ་ངན་པ་
དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་སྐྱོབ་མས་ཕུལ་ན། སྐྱོབ་མས་བླ་མ་ལོག་འཆོལ་སྤྱར་

བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེའི་ཚད་ནི་སྒྲ་མ་དེའི་ལུས་ངལ་དུ་བ་སེལ་བའམ་
འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་མངས་པ་སེལ་བའི་སྒྲ་དུ་འབུལ་གྱི་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་
གྱུར་ནས་སྤྲིག་པ་བསོག་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འགོ་བས་མི་འབུལ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་
ཏོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ལ་དད་པ་བྱས་པས་
ཆོགས་རྫོགས་ཤུལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལ་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བསགས་ན་
སྤྲིག་པ་ཆེ་བར་བཤད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་རིགས་ཟབ་
མོ་སྒྲིང་བ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཐུན་གཅིག་བྱས་པ་དེ་དང་དངོས་པོར་བཟུང་བའི་དགེ་
བ་བསྐལ་པར་བྱས་པ་གཉིས་སྒྲ་མ་ཤེས་བསག་སྒྱུར་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྱུར་བ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་ཏྲག་པར་མ་བཟུང་ན་ངན་སོང་
དུ་འགོ་བྱ་བ་དང་། འདུ་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལ་མ་
མོས་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་ཞེས་པ་མདོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་
སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ད་ལྟ་
ཁ་ཅིག་འཆི་ཁ་ཞག་མང་པོར་དྲན་པ་མི་གསལ་བ་ཤི་མིན་གསོན་མིན་དུ་འཆི་བ་
འདི་ཚུས་པས་འཆི་བ་ཞེས་པ་འཆི་ལྟས་ངན་པ་ངན་སོང་དུ་སྒྱེ་བའི་ཏྲགས་ཡིན་

ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེར་སང་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་ལ་ཆོ་འདིར་སྤྱན་སྦྱང་ཚོགས་
པ་འབྱུང་བ་ནི་གིན་ཏུ་མི་བཟང་སྟེ། སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པས་ཆོ་རབས་མྱི་
མར་ལྷ་མིའི་དགོ་འབྲས་སྤྱན་ཚོགས་རྒྱུན་རིང་ཉམས་སུ་མྱོང་རྒྱ་དེ་བཅོས་ནས་ཆོ་
འདིར་སྤྱན་ཚོགས་རྒྱུན་བྱང་ཞིག་འབྱུང་བར་བསྐྱར་ནས། ཆོ་སྤྱ་མའི་དགོ་བ་
བག་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ཆོ་འདིར་ལོངས་སྤྱད་པས་ཟད་ནས། ཆོ་འདི་ནས་སྤྲུག་
བསྐྱལ་མུ་མེད་ཀྱི་མགོ་ཟུག་པ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ཆོ་འདིར་དགོ་བ་
ནམ་དག་ལ་འབྱུངས་ན། མི་ལམ་དུ་འང་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བག་ཙམ་མྱོང་
སྟེ། ཆོ་མྱི་མར་མྱོང་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནམས་ཆོ་འདིར་མི་ལམ་ཙམ་དུ་སྤྲིན་ནས།
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟད་བྱལ་བ་ཡིན། དེའི་མྱིར་གསང་སྤྲུགས་ནས་གནས་སྤྱངས་
གཤའ་མ་བྱུང་བ་ནམས། ལས་སྤྲིབ་ཚན་པོ་ཆེ་དག་པའི་རྟགས་ཡིན། ཡང་སྤྲིག་
ཆེན་ལ་མི་ལམ་དུ་དཔུལ་སྤང་ཤར་བ་ནི། མཐོང་ཆོས་མངོན་གྱུར་གྱི་ལས་
འབྲས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པས་གིན་ཏུ་ངན་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །སྤྱ་མ་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བཀའ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བཤགས་པ་ནི།
བཞུགས་ན་དངོས་སུ་དང་། མི་བཞུགས་ན་དགོ་བའི་བཤེས་དེའི་ནམ་ཐར་
འཛིན་པ་ག་ན་འདུག་པ་དེའི་གནས་སུ་འགོ་ནས། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོ་

ནས་སྤར་འགལ་བཤགས། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་སྟོས་ཀྱི་སྤྲོད་། ཐ་ན་སྤར་ཀྱི་སྤྲ་མའི་
སྤྱེ་འབག་དང་། སྤྲ་མས་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་མཛད་པའི་ས་སྟོགས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་
ཙམ་ལ་ཡང་མོས་པའི་རྟེན་དུ་བཟུང་ནས་བཤགས་སྟོམ་གྲངས་མེད་དུ་བསྐྱར་བ་
མན་ངག་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བསྟུལ་རྟོ། །འདོད་ལོག་སྤྱད་པའི་སྟོག་པ་ཆོན་པོ་ཆེ་
རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་ན། མི་ལམ་དུ་མི་གཙང་བའི་ལྷན་ལྷན་དུ་ཉལ་བ་ཤ་སྟག་མི།
འདིའི་སྟོག་སྤྱད་ལ་སྟོམ་པ་སྤྱད་བའི་མཁན་བྱ་མང་དུ་འཕེལ་བྱལ་བ་ཉིད་འདོད་
ལོག་གི་ལས་སྒྲིབ་དག་ཆབས་ཆེ་ཞེས་བཀའ་བསྟུལ་རྟོ། །ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་མ་
སོང་དང་། སྟོམ་ཆེན་པ་བཟང་པོར་རྩི་བ་ཡོན་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་
བཟང་ངན་འབྱེད་སྤྱིར་མི་བརྟལ། འོན་ཀྱང་ཆོགས་བསག་ཡུལ་སྟོག་པ་
བཤགས་ཡུལ་ཀྱི་དགོས་པ་ཞིག་ཆོལ་བ་ན། དང་པོར་རི་ཁྲོད་དམ་དབེན་གནས་
སམ། གྲུ་པའི་དུས་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་དུས་ཀྱི་
བཟང་བའི་གོ་མི་ཆོད། རྗེས་ནས་འགྲོ་དོན་དང་བསྟན་པའི་དོན་དང་སྤྲ་མ་
དགོན་མཆོག་གི་ཞབས་རྟོག་བྱེད་པ་སྐྱད་ཟེར་དུས། རང་གཞན་ཆེ་འདི་ཡི་ཆེད་
ཀྱི་ཡུས་མེད་པ། ཤགས་འབྲེས་པ་རྒྱལ་པམ་ལ་བདེན་རྒྱན་མི་རེ་བ། ཀོ་ལོང་
ཡིད་བཞག་གི་ཁོན་མི་འཛིན་པ། སྤྲ་པ་པ་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་བཟེ་རོ་མི་སྤྱེ་བ།

བསྐྱོད་ར་དང་ཕྱག་མཆོད་ཞེས་ལ་དགའ་ཚོར་མེད་པ་གཅིག་འབྱུང་དགོས།
གཉེན་པོ་ཡང་དེ་དུས་བྱབ་དགོས། དེ་ཡི་དུས་རྟགས་དེ་ལས་གོ་བསྐྱོག་ནས་
འདིས་སྤར་བཟང་པོ་བྱས། དེ་ལྟ་བཟང་པོའི་ངོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་དགོས་པའི་
དབང་ཡིན་བྱ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཛོག་དགོས་ཤེས་
བཀའ་བསྩལ་ཏོ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་བཅས་ཀྱང་གི་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོ་ཞིག་
བྱུང་བ་དེ། བྱིས་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ཅར་སྤྱད་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་མྱོང་
ཚབས་ཆེ། དེའང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མི་ལྟ་བར་གཅིག་གོགས་
གཅིག་གིས་བྱས་པས་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཚོགས་ནས་བྱས་པ་དེ་རེ་རེ་ལའང་བརྒྱད་
ཀའི་ཉེས་པ་དེ་འོང་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །ཀོང་པོ་ཚོན་སྒྲ་མ་ཚན་གཅིག་གིས་
མི་མཐོང་ཚད་རབ་ཏུ་དབྱུང་། བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་གདའ་བ་ལ་སྤར་རྗེ་རིན་པོ་
ཆེས། རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་སྐབ་པའི་མཁན་པོ་འདི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
ན་འདི་ལས་དགེ་བ་ཆེ་བ་མེད་ཅམ་ཡིན། མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ན་འདི་ལས་
སྤྱི་ཆེ་བ་མེད་དེ། འཁོར་བ་ལས་ཡེ་ཐར་མི་འཇུག་པ་ཡིན་གསུངས། ། དེ་དུས་
བྱིས་གསུང་རབ་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་རྟག་བསྟེན་པས། མཁན་པོ་གང་ཡིན་པ་
དེས་མཁན་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ལྡན་དུ་བསྐྱུངས་ན་མཁན་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་

ལས་ཐར་བས་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བྱང་། མ་བསྐྱེདས་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྲིག་པ་ལ་བཀོད་པ་བས་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་བཤད་པས། མཁན་པོ་
འདི་ཀྱན་དང་དཔྱལ་བ་ནས་ཐར་ཐབས་རང་མོད་ཆོད་དུ་གདལ། ལར་ཆེ་འདི་
ལ་སློ་མ་ལོག་ན་རབ་བྱུང་གི་དོན་མི་ཆང་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སློ་མ་ལོག་ན་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མི་སྟེ། ཆེ་འདི་ལ་སློ་ལོག་པ་ལ་ཆེ་རབས་བྱི་མ་ཡོད་
ངེས་ཀྱི་སློ་སྟེ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཅ་ན་དེར་སྟེ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཁུང་ཆ་བས་དྲན་
པ་ལ་ཉ་བྱེ་ཆན་ལ་བསྐྱར་ར་བ་ཅམ་རེའི་སློ་སྟེ་དགོས་པས་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་
པར་འདི་ལྟ་བུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་འདུག་གོ།
དྲན་པ་ཞར་ལ་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །

༄༅། །གདུལ་བྱ་བྱི་མ་ལ་གདམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའོ། །

རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷུག་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་
ཞབས་ལ་ལྷུག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་མཛད་དུ་

གསོལ། །ཁོ་བོ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པའི་ཚུལ་འཛིག་པའི་མཐར་སྐྱེས་
ཤིང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པའི་
ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འབྲང་ཆེན་པོ་རང་ཐོག་ཏུ་འབབ་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་བརྟུང་མ་འབྲོད་པའི་དབང་གིས། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་འདོད་དང་། སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་དོགས་པ་ལ་མི་
བཟོད་པའི་ཕྱིར་བ་སྐྱེས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འགོ་
བའི་སྐྱབ་པ་ལག་ཏུ་མ་ལོན་ཀྱང་། དྲན་པས་ཟེན་ནས་ནམ་འཆིངས་པ་མེད་པ་
འདིས་གཏིང་སློ་མ་བདེ་བའི་ཁར། ཤི་ནས་དགོན་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་
པར་གནས་གོགས་ལོངས་སྐྱོད་ཅི་འདྲ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལོངས་སྐྱོད་པར་
འགྱུར་བའི་གདང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་པན་གྱི་བདེ་
སྐྱོད་ནི་རྒྱ་དགོ་བ་སྐྱོད་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་ནི་རྒྱ་མི་
དགོ་བ་སྐྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་གྲགས་པས། དེ་ཕལ་ཆེར་བདེན་ནམ་སྟུམ་པའི་
གོ་བ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་མི་དགོ་བའི་
བསམ་སྐྱོར་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་ལྷར་བསྐྱོག་པར་དགའ་བ་སྐྱད་ཅིག་བར་མ་ཆད་དུ་
འབྱུང་བ་སྐྱོར་དགའ་བ་འདི་དང་། ཐོག་མེད་ནས་སྐྱེ་མི་སྤྱི་པ་ལྷ་བུའི་དགོ་བ་
ཉིན་མེའི་སྐར་མ་བཞིན་གྱི་བསམ་སྐྱོར་སྐྱེ་དགའ་བ་འདིའི་འདོར་ལེན། །ད་ལྟ་
དགོ་སྤིག་གི་ཕན་གཞོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་བརྟུང་མ་འབྲོད་པའི་སྐབས་འདིར་མ་

གཏོགས་བརྒྱུ་མི་འཕྲོད་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ན་མི་ལམ་ཙམ་དུ་འང་
བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལ་བསམ་ནས། ཆོ་འདིར་སྤྲིག་སྟོང་དག་སྐྱབ་ཅིག་མི་
བྱེད་ཀ་མེད་དུ་གོ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་འང་དེང་སང་ཆོའི་སྤྲིགས་མ་སྦྱིར་ལྟ་བུ་ཁ་རལ་
ཁྱི་དུས་དང་། དེ་ལ་འང་ངེས་མེད་དུ་འཆི་བས་ཞག་གས་ཙམ་ལས་ཆོ་འདི་ལ་
སྤྲིག་སྟོང་དག་སྐྱབ་ཀྱི་ལོང་སྐབས་ཡེ་མེ་སྤྲང་བས། ཉིན་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་
སྟོ་མ་བདེ། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་གྲགས་ཀྱི་སྐབས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
ཐབས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་སྤང་བ་དང་དག་བ་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ལ་སྟོ་དུ་མ་ནས་སྟོ་མི་
འགོ་བའི་གཉེན་པོ་སྟོ་མ་པ་སྤྲད་བྱས་ཀྱང་། ཐོག་མེད་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་གོ་ལོག་པོ་
འདིས་སེམས་བསྐྱད་ཆེས་པས ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྟོན་གྲགས་སྐྱབ་པ་ལས་ཆོ་
ཁྱི་མའི་བདེ་སྦྱིད་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིད་སྟོན་ཙམ་དུ་ལུས་པས་སེམས་ཀྱི་གཙོང་
ཆེན་པོར་སོང་། ད་ལྟའི་ལུས་སེམས་འདི་སྟོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་སོང་བས་རང་
རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་མི་འདོད་པ་སྣ་དགུ་འབྱུང་
བའང་གེས་བྱའི་ཁོངས་འདིར་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙན་སུ་དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་
དུ་ལོངས་སྟོང་བགོ་བཤའ་བྱར་མེད་པས། རང་ཁོ་ནས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉམས་
སུ་ཕྱོད་བ་འདི་ལ་སྟོན་མི་ཚུགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་ཆེས། དེ་ལྟ་ན་འང་བདག་འཛིན་
མ་སྤངས་པའི་བར་ཀྱི་དག་མི་དགའི་ལས་དབང་མེད་ཀྱིས་ངེས་མཐོང་ངེས་ངེས་
ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་ཡར་ལར་མར་ལྷུང་འདི་ཀ་ཙམ་དུ་བྱེར་ཆེས་པ་ལ་

བསམ་ན་དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་གིས་མ་བཟོད། བྱད་པར་རང་རེ་དང་པོ་ནས་
བརྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ད་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་ཙམ་ལས་སྒྲིག་པ་
ཁམས་ཆེར་མི་སོགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱི་བརྟན་པར་ཞུགས་སྐད་པར་བཅོས་
པ་འདིས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་སྦྱོང་བའི་གནས་སུ་འབྱུང་ནས་གི་གསོན་གྱི་
བསལ་སྦྱང་གི་ཆེད་གྱི་ཡོན་དུ་མ་ལེན་པ་འདི་རང་རེ་ལ་ཡོན་སྦྱོང་བའི་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པར་མ་བཟོད་
སྒྲོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བཙས་སྒྲིག་ཉིན་ཞག་རེར་ཡང་གྲངས་གྱིས་མི་
ཆོད་པར་སྦྱོད་བཞིན་པ་འདིས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་བསལ་སྦྱང་གི་དགོ་བ་
མང་ནས་བཞིག་པའི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་བསལ་ནས། ཉི་མ་རེར་ཡང་སེམས་ཅན་
དམུལ་བ་ཆེན་པོར་སྦྱེ་བའི་ལས་གྲངས་མེད་དུ་བསལ་བཞིན་པ་ལ་ཡང་བག་ཚ་
ཅུང་བཟད་ཀྱང་མེད་པར། ད་དུང་རན་སྦྱོད་དེས་དད་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཡོན་འབུལ་
བ་ལ་མ་དད་པའི་བློ་སྦྱོར་དོགས་ནས། བདག་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་
ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས། བསམ་གཏན་ནད་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས།
ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས། གསུང་རབ་མང་
དུ་མ་བོས་ཀྱང་བོས་པ་ལྟར་བཅོས། ཆོ་འདིའི་འདོད་སྲིད་མེ་ལྟར་འབར་ཡང་
དགོས་པ་མེད་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་དད་ཅན་གྱི་སྦྱིང་གི་ལྟོས་པ་བྲུངས་ནས། དེའི་
བསལ་སྦྱང་ཐལ་བར་བརྟག་པའི་གོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་བསྐྱུས་མགོ་གཡོགས་

ཉིན་གཅིག་ནི་མིན། ལྷ་གཅིག་ནི་མིན། ལོ་གཅིག་ནི་མིན། མི་ཆེ་རིལ་བྱས་པ་
འདི་ལ་འགྱོད་པ་ཁྲག་དྲོན་མོ་སྐྱུག་པ་ཙམ་འོང་བར་ཐང་བ་འདི་ལ་འང་སྒྲིམ་ཡོར་
དུ་ལུས་པ་འདིས་ཡིད་བདེ་བའི་གོ་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་བཅོམ། དེར་སང་དཔོན་
གྱིས་སྒྲོ་གཏད་པའི་གཡོག་གིས་རྫོང་བཅའ་བཅུ་དང་གཡོག་བྲི་ཆོ་ཙམ་རེ་བསྐྱས་
ན་ཁོ་ཆོ་འདི་བྱི་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་ཟེར་བ་སྐད་ན་རང་རེ་དགོ་སྒྲོང་གྲོག་པ་པ། སྒྲོང་བ་
པ། བསམ་གཏན་པ། ཀུན་སྤངས་པ། ཆོས་རྩེ་པ། ལྷ་མ་པར་བཅོས་ནས་རང་
ལ་དད་པས་འབྲེལ་ཐོགས་ཅད་དངོས་སུ་བསྐྱས་ཤིང་། བརྒྱད་ནས་མཐོང་ཐོས་
དཔྱད་རེག་གི་འགྲོ་བ་ལྷ་མི་མགོན་སྐྱབས་དང་བཅས་པ་བསྐྱས་པ་འདི་ཉེས་པ་ཆེ་
ཆུང་ཅི་ཙམ་དུ་འོང་། དེའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་མཐའ་འཛད་དུ་སྤྲིད་པ་ཙམ་དུ་གདའ་
བ། དེ་ཡང་རང་རེ་སྒོན་ལས་ཀྱི་དགོ་བ་ཕྱ་མོས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་བརྟན་པ་ལ་
ཞུགས་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོང་བའི་ལས་སྒོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་མཐུན་
གྱི་འབྲས་བུ་ལས། སྒོམ་པ་དང་དམ་ཆོག་ཡེ་བསྐྱང་བར་མི་རྣམས་པས་དགོ་སྒྲོང་
གི་སྒོམ་པ་ལེན་པ་སྐད་དང་། གསང་སྤྲགས་ཟབ་མོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་
སྐད་གྱི་བྱ་བར་མི་རིགས་ཤིང་མི་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྤངས་ནས་སྐྱབ་
པར་རྣམས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོག་གཅོད་སྒྲོང་བའི་གཉེན་གནས་ཞག་གཅིག་ཙམ་ཡང་
བསྐྱང་བ་ལ་དམན་པར་བརྟ་ཞིང་། གལ་སྤྲིད་བསྐྱང་ནའང་མཐར་ཕྱིན་དུ་མི་
བྱེད། དེ་ཙམ་མ་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་ནས་ཡ་གི་གསང་སྤྲགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་

ལོའི་བར་གྱི་སྒོམ་དམ་མ་སྤངས་བྱ་བ་མེད་པ་ཙམ་དུ་ལེན། རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་
ན་ཆོས་ལུས་ཐོབ་ལ་ཆོག་ཆོད་མེད་པར་མི་ཆེར་བྱས་ཀྱང་། ཆོས་དེ་ནས་བཤད་
པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་དོན་ཙམ་ཡང་དང་པོར་
བརྟམ་འཕྲོད་བར་དུ་ཞག་སྒྲོར་གཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཉམས་སུ་མ་
སྤངས། ཐ་མར་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་དེ་ལ་གཉེན་པོ་དེས་ལུས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་
ཐེངས་པའི་བྱ་བ་མཐར་མ་བྱིན་པར། སྤང་མ་མང་པོ་བསྟེན་པ་སྐད་དང་།
གདམས་ངག་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་བསགས་པ་
ཆོས་རྒྱུད་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མ་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་གདམས་ངག་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་
ལ་བསམ་སྦྱོར་དེ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ག་ལ་སྤིད། དེ་ལྟའི་བསམ་སྦྱོར་སྦྱེས་བྱིན་ཆད་
དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་གནད་མཆང་རིག་པའི་ཤེས་རབ་དང་གཉེན་པོ་དང་དྲན་
ཤེས་བཞིན་ཡེ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་པས་བདག་ཉིད་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་
སྐད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟར་སོང་ཞིང་། གཞན་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྐད་
ཟེར་བ་ཀུན་ཀྱང་འདི་ག་ལ། སྤང་མ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱུད་གོགས་མཆེད་པན་
འདོགས་ཆེ་རྒྱུད་། གཡོག་པོ་ཤ་ཆ་ཆེ་རྒྱུད་། སྦྱིན་བདག་དད་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆད་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རེ་སྤིག་པ་སྤྲབས་ཆེན་སྐྱབ་དུ་ཡོད་པའི་བདེ་སྦྱིད་རེ་ལ་སྦྱར་
ན་དེ་དག་བཀའ་དྲིན་ཆེ། བན་འདོགས་ཆེ། ཤ་ཆ་ཆེ། དད་པ་ཆེ་བའི་ཆད་དུ་
འདོགས། །དེ་དག་གིས་དགོ་བ་དང་འགྲོལ་བའི་ལས་ལ་རབ་དུ་སྦྱར་བའོ། །སྦྱོར་

བའི་བསམ་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ན་སའི་སྟེང་ན་སྤྲུལ་པ་དེ་ལས་ངན་པ་དང་སྦྱིན་
བདག་དེ་ལས་དད་པ་རྒྱུ་བ་ཞེས་ཁ་ནས་ཀྱང་བརྗོད་ཅིང་། ཡིད་ལའང་དགའི་
དྲངས་མར་བལྟ་ཞིང་། སྤྲུལ་དང་གྲོགས་པོ་སྦྱིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་
ཟང་ཟིང་གིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེདས་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་ཏུ་ཡོད་
པའི་ཁས་བཙན་གེ་མོའི་ཕན་ཐོགས་མེད་ན་སྤྲུལ་དེ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཐོབ་བཞིན་
བྱས། སྦྱིན་བདག་དེ་ཀུན་གྱིས་འཆོ་བ་བཞིན་སྦྱར་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་ཅི་མི་སྟམ་
དུ་ཅི་ཞིང་སྤྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་
སྦྱོར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་སློན་པོ་སོགས་ལ་སྟོན་ཆད་ཆད་དུ་མོས་ཞེན་བྱེད་པ་ནི་ཆོ་
རབས་སྤྲུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ལས་
བསགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱུངས། ཆོ་འདིར་ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོགས་དང་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་སྦྱོར་
བ་པོ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སློ་མི་འདྲེ་ཞིང་བག་མི་ཐེབས་པར་ཆོས་སྐྱབ་
པའི་མཐུན་སྦྱེན་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་རྣམས་དང་དཔོན་སློབ་ཏུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
སྒྲེལ་ཏེ་ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་ཅུང་ཟད་རེ་གང་ནས་འཐོབ་བལྟ་བ་ལ་མི་ཆོ་ཟད་པ་
འདིས་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་ཀྱང་བདེ་བའི་གནས་མ་རྟེན། སྐབས་རེས་འགར་རྒྱ་
འབྲས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་བ་ཅུང་ཟད་བརྟེན་ནས་ས་དགོ་ཞོ་ཞལ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་
སྤྲུལ་མར་གྲགས་པ་བཟང་པོར་བརྩི་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུན་ནས་ཐོས་སྒྲོམ་བྱེད་པ་

སྐད་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྟོད་གོས་ཀྱི་སྦྱིད་ཐབས་དང་གནས་སོས་དལ་བ་ཙམ་བྱུང་ན་
སྤྱི་མ་དང་དགོན་གནས་དེར་ཕྱིན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་ཆོས་འཕེལ་བར་སྤྱང་
ཟེར་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་དགོན་འདུན་ལ་བརྟེན་པའི་འཆོ་བར་རང་རེས་དགོ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མ་སྦྱད་པར་ཚུས་གསུན་ནས་སྤྱི་མ་དགོན་མཆོག་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱུལ་
བ་ལ་ཆོས་འཕེལ་བའི་ཚད་དུ་འཛོག་ཅིང་། འདོད་ཆགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་ཉན་
མོངས་པ་སྦྱོང་བའི་དཀའ་སྦྱད་ལ་ལུས་སེམས་བསྐྱུར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བཟོད་
པར་། ལུས་གནད་ཁ་ཏོན་སོགས་ལོ་ཟླར་སྟེལ་བའི་བརྩོན་པ་ཅུང་ཟད་ལ་
གཞན་སྤྱི་མ་མི་རུས་པ་ཙམ་དུ་རྒྱལ་བའི་རང་མཐོང་གིས་ཆོག་ཆོད་བཟུང་
སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་རབ་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ལ་མཆོག་
མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྟོ་གི་ནས་སྦྱིད་ལུག་སྟོམས་ལས་མཁན་
ལ་ཆོ་འདི་སྟོས་བཏང་ཅན་དང་དགོས་མེད་ཅན་དུ་རང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོམ་ཞིང་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མོས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་མང་བས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱང་དོར་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱང་དོར་གོ་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བ་འདི་དག་མང་བར་སྤྱང་། ཟས་
སྤྱང་འཆོལ་བྱེད་ཟེར་ཡང་འདོད་ཡོན་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཞེ་
སྤང་། གཞན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་སྤྲལ་དོག་རང་གིས་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱལ། ཐོབ་པ་དེ་
གཞན་གྱིས་སྦྱད་དོགས་པའི་སེར་སྤྱའི་ཉེས་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གནད་མ་

དེག་པར། ལྷོ་གོས་སོགས་གཞན་ལ་སྤྱང་བས་ཁོ་དེའི་དྲིན་ཁུར་མི་དགོས་པས་
 རོ་མ་བསྐྱངས་ཀྱང་སྤྱ་བའི་གདང་གིས་ཕན་ལན་གཞོད་པས་འཇལ་བ་དང་
 དབང་ཆེན་བཙུངས། ཆོག་པའི་ཞེན་པ་ལོག་ལོག་པོ། བྱ་བ་ཐོངས་ཐོངས་པོས་
 དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་རྫོམ་པ་འདི་ནི་གྲོང་མི་ཁྱིམ་མཆོས་སྤྱག་པོ་ལ་སྤྱང་པོར་
 བརྟུས་ནས་འཕྲོག་རྟུང་བྱས་པས་མིས་རོས་མ་ཞོན་པ་ལ་མི་མཐོང་ཆེན་པོར་
 འཛོག་ཏུ་རེ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་འདི་ཀྱན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་དུ་
 ཡེ་མ་མཐོང་བས་ལན་པ་ཡིན། ཁག་ཅིག་རང་རེ་བྱ་བུལ་བ་སྤྱང་པོ་གཅིག་གི་
 འདུན་མ་གང་བྱུང་སྤྱ་ཟེར་ནས། སྤྱ་མ་སྤྱིན་བདག་དགོན་གནས་གྲུ་པ་གང་དུ་
 སྤྱིན་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་འདོད་པའི་སུན་བསྐྱར་ནས་སྤྱིན་ཆད་རེ་བ་མེད་པ་སྐད་
 ཟེར་བ་ནི་གཞན་ལ་མི་འདོད་པས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་གནད་
 མཚང་མ་རྟོགས་གིང་། དེས་ཅི་ཙམ་དུ་གཞོད་པས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་འབྱོར་
 འཛོམས་པ་ལ་གཞོད་པར་མ་རྟོགས་གིང་། དེར་ད་ལན་ལས་རེ་བ་མེད་པ་འང་
 འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་གཞུང་གྱི་ཐག་གང་ཡང་མེད་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་
 དང་གོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་དེ་ལས་བདེ་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཞིག་ཐོབ་ཡོང་སྟུམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཕན་ལན་ཕན་པས་མ་གཞལ་བར་ཕན་ལན་གཞོད་པས་འཇལ་བའི་བསམ་སྤྱོད་
 འདི་ཀྱན་གྱིས་རང་གི་ཆོ་བསོད་སྟན་གྲགས་བསྐྱབ་རྫོམ་ངག་ལུས་ཐོས་སྒྲོམ་གྱི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུང་སྤྱིས་པ་བཞེན་དུ་བརྟག་འགྲོ་བར་གསུང་

རབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བཤད་གདའ། དེང་སང་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་ལས་
བསག་པ་ཁག་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དམ་པའི་
ཆོས་སྤྱོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་གྱི་འཕེན་པ་ལྟ་གཤམ་ཞིག། ཆོ་བུང་འདི་ལའང་མི་ཆོ་
རིལ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ལོ་ལྷ་ཞག་གསལ་ལ་དུས་
མཚམས་བབྱང་ནས། ང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོ་མཚམས་བཅད་པའི་དམ་བཅའ་ཙན་
ཡིན་ཟེར་ནས། རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་གྲངས་སུ་འདྲ་བཟང་
བར་གདའ་སྟེ། ལོ་གསལ་གྱི་ལུས་ངག་གི་དགོ་བ་ལྟར་སྤང་ལ་ཆོག་ཆོད་འཛིན་
ལུགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་འདག་དཀའ་བ་སྤྱང་དགོས་པའི་གནད་རྩ་བ་ནས་མ་གོ་བ་དེར་
གདའ། དེང་སང་ཞག་རེའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲིག་པ་
བྱང་བ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ་རང་རེ་ཀུན་གྱི་སྒྲོག་གསུམ་གྱིས་དགོ་སྤྱོད་བསྐྱེད་པར་
བྱས་པས་ཀྱང་འདག་མི་རྣམས་པ་ཙམ་དུ་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པར་གདའ། འོ་
ན་སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོར་དགོ་བ་མཆོག་ཏུ་འགོ་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་
ན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོ་བ་དེ་དགོ་སྒྲིག་མཚན་ཉིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། རང་རེས་བསགས་པའི་དགོ་བ་ནི་ལྟར་སྤང་བ་དང་། སྒྲིག་པ་ནི་མཚན་
ཉིད་པར་སོང་བ་ཡིན་པར་སྤང་སྟེ། སྒྲིག་པའི་ལས་ལ་སྒྲོ་ཆེས་པས་མངོན་སུམ་
དུ་སྤྱོད་མ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་གསངས་ཏེ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ལ། དགོ་བ་ནི་ཡང་དག་

པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཆོས་སྐྱོར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིད་ཕྱིག་དུ་
མས་བསྐྱལ་ཡང་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱོར་བ་ལ་མི་སྐྱོར་བར་སྤང་ཞིང་། གལ་སྲིད་
སྐྱོར་བ་ན་དེ་ལས་གཞན་ཀྱིས་རྟེན་བཀྱར་བྱུང་ན་དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱོར་བ་ཙམ་ལས།
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་པ་དང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་ནས་དགོ་བ་ལ་སྐྱོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཆོད་ཙམ་དུ་
གདའ། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་འཛིགས་པ་ལ་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་
མཐོང་དགོས་པ་ལས། འཁོར་བ་བདེ་བར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་
མཐོང་བ་དགའ། དཔེར་ན་དེང་སང་མིའི་འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངེད་རང་
རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་སྤྲ་མ་ཆོས་རྗེ་སྤོན་ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་པོ་ལ་བདེ་
སྐྱིད་དུ་སྒྲོན་པ་མང་ཏེ། དེའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤྲ་མ་དེས་མཁྱེན་བཅེ་བྱས་
གསུམ་ཀྱི་དགོ་རྩ་བསགས་པ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་སྤྲ་མ་དེས་ཆོས་ལ་མི་ཤེས་
དགུ་ཤེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལ་མི་མཛད་དགུ་མཛད་བྱ་བ་ དང་། འཁོར་ལ་མི་
བསྐྱོར་དགུ་སྐྱོར་བྱ་བ་དང་། དབང་ཁྱིད་ལུང་གསུམ་ལ་མི་འཆད་དགུ་འཆད་བྱ་
བ་དང་། ཁོར་དངོས་པོ་ལ་མི་གཏོང་དགུ་གཏོང་བྱ་བ་དང་། ཐ་ན་ཕན་བྱ་དང་
གཞོད་བྱ་ཁོ་ན་ལ་འང་མི་ཤེས་པ་དང་ལག་ལེན་དུ་མི་འདེབས་པ་མེད་པ་ལས་
བྱུང་བར་གོ་ནས། ཆོས་ལ་མི་སྐྱོབ་དགུ་སྐྱོབ། དབང་ལུང་ཁྱིད་གསུམ་ལ་མི་ལྷ་
དགུ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་མི་སྐྱེལ་དགུ་སྐྱེལ། ཐ་ན་མོ་རྩིས་བོན་གསུམ་ཡན་ཆད་ལ་

མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་སྤངས་བྱ་བ་ཏང་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱེ་བཅོལ་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་ཏུ་རེ་ནས་མི་བྱ་དགུ་བྱ་བ་ཡང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་བདེ་བར་མཐོང་བ་འདིས་ལན་པར་སྒྲུང་ལ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལྟར་
སྒྲུང་འདི་ཀུན་གྱི་ཆགས་སྒྲུང་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་
མ་གཏོགས་ད་ལྟ་རང་རེ་ཀུན་གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་འབྱོར་ལ་འབྲུན་འཇུགས་པའི་
བརྒྱབས་སེམས་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་འདིས་མི་
འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆོ་འདིར་ལྷུང་དུ་སྒྲིན་ནས་སྒྲུང་ཅིག་གིས་ངན་
སོང་དུ་ལྷུང་དུ་འགོ་བར་གསུང་རབ་ནས་བཤད་གདལ། དེ་ལྟར་ཆོ་འདིའི་བདེ་
སྦྱིད་སྐྱབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་དོན་
མི་གོ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནི་སྡེ་སྡོད་
གསུམ་དུ་འདུ་བས་རང་རེའི་བསམ་སྦྱོར་དེ་ཀུན་ནི་འདུལ་བ་ལ་མི་གནང་། མདོ་
སྡེ་ལ་མི་འཇུག། ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བས་རང་གི་གཞོང་ཐོག་ཏུ་ཐོག་ནས་
འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་འདུལ་བ་ལྟར་བཅོས། མདོ་སྡེ་མ་ཡིན་པ་མདོ་སྡེ་ལྟར་
བཅོས། མདོན་པ་མ་ཡིན་པ་མདོན་པ་ལྟར་བཅོས། གསང་སྐྱགས་མ་ཡིན་པ་
གསང་སྐྱགས་ལྟར་བཅོས་ནས་རང་གིས་ཀྱང་སློག་དང་བསྐྱོས་ནས་ཉམས་སུ་
ལེན་ཅིང་། རང་ལ་སློ་གཏང་བ་དག་ཡོད་ན་འང་སློག་མདོར་བ་ཅམ་གྱི་གལ་ལ་
སྐྱག་པར་ལས་ཚུལ་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཆོ་འདིའི་བདེ་

སྒྲིད་དོན་གཉེར་གྱིས་མི་བྱེད་དགུ་བྱེད་གྱི་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་དེས་སངས་རྒྱས་གྱི་
སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་བརྟགས་གྱི་ཡུག་རྒྱ་བཞི་སོགས་གྱིས་
བསྐྱམས་ནས་རྟོགས་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། གཞན་དུ་བསྐྱུས་ར་སྟོན་བཟང་། དབང་
ལག་ལེན། གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་ཚད་དུ་འགྲིགས། སྒྲན་དབྱང་མཐུ་རུས་
སོགས་ཆེ་བ་། དཀའ་སྤྱད་རི་ཚུག་སོགས་ལ་སྒན་བཟོད་པའི་འདོད་པ་ཕལ་ཆེར་
འགྲུབ་པ་ནི་སྟོན་ཀྱང་ཆོས་ལོག་པར་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ།
འདིར་ཡང་དེ་དག་ཆོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ནི་ནགས་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་
བདུད་གྱི་རིགས་གྱི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་
སྒྲིན་པ་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་སྒྲི་བོའི་ཆོགས་ཇི་སྟེད་པ་འདུ་ཁིང་སྟན་གྲགས་
འབྲུག་ལྷར་གྲགས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཆར་ལྷར་འབབ་ལ། འོན་ཀྱང་དམ་པའི་
ཆོས་ལྷར་བཅོས་པའི་ལས་དེ་དག་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས། དམ་པའི་ཆོས་
ལྷར་སྒྱུད་པ་དག་གིས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མཐུ་ལས་འཇིག་
ཉེན་ལྷ་དང་བཅས་པ་དག་གིས་སྒྲི་ནས་སྟོད་ཅིང་། གང་ཟག་དེ་ལྷ་བྱ་གང་དུ་
གནས་པ་དང་འབྲེལ་ཐོགས་ཚད་ལ་མཚོན་ནད་ཟུ་མེས་མནར་བའི་སྒྲེས་བུ་བྱེད་
པའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པར་སྒྱུར་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་ད་
དུང་ཡིད་མ་ཆེས་པར། ཆེ་འདིའི་བདེ་སྒྲིད་དུམ་རེ་ལ་དགོ་སྤིག་གི་ཐབས་དུ་མའི་
སྟོན་ནས་ཅི་ཐོབ་བལྟ་བ་ལ་གཉེན་པོ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་སྒྲི་མི་སྤྱིད་པ་འདི་ལ་ཅི་

ལྟར་བསམས་ཀྱང་ཡིད་ཤིན་ཏུ་མནར་ཆེས་པས་དགེ་བའི་ཚྭ་གས་ལ་སློ་གཏན་
བཞོལ་བཏུབ་པའི་སྐབས་མི་སྣང་། དེ་ལྟར་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཅི་ཐོབ་ཀྱི་ཞིག་
པའང་སློས་གཏོང་མ་རུས། ཞིག་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་དོགས་པས་ཆོ་
སྦྱི་མའི་དོན་བྱེད་པའི་དགེ་བ་ལྟར་སྣང་སྤྱད་སྤྱད་ཅུང་ཟད་རེའང་བྱས་ཏེ། དགེ་
བ་བྱས་པ་དེ་ཀྱུན་ཀྱང་དང་པོར་སློ་ཆོས་སུ་སོང་ནས་མ་བྱས། དེའི་དབང་གིས་
བར་དུ་ཞིག་སྦྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བའི་ཆོས་ལམ་དུ་མ་སོང་བས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སློབ་གཉེར་བྱས་ལ། རི་ཁྲོད་འགྲིམས་ལོ། སྒོམ་སྐྱབ་བྱས་ལོ། རྟེན་
བཞེད་སྦྱིན་གཏོང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱས་ལོ་བར་སོང་བས་ཐ་མ་ཆོེ་རབས་སྦྱི་མ་
ཕན་ཆད་དུ་སེམས་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་སད་རུང་གི་མངོན་མཐོ་དང་
ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་མ་སོང་བ་འདིས་གཏན་འདུན་ཀྱི་ཅུ་བ་སྟོར། རང་ངེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོར་ཁྲུགས་པར་སྒོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་སྒོར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མ་ཁྲུགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པའི་སྒོར་ཁྲུགས་པའི་གོ་མི་ཆོད། དེར་འདུག་པ་ལ་དང་པོར་བསྐྱབ་
གསུམ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ལ་རང་བྱན་ཐོབ་
པའི་སྤང་དོར་ཤེས་དགོས་དེ་ཤེས་པ་ལ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཁྲོལ་དགོས་པ་ལས། དེང་སང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཆོག་དོན་འཛིན་དུ་བཅུག་ན་ཆོེ་ཡུན་བྱང་

བས་འདི་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་ལོང་མེད་ཟེར་ནས་རྩོམ་གཅིག་གི་རིང་ཙམ་ལ་
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་དགོས་པ་བྱུང་ན་ལོ་བརྒྱུ་བཙོན་ཁང་དམ་པོར་
བཅུག་པ་ཙམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྒྲོམ། དམག་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ན་ཐོ་
མོའི་ལོང་གཏམ་གྱིས་ཉིན་ཞིག་དུ་མར་སླེལ་ཀྱང་གཉིད་བྱ་འདས་སུ་འགྲོ། ར་ར་
ཅག་རྒྱམས་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་བྱེད་ཟེར་ཡང་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པའི་དོན་
མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཛོག་དགོས་པ་ལ་ཐུག དེ་མི་
འཛོག་ཀ་མེད་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་སྤྲུག་བསྐྲུལ་འབའ་
ཞིག་གིས་བཙོམ་པ་འདི་ལ་སྟོང་རྩེ་མི་བཟོད་པར་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ལ།
ད་ཉླ་དག་གཉིན་བར་མའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་རྩེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉླ་ག་ལ་ཞིག་
རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕ་མ་དཔོན་པོ་བླ་མ་
དག་པའི་བཤེས་གཉིན་རྒྱམས་དབུལ་ཐོངས་ན་རྒྱས་ཉམས་ཐག་པ་ན་སེམས་ལ་
མི་བཟོད་པའི་སྟོང་རྩེ་སྐྱེ་བའི་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་འདི་འདྲ་ན། བདག་ཉིད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྐྱད་ཟེར་བའང་ཅི་འདྲར་སོང་།
དམ་པའི་ཚོས་བྱེད་པའི་དོན་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བསལ། ཕན་བདེ་རྒྱལ་པ་
ཡིན་པ་ལ། རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་བྱུང་རྒྱལ་
དུ་བརྒྱུངས་ནས། ད་ལན་འདི་འདྲ་ལ་གཉིན་པོ་བསྟོན་མི་རུང་སྟེ་ད་མི་བྱེད་ཀ་
མེད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཟེར་བར་སོང་ཙམ་རང་གིས་རང་ལ་ག་ཚམ་བསྐྲུབ་པར་

གཞོན་པ་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྲུ་ཞིག་ཡིད་གཏོང། རང་རེ་འདོད་ཁམས་པ་
ཟས་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་བཟའ་བཏུང་ལ་བརྟེན་ལོས་དགོས་ཀྱང་། དེང་སང་ཆོས་
པར་མིང་བཏགས་པའི་གཞུགས་བརྟན་པ་ཕལ་ཆེར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་
ནམ་གཡང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བྲོ་བ་མ་རྟེན་པས་མགོ་མ་འཁོར་བར། ལྷེ་དཔོན་
ནམ། སྤྲ་མ་ཆོས་རྗེ་བྱ་བལ་བར་བཅོས་པའི་ཐབ་ཀའི་འདུ་ལོང་ཆེ་ས་རེར་རབ་
ཏུ་གོས་ཟས་བཟང་ཞིང་བྱེད་གྱི་ཁར་ཁས་དྲག་དབང་ཅི་ཆེ་ཐ་མའང་གོས་ཟས་
ངན་བྱེད་ཙམ་རེ་བྱུང་བའི་ཡུལ་གནས་དེའི་སྤྱ་དཔོན་འཁོར་གཡོག་དང་བཅས་
པ་ལ་བསྟོད་ར་གཏོང་ཞིང་ཞེན་འཐེན་ལ། དེ་ལ་གཞོན་བསྐྱེལ་བ་ལ་དག་ནག་
པོར་བཟུང་ནས་ལས་ངན་དུ་མ་བསགས་ཆད་སྤྲ་མ་དང་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏྲག་
ཡིན་ཟེར་བ་ནི་འདོད་པས་ཆོས་ལས་འདའ་བའི་བདུན་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་འབྲེལ་རྟོག་སྤྱོད་རང་གཞན་སྲུས་ཀྱང་གཏོང་མཁན་མི་གདའ། དེང་སང་
དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་སྤྲད་ཟེར་བ་ཀུན་དད་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་སྟོབས་
ལྡན་དང་འཕགས་པའི་ཞོར་བདུན་སོགས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་གང་ཟག་སྲུ་མཆོག་ཏུ་
གྱུར། དེ་དག་གི་ནམ་ཐར་ལ་རྗེས་སུ་ཅི་ལྟར་སྤྲོབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲོས་ཙམ་
ཡང་མི་གཏོང་བར། ད་ལྟ་ལྷེ་དཔོན་སྤྲ་མ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་སྤངས་བྱ་བལ་བ་སྲུ་ཞོར་
ཆེ། ཡོང་སྒྲི་ཅི་གཞུན། འཁོར་གང་མང་། སྒྲོ་གང་རགས། དམག་གང་མང་
ཞེས་ཉིན་མཆོན་བསམ་ཞིང་བརྗོད་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་པ་ཡིད་སྤྲིན་མི་ལམ་ཙམ་དུ་

འང་མེད་ཅིང་སྤེད་པོན་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལ་བྱིས་ཁྲག་མཐོང་བ་བཞིན་གྱི་
འདོད་པ་ཙབ་ཙུབ་ཏུ་ལངས་པའི་ཡིད་སྟོན་ཡིན་ཏེ། རང་རེ་ལ་དེ་འདྲ་ལོངས་
སྟོང་པའི་ལས་སྟོན་དུ་མ་སོང་ཞིང་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ལས་མི་
དགོ་བས་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་ཀྱན་འཛོམས་པས་ལྟོ་གོས་གང་ཡང་མི་འབྱོར་
བར་འགོ་སྟོང་གང་བྱས་ཀྱང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཁོ་ན་ལ་ལོངས་སྟོང་དགོས་པ་
དེར་གདའ་ལ་ད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་ཞིག་དེ་ཁོད་དབེན་ཞིང་སྟོང་བ་ཞིག་ཏུ་སྟོམ་ཆུང་
ལ་སྟོ་ཅི་གཏོད་ཟེར་ན་ཀྱན་ཀྱང་། དབེན་པའི་དོན་འདྲུ་འཛི་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་དགོས་པའི་གནད་མ་གོ་ཞིང་སྟོམས་ཆུང་གི་དོན་རང་
གཞན་ལ་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་ཕན་པ་མ་ཐོགས་ཀྱང་། རང་གཞན་
ལ་མཛོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགོ་བའི་གནོད་པར་གྱུར་གྱི་
དོགས་པའི་སྟོམས་ཆུང་བའི་གནད་མ་གོ་བར། དབེན་པའི་དོན་རང་གི་འཁོར་
ལོངས་སྟོང་ལ། །འདིར་མ་དཔེ་ལས་ཆོག་འབྱུ་རེ་གཉིས་མི་གསལ། ། སྟོང་
གཙོར་སོགས་མི་ཡོང་བའི་མཁས་དྲག་པའི་གནས་རི་གཉན་པོ་ཞིག་བསྟགས་
ནས། སྟོམས་ཆུང་གི་དོན་རང་ལ་སྟོབས་བྱིར་མེད་པས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཐོག་ཕྱག་
ཅི་ཆུང་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཞན་དད་དེ་ཆོས་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་
རང་ལ་སྟོབས་བྱིར་ཡོད་པའི་ཆོ་གཞན་ལ་ཤེ་མོང་འཛོང་བའི་སྟོབས་འབྱུང་ལ།
དེས་ན་ཆོ་མཁུག་སྟོམས་ཆེ་བ་ལ་ཆོ་སྟོང་སྟོམས་ཆུང་བ་ཉིད་ཕྱགས་ཐོས་བཟང་

བར་གོ་བའི་ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅུ་བ་ནས་རུལ། རང་རེ་ཀུན་སྲུང་
ལོངས་སྐྱོད་མ་ཕྱིར་བའི་ཁང་པ་དང་ནོར་དང་ཟས་གོས་བཟང་པོ་གྲུ་ལོམ་པ་རེས་
མིག་ཁྲིད་ཅིང་། ཉ་ལྷགས་ཀྱུ་ལ་འདུས་པ་ལྷ་བུའི་གྲོགས་ངན་རེ་དང་ལྷན་དུ་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཅིང་དེས་སེམས་གཡེངས་ནས། རྗེ་
དཔོན་གྱི་སྒྲ་མའམ་དགོན་གནས་དང་ཡུལ་ལྗོངས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་
རྗེ་མིང་བཏགས་ནས་ཟས་ཅི་ཞིམ། གོས་གང་དྲོ། བྲལ་བ་ཅི་རྒྱུང་། ལམོར་
རྒྱན་གང་ཆེ་ཞིག་བྱུང་ན་དགེ་བ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་ལོང་མེད་པར་ད་ལྟ་དཔུལ་
བར་སོང་ནའང་དེ་ག་ཡིན། རའི་བདེ་སྐྱིད་འདི་འདྲ་སྒྲ་མ་ཆོས་རྗེ་མིང་ཆེན་པོ་
ནམས་ལའང་མེད་དེ་འོང་སྐྱམ་པའི་སྒྲོ་བདེ་སྐྱམ་པ་འདི་ག་མང་ཞིང་། ཆོས་པར་
བྱས་སོ་བ་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲ་ལ་སྒྲོ་ཕྱི་གཏོད་ཅིང་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་ཁོ་
ནར་སྒྲུང་། འདི་ལག་ལེན་ལ་བཏབ་ཆེས་པས་ཆོས་བཞུས་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཆད་
ཆོས་དེའི་དོན་རབ་ཏུ་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ནས་སྒྲུང་བྱ་བུལ་རེས་པ། འབྲིང་དེའི་ཆད་
དུ་ཆེ་མི་ཡོལ་བ། ཐ་མའང་ཆོས་དེའི་ཆོག་དོན་ལ་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་གྱི་
རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལོང་ཏ་ག་ལ་ཡོང་། དེ་བས་ཆོས་དབང་ཁྲིད་
གསུམ་ཐམས་ཅད་ལུང་ཐོབ་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེང་སང་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་རྗེ་དེ་ལས་
བཞུགས་སྐྱེད་དང་ཐོབ་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་ནས། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་དོན་མི་ཁྲེལ་
ཡང་དཔེ་ཆ་རྒྱབ་ཁལ་མང་པོ་སྤྱོད་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ལྟོ་གོས་འཆོལ་བའི་ལག་

ཆར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ནམས་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ཟབ་མོ་སྦྱིན་པ་སྒྲིབ་ཟེར་ནས་དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ལོག་
པའི་ཟས་ཀྱིས་འཆོ་ཞིང་ལོག་པའི་ལྷ་བས་དྲངས་ཏེ་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་
ངན་པ་ལ་སྟོད་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་གྲོས་གཅིག་པ་ལྟར་སྟོ་མཐུན་པ་ཁོ་ན་
མང་བར་སྒྲིབ་བས་ཆེ་བྱི་མ་པན་ཀྱི་སྟོ་འདུན་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་བདེ་
སྦྱིད་ལ་སྦྱར་ནས་མཐར་ངན་སོང་དུ་སྦྱེལ་བ་ཁོ་ནར་གདའ། བྱིས་པའི་སར་སྟོ་
གོས་མ་བྱིད་ཆད་རབ་བྱུང་གི་གཟུགས་བརྟན་དུ་བཅོས་ནས། ལ་ལས་བཤད་སྡེ་
བར་བཅོས། ལ་ལས་སྒྲུབ་སྡེ་བར་བཅོས། ལ་ལས་སྒྲུ་རིམ་བར་བཅོས་ནས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་དགོར་ལ་མི་ཆེ་རིལ་བཅོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྦྱད་པའི་
ལོངས་སྟོད་དེ་གཞན་དད་ཅན་ཀྱི་ཆོགས་ཅི་རྫོགས་སྒྲིབ་པ་ཅི་སྦྱང་གི་དངོས་པོ་
ཡིན་པ་ལ་འཕྲིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཚུད་པས་རང་ལ་གཞན་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་
བཤགས་ཡུལ་དང་བསོད་ནམས་བསག་ཡུལ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་
པའི་རྟོག་དཔྱད་མི་ཆེ་རིལ་མ་ཤར་བར་ད་དུང་དད་ཅན་ཀྱི་ལོངས་སྟོད་དེས་མ་
ཆོམ་པར་རང་དང་དགོན་གནས་མི་གཅིག་པའི་སྡེ་དགོན་ཡུལ་འབྲོག་སྡེ་དཔོན་
ཐམས་ཅད་ལོངས་སྟོད་ལ་རྒྱ་ཐོབ་ན་བརྒྱ། འབྲོག་ཐུབ་ན་འབྲོག་སྡེར་ན་སྟོང་།
རང་གར་བཞག་འདུག་ན་འབྱེར། ལྷ་ཐུབ་ན་ལྷ་ཞིང་། ཁག་ཅིག་གིས་དངོས་པོ་
དེ་ཀྱན་ཀྲས་བརྒྱགས་ཤི་བརྒྱགས་སུ་མ་ཟད་གཉེན་ཉེ་རིགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡིན་པ་

སྐད་ཟེར་ཁག་ཅིག་འབྲལ་བྱུང་འབྲལ་དག་དགོས་མེད་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་
གཞན་དོན་སྐབས་པོ་ཆེ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པར་རང་གིས་
ཀྱང་སྒྲོམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མོས། འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་གྲུ་ལ་གྲུ་པ་དར་རྒྱས་ཆེ་
ཆུང་དང་། སྐྱབ་གྲུ་བབང་ངན་དང་། གདུལ་བྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། གྲུ་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་
ཟེར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བསམ་པ་ཆེ་བར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་དེ་དག་འབྱོར་
ན་ནི་ཤི་ཡང་སྒོ་བདེ་བས་དབུགས་འགྲོ་ཟེར་ཞིང་། དེ་དག་མ་འབྱོར་ན་ད་ནི་
འཆི་ཡང་དབུགས་ཆད་མི་རྒྱས་ཟེར་བ་སྐད་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་འཛིན་གྱི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བབང་ཤོས་དང་བསམ་པ་བབང་ཤོས་སུ་སྒྲོམ། འདི་
ལྟའི་མྱེ་དགོན་འབྱོར་བས་རང་གཞན་ལ་གཞོད་འཆོ་མཐའ་མེད་པ་གྲིབ་མི་མ་
ཡིན་རྣམས་ལ་ཐོག་པས་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་རིམས་ནད་སྐྱ་ཚོགས་པ་བྱུང་བའི་
ཁ་སྐྱངས་ཀྱིས་རང་རེ་མི་སྤྲུགས་རྣམས་ལ་འང་ནད་ཡམས་དང་ལོ་ཉེས་དང་
བསམ་ངན་གདུག་རྩལ་མཐའ་མེད་པས་འབྲུག་ལོང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་
སོགས་བསམ་མཐོར་བཏང་ན་བབང་བཏུང་དང་གར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡེ་མེད་
པ་ཅུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་འབྲིག་མ་རྒྱུད་པས་མ་ཆོར་བ་ཡིན། རང་རེ་དབང་ཡོད་
ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་མི་རྣམས་ཆེ་རིང་འདོད་དེ་བྱུང་། བད་ཅུང་འདོད་དེ་མོད། དགོན་
གནས་གྲུ་སྒྲོབ་འོར་རྩལ་རྒྱས་འདོད་དེ་མི་རྒྱས་པ་འདི་ཅི་ལ་སྤྲུག་ན་རང་རེ་ཆོ་
རིང་འདོད་པས་མི་མཚོག་པར་གཞན་ཆེ་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོན། རང་རེའི་གྲུ་དགོན་

སོགས་དར་ཞིང་རྒྱས་པས་མ་ཚོག་པར་གཞན་གྱི་གྲ་དགོན་མེག་ནས་མེད་པར་
འདོད། རང་ཚེ་རིང་ནད་མེད་བདེ་སྦྱིད་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ལ་
གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་སྒྲ་དགྲ་བཅད་བའི་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
རང་གཞན་ལས་ཚེ་བྱུང་ནད་མང་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་
མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བའི་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་རང་ཁོ་ན་བྱག་པ་ལས་འགྲོད་ཐལ་
གཞན་སྤུལ་འང་བསྐྱར་མེད་པའི་གནད་མ་རིག་པར། རང་གི་འདོད་པ་མ་གྲུབ་
པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་ལན་པའི་དགྲ་མཐོང་བྱས་ནས་གར་བྱིན་གར་སྡོད་
ཀྱང་སྐྱབས་དང་སྦྱེལ་མ་གཞན་ལ་རེ་དགོས་པ་ཁོ་ནར་སྤྲང་། དེ་ལྟར་གཞན་ལ་
སྐྱབས་ལྷུས་ཀྱང་མཐོང་ཚོས་ཕྱོད་ཀྱང་གྱི་སྦྱོབ་མ་བྱབ་པ་ན། རང་ཕྱོགས་པ་
ནམས་ལ་མ་ཐེར་མ་བྱུང་གི་གཞེར་འདེབས་ཤིང་ཡི་མུག་བསྒོམས་པའི་མཐར་
སྟུག་རིར་འཆི་བར་སྤྲང་བ་འདི་ཡང་། རང་གི་ཕན་བདེའི་ཆེད་དུ་གཞན་ཕན་
བདེ་ལ་མ་བཀོད་པར་གཞན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་སྐྱར་བ་འདི་ཁོ་ནས་
ལན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་འབྲལ་གཞན་ལ་གནོད་ཅིང་སྤྲགས་རང་ལ་གནོད་ལ།
འབྲལ་གྲུབ་ན་ཡ་མཚན་མཚན་པོར་འབྲལ་པའི་ཚོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྩམ་
བརྩིད་ཅན་བྱས་ལོ་བ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མི་ཆེ་འདའ་བ་མ་གཏོགས། བྱ་བ་གང་
བྱེད་ཀྱང་རང་གཞན་ལ་གནས་སྐྱབས་མཐར་བྱག་གང་ཕན་གང་གནོད་ཀྱི་
བསམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཏོང་ཞེང་། གཏོང་ཡང་ཡེ་འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་

སྟིགས་མའི་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚྭ་གས་པ་དེར་གདལ།
དེར་སང་འཛིག་རྟེན་ལ་ཞེན་ལོག་གི་ཞེ་བཅད་ཅན། གཉེན་པོ་ཅན། བོ་ཚྭ་གས་
ཅན། ལྷག་ཚྭ་གས་ཅན། རུས་ཡོད་ཅན་ཟེར་བ་ཀུན་གྱང་རང་གི་ཆོ་འདྲིའི་བདེ་
སྦྱོར་གྱི་ཞུར་ལ་གཞན་ཐམས་ཅད་གཞོབ་དོག་རྗེས་ལ་གཏོང་བའི་མི་འདོད་པ་
སྣ་དགུ་ལ་སྦྱོར་བྱུང་བ་མཐར་འབྱོལ་བ་ཞིག་ལ་བཟང་པོར་སྒྲོམ་པར་སྣང་སྟེ།
རང་བྱ་བ་བྲལ་བའི་སྟན་གསལ་གྱི་འདོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་རང་དང་
འགལ་ཟླ་དེ་ཀུན་བྱ་བ་མ་བྲལ་བའི་གཏམ་ངན་དགུ་ཤོག་ནས་སྟོང་གསུམ་དུ་མི་
བྱིན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་སྟེ་མ་རུང་སྟམ་པ་འདི་ཁོ་ནར་གདལ། དེར་སང་སྤར་རང་
རེ་ལ་ཁོས་པན་གཞལ་དུ་མེད་པ་བཏགས་གྱང་ད་ལྟ་པན་མི་ཐོགས་པའི་རིགས་
དེ་ལ་གོགས་ངན་དུ་ཐུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ན་བདག་ཆོ་སྒྲོས་བཏང་བས་དེ་
ཀུན་བྱེད་མི་ཁོམ་ཟེར་ཞིང་གཞན་གྱི་པན་བདེ་འབྱོར་པ་ལ་གཞོད་པ་སྣ་ཚྭ་གས་
གྱིས་ཚུད་གཟོན། རང་ལ་སྤར་པན་མ་བཏགས་གྱང་ད་དུང་ཟང་ཟེར་གི་རེ་བ་
ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་དེའི་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་གཞན་དོན་ལ་བསྐྱེད་བཏགས་
ནས་དབང་བྲིད་ཆོར་སྒྲུས་བསྐྱུར། བང་ཆེན་སོགས་ལ་འང་སྦྱོར་ལ་སྣ་ཚྭ་གས་
བཟོད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཀུན་གྱང་རང་གི་བདེ་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་
བདེ་སྦྱོར་ལ་གཞོད་པར་འབྱུར་མི་འབྱུར་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅུང་ཟད་གྱང་མ་བཏང་བ་
ཡིན། ད་ལྟ་ཚས་གྱི་ཐ་ཤོས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་བྱེད་དེ། ཆོ་བྱི་མ་པན་ཆད་

དུ་རང་ཉིད་ལ་མངོན་མཐོའི་ཕན་བདེ་ཞིག་འདོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིག་སྟོང་
ནས་བསྐྱངས་ཕྱིན། ད་ལྟ་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་མི་སྟོང་ཀ་མེད་པས་སྟོང་བ་
འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ཟེར་བ་ཡིན། རང་ལ་གང་འབྲེལ་ཆོད་ཀྱིས་རང་
ལ་བཀྱར་སྟེ་འབུལ་བ་མ་བྱས་ཆོད་ལ་དགྲ་བོར་བཟུང་ནས་རྩས་པ་ཐེངས་ན་
གཞོད་པ་སྟོ་ཚོགས་སྟེལ་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན། འདུལ་བའི་སྟོད་ལམ་ཅན་
བཞུགས་ཚུལ་ནམ་པར་དག་པ་ཞེས་ཤི་གསོན་གྱི་ལྟོས་པ་བཅའ་བ་དང་དུ་ལེན་
པ་འདི་ལ་དེང་སང་ཤེས་སྟོ་ཡོད་པར་རྫོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟུང་ཐོབ་བལྟ་བར་
སྟངས། ཅུ་བར་ཆོལ་འདིར་མ་ཟད་འཁོར་བ་འདིར་སྟོད་རིང་ནམ་མཁས་བྱབ་ཆོད་
གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་བདེ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐལ་པ་གཞུང་གི་
བྱེ་མ་སྟོད་བགྱང་དུ་མེད་པར་ལོངས་སྟོད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། མི་ལམ་དུ་ལོ་གཞུང་གི་
གི་བྱེ་མ་སྟོད་དུ་དེ་ལྟར་ལོངས་སྟོད་པ་ཙམ་གྱི་ཆོད་ཡིན་པས། འབུལ་བའི་
གཏིང་ནད་ཆེན་པོ་འདི་མ་དག་གི་བར་འབུལ་སྟངས་ལ་བདེ་སྟུག་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡུད་
ཙམ་གྱི་འལ་འོལ་ཁོ་ནར་སྟངས་བས། གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཡེ་ཐོབ་པ་མི་སྟོད་པ་ལྟ་
བུར་སྟངས་ལ་འདིས་ཡིད་གཏིང་ནས་ཕམ་ཆེས་པ་དང་། བསགས་པ་རྒྱུད་བའི་
རྟེན་གྱིས་ཡིད་ཁུམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྟོ་ཡེ་མི་འགོ་བར་
སྟངས། གནས་གཞི་གཅིག་དུ་བཟུང་ན་ཆགས་སྟངས་རང་གིས་འཕེལ་བས་རྒྱལ་
ཁམས་ཕྱོགས་མེད་ལ་སྟོག་པ་རྒྱུད་བ་སྟངས་ཆོལ་ཆོལ་འདིའི་སྟོན་ཚོགས་ལ་བདེ་

སྐྱིད་དུ་མཐོང་ཕྱིན། གནས་གཅིག་དང་རྒྱལ་ཁམས་ཕྱོགས་མེད་ལ་ཆགས་སྤང་
ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་ཁར། རྒྱལ་ཁམས་ཕྱོགས་མེད་དམིགས་རྒྱ་ཆེ་བས་ཆགས་སྤང་
གི་ཡུལ་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་རྣམས་
མངའ་འབངས་ཆེ་བཞིན་ཆགས་སྤང་དང་སྤྲིག་པའི་རྒྱབས་རྗེ་ཆེར་འགྱུར་བ་ཡིན་
པས། ཆགས་སྤང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པས་མི་གོས་པར་འདོད་ན་འཁོར་བའི་
ལུས་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་བ་འདི་ལ་ལུས་འཛོའི་ཆེད་ཅམ་མ་གཏོགས་དགའ་མགུར་
འོངས་སྐྱོད་པ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བདེ་བ་ཡེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཅན་ཞིག་དགོས་པར་སྤང། འཁོར་བ་ལ་སློ་ལོག་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་
ལ་དགོས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་འདི་ལྟའི་ཤེས་རབ་ཅིག་ཡོད་ན་མེད་དུ་མི་རུང་
བའི་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་འཛོག་གི། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་
ལྟའི་གྲོགས་བཅས་སྤང་བོ་ཆེའི་རྒྱབ་ཁལ་དུ་མ་ཆོགས་མེད་དུ་བྱོལ་བྱབ་པའི་ཤེས་
རབ་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པ་སློ་ཆོས་སུ་འགོ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
གོ་མི་ཆོད་པས་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེང་སང་ཆོ་འདིའི་མི་
དགོས་དགུ་དགོས་སྐྱབ་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་ཆོད་ལ་འདི་ཆོས་བྱས་ན་ཤེས་རབ་ཆེ་
བ་ཐབས་མཁས་པ་ཡོད་ཟེར་ཏེ་རྩ་བ་ནས་ནོར། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་
ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བ་ལ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་འདི་དང་མ་བྲལ་རིང་ཆོས་ལམ་དུ་
འགོ་མི་སྤྱིད། དེ་ཡང་དེང་སང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པ་

དཀའ་ཡང་། རྗེས་མཐུན་ཙམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཞིག་ག་ན་འདུག་ཀྱང་
རང་རེའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྱུད་ལམ་དང་འབྲེལ་བྱེད། དམ་པ་དེ་ནམས་གྱི་སྒྱུ་གསུང་
ཐུགས་དང་འབྲིས་པར་འགོགས་ཡེ་མི་བྱུང་བས། ད་ལྟའི་བཤད་པ་བར་སྒྲོམ་
པའི་ཆོས་པར་མིང་བཏགས་པ་ཀྱུན་འབྲལ་ཆུ་ཉྟན་སུ་ཆེ་ཟེར་བའི་ཁ་འཆལ་
ཅན། ཚུལ་འཆོས་པའི་བྱི་ལ་ལྟ་བུ་རེའི་སྒྱུད་ལམ་ལ་ཡིད་མགུ་ནས་དེང་ལྟན་དུ་
བག་པའ་སྟེ་སྟོང་། ད་ལྟའི་སྒྱུབ་པར་སྒྲོམ་པའི་ཆོས་པར་མིང་བཏགས་པ་ཀྱུན་
ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལ་ཆོག་ཆོད་འཛིན་པའི་སྒྲོམས་ལས་མཁན་གྱི་བཟའ་ཆེ་
དལ་སྟོང་དགོས་པ་མེད་པ་སྐད་ཟེར་བ་རེའི་གན་དུ་བག་མེད་དང་གྲུ་ཡངས་གྱི་
སྒྱུད་པ་ལང་ཤོར་གྱི་སྒྱུད་ལམ་ལ་མགུ་ནས་ཡིད་པའ། ད་ལྟའི་སྒྲགས་པ་བར་
སྒྲོམ་པའི་ཆོས་པར་བཏགས་པ་ཀྱུན་གྲོང་ཆོག་གཤིན་ཆོག་གི་ཟ་ཐབས་སུ་
མཁས་གྱི་སྒྲབས་ཆེ་བ་རེ་བའི་གན་དུ་ཡིད་ཆོམ་ནས་འདོན་བྱ་ཅི་བྱང་ཁ་གང་
སྒྱུད་ལ་སློབྱེད་ནས་བག་པའ་སྟེ་སྟོང་པ་ལས། སྒྲེས་བུ་དམ་པའི་མཛད་ཚུལ་
དང་མཐུན་པར་སློང་ན་ལང་ལ་ཤོར་བ་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་བཟང་ལམ་དུ་
འདུག་ཅིང་རང་རྒྱུད་གྱི་མི་དགོ་བ་སྒྲེས་པ་སློང་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་སྒྲེས་པ་
གོང་ནས་གོང་དུ་བོགས་ཅི་ཐོན་གྱི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་དང་སྒྱུབ་པ་དང་གསང་
སྒྲགས་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ལ་སློང་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་སློང་བའི་གང་ཟག་
དང་བག་ཐེབས་པར་སྟོང་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་འདྲའི་འབྲོས་པ་ཙམ་བུང་བ་ན་རབ་

ནམས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་དཀའ་ལས་མི་རྣམས་སྤྲུག་མི་ཐེག་ཟེར་ཞིང་། བ་མ་ནམས་
 ཀྱིས་དེ་སྐད་ཟེར་བ་ནམས་ཆོས་རྒྱ་ཡིན་ཟོག་པོ་ཡིན་པས་དེ་ནམས་ལ་འབུལ་བ་
 དང་རྟེན་བཀུར་འབུལ་བའི་འོས་མིན་ཟེར་ནས། རང་གི་སྟོབས་གང་ཡོད་ཀྱིས་
 ཆོགས་སོག་འགོག །མི་སྟོན་པ་སྟོགས་ཏེ་མདོར་ན་རང་ཉིད་ཆུད་གསན་པར་མ་
 ཟད། དད་ཅན་གཞན་ནམས་ཀྱང་ཆོགས་ལོག་པར་གསོག་ཏུ་འདུག་པ་འདི་འང་
 ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀུར་རན་དོན་མཐོག་ཆུང་བ་ལ་ནམ་ཞག་གཏན་གྱི་འདུན་མར་
 གོ་བས་ལན་པ་ཡིན། ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀུར་གཏན་བདེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་གོན་
 མཁས་པས་པོ་ཏེ་བརྒྱ་བཤད་ནས་ཆོ་འདིའི་ཆེ་བབས་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དཔོན་གྲུབ་
 གྱི་དབང་བྱིད་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་བསྐྱར་ནས་ཆོ་འདིའི་སྤྱན་ཆོགས་ལ་སྦྱར་ཡང་བདེ་
 སྦྱིད་ཡེ་མེད་སྟམ་པ་ཞིག་འབྱུང་བས། སུས་གཤོལ་བཏབ་ཀྱང་མི་ཉན་པར་ད་
 ལྟ་རང་ཁོ་ནར་འཆི་བའི་གྲབས་བྱེད་པ་ལས་གསོན་པའི་གྲབས་ཡེ་མི་བྱེད་པ་
 ཞིག་འབྱུང་ལ། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་མྱོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་འབྱུང་བར་གདའ་ནའང་། དེར་སངས་སྤྱད་པོན་ཆོས་རྗེ་བྱ་བལ་བར་གྲགས་
 པའི་ཤ་ཆ་ཆ་བའི་གྲོས་འདེབས་ཀྱིས་སྟོ་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསྐྱིང་བའི་གྲོས་འདེབས་
 བྱུང་བའི་དུས། ཆོས་ནས་གཞིགས་ན་མི་བདེན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་སྟོགས་ནས་
 བལྟས་ན་དེ་ཡང་བདེན་ཡོང་སྟམ་ནས་སྟོ་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོགས་པ་འདི་ཁོ་ན་མང་
 བར་སྤང་བས། དེ་ལྟ་ན་འཛིག་རྟེན་སྟོགས་ནས་བདེན་ན་དེ་ལ་བདེན་པའི་སྟོ་

ཡུགས་གཏད་ཕྱིན་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བདེན་པའི་སྒོ་རྩ་བ་ནས་སྟོར་བཞིན་པ་ཡིན་
པས། དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་མི་ཆོལ་མི་ཡོང་བ་འདིས་སྡོན་པན་ཆད་
ཀྱི་མི་ཆོལ་ཟད་པ་འདིས་ཡིད་ཁོང་དུ་ཆུད། འདི་ལྟའི་སེམས་མ་བདེ་ཆེས་པ་
ལ་ཁག་ཅིག་གི་ས་སེམས་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོལ་འདིའི་མཐུན་འཇུག་ཙམ་ལོས་
དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱབ་པར་མི་འགལ་ཏེ། ཐོས་བསམ་ལ་མི་ཆོ་
བསྐྱལ། བསྟན་སྐྱབ་ཕྱི་ཟད་ཟད་དུ་བྱས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅི་བྱས་ཀྱང་བ ཏུབ་པོ་བཟེལ་ཡང་། ཆོལ་འདིའི་
འདོད་ཡོན་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ཆགས་སྣང་གི་སྒོ་མ་ལོག་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་
བསགས་ན་སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་། བསྟེད་རིམ་ལ་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོར་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་བྱད་པར་ཅན་མང་པོ་རན་སོང་དུ་
སྐྱེས་པར་གསུང་རབ་ནས་བཤད་གདའ་བས་ཅི་ལྟར་ཡིད་གསོས་ཀྱང་བདེན་
བསམ་པ་མ་བྱུང་། དེང་སང་ཁག་ཅིག་གིས་མི་ལམ་གྱི་ལྟམས་མ་འོངས་པའི་
འོག་འགྱུར་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཡོད་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོམ་ཞིང་།
རང་སྟོད་ལམ་གྱི་དུས་མེ་རྟོག་གི་ཆར་དང་། རང་ངམ་རང་དང་འབྲེལ་བའི་གང་
ཟག་གི་བ་ལ་རིང་བསྐལ་སོགས་བྱུང་བ་ཙམ་ལ་སྒོ་གདེང་བཀལ་ནས་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་འཛོལ་ཉོག་ཏུ་སྟོད་པ་ལ་ཡ་མི་ང་བར་། ཆོས་ནས་
བཤད་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྤ་མོ་ཀུན་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི།

རང་ཅག་གཏུང་བརྒྱད་བཟང་པོ་དང་ཐུགས་དམ་བཟང་པོ་ཀུན་དང་། བསྟན་པ་
ལ་བསམ་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ལ་འབྲུང་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟའི་སྒྲིན་གྱིས་གོས་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཆོ་རིལ་མི་དག་བ་ལ་སྒྲུལ་ནས་གི་ཆད་སོགས་སྐྱེན་ཐུག་བྱུང་དུས་
དགོངས་རྫོགས་དང་རྟེན་བཞེངས་དང་དུས་མཆོད་འཛིན་པའི་དག་བར་བསྟན་
ནས་སྤྲུང་མི་དག་བ་སྤྲུབས་ཅི་ཆེ་ཆེ་ལ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་
བྱེད་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གདའ་བ་འདི་ལ་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་
ཆོད་ཙམ་ལས། ཅུང་ཟད་རིག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྒྲིན་ངན་པའི་མཚང་དོལ་གྱིས་
དོགས་ནས་བཟང་རྒྱུའི་རྒྱན་རིབ་བྱེད་པ་འདི་ཀུན་ཆོ་རབས་བྱི་མ་ཡོད་པ་བདེན་
མི་བདེན་གྱི་ཆོས་ཙམ་ཡང་མ་བོས་པར་སྒྲུང་། མདོར་ན་གཉེན་ཉེ་བ་ཡུལ་
སྒྲིགས་བྲུ་དགོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ཟེར་བའི་དོན། དེ་དག་གིས་ཕན་
གང་བཏགས་ཆོ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་བདེ་འབྱོར་
ཐམས་ཅད་གཞོད་པ་བསྒྲུལ་བའི་གཤེད་མ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་གོ་བར་། དེར་སང་
ཕ་མ་དང་གཉེན་འདུན་ཡུལ་དགོན་སོགས་ལ་སྒྲོ་ལོག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་
ཕན་འདོགས་བསྒྲུབ་པའི་བྲེལ་བས་ཡིད་སྒྲོ་བ་སེམས་སུན་ཆོས་པས། ད་དད་
གཞི་ཆེ་བའི་ཆེས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་རེ་སྟེག་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། རྒྱན་ལས་གྱིས་རང་
ཉིད་གང་དུ་བྱིན་ན་ཁ་བཙན་སྒོ་དྲག་པ་རེ་བཙལ་ཏེ། དེར་བྱིན་ནས་གང་ལ་
གཞོད་པ་སྒྲུལ་བྱུབ་པའི་ཁ་དྲག་རེ་བྱུང་བ་ན། ད་ཐུགས་དམ་སྤྲུང་ཞིང་སོ་སོད་པ་

ཚས་འཕེལ་བ་སྐྱབས་པ་ཅན་ཞིག་ལྟར་ཟེར་བ་འདི་འདྲའི་གོ་འཕང་རེ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་མ་གཏོགས། ཡུལ་གནས་གང་དུ་སྤྱིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་
ཅད་ལ་སྐྱེ་ཤིང་འཆི་མེད་པ་བཅའ་གྲིས་མི་རྟོག་པ། ཡོད་པ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་
ཐུབ། མཛའ་བ་དང་བྲལ་གྱིས་དོགས་པ། མི་མཛའ་བ་དང་ཐུན་གྱི་དོགས་པའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་ཁོ་ནར་མཐོང་སྟེ། ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ན་འདི་ལྟ་
ལུང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆུང་དུར་འདུག་ནའང་སྒན་བཟོད་སྤྲུགས་མེད་པའི་མྱོང་
བས་ཉ་བྱེ་ཆོན་དུ་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་མི་བཟོད་བཟོད་ཀྱི་བློ་མ་སྐྱེས་པར། ཡུལ་
གནས་གང་ན་སྤྱིན་པའི་ཟང་ཟང་གི་རྟོག་པ་རེ་མཐོང་བ་ན། འདི་ང་ལ་ཨེ་ཡོང་
ངས་ཨེ་ཐོབ་སྟམ་པའི་བསམ་སྦྱོར་འདི་ལས་མེད་པ་ལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་སྐྱབས་པ་པོར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ཀྱན་ལ་དགོས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་སྟམ་
པའི་སེམས་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་སྒོ་
གསུམ་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བའི་བསྐྱབས་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་སྐྱ་
གཅིག་ཀྱང་བསགས་སྐྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་མ་སོང་བས་ཡིད་གིན་ཏུ་མ་བདེ་ཞིང་།
ཚས་འཆད་པ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྦྱད་པ་ཀྱུན་ཀྱང་རང་གི་ཁ་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་
ལག་ཆ་ཅོམ་དུ་ཟད་པས་དད་ཅན་བསྐྱེས་པའི་ལས་ངན་བསགས་འདུག་པའི་
ངེས་པ་གཏིང་ནས་འདྲོངས་ལྟར་བས་བླ་མ་དགོན་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་སྟན་དུ་གསོལ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིན་ཆད་ཁོ་བོ་མི་བསྐྱོད་རྟོ་རྟེ་དེ་ཞལ་ཡང་མ་

འཇལ། ཐུགས་ལ་ཅི་འདྲ་དགོངས། གསུང་ཡང་མ་ཐོས། མཛད་པ་ནམ་ཐར་ཅི་
འདྲ་ཡོད་སྟམ་པ་ཀུན་ལ་ཁོ་བོ་རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྱོད་པ་སྟིང་ཐག་
པ་ནས་གང་ཤར་སྒྲིབ་མེད་གསལ་བར་བཤད་ཡོད་པས་བདག་དང་མ་སྦྲད་པ་
ནམས་ལའང་རྗེས་ནས་ཁ་ཆེམས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་བའི་དཔེས་ཆོས་བྱེད་ལོལ་ཀུན་
ཀྱང་པལ་ཆེར་ལམ་དུ་འགོ་མི་འགོ་བརྟག་དགོས་པའི་འཕྲིག་ཅུད་པར་འགྱུར་
རམ་སྟམ་མོ། །འདི་ལྟར་བྲིས་པའི་དགོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པའི་རྒྱུར་བསྐྱོལོ། །།ཕྱ་ཁྱིམ་ཐུང་གཏུ། མདུལ།

༄༅། །དད་ལྷན་འགའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་བྱར་གདམས་པ་བཞུགས།

སྐབས་མཆོག་བསྐྱབ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ། །རྗེ་བཙུན་ཅ་བ་བརྒྱད་
བཅས་སྤྲུལ་ལ། །སྟིང་ནས་སྐབས་ལུ་མ་ཆན་འགོ་བ་ནམས། །བདག་གིས་
རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་བྱ། །སྒྱི་བོའི་གཙུག་ན་བཙུམ་ལྷན་དོ་རྗེ་
སེམས། །རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་མཆོན། །གནས་གསུམ་འབྲུ་
གསུམ་འོད་འཕྲོད་ཡེ་ཤེས་དངས། །དམ་ཆོག་པ་དང་དབྱེར་མེད་སྤར་ཡང་འོད།
།འཕྲོས་པ་བདེ་གཤེགས་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་དངས་ནས། །དབང་བསྐྱར་རྒྱས་
བཏབ་ཐུགས་ཀར་ལྷ་གདན་ལ། །རྩྱུ་ཡིག་མཐའ་མར་ཡིག་བརྒྱས་རབ་ཏུ་

བསྐྱོར། །དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་མཁའ་མཉམ་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། །བདེ་གཤེགས་
སྐས་དང་བཅས་པ་མཆོད་པར་བྱས། །སྒྲར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་
ནི། །བདེ་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་ཤར། །མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཀྱན་
གྱི་རྒྱུད་ལ་འཕོས། །དེ་ཆོ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །དཔལ་ལྡན་སྒྲ་
མ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་དང་སྤྱིར་ཁར་འབྲལ་མེད་
བཞུགས། །སྒྲ་བཞིའི་དབང་ཕྱག་དབང་བཞི་བསྐྱར་ཏུ་གསོལ། །དགའ་བཞི་
སྟོང་བཞི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་པ་བཞིས་ལེགས་པར་བྱངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི།
།འོད་གསལ་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོར་འགོ་བ་ཀྱན། །བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གྲུབ་
གྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་དག་སྟོང་ཡེ་ཤེས་སངས་ཀུན་ལ་བ་བཏབ་པའི་ངོར་
བགྱིས་པའོ། །བདག་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་གར་མཁན་པོས། །དུས་ད་ལྟ་མི་
ལུས་ཅམ་པོར་གྱུར། །ད་ལོ་ལྷ་ཞག་ཤས་མི་བརྟེན་པར། །སློག་ནམ་འགགས་ཆ་
མེད་ངན་སོང་འགོ། །འདི་ཐག་ཆོད་སྟོ་ལ་བཟོད་ཐབས་གོགས། །གཉིན་
བཤེས་བཙུ་གདུང་འབྲལ་མེད་སོ། །གཏན་སྡུག་བསྐྱལ་མཐར་མེད་བྱ་བ་ཟིན།
།དེ་བྱས་མཐོང་མ་རྒྱལ་ཡིན་པར་གོ །མ་རྒྱལ་རྣམས་རང་སློག་རང་གིས་གཙོད།
།འདི་བསྐྱོག་པར་མ་ཐུབ་སེམས་ཀྱི་གཙོང་དྭ་ །གཙོང་དམ་པོས་ཟིན་པའི་རྣམ་པ་
ལས། །ཉིན་མཆོན་མེད་མི་ལམ་ནང་དུ་ཡང་། །ན་ཆ་དྲག་པོ་མ་རྩེད་པར། །བར་
མཆོས་མེད་པའི་སློག་ཅུ་བཟེ། །འདི་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་ཡིད་མ་བདེ། །ད་

སྤྲུག་བསྐྱེལ་དྲག་པོས་མཁར་ཐོག་འདིར། །ཆོས་བརྒྱད་སྦྱོན་དང་འབྲུག་པོས་ཟིན།
།སྤྲུག་བསྐྱེལ་དྲག་ཟས་སྦྱིད་དུ་འབྲུལ། །ཞིམ་ལྗོངས་བྱ་ནས་མི་ཆོེ་འབྱིད། །འདི་
བཅོས་མེད་ཡིན་ལ་ཉད་སོར་ལུས། །ལས་དགེ་བ་བཟང་པོ་ཡར་བཞག་ནས།
།ལུས་སྤར་གོག་སྦྱབ་པའི་བྲེལ་ལུགས་དང་། །གྲོགས་དམ་པ་བཟང་པོ་ཡར་
བཞག་ནས། །དུམ་ལ་བསྐྱེད་འཛིགས་པ་འཆོེལ་ལུགས་སོགས། །འདི་ལས་
མཐའ་གོ་ལོ་བྱ་བར་ཟད། །དམ་ཆུན་སྦྱོན་པ་མང་ལུགས་དང་། །དེ་སངས་དུས་
མེད་པའི་སྦྱོད་པ་རྣམས། །མཐའ་མེད་ནམ་མཁའ་གང་བའི་དུས། །འདི་བྱ་འདི་
བྱེད་མི་འདུག་པས། །སེམས་རྩོལ་ལས་ཀྱང་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། །གཏན་རྒྱན་ཆད་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །དམ་ཆུང་དྲག་པོ་འདིར་བལྟས་ན། །སེམས་གཏན་
ཞིག་འགོ་བཅོམ་དུ་ཡོད། །རྒྱལ་དེ་འདྲའི་ལུགས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྲན། །པ་སངས་
རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་ཤར། །དམ་ཆུང་དྲག་པོ་བསྒྲོག་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་སོ།

༡༡། །ཡིག་མཁན་དགོན་མཆོག་བཟང་པོ་ལ་གདམས་པ།

ཡོངས་འཛིན་ནམ་མཁའི་བུ་མོ་སྤྱོད་བསངས་མ། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་གཙུག་འོར་
སྦྱིན་དཀར་དང་། །ཟབ་མོ་སྒྲོམས་པའི་འཇའ་འོད་རྣ་ཆ་ཅན། །ལེགས་བཅད་
ཉིན་མོའི་སྦྱེས་བྱར་ཕྱོགས་དེར་མོས། །གཟུགས་སྤྱོད་སྤྲུག་གཟི་བརྒྱན་སྒྲོམས་
གཞོན་ལྷ་ཡང་། །སྤྱོད་པོའི་མིང་ཅན་དུས་ཀྱིས་བྱང་བྱར་བྱེད། །ས་འཛིན་རྣམ་

དཀར་ཁ་དོག་བསྐྱབས་པ་ནས། །སྤྱོགས་གཞན་སྤང་བ་འབྱེད་ལ་རིངས་དེར་
མོས། །མ་ལུས་ཡོན་ཏན་གྱིས་དུབ་ནོར་འཛིན་ལ། །ཕན་བདེའི་ཚུགས་ཏེར་
སྐྱབས་བཞེའི་སྐྱར་གས་ཅན། །ཐུབ་དབང་ཚོས་འཁོར་བསྐྱར་བཞིན་གཅིག་གི་
སོ། །ཁྱུ་དང་མི་ཁྱུ་བརྟན་ས་གང་དེར་མོས། །དཔལ་ལྷན་བསོད་ནམས་འབྲི་
གིང་དར་བ་ལས། །བདེ་ཆེན་ཡངས་པའི་ཡལ་འདབ་གྱིས་བཏག་པའི །བཀའ་
དྲིན་མེ་ཏོག་སྤེལ་བའི་བཀོད་ལེགས་གིང་། །སྦྱོང་བུའི་ནགས་ཀྱི་དབང་པོའི་
མཆོག་དེར་མོས། །མུ་ངན་སྦྱོན་གྱི་ཆ་ནམས་གིན་ཏུ་རིད། །སྦྱིང་ཇེའི་བདེན་པ་
གང་བའི་འཚོ་བ་འབྱོར། །ངན་པའི་བསྐྱུས་པ་འགོག་པའི་བྱན་པ་ཅན། །དང་
སྟོང་ཀན་པོ་མཁའ་ལ་འགོ་དེར་མོས། །ངན་རྟོགས་ན་བར་མཆོག་ཏུ་གནོད་བྱེད་
པ། །གཉེན་པོ་གོམས་པའི་སྐྱབས་གསུམ་རོལ་མོ་མཁའ། །སྤྱོད་བཟང་སྦྱིན་གྱིས་
གསང་བཞིན་ལྷང་བྱེད་པ། །གདུང་བྲལ་ཡིད་ལ་དབྱིས་འབྱིན་གང་དེར་མོས།
།ལུན་ཆོགས་མོས་པའི་ཀུན་གསལ་དོར་ན། །ལེགས་དབྱེད་རྟ་ལྷང་རོལ་པའི་
གོམས་སྟོབས་གྱིས། །ཐུགས་ཇེའི་ས་གཞིར་སྐལ་ལྷན་ལྷུང་ལ། །བཞད་བྱེད་
འཆར་ཀའི་མདངས་འཛིན་དེ་ལ་མོས། །གཙུག་ན་སྤྲོ་བ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
བརྟན་སྟོང་། །གང་གི་ཞབས་མེན་པདྨར་གཅིག་བསྐྱུས་པས། །ང་རོའི་སྦྱོམས་
བཅས་ཅོད་པན་འགོལ་བར་བྱེད། །དེ་ལྟའི་མི་འཛིགས་སྟོབས་པ་ཅན་དེར་མོས།
།དཔལ་ལྷན་སྦྱན་གྲགས་དཀར་པོའི་རི་མོ་ནི། །ཡོན་ཏན་བདེ་འབྱུང་རལ་ཅེར་

གྲིས་པ་ལས། །ས་ལ་བདུད་ཅིའི་ཆར་བ་སྟོན་བྱེད་པ། །འགྲོ་བའི་རྒྱན་དུ་བཀོད་
པ་འབྲ་དེར་མོས། །རིག་གནས་སྟོས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཅེ་ཚོད་དང་། །ཏིང་འཛིན་
ནང་རབས་གསང་བའི་ལྟ་འབངས་ཀྱིས། །འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་བློ་འཚལ་
གྱིས་དབེན་པར། །སྦྱོང་བྱེད་དགོ་བའི་དབང་ལྷན་དེ་ལ་མོས། །བདག་ནི་སྡེ་
སྟོད་གསུམ་གཤམ་ནལ་འབྱོར་ཐོབ། །རྗེ་བཙུན་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་དད་པ་
སྦྱེས། །འོད་དབག་མེད་མགོན་དྲུང་དུ་སྦྱེ་བ་བྱས། །དེ་ལྟའི་སྟོན་ལམ་ས་བོན་
དེར་འདིར་བཏབ། །གཅིག་ཏུ་དད་པ་བརྟན་པོའི་དགོན་མཚོག་བཟང་།
།དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་སྟོལ་ལ་ཆུད་པར་ཤོག །ཅིས་གདམས་སོ།

༄༅། །རབ་འབྱམས་པ་སྡེ་བདུན་ལ་གདམས་པའི་སྒྲ།

གཞན་སྟོ་དང་འཚམ་འཆར་བའི་ལུས་འདི་ཡང་། །མི་བསྐྱོད་དགའ་བའི་ཡིད་
གྱིས་བཟུང་བྱས་ཏེ། །གངས་ཅན་རི་བོའི་ཞོལ་འདིར་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་། །རང་
གཞན་གང་ལའང་བདག་གིས་པན་མ་ཐུར། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་
། །དགོ་ཅ་སྟོན་པའི་ལུས་སེམས་དར་བ་ལ། །གསུང་རབ་དགོངས་དོན་རི་
བཞིན་ཐེག་པའི་ཁུར། །གཞན་གྱིས་ཅུལ་བ་མིན་ཀྱང་རང་གིས་ཐོབ། །འོན་

ཀྱང་ཆགས་སྒྲུབ་བའི་འཁོར་དག་པ། །འཆལ་ཚུལ་སྦྱངས་པའི་སློ་མིག་དག་
པའི་སློབ། །གཟུར་ག བས་འགའ་ཡི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། །བདག་གིས་གསལ་
བར་མ་རུས་ཤིན་ཏུ་འོངས། །འཁོར་འཁོར་པའི་ཆན་པོ་སྡེ་བདུན་པ། ཐོས་
བསམ་དག་པའི་རྒྱད་སྦྱངས་དག་སློང་གི །དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཁྱོད་སྐལ་བ་
བཟང་། །དེ་འདྲའི་དལ་བ་བསྐྱེད་པར་རྟེན་པར་དགའ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མིང་
གཟུགས་ཀྱིས་འབྲུལ་བའི། །བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལ་རབ་འབྱམས་མིང་ཐོགས་
ཀྱང་། །ཁྱིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆོ། །དབང་མེད་པ་མའི་དག་གིས་
བཅིངས་པ་ནི། །རྒྱལ་པོའི་ཐུན་བྲིམས་དག་ལ་བཞག་པ་འདྲ། །དེ་འདྲའི་རབ་
བྱུང་རབ་བྱུང་ཚད་ལྡན་ཅི། །ཆོགས་ཀྱི་སྐལ་བར་རྟེན་ཕྱིར་གསུངས་རབ་ལ།
།སློག་པའི་ཁ་བཏོན་སློབ་པར་བྱེད་ན་ཡང་། །སློབ་དཔོན་དགྲར་ལྟར་གསུང་
རབ་དག་ལ་སྒྲུབ་། །སློས་མི་ལྟོགས་པར་ཁ་བཏོན་བྱེད་པ་ཅམ། །ཁྱིམ་པའི་
དཔལ་འབྱོར་མཐོང་ན་ཁྱིམ་པར་སློན། །བྱུང་མེད་སྦྱ་རྩལ་མཐོང་ན་དེ་ལ་སློན།
།རྟེན་བཀྱར་ལྡན་པའི་རབ་བྱུང་ལྟར་སྒྲུབ་བ། །མཐོང་ན་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སློན་
པ་འདེབས། །ན་གཞོན་འདོད་པ་སྟོང་ལ་ཞེན་འཐས་ཞིང་། གྲོགས་དང་འོངས་
སྟོན་ཕྱིར་དུ་ལུས་སློག་ཀྱང་། །མི་འཕངས་ཟས་གོས་ཅམ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། །བྲ་

ས་ཚོང་དུས་ཐགས་བཞིན་འབྲན་པར་རུས། །རང་གི་ཚོ་ནི་ཟད་པར་མ་སྐབ་
བཞིན། །གཞན་གྱི་ཚོ་ཡང་ཆགས་སྒང་ངང་ཉིད་དུ། །ཟད་པའི་དམིགས་སྐྱེན་
བྱེད་པའི་ཚོགས་ཁྲོད་དུ། །ཉིན་མཚན་གྲུ་ཚོ་འབྱིན་པའི་ངལ་བ་ཅན། །རང་གི་
མཁན་སློབ་དང་བཅས་སླ་མ་ལ། །མཉམ་དུ་འགྲོགས་པས་ཤགས་ངན་ངག་
ཀུལ་འབྱེད། །རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་ལ་སྤྲག་དོག་ཅིང་། །གཞན་གྱི་དགེ་བ་
བྱེད་ལ་མིག་སེར་ཅན། །སྤྱིང་ནས་བརྩེ་བའི་པ་མས་བསྐྱར་བ་དེ། །སྤྲིག་ཅན་
སྤྲིག་བ་བྱེད་པའི་གྲོགས་རྣམས་དང་། །ཚོགས་ནས་མི་དགའི་དུས་མཚན་དགའ་
སྟོན་བྱེད། །སྟོན་དུ་རང་སློ་ལད་པས་མ་ཚིམ་པར། །སྟོག་ནས་གཞན་སློ་བསྐྱད་
ཕྱིར་ཕྱོས་འགྲུར་སོགས། །བསྐྱབས་ནས་རང་གི་སྟོད་ཚུལ་དེ་དག་ནི། །སྟོན་
བྱོན་མཛད་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་སྟོགས། །སླ་མ་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་སྟོན་འཛིན་མ།
དོན་མེད་སྤྲིག་པས་འབྲེལ་བའི་སྟེ་ངན་གྱི། །སྟོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཉིད་དུ་སྤྲགས་
བྱས་ནས། །གཟུར་ནས་གཞན་ལ་བཤད་པའི་ངོ་མོད་ཅན། །ལོ་འགའ་ཚ་གྱང་
རིག་པ་སྟོང་བྱས་ནས། །ནམ་ཞིག་གཞན་གྱི་བཀྱར་སྟེ་ཐོབ་སྐྱད་དུ་ངག་ཀུལ་
ཚིག་རྩལ་སྤྲ་མ་དང་འདྲེས་པའི། །སྟོ་བཤར་སྟོ་གླིང་འདིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ཡིན།
།བརྩེ་བས་བསྐྱབས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དམ་པ་ལ། །རྩུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་མགྲུ་བར་

མ་གྱུར་ན། །སློབ་དཔོན་ཉིད་ལ་དབྱ་དང་སྤང་བྱས་ནས། རང་གི་སློབ་དཔོན་
ཆོག་ས་སུ་སུན་འབྱིན་བྱེད། །ཉིན་མཆོན་འདོན་པོ་གོས་པའི་ཆོག་སྤང་ཅན།
།ཆོས་པ་སུས་ཀྱང་ཤེས་པ་མེད་སྟུང་ནས། །སྟོམ་བཙོན་ཀྱན་ལ་བ་སྤྱང་ལྟར་
བལྟ་ཞིང་། །རང་ཉིད་ཀྱན་མཁུན་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་སྟོམ། །རང་དང་ཉི་བའི་
གྲོགས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་བསྐྱས་ནས། །དོན་མེད་མི་ལ་གཞོད་པའི་གྲོགས་མང་པོ།
།མངོན་གྲོག་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་སྐྱབ་སྐྱབ་ནས། །སྟིང་རྗེའི་གནས་གྱུར་རྒྱལ་ས་
ལ་གཞོད་པ་སྤྱིན། །མང་པོའི་བྱོད་དུ་ལོ་མང་ལོན་པ་འགའ། །ངོ་ཆ་བྲིལ་ཡོད་
བག་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཤོར་ནས། །སྤྱར་ཡང་འདུ་ལོང་ཆེ་བའི་གྲུ་རྒྱལ་ས་སུ། །ཁླ་རེ་
ཅོམ་ལ་ལོང་གཏམ་བྱེད་དུ་འགོ། །རི་ཅོམ་བསྐྱབས་ཀྱང་རང་གི་དོན་བཟང་དང་
། །གཞན་གྱི་དོན་མཆོག་གཉིས་ཀ་མ་འབྱུང་ནས། །དགོ་འདུན་འདུ་བའི་གཞི་
བྱང་མ་ཐག །ལམ་སྟོལ་བྱོད་དུ་བྱི་འ །བྱམ་རྒྱལ་པ་འདྲ། །ནམ་ཞིག་གྲོགས་གྱི་
དགོ་རྒྱན་རབ་འབྱུངས་པ། །སྤྱི་ལས་མཛོད་ཅིག་ཐོང་འདི་དཔུས་བསྐྱར་ཞིག་
།ཞེས་བསྐྱལ་ནང་རྗེའི་བྱིམ་གྱི་བདག་མོ་ལ། །སྤྱིད་གཞུགས་པར་འབུལ་བའི་
གཏམ་ཁ་ལོ། །ཉོན་མོངས་དྲག་ཏུ་འབར་བའི་བཙུན་རྒྱུང་དང་། །ཁོར་ལ་གིན་ཏུ་
སྤྱང་བའི་རབ་བྱུང་རྒྱན། །དུ་མ་འདུས་པའི་གྲལ་མགོར་རང་གི་སེམས།

ཁྲགས་སོགས་སྒོད་བག་གཡང་བས་འཆད་ཉན་བྱེད། །ཐུན་ཚོད་རྣམས་ལ་
བཟའ་བརྟུང་བཀོད་པ་དང་། །སྤྲོ་བྱི་བྱི་ཡོན་བདག་ངོ་འཛིན་ཞིང་། །གུང་ཐུན་
ཐྱི་ཐུན་དག་དཔོད་དཔེ་ཆ་གྲོག་། །གཞན་དུ་ཆོ་འདིའི་རྣམ་པར་གཡང་བས་བྱིར།
གྲོགས་མེད་པ་ན་སྤོད་པར་མི་ཚུགས་གིང་། །གཞན་ངོར་ཆག་མེད་ཙམ་གྱི་ཁ་
བཏོན་དང་། །དགོངས་སྟོ་ཆང་ཙམ་སྤངས་ནས་སྤོབ་མ་ལ། །སྤང་ལྷགས་ལུས་
དག་ཡིད་ལ་རབ་རྟུ་འཆོ། །ལ་ལར་ནང་རྗེའི་སྣ་ཚོགས་གོ་འཕང་ནི། །ཆད་
གཉེར་སྤྲིག་པའི་བདག་སྐྱེན་ཐོབ་པ་ན། །དགོ་སྤྱོད་གཟུག་བརྟན་མང་པོའི་
མགོར་འདུག་ནས། །འོག་འཆོའི་དངོས་པོ་རབ་རྟུ་འཕེལ་བར་བྱེད། །བྲ་པ་
དགོན་ནས་གང་དུ་སྤོད་ན་ཡང་། །རིགས་དང་སྤོབ་དཔོན་གྱ་ཚན་སོ་སོ་ཡི། །སྤེ་
རིགས་ཚོད་ནས་རྟག་རྟུ་བྱུག་རྩའི་སེམས། །སྤོ་ལ་གཤིན་ནས་གཉིད་ཀྱང་ལོག་
མི་བྱེད། །ཁྲ་བ་རེ་ཙམ་དཔེ་ཆ་བལྟ་བ་འདིར། །དབེན་པར་སྤོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་
གཞན་སྤོན་གྱིང་། །ཡལ་ཆེར་གཞན་ལས་ལྟག་པ་བྱེད་སྟམ་པའི། །སྤང་གས་ཁོ་
ནའི་དབང་གིས་དུས་ཚོད་འདའ། །འཁོར་སྤོབ་དགོན་གནས་བཅང་བེང་མཐུན་
སྐྱེན་ལ། །ཆོག་མི་ཤེས་པར་སྤྱབ་པའི་ལས་ཐབས་ནི། །སྤོ་བ་བཟོད་ཅིང་ཆོགས་
ཆེན་འབད་པས་སྤྱབས། །དེ་བྱིར་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་བྱེད། །འདི་

འདྲའི་ཚུལ་གྱི་ཐོས་པ་བྱེད་པ་ཡང་། །ཟས་བཟང་དུག་དང་འདྲེས་པ་ཟ་བ་ལྟར།
།ཆོས་མིན་ཆོས་སུ་སྒྲོམ་པའི་དགོ་སྦྱང་གི། །ཆོས་པའི་གཟུགས་ལ་ཆོས་མིན་ཉིད་
དུ་བསྐྱལ། །དགོ་སྦྱང་སོ་སོར་གྱུར་ཀྱང་ཡམ་པ་ཡི། །སྒྲོམ་པོ་ནས་བཟུང་ལྟག་མ་
དང་བཅས་པ། །རྒྱད་ལ་བྱུང་བ་རང་རང་ཆོག་ཡི། །སྒྲོ་ནས་བྱིར་བཅོས་གང་
ཡང་མེད་བཞིན་དུ། །གསོ་སྦྱང་ཆོན་དག་པའི་ཁས་ལེན་བྱེད། །འདི་འདྲའི་ཚུལ་
གྱིས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཐོབ། །ཉེས་ལུང་སྟོན་པའི་ཆོག་མཁན་ནི་གཏེར་བཞིན་སྟེད།
།ལ་དོར་ལྟག་ཆོད་ཡོན་ཏན་ཡིན་སྟམ་ནས། །ཆོག་ས་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱན་མཛན་
བཞིན་དུ་འཆར། །འབྲལ་དུ་རང་ཉམས་དགའ་སྟེ་རང་ལ་བསྐྱུས། །སྟེ་སྟོད་ཇི་
ཅམ་ཤེས་པའི་ཆོས་དེ་ཡིས། །རང་གི་ཉོན་མོངས་ལྟག་པར་སྟོབས་ལྟན་དེ།
།དང་པོར་བརྟལ་ནས་རིམ་བཞིན་རང་ཉིད་ལ། །རེ་སྟོས་བཅས་པའི་སྟོབ་མ་
གང་ཡིན་པ། །ཁེ་དྲགས་སྤངས་ནས་རང་སེམས་ནང་ཉིད་དུ། །དགོས་མེད་དྲན་
དུ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པར། །ལུས་ལ་ག་དར་ལ་སོགས་བྱེད་འཇུག་ཅིང་། །ཐལ་
སྟེབ་སྒྲུང་ཤས་ལ་སོགས་སྟོབ་བྱེད་པ། །འབྱུང་པོའི་དཔོན་སྟོབ་ཉོན་མོངས་
གདོན་གྱིས་ཐེབས། །རིགས་མཐུན་ལས་གྱིས་བསྐྱུས་རྣམས་ཆོག་ས་བྱས་ནས།
།སྟོབ་དཔོན་གྱ་སའི་སྟོན་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས། །དེར་ཡང་རང་གི་སྟོ་

བཞིན་མ་འགྲུབ་པས། །གཞན་དུ་སློབ་དཔོན་གྲ་ས་དང་བཅས་པ། །གསར་དུ་
འཚོལ་བའི་ངལ་བ་མང་དུ་བྱེད། །ཆོ་བུང་གཅིག་ལ་རང་རྒྱུད་དམ་ཚེས་དང་།
།འདྲེ་བར་དགོས་ནས་མི་བྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །ལོ་མང་དུ་གཙུ་ཅམ་ཞིག་ལོན་
བའི་ཆོ་བསྐྱེད་སྤངས་སྤོམ་གནས་སྤོམ་པའི་ལག་རྗེས་དེས། །སྤེ་བའི་གྲལ་དུ་
ཤགས་མཁན་སྐལ་བ་ཐོབ། །ལལ་ཆེར་སྤེ་དགོན་དེ་ཡི་བླ་མ་རྒྱ། །བྱུང་ནས་རྩ་
བའི་སྤོམ་པ་མེད་བྱས་ཀྱང་། །ད་དུང་དགོ་འདུན་ལས་ལ་འདུ་བ་དང་། །འདུས་
ནས་ཟང་ཟིང་རྟེན་པ་ཚད་མེད་བསྟ། །རྟེན་པ་དེས་ཀྱང་སྤེ་རིས་མའུན་མ་རྒྱབ།
།འདི་འདྲའི་དགོ་བཤེས་མིང་གིས་མཚོན་པ་མང་། །སྤོན་ཆད་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་
དེ་ཅམ་ཡིན། །ཕྱིན་ཆད་འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་བཤད། །འདི་ཡི་
ཚུལ་ལས་མི་འདྲའི་དགོ་སྤྱོད་གིས། །དཀོན་མཚོག་ལ་དད་ཡོན་སྤངས་སྤོམ་པ་ནི་
།རང་ལ་རང་གིས་རྩུན་ཆེན་མ་བཏང་ངམ། །ཚུལ་འཆལ་དག་གིས་དགོ་འདུན་
ས་གཞི་ལ། །གོམ་པ་གང་དང་ཁམ་གང་བཟའ་བར་ཡང་། །མི་རུང་ལྷགས་
བསྐྱེད་ཐང་ལ་བགོད་པ་དང་། །ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་བཟའ་དགོས་
པའི་། །རྣམ་སྤྱོན་འབྱུང་བ་བསྟུ་མེད་མ་ཡིན་ནམ། །རང་སྤྱིག་བྱས་པ་གཞན་ལ་
གསང་བྱབ་པ། །ཁོ་ནས་རྣམ་སྤྱོན་དུ་ཁ་མི་སྤྱོད་ན། །བཏགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་

ཁྱོད་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་སྤྱད་མི་བྱེད་པར། །གནམ་
ལྷགས་ཐོག་ཏུ་བབས་འདྲ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་། །སྟོན་ཀྱི་སྒྲེ་བ་རྣམས་སུ་འདི་འདྲའི་
ལས། བསགས་པས་ད་ལྟ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ན་ཡང་། །ཆོས་མིན་ངང་དུ་མི་ཆོ་
བསྐྱལ་བ་ལས། །ཆོས་ཐུན་ཙམ་རེ་ཉན་པའི་དགེ་བ་ལ། །རང་མཐོང་སྒྲིས་ནས་
ཆོས་མིན་ལ་གོམས་པས། །འདི་འདྲའི་ཚུལ་ལ་ད་ཡང་སྒྲེལ་བར་བྱེད། །སྒྲེ་བོ་
ངན་པའི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ལྟར་དུ་འཆི་བས་འཇིགས་པའི་ལོང་མེད་
དང་། །ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམས་ཀྱི་དངངས་པའི་མི། །ཆོ་འདིའི་དཔལ་
འབྱོར་མི་གཙང་ལྟར་མཐོང་ན། །གང་ལའང་དགོས་པ་མེད་པའི་སྒོ་བརྒྱུག་སྟེ།
།ཉེ་རིང་ཀུན་ལའང་རེ་སྟོས་སྟོ་བྱར་དུ། །བཅད་ནས་སུན་ཚུན་འབྲེལ་བ་རབ་
སྤངས་ཏེ། །ས་རྒྱས་མེད་པར་མི་རྒྱས་མེད་པ་ཡི། །སྤྱང་བོ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྒྲེ་
ན །གྲོགས་མེད་སྟོབ་མེད་སྦྱིན་བདག་མེད་བྱས་ཏེ། །གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཆིང་
བྱེད་མེད་པ་དང་། །སེམས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་མེད་པ་རྒྱ། །གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་
འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས། །འཆོ་བས་གང་དུ་ཕྱིན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པར། །ཡིད་
བདེ་འབའ་ཞིག་ངང་དུ་འདའ་བ་ནས། །རང་རྒྱད་འབྲུལ་བ་སྤང་བའི་བྱ་བ་ལ།
།ཉིན་ཆོན་ཀུན་ཏུ་དལ་བར་མི་སྟོན་པའི། །སྟོམ་པའི་ཡི་དམ་བྱང་ཞིག་སྟེ་བདུན་

པ། །ཆོ་འདིའི་ལ་སྟེད་བྲིམས་འཆལ་དད་མེད་ཅིང་། །ཀུན་ལ་བྱུང་གསོད་ལས་
འབྲས་མི་འཛེམས་པའི། རབ་འབྱམས་ཆོས་རྗེའི་མིང་གི་བཏགས་པ་ནི།
།གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་ཡལ་ཆེར་གང་བར་གྱུར། །སྟེ་བདུན་ཆད་མ་གཤམ་པའི་
འགྲུབ་འབྲས་ཀྱང་། །བྱ་བཏང་སྦྱེས་བྱའི་ནམ་ཐར་སྟགས་ན་ལེགས། །དུས་ངན་
ཉན་བཤད་སྟིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་།
།ཆགས་སྤང་དྲག་པོས་གཡེང་བའི་ནང་གཤེད་ན། །མར་མེ་བཞག་པ་མི་བཏན་རྗེ་
བཞིན་དུ། །དགེ་བ་རང་གིས་འགྲིབ་པར་གཤམ་པར་གྱིས། །དབྱངས་ཅན་བཟང་
པོས་རྗེ་བཞིན་གོ་ནས་སྒྲུས། །འདི་ལས་ལྷག་པའི་དམ་ཆོས་གཞན་ན་མེད། ཅེས་
སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་ཀུལ་ཁམས་ལུལ་སྒྲུ་རངས་ཀྱི་མཁས་པ་སྟེ་བདུན་རབ་འབྱམས་པ་ལ་གནང་བའོ། །

༄༅། །སྤྱི་མའི་ལམ་ལ་དགའ་བའི་སྟོབ་མ་ལ་གདམས་པ་ནི།

མི་འཕྲོག་དྲངས་བའི་སྟོ་ཡི་ནོར་བུ་ལས། །གྲུབ་པའི་མཆོད་སྟོང་འབར་བའི་དད་
པ་ནི། །སྒྲུལ་བ་མཆོག་གི་སྟིང་དུ་ལེགས་གནས་པ། །སྟོབ་བྱ་མོས་པའི་དབང་
ལྷན་དགེ་གྱུར་ཅིག །འདི་ན་ཀུན་བཏགས་སྒྲུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །རླུང་སྤང་
བདེན་འཛིན་ནམ་མཁའི་གཞལ་མེད་ཁང་། །འདུས་བྱས་ལྟར་སྤང་སྦྱེ་བ་སང་

གེའི་ཁྲིར། །འདུ་བྱེད་སྒྲེས་བྱ་ལང་ཚོ་དར་བ་གནས། །དེ་ནས་བག་ཆགས་
བརྟན་པའི་གཟི་ལྡན་གྱི། །མངོན་ཞེན་ལམས་བའི་མི་སྒོལ་ཆེན་པོའི་སྒོར།
།འབྱུལ་ལམས་ཡོད་སྒྲུང་རི་བོར་བྱ་ཡི་སྐས། །མངོན་པར་རྒྱུད་ནས་སྒྲོངས་པའི་
བུ་མོ་ནི། །ཆགས་པས་རྟག་ཏུ་འཇུག་མཐོང་སྒྲིང་རྗེའི་གནས། །འདི་ན་ནམ་
གྲོལ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱལ་རིགས་ནི། །ལྷོན་པ་སྤྲུལ་དོན་འབྱུང་མཐོན་པོ་ལ་ཟེར། །ལྷ་བྱ་
ལས་སྒྲེས་པ། །ཆོས་ཉིད་ལུས་མཆོག་ལྡན་པའི་རི་དྲགས་མིག །ཀྱུན་སྒྱུར་
འཆིང་བ་བཅོམ་པའི་ཤེད་སྐབས་ལ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་མིག་
དཀྱུས་རིང་། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱོར་པའི་རལ་པ་སྟུག །བདེ་ཆེན་རྗེས་སུ་
ཆགས་པའི་མཚུ་སྒྲོས་དམར། །ཡོངས་གྲུབ་གདོད་མའི་ཡན་ལག་མ་ལྷས་པར།
།གཙང་རྟག་བདེ་བའི་གཞོན་ཤས་ལེགས་པར་འཚོ། །དེ་ལྟའི་ལུན་ཚོགས་
མཛེངས་མོ་བདག་གི་གྲོགས། །བསྟེན་པར་འདོད་པའི་དོ་རྗེའི་ཆགས་པ་ཆེ།
།མངོན་པར་བརྒྱན་འདོད་དེ་ལ་འདི་ལྟར་སྟོད། །ཞེ་མ་སྐལ་བ་མཆོག་གི་མིང་པོ་
ཁྱོད། །མཁའ་སྒྲུང་ལམ་དུ་བགྱོད་པའི་བུ་མོ་འདི། །གཡོ་མེད་དོ་རྗེའི་ཤ་མིག་
དག་པ་དེས། །བདེ་བར་འཆིངས་ལ་སོ་སོར་བསྟུད་པ་ཡི། །ལྷ་ཡི་གཞལ་མེད་
ཁང་དེར་རལ་བསོར་རྟུག །དེ་ནས་སྒོ་ལྟའི་ཤེས་པ་དག་པའི་བྱལ། །ཟག་མེད་
དགའ་བདེ་སྒྲེས་བྱ་ལྟ་སྒྲོན་ལ། །གཞན་མཆོག་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བའི་
ཐབས། །རྣམ་ཀྱུན་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཟག་མེད་པོ། །སྟོང་ཆེན་སྟོམས་འཇུག་

དབུས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི། །ལག་པས་ལོང་ལ་གཞོམ་མེད་དོ་རྗེའི་དབང་།
།མངོན་པར་བཞག་ནས་སྤིང་གསུམ་དག་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་སྦྱང་བའི་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དེ། །དཔའ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་གོགས་མེད་གྲུབ་པར་གྱིས། །དེ་ནས་
འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་འཕོ་བའི་སེམས། །ཕྱི་ནང་དབྱེར་མེད་རྣམ་སྤྲིན་བག་
ཆགས་དང་། །བཅས་པའི་ལུས་ལ་འཕོ་མེད་སྒྲིམ་བྱས་ནས། །ཁྲུང་སེམས་དག་
པ་གཟོད་མའི་སློག་ཆེན་པོ། །ཡེ་ཤེས་རང་དབང་ཐོབ་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེས།
།ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དགའ་ལྷན་བྲིད་ནས་ནི། །སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་གནས་སུ་ཅེ་
བར་སོང་། །དེ་སོང་ནས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ལུས་འདི་ཡང་། །ཕྱི་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་
པ་མ་ཡིན་པས། །བརྟེན་ས་ཤེས་པ་འགགས་ན་དེར་སྤྲང་གི། །བརྟེན་པ་ལུས་
ཀྱང་མི་དམིགས་རང་གར་འགག། འདི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ་བྱུ་མོ་ཡི།
།རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལས་སྐྱེས་མཐོང་བས། །དག་དང་སྐལ་མཉམ་དག་
གི་བྱད་མེད་མཆོག། །དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་རྟག་ཏུ་རོལ། །ཡང་ན་སྒྲ་མ་ལ་
གནས་ཟག་མེད་ཀྱི། །ཁྲུང་ལྷ་ལྷན་པའི་ལུས་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ། །དད་པས་མགོན་
དུ་གཉེར་བའི་ཆོ་ག་གྱིས། །ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་ལུས་བཟང་ཉམས་མེད་པ།
།འགྱུར་མེད་མཚན་མའི་དྲི་ཡི་ཐིག་ལེ་ཅན། །ཆངས་དབང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་
ན་རྩུང་བཞིན། །རྟོག་མེད་ཡིད་ལ་བདེ་བའི་འགོ་འོང་ནི། །སྦྱོན་གཞན་མེད་པར་
ཡུན་དུ་རྒྱ་བ་གང་། །སྒྲ་མའི་མགོན་གྱི་མཐུ་ལས་ལེགས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་སྦྱོན་

རབས་བསྐྱོས་གར་སྤྲུག་གྲུ་ཡིན། །ཐུབ་དབང་ཞལ་གྱི་པད་ཚལ་དོ་ར་རྒྱ།
།ཐུགས་རྗེས་མངོན་པར་སྤྲུལ་པའི་དབྱངས་ཅན་མ། །འབུམ་ཐྱག་དག་གིས་
སིམ་བྱེད་རོལ་མོས་ནི། །ཡིད་གཞན་མཆོག་གི་ལམ་དུ་བསུ་བའི་ཕྱིར། །ནམ་
མཁའ་རལ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་འབྱོན་པར། །མཆོག་གི་རིག་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་དམ་པར་
སོང་། །ཡང་ན་པདྨའི་གདན་ཅན་སྐབས་གསུམ་མོ། །ཆགས་བྲལ་ཡིད་ལ་
མངོན་པར་གཙང་བ་ཡི། །སྟོག་གི་འཆོ་བ་བརྟན་བྱེད་གཅིག་པུ་ཞེས། །སྦྱོན་
མེད་ཆངས་སར་གསེར་གྱི་པ་ཏ་ཡིས། །མངོན་པར་སྤྲུས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་
བེལུས། །ལེགས་པར་མཆོན་པའི་སོར་མོ་མངོན་བཀྲ་བ་། །གཞན་དྲིང་མེད་པར་
ཡང་ཡང་ཐོབ་པ་ནས། །སྟིང་ལ་དགོས་དགུའི་འདོད་པ་འཛོལ་བྱེད་ཅིང་། །ཡིད་
ལ་རྟོག་པའི་གདུང་བ་ཚ་བ་ཡང་། །དྲི་བུལ་ཉ་རི་ཅན་ལུས་གྱི་གིབ། །ཡིད་བདེའི་
ལྗིང་ཁང་མཛེས་པ་དེ་ཉིད་དུ། །དགེ་བ་དྲང་བོའི་སེམས་ལྷན་བདེ་བ་སྦྱོང་།
།སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱི་ཕྱིར་བསལ་བའི་སྤྱང་ཡབ་དང་། །བདེ་བ་ཡང་ཡང་འགྲུགས་
པའི་བསིལ་ཡབ་གྱིས། །གཞོད་མེད་སེམས་པ་དབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པར།
།ཆགས་ཆེན་ཐེག་པའི་མལ་དུ་རྟག་གནས་ཏེ། །ལྷ་ངན་སྤངས་པའི་ལག་མཐིལ་
དུ་གྲུ་ལའི་འཆིམ་མཛོད་དུ་ཕྱི་ལྷས་ནང་བསལ་དུ་དབྱུ་ལ། །དར་ལ་འཇམ་པོར་འགྲམ་པའི་
ངོས་གཏད་དེ། །ཡིད་འོང་ལྷས་མ་གྲོལ་བའི་ལན་བུ་མ། །བདེ་ལེགས་བརྗོད་
པའི་དྲི་མ་བཀྲ་བཞེན་པར། །མཆུ་ཡི་ཀུན་ལྷན་སྤུན་ཚུན་བདུན་པ་ཡི། །ལྟར་

ཤུགས་གྱིས་བསྐྱེད་མཉམ་དུ་སྦྱར་བའི་དབུས། །ལྷེ་ཡི་བུང་བ་ཕོ་མོ་ཟར་ཟིར་གྱི།
།སྒྲ་བཅས་སྤྱ་ལེན་ཡིད་ལ་དགའ་བའི་དབལ། །བཞག་ན་རེས་འཛིག་བགོད་
བའི་དེ་མ་ཐག། །ཡིད་གཉིས་འདྲེས་ཀྱང་ལུས་གཉིས་ཐ་དད་པས། །ཚངས་
བས་བྱེད་པ་འདི་དག་མི་མཁས་ཞེས། ཐ་གུའི་ལྷོ་ཅན་ལངས་ནས་སྤྲས་པའི་
མདོ། །སྒྲིན་འབྲུག་བུ་ཡིས་བྱོད་ནི་འགོ་བ་ཡི། །གཙོ་བོ་མིན་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་
སྒོལ་གྱི་སྤིད། །མེས་པོ་ཁོ་ན་མཁས་ཕྱིར་བཀོད་འདི་ལ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་
དབལ་ནི་དབུས་བར་བགྱིས། །ཞེས་བརྗོད་སྒྲོན་བསྒྲོས་འདིར་ཡང་ཅེས་མི་
བརྗོད། །ལྷ་ལྷུན་སྒྲོན་པོའི་ན་རྒྱན་མ་སོག་ཅིང་། །ལྷ་ཡི་དར་གྱི་མཐང་གོས་མ་
རལ་བར། །ཡིད་འཐད་སྒྲོས་འདྲེས་ཅམ་ལ་མི་བརྟེན་པའི། །ནང་གི་དོན་ཉིད་
སྒོ་བུར་རྟེན་གྱར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཆོགས་བཅད་
མཁན་དབྱངས་ཅན་བཟང་པོས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་མེད་ལས་བརྟུམས་
པའི་ངེས་དོན་གྲོལ་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་འདི་མི་ཕྱེད་པའི་མོས་ཅན་དག་སྤོང་སྤོ་
མཆོག་ལ་གདམས་པའོ།།

༥ ། མགོན་མེད་མགོན་བདག་གྱུར་པའི་དམ་པ་བྱོད། །ཞི་བའི་མཉམ་
བར་བཞག་པར་རྣལ་ཁྱོལ་སུམ། །འགོ་འདི་ཕན་བྱེད་བྱེ་བས་གཅིག་ཆར་
སྤངས། །གཞོད་དགའ་འཁོར་བའི་མེ་དང་ལྷན་དུ་བོར། །དུས་འདིར་སྦྱབས་སུ་
མཛོད་ཅིག་དགོན་མཆོག་འབངས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་བྱོད་མི་རྟག་རྒྱ་ལགས་

ལ། །དཔག་མེད་ཆོ་དང་ཡེ་ཤེས་བོད་མངའ་བའི། །སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོ་ཕྱིན་ལས་
དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ། །སྦྱོང་བུའི་དོན་སྤྲད་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །དུས་
འདིར་བྱུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག་དཀོན་མཆོག་འབངས། །ཀུན་འབྱུང་ས་བོན་
བཅོམ་པའི་འཆི་མེད་གནས། །སྦྱོང་གཉིས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ལྷོན་པ་ཁྱོད།
།སྤྲུལ་ཡང་སྦྱོང་འཆིའི་མཆོན་མར་བྱེད་པ་འདི། །ཆོག་ས་གཉིས་དགེ་ལ་མཐིང་
སྤྲད་མཛད་ལགས་སམ། །དུས་འདིར་མགོན་དུ་བཟུང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་
འབངས། །ལྟ་ཆེན་གྱིས་སྦྱབ་རྒྱུ་མཆོའི་བདུད་རྩི་ནི། །བྱབ་འཕྲུག་ཁོ་ནས་
མགྱིན་པར་བཟུང་བ་བཞིན། །དཀའ་བས་བསྦྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི།
།སྟིགས་མའི་མལ་དུ་ལྷང་བུས་མ་གྱུར་ཏོ། །དུས་འདིར་སྟིང་ནས་དགོངས་ཤིག་
དཀོན་མཆོག་འབངས། །འཆི་མེད་དབང་བོའི་ཞལ་བཟང་འདི་སྐལ་ན། །འགྲོ་
ཀུན་མིག་བྱ་སྟོན་ནས་ཉམས་པར་བུང་། །བྱིས་ནས་འཛིག་རྟེན་སྟོན་མེས་འོངས་
པ་ཡི། །མིག་ནད་འཛིན་པའི་མིག་གིས་ཅི་ཞིག་བལྟ། །དུས་འདིར་བཅེ་བས་
སྟོབས་ཤིག་དཀོན་མཆོག་འབངས། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཡི།
།མཛད་མཐའ་མ་ལུས་ཁྱོད་གྱིས་སྦྱབ་དགོས་ན། །སྟིགས་མའི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་
མ་རྫོགས་པར། །ལེ་ལོ་ཅན་འགའ་བསྐྱལ་བའི་མཛད་པས་ཅི། །དུས་འདིར་
དམུ་མོད་སྟོངས་ཤིག་དཀོན་མཆོག་འབངས། །ཞེས་པ་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་
ཡན་ལག་ལ་སྦྱོང་ཆོ་བརྟན་བཞུགས་སུ་གནང་བའོ། །

༥ བྱ་ས་དམག་དཔོན་ལ་གདམས་པ། །རྗེ་སྐུབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར་དྲན། །མ་འགོ་དྲུག་གི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལ་གཟེར། །ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་སྒྲེས། །སེམས་བྱང་གོལ་དོན་གཉིས་སྒན་བྱག་མེད། །སྒོ་དེ་འདྲ་སྒྲེས་པའི་དུས་དེ་ན། །ལྟ་དབང་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ལ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྤྲུག་ལོག་མེ་ལྟར་འབར། །དེ་འབར་ན་ཆོལ་དེར་ག་ལ་ཆགས། །ཆོལ་དེ་ལ་མཐོག་ཆུང་དུ་མཐོང་ཅ་ན། །དོན་མེད་ཀྱི་ཡ་ངའི་གནས་ནམས་ལ། །སྒོག་བསྐྱོས་ཀྱི་མདུན་མ་མི་སྤྲུབ་པར། །གང་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུར་ནས་བཏང་། །མི་ང་ཡི་བྱ་བ་ཡང་དེ་རུ་བཏང་། །རྗེ་སྤྱོད་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་དེ་རུ་ཞུགས། །གཏན་འདུན་གྱི་ཉི་མ་ཡང་གྲུད་ནས་ཤར། །འབྲེལ་བ་ཆེན་མོ་ཡང་དེ་རུ་ཆོད། །གནས་འདིར་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་གདབ་ཅ་ན། །མཐའ་མེད་ཀྱི་མ་ཁྱན་གཏན་འདུན་ལས། །གལ་ཆེན་གྱི་འདུན་མ་མེད་བསམ་ནས། །བྱེད་དགོས་ཐམས་ཅད་དེ་རུ་བྱིས། །དེ་བྱིས་བས་དེ་དོན་བྱེད་ཐབས་དེ། །ཀྱུན་མཁྱེན་གྱི་སངས་རྒྱུས་མ་གཏོགས་པ། །འབྲེལ་མེད་དུ་ཤེས་པ་མི་སྤྲོད་བས། །གསུང་རབ་རབ་འབྲམས་ཀྱི་མཁའ་ལ་བལྟས། །དེ་ལྟས་པའི་ཤེས་བྱའི་གཟའ་སྐར་སོགས། །ཆོས་ཉིད་མ་ལུས་མངོན་དུ་གྱུར། །དེ་གྱུར་པས་སྤང་སྤང་གི་གནད་ཐམས་ཅད། །གལ་འཕྱུག་མེད་དུ་ཉམས་སྤྱོད་བའི་ལོན། །ད་ལྟོས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་དད་པ་ཅན། །ཆོལ་དེ་མའི་བྱི་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ལ། །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྐལ་ཕན་ཡོད་ཤིང་ན། །མི་ཁོ་

བོའང་བཀའ་བརྒྱད་གི་སྒྲ་མ་ཡིན། །ཁྱོད་བྱ་རིགས་གི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱོང་བ་ཡང་
། །མ་འགོ་བྱུག་གི་སེམས་ཅན་འབྱམས་གྲས་ལ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་བོད་མེད་གི་
ཚུལ་རིག་གས། །དེ་རིག་ན་དེ་ཉིད་གི་དོན་གི་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཚོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་དེ། །དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཨོ་ཐོབ་ཅེས། །གདུང་བྱུགས་མེ་ལྟར་དུ་འབར་བར་
གིས། །མི་ཁོ་བོས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་མེད། །འདི་གནད་དུ་ཚུད་པར་བསྐྱབ་པ་
ན། །འཁོར་འདས་གི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱན་འདི་ལས་འབྱུང་། །བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་
གི་རེ་བ་ཚོགས། །འདུན་མ་མཐར་ཕྱིན་གི་པ་རོལ་སོན། །ད་དེ་ལས་མང་དུ་
སྐྱས་མོད་ཀྱང་། །སྒྲུབ་མི་བྱས་གི་བསྐྱབ་བྱ་དགོས་པ་མེད། །ཁྱུ་དགའ་བོའི་
གཙུག་གི་ནོར་བུ་དེ། །ལེན་ཐབས་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་བཞིན། །ད་མི་སྒྲོབ་
ཀ་མེད་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག །བསྐྱབ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞེན། །དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
ལ་རིས་མེད་པར། །སྐྱབས་གསུམ་གི་བཞུགས་དབྱེ་དགེ་འདུན་གི། །ཁོང་བདེ་རུ་
ཚུག་ལས་གསོལ་བ་ཐོབ། །ས་དགེ་དང་བཀའ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི། །དབྱེ་བ་
དང་བཟང་ངན་མི་ཤེས་པས། །སྐྱར་འདེབས་གི་སྤིག་པ་མ་སོག་ཅིག །སྤིགས་
དུས་གི་མཆོད་གནས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྐྱབས་གནས་གི་རྒྱས་འདེབས་མ་
གཏོགས་པ། །ཆོད་འཛིན་གི་ཁ་ཆོན་མི་གཅོད་པར། ། །མོས་གུས་གི་མཆོད་རྟེན་
བྱེད་པ་ལས། །སྦྱོན་འཛིན་གི་གོ་སྐྱབས་དག་ལ་ཡོད། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤུལ་
པའི་མཛོད་པ་དེ། །སངས་རྒྱས་གི་བསྟན་པའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན། །གང་འདུལ་དེ་

འདུལ་གྱི་དང་པ་སྐྱོངས། བྱིད་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ལ་ལྷག་དང་རྣམས།
 སྐྱིར་དྲགས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡི། །མཁས་བཙུན་དང་བཟང་གསུམ་
 འབྲུལ་མེད་ཚོལ། །དེ་བཙུན་ནས་རྟེན་པའི་རྗེས་དེ་ནས། །ཆོ་འདིའི་བྱ་བས་མ་
 སྐྱེལ་བར། །ཆོ་སྤྱི་མ་པན་གྱི་སྒྲོན་མཐོ་དང་། །ངེས་ལེགས་ཀྱི་འདུན་མའི་བྱ་བ་
 ལ། །ཉིན་མཚན་དལ་མེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། །འཁོས་བྱིར་དང་དཔགས་
 ལ་འབྲུང་གསུམ་ཐོན། །མི་ར་ལ་གདམས་ངག་དེ་ལས་མེད། །བྱིད་སྐལ་བ་ལྷན་
 པར་བསྐྱབ་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱ་ས་དམག་དཔོན་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་ལ་གདམས་པའོ།།

༥ མ་ཁི་བསྐྱལ་ཚུལ་དུ་གདམས་པ། འོ་ད་ཁྱོད་རང་རྣམས་ཉོན་ཅིག
 བྱིད་རྣམས་འདིར་སློབ་པ་ནི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ཡིན། དེའི་
 རྒྱན་མཚན་འོ་སྐྱེལ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་དར་དྲག་ལ་
 ཡུན་རིང་བར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་སྤང་པས་ལན།
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་དུ་སྐྱ་རའི་མེ་ཉོག་ལས་ཀྱང་དཀོན། དག་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཡང་སོ་སྐྱེའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བཙུན་པ་རྟེན་གྱི་དང་པ་ཙམ་ཡིན།
 སངས་རྒྱས་དང་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ནི་རང་རེ་རྒྱད་མ་དག་པས་བཙུན་ཡང་རྟེན་གྱི་དང་པ་ཙམ་མ་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་ཆུང་བ་མེད་པར་རང་རེའི་མཛོན་སུམ་ལ་

བཞུགས་ཀྱང་རང་གི་སྐལ་བས་བསྐྱབས་ཏེ་དམུས་ལོང་ལ་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་
བསྟན་པ་བཞིན་སོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་
ནུས་པ་ཆེ་དྲགས་པས། སངས་རྒྱས་དང་འཕགས་པ་ས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་
རྣམས་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྦྱལ་ཏེ་སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་འདུལ་བ་ལ་སོ་སོ་སྦྱོའོ། བྱ་དང་
རི་དྲགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བྱ་དང་རིགས་དྲགས་བཟིངས་དང་ཟམ་པ་སོགས་
ཀྱིས་གདུལ་བ་ལ་གཟིངས་དང་ཟམ་པ། མདོར་ན་ཅི་དང་ཅི་འཚམ་པར་སྦྱལ་བ་
སྟོ་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་
སྟོམས་པ་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་སྦྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་བཙུམ་ལྟ་ནའདས་ཤུག་ཀྱི་ཁྱུ་པོས་ཟམ་ཏོག་བཞོད་པའི་མདོར། བོད་
གངས་ཅན་དུ་ཁྱུ་པོའི་ཚུལ་འཛིན་པའི་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུལ་
པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཅན་ཀྱི་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་གཉིས་
འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཁྱུ་པོ་ནི་སྒོང་བཙན་སྐམ་པོ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རྗེ་དུས་
གསུམ་མཁའ་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་སང་གི་སྦྱའི་ངོ་བོ་འདི་ཉིད་དེ། འདི་ལ་དཔལ་
བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཉས་ཁྱུ་པོ་རིགས་ལྟའི་ཕུགས་རྗེ་རྗེའི་བདག་ཉིད་བཙུམ་
ལྟ་ནའདས་མི་བསྟོད་རྗེ་རྗེའི་ངོ་བོའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་མཆོན་པའི་ཅོད་པན་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་རི་རབ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཀྱི་རྣལ་དང་མཉམ་པའི་དབུ་སྒྲ་
ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་ནག་དཔུ་ལ་གསོལ་ཞིང་། དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནམ་

མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ་པར་བྱོན་ནས། གྱེ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་དུས་གསུམ་
གྱེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་པའོ་ཞེས་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་ཏེ་མི་
འཛིགས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོས་དབུགས་དབྱུང་བར་མཛད་ནས། ས་གསུམ་དུ་སྐྱལ་
པའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཀམ་ཞེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་གར་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་
འདི་ཉིད་བྱོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཀམ་པ་གྱི་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་ནག་གྱོན་པ་བཅུ་གཅིག་
གིས། འཛམ་གླིང་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་བགོད། །འབྲེལ་ས་ཐོགས་ཆད་སེམས་
ཅན་ཀུན། །བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྲེན་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བཟང་འབྲེལ་ངན་འབྲེལ་
དང་། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཞོག །ཐམས་ཅད་བདག་གིས་འབྲེན་པ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས། ང་ནི་ཀམ་པའི་མིང་ཅན་ཏེ། །ང་
འབྲེལ་གང་ཟག་དགོན་པ་ཡིན། །ང་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཡོད་པ། །ངས་ནི་མི་
བསྐྱེད་སྐྱོན་ལམ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་རྗེ་བཙུན་ཀམ་པ་ཆེན་པོ།
ཨོ་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཚན་གསོལ་བའི་ལྷ་ནག་གི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བརྒྱད་པ་མི་
བསྐྱོད་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་པ་ལས་མཁས་པ། བཙུན་པ་ལས་བཙུན་པ།
བཟང་བ་ལས་བཟང་བ་གྲུབ་པ་པ་ལས་གྲུབ་པ་སྤྱོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡིད་
དད་པ་བྱས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས། འདི་ཉིད་བཅུ་སྟོམས་སུ་བྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་ཁྱོད་རྣམས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཛུལ་
བ་ལ་དགའ་བ་སྟོམས། ད་ཁྱེད་རྣམས་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་སྦྱོར་རས་གཟིགས་དང་ཀླ་པའི་གོ་
འཕང་འཕོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་དགོ་བ་བསག་དགོས་པ་ལས། མཐོང་ཚད་སྦྱོར་རས་
གཟིགས་སུ་སྒྲོམས། སྒྲ་གཤམ་ཚད་ཡི་གོ་དུག་མར་སྒྲོམས། རང་གཞན་གྱི་དྲན་
རྟོག་ཐམས་ཅད་མགོན་པོ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་གྱི་ཐུགས་སུ་སྒྲོམས། དེ་ལྟ་བུའི་
སྒྲོ་ནས་ཡེ་གོ་དུག་མའི་སྒྲ་བརྗོད་པའི་གཤམ་པ། དེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་བར་མོས་ལ།
།ཞོ་མ་ཁི་བརྟེ་རྩྱ། ཞེས་ངག་ཚད་ལ་གྲོངས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྗེས་ནས།
བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་བསྟེན་བ་
བྱའོ། ཞེས་རྗེ་ཞལ་སྦྱོར་དུས་གྱི་དགོ་བསྐྱལ་དུ་གནང་བའོ།

༥ ། ལྟ་སྒྲ་བ་ལ་གསོལ་འདེབས་སུ་གདམས་པ། ལྷང་སྤྱིད་ཟིལ་གཞོན་གྱི་
རུ་བརྟ་འབྱུང་། །དེ་ཡི་རྣམ་འཕྱུལ་དཔལ་ལྷན་ཀླུ་པ། །བདག་གི་སྤྱིང་ག་
བརྟའི་གདན་བཞུགས་ལ། །བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་གསོལ།
མདོ་སྒྲགས་སྒྲ་འཁྱུང་བ་དང་བཀའ་གདམས་པ། །དྲགས་པོ་བ་དང་ཞི་བྱེད་
གཙོད་ཡུལ་བ། །སྒྲ་ཆེན་མཁན་བརྒྱུད་དང་ཞི་གསང་སྒྲ་བ། །བསྟན་པའི་སྒོལ་
བརྟེད་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མདོ་སྒྲགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ས་སྒྲ་
པ། །རྫོགས་ལྷན་ཚོས་མཚོག་འཆད་པའི་ལོ་ནང་པ། །གནས་ལྷ་རིག་པའི་པཎ་
ཆེན་ཞལ་བ། །བསྟན་པའི་གཤམ་འབྱེད་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།

།འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་བབྱང་ཅོང་ག་པ། དབྱངས་ཅན་འཕགས་མས་
རྗེས་བབྱང་བོ་དོང་པ། །རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱའི་རྗེས་བབྱང་དོར་རྗོང་གཉིས། ཐིན་
ལས་སྤྱོགས་བཙུར་རྒྱས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མཁྱེན་བཙེ་བྱས་ལྡན་གླ་མ་
འིན་པོ་ཆེ། ཅེ་གཅིག་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ཞེས་ལྷ་ཐུ་བ་ལ་
རོ་གོང་གི་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་གདམས་པའོ། །སྒྲིན་ཉའི་ལྷ་བའི་བཙེ་ལྷ་ལ།
།ལྷ་བ་མེས་འཛིན་བྱང་བ་ཡི། །འབྲས་བུ་བྱང་འཕགས་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ཡི་
འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ན། མཚུར་ཐུའི་བྱུང་གི་བྱུང་འིན་སྤངས་ནས་དཔོན་སྒོན་བཀའ་བྱོས་ཀྱི་སྤྱུ་
ཅིག་བྱང་། །སྤྱུ་དེ་ཨ་པོ་སྤྱེའུའི་སྤྱུ། །སྤྱུ་གཞས་མཁན་རང་གི་བྱོས་མགོ་ཐོན་མི་ཐོན་ལ་སྤྱི་
ཆ་སྟ། ཀུལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་པའི། །སྤྱང་ཅེད་དོ་མཆར་ཅན་ཞི་བྱང་། །བྱང་པར་དཔོན་སྤྱི་དཀྱིག་
ནས་རྒྱང་ཅེ་བ་འདོན་པའི་ཐབས་ལ་། །བྱི་ལ་གཡུ་རལ་བ་བཏགས་པ་ཡི། །སེང་གོ་རྣམ་གྱི་
དཀྱིལ་ན་བར་བྱས་ཀྱང་འིན་དབྱང་པ་ནང་ཞིག་པའི་འབྱིང་། །མཆིན་པའི་དཀྱིལ་ན་སྒྲན་
ཅིག་འདུག །འཆོ་བྱེད་གཞོན་བྱས་ཨེ་པན་ཨང་། །སྟེ་པན་པར་མི་འཕྱར་པོ། །ཤར་མཚུར་
ཐུའི་གྱི་ཤར་སྟེ་འུག་དོང་གི་ནས་བྱ་སྤྱར་གཡོ་གསུམ་གྱི་དབྱང་ཤར་ཅིག་ཤར། བ་དེ་དཔེར་ན། །ཆར་
པ་དེ་ཆུ་མེད་གྱི་སྒྲིན་ལྷོངས་ཆེ། །བ་བཞིན། འབྲུག་སྒྲ་གནས་ལྷགས་དང་བཅས་པར་འུད་སྒྲོག་ཆེ་
ཡང་བྱིས་བྱས་མེད་པས་འབྲུག་འིས་སྒོན་པོར་བརྟུན་པ་ཆུ་རུ་རུལ། །ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མཆོན་
འཇའ་ཆོན་ཆ་ལ་དཔེ་ཅིག་སྟོང་སྟོང་པོ་མེད་པའོ་གྱིས། །སྟོ་བརྒྱད་ནས་དོ་ཡོག་པ་ཆོན་པོ་ཆེ་སྒྲིན་
ཆོན་འདུས་པ་ལྷ་ཐུའི་བྱོས་བྱ་སྤྱི་འཕས་སྤྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོག་གིས་དབྱལ། །སྟོག་རང་ས་

ནས་འདུས་ཅི་རིགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་པ་འང་སྐར་མར་ལྟ་ཏི་ཆར་གྱུར། མ་ནི་བྱར་སྐྱུར་ནས་བཟུང་ཡར་
གར་ལུང་ཡ་འབྲོག་པ་རྣམས་སོ། དྲུང་ཡང་མཆོང་རྒྱས་པ། བྲ་ཉི་དང་སྒྲིབ་སྒྲི་སྒྲེ་དྲུག་ལ་ལྟ་བུ་གཉིས་རུ་
དམག་གི་ཤོམས་ཆོལ། བ་ཡོང་ངོ། །བྱང་འབྲི་པ་ཁུ་གི་བྲེ་མའི་ཐང་དཀྱིལ་ན། །ཨ་དགེ་
འབྲི་བྲ་སྒྲུབ་དགུས་སྒྲུག་འཐབ་བཀྱ། བ་ལས་འབྲི་ཁུང་པས་ཨ་བྲས་སྐྱ་རབ་པའི་འབྲེལ་གྱི་བྲིལ། བྲ་
རྟ་དཀར་ཡུ་ཁོ་གལ་ལ་ཆུག །བྲེལ་གཅིག་གལ་ན་ཆུག་ཅམ་ན། གཏིང་དྲགས་རྒྱུ་གི་
རྒྱ་མཆོའི་ནང་ནས་སྐྱ་རབ་པའི་དམག་གི་ཉ་མོ་ཆེ། །སྒྲིག་མ་བད་མཁྲིས་པ་ཁ་ན་སྒྲུག
བྱང་སྐྱད་ཀྱི་ལུང་འོལ་ཁ་སྒྲག་ཅེ་པ་ཚོ་དྲིས་ཁེངས། །བྱང་སྐྱོད་ན་སྒྲུག་མལ་བོན་གལ་གྱི་
འདམ་རྒྱབ་འདྲེས། །དབུས་མི་འགྱུར་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ན། །སྒྲག་གྲུ་འཛུམ་རྒྱས་
པའི་དུས་མ་ཁོ། །གཟིག་ག །རོལ་དུ་བྲ་སྒྲམ་ནས། །ལྟོ་ཅན་དན་གྱི་ཅེ་མོར་
མཆོང་སྒྲམ་ཀྱང་། །ཁྲོ་ཆུའི་ཆོར་མའི་ཆོལ་ཅིག་འདུག །ཆོལ་དེ་ན་མི་རྒྱོད་ཀྱི་
གཞུ་ཅིག་འདུག །ཁྲོམས་གེ་སར་རྒྱལ་པོས་མ་བཅག་ན། །ལྟོང་དེ་ལ་སྐྱར་བའི་
མད་འཕོ་དེ། །རྒྱ་སྐྱོང་ཀུན་རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཁྲི་འགོ། །འདི་ཨ་པོ་སྐྱར་ཆན་གྱི་
ཅིས་འབྲས་ཡིན། །ཞེས་བཀོད་དོ།

༥ ར་མཆོད་དུ་གདམས་པ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན་རྒྱ་མཆོ་
ལས། །རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་མེ་ཏྲིག་རབ་ཏུ་བཞད། །ཁོས་པ་གཞལ་མེད་དྲི་
བསྐྱང་ཅི་ཡང་འབྲོ། །རྟོགས་པའི་སྒྲུང་བསལ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར། །གཟུང་
དང་རྒྱལ་བྲལ་དྲི་ཆབ་ཀུན་ཏུ་བཅོམ། །ཉམས་སྒྲུང་འཁོར་ཡུག་བདུད་ཅིའི་དྲི་

མཚོག་ལྷན། །གདུང་ཤུགས་སྐྱེད་བྱངས་སྟོན་གྲགས་ཀུན་ཏུ་གསང་། །བྱང་ཚུབ་
སེམས་ཀྱི་བཟོད་མེད་འགྲོ་བའི་མགོན། །ལྷ་རྩལ་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་རབ་
འབྱུལ་བའི། །དོ་རྗེའི་ལུས་མཚོག་དཀྱིལ་འཁོར་དག་པའི་དབུས། །བདུད་རྩི་
སྐྱེ་ཅན་རྒྱས་པའི་སྤྱིང་ག་དེར། །མི་གྲིགས་གནས་པའི་དཔལ་ལྷན་ཀླུ་པ།
།འཆི་བ་མེད་པར་བཞུགས་དེར་ལེགས་བསམས་ཏེ། །སྐྱབས་གནས་བྱེགས་
འགར་བཅའ་ཡང་མ་རྟེན་པའི། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཁྱོད་ཏྲག་ཏུ་མཉེས་
བྱེད་ན། །བདག་མིན་ཁྱོད་ལ་དགོངས་རྒྱུ་མེད་པའི་བྱིར། །སྤྱིང་ཞེའི་མགོན་པོས་
འབྲལ་མེད་སྐྱོང་བར་མཛོད། །ཅིས་དག་སྐྱོང་མི་བསྐྱོད་པས་སོ།།

༄༅། །བཤད་གསར་བ་ཀུན་ལ་མཚོད་ཡར་དུ་

གདམས་པ་བཞུགས་སོ།།

འོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཚོད་པའི་རིམ་པ་རྩུང་བཤད་ཅིག་
འབུལ་བའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན། །བགྱང་དུ་མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཞལ་དུ་མེད་པ་གོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་
རང་དང་གཞན་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་ཐུ་མེད་སེལ་བར་མཛོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་

བྱབ་ཏྲག་གི་ཐིན་ལས་རྒྱན་ཆད་མི་མངའ་བ། རང་རེའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
སེང་གེ་ལ་སོགས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཞིང་ལུས་པ་མེད་པའི་ཞབས་བྱ་དུ་མཆོད་དོ། །བསྟོད་དོ།
།བཀུར་དོ། །བསྐྱུགས་སོ། །སྦྱི་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཁུན་བཅེ་ཅུས་པས་གདུལ་བྱ་
སོ་སོ་བ་གདུལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱུལ་བ། རོ་བོ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་མ་ལུས་སོགས། །འདྲེའོ་ས་ཆེན་
པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་གདུལ་
བྱའི་ངོར་མའི་འགོ་བ་བར་སྦྱུལ་བར། རྗེ་བཅུན་སྒྲ་སྦྱབ། ལྷ་ཅན་དེ་བ། ཐོགས་
མེད་སྦྱ་མཆོད། ཡོན་ཤུག་རྣམ་གཉིས། ཕྱོགས་སྒྲིང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་ཤིང་ཏྲ་
ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད་མ་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲེའོ། །ལྷག་པར་
རང་རེའི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ་རུ་ཀར་བཞེངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་པོ་མོར་
སྦྱང་བ། རྗེ་བཅུན་ཏི་ལོ་ནུ་འོ། །མར་བ་མི་ལ། ས་ར་ཏ་དང་། ཡིན་སྦྱ་ཏི།

ལེགས་རིན་ཆེན་ཀར་སོགས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་མ་ལུས། གྲུབ་པའི་
དབང་པོ་དེ་དག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་གཞན་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤྲིགས་དུས་ཀྱི་འགོ་
བ་འདུལ་བའི་སྤྱད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱའི་སྤྱེ་མའི་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེ་རྗེ་
བཙུན་སྐམ་པོ་པ་ཁྱད་བོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སང་གའི་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེ་
རྗེ་དུས་གསུམ་མཁའ་པ། །ཀམ་པ་ཤི། རང་བྱུང་རོལ་པའི་དོ་རྗེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ། མཐོང་བ་དོན་ལྡན། རང་བྱུང་ཀྱན་མཁའ་པ། རྗེ་བཙུན་མི་བསྐྱོད་དོ་
རྗེའི་བར་དུ་བྱོན་པའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་དུགས་སྒོར་བའི་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེ་མ་ལུས།
ལྷག་པར་རང་བྱུང་ཀྱན་མཁའ་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོའི་སྐུ་ལྱེ་བ། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་
བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་ལ་རིགས་པའི་གནས་མཐའ་དག་དང་གཙུག་ལག་གི་གཞུང་
ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་
བར་མཛད་པའི་དཔལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ཞེས་པ་
མཆོན་གཞན་ཀམ་ཐེན་ལས་པར་གྲགས་པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གཙོ་མཛད་སྐྱེ་བ་
བརྒྱད་ཀམ་ཀི་ཆང་གི་བསྟན་པ་ཉི་མོ་ལྷ་ར་མཛད་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཀླུ་
པོ་དང་། པཌྲི་ཏ་དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །མདོར་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་དང་
ཅི་ལ་ཅི་འཆོམ་པའི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་དང་ཐེན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་

བྱབ་པ་མངའ་བ་མ་ལུས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱང་སྦྱོང་སྤེལ་བར་མཛད་པ་དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་
བཅས་པ། དམ་ཅན་སྦྱིས་སུ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་དང་། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཁྱོ་བོ་བཅུ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་སྦྱོང་བ་
བཅུ་ལ་སོགས་ཏེ་རི་དང་མི་མིན་ལ་སོགས་བསྟན་པ་སྦྱོང་བ་མ་ལུས། བྱད་པར་
དུའང་རང་རེའི་གཙུག་ལག་བསྐྱེད་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེལ་འདི་ཉིད་དུ་བྱོན་པའི་
མཁན་སྒོ་བ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མི་ཁོ་བོ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
བའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་གྲོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བཅས་
པ་མདོར་ན་བདག་རྒྱུད་དམ་པའི་ཆོས་སུ་བསྐྱུར་ཞིང་། གཉེན་པོ་བཟང་པོ་ལ་
འགོད་པར་མཛད་པའི་སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་པ། ལྷག་པར་དེང་སང་བཙམ་
ལྷན་འདས་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་དེ་བསྟན་པ་གཟུགས་བརྟན་ལས་ཀྱང་གཟུགས་
བརྟན་དུ་གྱུར། བྱད་པར་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་སངས་རྒྱས་ལག་བཅངས་སུ་
གཏོད་པ་སྐྱབ་བརྒྱུད་བྲི་མ་མེད་པ་ཆེ་འདིའི་ངོར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ལྟ་བའི་བརྒྱུད་
པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱི་དབང་གི་ཁེ་དྲགས་དང་། སྤེལ་མཆོན་དང་ཐ་སྙད་
དང་། ཆོ་འདི་པའི་བྱ་བ་ཕལ་པས་གཡེངས་ནས། སྐྱབ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་

འང་མིང་ཙམ་དུ་ལུས་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་བཅུན་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་འདི་ཉིད་
བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཏེ། མཁས་པའི་ཆ་ནས་དཔལ་ལྷན་དཔལ་བོ་
དང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་འཕོས་པར་མངོན་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ། ཉེས་པ་
སྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྗེ་རོལ་པའི་དོ་རྗེ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་འཕོས་པར་མངོན་
དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ་ཐུགས་བྱང་ལྟབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དུལ་བའི་ཆ་ནས་པོ་ཏོ་བ་དང་
སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་འཕོས་པར་མངོན་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ། ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་ཆ་ནས་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཉིད་སྐྱེ་མ་འཕོས་པར་མངོན་དུ་བྱོན་
པ་ལྟ་བུ། །ཆོ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཆ་
ནས་རྗེ་བཅུན་མི་ལ་དང་རྗེ་གོད་ཚང་པ་སྐྱེ་མ་འཕོས་པར་མངོན་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ།
གང་ལའང་འཛིན་པ་མེད་པར་སྐྱོད་པ་རྒྱལ་སྤྲུག་ཞི་བར་ལྟ་སྐྱེ་མ་འཕོས་པར་
མངོན་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ། མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་དགྲ་གཉེན་རིས་མེད་པར་བ་སྐྱེ་
བགྲང་ཞིང་མཆི་མ་བརྟུ་བ་རོ་བོ་ཨ་ཏི་ག་སྐྱེ་མ་འཕོས་པར་དངོས་སུ་བྱོན་པ་ལྟ་
བུ། ཆོས་དང་སྤིད་ཀྱི་འབྱོར་པས་མཆོག་དམན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕོངས་པ་
སེལ་བ་ཀམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན། བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་
རྒྱ་མཆོག་གསུམ་ཀར་སྐྱེ་མ་འཕོས་པར་དངོས་སུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ། མདོར་ན་སྐྱེ་

མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གིས་བརྒྱན་ཅིང་བྲགས་བདེ་སྤྲུག་གང་གིས་ཀྱང་གཡོ་བར་
མི་ལུས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང། མཛད་ཕྱིན་རྣམ་པར་དཀར་
བས་མངལ་གྱི་དྲི་མ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་སྤྲགས་པར་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཆེན་པོ་
མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུར་ཆགས་ཐོགས་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་བྲགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་རང་དབང་དུ་གྱུར་བ་སྟེ་དགུ་ཀྱན་གྱི་མ་འདྲེས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ།
།སྤྱབ་ཆེན་ཀམ་པ་གླི་དང་། སྤྱབ་ཆེན་ཉག་རེ་སེ་བོ་གཉིས་གྱིས་མགྱིན་གཅིག་
པར་ལུང་བསྟན་པའི་ལྷ་ནག་ཅོད་པའ་འཛིན་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་
ངས་པའི་སེང་གའི་གདན་བརྒྱད་པ་ལ་བཞུགས་པའི་མཚན་བརྗོད་པར་དཀར་
བ། རྗེ་མི་བསྟོད་དོ་རྗེ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་བསྐྱེ་མཚན་གསོལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པ་མཚན་གཞན་དཔལ་ཚོས་གྲུབ་གྲགས་པ་བློགས་ཐམས་ཅད་ལས་དུས་ཀྱན་ཏུ་
སྤྲུ་ཚོགས་པར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་མི་བསྟོད་བཟང་པོ་དོ་རྗེ་དགའ་བའི་དབྱངས་བྱ་
བ་མཐོང་ཐོས་དྲན་པ་རེག་པ་ ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་ཙན་དུ་བསྒྱི་བར་མཛད་
བ། །ལྷ་དྲི་མ་རའི་མེ་ཏོག་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་དཀོན་མཆོག་ཡིད་བཞིན་གྱི་
འོར་བུ་གསོལ་བ་བཏབ་ཚོག་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལྟ་དབྱེད་ལུན་
སུམ་ཚོགས་པས་མ་རྒྱན་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་མཆོད་དོ། །བསྟོད་

དོ། །བཀུར་རོ། །བསྐྱགས་སོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། ། དགེ་བ་འདིས་ཀྱང་རྗེ་
བཙུན་སླ་མ་ཆེན་པོ་འདིས་ངེ་ལྟར་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་མཉམ་སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་འབྱོར་བར་གྱུར་ཅིག །

༄༅། །ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་དཔོན་པ་དང་ཆོགས་སུ་བཞུགས་པ་དང་བྱད་
པར་དགེ་འདུན་སྡེར་ལོངས་རྣམས་ལ་ཀུན་
སྤྱོད་རགས་པ་ཁྲིགས་སུ་བཅས་
པ་བཞུགས་སོ།།

བཙུན་ལྟན་འདས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲུལ་ན་དོན་གཉིས་
ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིན་རླབས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ།
གཙིག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་བསམ་གཏན་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཚད་མར་གྱུར་བ། རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་

ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་མཁྱེན་བཅེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་
གསོལ་བ་འདྲེ་འདྲེ་ལོག་ལོག་དྲུང་དྲུང་གིག་གིག་ཏུ་ཐོབ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཀམ་
པའི་རོ་བོ་དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན། བཟོད་མེད་ཐ་མལ་
གྱི་ཤེས་པ། །བྱང་སེམས་མོས་གྲུས་གྱི་དར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འཆར་ན། དེ་ཉིད་
བདག་གཞན་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་དག་ཅིང་
ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་གིག་ བདག་བས་མཐའ་རི་
སྤུལ་གངས་ཁོད་པ་མི་བསྐྱོད་བཟང་པོར་གྲགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཡིད་
ཆེས་ཏེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་སྤྲད་དུ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ། དཔེན་པ་དང་ཚོགས་པར་བཞུགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་རྣམས་
ལ་གསོལ་ན། དེང་སང་རང་རེ་སྟིགས་མ་ལྷ་དར་ཞིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ནམ་མཁའི་དུད་རིས་ལྟར་ཡལ་བའོ་བའི་སྐབས་འདིར། རྒྱེ་བོ་རྣམས་
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་གཤམ་ཞིག །མོས་པ་ཙམ་ཡང་ཉིན་མོའི་
སྐར་མ་ལས་དགོན། །འཇུག་པ་སྤྲད་དུ་བཅར་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱིམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
གྱིས་ཚོག་མ་ཤེས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དགོན་མཚོག་གི་དགོར་ནོར་
དང་བས་དཔུལ་མེ་ལྟ་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ན་སྤྱོད་དུ་ཚོར་ནས་ལྟོ་བྱིར་རབ་
བྱུང་གཤམ་བྱིར་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ཁ་དབེ་ལྟར་སོང་བ་མ་གཏོགས། རང་འཁོར་བ་
དང་རན་སོང་ལ་སྐྱབས་སྐྱེལ་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་མིན་པ་གཞན་དུ་མེད་པའི་

དེས་པ་རྟེན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་སྒོར་རྫོགས་པ་མི་
སྤྱིད་པའི་ཚོད་ཙམ་དུ་གདའ། དེས་ན་དེང་སང་བསྟན་པར་བཞུགས་པ་སྐད་
ནམས་ཀྱང་རང་རང་གི་གྲ་སར་བསྐྱབ་སྒྲིམ་ཡོན་ཏན་མི་ཚོས་སོགས་གང་ས་ནས་
ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་རྩམ་བརྗེད་ཅན་འདོད་པ་བཞིན་མ་གྲུབ་ནས་ཡིད་འབྱུང་དེས་
ཡོད་པ་རེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་བསམ་ངན་ལན་པར་མ་གོ་ནས་
རང་གི་འདོད་པ་དེ་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པའི་སྐྱེད་དེ། གྲུ་པ་དེ་དང་སྤྲུམ་དེ་དང་།
བགད་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་དེས་ལན་པར་གོ་ཞིང་ལན་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནས། ངས་སྤར་
མི་ཆོ་བསྐྱབ་གང་བཟང་། སྐྱབ་ཁང་གང་སྒ། འདུ་ཁང་གང་ཆེ། ཅོག་པུ་བའི་སྤེ་
ཞིག་ཡིན་ནའང་ཐབ་ཀ་སུ་ཆེ། ལག་སྒྲ་གང་འཕེན། །ཅ་ག་གང་འགྲིག་ཚུལ་
ཆོས་གང་མཁས། སྤར་སྤར་སུ་མང་། གྲུ་པ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་ཀྱང་གོས་ལྷམ་གང་
འགྲིག དེས་ཆ་གང་འབྱོར། ཚིག་ཟེན་སུ་ཆེ། རྒྱུད་ལུས་སུས་བྱང་། ལྷག་པར་ཕོ་
གཞོན་མོ་གཞོན་དང་བཙུན་གསར་དང་ཉོར་འདྲ་སྟོབས་ཡོད་ནམས་ཀྱི་རོར་བྱར་
གཡང་དང་གཞོགས་སྟེགས་ཀྱི་ཁྲོམ་ཤོགས་སུ་ཆེ་དེ་ལ་འབད་པ་འདོན་ནས་
ཐབས་དེས་དག་བཏུལ་གཉེན་སྦྱོར་། སྦྱོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲུམ་དང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་སྦྱི་དང་དགོ་འདུན་དེ་དག་གི་ཞབས་ཏོག་ཡིན་པ་སྐད་དུ་ཟེར་
བ་ཁོ་ནར་གདའ་བས། དེང་སང་ང་སྒྲིམ་ཆེན་པ་བྱེད། བྱིད་ཅིག་ལྷ། ཉམས་
ལེན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཀུན་ཁ་ཟེར་དང་ལག་ལེན་རྒྱབ་ཐོད་དུ་སོང་།

འདུག་པས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་དད་ཤེས་བརྩོན་གསུམ་གྱི་ཚོར་ཅན་རྣམས་
གྱིས་དེང་སང་གི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་དད་པ་རྒྱུ་ཞིང་དེ་དག་གི་དགོ་བ་ལ་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་མི་འབུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་གདལ། དེས་ན་ཁྱིད་ལྷ་
སྒྲོམ་བྱེད་ཟེར་བ་ཀྱན་ལའང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤང་དོར་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་
རྒྱད་ཐར་ལམ་དུ་འབྲིང་ཚུལ་བརྗོད་ན་དེ་དེས་སྒྲོ་བ་གཉེར་མ་བྱས་པས་དེ་ལྟའི་
ཆོས་མི་གོ་བར་འདུག དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སེམས་ལ་
ལས་སུ་རུང་བའི་འཛིན་ཤར་སོགས་མདོར་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་
གྱིས་ལུས་སེམས་དུབ་པའི་ཆོས་བྱ་མི་དགོས་པའི་གསང་སྤྲགས་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལོ་
བའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་ཡང་ན་སེམས་དགོ་མི་དགའི་དམིགས་པ་ཉི་ཆེ་
བ་གཅིག་ལ་འདོགས་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་གསེར་གྱི་པ་བོང་གུན་དུ་འགྱེལ་བ་ཡིན་ཟེར།
ཁྱེས་དེ་འདྲ་ན་རྟེན་པ་རན་ངོན་གྱི་ལོག་འཆོད་ལ་ལོག་འཆོད་འགྱེད་པ་པོ་དང་
རིས་མཐུན་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་པར་ཁས་ཆེ་ཞིང་དོན་དུ་ཆེ་དང་
ལྟོ་མ་ཁྱིད་པའི་ཟོང་ཟད་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་འཁོར་ལ། དུས་དེར་བདག་ཅག་
དཔོན་སྒྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་སྟོན་ཅན་ཞེན་ལོག་ཅན་སྟོང་རྗེ་ཅན་ཕྱགས་དམ་ཅན་
ཕྱིན་ལས་ཅན་ཟེར་ཞིང་རང་ཉིད་ལ་བདུད་གྱི་བྱིན་རྒྱབ་ས་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་པ་
དང་འདྲ་འཛིན་འཁོར་སྟན་གྲགས་ལ་ཆགས་ཤིང་རྒྱལ། རང་དང་འདྲ་མཉམ་
མམ་རང་ལས་མཐོ་བར་གྱུར་པའི་སྒྱེས་བུ་དམ་པ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་སྐྱོང་བ་ནམས་ལ་འདི་དག་ནི་སྤང་གས་ཅན་ལོ།
།འཁོར་མ་དགོས་ཐ་སྟད་པའོ། །ཆེས་སློས་མ་ཐོངས་པའོ། །ཁ་བཤད་པའོ།
།ཀླུ་འཆོས་པའོ། །གསང་སྤྲུགས་བོན་ལྟར་གྱུར་པའོ ཞེས་ཐུག་དོག་གི་ཁ་ཟེར་
ཞིང་དེ་དག་གི་ཕུན་ཚོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་འཛོམས་ལུས་པ་
ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་གྱི་བསྟན་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་ཀླུ་མཆོན་
བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོར་མི་སྟོན་རང་སྦྱིད་དུ་བྱེད་ནས་བདག་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་
ཐམས་ཅད་གཏན་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མཆོག་དུ་རྩི་བར་འདུག་པ་
འདི་ནམས་ཤིན་དུ་སློ་མ་བདེ། སེམས་ཀྱི་གཙོད་ནད་ཆེན་པོར་གྱུར། བྱད་པར་
སྒོམ་ཆེན་པར་སྟད་པ་ཀྱུན། ཆེ་འདི་ལ་ལོང་མེད་ཅི་སྟེ། བམ་འཆིངས་མེད། ཤི་
ནས་གར་སྐྱེ་ཆ་མེད་གྱི་ཕྱོད་བ་རྒྱད་ལ་ཅི་སྟེ། བའི་བསམ་པ་སྒྲིབ་ཅིག་ཀྱང་མི་
བསྐྱོད་པར་རི་ཁྲོད་འདི་ཅི་དར། འདི་ལ་སྒྲུབ་རྒྱགས་སྒོམ་བསྐྱུང་བ་དང་སྒོབ་
གཉེར་དང་བསྟེན་སྒྲུབ་ལ་བསྐྱུལ་ཀྱང་ཆོས་གཞུང་མར་མ་སོང་འདུག་པ་ད་སྒོམ་
ཕྱོགས་ལ་བྱིལ་ནས་བྱ་བལ་རི་ཁྲོད་པ་ཞིག་བྱེད་ཟེར་ནས། སྤར་ཆེ་བྱི་མའི་དོན་
སློས་བཏང་བར་མ་ཟད། ད་ཆེ་འདི་འང་སློས་བཏང་བ་སྒྲིབ་དུ་བྱས་ནས་སྤར་མི་
མཐོང་དང་མི་གྲལ་མ་སྟོགས་པའི་གུན་སོབ་དུ་རེ་ནས་དེང་སང་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་
པ་བ་དང་སྒོམ་ཆེན་པ་དང་བྱ་བ་བལ་བལ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་པར་གྲགས་པ་མང་བའང་དེ་ལ་

ཐུག་པར་འདུག དེ ང་སང་གི་སྒོམ་ཆེན་པ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་ནམས་འཛིག་རྟེན་ཆེ་
འདིར་རྒྱན་རིང་དུ་སྒྲིབ་ལོང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། གང་སྒྲིབ་ཡུན་མཐོ་ན་ལོ་ཤས་
འབྲིང་ན་ལྷ་ཤས་ཐ་ན་ཞག་ཤས་ཙམ་གྱི་རིང་ལས་མེད་པའི་མྱོང་བ་བཟོད་མེད་
མ་སྐྱེས་པས། མི་ཆེ་མ་སྤྱིད་དོགས་པའི་ལྟོ་ཆད་ན་དགའ་ཐུབ་བཅུད་ཡིན། གོས་
ཆད་ན་མེད་མིགས་རས་རྒྱང་དུག་རྩལ་བཅའ་རྒན་སོགས་ཀྱི་བསོག་བྱུན། སྤྱིན་
བདག་གི་ངོ་བསྐྱེད་སྐྱབ་རྒྱགས་སུ་མིང་བཏགས་ནས། རྒྱ་ས་ནས་རྒྱ། སྒྲོང་ས་
ནས་སྒྲོང་། འཕྲོག་ས་ནས་ཕྲོག དེའི་ཆེད་དུ་ང་ཆེ་མཚམས་པ་ཡིན། ང་རི་མི་
འབེབས་ཡིན། ང་གསང་སྒྲིབ་པ་ཡིན། ང་རས་རྒྱང་པ་ཡིན། ང་རྒྱན་གཙོད་པ་
ཡིན། ང་རོ་སྒྲོམས་པ་ཡིན། ང་ཞབས་རྩེན་པ་ཡིན། ང་སྐྱབ་བཅད་པ་ཡིན་ཟེར་
ནས་ལོ་ཤས་སྒྲིབ་པ་འང་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ནས་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་
མེད་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཚོགས་མ་བསགས་པ་ནམས་དེ་འདྲ་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་
ཟང་ཟིང་རྟེན་བཀྱར་འདུས་པ་ན་སྤྲ་མ་འདིས་ཟང་ཟིང་མི་འདོད་ཀྱང་། ཆོས་
བྱས་པས་རྟེན་བཀྱར་མ་ལ་མིང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་བྱར་
མེད་ཆེན་པོ་དང་། རང་བབས་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་བཏགས་ནས་མི་ཆེ་སྒྲོང་ཟད་
ལུས་སེམས་ལས་མེད་ལ་བསྐྱལ་ནས། བམ་ཕྱགས་བཙན་ས་ཟིན་པའི་ཉམས་
ལེན་འབྲེར་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་ཟེར་བ་ཁོ་ནར་སྤྲང་བས། དེ་འདྲའི་ཁྱིད་རྩལ་
ཐེག་པ་གསུམ་མདོ་སྤྲགས་ག་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་ཐོས་པས་བདག་གིས་དེ་

ལྷའི་བྲིད་ཚུལ་མ་གཤིས་པ་ལ་རྟེན། དེང་སང་བཀའ་བརྒྱད་པའི་སྒོམ་ཆེན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཟེར་དུས། ཀམ་པ་འདིས་བཀའ་བརྒྱད་པའི་བྲིད་འཆད་མི་མཁུན།
གལ་ཏེ་འཆད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མི་འཆད། བྲིད་མགོ་རྒྱང་རྫོགས་པའང་མི་
འོང་ཟེར་བར་གདའ་སྟེ། བྲིད་འཆད་པ་ལ་གདུལ་བྱའི་སྒོ་གསུམ་ལམ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་པའི་ཁང་བཟང་སུ་འབྲིད་
བར་བྱེད་པ་ལ། སྒོམ་ཆེན་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་
བརྟན་པའི་ལམ་དུ་ཡེ་འགོ་མི་འདོད་པ་ལ་ངས་ཅི་ལྟར་འབྲིད། གལ་སྲིད་བདག་
གིས་ལམ་བརྟན་པ་དེར་མི་འཇུག་ན་སྟོག་ལ་ཆད་པ་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་ན་
མ་གཏོགས་ཅི་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་དུ་བྲིད་བྱུང། ལེགས་པར་བསམ་དགོས་པ་འདུག
།དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་སྟོག་ལ་ཆད་པ་སོགས་དྲག་པོའི་ལས་བྱེད་བར་རིགས་སྟམ་ན།
དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ལས་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ནི་རབ་ཟག་མེད་གྱི་རྩ་འབྲུལ་དངོས་
དང་། ཐ་ནའང་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་མི་ལྟན་པ་བདག་ལྟ་བུའི་སོ་
སོའི་སྒྲུ་བོ་སྐྱེ་མར་བཅོས་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ག་ལ་ཡིན། སྒྲིབ་ཆེ་རབས་སྒྲིམ་པན་
ཆད་ཡོད་ངེས་པ་དང་དེར་བདེ་སྦྱིད་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་བདེན་སྟམ་པ་
ཞིག་མེད་ན་ཆེ་སྒྲིམ་པན་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་རྟོག་སྒྲོད་འཇུག་པ་ཙམ་ཡང་མི་འོང་
བར་གདའ། ཆེ་སྒྲིམ་པན་ཆད་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བདེ་སྦྱག་གི་རྟོག་པ་ཤར་ན་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྦྱག་བསྐྱེད་ལ་སྒྲག་དངངས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པ་མ་

མཐའ་ཡང་ལྟོ་དང་གར་མི་བགོ་བ་ཙམ་བཙས་མིན་དུ་མི་སྒྲིབ་ག་ལ་སྤྱོད། །དེ་
ཙན་ལའོར་བ་དང་རན་སོང་གི་དངོས་རྒྱ་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་འཛོམས་པའི་ལྟ་
ཆོས་མི་ཆོས་གཟེ་བརྟེན་ཙན་ཁས་བྱས་པོ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་ཆེད་གྱི་མཁས་བཙུན་
བཟང་པོ་འགྲན་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་རན་པ་སྒྲུབ་པ་ག་ལ་སྤྱོད། །དེར་
སང་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོར་འཁུར་ཟེར་ནས་མི་
དག་བ་སྟོབས་གང་ཆེ་ལ་སྟོང་པོད་ཆེ་བ་ཀུན་ཆེ་བྱི་མ་ཡོད་བསམ་པའི་ངས་ཤེས་
རྟལ་ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་སྒྲིས་པ་དེ་དེས་ལན་པ་ཡིན། །དེས་ན་ཆེ་བྱི་མ་པན་གྱི་སྒྲིད་
སྟུག་ལས་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་སྒྲུབས་ཆེན་དུ་སྒྲོམ་ནས་རང་འཁོར་སྟོང་ཕྱག་ཁྲི་ཕྱག་
ཙམ་སྟོས་བཙས་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་འབྱོར་བ་དང་བདེ་ཐབས་ཙམ་མ་
གཏོགས། །དེ་བྱིན་ཆད་གྱི་ཐོག་མེད་ནས་གྱི་མ་ཁྲན་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཆེ་འདི་བྱིའི་གཏན་བདེ་དང་གཏན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་མིག་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
ཆོད་པར་ཁོ་ནར་གདའ་བས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་བོར་བའི་
བྱི་མཐའ་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་སྟོན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །དེར་མ་
ཟད་འཛིག་རྟེན་འདིར་ཡང་ཟེར་བདེན་ཆད་བཙན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་ཀྱང་འཐད་
ལུན་དུ་མི་ཡོང་བས། །གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲིག་པའི་
གོགས་དང་སྤྲིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་ཡིན། །དེའང་དེར་སངས་སྒྲོམ་ཆེན་པོར་ཁས་ཆེ་
བ་ཀུན་རིགས་ཙོར་སྟོབས་འབྱོར་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོ་འཛིན་འབྲེལ་འདོགས་

གཞན་ལས་མཁས་པ་ར་བྱེད། དེའི་ཆེད་དུ་མི་ཆོ་ཤིལ་བསྒྲིལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་དེ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ལེགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཆོག་མཁས་སུ་བཅད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་རྒྱལ་བདུན་རེ་ལ་གོ་བ་ལུའུ་མེད་
ཆགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད། ཆོག་ལ་མེད་ན་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་གཤམ་ཡང་ཞིག
དེ་གའི་ངང་ལ་ལོ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་ཀླན་པོར་སོང་བ་ན་ཁྱིམ་པའམ་རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་སྤེའམ་སྒྲ་དཔོན་རེའི་གོ་སར་ལོག་པའི་འཆོ་བ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། རང་
སྟོགས་གཞན་སྟོགས་གཉིས་སུ་གཙོད་པའི་ཆགས་སྣང་གི་ལས་ལ་མི་ཆོ་བསྐྱལ་
བའི་རྒྱུད་གྱོས་པོ་གཤིས་ངན་རེ་ལ་འདི་སྒྲོམ་ཆེན་ལྟག་ཚུར་ཅན། སྐལ་ཆོག་ས་
པ་ཐུགས་དམ་པ་ཟེར་བ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུགས་པ་འདི་ཡང་བསྐྱུགས་ཡུལ་དང་
བསྐྱུགས་མཁན་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ལྟ་
གཤམ་ཞིག །དེ་ལྟའི་རིགས་དེ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་བའི་ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་མུ་
ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ཞེས་གསུང་རབ་ནས་འབྱུང་བ་དེར་གདའ། མདོར་ན་ཆོ་
འདིར་སྟོན་ལས་དགེ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཞར་ལ་བདེ་བ་བྱུང་བ་ན་
ལེགས་གྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་ཆོ་འདིར་ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་བདེ་བའི་ཐབས་གྱི་
དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བཤོལ་ནས་ཆོ་འདིའི་སྦྱིད་ཐབས་སྦྱབ་པ་
དང་། ཆོ་རབས་ཕྱི་མའི་དོན་གྱི་སྦྱབ་པ་བྱེད་པ་སྐད་ཟེར་བ་གཉིས་རྒྱབ་འགལ་
ཡིན། ཆོ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་སྦྱབ་པ་ལ་རང་རེ་ལ་བདེ་འབྱོར་སྦྱིན་པ་པོ་དེ་དགའ་

མགུར་མ་གྱུར་ན་བདེ་འབྱོར་སྟེར་མི་ཡོང་། དེ་དགའ་མགུར་གྱུར་ན་དེ་ལ་མི་
དགའ་བ་ཞིག་རང་རེ་ལ་གཞོད་བ་མི་སྐྱེལ་མི་སྲིད་། །དེ་ཙན་རང་ལ་བདེ་འབྱོར་
སྐྱེན་བ་ལ་ཆགས། མ་སྐྱེན་བ་ལ་སྤང་། དེའི་དབང་གིས་སྐྱད་ཅིག་རེ་ལའང་
ལས་ངན་བརྒྱ་ཕྱག་ས་ཡ་དྲུང་ཕྱུར་ངང་། ངམ་ཕྱགས་ཀྱི་བསགས་པས་ལས་དེའི་
གངས་ཀྱིས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་མཐའ་མེད་པར་ཟོ་ཆུན་གྱི་འབྱུང་མོ་བཞིན་
འཁོར་ཏེ་ཐར་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་བདེ་འབྱོར་སྐྱེ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་པར་སྐྱེ་བའི་ཉན་
པོས་གདའ་བས་ཆེས་ཡ་ང་། དེས་ན་རང་རེ་དགོངས་ལྟོ་བཅད་ཙམ་དང་ཆབ་
ལེན་ལྟམ་སྤྱད་རྟོང་དཀར་ལོ་མཚམས་སོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལོ་འདོད་གཏམ་ངན་
སྤྱང་བའི་ཚུལ་དེ་ནི་གསུང་རབ་ལས་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ལས་འདའ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་དེར་སོང་འདུག་པ་རང་རེ་མི་ཆོ་འི་བྱས་པའི་དགོ་བ་དེ་ནི་དགོ་བ་
ལྟར་སྤྱང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་དལ་འབྱོར་ལྟ་མིའི་ལུས་ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་
ཐོབ་པའི་རྒྱུར་ཡང་མ་སོང་ཆགས་སྤང་གི་དབང་གི་ལས་དེ་དག་གིས་ནི་མི་དགོ་
བ་ཡང་དག་པར་སོང་བས་ངན་སོང་ནས་ཐར་དུས་མེད་པའི་ལས་ཁོ་ན་བསགས་
པ་ལ་བསྐྱེལ་བ་དེར་གདའ། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་
ལས་ཀྱི་དགོ་མི་དགའི་འབྲས་བུར་ངེས་ཤེས་གཏིང་ཐག་པ་ནས་བརྒྱུག་མེད་དུ་
སྐྱེས་ན། ཆོ་འདིར་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བའི་ལས་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེ་ལ་ཆོ་འདིར་བདེ་
སྐྱིད་འབྱུང་བ་འཁོར་འདས་ཀྱི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀག་ཀྱང་མི་ཁེགས།

ཆོ་འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་ལས་སྡོན་དུ་སོང་བ་འདི་ལ་ཆོ་འདིར་བདེ་སྦྱིད་
འཁོར་འདས་ཀྱི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་ཐག་ཆོད་
པའི་སློ་ཞིག་ཤར་བྱིན་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞེན་པ་རང་གར་མི་ལོག་མི་སྤྱིད་དེ། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོ་འདི་
བདེ་ཐབས་སྣ་རེ་སྐྱབ་པས་ཀྱང་ཆོ་སྤྱི་མ་ཡན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མཐའ་མེད་སྦྱོར་
དགོས་པ་བཟོད་ཐབས་གར་ཡོད། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོག་ཆུང་ཞིག་གཏན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཟུ་མེད་ཀྱི་རྩ་བར་
ཀྱུར་པ་ཡིན་པས། ཆོ་འདི་ལ་ཟ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱེན་མོ་གཅིར་ལུར་འགོ་
དགོས་ཤིང་ཁས་སྦྱང་པོ་ལས་དམན་པར་མཛོ་མོ་བྲག་ཙ་རེ་བའི་སྤྱུ་རྩན་གྱིས་
འཆོ་དགོས་ཤིང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཆད་པ་དང་གཏམ་རན་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ག་ཡིན།
དེ་ལྟའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་དེས་སྡོན་ལས་རན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་བས་ཤིན་ཏུ་
རེས་དགའ་ན་སྟམ་པའི་སྦྱོ་བ་དང་བཅས་པའི་སློ་ཞིག་བྱུང་ན་ཁྱིད་ལྷ་ཟེར་བ་དང་
། །སྒྲོ་མ་བྱེད་ཟེར་བ་བྱུང་ན་ཆོ་སྤྱི་མ་ཡན་གྱི་བདེ་བ་རྩུང་ཟད་འདོད་པ་ལ་སློ་
སྦྱོགས་པ་ཙམ་དུ་འགོ། འདི་ཙམ་ཞིག་རྒྱད་ལ་མ་ཤར་བྱིན་རང་མི་ཆོ་སྦྱོང་ཟད་
དུ་བཏང་བའི་གྲོགས་རན་ལ་སྤྱུ་མ་སྦྱོབ་དཔོན་གྲོགས་མཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་
ཆོ་སྦྱོང་པར་ཟད་དུ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་པས་རང་གི་སྤྱུ་མ་སྦྱོབ་
དཔོན་གྲོགས་མཆོད་ཀྱི་དགོ་རྩ་ལ་བར་ཆད་བྱས་པའི་ལས་རན་གཅིག་བྱས་ཀྱང་

རང་ལའོར་བ་ནས་ཐར་མི་སྲིད་པའི་ཚེད་ཙམ་ཡིན། །དེས་ན་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་
དང་གོ་འཕངས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་
དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ག་ལ་ཡིན། །འོན་དོན་དུ་མ་གཉེར་ན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ལུས་
སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་རམ་སྟེ་མ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དུས་མིན་དུ་འཆི་བའི་ལས་
སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དགྲར་གྱུར་ནས་བསང་གྱུར་བསོད་མི་བྱུང་།
དུས་མིན་དུ་འཆི་བའི་ལས་སྟོན་དུ་སོང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་
མཐིལ་དུ་བཟུང་སྟེ་བཞུགས་གྱུར་མི་འཆི་མི་སྲིད། དོན་འདིར་དགོངས་ནས་ཆོ་
འདིའི་བྱ་བ་གཏོང་བའི་ཚུལ་རྒྱལ་བ་རྟོན་ཚང་པས། ཅི་རེད་རེད་དུ་ཚུགས། གང་
ལྟར་བཟོ་བར་སོང་ཅི་ཡོང་བར་ཤོག ཅིས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱུགས་ཉམས་སུ་
བཞེས་ནས་རང་གི་སྟོབ་མ་དག་ལ་ཉམས་ལེན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད། དེས་ན་དེར་
སང་སྤྲུལ་བ་སྟེན་ཟེར་བ་སྐད་པའི་ཆོས་ལུ་ཉམས་ལེན་ལུ་ཟེར་བ་ཀུན་གྱུར་སྤྲུལ་
དེའི་གན་དུ་དྲག་པར་རྫོམ་པ་དག་ཆིག་དོན་གྱི་གོ་བ་བཤད་ཤུད་རེ་ཙམ་དང་།
དེ་ཙམ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཀུན་གྱུར་བསྐྱགས་ལུང་དབང་རྫོམ་བསྐྱས་སེམས་
འཛིན་ཙམ་རེ་བསྐྱབས་ནས་ཆོས་ལུས་ཐོབ་དུ་རྫོམ་པའི་དེ་གཞན་ལ་འཆད་པ་
སྐད་བྱས་པས་ནད་པའི་རིམ་གྱོ་དང་གཤིན་ཟས་སོགས་སྟོས་པ་བཅས་པའི་
ལོངས་སྟོད་ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་ཕན་དུ་མེ་མར་སུར་དང་ལུ་ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་ལོག་
འཆོ་གཡོབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་མིང་། ཆོས་རྗེ་དང་ཀུན་སྤངས་དང་། རབ་

འབྲམས་དང་། འབྲུལ་ཞིག་དང་རྗེ་བཙུན་སོགས་སྟོན་སྟོན་པོ་རེ་དོན་དུ་གཉེས་
བ་མ་གཏོགས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དེ་སྒྲ་མ་དམ་
པ་འདི་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མི་རྟེན་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲ་མ་དམ་པ་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
བའི་ཚུལ་མཁྱེན། སྒྲ་བ་པ་ལ་ཞུགས། ལེགས་པར་སྒྲུངས། ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མཁྱེན། སྒྲུབ་པ་ལ་
ཞུགས་ལེགས་པར་བྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་རྗེ་ལྟར་བཞེས་པ་བཞེན་
བདག་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ནས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལ་མར་
བསྐྱབས་པར་ལྟར་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སྒྲུང་
མཚན་འདོན་སོགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ལས་རང་སར་གོལ་བར་བྱེད་པས་
དེའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་གསུམ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་སྤུལ་ནས་སྒྲ་མས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞེན་སྟོག་གི་བྱུངས་ལྟར་མི་
བརྟེན་ཀ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་ལ་ངས་པ་
གནད་དུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྒྲ་མ་བསྟེན་ལོ་དང་ཆོས་ལུ་ལོར་མི་འགོ་བ་ཞིག་
འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་དང་སང་ཆོས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་བརྟེན་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་
མི་ལས་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་སྒྲུབ་ཆེད་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་སྐད་
མ་གཏོགས་ཆེ་ཕྱི་མ་ཡན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་ཡིན་པས།

།རང་གར་སྤྲུལ་བ་སྟེན་ཆོས་ཞུས་ཟེར་བ་ཀྱན་ཀྱང་དཔོན་པོ་ལ་ཕྱག་རྟེན་བཏང་
བ་དང་ཕྱག་སྤྱིར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་བཟོ་རིག་པ་ལ་བཟོ་སྟོབ་པ་ལྟར་སོང་བ་ལས་
ཆོས་ནས་བཤད་པའི་སྤྲུལ་བ་སྟེན་པ་དང་ཆོས་ཞུ་བར་མ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
འདིས་ལན་པ་ཡིན། །དེས་ན་དེང་སང་སྤྲུལ་མ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཟང་ལ་བྱ་དགའ་
ངན་ལ་ཆད་པ་བཅོད་པའི་ཚུན་ཆེ་བ་རེ་ཡོད་ན་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་བྱ་ཤེས་
ལ་ཡིད་མཁྱེད་བ་དང་ཚུན་པས་སྤྲུལ་མས་གང་ཟེར་ལ་ཉན་པའི་ཚུལ་འཆོས་གྱི་ཐོས་
སྟོམ་དང་། །དེ་སང་གྲགས་པའི་བན་ཚུགས་འདྲ་རེ་མི་བཟུང་དབང་མེད་བྱུང་བ་
ལ། །ཁོང་དཔོན་སྟོབ་རྣམ་ཐར་གཙང་ཆོས་དང་མཐུན་ཟེར་བ་ཙམ་རེ་ཡོང་གི་
འདུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཐུན་དང་ཆོས་པ་རྟེན་བཟང་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཚུན་
ཆེ་ཚུང་ལ་རག་པའི་ཆོས་རྟེན་དང་སྤྲུལ་རྟེན་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྟོང་རེ་བ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཆོ་རབས་སྤྱི་མ་པན་ཆད་གྱི་བསམ་མཁོ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་ཤར་བས་
ལན་པ་ཡིན། ཆོ་རབས་སྤྱི་མ་པན་ཆད་ཡོད་སྟུམ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་བདེ་སྟུག་
གི་ཆེད་གྱི་སྤྲང་སྤྲང་གི་ཐབས་མཁྱེན་བཅེ་རྣམས་གསུམ་ལྟར་པའི་སྤྲུལ་ལ་རག་
ལས་པས། དེ་དག་གི་བཀའ་བསྟུན་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགོ་
བའི་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་དེའི་ཆེད་
དུ་མི་མདོར་མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་འདོར་རྣམས་པ་ཞིག་བྱུང་བྱིན་སྤྲུ་
མའི་བཀའ་གང་བསྟུལ་ལས་འདའ་བ་མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལྟར་མ་འདས་པ་

ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས། སྒྲིབ་གཉིས་རང་དག་ལ་མི་འགོ་མི་
སྤྱིད་པས་སྒྲ་མའི་བྱིན་སྐབས་ཀྱང་དུས་དེར་ཞུགས་པ་ཡིན། དུས་དེ་ཙམ་རང་
ཉིད་ཀྱང་འགོ་བ་འདྲན་པའི་དེད་དཔོན་འཇིག་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་མ་
མིང་དང་དོན་མཐུན་པ་དེ་ཡང་དེའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེར་སངས་རྒྱུ་སྒྲ་མ་
ལ་བསྐྱག་ལུང་ཁྲིད་དབང་རེ་ཉན་འབུལ་བ་རེ་བྱས། གནང་སྦྱིན་རེ་ཞུས་རང་གི་
སྣ་ཐག་རང་མགོར་དགྲིས་ནས་སྒྲ་མ་ལ་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་སྦྱོད་ལམ་གྱི་རྒྱས་
མ་ཤོར་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མའི་གསུང་རང་གི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བྱུང་ན་སྒྲ་མ་ལ་བསྦྱོད་
ཅིང་དད་པ་སྐད་ཞེན་འཐེན་རང་གི་འདོད་ཐོག་ཏུ་མ་བྱུང་ན་དད་ལོག་དང་སྦྱར་
ཞུས་བྱེད་པ་ཀུན་ཀྱང་ཆེ་བྱི་མའི་དོན་དུ་མཁོ་ནས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པར་མ་སོང་བས་
ལན་པ་ཡིན། དེས་ན་དེར་སངས་རྒྱུ་སྒྲ་མ་བསྟེན་ལུགས་འདི་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱི་
མེད་གྱི་ཚོགས་བསྟེན་ལུགས་དང་། གཡོག་པོས་དཔོན་པོ་བསྟེན་ལུགས་ལྟར་སོང་
བ་མ་གཏོགས་སྒྲོབ་མར་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་ལ་སྐྱག་ནས་སྦྱབས་གནས་སྒྲ་
མ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་ཡེ་མ་སོང་བས། དེར་སངས་རྒྱུ་སྒྲ་མ་བསྟེན་ནས་ཚས་ཁྱེའི་
བ་ཀུན་ཀྱང་སྒྲ་མ་དང་སྦྱབས་མཚན་ཉིད་པ་ཞུས་ཞིང་གདམས་ངག་མཚན་ཉིད་
པ་ཞུས་པར་སོང་མ་སོང་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། སྒྲ་མ་བསྟེན་
པ་དང་སྦྱབས་དང་ཚས་ཡང་དག་པར་མ་ཞུས་སྦྱིན་ཁྲིད་བཏབ་ལོ་དང་དམིགས་
པ་འཛིན་ལོ་དང་སྒྲོམ་ལོ་སྐད་པ་ཐམས་ཅད་ཁྲིད་ཁྲིད་དུ་མི་འགོ། སྒྲོམ་སྒྲོམ་དུ་

མི་འགོ། མིའི་ལད་མོ་སྤྱི་ལུས་བྱས་པ་ལྟར་སོང་བས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་སོང་
བ་ཡིན་པས་དཔོན་སློབ་དུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་། ཆོ་རབས་ཕྱི་མ་པན་ཆད་དུ་སློབ་
བྱུང་པའི་སྤྲ་མ་དང་དཔོན་སློབ་ཀྱི་འབྲེལ་པར་མི་འགྱུར་བས་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་
དེའི་གྲུ་པ་ཡིན་སློབ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ཀྱུན་ཀྱང་ཁ་གཡར་བའི་རྒྱུ་ཆོག་སྤྲོ་ན་མེད་
པར་སྤྲས་པས་སེམས་ཅན་ངན་སོང་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལས་དགོས་པ་
གཞན་ཅི་ཡོད། །འོ་ན་སློབ་མ་མཆན་ཉིད་པས་སྤྲ་མ་མཆན་ཉིད་པ་བསྟེན་པ་ན།
སྤྲ་མ་དེས་སློབ་མ་འཁོར་བ་ནས་སློལ་བ་ལ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་སྤྲུང་པའི་
ལུས་རྟེན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་རྒྱ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
གཞི་བཅས་སློང་བའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩྭ་ཁྲིམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཞིག་
ལེགས་པར་བསྐྱང་དགོས་པས། འདི་ཉིད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནས་
བཤད་པ་བཞིན་གྱི་སྤང་དོར་གཡག་གི་རྩ་མའི་རྩེ་མོ་སྤྲང་བ་བཞིན་བྱེད་དགོས་།
།དེ་ནས་སློབ་མ་དེ་རྩྭ་རོལ་འཁོར་བ་དང་པ་རོལ་ཞི་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་
པའི་བྱང་རྩུབ་ཆེན་པོར་སློལ་བ་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་འཛོག་ལུས་པའི་རྫོགས་སངས་ཀྱི་སྤྲ་སྤྲུང་པར་བྱ་དགོས་པས།
དེའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་སངས་ལ་འགོད་ལུས་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་སྤྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་ལྟ་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སྤོམ་པ་ལེགས་

པར་སྤྱང་དགོས་པ་ས། རྣོམ་པ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་བྱུན་རེ་ལའང་ཉམས་ཆག་བྱུང་ན་ཉམས་པ་སྤྱིང་བ་དང་མ་ཉམས་པ་གོང་
ནས་གོང་དུ་སྒེལ་བར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའང་
བསྐལ་པ་མང་པོར་བརྒྱད་མི་དགོས་ཤིང་ཐབས་མང་དཀའ་ཆོགས་མེད་པས་ཆོ་
གཅིག་གིས་སྐྱབ་པར་འདོད་ན། དེའི་རྒྱ་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུ་ལ་རག་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣོམ་པ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྤྱང་
དགོས་པ་ལས་ཚུལ་དེ་ཉིད་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་བའི་དམ་ཆོག་
མི་ཉམས་ཤིང་ཉམས་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱང་བྱུན་ཁོངས་རེ་རེ་
བཞིན་དུ་བཤགས་བསྐྱམས། །སྤྱི་མར་དམ་ཆོག་གསོ་བའི་དབང་རྣོམ་ཆོགས་
འཁོར་མཐུལ་སྣོམ་བསྐྱེས་གཏོར་མ་སྤྱིན་སྤྲུག་སོགས་འབད་པ་ཆེན་པོས་ལེ་ལོ་
དང་རྣོམས་ལས་སུ་མ་སོང་བར་བྱེད་དགོས། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ལུས་རག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱོག་ཅིང་དགེ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དེ་
ལྟར་སྤྱང་དོར་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་སྤྱི་བ་དང་། སྤྱང་དོར་བྱས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་
ཅོམ་པ་དང་། །སྤྱང་དོར་གྱི་བྱན་ཤེས་བཞིན་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱི་བ་ལ་ལྷོག་མེད་
གྱི་དད་པ་སྤྱི་བ་ཞིག་མེད་ན་རྣོམ་དམ་དེ་ཉིད་མཐར་མི་སྤྱིན་ཅིང་། དེ་མཐར་
སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལའང་དེ་ལྟའི་སྤོ་གོས་སྤྱི་བ་ལ་གེགས་བྱེད་གྱི་སྤྱི་བ་པ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཡོད་པ་ས། །སྤྱི་བ་པ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཆོགས་སོག་ཀྱང་རང་གི་རྣོམ་པ་

གསུམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པའི་རྩ་བའི་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཚོགས་བསག་ཡུལ་སྤྲིག་སྤྲིབ་
བཤགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བསགས་སྤྱང་བྱས་པ་ལས་ཟབ་པའི་ཐབས་
འབྲུལ་ཆེ་བ་མེད་དེ། །དེ་ལྟའི་རྩ་བ་སྤྲུལ་དེ་འདས་ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་རང་རེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་འདུལ་བར་བྱོན་པ་
ཡིན་ཅིང་། སྤྲུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་རབས་སྤྲུལ་མར་བསགས་སྤྱང་གི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཆོ་འདིར་དཔོན་སློབ་ཏུ་འབྲེལ་ནས་རང་རེའི་རྒྱུད་འདུལ་
བའི་བྱུགས་རྗེ་རྣམས་ལྟ་བུ་འགོ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རེ་
འདུལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡོད་དོ་ཅིག་ལས་རང་གི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་
པའི་རྩ་བའི་སྤྲུལ་མ་འདི་ཉིད་མཁུན་པ་དང་བརྩེ་བའི་རྣམས་པ་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ཅིང་།
།འདི་ལྟའི་སྤྲུལ་མ་ལས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་
མཛད་པའི་ཡུམ་རྩོད་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མའང་སྤྲུལ་མ་འདི་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་སངས་
རྒྱས་དང་ཡི་དམ་དགོན་མཚོག་ཀྱན་འདུས་སྤྲུལ་མ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཅིང་འདིས་
བདག་མ་རུང་པའི་རྒྱུད་ལ་དམ་ཆོས་སྦྱོང་ཞིང་སྤྱང་བར་རྣམས་པའང་འདི་ཁོ་ན་ལ་
རག་ལས་བདག་རྒྱུད་དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བའི་སྤྲུལ་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་སྦྱོང་
གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས་ན་ཆོས་སྦྱོང་གི་རྒྱལ་པོ་
ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱབ་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་རང་གི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོད་རྗེ་བཞི་དང་བཅས་པའི་སྤྲུལ་མའི་འབྲས་རྒྱུད་

ཀྱི་དོ་རྗེ་བཞི་ཀུལ་ཀུལ་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཐུན་གྱི་བར་མ་
ཆད་པ་ཐ་མའང་ཀུའོད་དུག་བཅུ་འཕམ་འཕོ་བ་བཅུ་དུག་གམ་ཐུན་བརྒྱད་ལ་
སོགས་བར་མ་ཆད་པས། སྤྱི་ཞི་གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་ཞེན་པ་གཏན་ལོག་གི་
དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཁོ་ན་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་འདའ་བར་བྱ་
དགོས་ཤིང་། མདོར་ན་སྤྱི་ཞི་གཉིས་ལ་མ་ཆགས་པའི་ངེས་འབྱུང་། མཐའ་
མེད་མ་ཀུན་གཏན་བདེར་འགོད་པའི་བྱང་སེམས་། དེའི་ཐབས་ཟབ་མོ་གསང་
སྤྲུགས་མོས་གྲུས་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྟེན་འབྲེལ་མུར་མགྲོགས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་འདི་
ཁོ་ན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འབད་
མེད་དུ་འབྱུང་བ་འདི་ཕྱིར་ཏེ་ཏེ་ལོ་ན་རོའི་བཀའ་བརྒྱུད་སྒོས་དུགས་པོ་བཀའ་
བརྒྱད། བྱད་པར་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱུལ་པའི་གང་ཟག་བར་མ་ཆད་པ་སྐལ་
ལྷན་གྱི་དཔོན་སྒོའ་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་རྒྱན་ལམ་གྱི་གིར་ཡོད་
པའི་རྗེ་བཅུན་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་དང་མཇལ་བ་འདིའི་དུས་ལས་བསོད་ནམས་དང་
ཁ་རྗེ་ཆེ་བ་ལ་བསམ་བ་དེའི་དགའ་སྤྱོད་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་
མི་ཤོང་བ་ཙམ་དུ་འོང་བར་གཤམ། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་འབྲུལ་མེད་
བྱད་ཅན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་བཞིན་གཉིད་དང་ལོང་གཏམ་སོགས་ལེ་ལོའི་
གཡང་བ་ལ་འཆོར་བ་འཕངས་ཆེ། དེས་ན་ལུས་ལུས་གནད་དང་མ་བུལ་བ།
ངག་སྦྱ་བཅད་དང་མ་བུལ་བ། སེམས་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཀའི་ངང་ལ་མ་

བཅོས་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་འདིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཆང་ད་ལྟ་ཉིད་
དུ་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་ཡིད་
ཀྱི་གདུང་བ་མི་བཟོད་པའི་དད་པས་དགེ་བའི་ཁམས་རང་གིས་སོས་པ་ཞིག་བྱང་
ན་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་དག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་བཤད་ན་མངོན་མཐོ་དང་རེས་ལེགས་
ཀྱི་ལམ་དུ་བྱིད་ཐུབ་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བྱིད་གདམས་དག་གི་རྒྱན་
བཅུགས་ཀྱང་ཚུལ་མར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ངལ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཟད་དོ། །དེས་
ན་དེང་སང་སྒོམ་ཆེན་པར་གྲགས་པ་རྣམས་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གསུང་རབ་ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ཅི་ལོན།
ལོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གཞན་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་ཅི་གོ་ལ་བསམ་པ་མེད་པར་
དཔེ་ལྟས་བཞིན་དུ་རེ་བྱས་པས་གོ་བ་ལོག་པ་དང་འབྱུ་ལོག་ནོན་རེས་ཡིད་
ཆོམ་ནས་ཆོས་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་དཔེ་ལུང་ཙམ་རེ་
བཀྲགས་པས་ཆོས་འཆད་པར་རྫོམ་ནས། གཞན་ལྟས་བཅས་ཀྱི་ལོག་འཆོ་བསྐྱ་
ཆེད་དུ་བརྗེ་ཏའི་དཔེ་ཆ་ཙམ་རེ་བསགས་ཏེ་དཔེ་ཆ་སོགས་ཡོ་བྱད་ལ་བྱིམ་པ་སུ་
ལས་ཀྱང་ནོར་སྲིད་ཆེ་བར་བྱེད་ཅིང་། དམ་པའི་ཆོས་སྒྲ་དོར་ཚུལ་བཞིན་
མཛད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རེ་ཟུང་སྲིད་ན་ནི་དེའི་རྣམ་ཐར་དང་རང་རེའི་སྦྱོད་
ཚུལ་མི་མཐུན་པས་རང་ཡང་ཁོང་ལ་བག་མི་ཐེབས་ཀྱན་སྦྱོད་མི་འདྲེ། ཁོང་ཡང་
རང་རེ་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པས་སྐལ་མེད་དུ་གཟིགས་ནས་རང་གར་འཛོག་པ་

ལས་དཔོན་སློབ་དུ་འཛིན་པ་དང་གྲོགས་བཤེས་སུ་མཛའ་བཅུགས་སུ་མི་འབྲེལ།
རང་རང་རིས་མཐུན་གྱི་སྒྲ་མའམ་གྲོགས་བཤེས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲུན་པོ་ཤེས་རབ་
འཆལ་བ་ཅན་སྒྲར་ཐོས་བསམ་སོགས་ཆེར་མ་སོང་ཡང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
སྒྲིམ་པ་སྐད་དུ་བཅོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་མི་མཐུན་པའི་དག་
ཀྱལ་སྣ་ཆོགས་སྒྲ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་མཆིད་དུ་སྒྲོམ་ནས་དཔོན་སློབ་ཐམས་
ཅད་དག་སྟིག་སུ་མཐའ་མེད་པ་བསགས་པ་ཆེས་མང་བར་གདའ་བས་དེ་ལྟ་བུ་
སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་སོང་བའི་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་གནད་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ནང་ཕན་ཚུན་རང་རྒྱད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་པའི་
སྒྲར་གཉེན་དུ་སྒྲོར་ཚུལ་ལེགས་པར་འབེལ་མཆིད་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྟོགས་
པར་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་རྟོགས་ལྡན་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་རྣམས་སྒྲོ་
གསུམ་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་
རྣམས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་ལེགས་པར་སྤྱད་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ལས། ཆོགས་དང་
དཔེན་པ་གར་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་རྒྱ་དང་ཅུང་ཟད་ཤེས་པས་ང་རྒྱལ་བ་དང་གཞན་
ཤེས་སམ་ཤེས་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་ཐུག་དོག་གི་ཆོས་སྐད་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་
རང་གཞན་མཆོག་དམན་དུ་འབྱེད་པའི་ཆགས་སྒྲར་གིས་རྟོན་བཀྱར་གྱི་སྦྱིར་བྱི་
བཤད་སོགས་ཆོག་གསུམ་སྒྲེལ་ཙམ་དུ་འགོ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱ།
སྦྱིར་མ་ཀླན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་

སོ་ཙོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་བ་ལ་རང་གི་སྒྲིག་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་
དགའ་སྟོན་བྱ་རིགས་གིང་ཅི་སྟེ་སྟེར་བྱ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་
ག་སྟག་ཡིན་པ་དང་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་རང་རེའི་སྦྱབས་གནས་མཐར་བུག་
ཡིན་པ་ལ། དེང་སང་རང་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ལེགས་པ་དང་མ་
སྟན་པ་ཞིག་བྱང་ན་གཞན་ཅི་ཙམ་དུ་ཉེས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རང་བདེ་ཞིང་ལེགས་
པར་འགྱུར་སྟམ་ན། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོགས་མེད་ཉེས་དགའ་འབྱས་
འདེབས་བྱེད་པ་འདི་དེང་སང་སྟོམ་ཆེན་བཟང་བར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
སྟོད་ཚུལ་འདིས་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཉེས་སྟོད་ཡིན་སྟམ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་
ཚུལ་དེ་འགོ་དོན་སྦྱབས་ཆེན་དུ་སྟོམ་ནས་འབད་པས་བསྐྱབས་ཏེ་གཞན་གྱི་སྟོད་
པ་དང་བཀྱར་བསྟེ་འགོག་བྱབ་པ་བུགས་དམ་གྱི་རུས་པ་ཡིན་པ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་
དེ་ནི་ལྟའི་བུའི་བདུད་ཆེན་པོས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་གང་
ཟག་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་དང་དེའི་རྣམ་ཐར་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་དག་དང་གཏམ་འདྲེ་བ་
ཙམ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལྟར་བསྐྱེས་ན་ལས་ཉོན་དུ་མ་ངང་གིས་འཕེལ་བའི་བྱིར།
དེ་ན་གང་ཟག་དེ་ལྟ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་ག་ལ་རུང་། ཡང་དེང་སང་སྟོམ་
ཆེན་པར་གྲགས་པ་པལ་ཆེར་ཞིག་སེམས་ལ་དགེ་མི་དགའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
བཀག་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྤངས་པ་སྐད་དུ་བྱེད་ཏེ་དབེན་པ་རེར་གྱི་ནར་

བསྐྱད་པས་སྐལ་མེད་རྣམས་འདུས་པའི་འཁོར་དང་རྟེན་པ་ཆེར་བྱུང་ན་དེ་ཉིད་
སྒྲོམ་དེའི་མཐུས་བྱུང་བར་སྒྲོམ་ནས་བདག་གིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་མ་
གཏོགས་གཞན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་གཉིས་ལྟན་
བྱུང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བྱེད་ཅག་འཆི་ཆོས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་
གནས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གང་ལ་ཡང་སློ་མ་ཞུགས་པ་རང་ལེགས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མི་ཆོ་ཉིལ་པོ་སྦྱངས་ཀྱང་སྟོང་ཟད་ནག་པོ་ཡིན་
ཅིང་། ལྷག་པར་མདོ་སྒྲགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཤེས་པའི་སླ་མ་བསྟེན་ཀྱང་
རང་རེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་བྱུང་ཟད་ཀྱང་དེར་མེད་པས་དེ་ལས་རང་རེས་བསྟེན་
བྱའི་སླ་མ་དེ་ཤིང་ཅུ་དོ་སྒྲགས་ཡོད་པའི་སྦྱ་སྦྱ་ཀྱང་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རེ་བསྟེན་ཅིང་
ཆོས་ཀྱང་ཆོག་ཏུ་མ་སོང་བའི་གདམས་ངག་ལག་བཅངས་མ་རེ་ཞུས་པ་ལེགས་
ཟེར་ནས་མི་ལུས་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་དུ་
མི་གཞུག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་བར་དུ་བདུད་སྟོག་
ཅན་གྱིས་ཤ་མཁོན་ཆེན་པོ་འདུག་པར་འདུག་པ་ལའང་བདུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས། ཡང་སྒྲོམ་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ནུ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་ཕྱག་ཆེན་ལམ་
འབྲས་སོགས་བསྒྲོམས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་དུས་ལྟར་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བ་སོགས་ཡེ་མི་སྤྲོད།
བདག་གིས་ཀྱང་ལོ་དུ་མའི་བར་ཆོས་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ཀྱང་བཤད་ཆོད་ལྟར་
མ་བྱུང་། མ་བྱུང་ཡང་བཤད་ཆོད་ལྟར་ཡོང་མི་དགོས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་

ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཡིན། དེས་དོན་ལ་བདག་གི་རྟོགས་པ་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་
པ་སྟོན་གྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་མཉམས། དེ་ལྟར་འདྲ་དུ་བདག་གིས་འཁོར་
དུ་བསྐྱུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལྟར་སྒྲིན་གྲོལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་བདག་ལ་མེད་པ་
ནི་དེ་དག་སྤྱན་མོང་ཉི་ཆེ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པས་ང་ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་ལོག་
པས་དེ་དག་དོན་དུ་མ་གཉེར་བ་ཡིན་ཅིང་སྐྱབ་ན་ངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་མེད།
འོན་ཀྱང་དེ་དག་པར་འཁོར་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟའི་
ལས་ཀྱང་ཁོ་བོས་མ་བསགས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་རང་ལ་སྟོས་བཅས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་
ལ་སྦྱོར་བ་ནི་རང་གི་རྩ་རྒྱད་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་ལ་ལོག་པར་བལྟ་ཞིང་། དམ་
པའི་ཆོས་གང་ལ་ཟེར་བ་དང་དེའི་གནད་མཚང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་བཞིན་
སྤྱན་པོ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་ཞིང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལོག་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཆོག་ཙམ་ཡང་འདྲེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་་
སྟོང་བ་དང་མཛའ་བཤེས་སུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཤུད་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ལས་ཅན་དུ་མདོ་རྒྱད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་བཤད་འདུག་པས་ལེགས་་
པར་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟུང་ཞིག་མདོར་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
འདིས་བདག་ཁོ་ན་མནར་བར་མ་ཟད་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་འཕེལ་མེད་
ཀྱི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་འདི་རང་རེ་ལུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་མྱོང་བ་

སྐྱེས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏན་བདེའི་ཆེད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་པ་ལས་རང་ལམ་པ་འདི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། རང་ལམ་པ་ལས་
ཐར་པ་འདོད་སྒོ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྐྱད་བྱས་ཀྱང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་འགོ་བས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སྟོན་ཤེས་པའི་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་གི་སྒོ་
གསུམ་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་མི་སྟོད་པར་སྦྱོབ་སྟེ་ལེགས་པར་བརྟེན་པའི་ཉམས་ལེན་
སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལྟ་སྦྱོད་ཅིག་མ་བྱུང་ན་མིང་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་པ་
དང་སྒོམ་ཆེན་པ་དང་རི་བོད་པ་སོགས་ཅི་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་རང་གིས་རང་
བསྐྱེས་ཆེན་པོ་སྟེག་བསྐྱེས་སངས་དུས་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་ཉེན་གདའོ། །དེས་ན་ཆེ་
འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་སོགས་གང་ཕྱིད་ལ་བཏང་ནས་དམ་
པའི་ཆོས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟིང་པོར་ལེན་པ་བྱེད་དགོས་དུས་འབྲལ་གྱི་
འཆོ་ཆས་ཀུན་ཀྱང་འབྱོར་མ་འབྱོར་ལ་རྩིས་གདའ་མི་གཏོང་བར་རྟེན་ན་འདུལ་
བ་ནས་བཤད་པའི་དགོས་སྟན་གནས་མལ་སྟོད་སྟུང་རྣམས་དང་། ཆེར་མ་རྟེན་
ན་འང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སྟན་ཆུང་གདིང་བ་ལྟར་བཟེད་སོར་བུ་ཅོག་བུ་མེ་ཆ་
ཁབ་སྟུང་ཟེན་རིས་ཀྱི་དཔེ་འབྲུ་ཙམ་མ་གཏོགས། ལྟོ་གོས་ཀྱི་རིན་སོགས་
གཞན་གྱི་སྟུང་དུ་དགོས་པའི་སེར་སྒྲུའི་གདུང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་

བསྐྱེལ་བ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྐྱབ་པ་ནའང་ཆོས་འཆོང་
བའི་སྐྱད་ཟས་དང་གྲོང་དུ་ཟ་ཆོག་བཙོངས་པའི་རྟེན་པའི་དགོར་ནོར་དང་།
གཞན་ཡང་ཁ་བསགས་གཞོགས་སྒྲོང་རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་ཐོབ་ཀྱི་འཇལ་
བའི་ཡོངས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དགོ་འདུན་གྱི་སྤར་
བཞུགས་པ་རྣམས་དགོ་འདུན་སྤྱི་ལ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕུལ་བ་མ་གཏོགས། སྤར་
དུ་ཡོན་སྒྲོང་བའི་དངོས་པོ་མི་འཆོལ་བ་དང་དགོ་འདུན་སྤྱི་ལ་ཕུལ་བའང་སྤྲ་མ་
དགོ་སྒོས་ཀྱིས་གང་སྤུལ་བ་ལ་ཆོག་ཤེས་མ་གཏོགས་དེ་ལ་བཟང་བ་ཐོབ་ཏུ་རེ་
བ་དང་ངན་པ་ཐོབ་ཀྱི་དོགས་པའི་བརྒྱབ་སེམས་ཡེ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟའི་རྟེན་
པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆོག་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མངོན་གྲོག་གར་ཡང་སྤྱ་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྤྱ་
མི་རུང་ཞིང་། རྟེན་གྱིས་མ་ཐེག་ན་དགོ་འདུན་དང་སྤྲ་མ་ལ་འཆོ་ཆས་ཁུ་བ་དང་།
དེ་ལྟར་ཁུ་བ་ནའང་དེའི་གྲུན་སོབ་དགོ་འདུན་ལ་རྗེས་ནས་འབུལ་ཅི་བྱུང་དང་།
།དངོས་སུ་འབུལ་མ་བྱུང་ནའང་ཆོས་སྒྲོང་ལ་ཐོན་ལས་བཙོལ་ནས་དགོ་འདུན་
ལ་ཅི་ཙམ་སྤངས་པ་དེ་ལས་འབུམ་འབྱུར་གྱིས་དགོ་འདུན་ལ་མཐུན་རྟེན་སྒྲོར་དུ་
འཇུག་པའི་ཐོན་ལས་གཞོལ། །ཁྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲ་མའི་སྒྲོར་ནི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོས་པའི་རྩིས་ནོར་
ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་གི་རྒྱད་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བྱུང་ཏུ་ཅི་ཐོབ་བྱས་ན་འདི་
ཕྱིའི་དཔལ་འབྱོར་ནི་ཆེ་བ་གཏན་བརྒྱག་ཏུ་འགོ་བར་མ་ཟད་མཆོག་གི་དངོས་

ཐུབ་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་ཆེན་པོ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟའི་དགོང་དེ་རྒྱ་རས་སྐྱད་གཅིག་
ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་འགྲོ་བ་འཆལ་ཏེ་ཙམ་དང་སངས་རྒྱས་འཆལ་ཏེ་ཙམ་
ལ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་ལྟའི་རས་སྐྱད་གཅིག་པོ་དེའི་གྲངས་ནམ་
མཁའི་ཁམས་དང་མཉམ་པ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱས་པར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ལ་བསམ་གྱིས་གར་གཞལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱིམ་པ་དག་ཆེ་
འདི་བདེ་སྐྱོད་འབྱུང་བར་རེ་ཞིང་དོན་དུ་འདི་ཕྱིའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཁང་ཁྱིམ་
ས་གཞི། ཆོང་ཁེ་བྱན་བཀྱེད། བཞེན་པ་ཁལ་མ་བཞེས་མ་འབྲོག་བཅས་ཏེ་བཞི་
དང་། གཞན་ལ་རྣམ་པར་འཆེ་བའི་ཡོ་བྱད་གོ་ཆ་མཆོན་ཆ་བག་མེད་པར་བྱེད་
པའི་ཆར། སྒྲིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་བྱེད་ཤིའི་གཟའ་བ་སོགས་
སྤྲིག་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡོ་བྱད་འདི་རྣམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
དོག་ཆག་རྟ་དང་འདབ་ཆགས་བྱ། །སྤྱེར་ཆགས་ཁྱི་དང་སྤྲིག་ཆགས་སྐྱུག། ཞིང་
དང་ཁང་པ་འབྲུ་ཆར་དང་། །གཡོག་པོ་སྐྱ་ཙན་བསྐྱེད་པ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་།
།བྱེད་པར་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙན་དྲིན་ཙན་གྱི་པ་ མ་ཡིན་པ་ལ་རང་རེས་གཞོད་
པ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་རན་སོང་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ལ། རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་འདིར་རང་ལ་གཞོད་སྐྱེད་པའི་ལས་འབྲས་བསྐྱོག་མེད་དུ་
སྤྲིན་པ་ལ། དེ་མ་གོ་ནས་སྤྲར་ཁྲོ་བ་ལ་ཁྲོ། གཤེ་བ་ལ་སྤྲར་གཤེ་མཆོང་འབྲུ་བ་
ལ་སྤྲར་འབྲུ། དེག་པ་ལ་སྤྲར་སྤེགས་ནས་གཞོད་པ་དེ་དག་མི་འབྱུང་བར་རེ་སྟེ་

དེ་ལྟར་སྤྱད་པས་དེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་པོར་མཐོང་ཆོས་ལ་མེ་ཏོག་ལྟར་ཆེ་
འདིར་ཡང་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བྱ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ལ། ཆེ་བྱི་མར་
མེ་ཏོག་དེའི་འབྲས་བྱ་ལྟར་ངན་སོང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་ཐར་དུས་མེད་པ་ཞིག་
འབྱུང་། བྱད་པར་དགོ་འདུན་གྱི་དགོར་རྩ་སྤྲིན་བདག་དད་པ་ཅན་གྱིས་སྤུལ་
བའི་དངོས་པོ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་སྐྱོར་རྒྱུ་ཅི་རིང་དང་། དགོ་འདུན་རྣམས་
ཉིད་པའི་བྱིར་སྤྲུམ་མི་སྤྱོད་ཞིང་ཆོས་སྤྱོད་ཅི་སྤྲུམ་གྱི་ཆེད་མ་གཏོགས་དགོ་སྤྲུམ་
སོགས་པལ་ཆེར་འཛིན་ཉེན་འདིའི་ཕར་གཤི་ངོ་ལོ་འདོད་དེ་སྤྱི་རྩ་སྤྲུམ་གསལ་
ནས་རང་རེའི་དགོ་བསྐྱོས་ཀྱི་རིང་འཛོལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེས་
ཚོག་གི་དེ་བྱིན་ཆད་ཁོང་རང་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རེ་ཡོད་འོར་
བས་ཅི་དག་འབར་གྱིས་སྤྲུམ་པའི་དགོ་འདུན་ལ་སྤྱིར་བཏུ་མེད་པར་སྤྱད་ན་དགོ་
འདུན་སྤང་བའི་ལས་བསགས་པས་ཆེ་རབས་བྱི་མར་དགོན་མཚོག་གི་སྤྲུམ་མི་
ཐོས་པར་སྤྱེ་ལ། དགོ་འདུན་རང་གི་དོན་དུ་འང་དགོ་འདུན་ཉིད་ལ་རྩ་སྤྲུམ་
པར་ཆུད་གཞོན་དུ་མི་རུང་ན་དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་སྐྱོར་ནས་རང་ཉིད་དང་རང་དང་
འབྲེལ་བའི་སྤྲུམ་གཉེན་འབྲེལ་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་ན་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས། དགོ་འདུན་དེ་དག་གི་སྤྱོད་བ་
དང་གྲོག་པ་དང་བརྩོན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་བར་ཆད་
དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ལོག་པར་སྤྱབ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཐང་ནས་

བགྱིག་པའི་བདུད་སྤྲིག་ཅན་གྱི་ལས་དངོས་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་གྱི་
འབྲས་བུ་ཚོ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་མདོ་སྤྲེ་དག་
ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་མེད་ཅིང་། བྱད་པར་དག་འདུན་གྱི་དགོར་ནི་
སངས་རྒྱས་དང་རང་གི་སྤྱོད་མ་སོགས་ཞིང་དག་པ་ལའང་བསྐྱུར་མི་རུང་སྟེ་སངས་
རྒྱས་དང་སྤྱོད་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙུ་བ་དག་འདུན་ལ་རག་ལས་པས་དག་འདུན་
ལས་སྤོག་ན་སངས་རྒྱས་དང་བཀའ་འདྲིན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་མ་ཐམས་ཅད་ལའང་འསྤོག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་དག་ནས་གསུངས་སོ། །བྱད་པར་
དུགས་པོ་བའི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་དག་བརྒྱད་པ་གཞན་གྱི་དག་འདུན་དང་རབ་བྱུང་ལ་
ཐ་སྙད་པའོ། །ཀླུ་འཛོམས་པའོ། །བདག་ཅག་ནི་ངེས་དོན་པའོ་ཞེས་གཞན་ལ་
བརྟེན་པ་དང་རང་ལ་ང་རྒྱུ་བའི་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་བྱེད་པ་ནི་དངོས་སུ་
དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་བརྒྱད་ནས་དགོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀ་ཡང་
སྤང་བའི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་པས། དགོན་མཆོག་སྤངས་ན་མངོན་མཐོ་ཙམ་
མི་ཐོབ་ན་ངེས་ལགས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་འི་ལས་ཚུལ་བསྐྱོག་ནས་སེར་
མོའི་དུགས་ཙམ་འཛིན་པ་ལའང་སྟོན་པ་ལྟར་ལྟ་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འདིའི་
བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་སོ་ཙམ་ཅིང་དུ་འགོར་ཡང་སངས་རྒྱས་སྟོད་གི་མཐར་ཐུང་ན་
ལས་འདེལ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱབས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་རྗེ་པད་
དཀར་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་བའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་དག་སྟོང་གི་རིགས་ཅན་དག་

སྒྱོང་གིན་ཏེ་མ་དག་སྒྱོང་དུ་ཁས་འཆེ་བ་དག་སྒྱོང་ལྟར་བཅོས་པས་དུར་སྒྲིག་
གྱོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ལ་གང་བྱམས་
པ་ནས་མོས་པ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེང་སང་རང་རེ་འདོད་
ཁམས་པ་སྒྲིགས་དུས་སུ་སྒྲེས་པས་ཞེ་སྤང་གི་བྱུང་མགོ་རགས་པའི་ཁ་ཚུང་ཆོག་
གཉིས་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ནམ་བྱུང་བ་ན། གང་བྱུང་བ་ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱུང་
བ་ཤགས་བཅུ་དང་། རྗེས་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་རེ་མ་མཐར་ཡང་འདོན་པ་བྱེད་
དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་དག་འདུན་དང་སྤྲ་མའི་ཞབས་ཏྲོག་དང་གྲོགས་ཆངས་
པ་མཚུངས་པར་སྒྱོད་པ་རང་ལས་སྤྲོབ་པ་ཀན་པ་དང་། ཀན་པོ་ནད་པ་སོགས་
ཀྱི་རིམ་གྲོར་རང་གི་ཤ་ཁྲག་ལྷ་བ་སག་གེར་འགོ་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
བྱས་པས་རང་གི་སྤྱོད་ཆོས་ལ་བཀོལ་མི་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་ལས་སྤྲོབ་
བདག་ཚུལ་རྗེ་རྒྱ་པོ་པ་དང་འབྲེམ་སྟོན་དང་མི་ལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ལྟར་སྤྲོབ་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གྲོགས་ཆོ་ཕྲ་
སུ་ལའང་མ་དད་པའི་སྤང་བ་སྒྲེས་པ་ན་རང་གི་སྤང་བ་འབྱུལ་བར་ཐག་ཅད། དེ་
ཉིད་རྩ་བའི་སྤྲ་མར་བསྒྲོམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། ཡི་དམ་དུ་བསྒྲོམས་ནས་
དབང་བཞི་ལོན། དེའི་སྟོན་གྲགས་སྤེལ་བ་སོགས་ལས་སྟོན་ལ་སྒྲིད་ཅིག་ཀྱང་
མི་བཏུ། ཡང་དེ་ལྟའི་སྟོན་གྱིས་སྤྲོབ་མའི་དམ་སེལ་སྟོན་བདག་སོགས་དད་

ཅན་སུན་འབྲིན། དགེ་འདུན་འཁྲུལ་ལོང་གི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ན་ཐབས་མཁས་
ཀྱིས་གཞམ་བསྐྱོས་སྒྲ་མ་དགེ་སྐྱོས་སོགས་ལ་ཚུལ་དེ་སྐབས་བབ་ཏུ་ཞུས་ནས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་བསམ་བས་གང་མ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱོག་ཅི་བྱབ་ཏུ་
བྱ། བྱད་པར་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་སུ་རྒྱ་བ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ལ་རང་རང་བསྟེན་རྫོགས་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གང་དང་ལྡན་
པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བརྟན་པོ་བཟུང་ནས་ཟས་གོས་སྟོང་པའི་ཆེད་ཀྱི་གཏམ་མ་
གཏོགས་ངག་ཀྱལ་གྱི་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་བཅད། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་དུ་བཏྲ་བ་
ལས་དམག་དང་སྐྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་དང་ཁང་མཁར་དང་དུད་འགོ་སོགས་གང་
ལའང་མི་ལྟ། བྱད་པར་ཞག་རེ་བཞིན་བྱོན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དམ་དུག་གམ་བཞིར་
བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་མནལ་བ་དང་བཟའ་བཏུང་གི་ཆེད་མ་གཏོགས། རྒྱན་མ་
ཆད་པར་དགོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་བྲགས་རྗེ་བསྐྱུལ་བ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གདུང་བྲགས་ཀྱི་རྫོང་ར་ཡུས་ཆེ་བའི་མུར་བ་ཡིད་མི་ཆོམ་
པས་འདར་བ། ཅི་ཙམ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མ་ཁྲན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུག་
བསྐྱུལ་གྱི་ཡུས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པ། གསོལ་བ་བཏབ་པ་གནད་དུ་སོང་བ་ན་
གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་དྲན་པ། དེས་དྲངས་ཏེ་བདག་གིས་
མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འཕྱོང་པའི་ཆེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཅི་
དགྱེས་པའི་བྱ་བ་ཅི་དྲག་གང་དྲག་བསམ་སྦྱོར་དྲག་པོས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་

གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་གཅིག་ཏུ་གལ་ཆེ། འདི་གནད་དུ་སོང་ན་སེམས་
བསྐྱེད་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཚོགས་བསྐྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་
འདི་སྟེང་དུ་འང་གངས་མེད་པའི་དགེ་རྩ་གསོག་སྤར་བསགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་
གངས་མེད་པ་བདག་ཅིང་བྱང་འགོ། །ཁྱད་པར་ཚོགས་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་
བརྟམ་ནམ་བུར་བ་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་རྒྱུ་པོར་བགོས། སྒྲ་གོས་སྤྲུག་པ་གཅིག་
ཏུ་གཟར། ལུས་བྱང་པོར་བསྐྱར། ཐལ་མོ་སྒྲི་པོར་སྒྲུར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པས་ཡན་ལག་ལྔའི་ཕྱག་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་
འདུས་པ་རྣམས་ལུས་རྣམ་སྤྱང་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྟན། ཡིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་མ་གཡོས་པར་ཆོས་སྟོན་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་
བྱ། སྒྲིར་དགེ་འདུན་དང་གང་ཟག་ལ་འབགས་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་སྤྲུས་དང་གཙང་
སྒྲ་དང་ཆབ་སོགས་ལ་ནན་ཏན་བྱ། དེར་མ་ཟད་དེ་ཁྱོད་དབེན་གནས་ཚོགས་པ་
གར་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་ལ་འཇུག་པ་ན་གོས་ཚགས་ལེགས་པར་བྱེད་ཅིང་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཀུན་སྟོན་སྟོན་གོས་དང་སྤྱད་གོས་སོགས་དང་མ་བུལ་བར་བྱེད་
པ་ལས། ཆུབ་འདེད་འགོ་བ་དང་སྟོན་པ་སོགས་བྱས་ན་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོག་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
ཚུལ་ལ་གནས་ན་བདུན་དམག་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་གྱིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པར་མདོ་སྟེ་
ལས་བཤད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཚོགས་པའི་རྟགས་བག་ཡོད་ཀྱིས་མ་བུལ་

བར་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་བྱིས་པ་ལ་ཟས་གོས་
སྒངས་ཏེ་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པའི་དུས་ཡོན་བསྟོ་བཤད་དང་། ཆོས་སྦྱོན་པ་དང་
བསྐྱབ་བྱིས་པ་འབོགས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བྱིས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་
ཙམ་ཡང་འདྲེ་བར་སྟོན་པས་མ་གནང་ན། ཕན་ཚུན་སྟན་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དེ་
ཟས་གོས་སོགས་སྒྲ་བ་དང་། མིག་སྒྲན་བྱུག་རེས་དང་། སོ་རྩི་འཆའ་བ་དང་
ལག་པ་ཉེད་པ་དང་། ཅ་ཅའི་ག་ཞ་དང་། འཕྱར་གཡང་དང་། གཞོགས་སྟེགས་
དང་། ཅ་བས་ལྟལ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅིས་གནང་བས། བྱིས་པ་རྒན་གཞོན་གྱི་བྱིའུ་དང་
ལུ་མོ་དག་དང་མཛའ་ཞིང་གཙུགས་པའི་སྟོན་འདྲིན་གཞར་ཡང་བྱ་བར་ག་ལ་
རིགས། བྱད་པར་དགེ་འདུན་ནད་པ་ལྟ་ལུ་མ་ཡིན་པར་ཟས་སྒྲོམ་སྦྱར་ལེགས་
ཉེས་སོགས་ཟས་སྟེད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དགེ་བསྐྱོས་སོགས་ལ་ཁ་ཟེར་བ་དང་།
འབྲལ་དགོས་འཛོམ་མ་འཛོམ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པ་སོགས་ལ་གཞེར་
འདེབས་བརྒྱད་བཀའ་སྒྲིམ་ན་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གི་ཕྱིན་ལས་པའི་བྱུགས་སུན་
བྱུང་བས་རྩ་ལྟུང་དང་པོའི་ཉེས་པ་ཆར་རྟོགས་གྱི་དོ་རྗེའི་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བའི་
ལས་ཡིན་པས་བག་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས། དེར་མ་ཟད་རང་རང་གི་བསགས་
སྦྱང་གི་ཆེད་དུ་རང་སྒྲོས་དབྱེད་ནས་བདག་གི་དགེ་བའི་རིས་འདི་སྦྱབ་ལུས་པས་
བགྱིད་ཅིང་། འདིའི་རིས་སྦྱབ་ལུས་ཀྱང་མི་ལུས་པས་མི་བྱ་ཞེས་རང་གིས་ཆོད་
རང་གིས་བབྱང་ནས་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་རས་ཆོད་བྱས་ན་མི་

ཤེས་པའི་ལས་ཚུལ་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་འདི་
ལྟའི་སློ་སྦྱེ་བའང་བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་སྤང་བས། སྤྲ་མ་མཚན་ལྷན་
དང་དགེ་འདུན་ལ་ལྷུས་ནས་རང་གི་སློ་ལ་མི་འཕྲོད་པ་གསུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་འདུལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སློག་དང་བསྟོན་ནས་གང་
གསུངས་པ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་རང་གི་ཆེ་འདི་
ཕྱིའི་ཆོད་ཆེ་ཆའི་ལྟ་བུས་འདི་ས་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱིས་ན་སྤྲ་མ་དང་དགེ་
འདུན་ལ་ལོག་ཏོག་ཏུ་འགོ་བས། སྦྱེ་བ་འདིར་མ་ཟད་སྦྱེ་བ་གཞན་དུའང་སྤྲ་མ་
དང་མི་མཇལ་བའི་ལས་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟའི་ཉེས་སྦྱོད་ལས་
བསྒྲོག་དགོས་ཚུལ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྦྱིར་བཏང་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན། སྒྲས་པ། །རང་
གི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་ཐར་འདོད་ལ། །སྤང་དོར་རྒྱས་པ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཡི།
དགོངས་དོན་འབྲུལ་མེད་བཀྲལ་བར་བཀོད་བྱས་ཀྱང་། །སློ་གོས་དམན་པ་
འགའ་ལ་ཕན་སྒྲུལ་ན། །ཁྱེད་དུའི་རག་གིས་སྒོ་གསུམ་བྱང་ཆེན་དགེར། འཇུག་
འདོད་འགའ་ལ་ཅུང་ཟད་གདམས་པ་ཡིན། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་མཉན་
པར་སོགས། །རྩ་བརྒྱུད་སྤྲ་མའི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་པ། །བདག་གིས་བདེ་
སྒྲག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ལུས་ཤོག །སྤྱི་ཞི་ལ་ཞེན་ལོག་གི་རྒྱལ་མཚན་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
ཀྱི་གོ་འཕང་འདོད་པའི་མོས་གྲུས་ཀྱི་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ཉི་འོད་
རབ་ཏུ་འབར་གྱུར་ཅིག །བྱུང་མ་སྒྲུབ་ཐེངས་ཀྱི། གཅིག་ལུས། །ཡང་གཅིག་

ལུས་སྒྲིང་རྒྱན་དུ་ཤོག། །མཆོག་གི་གྲུབ་རིགས་རྒྱན་མར་འབབ་པ་ཡི། །ལེགས་
མཆོའི་མ་མའི་ལང་ཆོ་དར་བ་ནི། །ཐབས་ཤེས་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་
སྟ། །དེ་ཡིས་མ་ནུམས་དོན་དུ་འབད་པའི་ལས། །ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
སྦྱོད་པ་ཀུན། །རི་ལྷར་བསམ་བཞིན་འགྲུབ་ལ་གོགས་མེད་པར། །ཀམ་བཀའ་
བརྒྱད་མཆོག་གི་རིང་ལུགས་འདི། །ཤེས་བྱའི་ཁོངས་འདིར་རབ་ཏུ་འབར་གྱུར་
ཅིག །བྱད་པར་དུ་གྲ་ཚང་འདིར་བསྟན་ནས་། །ནག་རྒྱ་ཕག་གསུམ་ནས་བཟུང་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གང་ཡང་རུང་གིར་འཛིན་པ་དང་། །ལོ་
གསུམ་མ་སོང་གི་རིང་ལ་པ་ཡུལ་དུ་འགོ་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཞན་དུ་སྦྱོད་
པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མི་འབུལ་བ་དང་། །ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་རིས་བས་དུས་ལེན་པ་
མ་གཏོགས་མི་འཁོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཞུ་གནང་མི་འབུལ་གྲ་ཚང་དུ་གསར་དུ་སྦྱོད་
མི་བྱུང་ན། །སྒྲ་མ་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྟན་དུ་འབུལ་བ་མ་གཏོགས། །དགོར་གྱི་
བན་ཅ་མི་བྱེད། །ཕྱོགས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆེན་
པོ་ཤར། །བཀའ་གང་གནང་དང་དུ་ལེན་པར་བྱས།

༄༅། །བསྟན་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཀམ་སྒྲར་ཆེན་གྱི་
དོ་རྗེའི་རིག་པ་འཛིན་པ་མཁའ་སྦྱོད་སྒྲིང་གི་
བྱ་བའི་རིམ་པ་བཞུགས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁའ་བ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐིན་ལས་པ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཀླུ་ཆེན་པོའི་ཐིན་ལས་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་པོ་འདིར་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་
སློན་མེད་པའི་གསུམ་ལྷན་དག་སྟོང་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དག་ལེགས་པར་ཆོགས་
ནས་ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་མཛད་པ་
རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་སྟུང་ཀྱི་
བགྲོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་འདོམས་པར་བྱ་བ་ལ། ཞག་གཅིག་ཏུ་ཆོས་སྟོན་
ཉམས་ལེན་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། འཕྲལ་དགོས་སྟོན་ལམ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་རིམ་པ་
དང་། སྟིགས་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་རྩོད་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རིམ་པ་ལས། དང་པོ་
ནི། རྒྱ་རིངས་དང་པོ་ཤར་ནས་དག་བསྟོས་ཀྱིས་བཅུན་བཅུང་བྱུང་བ་ན། སླ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་གསོལ་འདེབས་དོར་སེམས་བསྟོམ་བསྐྱས། མཐུལ། བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསྐྱས་པ་གང་འགྲུབ་བྱས་ནས་ཁ་ཏོན་བཤར་སྦྱང་ཅོག་ཏུ་སོ་
སོར་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་པ་ཡོད་མེད་དག་བསྟོས་ཀྱིས་སྦྱུལ། བཅ་ལངས་ནས་
དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་སྟོ་འཛིན་ཀྱི་རིམ་པ་བྱས་ཏེ། ཆོ་གོང་དུ་སྟོབ་དཔོན་ལ་
རྒྱགས་སྟོན་ལེན་བྱས་རྗེས་ཞལ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བར་ཀྱུར་དཀར་དུ་འདུས་ནས་མཛད་

པ་ལ་སྐྱབས་སེམས། ལྷུང་བཤགས་ དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན། ཟབ་མདོ་རྣམས་
བསྐྱལ་ནས་ཡུད་མཆོད་དང་ཆང་ཡུད་སོགས་སྦྱིན་པའི་མཐར་ཟས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཟས་བཟའ་བར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཆབ་བཏང་ནས་ཡོན་བསྡེ་
བྱས། དེ་ནས་ཁོ་བོ་ཅན་དུ་འདུས་ནས་སྦྱི་ཆོས་སྒོས་ཆོས་ཅི་རིགས་གཏོང་བ་དང་
། དེ་མ་ཁོམ་ན་སློབ་དཔོན་རྣམས་གྲགས་པ་དཀར་གྲུང་དུ་བྱོན་ནས་སྦྱི་ཆོས་
སྒོས་ཆོས་གཏོང་བ་དང་། དེ་མ་ཁོམ་ན་སྤྲ་ཆོས་ལ་འདུས་ནས་སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་དཔལ་ལ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་འཛིན་ཆོས་ཅི་རིགས་སྦྱོད་པ་དང་སློབ་ཤེས་
སོགས་ལ་འདུ་བར་བྱེད་དགོས། ཆོས་ཀྱི་མགོ་འཇུག་ཏུ་མཐུལ་དང་སྐྱབས་བསྐྱོད་
རྣམས་འདོན། དེ་ནས་དཀར་གྲུང་དུ་དགྲུང་ཆོགས་ཆ་བའི་སྐབས་ལྟར་མཛད་དེ་
གྲུང་སངས་གི་དུས་བྱིས་ཐིག་དང་ས་རིས་དང་སྐྱ་སོགས་ཐ་སྙད་སློབ་དགོས་རྣམས་
ཀྱིས་དགྲུང་ཡོལ་བར་བྱས་རྗེས་སྦྱི་ཆོས་སྤྲ་ཆོས་ལྟར་འཇུགས། དེ་ནས་སྤུན་བརྩ་
བཏང་ནས་སྐྱ་རིམ་ལ་སྐྱབས་སེམས། མཚན་བརྗོད་རྣམ་རྒྱལ་འཛོམས། སྒྲོལ་
མ། ཤེར་སྦྱིང་། སྒྲོན་ལམ་རིང་ཐུང་རྣམས་བཀྲལ། དེ་རྗེས་གྲུང་དཀར་དུ་གཏོང་
མ་བཤམས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཀར་ལུགས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྦྱོང་ལ་གཏོང་
བསྡེས་འཆོམ་པར་གཏོང་། དེ་རྗེས་སྤུན་རྩ་བཏང་ནས་སྦོད་སྤུན་ལ་དང་པོར་སྤྲ་

མའི་རྣལ་འབྱོར་གསོལ་འདེབ་གསོགས་ཐོར་བྱལ་ལྟར་བཏང་། སོ་སའི་ཅོག་
ལུང་མར་མེ་ཡོད་ན་དེས་འཛིན་དང་སྒོ་ཤར་སོགས་ནམ་གྲུང་ལ་ཐུག་ཐུག་དག་
བསྐྱོས་ཀྱིས་ཉལ་ནས་མཛད་རྗེས་དེ་ཉིན་གྱི་དགོང་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་ཏེ་ཐུག་
ཆེན་ལྷ་ལྷན་གྱི་རང་ནས་གཉིད་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བར་མནལ་བར་
མཛད་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་སྟོང་ཁྱིམ་གྱི་ཆུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞི་བྱེས་
གང་དུ་འང་སིངས་པོ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་བརྟུངས་པ་བྱུང་ན་སྐར་
གྱི་དགོང་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལ་བརྒྱ་ཐུག་འབུལ། བྱི་རྩོ་ཁ་ཟས་ཟོས་པ་
བྱུང་ན་སྐགས་གྲུ་ཆང་རང་དུ་བརྒྱ་ཐུག་བྱེད་ཅིང་ཐབ་རེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནད་པ་
དང་འགྲུལ་དུག་པོས་གཏུགས་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་ན་བྱི་རྩོ་ར་མ་གཏོགས་ཐུག་པ་
སོགས་གཡོས་གང་ཡང་མི་སྟོར། གྲུང་དཀར་ནག་དང་ཅོག་ཁོད་དུ་གྲུ་པ་གཞན་
གྱི་བཙུན་པ་དང་སྒྲེ་བོ་བྱད་མེད་སོགས་སུ་ཡང་ཞག་ཏུ་མི་འཛིག གལ་ཏེ་གྲུ་
དཀར་ནག་ཏུ་སྟེ་པ་གཞུང་གི་དབང་ཆེན་ལྟ་བུ་ཞག་སྟོད་དགོས་ན་ནང་པོ་ཐུག་
མཛོད་པ་དང་དགོང་བསྐྱོས་བསྐྱུན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ། སྒྲིན་བདག་གི་
ཐུགས་བྱི་དུང་བསྐྱོར་སོགས་དང་། དགོང་འདུན་སྐར་པ་ཅོག་ལུ་པ་བྱི་ནང་གང་
དུ་འང་བཅོག་གཏམ་དང་། སྟེ་རིས་ཀྱི་གཏམ་དང་། ཤགས་རྒྱག་སོགས་མི་བྱེད་

ཅིང་། ལྷག་པར་ལག་དང་སྒྲེ་མ་བྱུང་པ་སོགས་འབྲིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོད་
པ་མི་བྱ། བྱུང་པར་མིང་ངན་གདོགས་རེས་དང་ཚིགས་བཅད་ཚོ་མ་པ་སོགས་
རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་འདུལ་ཕྱིན་མིན་པར་གཞན་སྦྱོན་ཡེ་མི་བརྗོད། གྲྲ་ས་ཐ་དང་
ནས་ཚོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་གདིང་བ་གཙུག་ལྷན་མས་ཅི་འཛོམས་བྱེད་པ་དང་།
ཤིང་ཆབ་ཀྱང་རྩ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཚགས་བྱེད་དགོས། །མང་པོ་སོགས་ལ་དྲུང་
བཏང་འབྲལ་སྒྲེབས་པ་བྱེད་པ་དང་། མ་སྒྲེབ་ན་བརྒྱ་ཕྱག་འབུལ་དགོས། གྲལ་
དུ་ཡང་ཚོས་གོས་གདིང་བ་སོགས་གང་ཡོད་མ་གྱོན་ན་ཕྱག་ཉི་ཤུ་འབུལ་དགོས།
འདིར་འདུས་ནམས་ཡང་ཟུར་བཞིན་སྒྲོང་བ་པ་འབའ་ཞིག་མིན་དུས་ལྷུང་བཟེད་
རེ་རིམ་ལྷུང་འབྱང་ཡང་ལྷ་བ་ལྷ་ཚུན་ལ་འབྱོར་བ་བྱས་ནས་ཟས་ཀྱི་དུས་ལྷུང་
བཟེད་འཛོམས་པ་བྱེད་དགོས། སྐར་དང་རྗེ་དྲུང་སྐྱུ་མདུན་སོགས་གར་སྒྲེབས་
ཀྱང་ཆབ་མ་སྒྲངས་པར་འབགས་འགོས་བྱས་པ་བྱུང་ན་གཅིག་སྦྱོན་གཅིག་གིས་
བཟུང་ལ་འབྲས་ཆེན་ཐུ་ཐོ་ལེ་གིས། ཅོག་ཤུ་པར་ཚུར་ལོང་གཏམ་བྱེད་པ་དང་
སྐད་ལྷག་ཅོར་དང་འབོད་རེས་མི་བྱེད། བྱས་ན་བརྒྱ་ཕྱག་འབུལ་བ་དང་། ཅོག་
ཤུའི་སྒྲོར་འདུས་ནས་ལོང་གཏམ་བྱས་ན་བརྒྱ་ཕྱག་འབུལ། གོས་ཀྱང་རྒྱབ་རེང་
དུ་འགོ་བ་དང་གམ་ཐབས་མི་གྱོན་པར་འགོ་བ་དང་། ཆར་མ་བྱུང་བར་ནམ་ཐང་

གྲོན་པ་དང་། སྐར་ལྷ་གྲུ་མ་ཐོ་གྲོན་ན་བརྒྱ་ཕྱག ཆ་བའི་གོང་དུ་གོས་ཆགས་མ་
བྱས་ནས་བརྒྱ་ཕྱག གསུང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་དོན་དང་ནད་པ་ལྷ་ལུ་ཡིན་
ན་མ་གཏོགས་སྐར་ཁྲོད་དང་ཅོག་ལུ་པ་མཆན་ཉིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཞག་
ཉལ་མི་བྱེད་ཅིང་བྱས་ན་བརྒྱ་ཕྱག་འབུལ་བ་དང་། དགོས་ཆེད་བྱད་པར་ཅན་
ཡོད་ན་ཆོས་ཁྲིམས་པ་ལ་གནང་བ་ལྷ་དགོས། དགེ་བསྐྱོས་གྲིས་སྤྱི་ལས་ལ་བྲག་
ཞན་སུ་བཀོལ་ཡང་འགོ་དགོས། མ་ཕྱིན་ན་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་འབུལ་དགེ་བསྐྱོས་
ལ་ལག་སློག་པ་བྱུང་ན་གནས་ནས་དབྱུང་། །ཁ་སློག་ན་སྒྲགས་གྲུ་ཆོང་རང་དུ་
མང་ཇ་འབུལ། །འགོ་དུས་ཀྱང་ཆོས་གོས་སོགས་ལྷུ་པོར་བགོ་བ་ལས་བན་
ཏོར་གྱི་གཟན་གོས་དགྱི་ཚུལ་ལྟར་མི་བྱེད། རྫོད་ལྷགས་ཀྱང་དགྱིལ་དཀྱང་སུས་
སམ་མ་གཤེབས་མ་གཏོགས་ཤང་བརྒྱང་དང་། ཅིག་གི་བརྒྱ་ཐོག་ཏུ་གཅིག་གི་
བརྒྱ་བཞག་ནས་ཉལ་ཐབས་སུ་སྔོད་པ་སོགས་མི་བྱེད། བྱས་ན་དགེ་འདུན་ནང་
དུ་འཕྱས་ཆེན་པོ་ཐོབ། སྐར་སོགས་གང་དུ་འང་དགོས་ངེས་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་
ཏ་ཅང་འདོད་པ་ཁར་འཆངས་གྲིས་སྒྲི་མོའི་མི་ལ་མཁས་བཅུག་ངོ་འཛིན་ཆོས་མི་
མཐུན་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱི་དགོས་སུས་ཀྱང་འགོ་སྔོད་དང་། དགོས་དགོས་
འཕྲན་བུ་ནམས་ཀྱང་ཆོས་ཁྲིམས་པ་དང་སློབ་དཔོན་བརྒྱད་ནས་མ་གཏོགས་པ་

ན་ཙྰ་གཞན་ནས་མི་འཛོལ་བ་དང་མདོར་ན་དགེ་འདུན་རྣམས་བག་མ་གསར་
པའི་སྐྱོད་ལམ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཀླུ་པོ་ཙྰ་དམར་བ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་
སྐྱོད་པ་སུས་བྱས་ཀྱང་དམ་ཅན་མགར་ནག་ལ་གཏད་པ་ཡིན་པས། མགར་ནག་
རང་ཡང་དེ་ཀའི་སྐྱོད་པ་འབྱུང་ལུགས་ཀྱིས་གསུམ་པ་ན། བསྐྱོས་པ་དང་རྒྱན་མ་
སོགས་ཀྱི་ཙྰ་ད་པ་བྱུང་ན་སྐར་ཆེན་གྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་མོར་གཏུགས་ལ་སྤང་
དོར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ། ཞེས་གདམས་པའི་ཡི་གེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་

༣༡། །ཤྭ་ཀྱའི་སྤྲུལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་པ་ཁ་གས་ལ་འབྲལ་
དགོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་གདམས་པའོ།།

སྤྲུལ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་བྱུང་བོའ་གྱི་ཞབས་ལ་གྱུས་པར་བྱག་འཆའ་
ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཁོ་བོ་ལ་ཆོ་འདི་བྱིའི་
འདུན་མ་ཞུ་བའི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རྒྱུ་ལ། །དང་སང་སྐྱབ་སྤེ་འདེབས་པ་
སྐད་དང་རི་ཐེབས་རྗེ་ལེན་བྱེད་པ་སྐད་བྱས་ནས་དད་ཅན་གྱི་སྦྱིན་བདག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་འཛོལ་ཉག་ཏུ་ལོངས་སྐྱོད་དུ་བཅུག་ནས། ཆོ་སྒོས་ཐོངས་

ཐོངས་པའི་བྱ་བལ་བའི་རྒྱན་ཅིང་འཕེལ། དེའི་སྒོ་ནས་རང་ལ་ཆོ་འདི་པའི་སྟན་
གས། བསོད་ནམས་ཅི་ཡོང་བསམ་པ་ཡེ་མེད་པས། ཁྱོད་རང་རྣམས་ལ་ཁོར་
བ་དང་རན་སོང་གི་སྟུག་བསལ་གྱིས་འཛིགས་པས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ལ་
ལོང་མེད་གྱི་སྒོ་སྦྱས་ནས་དེ་ལས་ཐར་ཐབས་སྟོན་པའི་བླ་མ་ཞིག་མི་མཁོ་ག་
མེད་ཡིན་སྟུམ་སྟེ་བདག་ལ་མོས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་འདིར་སྟོན་པ་གྱིས། དེ་ལྟ་
མིན་པར་ཆོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་གིས་ཀྱང་ཆོ་མ་བྱིད་ཅིང་སྟོ་གོས་དོན་
གཉེར་རྣམས་འདིར་བསྟན་ཀྱང་བསོད་སྟོམས་དང་གོས་ཀྱང་མ་འབྲུགས་ཙམ་
ལས་རྟེན་དཀའ་བའི་འདིར་སྟོན་དུ་མི་འཇུག་པ་ཡིན། འདིར་སྟོན་དོན་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡིན་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བསྒོམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་ཞུས་པར་
དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་རང་དབང་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རང་ག་ཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་
འདུན་དང་སླ་མའི་ཞབས་འདེན་དུ་འགོ་བའི་སྟོན་རན་ཅི་འདུག་ཀྱང་རྩོ་བོ་བཟང་
འདོད་གྱིས་མི་སྦྱེད་པར་ངེད་ལ་ཞུ་ཞིང་། གཅིག་དཔང་གཅིག་གིས་བཟུང་ནས་
གཅིག་སྟོན་གཅིག་གིས་གསལ་བ་འདི་དང་ཉེར་གསུམ། སྒོམ་ཉམས་སོགས་
རང་དབང་མ་འདུས་པ་སྦྱིས་པ་ལ་ཁྲེལ་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་གྱིས་
བཅོས་ནས་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སུན་ཅི་བྱིན་བྱེད་པ་དང་ཉེར་བཞིའོ། འདིར་སྦྱས་
པ་སྒྲ་མེད་སྟན་པ་འདི་ཡི་སྟོན་པ་དེས། །རྗེས་འཇུག་ལོངས་སྟོན་བསོད་སྟོམས་
གྱིས། །ཞེས་གསུངས། །བསོད་སྟོམས་རྟེན་ན་ཆགས་གིང་མི་རྟེན་ན། །སྤང་བ་

བསྐྱོད་ཅིང་སྦྱིན་དུ་མ་འདོད་ན། །ནམ་གྱིས་སྤྲོད་ན་མ་བྱིན་ལེན་ཡིན་པས།
།དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་སྦྱོལ་བས་བག་ཡོད་གྱིས། །རང་གི་རྟེན་ཕྱིར་དགོ་འདུན་སྦྱི་བ་
ལ། །ཁག་བཞག་འབུལ་བསྐྱོད་རང་གིས་སྦྱོད་པ་ནི། །དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་སྦྱོལ་
བས་བག་ཡོད་གྱིས། །དགོ་འདུན་སྦྱིའི་ལས་སུ་བྱ་བ་རྣམས། །སྦྱིབ་སྦྱོང་ཡིན་
ཕྱིར་དང་སྦྱོའི་སྦོལ་སྦྱབས། །དགོ་བསྐྱོས་གྱིས་ནི་སྦྱི་ཡི་བྱ་བ་དེ། །སྦྱིར་དུ་
བསྐྱོས་ཆེ་ལོང་བས་སྦྱག་བདར་གྱི། །ལུང་པོ་ལས་ནི་ཞོར་བྱ་རྟེན་པ་ལྟར། །སྦྱོ་
དང་གྲུས་བ་ཆེན་པོས་སྦྱབ་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྦྱོང་བ་ལ་མཛོན་པར་
དགའ་བའི་འདུས་བ་ཟུར་བྱ་བ་རྣམས་སྦྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་དགོ་འདུན་
གྱིས་ས་སྤེལ་གོད་ལགས་པའི་དགོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཀུམ་པ་མི་
བསྐྱོད་དོ་རྗེས་སྦྱ་བར་བྱེད་དོ། ། ལུ་ཤྱི། །

༄༅། །དགའ་ཚལ་ཀུམ་གཞུང་ལུགས་སྤྱིར་དང་པོར་སྦྱར་ཆེན་འཇམ་
སྤྱིར་རྒྱན་དུ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་འཕྲལ་གྱི་བཅའ་ཡིག

རྗེ་བཙུན་སྦྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དོན་གྱི་བརྒྱད་པ། ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་འཕོ་བ། རྟོགས་
པའི་གདེངས་ཆད་ཅན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་ཉི་བར་

བཟུང་སྟེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་ཆེན་ཞབས་ཀྱི་
དྲུལ་གྱི་ཟེགས་པ་གང་གི་སྤྱི་པོའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་བར་གྱི་བཀའ་བརྒྱན་རིན་པོ་
ཆེ་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །གདུང་ལྷན་མི་
བཟོད་པའི་སློབ་མ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་ལ་བྱིན་གྱིས་སློབས་ཤིག འདིར་
རྗེ་བཙུན་ལྷན་རྒྱལ་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་རྗེས་སུ་
འབྲུག་པའི་གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་གལ་ཆེ་བའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་སྤྲིང་བར་འདོད་
དེ། དེ་ཡང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་སང་གོ་སྤྲིའི་རྒྱལ་པར་འབྲུལ་བ། ད་ལྟར་
གྱི་སངས་རྒྱས་སློབ་འོད་སང་གའི་ངོ་བོ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་པན་
རྒྱལ་ལ་གྱི་སྤྱིན་ལས་འབྲུངས་པ་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཚུར་སུ་བ་ཤེས་བྱ་དུས་
གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་ཐོགས་གྱི་སྤྲིབ་པ་དང་བལ་བ་དེ་ཉིད། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་མཐུན་པར་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད་དུ་
བྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིང་རྗེ་པད་དཀར་དུ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཁྱིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་དད་
པ་ལྷན་པ་སྤྱི་ཞིང་རབ་བྱང་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་སྤྱོད་པ་ལོག་པར་ལྷུང་ལ། དུས་
དེར་དགོ་ཆེན་དགོ་བ་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་རྩུ་འབྲུལ་དང་ལྷན་པ་འབྲུང་། ཞེས་དང་
། དེ་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ལལ་པོ་ཆེར། བྱང་ཕྱོགས་སུ་དགོ་ཆེན་ཆོས་
འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲུང་། ཞེས་སོགས་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་
བྱའི་བྱ་མཆོག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་སྤྲས་སུ་གྱུར་པའི་སློབ་མ་རྒྱལ་ལ་གྱི་དོན་

དུ། སྐྱའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་མར་བྱོན་ནས་རྒྱ་ལབས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སློབ་གྲོ་བ་ཟུང་བ་
ཆོན་དུ་གྱུར་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འབྲིད་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱང་། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་བཀའ་དམ་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པ།
སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་ཞིང་དགེ་སྦྱོར་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་
ཆོས་བཞིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ། མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་རྩ་འབྲུལ་ད ང་ལྷན་
ཞིང་རིག་པ་དང་གོ་ལ་བར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སློབས་པས་བདུད་དང་བྱི་
ནང་གི་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྒྱམས་ཀྱི་སྟེམས་པ་འཕྲོག་ལ། །དགེ་སྦྱོར་ཆེན་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་གྱུབ་པའི་མཆོན་མ་བརྟེས་པ་ཤ་སྟག་བརྟེས་པའི་གནས་བས་མཐའ།
དུར་ཁོད། གངས་སུལ་ཁོ་ནར་འགོ་ཀུན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཏེ་སྟོ་གསུམ་
མཆོན་རྟོག་གིས་དབེན་པ་ཁོ་ན་བརྟེན་ནས། སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཀླ་ཀྱི་ཆང་གི་བསྟན་
པ་སྐྱོན་མེད་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པའི་སྙིང་པོ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱིས་ཉམས་པ་ལ་བརྟེན། དེས་
དོན་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་བས་དབུལ་བ་ཆེས་མང་བ་དག་ལས་མཐུན་དུ་དར།
རྟོག་གའི་བག་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཐ་སྟད་པད། སྙིང་པོའི་བསྟན་པ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པས་དཀྱུག་པ་དག་ཆེས་མང་བའི་ངོར། ཀླ་པ་བདུན་པ་རང་བྱུང་
ཀུན་མཁུན་ཞབས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྟོག་གའི་ལུས་ལ་རྒྱས་འབྲེལ་
བརྩམས་ཏེ། དམུ་མོད་རྟོག་གེ་པ་མི་བསྐྱབ་པའི་གྲག་ཅོར་དུ་སྐྱབ་རྒྱམས་རྗེས་

སུ་འཛིན་པར་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོ་རྗེ་བཙུན་ཀམ་ཐུབ་ལས་པའི་
ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འགོ་བ་འདུལ་བར་མཛད་
ལ། ཁོ་བོས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱ་ཡིན་པ་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་ཀ་
བོད་ལ་འགོ་དོན་བྱས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྟོག་པ་པོ་རྣམས་ལ་མཐུན་སྐྱེན་འཆོལ་བ་
སོགས་ཀྱི་ངལ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྲུལ་
ནས་སྟོག་པ་ཁ་ཏོན་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་ན། དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་འདིར་
ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ། ལྷུང་ཟེད། གདིང་བ། ཚུ་ཆགས་སོགས་ཆོས་འདི་པའི་
དྲགས་ཅིས་ཀྱང་ཆང་བར་བྱེད་དགོས། ལོ་ཉི་ཤུར་ལོངས་ནས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་བསྐྱས་ཅི་རིགས་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་ལ་
དབགས་ནས་གོ་བ་དབྱིས་ཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ཀྟོད་བག་དང་རྒྱགས་པས་གདུང་བ་རྣམས་གཞོམ་པར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་གོ་སྟེ། གྱི་སོར་བཞི་པ་
ལས་ལྷག་པ་བཅང་བ་དང་སྤང་བ་ལ་གསེར་དཔུལ་གཡུ་དྲུང་བ་གསོ་ཟུ་མེན་
སྟོས་ཤེལ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེལ་མི་ཉན། ལྷ་དང་དཔུལ་གཟན་སོགས་ལ་
གོས་དར་གྱིས་བརྒྱན་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བཅུབ། འདུལ་བ་ནས་
ཀྱང་རང་རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་རང་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྷན་པ་
གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྟོན་པ་བཀག་པའི་བྱིར། གཅིག་གི་གོས་གཅིག་

གིས་གྱོན་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་གཅིག་གི་སྤེང་བ་གཅིག་གིས་གྱོན་པ་སོགས་དང་།
གདན་གཅིག་གི་འཁོར་འདུག་ནས་ལྷུང་བ་ཟེད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཟས་བཟའ་བ་
སོགས་དང་། ཁ་ཁོར་བསྐྱེད་བ་སོགས་དང་། ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
མིག་ཟུར་ལོག་པར་བསྐྱོད་དེ་ཟན་ཤིང་དང་དེ་ལྟ་འཕེན་པ་སོགས་བག་མེད་པའི་
སྐྱོད་ལམ་བྱིས་པ་ཡ་རབས་ཀྱིས་ཀྱང་བལྟ་བ་མ་བཟོད་པ་དེ་ཀྱན་ཅིས་ཀྱང་ལག་
ཏུ་མི་ལེན་པ་དང་། ཆོས་གོས་ནུམ་གསུམ་ལྷུམ་པོར་བགོ་བ་ལས་གཞན་ཁ་
བསྐྱུམས་དང་། ཟུར་དགྱིས་དང་། གཤལ་གྱོན་དང་། ལྷ་མོའང་གཙུས་ལྷ་དང་
གདོང་ལྷ་སོགས་མི་བྱེད་ཅིང་། འགྲོ་དུས་ཀྱང་རྒྱག་མཆོང་དང་གད་མོ་བྱེད་ཅིང་
རྒྱག་པ་དང་དུས་མིན་གྱི་ཐལ་སྐད་ནུམས་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་གཉིས་སྐྱོད་
གྱི་བདེ་བའི་གཏི་ལྷ་པོར་ལོངས་པ་ཆོག་འབྱུང་བཞི་ཡན་ཆད་དུ་ལོངས་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནུམས་ཀྱིས་བརྗོད་ན་འཛིག་ཏེན་ལྷ་དང་
བཅས་པས་སྐྱོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱོད་པར་མ་ཟད་དག་སྐྱོང་གི་
བརྟུལ་ཞུགས་བཟུང་ནས། བྱི་བའི་གཏམ་སྒྲུབ་ཕྱི་ལོ་ལས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
གསུངས་སམ། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་མགོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལ་མགོ་རེ་རེ་བཞིན་ཕྱི་ལྷ་
བརྒྱུ་པ་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུའི་ཁྱོན་ལྷན་ལྷགས་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་ཐོང་གཤོལ་གྱིས་མོ་
བར་གསུངས་པས་བག་བཟོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གི་ལག་པར་གཅིག་
འབྱུང་དེ་ཐུག་པ་ཐུད་ནས་བསྐྱོད་པ་དང་། གཅིག་གི་པར་པར་གཅིག་གི་མགོ་

འཛིག་པ་དང་། གཅིག་གི་རོ་སྟོད་ནས་གཅིག་གི་ལག་པས་བསྐྱམས་ནས་སྟོད་
པ་སོགས་སེམས་ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོགས་སྟོར་མ་ནས་
གཟབ་པ་དང་། འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་གིས་གཞན་པའི་
རིགས་སྒྲགས་མི་འདོགས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱད་བྱ་སོགས་འདོགས་
དགོས་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲུང་འདོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་བསྐྱུང་
བ་སོགས་ཕྱལ་སྐྱལ་ལུས་ལ་མི་འདོགས་ཤིང་། ལྷམ་ཡང་ཅིད་ལྷམ་དང་ཀོ་
དཀར་གྱི་མགོ་ཅན་སོགས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། གོས་ཀྱི་ལྷན་པ་སོགས་
ཁ་མ་བསྐྱུར་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བཀུ་། གང་དུ་འགོ་ཡང་སྟོད་གོས་མེད་
པར་འགོ་བ་དང་། བྲེང་བ་རིང་ཉིད་དང་ལག་པ་རྒྱབ་བསྐྱམས་སོགས་མི་བྱེད་པ་
དང་། དོམ་བྱེད་ཕྱི་སྤྱང་པགས་པའི་གདན་སོགས་དང་། བྱར་བ་དང་། རེ་ནག་
དང་བེའུ་སྤྱག་ནམ་ཐང་སོགས་ཚུ་གོས་སུ་འང་མི་བཀུ་། ལྷག་པར་དགེ་སྟོང་
རྣམས་རྒྱབ་ལྷག་ཉལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་འདི་ཅིས་ཀྱང་སྟོང་དགོས་པས། དགེ་ཚུལ་
གཞོན་རུ་དང་སླ་གབ་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་ན་སེམས་ལ་གདུང་འགྲོད་སྟེ་
བའི་ཉེན་འདུག་པས་བག་བཟོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་རྟོན་གྱི་སྟེར་མཛའ་དང་
རྒྱ་གཅིག་དང་གནས་གཅིག་དང་མ་ཤིའི་བར་ལྷན་ཅིག་སྟོད་པའི་དམ་བཅའ་
སོགས་ཏ་ཅང་མཛའ་ཆེས་པས་སེམས་ཆགས་པའི་གདུང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
རྣམས་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གོས་སྟན་བྱ་བྱ་སོགས་སྤྱང་གས་སུ་འགྱུར་

བ་མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་ཅེད་མོའི་རིགས་ཅན་
སེམས་གཡང་བའི་སྤྱོད་ལམ་བཞས་དང་། མགུར་མ་དང་སྤྱོད་སོགས་གཞན་སྤྱོད་
བརྗོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བྱེ་བྲག་སོགས་མི་བྱ། ལྷག་པར་དག་འདུན་གྱི་
རྗོད་འཐག་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱོན་པའི་དུས་ཁྲིམ་པའི་གྲོང་དུ་ཞག་ཡོངས་སུ་སྤོང་
མི་ཉན་ཞིང་། གལ་ཏེ་སྤོང་པ་ཤར་ན་དག་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པས་བརྟགས་ནས་
བཞིར་ཡོངས་པའི་བྲིམས་གོགས་མེད་པར་གཅིག་པོར་གྲོང་དུ་ཞག་གཅིག་གྱང་
མ་ལུས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་གྲོང་བྲིམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སུ་
དཔེ་མཚམས་སོགས་གཏན་བྱེད་མི་ཉན། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་མི་ཚངས་སྤྱོད་
ཕྱོགས་སུ་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་རྣམས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་བསྟན་ཟིན་ལ། ད་ནི་
སྤྱིར་འདིར་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་དེ། ཤ་ཆང་གོ་
ཆ་མཚོན་ཆ་བཞེས་མ་འབྲོག་དང་བཅས་པ་དང་། བཞོན་པ་ཁལ་དང་བཅས་པ།
ཁང་བྲིམ་ས་ཞིང་དང་བཅས་པ། ཆོང་ཁེ་བུན་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་སྟོང་བ་བྱུང་
ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཡང་རང་དོན་དུ་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
གསེར་སྒང་བྱེད་ལས་ལྷག་པའི་དངོས་པོ་མི་འཛིན་པ་དང་། དག་འདུན་སྤྱི་དང་
ན་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པར་རྒྱང་བཞི་ལ་མ་རྟེན་པ་དང་། །དག་འདུན་གྱི་དོན་
དུ་བསོད་སྟོམས་མི་གཏོགས་སྟོང་བ་དང་འཆོལ་བ་དང་ལྷག་པར་གྱི་གསོན་གྱི་
དག་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་རྟེན་གྱི་བཟའ་གོས་སོགས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུང་

རབ་གྲོག་པ་སོགས་དམ་པའི་ཚོས་མི་འཚོང་བ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་བོར་
བ་རྟེན་པ་མི་ལེན་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་སྤྱེལ་གྱི་ཤས་ལས་ལྷག་པ་ཇ་སུན་
གཅིག་དང་། ཟན་ཁམ་གཅིག་དང་། ཚོད་མ་ཐུར་གང་ཙམ་ཡང་ལོངས་མི་སྤྱོད་།
ལོངས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཀྱང་ཞག་གསུམ་རེ་ལ་གཞིག་འབྲེལ་བཏང་ནས་ལྷག་པ་
ལོངས་སྤྱོད་འདུག་ན་དེའི་མལ་བསའ་ཅིང་། བསའ་རྒྱ་ཡེ་མེད་ན་ཚུ་བེད་གིས་
ཀྱང་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བསྐྱར་ཞིང་། ལྷག་སྤྱོད་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་པ་ལ་
དཔགས་པའི་བཤགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྷང་བཤགས་གྱི་གངས་ཅི་རིགས་པར་
འདོན་པ་དང་། དགེ་སློང་མོངས་པ་ན་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དགེ་འདུན་སྤྱིའི་ཤས་ལོད་
པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དམིགས་གྱིས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
རང་གི་གྲོགས་དང་ཡུལ་སྤོགས་གཅིག་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་གྱི་ལག་
ནས་དངོས་པོ་ཅིག་ལོན་པ་དང་། གྲོགས་ཉེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་པས་ཅི་བདེར་
ལོངས་སྤྱོད་པས་ཚོག་སྒྲམ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གྲོགས་མཆེད་གྱི་གོས་
དང་དཔེ་ཆ་ལྷང་བཟེད་སོགས་ལ་བརྒྱབ་སེམས་སྦྱིས་ནས་འདི་རེ་ལ་ཡོད་ན་ཅི་
མ་རུང་སྒྲམ་པ་ལྷ་བྱ་དང་། གོས་དང་བཟའ་བཏུང་གི་ལྷག་འཚོང་ཞིང་ཇ་ཉོས་
ནས་འཐུང་རེས་དང་ཤགས་ཀ་དང་ཀྱ་རེ་དང་ལོང་གཏམ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དང་།
དགེ་འདུན་ལ་སྤྱིན་བདག་གིས་སྤུལ་བའི་དད་ཟས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚུད་མི་
འཇོལ་བའི་ཐབས་ལ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་ཆེད་གྱིས་དགེ་

འདུན་སྒྲི་རྩེ་མ་དག་བསྐྱོས་དག་འདུན་བགོས་པ་རྣམས་བགོད་ནས་སྒྲི་ལ་
ཅི་འགོ་མ་གཏོགས་འདོད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཐོས་མི་བསམ་པར་སྒོ་བྱར་དུ་
ཟ་རིངས་སོགས་མི་བྱེད་ཅིང་རྒྱན་ཅི་ཚུགས་ཀྱི་ཆས་རྒྱེན་དུ་འགོ་བ་བྱེད་པ་དང་།
ལྷག་པར་ཟས་གོས་འདི་ཟད་ནས་རི་ལྷོང་འོང་སྒྲུམ་སྒྲེ་མ་བྱེད་དོགས་པའི་སྒོ་
སྒོར་བ་དང་། དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལ་ཏ་ཅང་ཆགས་སྟེང་གི་སྒོ་ཡང་སྒོར་དགོས་ཏེ།
ཆོས་རྒྱུད་ཐོག་དུ་ཁེལ་ན་སྒྲེགས་བམ་གྱིས་ལག་ཐོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་།
།གོས་ཀྱི་ཐད་དུ་རྩལ་པོ་ལ་རྒྱེན་ཐེག་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་གཡར་པོ་
བསྐྱམས་པ་དང་སྒྲིན་པ་མི་གསོབ་པ་དང་། ལྷོ་ཆོར་ལ་གཡོ་སྒྲུ་སོགས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲར་དགོས། དེ་དག་གིས་ནི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྷུང་བའི་རྒྱ་རྣམས་
བཀག་ཟེན་ལ། ད་ནི་དག་འདུན་ནང་དུ་ལག་ཕྱག་བྱུང་ན་ཁམ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་
དཔགས་ཏེ་དག་འདུན་བཀའ་བགོས་པའི་གནས་དབྱུང་གི་རིམ་པ་ཅི་རིགས་པ་
དང་། ཁ་འཐབ་ཙམ་ལའང་ཕན་ཚུན་ཕྱག་བྱས་ནས་ལྷུང་བཤགས་ཆར་བཅུ་རེ་
དང་ཡིག་བརྒྱ་གང་ལྟགས་རེའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདིར་འདུས་པའི་
དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷག་པར་ཤ་དང་སྒོ་ར་ལ་འོངས་མི་སྒྲིད། ལྷོ་འདུན་ཆེ་བ་
དང་ཐོངས་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་གིས་བཟའ་བཏུང་གི་སྒྲུལ་བ་ཆད་པ་སོགས་ལ་
མ་རབ་ཀྱི་རྟགས་མི་སྟོན་པ་དང་། དུད་འགོ་ལ་འདེག་པ་དང་། ལྷག་པར་བྱི་ལ་
དབྱུག་པས་བརྟུང་བ་དང་། འཇུ་ཤིག་ས་རྗེན་དང་ཉི་ལྷག་སུ་མི་འཁོར་བ་དང་།

སྒོག་ཆགས་ཀྱི་ཚང་བཞིག་པ་དང་འབྲུ་སྤྱོད་མང་བའི་བར་འགོ་བསྐྱོད་གནས་
མལ་འཆའ་བ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོ་མ་དཔོན་པོ་
ནས་བཟུང་བཅུན་ཚུང་གསར་བུ་གཅིག་ཡན་ཆད་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པས་
དགེ་བསྐྱོས་འཐབ་རེས་སོགས་སྤྱི་པ་ལ་དགོས་པའི་ལས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་ཆོ་
མཆོར་རས་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ནི་སྒོག་གཙོད་ཀྱི་ལུང་བའི་རྒྱུད་རྣམས་བཀག་
ཟེན་ཞིང་། ད་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲལ་ཡང་བསྐྱབ་གྲལ་ཉིད་བྱེད་དགོས་ལ།
བསྐྱབ་པ་ཤོན་པ་ཀུན་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེས་མཆོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་
གང་ཟག་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སའི་ཆོག་སྦྱར་ཞིང་། བྱེད་གསོད་སྤྱི་
འབེབས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རག་འཆལ་སྤངས་ཏེ་བདག་གཞན་གང་ལའང་ཕོག་
ཐུག་མེད་པའི་རང་འདོད་དང་བརྟུན་མ་འདྲེས་པར་རན་པར་སྤྱ། ཆོད་གཏམ་
དང་ཤགས་ཀ་སྤོང་བ་དང་མཆོང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་
བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་སྟན་པ་སྒྲོགས་པ་ཐོས་ཀྱང་སྟོང་ཉེ་བ་
སྐད་བྱས་ནས་ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱ་བར་མ་སྐྱེལ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་རང་འདོད་
ཀྱི་སྤོང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ལབ་སྒྲོས་སྤྲོ་མ་སྤོབ་དཔོན་དགེ་འདུན་དང་བཅས་
པའི་སྤྱན་སྤར་མི་སྤོང་བ་དང་། འདིར་སྟོད་པའི་སྤྱིག་དང་རྒྱུན་མི་ཐེག་པ་ཀུན་
སྟོད་མི་ལུས་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་དགེ་འདུན་དང་སྤྲོ་མ་ལ་གཙང་མར་ལྷུ་བ་མ་
གཏོགས་ན་ཆོ་སོགས་གཞན་ལ་ཁག་བཀྱིས་མི་བྱེད་པ་དང་། འདིར་སྟོད་ཀྱི་

བགེས་གཞོན་ནམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཆོས་རྗེ་དང་དགོ་འདུན་ལ་ལྷ་དགོས་ཅི་
ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཁྲིམས་དང་རང་རང་གི་སློབ་ཆུང་མ་གཏོགས་ངོ་ཆེན་སྐྱོན་ནས་
མི་ལྷ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་འང་ཆོས་རྗེ་དང་སློབ་དཔོན་བགེས་གཞོན་ནམས་ཀྱི་
མདུན་དུ་གྲོག་པ་ཁ་ཏོན་ལྷ་བའི་ཆོ་ཡང་ཐུགས་མི་སྲུན་ཞིང་དུས་ཤེས་པར་བྱེད་
དགོས་ལ། དེས་ནི་རྩུབ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལྷ་བའི་རྒྱ་བཀག་ཟེན་ལ། ད་ནི་གཙོ་བོར་
གྲུ་པ་འདྲིར་བལྟགས་པའི་དོན་འབྲས། རྒྱུད་ལ་དགོས་མེད་ཅི་དྲན། ལས་རྒྱ་
འབྲས་གང་ཞིབ། གཉེན་པོ་གང་བཟང་། གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་ཞེན་
ཅི་ཆུང་། བྱང་སེམས་ཅི་འབྱོརས། མོས་གྲུས་སུ་ཆེ། དག་སྒྲུང་བྱོགས་མེད་དུ་
འབྱོརས་ནས་བརྒྱད་པ་འདྲི་ཉིད་ལ་གདུང་བྱུགས་སུ་ཆེ་ཙུམ་སུ་བྱེད་དགོས་རྒྱ་
ཡིན་པས། འཕྲལ་གྱི་སློ་སྦྱེད་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་སྒྲོས་གང་ཡང་འགལ་
བ་མེད་ཅིང་། དབྱིས་བྱིན་པར་གོ་ནས་ནི་ཀམ་པའི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུབ་རིམ་
དང་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལས་གཞན་ཆོ་འདྲིའི་ཀྱན་སྤྲང་གིས་མཁས་འདོད་སྟོན་གྲགས་སོགས་ཀྱི་བསམ་
སྦྱོར་སྐད་ཅིག་མ་རེ་ཡང་སྤྲང་ཞིང་། འདྲིར་སྤྲང་དོར་གྱི་གནས་ཅུང་ཟད་རིག་
ནས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བར་ཉམས་ཁྲིད་དུ་
སྒྲོམ་དགོས་རྒྱ་ཡིན་པས་ཟས་བསོད་སྟོམས། གོས་ཐུག་དར་ཁྲོད་པ་གནས་མལ་
གཞི་རི་བཞིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དམན་པ་ཅི་ཟེན་ངོ་ཤེས་ཅི་ཅུང་། འབྲེལ་པ་རེ་སྤྲུབ་

ལ་བཏང་བ་སྒོ་ནས་མིང་སྟན་སྟན་པོ་རེ་མ་འགོས་པའི་ཐབས་ལ་ཅིས་ཀྱང་
འབད་དགོས། དེ་ལྟར་བཤད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་པའི་རྟགས་
སྤངས་པ་མིང་དང་དོན་མཐུན་མི་མཐུན། དད་པའི་ཟས་ལྷགས་བསྐྱེགས་མེ་
འབར་བ་ལྷ་བུ་ཨེ་འཇུ་མི་འཇུ་རང་ཉིད་རན་སོང་གི་བྲི་མོན་ཆེན་པོར་འཇུག་མི་
འཇུག་ནམས་བྱ་བ་གལ་པོ་ཆེ་འདི་འདྲ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོགས་པ་ཆོགས་དུས་ཀྱི་ཁ་རྒྱས་བཤལ་ཙམ་གྱིས་གཤེན་རྗེའི་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་
ལས་སྒྲོབ་མི་ཐུབ་པས་བསམ་མཛོ་ཡོད་ན་འདི་འདྲ་ལ་གཏོང་དགོས། ད་ནི་ལྟག་
བར་སྒོ་བ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་ནི། བསྐྱེས་པ་ཟེར་བ་ཞིག་སྤར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ནལ་མ་ཡོད་དུས་དཀའ་ཆེན་གཞི་དབུ་མ་ལས་བསྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག
།དེར་སང་གི་བསྐྱེས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་སྟེ་བཞི་སྟེ་སྟོད་
གསུམ་གང་དུ་འང་མི་བཞུགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་
གྱུར་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྗེས་འགོ་ལྟོག་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་རང་རྒྱུད་ཙམ་ཁ་ བྱེད་
བར་བྱས་ནས་གཞུང་ལ་འཇུག་ཅིང་། གཞུང་ཆོས་སྤྱི་ཐལ་སོགས་སྒོ་བ་དཔོན་
ལས་བཟུང་ནས་ཆོས་རྗེའི་བྱང་དུ། རྒྱ་སྐད་ནས་འགྱུར་བྱང་གི་བར་བཤད་པ་
མཐིལ་སྤོབ་པར་ཞུས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རང་རྐང་ལ་འཆད་ཚིན་ཚིམ་པ་ཐུབ་
ཐུབ་ཀྱི་བར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཞུང་ལ་རོལ་གོང་བཏོན་ནས་སྒྲོ་སྤྱིང་ཙམ་ཐུབ་

པའི་སྤྱིར་མི་སྒྲོབ་པ་དང་། གཞུང་ཚོས་སོགས་གཅིག་མ་རྫོགས་པར་གཅིག་
མགོ་མི་རྩོམ་པ་དང་། ཚོས་ཐོག་སྐྱུ་རིམ་དང་དུས་བབ་སོགས་མ་ཡིན་པར་
ཐོགས་མཚམས་སུ་དཀར་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཚོས་ཞག་གཅིག་གྲང་མི་
འཆག་པ་དང་། གཙོ་ཆེར་ཉིན་མཆན་དུ་ཆོག་དོན་ལ་བཤར་བབྱང་བྱན་
མཚམས་ལ་ལུས་གནད་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་སེམས་
ལས་སུ་ཅི་རུང་བྱེད་དགོས། ལྷག་པར་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གྲ་སྒྲོར་ཟེར་བ་འདི་དཔེ་
མཚམས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་མི་
ཁོམ། དེའི་མཐུན་ཉེན་གྱི་ཆེད་དུ་ལོག་འཕྲོ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ། མི་ཆེ་བྱེད་དམ་
སུམ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་འདའ་ཞིང་། དེ་ཐོན་པ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་ཡོན་ལ། བྱིས་ཁྲག་མཐོང་བ་འདྲ་རེ་བྱས་ནས་སྡེ་
གོག་རེའི་གྲལ་བཤམ་ལ་མཐུད་པ་རེ་འོང་གི་འདུག་པས། ཁེ་མེད་ལ་ཉིན་ཆེ་
བའི་བྱ་བ་དེ་ཀྱང་ཞོག་ལ། དེ་ལས་ཡོངས་འཛིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཏོ།
གཞུང་ལུགས་མཐར་ཆགས་ལ་བརྟེན་སྤྱད་ནས། འདི་ལ་འདི་ཟེར་འདི་ན་
འདི་ཡོད་སྟམ་པའི་གདེང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོ་བསྐྱེད་ཐོན་དུ་རེ་བའི་ཆོས་
སྒྲིབ་བྱེད་པའདྲ་སོགས་མ་གཏོགས་བྱེད་བསོད་བྱེད་གསལ་སོགས་སྒྲོ་འབེབས་སུ་
འགོ་བའི་གཞེར་འདེབས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིབ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྩོད་པ་རྒྱལ་ཡང་རྒྱུ་ར་
ལག་དྲག་བརྟེན་དང་གཞན་གྱི་བླ་མ་གྲུ་ས་ལན་འདེབས་སོགས་ལ་བྱས་ཆོད་

དང་། རང་གི་སྤྲུལ་ཁྲུ་ས་སོགས་ལ་དུས་མིན་གྱི་བསྟོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་བྱེད་
པར་ལན་འདེབས་ཡུལ་གྱི་རིགས་རུས་ཚོས་འབྲང་ཁ་སྤྲོ་སོགས་ལ་བཞད་གད་
དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་ཡར་ཡང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུ་ཀམ་པ་ན་རིམ་དང་། །སྤྲུ་
ས་འདི་ཉིད་གྱི་སློབ་དཔོན་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་
སྒོ་ནས་བྱེད་ཀྱི་གཙོད་པའི་ཐོས་བསམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་ཐིག་ནས།
དེ་གི་བྱེད་བྱ་ཞག་གཅིག་གི་ནུལ་འབྱོར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐོ་རངས་སྤྲོ་བར་ལངས་
སྤྲུལ་འེན་ལ་འབྱོར་བསྒོམ་། དེའི་རྗེས་ལ་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་སྤྲིང་རྗེ་བྱན་ཆེ་
བཞིག་བསྒོམ། དེ་ནས་སློབ་གཉེར་ལ་འཇུག་གདན་བཞེས་གྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད་
རིམ་གསལ་བཏབ། སྒོམ་ལྗས་རྒྱ་ཚས་བསྐྱས་ཅི་རིགས་པ་བྱས། དེ་ནས་སློབ་
གཉེར་ལ་འཇུག་དེ་ནས་དགྲུང་ཚིགས་གྱི་གོང་དུ་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་སོགས་
འདོན། གྲུང་སངས་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྲག་འབུལ་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅ་ཅུ་སྟེན་
སོགས་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྤོ་ཅི་གནས་
དང་། དེ་ནས་སློབ་གཉེར་ལ་འཇུག་ དེ་ནས་དགོངས་ཀར་ཡེ་ཤེས་ཐིག་གིས་
འབྲི་དགོས་དང་དཔེ་ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་བྱས་ནས། སྤྲུ་རིམ་རིགས་ལྟར་སྤོ་བཤར་
སོགས་གྱི་རྗེས་ལ། །སྤྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་དར་བྲག་པ་རེ་བཏབ་ནས་སེམས་ཅི་
གནས་བྱེད་ཅིང་། ཚོས་སྦྱོང་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ་ནས་ཚོས་སྤྲུབ་པའི་བར་ཆད་སེལ་
བའི་བཀའ་དང་དམ་བཞག་བྱའོ། །དེས་ནི་ཚོས་སྦྱོང་བཅུའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་

ལེན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་བསྟན་ཟིན་ལ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་ལྷག་པའི་བསམ་
བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་སྒྲུས་པ་འདི་ལ་ཉམས་སུ་ཅི་ལོན་གྱི་
འབད་པ་གལ་ཆེ། འདིར་སྒྲུས་པ། །འགོ་བ་སྒྲོ་བ་ཏགས་སྤིང་པའི་ལམ་ཆེད་དུ།
ཐ་སྟད་འབྱུང་པས་དུབ་པར་བྱས་པ་ཀྱན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་བདུད་རྩིས་
ཆོམ་གྱུར་ནས། །བདུད་འདུལ་སྟོབས་ཀྱིས་དགའ་བར་བརྩོན་འགྱུར་ཅིག་ དུས་
ཁྱི་མར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་ཡིག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཉིད། །རྗེ་
བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ལ་འབྲུལ་ལོ་
མཆོད་པར་བཞེས་ཤིག །བདག་དང་མ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེ་ལྟར་ལེགས་པར་བྱིན་གྱི་སྟོབས་ཤིག །

༄༅། །དགོ་འདུན་ཅོག་གྲུའི་སྤེལ་སྒྲུབ་བཙུགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་བཞུགས།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་མཛོད་ཐོན་མ་ལུས་པ་གཅིག་
དུ་བསྐྱས་པ་དཔལ་ཀུམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་ཞེས་པ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་མཆོན་
ཅམ་ཐོས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡང་འཁོར་མཐའ་མེད་པའི་འདིའི་ཞབས་ལ་སྒྲོ་
གསུམ་དང་བ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ཉེ་བར་བྱིན་གྱིས་

བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ལོ། །རོ་ཞིག་རྗེའི་བྱང་གི་ཞལ་ནས། སྐྱབ་སྤེ་ཡང་རིའི་དགོ་
འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་དི་ལྟར་སྦྱལ་ཏེ། བྱིད་ནམས་ལ་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ། ཅོག་
གྲ་བཙུགས་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་བཤད་ན། ཐོག་མར་དེད་ན་སོ་གཞོན་
དུས་དབང་འཛིན་ནམས་ཀྱིས། །བྱང་གོང་བའི་དུས་ཅོག་སུ་པ་ལྷ་བརྒྱ་དུག་བརྒྱ་
ཅམ་ཡོད་པ་དེའི་མིག་ལྟོས་བྱས་ནས་ཅོག་གྲ་ལན་ཁ་ཡར་བཙུགས་ཀྱང་ཅོག་སུ་
པ་ནམས་ཀྱང་མི་སྤྱན་པར་འདུག་པས་ཡང་ཡང་འཐོར་བ་ཡིན། །དེ་ནས་དེད་
གོང་པོར་མེབས་ནས་ལོ་མང་པོར་ཅོག་སུ་པ་ལྷ་བརྒྱ་དུག་བརྒྱ་ཅམ་བྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་བཏབ། བྱིས་སུ་དེ་ལ་འང་དགོས་པ་མི་འདུག་སྟམ་ནས་
བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པས་རྩུར་ལ་རྩ་ཁྱུས་དང་འབུལ་བར་ཐུན་ཚོགས་བྱེད་
ཅིང་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་འདོད་ནས་ལོ་གཉིས་གསུམ་སྤྱེལ་ནས་བྱགས་བྱིར་སྤོད་
ཅིང་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྟེན་མཁན་མང་པོ་བྱུང་བས་རྒྱན་འབྱུང་ནས་སྤོད་མཁན་
ནམས་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་ནས་བསལ་སྐྱུང་བྱས་ན་ལེགས་བྱས་ནས་ཅོག་གྲ་
འདིའི་རྒྱན་ཐོག་མར་བཙུགས་པ་ཡིན། དེ་དུས་ལྟོ་གོས་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྟེན་
པ་དེས་བྱིན་རྒྱབས་འདུག་པས་ཡང་དུག་པ་བྱུང་། བྱིས་འབྲི་ཁུང་ན་མེབས་ནས་
ཐོགས་སྐར་པ་དང་མཉམ་པར་བྱས་པ་ཡིན། ད་དགོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཅོག་གྲ་

བཅུགས་པ་འདི་སྒྲར་མཛེས་སུ་རེ་བའམ། སྐྱབ་སྤེ་བརྗེ་ལེན་སོགས་ཆོ་འདི་
ཉོས་ཀྱི་སྒྲན་གྲགས་འདོད་བའམ། ཡང་ན་རེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཀྱི་
གྲགས་པ་ལོ་འདོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་རེ་བ་ཡང་མིན། བྱིད་རང་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྒོ་
འགྱུར་བ་རེ་ཨེ་ཡོང་ན། སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་རེ་ཨེ་ཡོད་ན། རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོ་
སྐྱེས་པ་རེ་ཨེ་ཡོང་ན་སྒྲམ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན། ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་མ་བཞག་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་ཐོས་མེད་པས་མི་ཆགས་པའི་རྒྱེན་དུ་
སོང་དོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་འདིར་བསྐྱད་པའི་དགོས་པ་དེ། ཆོས་ཁྱིད་ཐོབ་པ་
རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་རེ་སྐྱེད་གོས་དེའང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོག་སྟེ་སྐྱེས་མི་འོང་། ལོ་
སྤུ་མ་ལས་བྱི་མ། ལྷ་བ་སྤུ་མ་ལས་བྱི་མ། ཞག་སྤུ་མ་ལས་བྱི་མ། ཐུན་སྤུ་མ་
ལས་བྱི་མར་དད་པ་དང་དག་སྦྱང་། ཞེན་ལོག་དང་རེས་འབྱུང་། གཉེན་པོ་དང་
བརྩོན་འགྲུས། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་གང་བ་ནས་དྲག་ཏུ་སོང་བ་རེ་དགོས། དེ་
ཡང་ཁར་སངས་སྤང་བྱ་འདི་ལ་གཉེན་པོ་འདི་ཐོག་ དེ་རིང་སྤང་བྱ་ཉེན་མོངས་འདི་
ལ་གཉེན་པོ་འདི་ཐོག་སྒྲམ་པའི་རྗེ་འུ་དཀར་ནག་ཅི་བ་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་
བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། །ཉེན་མོངས་པ་ཁ་ཡན་དུ་བཞག་ནས་ཆོས་ལུ་ལུ་
དང་སྒྲོམ་བྱེད་བྱེད་སོགས་འདྲེ་གར་སྒོ་ལ་བཞག་ནས་གཏོར་མ་ལུ་བ་སྒོར་བསྐྱལ་

བ་དང་འདྲ་སྟེ་མི་ཕན། དེས་ན་སྤྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཞེས་གཉིན་དང་
ནང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱིའི་ཡོངས་འཛིན་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྤང་སྤང་གི་གནས་རྒྱུས་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་
པ་པོ་དེ་ཡིན། ནང་ཡོངས་འཛིན་ནི་དེས་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་
རྒྱུས་ལ་འཇུག་ཕྱོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ངན་སོང་དང་ལེའོར་བ་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
ལ་སྟོར་བས་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེས་ན་ནང་ཡོངས་འཛིན་དེ་མེད་ན་
བྱིའི་ཡོངས་འཛིན་བཟང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་ལེགས་པའི་
སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་སྤང་མ་བསྟན་པའི་གོ་བ་ཡང་དེས་གང་གསུངས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་རང་གི་ལག་རྩ་ལེན་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བྱུང་
ན་སྤང་མས་ཀྱང་སྟོབ་མ་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་མི་སྲིད་པ་ཡིན། ཕན་འདོགས་པ་དེ་
ཡང་དབུས་གཙང་གི་དཔོན་རྒྱམས་པས་ཨི་ནག་རྒྱམས་གོ་ས་མཐོན་པོར་འཛིག་
པ་ལྟར་བྱག་གིས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཛིག་ཐབས་མེད། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དང་འདྲིའི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱུ་བ་པའི་ཐབས་
དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ཐབས་རྒྱམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་

པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡིན། བསྟན་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲལ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཇི་ཅུང་དུ་སོང་ཞིང་དད་སོགས་དགེ་བའི་སློ་རྣམས་གོང་འཕེལ་
དུ་སོང་ན་ཕན་ཐོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་སྤྱད་བའི་གོ་བ་ཡང་ལུང་བྲིད་མང་
པོ་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་མི་བཟེ། ཆོས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་རིམ་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
རྣམས་ཇི་ཅུང་དུ་སོང་ན་ཆོས་སྤྱད་པ་ཡིན། དེས་ན་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་
ཆོག་ལ་སྐམ་སློན་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཆོག་
དགོས་ཀྱང་ཆོག་གི་དོན་ཉམས་སུ་མ་ལེན་ན་སྐམ་པོ་དང་། དོན་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ཆོག་ལ་སློན་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་པས་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀླུ་པའི་དབང་པོ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་བཀའ་རྩལ་
ཏོ། །

༣༡། དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞག་ཐབས་ཤིག་བཞུགས།

རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་འདན་མ་གྲུབ་ཐོབ་དང་། །རྩ་བའི་བླ་མ་བརྒྱུད་པར་
བཅས་པ་ལ། །གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རང་སེམས་འོད་གསལ་བའི། །གནས་
ལུགས་རྗེན་པར་དཔོགས་པའི་ཆོག་འགའ་བྲི། །སེམས་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོས་

དང་བྲལ། །ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་བསགས་པའི་རང་བཞིན་ལུས། །ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་
གདོད་ནས་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་ཉིད་དག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་གཟུགས།
།གསལ་བར་སྦྱང་བ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྱ། །དེ་ཉིད་དངོས་དང་རྟོག་
བཅས་སྒོ་རྣམས་ལ། །རང་བཞིན་མེད་པར་འཆར་བ་སྒྲུལ་བའི་སྒྱ། །སྐྱ་གསུམ་
གདོད་ནས་གྲུབ་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས། །དེ་ལས་ཕྱིན་ལོག་སྒྲོས་བཅས་རྣམ་
རིག་སེམས་དེ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བཤིས་ལ་མ་གྲུབ་པའི། །ཐོ་ཡོར་མིར་
འབྱུལ་ཐག་ཁར་སྒྲུལ་འབྱུལ་བཞིན། །ཀུན་རྫོབ་སྦྱང་སེམས་འདི་ནི་བཤིས་ལ་
མེད། །རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། །རྣམ་པ་སྒྲོས་དང་བཅས་
བས་སྒྲིབ་པ་ནི། །དྲུང་ལ་རྩལ་དང་མེ་ལོང་གཡའ་དང་ནི། །ཤེལ་གོང་ཚོན་དང་
ནམ་མཁའི་སྒྲིབ་བཞིན་པས། །སྒྲོས་བཅས་དྲི་མའི་ཚོགས་འདི་བསྐྱེ་བྱེད་དེ།
།ཚད་མར་མེད་ཕྱིར་དོན་ལ་ག་ལ་གྲུབ། །རང་བཞིན་སྟོང་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ལྟ་བ་དེ།
།རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ན། །གཤོག་ཅན་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་ན་
བདེ་བ་བཞིན། །དངོས་པོའི་གདོན་གྱིས་མནར་བའི་རྟོག་གོ་ལ། །ཟབ་མོའི་
གནས་ལ་སྒོ་ཡི་ངས་པ་ནི། །བྱ་སྒྲོ་རྒྱུང་གིས་བཏེག་པའི་གར་མཁན་བཞིན།
།ཐབས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ། །ནམ་མཁའི་དགྲིལ་ན་ཉི་མ་

བགྲོད་པ་འདྲ། །སྣ་ཚོགས་ཐབས་ལ་སྒོངས་པ་མེད་པ་དེ། །སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་བཀའ་ཡི་བྲིན། །དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་འདོད་དགུས་འཕྲོངས་མེད་
འདྲ། །ཉམས་སུ་སྒྲངས་བཞིན་རྟགས་རྣམས་རྫོགས་པ་དེ། །ཞིང་མཆོག་ལོ་རྟག་
ལེགས་པར་འཕེལ་བ་བཞིན། །སྐལ་ལྷན་དཔོན་སྟོབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འོ་
།མདོན་པར་རྟོགས་པ་མུར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ། །སྟོད་ལམ་བདེ་བར་གནས་པས་
གྲུབ་པ་དེ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དབྱང་ཚོགས་བཤམས་པ་བཞིན། །སྟོང་
བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་ངོ་འཕྲོད་པ། །གསེར་མཁན་ལག་རྒྱ་གསེར་ཉིད་འཕྲོད་པ་འདྲ།
།ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་མཆོའི་འཛིང་ལྟར་བརྟན་པ་ལ། །ཤེས་རབ་རྗེ་ངས་ཆེན་དར་
པོས་བྱངས་པ་བཞིན། །ས་དང་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱ་སོ་སོ་ལ། །བར་ཆད་མཚན་མའི་
རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་པར། །སོ་སོར་སྤང་ཐབས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དེ། །སྟོན་པ་མཁས་
པས་ནད་ངོས་ཟེན་པ་འདྲ། །རང་གི་འདོད་དོན་གྲུབ་པའི་བདེ་བ་ནི། །གཞོན་ནུ་
མ་ཡི་འདོད་པ་ཆོམ་པ་འདྲ། །མདོན་རྟོགས་འཆར་ཞིང་བརྩོན་པ་འཕེལ་བ་ནི།
།རྟ་བཟང་ལྷགས་ཀྱི་བྲབས་པའི་གོམ་ཤུགས་བཞིན། །འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་
ངས་པའི་སྟོ་གདེང་ནི། །དེད་དཔོན་རང་གི་ཡུལ་ཕྱོགས་མཐོང་བ་བཞིན། །ཀླན་
རྫོབ་སྤང་སེམས་རང་གར་ཞིག་པ་ནི། །སད་པའི་མྱི་ལམ་གང་དུ་སོང་བ་བཞིན།

གསལ་རིག་ཤེས་པ་སྟོང་པར་སོང་བ་ནི། རྣམ་མཁའ་དག་པའི་དགྲིལ་ལ་ལྟས་
པ་འདྲ། མཉམ་པར་བཞག་ཆེ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ཀྱང། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་
གཡོ་སྟེ། སྤྱིང་དང་སྤྱིང་ཕྱན་ས་གཞིར་མི་གཡོ་བཞིན། དེ་ལྟའི་དུས་སུ་རང་བྱུང་
ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
ལ་འཆར་བའི་རྣམ་པ་ལས། མི་ཤེས་སྤྱིན་ལོག་སྐྱིབ་པ་གཏན་མེད་བྱས། ཉི་
མའི་དགྲིལ་ལ་ཁོར་མཁའ་ལ་ཤར་བ་འདྲ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
བསམ་མི་བྱབ། འཕགས་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན། དམ་
པ་དེ་ཉིད་སོ་མ་ལྟག་པ་དང་། མ་བཅོས་གཏུག་མ་ཐ་མལ་དུ་བཞག་པའི། ཡེ་
ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྟོར་བ་ན། སྤང་བའི་ས་བོན་རྣམས་ནི་དུངས་ནས་འབྱིན།
ཁྱུ་བོ་ཆེན་པོས་རྩ་སྐྱར་བསལ་བ་བཞིན། དད་ཅན་མོས་གྲུས་ཏིང་འཛིན་ལམ་
བྱེད་ཀྱང་། ཐ་མལ་རྟོག་པས་སེམས་རྒྱད་མི་གཡེང་སྟེ། ཉ་ཆེན་རྩྱུབ་གྱི་དོགས་
པའི་སྒྲོ་མེད་བཞིན། གོགས་མེད་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བདེ་བར་འགོ། སྒྲ་མ་ཆད་
མས་ཉམས་མྱོང་ཆད་མ་ལ། སྟོར་རྩྱུལ་ཆད་མར་སྟོར་བར་ཤེས་པ་ན། རྣལ་
འབྱོར་སེམས་དང་མྱོང་བ་མི་འབྲལ་ཏེ། སྤྱང་མ་གར་བུའི་སྤྱིན་ལས་མི་ཁོགས་
བཞིན། ལུས་སྤྱིལ་ངག་བཅས་སེམས་ནི་སྐྱབས་སེམས་དང་། ཡི་དམ་རྣལ་

འབྱོར་སྤྱི་བོར་རིགས་ཀྱི་བདག །གསལ་བར་སྒོམས་ནས་ཏིང་འཛིན་སྤྱི་བར་ནི།
།གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པའི་རྩས་པ་ལས། །ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་རིག་ཚོར་
ཤིག་གི་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་འཛིན་འདུ་ཤེས་ཞི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
ཤིན་སྤངས་སེམས་བྱུང་ནི། །སངས་པེ་ཡེ་རེ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ལ། །སྤང་སྤྱོད་ཞེ་
འདོད་མཚན་མར་མི་གཞོལ་བར། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་བཞག་ན་གནས་པ་འདི།
།སྤང་གི་ཞོ་དོ་ཉག་ཐོག་བཞག་པ་བཞིན། །ངང་གི་ཏིང་འཛིན་སྤྱི་བའི་ཚུལ་
ལུགས་འདི། །བླ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱོདས་ཀྱིས་འོང་བ་ནི། །པ་ཡིས་ཐོག་སྒྲལ་བུ་
ཡིས་སྤྱོད་པ་འདྲ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་མི་ལའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། །སྒོམ་ལ་ཡེར་
ཐོན་དུངས་ཐོན་དགོས་ཤེས་གསུངས། །དེ་དོན་བྱེད་ལྟ་བའི་དབང་ཡིད་ཤེས།
།དེ་དོན་མྱོང་བའི་རང་རིག་དང་བཅས་པ། །ཁུབ་ཆེ་ཤིན་སྤངས་ཏིང་འཛིན་
བརྟན་པ་ནི། །ནང་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་དམིགས་མེད་པར། །རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ས་ལེ་ཤིག་གི་བ། །སྤྱི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན། །དེ་
རྟེན་འཛོག་ལ་གཡང་བ་མེད་པ་ནི། །བྱ་གཅིག་གི་བའི་མ་ཡི་སེམས་བྲལ་འདྲ།
།རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དེ། །རྒྱ་བོའི་རྒྱན་དང་མར་མའི་རྩེ་མོ་
འདྲ། །ལེ་ལོ་མེད་པའི་གོམས་པ་རྒྱས་པ་ནི། །རྩལ་ཅན་འཕོང་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་བྱང་

བ་བཞིན། །དང་པོ་སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་དྲན་པ་སྒྲིམ། །དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དྲན་
པ་རང་གར་སྒོད། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་ལམ་གྱིས་སོང་། །གྲིམ་གྱིས་སྒྲིམས་
ལ་ལྟོད་གྱི་སྒོད་ཅེས་པ། །དེ་ལྟའི་དོན་ལ་དགོངས་ཕྱིར་བུམ་ཟེ་ཡི། །སྒྱུད་པ་
ལལ་ལ་བའི་དཔེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་བསྟོད་སྦྱང་མི་ཅི་
བའི། །སྒྱུན་པ་སྤང་མདོར་འབྱམས་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་བྱ། །འདོད་ཡོན་སྒྱུ་མའི་
དོན་ལ་དགོས་མེད་སྟོ། །གཟའ་གཏད་མེད་པ་བྱིས་པ་ལྟ་བུར་སྒྱུད། །དྲངས་
ཤིང་མི་གཡོ་རྒྱུ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཉམས། །ནག་ཆ་འཛིགས་པ་མེད་པ་རྒྱལ་པོ་བཞིན།
།རྒྱུ་རྟོག་ཆད་པའི་རྒྱ་དང་བོར་བའི་རྟོ། །ཨས་སེ་བྲོས་སེ་སོང་བའི་སྒྲིམ་ཆེན་
ལ། །ཆད་པ་ངལ་གསའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་བཞིན། །ཀྱན་ནས་འོད་ཟེར་
བདག་མེད་བྱེད་པོས་སྟོང་། །རང་རིག་རང་གསལ་ཆེན་པོར་ལྷག་གིར་འཆར།
།དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་ཉལ་བའི་ཆོ་ན་ནི། །བྱ་རྒྱལ་གནས་མལ་གྲོང་དུ་བཅས་པ་
བཞིན། །དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཟས་ལ་སྒྱུད་པ་ན། །གཡོས་ལ་དུག་ཅན་སྐྱགས་
པའི་རྣམ་འགྱུར་བཞིན། །དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་དང་སེམས་པའི་ཆོ། །མིག་
དང་སྟིང་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱང་བ་བཞིན། །འགྲོ་དང་རྒྱག་ཁར་རྐང་ཆགས་ཏྲ་
ཆད་བཞིན། །ཨ་ཏྲ་རྣལ་འབྱོར་སེམས་ལ་མཉམ་བཞག་ན། །སྒྲིམ་པ་ཆད་རྒྱལ་

འདི་ནི་གིན་ཏུ་མཛར། །དམ་ཚོས་རྒྱད་ལ་སྟིང་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ། །གཞན་རྒྱུན་
རྒྱ་འབྲས་གདམས་ངག་མ་ལུས་དང་། །འཐད་པའི་ལུང་དང་བཀའ་ཡི་རྒྱུང་རྒྱད་
དང་། །མཐུན་དཔེ་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། །དམ་པ་མང་པོས་ལན་
བརྒྱར་གསུངས་པ་ལས། །སྐལ་ལྷན་དད་བརྩོན་རྒྱས་པའི་ཚོས་མཛད་ཀྱིས།
།སློ་སྣ་ལེགས་པར་འབྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་གི །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོད་པ་མཐོང་
བ་ལ། །མི་རྟག་ཉེན་རྣམས་ངེས་ཤེས་སྒྲེ་བར་ཟབ། །ཚོས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་མཐའ་ཅན་པས། །སྒྲུབ་བརྒྱད་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ། །མཐོང་བ་
བརྒྱད་པའི་ལག་ལེན་མན་ངག་དགོས། །བརྩོན་གཞན་སྐལ་བ་མེད་པ་འདུས་པ་
འགའ། །ཅུང་ཟད་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་རེ་བྱེད་པ་ན། །མགོ་ན་མགོ་ལྷི་པགས་ཟ་
ཟས་མི་འདོད། །རུས་ན་སྟོང་བརྒྱངས་སོ་ཅེ་ཚིག་པ་ཟ། །སྒྲོམ་པའི་སྦྱར་བ་སྦྱོད་
ཅིང་ལེ་ལོ་འདོད། །དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ། །ཐུན་ཚུང་གངས་
མང་རྟག་ཏུ་སྟེལ་བ་དང་། །གལ་ཏེ་མ་བདེའི་དུས་སུ་འཕྲོ་བཞག་སྟེ། །བདེ་
གསལ་དུས་ན་སྒྲོམ་ལ་འབྲངས་ཤིག་ལོ། །བར་ཆད་བར་ཆད་ངང་དུ་འཛོག་པ་
ཡི། །དཔོན་སྒྲོབ་སྟེལ་བའི་བྲིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །སྒྲོམ་པ་ཏིང་རེ་
འཛོན་ལ་བར་ཆད་ནི། །བྲིང་སྤྲུགས་བརྒྱལ་འཐོར་ཁྱོད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། །དེ་

ལ་ལས་དང་ཚད་དུས་གོས་ཐུག་དང་། ཟས་ཀྱི་བྱིང་བའི་བྱིང་བ་རྣམ་བཞི་ལ།
།དལ་དང་བསིལ་བསྟེན་གོས་ཟས་སྒྲུབ་པ་བསྟེན། །རོལ་མོའི་སྒྲ་སྒྲིགས་ཉམས་
དབྱངས་མཆོང་རྒྱག་དང་། །འཆག་དང་གཡོ་འགྲུལ་སྟོན་ལམ་བསྟེན་པར་བྱ།
།ལྷགས་པ་སྤོང་བྱ་དྲི་མར་གྱུར་པ་ལ། །མར་མེ་གསལ་པོས་སྒྲང་བ་མེད་པ་
བཞིན། ཉིང་འཛིན་མི་གསལ་ཅུང་ཟད་གསལ་གྱང་མོག །དེ་ལ་སྟོགས་བཞིར་
མི་ཆོལ་ཁུན་མ་ཡི། །མར་མེའི་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །སྟོག་སྒྱུ་བྱ་
ཁོད་ཤ་དང་གྲུ་གྲུལ་གྱི། །དུས་བས་བདུགས་པའི་དྲི་བཟང་རྣམ་པར་བཀོད་།
།ལུན་པའི་གནས་ཀུན་སྒྲང་བའི་ཐིག་ལེར་སྟོམ། །སྒྲང་བ་གསལ་ཆོ་གསལ་བ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས། །ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་སོང་བའི་ངང་ལ་བཞག །སྤྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས། །འོད་ཟེར་འབྱུགས་པ་གཏན་མེད་ཡལ་བའི་ངང་། །གང་
ལའང་མི་གནས་གསལ་ལེ་ཐིག་གིར་བཞག །ཉིང་འཛིན་བརྒྱལ་ཏེ་སོལ་བ་རྩི་
ཅན་ལ། །མེ་ཡི་དངོས་པོ་མི་འབར་བརྒྱལ་བ་བཞིན། །དེ་ཆོ་རང་ལུས་གཅིར་
བུར་བྱས་པ་ལ། །རང་སྦྱིས་རྣམ་སྒྲང་མཛད་ཀྱིས་བྱ་ག་དགུར། །ཐིག་ལེ་འགོད་
པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་དབུས། །གཞུ་བརྒྱད་སྔ་མོའི་སྟེང་ན་གར་བྱེད་དང་།
།ལྷན་པོའི་བར་ན་ཆོན་རྒྱུད་སྔ་མོ་ལ། །སྦྱིལ་དགྲུང་བྱེད་པའི་གར་གྱི་གནས་པར་

སྒོམ། །ལས་དང་བྱ་བ་དག་གཉིན་རང་བཞིན་གྱིས། ། ཐོར་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་
སེལ་བ་ལ། །ལས་དང་བྱ་བ་ལུས་གནད་ཆུག་མེད་དང་། །དག་གཉིན་ཉི་རིང་
མེད་པར་སྒྲིམས་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་རྣལ་དུ་གཞུག་སྟེ་དགག་སྐྱབ་དོར། །རང་
ལུས་འོད་ཟེར་གྱི་རོལ་སྒྲོས་པ་ལས། །དཀར་སེར་དམར་ལྗང་ཁ་དོག་སྒྲང་བ་
བསྟ། །ཡང་ན་རང་གི་སྒྲིན་མཚམས་ཐད་པོ་ན། །བདུད་ཅི་འཛག་པའི་འཁོར་
ལོ་འཁོར་བར་སྒོམ། །ཡང་ན་མར་གྱི་རྒྱ་མཚོ་འབྱེལ་བ་ལ། །གཅིར་བུར་
བཞུགས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཡང་ཡང་བྱེད། །ཡང་ན་མཐིང་ཤུན་གཞོང་པ་མདུན་
བཞག་སྟེ། །དེ་ནང་འོ་མས་ལེགས་པར་བལྟམས་པ་ལ། །སེའུ་འབྲུའི་མེ་ཉླ་ག་
གསལ་པོ་རྣམ་པར་བཀོད། །ཡང་ན་རང་གི་ལག་ཏུ་ཅན་གྱི། །མགལ་མེ་སྟྱི་པོར་
བསྐྱར་ནས་འཐོར་བ་བསྟ། །བདེ་ཆེན་མུང་བས་ཅིས་ཀྱང་འཐོར་བ་ན། །སྟོང་
པའི་ཅུ་མོར་འཆིང་བའི་མན་ངག་གིས། །ཡིད་འོང་མཛེས་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ལེགས་
པར་བསྟེན། །སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྟོད་ལམ་པལ་སོགས་གྱིས། །སློ་སྒྲ་བྱེད་དུ་
གཞུག་པར་མི་བྱའོ། །ཤེས་པ་དང་པོར་གསལ་ཞིང་ནང་དུ་བསྟ། །ཕྱི་ནས་རྟོག་
མེད་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་ཆེན་སྒོམ། །མཚོད་རྟོག་ལས་དང་རྣལ་འབྱོར་དམ་ལྡན་ལ།
།བཟའ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་སྟོན་མོ་བྱས། །སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་ཟང་ཟང་

མཚོད་པས་མཚོད། །བཀྱར་སྟེ་རིམ་གྲོས་སྒྲུ་མ་རངས་པར་བྱེད། །སྟོགས་བཅུའི་
ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་། །རོ་གཅིག་འབྲེས་པར་བསམ་སྟེ་
སྟོགས་ནམས་སུ། །ལྟ་སྟངས་དྲག་པོས་འཐོར་བ་བསྐྱབ་བར་བྱ། །ཚོད་བག་ཤེས་
པ་འདོད་ཡོན་ལ་བརྟེན་པའི། །གཟུགས་སྒྲི་རོ་རིག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལ། །སྟོན་
དང་ཉེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཚད་མས་བབྱང་། །རྒྱང་ཅན་ཐིག་ལེ་དྲངས་ཅན་གཏུམ་
མོ་སྟོམ། །མཁྲིས་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལ་དོར་བས། །ཚོད་པའི་ཤེས་པ་ལྷུངས་སུ་
ཞུགས་པར་འགྱུར། །གོགས་དང་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཉིང་འཛིན་བདེ། །དང་པོ་
ཐོ་རེ་ཐོ་རེར་སྐྱེ་བའི། །སྐད་ཅིག་བར་དང་རྩ་རྩུབ་སྤིལ་སྤིལ་འདྲ། །དེ་ནས་སྐད་
ཅིག་བར་མེད་བདེ་བྱིལ་ལེ། །རྩ་རྒྱང་དལ་བ་ཅི་གར་འཁྲིད་རྩས་བཞིན། །དེ་
ནས་བདེ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ། །སྟུག་བསྐྱལ་གཡེངས་རྒྱུན་འབྲུམ་གྱིས་
གཡེངས་གྱུར་གྱང་། །རྒྱ་མཚོའི་གཉིང་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན། །ཚོས་འདི་
རྩལ་བཞིན་ཉམས་སྒྲངས་དང་པོ་བྱོད། །རྩལ་ཆེན་རྟ་ཡི་ཐོག་ལ་བྱིན་པ་འདྲ།
།རྩང་ཟད་བསྐྱེམ་ཆོ་འི་བཞིན་མི་འགྲུབ་ཁུམ། །བྱིས་པ་རྟ་ལ་མ་ཆགས་ལྟ་བུར་
དོགས། །ཐ་མ་ཉམས་སུ་ལེན་ཆོ་ཅི་བྱས་བདེ། །རྩལ་ཆེན་རྟ་རྩེད་རྩེ་བའི་ཉམས་
དང་འདྲ། །དང་པོར་ཐུག་ཆེན་རྩང་ཟད་གསལ་བའི། །སྟོན་གྱི་འོག་ནས་ཉི་མ་

ལྷ་བྱུང་གསལ། །བར་དུ་རེ་མོས་ལེགས་པར་གསལ་བ་ནི། །སྤྱིན་བར་ཉི་མའི་
དགྱིལ་ལའོར་བཞིན་དུ་ཤར། །ཐ་མར་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲིབ་མེད་པར། །སྤྱིན་
མེད་དགྱིལ་ན་ཉི་མ་ཤར་བ་འདྲ། །དང་པོར་མཉམ་པར་བཞག་ན་རྟོག་པ་ནི།
།སྤང་བྱུང་གེས་པ་རྒྱན་མ་ངོ་གེས་བཞིན། །བར་དུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་
པ། །སྤོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཤར་བ་ན། །རྒྱན་ལ་རྒྱ་རྒྱ་མ་རྟེན་རྒྱན་མ་བོར། །ཐ་
མར་རྟོག་དང་མི་རྟོག་ཡལ་བའི་ཆོ། །རྒྱན་མས་རྒྱ་བའི་རྩྱལ་བ་བྲལ་བ་བཞིན།
།ལུས་ཀྱི་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཐོབ་པ་ན། །ལུས་ངག་ཡོད་དུ་མི་ཆོར་ལུས་བརྟན་ཞིང་
། །སྤྱིལ་དགྲུང་མི་གཡོ་སྤང་ལྗིད་འོག་ན་མེད། །ལུས་དེ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ན་
ཡོད་པ་སྟུམ། །ཡང་ན་སྤོ་སྤིང་ཀུན་ཡང་ནམ་མཁའ་ན། །ལུས་ལེ་བྱང་ངེ་བདུད་
རྩི་འཇག་པ་སྟུམ། །ཡང་ན་རང་ལུས་འོད་དུ་ཀོར་ཀོར་འབྱིལ། །མཁའ་དང་ས་
གཞིར་གར་བཞག་སྤོད་ཚྭ་གས་སྟུམ། །ཉིང་འཛིན་ལྷ་མ་ནེ་ལྷ་ནེ་ལྷ་ང་ངར་
གསལ། །སྤང་བ་ཀུན་ཡང་བན་བུན་ལང་ངེ་བ། །ནམ་ལངས་མུན་པའི་ཆོགས་
ནམས་འབྲོས་པ་འདྲ། །དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནམས་ཀྱང་མི་ཆོར་ཏེ། །གཡའ་བ་བསྐྱེ་
བྱག་སྟུམ་སོགས་ག་ལ་ལྷང་། །ནང་ན་ཡིད་ཀྱི་འགྲུ་བ་རང་སར་ཆད། །སྤྱི་ནང་
དབང་གེས་སྤོ་ལྗིད་སྤང་བ་བྱུང། །འཛིན་མེད་རང་དུ་ཉིན་མཆོན་བྱད་མེད་པར།

།གནས་པའི་ཉིང་འཛིན་དེ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །སྐལ་ལྷན་འགའ་ཡི་རྒྱད་ལ་ཚོགས་དྲུག་གི་
ཤེས་པ་འགོག་པའི་སྟོམ་འཇུག་འདི། །མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལྷ་ཆོ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་སྒྲིམ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཁ་ཅིག་དགོས་སྲིད་
ཀྱང་། །འདིར་ཚོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སྒྲོམ་མཚན་བམས་ཅད་འགོག་པའི་
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་རྩབ་པ་ཡིན་པས་སྟོ་རུང་རྣམས་སྒྲག་མི་དགོས་སོ། །མཆན། །པའ་བྱིན་གྱིས།

།རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་འདན་མ་གྲུབ་ཐོབ་མཆོད། །འདི་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་ཆེན་
སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་པ་རྫོགས། །གཡང་བྲལ་
བསམ་པ་དག་གི་སྟོབས་ལས་ཡིན། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོ་བྱུང་དྲི་མའི་སེམས།
།ཉིང་འཛིན་ཆེན་པོའི་སྟོག་ཏུ་བཅུག་པ་ན། །མི་ཆོད་ལྷགས་སུ་བཅུག་བཞིན་
འགྲུལ་མི་རུས། །འདྲུ་ཤེས་གཡང་བའི་རྟོག་པར་སྣ་ཚོགས་པ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
བྱེད་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱམས་པའི་ཆོ། །རྟོག་ལྷགས་སུ་བཅུག་བཞིན་རྒྱག་མི་
རུས། །མཉམ་བཞག་མིན་པའི་སེམས་དཔའ་ལྷང་འདོད་ན། །རྒྱུ་ཆེན་སྟོམས་
བར་འཇུག་པས་ནོན་པ་ནི། །མད་པར་མི་རུས་བྱ་ཆོད་ལྷགས་སྟོག་གིས།
།ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་འཕུར་བར་མི་རུས་ཤིང་། །འདི་ལ་གནས་པར་ཅི་ཡང་
མི་སེམས་པའི། །རང་ནས་རྟོན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་ལ། །དངོས་སྟོབས་
ཞུགས་པའི་ཆ་ལ་ཆོད་རེ་འཆོར། །འདི་ལ་བེ་ཆོམ་ཆོད་དེ་བྲབ་སྟིང་འདོད།
།འཛིག་རྟོན་རྟོད་བཀྱར་གཤེད་མའི་རལ་གྱི་བཞིན། །ཞེན་པ་ལོག་པའི་རྣལ་

འབྱོར་གིན་ཏུ་བདེ། ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་གྱི་སྟོང་དུ་སྒྲོམ་ན་ཡང་། །ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་སྟོང་པར་རོལ། །དེ་ཆེ་ལྷན་པར་འཛོག་པ་ཉམས་ལེན་ཡིན།
།རྒྱལ་འབྱོར་ཡོད་ན་ཅི་བྱས་བདེ་བ་སྟེ། །ནམ་མཁའི་དགྱིལ་དུ་རལ་གི་བསྐྱོར་བ་
བཞིན། །རྒྱལ་འབྱོར་མེད་ན་གང་ཡང་མི་བློལ་ཏེ། །སྤྱིའུའི་ལག་ཏུ་མདུད་པ་
གཏད་པ་འདྲ། །ཐམས་ཅད་སྟོང་དང་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཆེ། །ཡང་དག་
གཤམ་རབ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡང་། །པ་བྱ་བཞིན་ཏུ་ངོ་ཤེས་ལྷ་མེ་བ། །ཟག་བཅས་
ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་འཛོལ་བ། །མཁའ་ཡི་མཇའ་ཚོན་ཀན་པོས་མི་སྟེགས་
བཞིན། །གང་སྣང་ལྷ་སྣ་སྒྱུ་ཕྱག་སྒྱ་ཆེར་མཐོང་བས། །ཁོར་བུའི་གླིང་ན་མཆིང་བུ་
མི་རྟོད་བཞིན། །ཞེན་རན་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་སྒྲོང་བ་ནི། །སྟོབས་ཅན་གྲུང་གི་
མི་ཚུང་བསྐྱན་པ་བཞིན་ །སྟོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ནང་ནས་ཚོད་པ་ནི། །དབུལ་
མོས་རང་གི་བྱིམ་ནས་གཏེར་ཐོབ་བཞིན། །མ་རྟོགས་པ་ལ་སྟིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་ནི།
།རང་གི་མ་ཀན་མེས་བསྟེགས་མཐོང་བ་འདྲ། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མ་གྲུབ་པ། ལུ་ཡི་ནང་གི་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ས་རྩོལ་བྱ་གུན་
གྲང་རང་རོས་ཞིག །ཐོགས་དྲུགས་མེད་པར་སྒྲིག་སྒྱུ་ཡུལ་བ་འདྲ། །སྐྱེ་འགྲོ་
གུན་ཡང་གཟུགས་བརྟན་ངེ་བཞིན་ཏེ། །ལྷ་སྟིང་མི་འདོད་རྫོང་གི་རང་བཞིན་

ཅན། སྒྲིན་བྲལ་མཁའ་དང་རྫོག་བྲལ་ཆུ་དང་ནི། །གཡའ་བྲལ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་
རང་སེམས་འདི། །བདེ་རུ་ཅི་ཡོད་གསལ་དུ་ཅི་སྟེ་ཡོད། །མི་རྟོག་རོ་བོར་ཅི་ཡོད་
ཆོས་ཉིད་ནི། །མངོན་སུམ་ཡེ་ཤེས་སྟོང་དུ་སོང་སྟམ་བྱེད། །དབེར་ན་ཐོན་པའི་
གཏིང་སོང་ལྷ་ཟེར་བཞིན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་འདན་མའི་བྱིན་བརྒྱབས་
ལྷགས། །མ་རིག་གཉིད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྒྱ་བའི་རྒྱང་ལས་
རྒྱལ་བའི་སྟོག་ཅུལ་གྱིས། །འཁོར་འདས་ཕྱོགས་རིས་ཆ་ཅན་མ་མཐོང་སྟེ།
།ནམ་མཁའ་སྐལ་གཤེར་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་བཞིན། །འཁོར་འདས་དགག་
རྒྱབ་བཅོས་མ་བྲལ་ནས་གདལ། །འདི་ལྟའི་དོན་ལ་སྟོ་གྲོས་རྒྱབ་པ་ན། །སངས་
རྒྱས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པར་རོ་བོ་གཅིག །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་རྣམས་གྱིས་
རྟོགས་པར་གཅིག །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་བདག་མེད་དང་། །རོ་
གཅིག་དབྱེར་མེད་ཤར་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ཡིས། །ཁུབ་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ཡུལ་
དུ་བྱས་པ་འདྲ། །དེ་ཆེ་བ་སྟོད་ཀུན་ལ་ཡིད་མི་འཇུག །གྲགས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་
པོ་ནི་མགོ་བོ་སྟོམས། །རྗེས་ཐོབ་སྣང་བ་ཀུན་ནས་དག་པར་ཤར། །རྣལ་འབྱོར་
དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་དུས་གསུམ་མཁེན། །སྟེ་མེད་ཞང་སྟོམ་དཔལ་ལྷན་གཡུ་
བྲག་པ། །དཔོན་སྟོབ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབས་པ། །མྱིར་རྗེ་མི་བསྟོད་དོ་རྗེ་དང་

པོར་སེམས་ཅམ་ནམ་རྒྱུན་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་ལ་ཐུགས་དགུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཞང་གཡུ་བྲག་པའི་ལམ་མཚོག་
མཐར་ཐུག་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཐུགས་ལ་བྱོན་པས། ཞང་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་དངོས་སུ་མ་འཇལ་ཡང་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་འཛིན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་དོ། །མཆོ། །མི་བསྐྱོད་དགའ་
བའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་གཟིགས་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྟེན་མས་གཟིགས་མོར་
གིན་ཏུ་མཆར། །འདི་ནི་སྤྱི་བརྟོལ་བསྐྱེད་དེས་སྒྲས་པའི་དགོས། །རྣལ་འབྱོར་
འདན་མ་གྲུབ་ཐོབ་དགུས་མཛད་གསོལ། །དགོལ། །

༄༅། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན།

དང་ལྷན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཁུན་རྒྱ་མི་སྐྱོངས་གིང་། །ཟབ་དོན་
ཀྱི་ཚོར་བུ་སྦྱེལ་མཛད་པ། །ཚོད་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་འཆང་། །ལ་མཉན་
པའི་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ང་གཞུང་ནག་ཚིག་གི་ཐ་སྙད་དེ། །ཁྱི་རྒན་
ཀྱིས་རུས་སྐྱམ་ཐུང་བ་འདྲ། །ཁྱོད་ཐོག་ལ་ཐེབས་པར་མི་གདའ་བས། །གང་
གེས་འདི་གསོལ་འདེབས་ངང་དུ་བྱིལ། །ངས་འཁོར་སློབ་སྤྲིག་པ་ཐུང་བོ་འདི།
།སྤྲིག་བྱ་བརྒྱུ་མ་ལ་འབྲད་པ་འདྲ། །རྒྱུད་སྤྲིན་པའི་རྩས་པ་མི་གདའ་བས། །གང་
གེས་འདི་སློན་ལམ་ངང་དུ་བྱིལ། །ངས་དད་ཟས་ཁྱོ་རྒྱ་ཁོལ་མ་འདི། །དཔུལ་ཡི་

དུགས་བཟའ་བཏུང་བྱེད་པ་འདྲ། །ཡོན་སྦྱོང་བའི་རུས་པ་མི་གདའ་བས། །གང་
ཤེས་འདི་ཆགས་མེད་སྦྱིན་པར་བྱིལ། །ངས་ཆོས་མིན་ངང་དུ་གྲས་པ་འདི།
།སྤྲིག་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཡི་གཤེན་པ་འདྲ། །རྒྱུད་ཆོས་བཞིན་གྲོལ་བར་མི་གདའ་
བས། །གང་ཤེས་འདི་མོས་གྲུས་གཅིག་ཏུ་བྱིལ། །ངས་སྦྱོན་མེད་སངས་རྒྱས་
མཇལ་བ་འདི། །གནས་འོག་མིན་སྒྲུག་པོར་བྱིན་པ་འདྲ། །ལམ་འདི་ན་གོལ་ས་
མི་གདའ་བས། །གང་ཤེས་འདི་དགའ་སྦྱོའི་ངང་དུ་བྱིལ། །ཁུ་མི་བསྦྱོད་དོ་རྩེ་ལ་
གཟེགས་ཤིག །རབ་ཏུ་ཆོས་གཟུགས་བརྟན་ལ་བསྐྱལ་བས་དོན་ཨེ་ཆང་། །ལྷག་
བར་ཉམས་ལེན་བའི་ལྷགས། །སྒོས་དུགས་སྒློར་བའི་ཐུག་རྒྱ་བ་ཡིན་བྱིན་བྱིན་
རྒྱབས་འཇུག་པ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་ཨེ་དགོས། །བྱིན་རྒྱབས་དེ་རང་ལ་གོ་བ་ཞིག་
མེད་ན་བྱིན་རྒྱབས་ཟེར་བ་ཡང་ཅི་ལ་ཟེར་མི་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་མི་ཡོང་། །ང་
ཡི་གོ་བ་ལྟར་ན། །གཞི་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཇུག །ལམ་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག
།འབྲས་བུ་སྒྲུ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་གི་འགོས་ཤིག་དགོས་པ་འདྲ། །བྱུང་བར་རྣལ་
འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། །རྒྱུད་རྒྱུད་གསལ་སྟོང་བདེ་བའི་བྱུང་
ཆོས་དང་ལྡན་པར་ངོ་སྤྱད་དགོས་ཏེ། །རྒྱུད་མ་ལུས་བའི་དོན་ཨེ་ཐོ་ཡིག་གཉིས་
ཀྱིས་མཆོན་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར་དེའི་བདེ་བ་ཡང་ཡུལ་ཡིད་འོང་སྤྱད་པའི་

རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་འོད་
གསལ་གྱི་སེམས་དང་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པར་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་སྟེ་བྱ་རམ་གྱི་
གིང་དང་མངར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིའི་བདེ་བའི་ཆ་ནས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་
སེམས་དཔའ་ནི། རྟོ་རྗེ་སེམས་པ་དགའ་བ་ཆེ། ཞེས་དང་། སྟོང་པའི་ཆ་ནས།
སྤྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དག། རྟོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྤྲིད་བུལ་བྱས། ཞེས་གདོད་མ་
ནས་ཐབས་ཤེས་སུ་གནས་པ་དེ་རྟོར་དྲིལ་དུ་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ནི། རྟོ་རྗེ་ཆེ་
དང་དྲིལ་བུ་ཆེ། ཟུང་ཞིག་རྟོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། ཞེས་ཟུང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་བདུན་ཐབས་གྱི་སྒྲས་པའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་སོ། རྟེན་ལྗང་ན་རྒྱུའི་རྒྱད་གཞི་
ཕྱག་ཆེན་བདེ་གསལ་སྟོང་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། རིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ།
ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་
དང་མ་འདྲིས་པ་དེ་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ན་འབྲས་བུ་རྟོ་རྗེ་འཆང་སྤྲར་
འབྱུང་དུ་རུང་བ་ལྟར་སྤྲང་བའི་རྩིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་
གཞི་བྱབ་བདག་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། རྟེན་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་
བྱུང་ཅན་ཐབས་གྱི་རྒྱད་ལམ་ཕྱག་ཆེན་ནི། སེམས་གྱི་སྟོང་གི་གསལ་བའི་ཉིང་
འཛིན་བདེ་བའི་ཉིང་འཛིན་ནི། སྟོང་པའི་ཉིང་འཛིན། མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་

ཙམ་གྱིས་ནི་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། །དེ་ཙམ་གྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་
བསྐྱལ་པའི་བར་གནས་ནུས་པ་ཡོད། །ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་མདོར། །འཛིག་ཏེན་
དག་ན་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདྲུ་གེས་བཤིག་མི་བྱེད།
ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ནི་མཆོན་མ་རབ་ཏུ་ལངས། །ལྷ་ཏུ་ཀས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདི་སྒྲོམ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་སྟོང་པར་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་འཛིན་
གཟུགས་མེད་དུ་གོལ་བར་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད། །སྒྲུང་བའི་རང་བཞིན་
སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་པར་སྒྲོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འགའ་
ཞིག་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དུ་མ་འབྱུང་
བས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་བྱད་ཆོས་མ་ཆང་། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བྱང་འཇུག་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། །རྒྱལ་ཆ་བ་དམ་པས། །ཡང་དག་ག་ བས་པ་ལ་བཏེན་ནས།
།སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིག་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།
།ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིང་
གསལ་རིག་དེ་ལ་ཆུ་དང་འོ་མ་འབྲེས་པ་ལྟར་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་ལ། །འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོན་མ་ཅན།

ལྟ་སྒྲུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་ལུས་ལྟ་སྒྲུབ་སྒོམ་པ་དང་། ཀའ་རུས་སུ་
བསྒོམས་ནས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་རྗེ་ཡལ་དུ་གཞུག་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུངས་
པའི་སེམས་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་ག་མཐོང་ནི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་ཆོས་མེད་པར་ཤེས་ནས། སེམས་གསལ་རིག་གི་ཆ་དེ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་
བཅད་པའི་ད་ལྟར་གྱི་སེམས་འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ཞིང་།
འདུས་མ་བྱས་པ་ཅིང་ཡང་མ་དམིགས་ཤིང་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྗེན་
ལྟ་ག་གི་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། སེམས་གསལ་
ལ་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་
གནས་ལྟ་ག་མཐོང་ཟུང་འདུག་ཀྱང་ཕྱི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པར་ཞིབ་རྒྱས་ཅན་
མང་པོ་འབྱུང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་
པས། རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཆང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་
དགོས་པ་ཡིན། །དེ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་དབང་ལེགས་
པར་ཐོབ་ནས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱས། དེ་ནས་བུམ་དབང་གི་ལམ་ནི། །གཙོ་བོར་
ལུས་དང་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བཅའ་བོ་ཐོགས་
བཅས་སུ་སྒྲིང་ཞིང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཐ་མལ་གྱི་གཟུང་འཛིན་འདི་བསྐྱེད་རིམ་

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་ཀྱི་ན་གང་དང་གང་སྤང་བ།
།གཙོ་དེ་རང་གི་ལྷ་ག་པའི་ལྷ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་པའི། །སངས་
རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྦྱོང་བ་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་བཟུང་ནས་བྱེད་དགོས་པས། མ་རྒྱུད་དུ། ཉིན་མོ་བཙོམ་ལྷན་རྩེ་རྩེ་
ཅན། མཚན་མོ་དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཞེས་དང་། །པ་རྒྱུད་པས་ཀྱང་སྦྱོང་
བསྐྱུས་སུ། །གང་ཞིག་སྦྱོང་བ་ཀྱི་རྩོད་བཤེན་པ་སྟེ། །འཆི་བའི་མིང་ཡང་དོན་
དམ་བཤེན་པ་ཡིན། །རིམ་གཉིས་འདི་དག་སྒྲུ་མའི་བྱིན་གྱིས་ནི། །རྟེན་པ་འདི་
ནི་མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། །བྲམ་བེ་ས་ར་ཉས་མཛད་པའི་
སངས་རྒྱས་ཐོས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། །པརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པའི་དབུས་སུ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རོ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཉེ་རུ་ཀ་ལྷ་བ་ལྟར་འཆོར་
ཞིང་ནོར་བུ་ལྟར་འོད་འཕྲོ་བ། །ཤེས་རབ་མ་སྣ་ཆོགས་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་རིགས་ཀྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ལ་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཆོས་དབྱིངས་སྦྱོང་
པའི་རང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་དང་། །གསལ་བ་དང་། །བདེ་བའི་ཆ་
རྣམས་ཉིན་མོ་དང་སྦྱིས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་ཐབས་ཡབ་ཀྱི་སྦྱུང་དང་། །སྦྱོང་བ་
དང་མི་རྟོག་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་རྣམས་དང་མཚན་མོ་དང་འཆི་བའི་ཐ་

སྟོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་དང་། །དེ་རྣམ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་ཡིན་པས་འབྱུང་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྟོང་པའང་བདེ་བས་རྒྱས་འདེབས་བདེ་བའང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་རོ་
གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། མདོར་ན་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་རྒྱན་ཆ་
ལུགས་གྱི་རྣམ་དག་ལེགས་པར་སྦྱར་ནས་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། །ཅི་ཡིན་ཆ་མེད་གྱི་ལྟ་
པོ་རེད་དང་མོ་རེད་བསྒྲོམས་པས་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་དུ་གཏན་མི་འགྱུར།
།དབང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཟག་བཅས་ལུས་གྱི་ཁམས་རྣམས་
ཟག་མེད་དུ་ལས་སུ་རུང་ཞིང་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་
པ་དེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་སྤང་སྤིད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ། ལས་དང་
པོ་པས་མོས་པ་དང་ར་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམས་ཤིང་ལམ་དུ་བྱེད། གོམས་ནས་
རྒྱས་བཏབ་པ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་བཞི་པའི་ལས་གྱིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་
བསྐྱུངས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་
མ་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ལ་མཁས་ཤིང་རང་ཉིད་གྱིས་ངེས་དོན་ཟབ་མོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
མི་ཟ་བས་གདུལ་བྱ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་འབྲིད་པར་རུས་པ་དག་ལ་འབད་
པས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡོང་སུ་བརྟགས་པའི་ལྟའི་རྣལ་

འབྱོར་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སོ་སོ་རང་རིགས་གིས་རིག་པ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཏོག་གི་ནང་དུ་གནས་
པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ། ཡི་གའི་རྗེས་སུ་འབྲེང་བ་
རྣམས་དང་། རྟོག་གི་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །སྤྲུལ་དམ་པའི་མན་
ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་སྤྲུག་སྒྲོམ་རྣམས་
ཐར་པའི་ལམ་དུ་མི་འགོ་བས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པའི་
རྗེས་རིམ་བདེ་སྟོང་བྱང་འབྲུག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ནས་གྲུབ་ཐོབ་མཆོག་གི་ལྟས། ཀམ་ཀམ་ཁའ་ལ་སྤྱིང་བ་བཞིན། འཁོར་
འདས་མཉམ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་གོལ། དེ་དོགས་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་དེ། ཞེས་དང་།
བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལས་གཞན་
དུ་བཅའ་དུ་རྟོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། འཁོར་བ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས།
།ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱུ་དུ་མར་འདི་འདྲའི་ལུང་མང་པོ་
འབྱུང་བའི་དོན་ནི་སྟེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་སེམས་མ་དག་པའི་སྣང་བ་བྱི་རོལ་ཡུལ་ཏུ་
ཤར་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་རོ་བོར་གསལ་བར་
མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་དངོས་སུ་

གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་
གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་ངོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དང་ཐབས་བྱུང་པར་
ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ལམ་ཟབ་མོས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་གནད་
དུ་བསྐྱུན་པས་རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱབས་ཞིབར་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་གནས་སུ་དག་ཅིང།
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་རྒྱས་
ཐེབས་པའི་སྤྲང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གསང་སྤྲུགས་སུ་མ་ཟད་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་
ལྷས་པའི་མདོ་ལས། །དབར་ན་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲོན་དུ་མི་
མཐོང་བའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱང་ཆུབ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཆོས་
དེ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། ཁྱིས་པས་ཡང་དག་ཉིད་སྦྱིབས་
ནས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་དུ་སྤྲང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་གསལ་ནས།
།ཡང་དག་ཉིད་ནི་ཀྱན་དུ་སྤྲང་། ཞེས་དང་། མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས། རིན་ཆེན་
སེམས་ནི་ཡང་དག་ལས། ལྷ་གཞན་རྒྱལ་བྱ་ཡོད་མིན་ཏེ། སེམས་དག་པས་ནི་
ལྷག་པའི་ལྷ། ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས། ཕྱི་རོལ་མཚན་མ་
ཆེན་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་ཐ་དད་སེམས་དེ་ནི་འགགས་པར་མ་གྱུར་གྱང་།

།དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག །སངས་རྒྱས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར།
།སངས་རྒྱས་ཞིང་ཡང་རྣམ་པར་དག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་དགོས། །དེས་ན་
དག་མ་དག་དང་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་
དང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཅལ་ཅལ་གྱི་ལྷ་དཔེ་ལྟམ་བཀའ། ཉ་དང་ཉུང་མ་བསེས་
པའི་བཤད་པ་བྱིས་སྒྲུགས་པ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་བྱ། མཁས་པ་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་
རང་གིས་ཡིན་ན། །ཞི་སྒྲུ་དཔག་བསམ་གིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་རྣམ་མི་རྟོག། །འགོ་སྒྲོལ་སྤྲད་དུ་སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་རྟག ། དེ་
ནི་སྒྲོས་དང་བྲལ་ལ་སྒྲིབ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྒྲུ་ཡང་རོ་བོ་
ཉིད་སྒྲུ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་སྒྲིབ་བར་བྱས་གདའོ། །བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུའི་རྒྱད་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ལམ་གོམས་པས་ལུས་འཇལ་
ཆོན་ལྟར་དྲངས་གིང་ཐོགས་པ་མེད་ཅུ་རྒྱ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ། གྲིབ་མ་ལྟར་
གཞོམ་དུ་མེད་པའི་རྩི་རྩི་ཆོས་གསུམ་ལྟན་མེས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་འགྱུར་
མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས། བསྐྱེད་རིམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
དང་རྫོགས་རིམ་དོན་དམ་འདྲེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཟེར་
བ་ཡིན། །འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གཉིས། །སོ་

སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། །ཟུང་དུ་འཇུག་
པར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་དེ་ནས་རིམ་
གྱིས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བཅུ་གསུམ་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སར་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་
འཇུག་སྐྱེ་གསུམ་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན། །ཡུག་ནུལ་ཅེས་པ་ཟུང་དུ་གཅིག་པའམ་གཉིས་གཅིག་གི་
གོ་དོན་ཡིན་གྱི་གཉིས་མེད་པའི་དོན་མིན་ཅེས་སྟེ་བ་རྣམས་ཟེར་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་
གྱུར་པོ། །དེ་ནི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་པར་དག་པ་ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་སྤྲང་བ་
ལས་གྲུབ་པའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ བདེ་སྟོང་ཟུང་
འཇུག་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པར་སྟོར་བས་ཁ་སྟོར་གྱི་ཡན་ལག་ །འགྱུར་མེད་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ལས་མི་གཡོ་བས་བདེན་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་བོ་དེས་ལོངས་
སྟོན་རྒྱ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་གསུལ་བྱ་དག་པའི་དོན་མཛད་དོ། །འཁོར་འདས་བདག་
གཞན་སྤང་དོར་ལ་སོགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
ཤེས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་རང་དོན་རྒྱ་གསུམ་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོང་རྗེས་གང་བའི་ཡན་ལག་ །འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་
གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཡན་ལག་ རས་

སྐྱུམ་ཟད་པའི་མར་མེ་བཞིན་ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་རིགས་རྒྱན་ཆད་པའི་
འགོག་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་འགག་པ་མེད་པའི་ཡན་
ལག་དང་གསུམ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུའོ། བྱི་མ་འདིས་ནི་གདུལ་བྱ་མ་དག་པ་ཤས་ཆེ་
བའི་རིགས་ཀྱི་དོན་མཛད་དོ། །རྒྱལ་ཆབ་དམ་པས། ཐུབ་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་རྒྱན་མི་
འཆད། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད།
ཅེས་གསུངས་པས་རང་རེའི་གོ་བ་ལྟར་ན་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་དོ་རྩེ་སྒྲོབ་
དཔོན་དེ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཞིག་ཡོད་པར་མི་སེམས། དེས་ན་
མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུའི་བྱུང་བྱ་གདར་ཤ་མི་གཙོད་པར་རང་རྒྱུད་མ་གྲོལ་བཞིན་ཏུ་
འབྲུལ་ཞིག་ལྟར་བཙོས་ནས་བྱི་ཕག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་བྱེད་པ་འདི་ཉེས་དམིགས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ། །ཕྱག་ཆེན་གྲུབ་པར། །དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་པར། །ངོ་མཆར་ཆེ་
བ་ལྟར་འཆོས་པ། །ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དམུལ་
བར་འགོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དཔུལ་ཚུ་ཆོས་རྫོང་པས། །རྩེས་ཐོབ་
དུག་གསུམ་རྟོག་པའི་འདུལ་སྒྲུང་འདི། དྲན་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྒྲུ་མ་ཤར་
བར། །མེད་ཐབས་མེད་དོ་དགོས་དུས་དྲན་པར་གྱུས། །འབྲུལ་རྟོག་ཡན་པར་
མ་བཤང་མ་ཁི་བ། །ཞེས་དང་། །དཔོན་སྟོན་རིན་ཆེན་སྒྲུང་པས། ཆོས་རྒྱུད་དང་

འཚམ་པར་མི་བྱེད། ཐེག་པ་ལ་ཐོ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་འ དི་རྟ་གྲོག་ལ་བུ་ཆུང་བསྐྱོན་
པ་དང་འབྲ། རང་རྒྱུད་དང་འཚམ་པའི་འདི་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ནམས་
ལ་རྟོག་དཔྱོད་བག་རེ་བཏང་བ་གལ་ཆེ། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱིན་བརྒྱབས་
དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན། དེས་ན་འདིར་འབད་པའི་དག་བ་
ཉམས་ལེན་སེམས་དང་འབྲེས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་
ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ལུ་རྩམས་སྤྱུ་སྐུ་ཐུང་ག་ཏྲེ།

༄༅། །རང་གཞན་གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་གཏམ།

ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་འདན་མ་གྲུབ་ཐོབ་གྱི་ཞབས་གྱི་བརྒྱ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ཞིང་རྒྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག །དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་འདུས་
གྱི་བདག་ཉིད། དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོའི་ངོ་བོ། དམ་ཆོས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རང་
བཞིན། མོས་གྲུས་ཞེན་ལོག་གི་འབྱུང་གནས། །ཀྱུན་འདུས་རྩ་བའི་སྤྲེལ་ནལ་
འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་མཇལ་བྱིན་ཆད་དམ་

ཚས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྐབ་མི་དགོས་པར་གདའ། ཚས་གྲུས་དཀར་པོ་གཅིག་
ཐུབ་དགོས་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཚོར་བ་བྱ་དགྲ་གཉིན་རིས་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས། ཚས་བརྒྱད་རང་གར་ཞི་བའི་ཐབས་མཁས། དམ་ཚོས་
བརྒྱད་མི་བཞི་སྟོང་གི་རྩ་བ་ཅན། དེ་གཅིག་ཕུ་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་ནུས་ན་དེ་གཅིག་
ཕུས་ཚོག་འདུག་གོ། གནས་མི་མེད་ན། ཟས་གོས་ཀྱི་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་
རྒྱ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་ཚས་རྗེ་འདྲ་རེ་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། ཉི་མ་རེ་ལ་ག་རུས་ཞིག་
གར་སྒྲུམ་པའི་ཚས་གྲུས་དབང་མེད་དུ་གཡོས་ནས་གསོལ་བ་ཁྲི་སྟོང་དུ་བཏབ་
པ་རེ་བྱུང་ན་དགའ་བ་སེམས་ཐོག་ཏུ་སྒྲེ་བར་རེས་ཏེ། རྟོ་རུས་ཚོས་བཞིན་དུ་སྟོན་
མཁན་དེ་དཀའ་འོ། །དེ་ཡིན་ན་ན་སོ་ལ་ནི་ཕྱིན། སྒྲིད་སྒྲུག་གི་མཐའ་ནི་མྱོང་།
རང་ཚོད་ལ་ཐེམ་དགུར་གྱི་རྒྱས་ནི་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་དང་ལན་འཁོར་བ་
དང་རན་སོང་གསུམ་ནས་གཏན་ཐར་ཞིག་མི་རྒྱབ་ཏུ་མི་གཤའ། །དེ་ཡང་ཚོས་
གཅིག་ཤེས་རང་གི་སེམས་རྒྱད་དང་སྟོར། གཉིས་ཤེས་སེམས་རྒྱད་དང་སྟོར་
དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་མི་འགོ། དེ་འགོ་ན་བརྗེ་ཏེ་རིག་པའི་གནས་སྡེ་ལ་
མཁས་པ་རན་སོང་དུ་ག་ན་སྒྲེ་སྟེ། བརྗེ་ཏེ་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་རན་སོང་གི་

གནས་འདི་དང་འདིར་སྐྱེས་བྱ་བ་ཡོད་ དེ་ནམས་ཀྱང་ཚོས་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་
མ་སྐྱར་བས་ལན་བ་ཡིན། དེ་བས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ་
སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་ཏུང་འདུས་པ་རེ་བསྐྱབས་ལ་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་བ་ལ་
འབད་བ་གལ་ཆེ། ད་ལྟ་འོ་ཅག་ནང་ལྷབ་ཀྱན་ཚོས་སྐྱོད་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་
སྐྱོར་བས་བསམ་པ་འདི་བཞིན་དུ་བསྐྱེད། དངོས་གཞི་འདི་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་
སྒྲང་། མཐུག་འདི་ལྟར་རྒྱ་གདབ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཚོས་དེས་ཅི་ཡང་མི་བརྟུབ།
།དེ་ཡང་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་བ། ལྟ་ཚོས་གྱི་གཞི་མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་འཛིན་དགོ་
བ་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་སློག་ལས་གཅེས་པ་
དང་། མིག་ལས་བཙའ་བ་དང་། སྙིང་ལ་འཕངས་པ་ཞིག་གི་སེམས་ཐོག་ཏུ་
བཟོད་མི་ལུས་པའི་དུང་པ་རེ་དགོས་པ་ཡིན། དུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་གྱི་མོས་པ། དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་བཀྱར་སྙིང་སྒོ་ནས་གྲུས་པ་
ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་། མོས་གྲུས་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡང་། །གསུང་ལ་བདེན་འཛིན་
གྱི་གྲུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གསུང་ལ་གྲུས་པ་རི་ལྟར་བྱ་ན། མཚན་ལྡན་གྱི་
སྒྲ་མ་ཞིག་གིས། ཚོ་སློས་ཐོང་། གནས་རི་ཁྲོད་གྱིས། །སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་གྱིས།
དམན་པའི་ས་བཟུང་། ལུལ་པོའི་གོས་གྲོན། མའི་གལ་མ་སྐྱག་ཚོས་ཉམས་སུ་ཅི་

ལོངས་གྱིས་གསུང་ཞིང་། དེའི་ཐབས་ནས་བྲིད་པ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ཅི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ལག་ལེན་ལ་མ་ཐོབས་ཀྱང་། ཆོས་པའི་གཟུགས་རེ་བྱས་ཏིང་། དེ་
འདྲ་ལ་ཕྱོགས་མོས་ཅམ་རེ་ཨེ་དགོས། དེས་ན་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་གསུམ་ལྟན་དོ་རྩེ་
འཛིན་པ་རང་རེ་ལ་སྤྲོ་མ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པ་སྤྲོ་མ་ཐོགས་ཀྱང་པན་མ་ཐོགས་པ་དེ། ཟུང་
པའི་སྤྲོ་མ་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྡེས། དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོའི་ངོ་བོར་བྱས་པ་
ཡིན་པས། ཟུང་རྟོགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་དོན་གྱི་བཀའ་བབས་ཀྱང་དེ་
ཡིན། རང་རེ་ཡང་སྤྲོ་མ་དེའི་སྒྲེར་མི་ཡིན་གསང་སྤྲགས་ནས་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་
ལྟ་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་ཐང་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་གྱི་སྤྲོ་མ་བྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན། མོས་
གྲུས་ལ་མཐོ་འགྲོགས་དང་ངོ་བསྟུང་དང་། ཟང་ཟིང་གི་བྱིར་དང་། གསར་
འགྲོགས་ཀྱི་དང་། མིང་སྟན་སྟན་པ་རེ་ལ་དད་པ་བཅས་སྒྲོམ་ལྟ་བུ་རེས་གོ་མི་
ཆོད། དེ་འདྲ་བྱས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་འཆུག་ ཟུང་རྟོགས་ཀྱི་
རྩ་བ་མི་ཟིན། སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ཞིག་དང་མཇལ་ཡང་སྤྲོ་སྤྲོ་འགྱུར་བ་
དང་བ་སྤྲོ་བ་ཅམ་ཡང་མི་ཡོང་། ཆོག་ལམ་དང་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཁུང་འདྲེ་རེ་ལ་
བཤད་ཡམས་རེ་འཆོལ་བས། གདམས་ངག་གི་མཚང་སྤྲོ་མས་སྤྲོ་ཉམས་སྤྲོ་
བསྐྱར་བའི་ཆོས་ཀྱི་གནད་མན་ངག་ཏུ་འདྲིལ་བ་མི་ཡོན་ རྩེ་དཔོན་མི་གཅིག་པ་

དུ་མའི་གཡོག་བཞིན་སྒོ་གཏད་གཅིག་རྒྱ་མི་ཆོས། ཕ་མང་གི་བུ་བཞིན་རུས་
སྟོར་བས་རྒྱད་པ་གཅིག་གི་ཆོས་ལ་ཡང་རྒྱུ་མི་ཟིན་ན། རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་
འགལ་མེད་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཁར་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་ལྟས་རྒྱད་བརྒྱུད་པ་
ཞིག་འོང་བ་ཡིན། ངའི་སྒྲ་མ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་འདུག་མ་གྲུབ་ཐོབ་ལྟ་བུ་
ཞིག་དང་མཇལ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་བཅོམ་བུན་ལང་ལོང་དུ་འགྲོ། སངས་རྒྱས་
དངོས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེར་གདའ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱོད་པ་རིས་གཞན་འོང། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་སོང་བས་འབྲུལ་པའི་དྲི་མས་གོས་པ་མེད་ཤིང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་དེས་པས། དུས་བབ་ཀྱི་འགྲོ་དོན་སྤྲོད་པས་གཞན་ཕན་འབད་
ཚུལ་ལ་མ་སྟོས། དེས་ན་སྐྱའི་རྣམ་པ་དྲན་པ་དང་། གསུང་གི་རྣམ་འགྲུར།
གཟིམས་སྤྱོད་གི་འདབ་ཙམ་དུ་སྒྲེབས་པ་དང་། ཐ་མལ་སྣང་བ་ལྷན་སྤྱོད་དུ་
འགྲུར་ནས། མོས་གུས་ཀྱི་རྫོང་ཡང་ཟེར། བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཟིལ་ཡང་ཟེར།
བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་སོ་མའམ་གསར་བ་ཞིག་འཆར་ཡོང་གིན་ཡོད། ངས་
ནི་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་སྟེ། བསགས་རྒྱུ་
ཁ་ཅིག་ མོས་གུས་ཙམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱར་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་སྤྱད་པ་ནོར་ཟེར་
བའི་འཕྲོས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད ། དེ་ནས་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོར་པ་ལས།

ཏག་ཏུ་བྱས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་མཐོང་བའི་མོས་གྲུས་ཀྱི་མཐུས།
བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་
མཇལ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་དེ་དག་གི་སེམས་རབ་དངས་ཀྱི་མདོ་ལ་
བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་སྤྲད་འདུག་པ་ལ།
ནོར་བར་འཛིན་དགོས་པས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་མཁན་ཚོ་ཡང་ཁ་ནས་གང་ཐོན་
ཐོན་འདོན་པ་ལ་ཁེབས་མེད། ངའི་བླ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་གཅིག་ཡིན་པས་
དངོས་སམ་རྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྒོ་བ་མ་ཡིན་ཕྱིན། ཉམས་ལེན་སྤྱི་
དུས་ལ་མི་བཏང་བར། དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་རྒྱབ་གྲུས། སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་གཤེགས་ཀྱི་ལྷགས་སྤྱེ་ལ་སྟོང་གིན་གདའ་བས། ཐག་ཚད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་
སྤྱོད་མེད་དུ་གནམ་རལ་བ་འབྲུཞིག་ཡོང་བ་མ་གཏོགས། །འབྲི་རྒན་མ་རྩ་མ་
མེད་པ་འབྲུཞིང་གིན་མི་གདའ། དའི་ཐབས་ཀྱང་། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་འདི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དུ་བཟོད་མེད་དུ་བྱེས་འགོ་བ་དེ་ལ་
བཏང་བ་མ་གཏོགས། འཛིག་འཛིག་དང་སྦྱང་སྦྱང་བཞག་བཞག་དང་སྐྱོད་སྐྱོད་ཀྱི་
སྒོས་པ་མི་གཞུག་གཏོད་མ་ནས་སྟོང་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་
དང་མི་འགལ་བ་འདི་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་ངོ་སྤྲོད་དེས་ན་གཤེགས་པ་

སྐད་ཅིག་མ་འདི་ག་ལས་གཞན་དུ་འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་མ་ལུས་པར་ཁ་
ཚོན་གཙོད་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཙམ་འཁོར་བ། དེ་སྐད་ཅིག་མར་མི་
གནས་མི་སྐྱེ་མི་འགག་པ་དེ་ག་ཟུང་འདས། དེའི་བྱིར། སྤང་བ་རྩུབ་སྤང་། རིག་
པ་རྩུབ་རིག་ ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་སྟོང་ཙམ་དུ་སྐལ་འགྲོ་ཞིང་གཏོང་བ་ཡིན།
ཐབས་འདི་འདྲ་སྟོན་གཤམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་དངོས་མིན་ན་སངས་རྒྱས་དེ་རང་
འོག་མིན་ན་བཙལ་གུང་མི་རྟེན། དེས་ན་འཆི་བ་ནམ་འོང་ཆ་མེད་གྱི་སྟོ་སྟ་བྱང་
ཅུང་དེར་བཏང་ནས། འོང་མེད་གྱི་སྟོ་སྟ་བཏུང་བ་ཞིག་དགོས་ན་སྤྲུལ་མ་འདི་འདྲ་
ཞིག་མི་བརྟེན་ཀ་མེད་ཡིན། དེས་ན་སྤྲུལ་མའི་རྣམ་ཐར་རང་གི་ཉམས་ལེན་དུ་
ཤར་བ་ཞིག་དགོས་ན། ཆགས་འབྲིས་བཙན་ཐབས་སུ་བཙུང་ནས། དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་དགོས་མེད་གྱིས་སྒྲུག་ལོག་པ་ཞིག་དགོས། གནས་མི་མེད་ལུང་
པ་སྟོང་པ་ཅི་འདྲ་ན་ཡང་འདྲ་བ་ལ་འཆི་བྱུང་ན་བྱུང་གྱི་བཟོད་སྐྱེན་ཞིག་དགོས།
སེམས་ཅན་སྟོ་སྟགས་སུ་བཅུག་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐང་སྟོང་མེད་པར་
བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་བྱ་བ་བཏང་བས་ཆོའདི་ལ་བྱི་མིག་མི་ལྟ་
བར་ན་མེད་རྒྱང་ཁྱེར་ལ་གཏོད་པ་ཞིག་དགོས། རྒྱུན་པར་དང་དངོས་གྲུབ་ཅི་
བྱང་ཡང་སྤྲུལ་མ་རང་མཁུན་སྟུམ་ནས་གསོལ་བ་དྲག་འདེབས་སུ་བྱེད་པ་ཞིག་

དགོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྲོ་ན་དཔུལ་བ་ན་ཡང་རྒྱག་ལུས་པ་གཞན་དོན་
གྱི་རྒྱབས་རྒྱ་ཅི་ཆེའི་ཉེན་འབྲེལ་སྒྲིག་པ་ཞིག་དགོས། ལྷང་སེམས་བདེ་སྟོང་དུ་
དག་པ་རོ་སྟོམས་སུ་སོང་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལའང་དགའ་ཚོར་མེད་ན་
རང་དོན་ལ་སེམས་པ་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་དགོས། བདེན་པ་མེད་བཞིན་དུ་
ཉེན་འབྲེལ་ལེགས་སྟོགས་སུ་བསྒྲིགས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་
ལ་ངོམས་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། ལས་བྱེད་པོའི་བདག་ཡེ་ནས་མེད་ཀྱང་སྤྲིག་
པ་གཞི་མེད་དུ་སྦྱང་པ་ཞིག་དགོས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཞེན་དུ་བཟུང་བས་
འཆིང་བ་ཡིན་པས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས། རོ་མཚར་དང་ཆོ་
འཕྲུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཤར་ཡང་ཅི་ལ་ཡང་མི་འཛིན་པར་སྦྱོས་མེད་དུ་སྟོང་བྱུང་པ་
ཞིག་དགོས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛད་སྟོང་ནམ་
ཐར་གདམས་ངག་རྒྱུ་ལོངས་པ་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཚོས་གཞུང་མ་
ཞིག་གང་ཟག་འཆི་བ་རྣལ་མ་དྲན་པ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ན་འཛིག་ཉེན་དང་
མཐུན་འཇུག་བཟང་རྒྱ་དང་རོ་བསྐྱང་འདི་པ་དང་སྟོ་སྒྲ་མི་བསྐྱུན་པར་དམན་པའི་
ས་ན་ཅིག་ཁྱེར་གྱི་སྟོང་པས། གནས་དང་འཁོར་གྲོགས་སྦྱིན་བདག་ལ་ཞེན་
སྟོགས་མེད་པའི་ཁར་དགོན་གནས་དང་འཁོར་སྟོང་གྱི་སེམས་བྲལ་མི་ཁུར་བར་

བདག་གཞན་ཀླུ་པ་མ་གོ་རྗེ་བ་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་པ་བྱ་བ་ཙམ་ལ་ཡང་མི་འགོ་
སྐྱིད་སྐྱིད་ཤོམས་ཤོམས་འགྲངས་འགྲངས་ཆོམ་ཆོམ་གྱི་འཛོམ་ཆ་ལ་ཅི་ན་གང་
བྱུང་གི་ཡོད་ཀྱི་འཆོ་བ་མི་འབྱུང་། དེ་མ་བྱུང་ན་ཆོས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཆོ་སྐྱབ་པ་
གཉིས་མི་སྤྲགས། དཔུགས་མ་ཆད་ཙམ་རེ་ལས་བྱ་རྒྱ་མེད་པས། མདུན་མ་བྱེད་
དགོས་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཅི་བྱས་བྱས་བདེ། སུ་དང་སྐྱོད་ལམ་བསྐྱེད་དགོས་དོན་
མེད་པས་ངོ་ཤེས་ཀྱང་བས། གཡེང་བ་ངང་གིས་འགགས། གང་དང་ཡང་
གྲོགས་གཅིག་པ་དང་། བྲོགས་གཅིག་པ་དང་རྒྱས་གཅིག་པ་མི་བྱེད་པས་རང་
དབང་གི་ཀླུ་སའི་གོ་མི་སྟོང་། གཞན་དབང་གི་བྱི་མི་ནུས་པ་བྱ་བ་ཉང་གི་
རྒྱན་མི་གཡོ། རྒྱང་སེམས་ཀྱི་གནད་ལ་ལུས་གནད་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱན་པས། སྒོམ་
ཆེན་གྱི་སྒོལ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡོང་། ཆོས་གཞུང་མ་བྱེད་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ལག་
ལེན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན། ངས་ནི་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་བྱ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐུན་ལས་དང་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་གཉིས་འགྲིག་པས་མཆོག་གི་སྐྱུ་སྐྱུའི་བུན་
མོང་མིན་པ་དེ་ཡིན་ངས་ཤེས། དེ་མཆོག་གི་སྐྱུ་སྐྱུ་མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཆོན་གཞི་མི་རྟེན། འོ་སྒོལ་ལས་མ་དག་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་བ་ཡིན།
ལས་དག་པ་ཀྱན་དང་ལྟའི་མིག་ཡོད་པ་ཀྱན་གྱིས་སྐྱུ་གསུང་བུགས་ལ་མཐོང་།

ཚུལ་བསམ་གྱིས་གར་བྱུང། དེས་ན་སངས་རྒྱས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་མཇལ་བ་
ལ་ལག་རྗེས་ཆོའདི་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། བདག་
ཅེས་འཛིན། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ནད་རོ་ཁོང་ན་བཞག་ནས།
ཆོས་བྱེད་སྐད་དུ་བཅོས་པའི་སྒྲན་བཏང་ལོ་འདྲ་བྱས་ཞན་འདྲ། མདོར་ན་སྦྱོད་
ལམ་ལང་ཤོར་གྱི་མི་བཏུབ། བརྩོན་འགྲུས་ཐུན་ལ་བཅད་པའི་སྐད་ཀྱིག་པས་
དགོས་པ་ཡིན། །ཉམས་སྦྱོང་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱུང་བེར་བ་ཀྱང་མོས་གྲུས་གྱི་
སྒོག་སྒྲིང་མ་ཐེམ་པས་ལན་པ་ཡིན། །བྱིན་རྒྱབས་མི་འཇུག་ཆད་སྒྲ་མ་དང་
ཐུགས་ཡིད་གཅིག་རྒྱུ་མ་སོང་བས་ལན་པ་ཡིན། སྒྲ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་
འདྲེས་འོང་ཐབས་དེ་རང་རེ་ཆོལ་ག་ནས་ཡོང་། སྒྲ་མ་ལ་རང་རྒྱུད་པར་མཐོང་
བ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ན་ཁོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དང་རང་རེ་མཆན་འཛིན་
རྟོགས་ཅན་གཉིས་ག་ནས་འདྲེས། རང་རེ་གོ་མ་ཆོད་ཆད་སྒྲ་མ་ལ་ཡི་ཆད་བྱས་
གཞན་འདྲ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་དེ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་མ་བརྟེན་ཚུལ་དང་སྒྲ་མའི་གོང་འཕང་སྐྱབ་ལུགས་ཁོ་ན་
རེད། མོས་གྲུས་འདི་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཁོ་ནས་
དེ་ཙམ་ཞིག་གསུང་གདའ་བ་ལ། གསུང་པ་རང་རེ་ཆོལ་སྐྱལ་བ་རན་དུགས་

བས། མོས་གྲུས་ཨི་དེ་གཅན་གཟན་ལ་དྲུང་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སོང་བ་མ་
གཏོགས། སྤྱིག་ཙམ་ཡང་ཚུལ་མི་འདུག་ན། དེས་ན་མོས་གྲུས་ཞིག་ཡོད་ནས་
ཐང་ལྟོད་མེད་པར་ཉམས་སྲུ་ཅི་ཡོང་བྱས་ན་མྱོང་བ་འབྲལ་དུ་འབྱིན། ཆོ་འདི་པ་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལ་ཐོག་འགྱེལ་དུ་བཏང་ནས་བར་ཆད་སྟོང་གིས་
མཁན་མི་གདའ་། དེ་མེད་པའི་རྗེས་ལ་ན་ཆ་ལ་བཅོས་མི་བྱེད་ནས་རྒྱུན་ལ་བསྐྱེད་
ཟེར་བ་ཀུན་རང་། །མགོ་རང་སྟོང་ཡིན། །བཟོད་སྒན་དང་གནག་པ་མ་ཆེན་ག་
ཆང་ཙམ་རེ་ལ་ཁ་སྐྱར་ཡང་མི་ཚུགས་ན། སྟོམ་ཆེན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་གྱི་སྒན་ག་ན་
ཚུགས། ཆོས་མིན་ལག་ཐོག་དུ་མི་ལེན། །ཆོས་བཞིན་དྲན་གིས་ལས་མི་ཉམས་
ན། ཆོས་པ་ལ་ཉམ་ང་ཡོང་དོན་མེད་དེ། དེའི་གནད་གོ་མཁན་ཡང་མི་འདུག
ཉོན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་སྒྲིག་གིས་ན་ཆོས་པའི་ཐེར་ཐོག་ཆོད་པ་མཐུན་
གོས་གྱི་རྩེ་མོ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཆོག་ལ་རྩིས་མེད་པར་སྤྱད་སྤྱད་གྱི་གཞུང་སྤང་
མཁན་རྒྱུང་པར་འདུག མདོར་ན་ཆོད་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་ཆོད་ལྡན་གྱི་གདམས་པ་
གཉིས་འཛོམས་ཕྱིན་ཆོ་འདི་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྐྱབ་པ་རང་ཞིག་དགོས། སྒྲ་མ་
མྱོང་བ་ཅན་མེད་ན་ཆོས་ལུས་པ་ཀུན་གཟུགས་ཅན་ཡིན། འདི་ན་འདི་འདྲས་
བཤད་འདུག་པས། དུས་ཕྱིས་ངས་གོ་བྱུང་པས། འདིའི་ཐད་དུ་དམིགས་པ་དང་

ཉམས་ལེན་འདི་འདྲ་ཞིག་འོང་རྒྱུ་འདུག འདི་དང་འདི་གྲང་འགྲིག་འདུག་
ཟེར་བ་ལྟ་བུས་རིག་སྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་སྟེན་པའི་ཆོས་དེ་ཀློན། ཆོས་བྱེད་མཁན་གྱི་
ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས། ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་མི་བརྟུབ། རྒྱ་དོ་རྩིས་མོ་ལ་མཁའ་
ཟུར་བརྒྱད་གྱི་ཕྱི་ག་པ་ཕྱི་ག་མཁན་གྱིས་མི་ཐོན་པ་དང་འདྲ། དེས་ན་གནད་
འགག་རེ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་ཆེ་འདི་དང་མ་བསྟེ། མདུན་གྲོས་གཞན་ལ་མ་
འཆོལ། སྐྱབ་པ་གཡེང་བ་ལ་མ་བསྐྱར། རྟོན་པ་དགོན་གནས་དང་ཡུལ་སྟོགས་
མ་འཛིན། ལག་ལེན་ཟ་ཆོག་དང་འབུལ་སྒོ་མ་བསྟུ། བམ་ཕུགས་གྱི་ཕྱིས་མ་
འདིངས། བྱེ་གཏོར་མ་འདོད། རང་ལ་བབ་ངེས་པའི་བྱ་བ་གཞན་ལ་བསྐྱར་
བའི་གཡོ་སྐྱུ་མ་བྱེད། རྣམ་མེད་གྱི་གཞན་དོན་མ་ཚུམ། གདེང་མེད་ལ་གཞན་གྱི་
ལམ་སྟོན་མ་བྱེད། ང་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཟེར་བ་འདྲ་མ་སྒྲོས། ཟློང་བའི་མཐར་
ཐུག་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་། བྱིན་རྒྱབས་གྱི་མཐར་ཐུག་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་བ་
སྒོ་ལོག དངོས་གྲུབ་གྱི་མཐར་ཐུག་དག་གཉེན་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་གྱི་ཆོད་ཅམ་
དུ་རྟོགས་པ་ཕྱི་ག་བྱུང་ན་སྒོམ་བྱས་པའི་དོན་པོ་ཡིན། སྟིང་སྟན་ཚུགས། ཞེ་ཡུང་
ཐོབ། ཆོག་གི་སྟོས་པ་ཆོད། ཉམས་སུ་ལོང་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གནད་དུ་བསྐྱུན།
ཆེ་འདི་པ་དང་མི་འགྲོགས་པ་གཅིག་རང་ལ་མ་བྱུང་གཞིར་བཞག་ལ། རི་མི་

ཟིན། ལྷ་མ་མི་མགུ ཆོས་ལ་མི་ཆགས། ཉམས་ལེན་ལ་ཡིད་མི་ཐེབས། མིག་
གྱེན་ལ་ལྟོས་གཉའ་མ་ཆགསྐྱིད་མ་ལུགས་ཆོས་པའི་ཡོ་ཚུགས་མ་ཤོར་། ཆོས་
པས་སྟིང་རྗེའི་གནས་སུ་མ་ལུས་པ་རེ་གལ་ཆེ། མདོར་ན་གོ་བོལ་དུ་མ་འཛོག་
འདོད་ཡོན་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་ཡང་རང་རྒྱད་ལ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བས་མ་བྱུང་བྱིན་
གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་ལྷ་མ་ཡི་མདུན་ན་སྐྱར་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས། ཟུང་རྟོག་གི་
གདེང་ཚད། །བྱིན་རྒྱབས་གྱི་དད་གྱི་ཆོས་བྱ་བ་རྒྱེན་དུ་མ་ཤོར་བ། གཞན་
སྟོགས་ལ་ཐུག་དོག་དང་བརྟན་ཆོས་མེད་པ་ཞིག་གལ་ཆེ། སྐྱབ་ཉམས་འཕེལ་
མ་འཕེལ་ལ་སྒྲོམ་ཁུམ་མེད་པ་རྒྱུན་སྲིད་བ་གལ་ཆེ། སྒྲོན་དང་བར་ཆད་བྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་དངོས་གྲུབ་དུ་ཤེས་པ་ཤར་བ་རོ་སྒྲོམས་པ་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན།
།མདོར་ན་དང་པོ་སེམས་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅི་འདྲས་སྐྱེས་ཀྱང་མཐར་རང་སེམས་
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཉལ་གྱི་སོང་བ་འདི་ཀ་ལ་གང་ཅུག་འདུག་པ་དེར་མ་གཏོགས།
འབྲུལ་མ་འབྲུལ། གཡེང་མ་གཡེང་། གཉེན་པོས་ཟིན་མ་ཟིན་མཚན་མ་གྲོལ་མ་
གྲོལ་གང་ཡང་མ་བྱེད་པར། སྟོང་ཉིད་གྱི་རང་ཞལ་བསྟན་འདུག་ན། །ཐ་མལ་
གྱི་ཤེས་པ་ཡང་འདི་ལ་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། གཞན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཟེར་
ནས་རྒྱ་བོལ་འདྲ་བྱ་བྱ་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་མིན། མདོར་ན་དགྲ་གཉེན་ལ་སྟོགས་

ཆལོར་རྩིས་ལ་སོགས་པའི་འདི་ཀྱན་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་ཙམ་རེ་བྱུང་ན་ཆོས་པ་
ལྟར་སྤང་བ་ཙམ་དུ་རེ་ཚུག་འོང་སྟེ། རང་རེ་ཆོ་དེ་ཙམ་རེ་ཡང་མི་གདའ། ཁ་ཅིག་
འདི་མི་གཞི་ལེགས་པ་མཉམ་གྲོགས་ཆོག་པ། ཁ་གསལ་བ་ལེགས་པོ་གཅིག་
གདའ་ཟེར་ནས་བཟང་པོར་རྫོམ་ཀྱང་མ་བཟང་། ཆོ་འདི་པ་ཀྱན་མཉམ་གྲོགས་
མི་དགེ་བ་ལ་སློ་གཅིག་པ་དེ་མ་ལེགས། ཁ་གསལ་བ་དེ་དག་ཀྱལ་དང་སྒྲིན་
བརྗོད་མཉམ་གླེང་གི་སྤྲིག་པ་སོགས་པ་ཀྱན་ལ་མི་གཞི་ལེགས་མི་ཟེར། མི་གཞི་
ལེགས་པོ་དེ་དགེ་བ་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟེར། མདོར་ན་ཆོས་ཞིག་བྱེད་
སྒྲིན་ཆད་སྲུ་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་དགོས། དེད་རང་ཆོས་པ་ཆོ་ཟེར་ནས་ཆོ་
སྤྲིག་པའི་ཁམས་འདྲི་ལ་རྒྱ་བ་བཟང་ཉིང་དེར་སོང་བ་འདི་ཆོ་ལ་ཡང་ཨེ་རེ་
ལེགས་སྟམ་པ་མི་འདུག་ངའི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་བྱ་བ་དེ། ལུང་རིག་
མན་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མཚང་གཟིགས་པས་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྩིས་མི་ཆེ་
བས་ཞལ་བཞེས་ཐམས་ཅད་ཞིག། ཁྲི་བའི་ལན་ཀྱན་ལ་ཡིན་པ་ཡང་ཨེ་ཡིན།
མིན་པ་ཡང་ཨེ་ཡིན་གསུང་བ་མ་གཏོགས་དང་དངོས་འཛིན་རེ་ལ་ཞལ་ཆོན་
གཙོད་པ་ཞིག་མི་གདའ། ཁ་ལྟ་ནི་མི་པལ་ཆེར་འདི་ལས་འདས་པ་མེད་པ་ལ།
སྤང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དེ་ཆོ་ལ་ཅི་བྱུང་བ། འདི་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་སྤོངས་

འདུག་ཟེར་བ་མང་དོ་སྟེ། སྤར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དེ་ཚོ་ལ་ཅི་བྱུང་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་བྱུང་
འདུག་རང་རེའི་འདི་ལས་འདི་ལས་མི་འདེམ་ཟེར་བ་ཀྱུན་ཚོས་སྒོར་གི་ལས་ཆེན་
པོ་རེ་བསགས་པ་ཡང་དཔེ་བར་འདུག །ལར་ན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ལྟ་བུ་
གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་བལྟས་ན། བློགས་གཅིག་པའི་འདི་ལ་མཁས་འདུག
ཏིང་འཛིན་འདི་འདྲ་ལ་མཉམ་བཞག་བསྟན་འདུག་ཟེར་བའོ་བློགས་གཅིག་
པའི་སྒོས་གཟུང་ས་རྟེན་པའི་ཚན་མ་རེད བླགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱེ་
གསུང་བླགས་ཀྱི་ཐོག་རྩ་ལམ་མི་འཆར་ཡོང་གིན་འདུག་པ་ལ། ཆེད་དུ་སྒོས་ནས་
ཚོས་འདི་ལྟས། གདམས་ངག་འདི་ཐོབ་ཟེར་བའི་རྐང་གྲངས་སྒྲིག་མི་དགོས་
པར་འདུག །སྐྱ་གཞོགས་ན་སྟོད་ཚུགས་པ་དེ་གཅིག་ལུས་ཚོག་འདུག །མདོར་
ན་སྒྲ་མ་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་མི་བསྐྱེད་བ་མ་མཐོང་སྟེ། མཁས་བཙུན་བཟང་
གསུམ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ང་ཡི་སངས་རྒྱས་དེས་སེམས་ཅན་མི་བསྐྱེད་ནས་
འདུག་གོ །དེས་ན་རང་རེ་ལྟ་བུ་ལ་ང་རྒྱལ་ཅན་ཚོ་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་རེད་
དང་བླགས་ཅུ། རེད་རང་གི་ཟབ་ཟབ་མ་དེ་ཀྱུན་མཐར་འཛིན་རེ་ལ་འགོ་བ་མ་
གཏོགས་གྲུལ་བྱུང་སྐྱ་གཅིག་ཀྱང་མི་ཡོང་བར་འདུག །སྒོམ་པ་ཀྱུན་ཡང་རྒྱ་མ་
ཁོལ་བའི་སྐྱ་ག་པ་ལས་ཁེབས་སུ་སོང་བ་གཅིག་ཡོང་མི་འདུག །སྦྱོད་པ་ཀྱུན་

ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་ལྷན་དུ་བཅོས་ཀྱང་ཆེ་འདི་པའི་ཚུལ་འ ཆོས་དང་
འབྲེས་པའི་ངོ་གཞོང་ཆེས་འགོ་བ་རེད་སོང་འདུག། སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ལ་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རེས་དོན་མཐར་ཐུག་
རེར་འཆད་མཁྱེན་ཞིང་གདའ་བས་ཆོས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཟེར་བ་དེ་དེ་འབྲ་ཞིག་
ལ་ཟེར་དགོས་པ་ཨ་ཡིན། མདོར་ན་གང་གར་གར་གང་སྒྲུང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་
ཐད་དུ་སྟོང་ཁྲོལ་པའི་སྒྲ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འདི་ཀ་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་
ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་དེ་ལ་གནས་ལུགས་སུ་སྟོན་གདའ་བས་ཆོས་མང་པོ་ཕྱི་ལ་
རྒྱབ་རྒྱབ་གཡེང་གཡེང་མང་པོ་བྱེད་མི་དགོས་པར་གདའ། གཙོ་བོ་སྒྲ་མ་འདི་
གལ་ཆེ་མདོར་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་འདི་གཅིག་གིས་མ་
བཀག་པས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་དབང་མེད་དུ་སྟིང་རྩེ་སྟེ་
བ་ཡིན། སྒྲ་མ་ཉམས་ལེན་གྱི་དོན་རྒྱད་ཡོད་པ་ཞིག་གི་ཁྲིད་ལེགས་པར་ཁྲིད།
སྟོབ་མ་འཆི་བ་དྲན་པ་ཞིག་གི་ལེགས་པར་ཉམས་ལེན་ཐ་ཀ་ཐད་ཀར་རྒྱུང་ས།
རྒྱབས་སེམས་ཅམ་རེ་ནས་རྒྱས་པ་ཐོན་ཡོང་། དེ་མ་ཐོན་ན་སྤར་གྱི་དེ་ཀའི་སྤ་ཉི་
ལེ་འདུག་ན་དཔོན་སྟོབ་གང་རུང་རེའི་སྟོན་ཡིན་པས་སྟོག་གི་མི་བཞག་ཀ་མེད་
ཡིན། སྟིང་སྒྲ་མར་བྱས་ནས་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྟོད་སྟོབས་ཁྲེར་ཀ་གང་ཡོད་

ཡུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་རང་དབང་རང་གིས་བབྱང་ནས་སྤྲོ་མ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་
ཟེར་བ་ཀུན་ལ་ཁྱོད་བསྐྱེ་ཐབས་མེད། སྤྲོ་མས་དེ་ལ་བྱེད་ཐབས་མེད། དབང་
ཡོད་པའི་སྒོན་པོ་དང་འདྲ། སྦྱིར་བྱིད་མ་ཁྱོད་བ་ཁག་ཅིག །མོས་གུས་དང་མི་
རྟག་པ་སྒོམ་པ་སྐྱད་ཟེར་བ་ཀུན་མིག་ནས་འཆི་མ་ཅིག་ཅིག་གི་ས་མི་ཆོད་ཟེར་
སྟེ། སེམས་འདི་དག་མི་དགོ་གར་བསྐྱར་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན།
དེ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་དུ་བཅུག་ནས་རྗེ་དྲག་ལ་
བཏང་དགོས་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་ང་ལ་སྤར་གྱི་དད་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་བསམ་པ་
དེ་ལ་ལྷག་པའི་ད་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དད་པ་ཆེར་མི་འགོ་གདའ་ཟེར་བ་
ཀུན་གཏམ་བཟང་ཤོས་མིན། སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་ཡིན་པ་ཀམ་འཕགས་པའི་ས་
ཐོབ་རིམ་ནས་དད་པ་མཆོག་དང་གྲུ་ལོམ་པ་དང་བཟང་པོར་རྗེ་ལྷག་ཏུ་འགོ་བར་
བཤད་ན་རང་རེ་སོ་སྟེ་ལ་དད་པའི་མཐར་ཐུག་རྫོགས་ཡོད་ན་ལེགས་ཏེ། དད་
པའི་མཐའ་དེ་ཆོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྫོགས་པར་བཤད་འདུག དད་པ་
མ་སྐྱེས་པ་ཆོ་རྟག་པ་སྦྱུམ་གཞན་འདྲའོ། མི་རྟག་པ་ནལ་མ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ནས་
འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་མཐོང་ན་རང་རེ་ཆོ་གདན་ཁ །ན་འདི་
བཞིན་ཆགས་ཐབས་ཡོད་པ་མིན། །ཟས་ལྟོར་མི་འགོ། ལུས་ཀྱི་བྱང་ག་ནས་

ཐུབ་ཏུ། དེང་སང་གི་ཆོས་པ་ཀུན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་། སྤྱག་
བསྐལ་ཡིན་པ་ཡིན་པར་སྒྲུང་སྒྲུམ་པའི་ཚུང་བ་སྤྱག་སྤྱག་རེ་སྦྱེས་པ་ན་ངེས་
འབྱུང་ཅན་ཟེར་ནས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟོད་ར་བྱེད། རང་རེ་ཡང་དེ་ཡིན་ཁ་བ་
བྱེད་པ་ཀུན་ཤོད་ཟློ། །རང་གི་མི་གཞན་ལ་སྦྱོན་འཛིན་པ་སྐད་མང་པོ་བྱེད་དོ།
།རང་རེའི་ཡོན་ཏན་དང་གཞན་པའི་སྦྱོན་གཉིས་ད་རུང་གང་ཡོད་བལྟས་ན་སུའི་
དེ་ཡོད་ཡོད་ན། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་མང་། སྙིང་རྩེ་སྦྱེས་པ་སྐད་ཟེར་མཁན་ཡང་
འདུག་སྟེ། ཟོག་དེ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་འདི་ལ་བཟོད་སྒྲགས་
མེད་པའི་ཉ་བྱེ་ཚན་ལ་རྒྱབ་པ་འདྲ་ན་བདག་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱག་མི་བརྩེ་བ་གར་
སྤྲིད། གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཐུག་དོག་ལུགས་འདི་འདྲ་ན་སྙིང་རྩེ་སྦྱེས་པའི་སྙིང་
རྩེ་དེ་ཡ་ཤས་གཅིག་ཡོད་འདུག །སེམས་ཅན་ལ་གང་ཕན་བྱེད་ཟེར་བ་དང་།
རང་གང་དང་མི་འཆམ་པ་ལ་སྤྱག་པོ་སྟེར་བ་འདི་ཀུན་བདམ་པོ་དང་རྒྱུན་མ་ལྟན་
དུ་བྱེད་གིན་འདུག་པས། མདོར་ན་ཆོས་རྣལ་མ་གཅིག་ལ་ཞུགས་ན་ང་ལ་ས་
ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་འདྲ་ཞིག་འོང་ན། དེ་ཐབས་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་ཐོབ་ན། དེ་
ཡང་རྒྱུན་མི་རིང་བར་ད་ལྟ་རང་ཐོབ་ན་སྒྲུམ་པའི་ཅི་བྱེད་མི་ཆོར་བ་ཞིག་དགོས་
པ་ཡིན། མདོར་ན་རྒྱུད་གཙང་སིང་རེ་བ་རེ་འདོད་པ་ལ། བྱི་བྲག་མཐོང་བ་ལ་

དྲུང་པ་ལྷ་བྱ་རི་དགོས། མདོར་ན་ཚོས་བག་རེ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ན་དེ་ལ་བཅུ་ལ་
འཛིན་འཛོ་སྐྱོང་སེར་སྒྲ་ཅན་ལོར་བསགས་པ་འདྲ་དགོས། དེ་འདྲ་མིན་པར་
སྒྲེལ་གྲ་དང་བྲིད་གྲ་དང་སྒྲོབ་གྲ་ན་ཞུགས་ནས་ཚོས་ཐོས་པ་རྒྱུད་པས་ཚོག་སྒྲུམ་
པ་བྱས་ནས། རྒྱད་ལ་སྐྱུར་བ་ཚོས་དེ་ཞར་དང་ཞོར་ལ་བྱེད། །བྱུང་ཡང་ཚོག་མ་
བྱུང་ཡང་ཚོག་བསམ་པ་དེ་ལ་བྲིད་བཏབ་མཁན་དང་ཚོས་སྟོན་མཁན་དེ་ཟང་
ཟེང་སྤྱད་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་དཔོན་སྒྲོབ་ཚོའི་བྱ་བ་དེ་འདྲ་མགོ་གཡོགས་རེས་
ལས་སྐྱག་པ་སྐམ་པོ་ཟུར་བ་དགའ། དེས་ན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ལྷ་བྱ་
ཞིག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད། གནས་མི་
སྲིད། འགགས་མི་སྲིད། ཡོད་མི་སྲིད། མེད་མི་སྲིད། གཅིག་ཏུ་མི་སྲིད།
གཉིས་སུ་མི་སྲིད། བདེན་མི་སྲིད། རྩུན་མི་སྲིད། ཉག་མི་སྲིད། ཆད་མི་སྲིད།
མི་སྲིད་པ་མི་སྲིད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཚྱུང་བ་ཞིག་ཤར་ན། ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་
ཟེར། དིང་སང་ང་ལ་རྣམ་ཉོག་གཅིག་བྱུང་། དེ་འགགས་སོང་ཟེར། སེམས་ཁོ་
རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པར་འདུག། །དེ་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་བྱ་བ་ཡོད་
།འདིའི་རྣམ་པ་ལ་ཟེར་ནས་དེར་འཛིན་ཅན་དངོས་པོ་ལ་མཚན་འཛིན་བདེན་
ཞེན་ལ་རྒྱ་མདུད་གཟིངས་འདུག་གོ། །འདི་འདྲ་ལ་བདེན་མེད་དང་དངོས་མེད་

ཙམ་གྱི་གོ་བ་ཡང་མེད་ན། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་གནད་ཕྱིན་རྒྱབས་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་འོང་
བ་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཅི་
ཕྱིད། གནད་འདི་འདྲ་བ་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་འགགས་འགགས་འགགས་
ཡོད་དོ། །སྟོང་བ་ཉིད་འདི་མི་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན། བདག་མེད་
འདི་བདག་འཛིན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན། སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན། རྣམ་རྟོག་ལམ་དུ་འགོ་མི་འགོ། རྣམ་རྟོག་དང་རང་ངོ་ཤེས་
མ་ཤེས་ཟེར་བ་ཀུན་སྐྱག་པ་ལ་ཁ་གྱིག་འབྲགས་བའི་སྐད་ཡིན། ལར་ངེད་རང་
ཆོས་པར་མིང་བཏགས་ནས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད། གཅིག་ཏུ་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་
གདར་ཤ་བཅད། གཉིས་སུ་རི་སྟོང་ན་སེམས་ལ་སྐྱག་ཡུན་བསྐྱང་། འདི་འདྲ་
ཞིག་མེད་པར། ཆོས་བསྐྱབ། འཆད་ཉན་ཕྱིད། ག་སྒྲོར་དང་། སྒྲོམ་ཕྱིད་པ་ཀུན་
གྱོང་ཆེ་ལ་ཡི་ཟུག །སྐྱར་བ་གྱང་ལོག་ལ་འཛེགས་པ་དང་འདྲ། ཞལ་བའི་ཁ་ལ་
སྒྲོབ་རྒྱུ་ཡིན། ཕྱིར་ཆོས་པ་ལ་གྲོག་གིས་དགོས་པ་མེད། ལྷག་པར་གཡོག་གིས་
དགོས་པ་མེད། ཆོས་གཅིག་ཕྱིད་ཕྱིན་ཆད་དད་ཟས་ལ་བརྟེན་དགོས། དད་ཟས་
མི་ཡི་སྟོང་བརྟེ་གྲགས་པ་དེ་སྤིག་པ་ཅན་ལ་ཟ་བཅུག་ན། རེད་རང་གི་གཡོག་
བྱས་པ་དེ་ལ་དྲིན་ལན་དུ་གཞོད་དེ་ཙམ་བསྐྱལ་ན། ཆོས་པར་ཞོག འཛིག་རྟེན་

ལ་ཨེ་བརྟུབ། མདོར་ན་ང་ཡི་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན།
གཉེན་མདུན་ནས་ང། དག་རྒྱུ་ནས་ཤོད། བཏང་སྟོམས་པ་ཀུན་སྟོང་རྗེས་སྤྱི་
བའི་གནས་བྱེད། ཆོས་ལྡན་གྱི་སྤྲོ་མ་ཡིན་ཡང་འདི་ཙམ་ཐལ་ཆེས་སྟམ་པ་ལ་སྤྱི་
ཆེ་ཤིས་རྒྱས་འགོ། རང་ངོས་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་ལ་གྲ་ཆག་བྱར་ཉམས།
འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་གར་བ་ལ། གཞན་ཕྱོགས་ནས་ཆེ་འདིའི་ཕྱིའི་དཔལ་
འབྱོར་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་སྤྱང་པ་འདུག་སྟམ་པ་རེ་འོང་ཞིང་འདུག་ན་ཆེ་སྟོས་
བཏང་འདི་དགོས་དགུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་འདུག་གོ། །ཆེ་འདི་ལ་མིག་རྒྱང་མ་
སྤྱིང་། འོག་ན་ཡོད་པ་དེ་ཆུ་ཡིན། གཞན་ཆོས་པའི་གྲལ་ལ་ཡང་རང་རེ་མི་ཐེ།
འཛིག་རྟེན་པའི་གྲལ་ལ་ཡང་རང་རེ་མི་ཐེ། རང་རེ་མཛེ་ལོ་འཆི་མི་རྣམས་པ་རེ་
དང་འབྲས་སྟམ་སྟེ། དམན་པ་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས། རང་རེད་ལ་མི་ཀུན་ཐུག་
དོགས། རག་དོགས་མདོར་ན་ཐོར་ནག་གི་ནད་ཕོག་པ་འབྲས་པ་ཞིག་གི་སྟོ་སྤྱི་
དགོས། ཉི་མ་ལང་། ཉི་མ་ལང་། རྩོད་མོ་རེ་མི་ཐུབ་པའི་ཆེ་སྟོས་བཏང་གི་སྤྲོ་མ་
བྱེད་པར་སྟོམ་པ། བྱིད་སྟོན་པར་སྟོམ་པ། སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཆེན་པོ་མཁུན་
ནོ། །ཆོས་རྒྱུད་ལ་སྤྱིས་ན་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་རེ་དགོས། དེ་ཡོད་མེད་སྤྱང་བྱ་དང་
ཐུག་དུས་གསལ། གཡར་པོ་ཡིན་མིན་དོ་ལ་རྒྱུ་བ་ཟེར་བའི་ཁ་སྤྲུགས་ལྟར་ཡིན།

རང་རྒྱུད་སློམ་བཏང་གི་སྤང་ལ་བཏེག་ནས་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ཞོ་སྤང་འཇལ་ཏེ།
དགོས་མེད་ཀྱི་རིན་མ་ལོངས་ཀྱི་བར་རྒྱུན་བཟང་ངན་གྱི་ཆོང་གཏམ་རྒྱུང་ལ་
བསྐྱར་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས་པར་གདའོ། །སྤྲུག་དུས་ཆོས་དྲན་པ་མིན། རྒྱིད་དུས་
དྲན་པ་ཡིན། རྒྱིད་དུས་ཆོས་དྲན་ན་དྲན་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདི་པའི་རྒྱིད་པོར་
སློམ་པ་ཀྱུན། ཆོས་པ་དང་དཔུལ་བ་མཉམ་མེད་པ་གཉིས་སྟོམས་པ་ལ་ཆོས་པ་
ལ་རྒྱིད་པོར་མཐོང་བ་དེ་ཡང་ཤ་ཞིག་དགོས། རྒྱིད་དུས་སུ་ཆོས་དྲན་པ་དེ་ནོར་
ཉན་འདུག་གོ། །སྤྲུག་བྱུང་འདུག་གོ། རྒྱུན་ལ་བསྐྱེད་ཅུས་འདུག་གོ། སྤྲུག་དུས་
ཆོས་དྲན་པ་དེ་རྒྱ་སྐོལ་བ་དང་འབྲེལ་འདུག་དར་གཅིག་ནས་གང་སིང་ངར་འགོ་
འདུག་གོ། །སངས་རྒྱས་མཉན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་མཐར་འཛིན་དང་སློམ་དམིགས་མི་བྱུང་པ། སློམ་ཆེན་སྤྲུལ་ལ་གསོལ་བ་
ཐོབས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། དེ་སུ་ཡི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་མྱོང་བ་ལ་བཀར་ན་ཤེས་པ་འདས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་ཡང་མ་ཡིན་མ་
འོངས་པར་དེ་རིགས་འཇུར་གིན་འགོ་བ་ཡང་མ་ཡིན། །ད་ལྟ་བ་ཞིག་གིས་ལྷ་གྲུ་
སྒྲིས་སྒྲིས་འགོ་འབུར་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཁོ་རང་པ་ན་སྔོན་བྱུང་པའི་ཆོས་ཞིག་མི་
གདའ། དེས་ན་མཉམ་པར་གཞག་ན་འཛིན་མི་བྱུང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་

ངོ་ནས་ང་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིན། ང་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་བཞིན་འཇའ་ཡལ་
ཡལ་ལ་འགོ་ཞིང་འདུག་པ་འདི་ག་ལ་སོ་ཐོབས་དགོས། འདི་ཟེན་ན་ཟེན་ཆོག
ཤོར་ན་ཤོར་ཆོག་ཅིག་འདི་ན་ཡོད། གནད་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྟོང་བས་ཐོན་ན།
ནམ་རྟོག་ལ་སྟོན་དུ་ཉྱ་མི་དགོས། ནམ་རྟོག་འདྲ་ཆོས་དེ་ན་འཕྲ་ཆོས་པ་མི་
འདུག་གོ། ནམ་རྟོག་ལ་རྒྱབ་ཁ་བདག་གཉེར་མངའ་ཞབས་རྒྱ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དུས་གཅིག་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱབ་འདུག་གོ། ཁོ་མི་ལོག་ཡང་ག་མེད་
རེད་དེ། གདོད་མ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མི་རྩལ་སོང་འདུག་གོ། སྟོང་བ་
ཉིད་དུ་སོང་ལུགས་ཀྱིས་སྤར་སྤྲོ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་མ་ཞུགས་གོང་ནས་མཐོང་
གཤམ་རྗེ་མོད་ཆང་པས་སྟེ་པོ་ཅ་ནའི་ཤེས་པ་འདི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་འདུག་པ་ལ། ལྷ་མས་བསྟན་ཡང་མ་དགོས་པར་།
རང་གི་ཤོས་སུ་གཤམ་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་འདྲ་འདི་ལ་དགོངས་སོ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྤྲ་
ཕྱིར་བྱད་མི་འདུག་སྟེ། མི་སྟོང་བར་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་དེ་སྟོ་ལྟན་སྟེས་ལ་གོས་པ་
དེས་ལན་པར་གདའ་སྟེ། སྟོ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཅར་རྒྱག་ལ་སྤྲོ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་
བཏང་རྗེས། དེའི་སྟོང་གི་འབྲུལ་ཆ་ཆོ་འདྲ་ལ་སྟོབས་ཅི་ཡོད། དེས་ན་ཅི་ཡང་
བྱར་མ་ཐུབ། རྟོགས་མ་ཐུབ་པའི་སྟོང་ཐོག་ལ་འཛིན་མེད་དུ་ལུས། མཐར་སྟོང་
བ་ཅུམ་ཡང་གནས་མི་ཐུབ་པར་ཤོ་རེ་ལོག་གོ། ཏ་རེ་ལིང་རེ་བར་སོང་ན། དེ་ག་

ཀ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན། རང་རེའི་མྱོང་བ་དེ་གཉིད་འོག་ཚུན་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་མིན་པའི་རེས་འཛིག་ཐུན་བཞི་མའི་
སྐྱབས་འགོ་ཟེར་བ་འདྲས་གར་ཡང་མི་སྟོབ། སྐྱིད་ཐོག་སྐྱག་ཐོག་ལ་བྲེང་དེ་བྲེང་
དེ་བ་རེ་མེད་ན་ཉམས་དགའ་དུས་རིག་པ་གསལ་དུས་ད་སྒྲོམ་སྐྱེས་འདུག་སྟམ་
པ་དེ་དོན་མེད་གྱི་ལོག་རྟོག་ཡིན། །ཤེས་པ་གསལ་རིག་སྟོང་གསུམ་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་ཟེར་སྟེ། སོ་སྐྱེ་དེད་རང་ཆོ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛིག་རྒྱ་ག་ནས་ཡོད།
གཟུང་འཛིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ཡང་དེད་རང་ཆོ་འདྲས་ག་ནས་མྱོང་། གཞན་
ཡུལ་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་མྱོང་བ་ལ་མཉམ་བཞག་བྱས་པ་ལ་ཐན་གཞོད་ཅི་
ཡང་མེད། དང་པོར་མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མས་མ་བྱིད། བར་དུ་མྱོང་ཕན་གྱིས་མ་
སྒྲོམས། ཐ་མར་རྒྱད་ཐོག་ལ་མ་ཤར་བའི་སྒྲོམ་སྐྱད་ཟབ་ཟབ་མ་ནམས་གྱི་སྐྱག་
པ་སྟོན་ཐུར་རྒྱབ་འདུག་གོ། རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་མྱོང་ཕན་གྱི་གསུང་ཡིན་ན།
རྟོག་གོ་བ་ཉམས་མེད་གྱིས་སྒྲུན་ཚིག་རྒྱ་མཐོང་ཡང་རྒྱད་པ་འདིའི་མྱོང་ཕན་ཞིག་
གིས་བལྟས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ཟབ་མོར་བཀོལ་མ་མཁྱེན་པ་
སྟམ་པ་ཞིག་ཡོང་། གྱེ་མ་བསམ་མེད་བྱིས་པའི་ལག་རྒྱ་གསེར་ལས་མེ་རྟོག་
དགའ། བསམ་ལྡན་ཆུན་པོའི་ལག་རྒྱ་མེ་རྟོག་དགོས་པ་མེད་པ་བཞིན་རྒྱད་ལ་

འདྲིལ་མི་ཐུབ་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་ལ་ཕྱི་རྒྱ་གཅོད་ཕྱིར་ཡིན་ཡང་། རོན་མེད་ལ་ཆོ་
མ་ཟད་པ་གལ་ཆེ། དེས་ན་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲོབ་མས་ཆོས་བྱུང་བ་གཅིག་ཤུས་ཆོག་
མོད། བཀའ་མ་ཁྲོལ་བ་སྐྱད་སྒྲ་མས་སྒྲོབ་མ་འཆིང་། སྒྲོབ་མས་སྒྲ་མ་འཆིང་བ་
ཡང་ཅུང་ཆེ་འདི་པའི་ལྷན་ཞུགས་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་ན་ནི་མ་
གཏོགས། ད་དེ་རང་རེ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་གདེང་ནི་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད།
འདི་ནས་གནས་གན་འགོ། གོགས་སུ་དང་གོགས། མགོན་སྐྱབས་སུ་ཡོད།
ལུས་ཅི་འདྲས་ལེན། ལོངས་སྒྱུད་ཅི་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་། བསོད་ཟད་པོ་བསམ་
ཐོས་དང་། བཟོད་སྒྲགས་མི་འདུག་ན། དགོ་སྒྲོང་ཤུར་ཙམ་ཞིག་ཙམ་བྱས་པ་
གཅིག་ཤུས་མི་ཆོག་འདུག་གོ། ཆོས་གོས་གྲོན་པའི་རྫོབ་འདི་ཁོ་ནས་བསྐྱས་
འདུག་གོ། ཁངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱད་ནས་ཆོས་མིན་གྱི་དབང་དུ་མི་
འགོ་བ་ཙམ་ཐོང་ནའང་སྤྲིག་ཅན་དབྱངས་ཅན་བཟང་པོ་བདག ཁེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་གྱུར་ནས། །དགའ་ལྡན་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
པའི་བྱང་དུ་ལུས་འདི་དོར་མ་ཐག་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག ལུ་ཤྱོ།

༣༡། སྒྲ་མ་རྒྱད་པ་དང་ལྷན་པའི་རྟགས་ཡིག

སངས་རྒྱས་མཉན་པའི་ཞབས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི། །མཁའ་འགྲོའི་ཞབས་ལ་སྦྱི་
བོས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །སྤྱི་མ་ཚད་མས་སྦྱོབ་མ་ཚད་མ་ལ། །ཐབས་ལམ་ཚད་
མའི་རྟགས་འགའ་བརྗོད་པར་བྱ། །དང་པོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཆེ་སྤྱི་མ་དང་།
།དམ་ཆོས་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། །སློག་ལ་བབ་ཀྱང་སྦྱབ་པའི་སྒོ་
སྦྱས་ཏེ། །གནས་དང་གྲོགས་དང་བཟའ་བཏུང་གོས་སོགས་ལ། །ཅི་དགར་
གཏོང་བའི་སྒོ་སྣ་འགྱུར་བ་དེ། །ཐབས་ལམ་བརྟན་ན་སྦོད་དུ་རུང་བ་ཙམ།
།གདུ་ལ་བྱ་དེ་ལ་བསག་སྦྱང་གོམས་བཅུག་པས། །འཁོར་བར་འཁོར་ཅུ་བདག་
ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཏེ། །ལས་ཉོན་
སྤང་བའི་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས། །ཅུ་བའི་སྤྱི་མས་རང་གིས་སྤང་བ་བཞིན།
།ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་གཏོགས་པའི། །སྤོང་ཐབས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར། །ཤེས་ནས་སྤྱི་མས་ཇི་ལྟར་སྦྱོལ་བའི་བཀའ། །སྦྱབ་པའི་སྒོ་སྣ་སྦྱེ་བའི་
ལམ་རྟགས་ཡིན། །རང་ཡུལ་གྲོགས་དང་སྤྱི་གྲི་གྲུ་ས་དང་། །རྒྱགས་གྲབས་
གནས་སོགས་ཡིད་ལ་མི་འཆར་ཞིང་། །ལུས་སེམས་འཆོ་དང་མི་འཆོའི་རྩིས་
གདབ་སོགས། །གཏད་མེད་སྦྱབ་ལ་བརྩོན་པའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། །སྤྱི་མ་

སངས་རྒྱས་མངལ་བའི་སྒྲོ་བ་དང་། །དམ་ཚཱ་ཉམས་སུ་ལེན་གཤེས་བྱེད་པ་དང་།
།འཛིག་རྟེན་བྱེད་དགོས་མེད་པའི་སྒྲིད་ཤ་ཅན། །ཆོ་འདིའི་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པའི་
མོ་ཆོད་ཀྱི། །སྒྲོས་བཏང་བྱ་བ་དལ་བའི་གྲུ་ཡངས་པོ། །མཐོ་དམན་སྙིང་རྗེའི་
ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཡང་། །ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱ་བྲལ་ལམ་རྟགས་ཡིན།
།འབྲེལ་ཡུལ་ཁབ་གཅིག་གཞན་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །སྒྲོང་དགོས་བྱ་བྱི་ཙམ་
ཡང་མེད་པ་ནས། །སྒྲུབ་དགོས་སྒྲོ་ཚ་ཐོར་རེ་བཀོལ་བ་ལས། །སེམས་ལ་
གཉེར་བ་མེད་པའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། །སྒྲི་སྒྲོས་འདུན་མ་ཡིད་ལ་མི་འཆར་ཞིང་།
།ལུས་ལ་བལྟས་པས་སྣལ་མ་ཤིག་སེབ། །ཟས་ལ་བལྟས་པས་ཚུ་སྒྲོད་ཤ་རེ་ལ།
།སྒྲིད་དུ་ཚོར་བའི་སྒྲུ་ཆུང་ལེན་པ་ཡང་། །སྣང་བ་ངོ་མཚར་འཕེལ་བའི་ལམ་
རྟགས་ཡིན། །ཉེ་རིང་ཕན་འདོགས་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། །རང་གཞན་
ཆགས་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཅིག །སུས་ཀྱང་བཀྱི་བར་མི་རྣམས་ཆོ་འདི་པའི། །བྱ་
བ་སྣ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་ཉན་པ། །རང་རྒྱུད་ཚཱ་ལ་སོང་བའི་ལམ་རྟགས་ཡིན།
།ཡོན་ཏན་གསང་ཞིང་ཚུལ་ཚཱ་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཚཱ་པའི་གཞུགས་བརྟན་གཞན་
ལ་མི་སྟོན་པར། །དྲི་བཤད་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། །བརྗོད་སྒྲོས་
ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་འཆར་ཞིང་། །ཅི་མཐོང་གང་དགར་བཏང་བའི་ལོ་གདེང་

འདི། མཐུན་འཇུག་ངོ་བསྟུང་བོར་བའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། མོར་གྱི་གོང་དང་ཟས་
 གྱི་གཡོས་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཁམས་ལེགས་ཉེས་ཆར་ཆེ་ཆར་ལུང་དང་། ཁང་
 བཟང་མཛེས་དང་མི་མཛེས་མི་དབྱེད་ཅིང་། རྒྱེས་པ་བྱུང་མེད་སྟུག་དང་མི་སྟུག་
 སོགས། ཁེམས་ལ་འཆར་བའི་སྐབས་མེད་སྟོམ་བརྩོན་ནི། རྒྱུད་ལ་གཉེན་པོ་
 བཅུག་པའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། ཉིན་མཆན་གར་སོང་ཤ་ཆས་མ་འཆལ་གིང་།
 ཁབ་དེ་བར་གཉིད་ལོག་བཟའ་བཏུང་ཅི་འབྱོར་གྱི། ཆོག་གེས་སོས་དལ་རྟག་ཏུ་
 སེམས་བདེ་བ། དག་སྦྱོར་སྦོལ་དུ་ལུང་པའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། རང་ག་ཞན་ཆོ་
 ལ་ལོང་མེད་མཛོན་གྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཅིག་རེར་ཡང་བྱིར་བསྐྱར་མི་ཁོམ་པར།
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དལ་དུ་མི་འཛོག་པ། ཁི་རྟག་སེམས་ལ་ཉེན་པའི་ལམ་
 རྟགས་ཡིན། བསོད་སྟོམས་སོགས་གྱི་སེམས་ཁྲལ་རྒྱུད་ལ་ཞི། བཟོ་སེམས་
 སྒྲན་སྦྱོར་ལ་སོགས་ཅུ་ལ་བ་མེད། ཁ་རྒྱུང་ལྷགས་པ་འཛུབ་ཀྱང་སེམས་ཚུབ་
 མེད། ཁབ་དེ་དང་འབོལ་ལེ་སོང་བའི་སྒྲོམ་ཆེན་ལ། ཅི་བྱས་སེམས་ཐག་ཆོད་
 པའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། རོ་མཆར་ལྷན་མོའི་འདུ་འགོད་མང་པོ་དང་། ཆོས་
 འཁོར་གཙུག་ལག་གནས་ཆེན་སྒྲོར་བ་སོགས། གཡེང་བའི་སྦྱོད་པ་སེམས་ལ་
 ཆར་བཅད་དེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱ་ར་བྱེད་པ་ནི། འབྲེལ་པ་སེམས་ལ་ཆོས་པའི་

ལམ་རྟགས་ཡིན། ཟང་ཟིང་ཆེད་གཉེར་སྤྲོ་མའི་ཞབས་ཏོག་དང་། དཀོན་
མཆོག་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་མཆོག་དཔལ་ལ། སྤྱིན་གཏོང་ལ་སོགས་ཚུལ་བ་
ཀུན་སྐོད་ནས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་གསོག་པ་ནི། རང་སེམས་བྱ་བ་
བྲལ་བའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། རྗེས་ནས་གྲུ་ས་སྤྱོད་མ་ཉེ་ཆོན་དང་། རྗེ་རིས་
གོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འབྱུང་མཁན་མེད། སྤྱོན་ནས་དེ་བཞིན་འབྲེལ་བ་བསུ་
མཁན་དང་། ཐང་པོར་ཆེ་འདིའི་ལམ་ལ་སྦྱར་མཁན་མེད། རྒྱས་ན་རང་རྒྱུད་
འདུལ་བ་མ་རྟགས་པ། རྒྱལ་ཙམ་འབྲུག་པའི་ལས་ཀ་མི་འབབ་པ། དམ་ཆོས་
གནད་ལ་སོང་བའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། བཟའ་བརྟུང་གོས་ཕྱིར་སྤྲོ་མའི་ཞལ་
འཛིན་དང་། ཡོན་བདག་ངོ་བསུང་ཆེད་གཉེར་མི་བྱེད་ཅིང་། སྤྲོང་པོའི་གོས་
དང་རོ་གོས་ལ་བརྟན་ཏེ། མི་སྤྱོད་མི་ཚུད་ཅི་བྱེད་བྱེད་པ་ཡི། སྒྲོམ་ཆེན་ཞེན་པ་
ལོག་པའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་སྒྲོལ་བའི་སྤྲོ་མ་དང་།
དཀོན་མཆོག་བཅས་པའི་ངོ་མཚར་ལེགས་བྲན་ཏེ། དེ་ཡི་གོ་འཕང་འདོད་ཕྱིར་
དད་པ་ཡང་། ། སྒྲོམ་པ་རྩལ་སྟེགས་བཞིན་རབ་དུངས་པས། ཉོན་མོངས་སྤྲོང་
ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ནི། དམ་ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། ཆགས་
ཡུལ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་མི་འཛིན་ན། ཁེར་སྒྲ་དང་དུ་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་ཅི།

སྒྲོང་བདུན་མཆེ་བའི་དུག་བཞིན་མཐོང་བ་ལ། །ཆགས་སྤང་དང་དུ་ལེན་པའི་
གནས་སྐབས་ཅི། །དག་པོ་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་མཐོང་བ་ལ། །ཆེད་གཉེན་
བཟོད་པ་སུ་ལ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། །ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོའི་གྲོགས་སུ་
སྟེ། །མཐུན་པའི་ཡུལ་རྟེན་སྐལ་བཟང་ལམ་རྟགས་ཡིན། །ཚུལ་བྲིམས་དག་
བས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་མེད། ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་།
།ལུས་ལ་བདེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་རྟེན། །དེ་ཡིས་དབང་པོ་སྒྲོ་རྣམས་བསྐྱམས་པ་
ལས། །སེམས་ལ་རྟོག་པ་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་སེམས་ནི་གིན་རྒྱ་དངས་
པ་ལས། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཞི་གནས་སྐྱེ་ལ་སྟོགས། །ཉིང་འཛིན་རྒྱ་ལ་གནས་
པའི་ལམ་རྟགས་ཡིན། །སྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་དད་པ་འཆོལ་བ་དང་། །མན་ངག་སྦྲིང་
པོ་སྒྲུ་མས་གང་གསུངས་ལ། །ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་ནས་ལག་རྒྱ་ལེན་པ་ལས། །རང་
སྒྲོའི་བྲན་པ་ཚད་མར་མི་བྱེད་པ། །སྒྲོབ་མ་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ལམ་རྟགས་ཡིན།
།ཡང་དག་མཐའ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། །ཟག་ཟད་མངོན་གཤམ་མེད་པར་
འགྱུར་མི་སྲིད། །དེ་ཉིད་སྦྱེད་ལ་བསམ་གཏན་ཞི་གནས་དགོས། །བསམ་གཏན་
མེད་ན་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་མི་རུས། །ཞི་གནས་བསམ་གཏན་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ།
།ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་དག་སྦྱོང་བསོད་ནམས་ལས། །ཐབས་གཞན་མེད་

ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་དགོས་ངེས་ལ། །གྲུས་པས་བསྐྱེན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་
བཅས། །རང་སློ་སློང་བས་ཐབས་ཤེས་སློངས་མེད་པ། །ཀྱུན་མཁུན་འགྲུབ་
པའི་ལམ་གྱི་རྟགས་སུ་བཤད། །རང་གི་རྒྱད་ལ་འཆོམས་པའི་དམ་ཆོས་དེ།
།མངོན་ཤེས་ལྡན་པའི་སྤྲ་མས་དབོག་བ་ན། །དེ་ཡི་ཆོག་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་མི་
འཆོལ། །ཁྲིད་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྐྱེ་བའི་ལམ་
རྟགས་ཡིན། །དང་པོར་ལུས་གནད་དམ་དུ་བཅས་པའི་དུས། །སྤྲད་བསྐྱམས་
ལུས་སྤྲད་འདུས་པ་སྤྲམ་པ་དང་། །སྟོད་བསྐྱམས་ལུས་སྟོད་བཅིངས་པ་སྤྲམ་བྱེད་
པ། །དབུགས་གྱི་རྒྱ་བ་ཤོ་ཤོ་མི་བདེ་ཙམ། །དབང་པོའི་ཡུལ་རྣམས་ཅུང་ཟད་
ལོག་པ་ལ། །དེ་ཡིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་སྤྲ་མོ་ནི། །སྤར་ལས་མང་བ་འདྲེན་པར་
བྱེད་པ་དེས། །ཡིད་རྟོག་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། །རང་སེམས་ཅེ་གཅིག་
གནས་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་ལ། །རྟོག་རན་སྐྱེ་བོས་བྲིམས་འགལ་བྱེད་པ་བཞིན།
།དེ་ནས་ཅུང་ཟད་ལེགས་པར་གནས་སྤྲམ་ཆོ། །སྤར་ལས་མི་བཟོད་ཤིག་ཀྱང་ཁ་
ཆ་ཞིང་། །ཟ་སྤྲུག་སྐྱེ་ལྡང་བརྒྱ་དང་རྗེ་རར་སོགས། །གོས་ཀྱིས་ཆོད་ཀྱང་མི་བདེ་
མིང་ངེ་ལ། །རྒྱབ་ཆོས་ན་ཞིང་གཉིད་ཆེ་ཆོག་པ་ཟ། །མིག་སྤྲིད་ན་ཅུར་ཤེས་པ་
འཕྱོ་ཞིང་རྒྱགས། །སྤྲེལ་འདོད་ལག་པའི་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཟ། །དྲི་ཆེན་དྲི་

ཆུ་ལན་ཡང་འདོར་སྟིང་འདོད། །ཤེས་པའི་སྟེང་ན་སྤར་ལས་མ་གཏོགས་པའི།
།སྒྲོམ་ཡང་འཆར་རྒྱ་གཞན་པ་མི་གདའ་བས། །སྤྲུང་ཡང་བློས་བསམ་བྱེད་སྟིང་
འདོད་པ་དང་། །གནས་སྒྲོར་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲུགས་བཞུས་འདོད་པ་སོགས། །ཡིད་
ལ་མི་བྲན་བྱ་དགུ་མེད་པ་འབྱུང་། །སྒྲོམ་ཆེན་འདི་ནི་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་ཉེན་ཡོད།
།དེ་ཆེ་བླ་མས་ལེགས་པར་བསྟན་ན་ཡང་། །སྐལ་མེད་བླ་མའི་རང་དོན་ཆེད་དུ་
གོ། །སྐལ་ལྷན་བླ་མའི་གསུང་ལ་བདེན་འཛིན་ན། །དུས་དེར་བརྩོན་ཆེན་ལ་
དོར་གལ་འཇུགས་དགོས། །འཇུགས་ལུས་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་ཉགས་ཡིན།
།དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་འོང་ལ། །བལྟས་ཆོ་རྣམ་རྟོག་གཞན་ལ་ཡེངས་པ་
སྟུམ། །རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་དབྱེད་པ་ན། །ཡུལ་སྤངས་སྤར་ལས་
གསལ་བ་སོང་བ་སྟུམ། །འདི་ལྟར་སྟུམ་པའི་རྗེས་ཤེས་རྟོག་པ་འདི །འཆར་བ་
བདེན་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཡེངས་པ་མིན། །རྣམ་རྟོག་གང་ལ་ཡེངས་ཀྱང་སྒྲོམ་དང་
འགལ། །ཅི་གཅིག་གནས་པའི་ཡུལ་ནི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །རྟོག་མེད་གཟུགས་
བརྟན་ཉིད་ལ་ཡིད་བཅིངས་པས། །དེ་ལ་སྒྲུ་རྟོག་འདུ་ཤེས་འཇུག་པ་མེད། །སྒྲོ་
ལྷའི་རྗེས་འབྲང་རྟོག་པས་མ་གཡོས་པས། །རྟོག་མེད་མཛོན་སུམ་ཁོ་ནར་སོང་
བདེ། །སྒྲོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་མེད་མཛོན་སུམ་རྣམས། །དེ་ཡི་རྒྱུད་ལ་

གསར་དུ་བྱུང་བ་མིན། །སེམས་རྒྱུད་ལས་སུ་མ་རུང་རྟོག་པ་ནི། །ཤིན་སྤངས་
རྟོག་པར་ཅེ་གཅིག་འཛིག་མི་རུང་། །དེ་ནས་ཞི་གནས་དེ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི།
།རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཏིང་
འཛིན་ནམས། །དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། དྲུག་པའི་ཡིད་ལ་ཅེ་
གཅིག་གནས་ཐོབ་ཆོ། །བསམ་གཏན་གོང་མའི་ཏིང་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །འོག་
ས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་ཡི་ཡུལ། །སྣ་ཆོགས་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་
རིག་ནས། །ཏིང་འཛིན་མཐུ་ཡིས་སྒོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་ཡིས། །ཉེར་ལེན་རྒྱ་ལ་གཞོད་
བ་བྱས་པའི་མཐུས། །སྒོ་ལྡེའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་བ་རུབ་པ་ཡིན། །དེ་ཆེ་ལུས་ལ་
སེམས་གདུང་ཚོར་བ་སོགས། །གཞོད་པ་ནམས་ཀྱིས་གཞོད་པར་མི་རུས་ཏེ།
།ཟླ་ལྷུང་ནང་དུ་སྐྱེལ་དགྲུང་བཅས་ཀྱང་བཟོད། །ནང་དུ་སེམས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏིང་
འཛིན་ལ། །དགའ་བ་ལྡན་པའི་མཐུ་ལས་ལུས་ལ་ཡང་། །གཉིད་སྤྲུགས་ལེ་ལོ་
ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཡི། །ལུས་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་རང་དུ་འགོ། །མཉམ་
པར་བཞག་ཆེ་ལུས་སེམས་དགའ་བདེ་ལ། །ཅེ་གཅིག་གནས་པ་སྐྱོན་ཡོད་མ་
ཡིན་ཀྱང་། །རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དགའ་བདེ་དེར་ཆགས་ཏེ། །འདས་པའི་ཏིང་
འཛིན་ཡོངས་སྐྱོད་འཆོལ་འདུན་པ། །སེམས་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་ནས་རོ་བྱང་ན།

ཏིང་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་སྟོན་དུ་གསུངས། །དེ་ནས་སྟོམ་ལ་སྒྲ་མའི་
མན་ངག་གིས། དམིགས་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པས། །ཉོན་མོངས་ཞི་
ཞིང་དག་པའི་སྒོ་གོས་དང་། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི།
།རྡོ་བོ་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་ཡིད་བྱེད་པས། ཡིད་བྱེད་དེ་ཡུལ་དམིགས་པའི་རྣམས་
པ་ནི། །རི་ལྗང་དམིགས་བཞིན་དམིགས་པ་རྣམས་ལྟན་གྱི། །སྟོམ་པའི་ཤེས་པ་དེ་
ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་བཟང་པོ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན། །འདི་ལ་འཆར་
ཚུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དབང་ཚོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ། །གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ། །ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཉེན་འབྲེལ་རབ་
དབྱེ་སོགས། །དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཀོད་ནས་ཅེ་གཅིག་པར། ཉེས་པ་ལྡ་
སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྟོམ་གསུངས། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབང་རྣལ་ཐོས་པ་དང་།
།བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཕྱི་རྒྱ་མ་མཆེད་པ། །མན་ངག་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་
ཡི། །སྐལ་ཅན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་རིགས་འགའ་ལ། །རྡོ་བོས་ལམ་སྟོལ་ལྟ་
བུར་བྲིད་པ་ཞེ་འདིས། །དངོས་བསྟན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་རིམ་ལ། །སྟོམ་
ཚེ་སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་འཆར་བ་ནི། །རྒྱ་རོའི་བྱིན་རྒྱབས་ལྷགས་གཉིས་ལས་
བྱུང་བའི། །ཉམས་ཕྱིར་བྱིན་རྒྱབས་བཀའ་བབས་རྣམས་པ་ཡིན། །རྒྱ་རོ་ཏ་པས་

རྗེ་བཙུན་མར་བ་དང་། །རྟོག་པ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་བ་ལས། །དེ་དག་
གཉིས་གྱིས་མི་ལ་ཐོབ་རྗེ། །གཉིས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་ཆེན་དངོས་གྲུབ་སྟུང་། །དེ་
གཉིས་བཀའ་བབས་གཅིག་བསྐྱུས་དགས་པོ་སྟེ། །ཁྱོད་གྱིས་བསྟན་པའི་ལྟ་
ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་འདི། །ཁྱིད་ཚུལ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྱིད་ཡིན་ན་ཡང་། །ཁྱོད་བ་གསང་
སྒྲགས་བྲུ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །འཆར་བའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚར་
།དྲགས་པོའི་ལྟ་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་ཁྱིད་བ་ལས། །ཟབ་མོའི་ཉིང་འཛིན་ཕུལ་བྱང་
སྐྱེས་པའི་ཆོ། །མཆོག་གི་དོ་རྗེ་འཛིན་བ་གྲུབ་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་
མར་བཅས་མངོན་སུམ་ལ། །དབང་དང་རིམ་གཉིས་མཐོས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །བྱིན་
རྒྱབས་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེས་ནས་སུ་ཡིས་འགོག །གང་ཟག་གང་ཟག་རྗེ་ས་བཤ་གི་རྗེ་
བཙུན་སྐམ་པོ་ལ་དཔོན་སྟོབ་བདུད་གི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་བ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་འབྲུལ་བ་མེད་བ་ཡང་དག་པའི་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྲུབ་ལ་རྗེ་ས་བཤ་རང་ལ་གཟེགས་ཚུལ་རྗེ་འདས་བྱང་ཡང་འདི་སྐབས་སུ་དགོངས་པས་ཤིན་ཏུ་
མཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཆོད་འཛིན་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ནི་ཁྱོད་བ་ཞི་བར་འཆར་བ་ལས། །ལུས་
ལ་སྒྲིབ་བྱ་མང་པོ་རྒྱག་སྟམ་ཞིང་། །སྒྲིབ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་གད་མོ་སྒྲོགས་པ་སྟམ།
།རྟག་ཏུ་སྦྱིད་པ་འབྱིན་ཞིང་རྟེན་སྒྲགས་ཟད ། །རུས་པའི་དགྱིལ་ནས་ཟད་སྒྲགས་
བྱེད་པ་སྟམ། །ས་ལ་དུད་འགྲོའི་མིག་རྗེས་ཁོ་ནར་འཁོར། །སོན་མོ་ཐམས་ཅད་
ཆོ་ཅན་བྱིན་ལྟར་སྤང་། །སོ་ཡིས་བཟའ་བ་གཞོད་ཆོག་ག་ཆོ། །དྲི་རྒྱ་མདོར་ཆོ་

དོ་རྩེ་གཉིས་སྤྲོད་གྱི། །བདེ་བས་གདུངས་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་འདུ། །ཟས་སུ་
ཞོ་དང་ཀ་ར་ཟ་སྤྲོད་འདོད། །གཞོན་པ་འགོ་མས་ནས་ལེགས་པར་དགྱ་སྟམ་
བྱེད། །རྩུང་ཟད་མནལ་ཆོ་མགིན་འོག་སྤྲོད་སྤྲོད་ན། །ལུག་གི་གྲུང་པ་བཙོས་ལ་
མ་ཆོས་པ། །སྟིམ་པ་གང་ཙམ་ནང་ན་རང་གི་སེམས། །འདྲེས་སོང་འདྲེས་སོང་
སྟམ་ལ་ཡང་སྦྱིར་བཀྱེད། །ཁ་ནས་ད་ལྟགས་ཐང་ཆོ་ན་སྒྲོམ་ལ་གཞོད།
།ད་ལྟགས་མནན་ཆོ་ན་མེར་ཀམ་མེ་བ། །བད་ཅན་འགའ་ལ་འདི་འདྲི་སྤྲོད་བ་
འཆར། །འག་ཅིག་གོས་ལ་རེག་ཆོ་ཅག་བྱེད། །གང་ཟོས་པོ་བར་སྦྱིན་ཆོ་ཆ་
བ་དང་། །གང་རེག་གདུང་བ་བཟོད་མེད་འཆར་བ་ནས། །ཟས་ལ་འདམ་ཁུ་
དང་ནི་ལྷགས་གཡའ་བྲོ། །བ་སྤྱུ་ཅེ་མོ་ཅེ་ཡམ་བྱེད་ཅིང་རུལ། །སྦྱིན་མཆོམས་
ཡན་ཆད་ཆོ་ཡད་ཡད་པ་ལ། །རྒྱངས་པ་འཁོར་ཞིང་རྒྱངས་ཐོལ་ན་བའི་ཅེར།
།རྒྱ་བུར་འབྱུང་ཞིང་བགས་པ་སེར་ནག་ཏུ། །སྤང་བ་བརྟན་ཅིང་དེ་ལ་མི་སྤྱག་
པར། །འི་རི་རྩོག་དེ་ཐལ་བུན་ལྟང་ལྟང་གི། །ཡིད་ལུལ་ཀུན་གཙོར་ལུས་ལ་བལྟ་
སྤྲོད་འདོད། །རྩུང་ཟད་མནལ་ཆོ་ཁ་རྒྱས་ལེགས་པར་གང་། །མ་མཆུ་སྤྲངས་ཤིང་
ཕྱེ་ལ་འབྱུམ་བུ་འབྱུང་། །གནས་པ་རིམ་གྱིས་མི་སད་བཙན་ཐབས་སད། །བཙན་
ཐབས་གནས་ཤིང་ཆོ་ལུབ་ཞེ་སྤང་རགས། །ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་གཏོང་།

སྟིང་འདོད། བག་གཅིག་ཡིད་ལ་མིག་གཉིས་མཆེད་གྱུར་ཏེ། བར་ལ་བལྟས་
བའི་ཡུལ་རྣམས་མ་ལུས་པ། །ཁོ་ལ་མིག་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པ་སྟུམ། །ཁ་གི་མིག་
དེས་ཚུར་བལྟས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱལ། །ཚུ་རོ་ལ་མིག་གི་ནང་ན་ཡོད་སྟུམ་བྱེད། །དེ་
གཉིས་བར་ན་གིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡི། །བ་ཐག་སྤྱབས་ཅན་ལྟ་བུའི་ནང་རོ་ལ་ན། །སྒྲི་
འགོ་གཟུགས་བརྟན་རི་རབ་ལྟ་བུ་ཅུམ། །གཅིག་ལ་འང་གི་བ་ཡོར་བརྗོད་གྱིས་མི་
ལང་འཁོར། །སྒྲི་འགོ་འི་གཟུགས་བརྟན་ཀྱལ་ཀྱང་ཕྱོགས་ག་ནས། །བལྟས་ཆད་
འཕྲེད་དང་མགོ་འཇུག་ལོག་པར་སྒྲུང་། །དེ་ལས་དམ་ཅི་མང་པོ་བབས་པ་དེས།
།སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་མཐོང་བ་སྒྲིབ་པ་སྟུམ། །ལན་རེ་དེ་ནང་རྒྱུད་པོ་སྤྲ་མོ་རེས།
།གཟུགས་བརྟན་མི་གཡོ་ཅི་རྣམས་སངས་གྱིས་བསལ། །དེ་ལྟའི་སྤང་ཚུལ་
རྣམས་ནི་གིན་ཏུ་མཆར། །སྟིང་རྗེ་བདུད་ཅི་འི་རོ་ཡིས་སེམས་བརྟན་ཅིང་། །དད་
ཅན་བྱང་ཚུབ་འདོད་ལ་དགའ་བ་ཅན། །དེ་ལ་བདག་གི་འདིར་བརྟན་དོན་ཡོད་
མིན། །དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །གིག་འདྲ་རེས་འགའ་ཅུ་སྤེལ་སྤུ་
གྱུ་སྟུམ། །རེས་འགའ་ཁྱི་གྱུ་བྱ་ཡི་མཆུ་ཅན་འདྲ། །དེ་ལ་འཛིགས་སྤང་སྐབས་
འགར་བ་སྤུ་ཁྱུམ། །དེ་དང་གཉིད་སོང་སྟུམ་ལ་བྲུ་བདོལ་འབྱུང་། །ཡང་ན་རང་གི་
འབྲུ་གང་ཚུན་ཆད་དང་། །འདོམ་གང་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ལ། །བར་

སྐབས་ཐམས་ཅད་མུན་པ་ལང་ལོང་ངམ། །ན་བུན་དམར་སྒྱུ་ལྟ་བུས་བསྒྲིབས་པ་
ནས། །ཅི་ཡང་མི་མཐོང་དེ་ནང་མི་སྟག་ལ་བྱུག་། །དེ་ནང་ལེགས་པར་བལྟས་ནས་
ཡུལ་གཞན་ལ། །བལྟས་ཆེ་སྐར་མདའ་ལྟ་བུ་སྟན་ཅོམ་དང་། །ཆེན་མེ་ཏོག་རྒྱ་
ལོ་ལྟ་བུ་ཅོམ། །ས་ལ་འབབ་ལ་བྱད་བཞིན་རྒྱང་རྒྱང་འགོ། །མིག་གི་ལྟ་བྱོགས་
ནས་ནི་འབྲོས་པ་སྟམ། །སྐབས་སུ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ལ། །ནམ་
མཁའ་སྟོ་བསངས་སྟོ་དགྱིལ་དཀར་པོ་ཞིག་། །བ་ཡི་རུ་མ་ལྟ་བུར་ཐིགས་པ་ལ།
།ཐིག་ལ་བྱད་དུ་ས་གཞི་དམར་པོ་རྣམས། །སྒྱུ་ཕལ་ཕལ་བྱེད་ཆེན་རང་གི་
སེམས། །སྒྲ་རབ་རྒྱལ་དུ་ཞིག་པ་སྟམ་པ་འབྱུང་། །སྐབས་འགར་ཡུལ་སྒྲང་པལ་
ཆེར་ལྷང་བའི་ཆོ། །མན་རྩ་དཀར་སེར་བྲོ་བའི་ཡོལ་བ་ལ། །རྒྱང་བསྐྱོད་དེ་རྒྱབ་
མར་མའི་སྤང་འོད་ལ། །གཟུགས་བརྟན་སྒྲང་བ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གསལ། །རང་
གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་རལ་གྱི་དང་། །མདའ་དང་མདུན་ཐུང་མང་པོ་འཁོར་སྟམ་སྟེ།
།ན་གྲོལ་དཔུལ་ཐག་ཆོད་པ་སྟམ་བཞིན་ཅིང་། །དེ་སྒྲུགས་ཆེན་བདེ་བ་སྟམ་
བྱེད་པས། །སྒྲུགས་ཆོ་ཁ་དོག་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་ལ། །ཞག་གི་ཐེག་སྟན་མ་བྱའི་
མདོངས་ལྟར་འཁོར། །དེ་ལ་ཁྲག་གི་ཟེར་མ་མང་དུ་འབྱུང་། །ཁག་ཅིག་རང་
ལུས་བྱ་ག་དགུ་པོ་ལས། །དྲི་ཆེན་ལས་ཀྱང་མནམ་པའི་དྲི་ལོག་གིས། །ཡི་ག་

འཆུས་ཤིང་ཟ་སྒོམ་ཟླ་ཙམ་ལ། མི་འདོད་སྣ་དང་ཁ་ནས་བྲག་འཛག་ཅིང་། ཁྱ་
བ་སྣ་ཕྱེ་ནམས་ནས་དཀར་ཆ་དང་། དམར་ཆ་དང་པོ་གཤེད་ལྟར་འབྱུང་རིམ་
ནས། བར་དུ་སྒོང་ཆུ་ལྟ་བུར་མོག་པ་ལ། བྱི་ནས་ཞོ་སྤྱོད་བའི་ལྟ་བུར་སྤྱིན།
དེ་ཆེ་དང་པོར་རང་ལུས་ཆུ་གཡོ། བཞིན་བར་དུ་སྤྲོན་ཆེན་ལངས་བཞིན་ལུས་
པོ་སྤྱིད། ཐམ་པ་ནག་ཚད་རྒྱས་བཞིན་ཚ་བ་དང་། ཚད་གདུང་ཆེས་པས་མིག་
ལྟེས་ཙམ་ལ་ཡང་། དཀར་ཞིང་མི་བྱས་དུ་གྱུ་འདེབས་སྒྲིང་འདོད། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་དབྱགས་ཀྱང་མི་ཐོན་པས། ཅི་ལ་རྒྱ་བའི་འབྱུང་བ་མང་དུ་འབྱུང་། ཁ་
ཅིག་གྲུད་པ་ཁོལ་སྒྲམ་བྱེད་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་ནང་ཀྱན་རུལ་ནས་བྱགས་པའི་
སྒྲུལ། ད་ལྟ་གི་བ་ལྟ་བུར་སྒྲམ་བྱེད་ཅིང་། སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲུ་མེ་རྒྱུད་དག་པོ་ཡིས།
ར་གཞོབ་བྱི་བཅས་ལྟ་བུར་དངོས་དང་ནི། ཉམས་དང་མི་ལམ་ནམས་སུ་འདྲེན་
མར་འབྱུང་། ཁག་ཅིག་སྒྲ་བཟང་སྒྲ་ངན་ཅི་ཡིན་ཡང་། ཕྱེ་བྱང་དུ་དང་ངང་པ་
ཁྱོ་བལ་བའི། སྒྲ་དག་དངས་ཁོ་ན་ལྟ་བུར་ལེགས་པར་གོ། ཉི་འོད་དག་པ་
བསེར་མེད་གནས་ན་ཡང་། རྒྱུད་བསྐྱོད་སྤྱིན་གཡོགས་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས།
ཁེམས་ལ་སྒྱོ་བཅས་བདེ་བ་ནམས་པར་བལ། ཤིང་མོའི་སྒྲ་ལས་བྱ་སྒྲ་ད་སྣ་
ཚོགས་དང་། རྒྱ་སྒྲ་རྒྱུད་བཞིའི་སྒྲ་རུ་ནམ་པར་འབྱུང་། རྒྱུད་སྒྲ་འབྱུག་དང་མེ་སྒྲ་

ཅེ་སྒྱུང་སྒྱ། །མི་སྒྱ་རོལ་མེའི་སྒྱ་རུ་རྣམ་པར་འབྱུལ། །རོལ་མེའི་སྒྱ་ནི་བྲག་འོག་
ཅུག་ཏིང་ན། །ཡོད་པའི་བྲག་ལ་ཅུ་སྒྱུགས་ཐོག་པ་བཞིན། །དྲག་ཆེན་སྒྱུང་བའི་
ཆོ་ན་གིན་རྒྱ་བོད། །གཟུགས་སྒྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཟླ་ཉི་ཟླ་
གཅན་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་དང་། །དབྱིབས་ཅན་སྒྱ་དང་དྲི་རོའི་རེག་པ་སྟམ། ཐ་
མལ་གཞན་གྱི་སྒྱུང་ཆ་ཅུང་མི་གསལ། །སྒྱ་བས་སུ་དྲུང་ཁྱོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་
ལྟར། ཀྱང་ལག་དུམ་བྱ་ནང་གོལ་དུམ་བྱ་དང་། །སྒྱ་སེན་དུམ་བྱ་རྒྱུང་གིས་ཡལ་
མེར་གཏོར ། །འགའ་ལ་ལུས་འཁོར་ས་གཞི་འཁོར་བ་དང་། །སྒྱ་རབ་རྒྱལ་རེ་
ཅོམ་ཡང་ས་གཞི་ལས། །ཡར་འཕགས་ས་ལ་སྒྱིར་སྒྱུང་བྱེད་པ་ནི། །ཁ་ཆེན་རྒྱུང་
གིས་འདས་པའི་བྱ་ཡུག་བཞིན། །དེ་ཡི་བྱགས་གྱིས་རྒྱུང་གི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་།
།སྒྱ་ནས་ཐམས་ཅད་སྒྱི་ལ་ཤོར་སྟམ་སྟེ། །ལངས་ན་དྲག་སྟམ་འདྲག་ན་དྲག་སྟམ་
བྱེད། །མགོ་ན་བྱག་པ་འདེབས་སྟིང་འདོད་པ་འབྱུང་། །ཕག་གི་སྒྱ་འདས་བྱག་
པ་རྒྱ་རེ་བས། །ལུས་གྱི་གནས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྱུག་སྟམ་ཞིང་། །དེ་ལ་སྒྱ་
ཆེ་གཡས་གཡོན་སྒྱུགས་བརྒྱ་ནས། །བདེ་བ་འབར་བའི་སྒྱུགས་འདི་བསྟན་ན་
ཡང་། །སྟམ་པའི་སྒྱུགས་སྒྱུགས་ཡལ་སྒྱུང་བདེ་བར་འཆར། །འག་ཅིག་དྲི་ཆེན་
དྲི་རྒྱལ་སོགས་པ། །བཏང་བའི་མོད་ལ་སྒྱལ་ཆེན་བཟུང་བ་བཞིན། །ཆ་ཁྲེལ་

བྱེད་ཅིང་ཞིང་སྤང་ཁོལ་ཙམ་ལ། །རྒྱ་ཡོང་པོ་བའི་ནང་ནས་བྱོད་ཆེན་འབར།
 །སྟོང་གྱི་གསང་རྣམས་དོ་གང་བཅུག་པ་འདྲ། །ནང་གོལ་གནས་རྣམས་མེ་ཐིག་
 བཏབ་པ་བཞིན། །ཁག་ཅིག་ཤིག་འཕེལ་དྲི་རན་ཟས་མི་འདོད། །མདོག་སྒྱ་སྒོ་
 ཏམ་ཡིད་འབྱུང་བཙོན་པ་དྲག །ལུས་གཞན་སྟིང་རླུང་འབྱུང་གར་སྟིང་སྒླ་འཕར།
 །ཕྱེ་དཀར་རྐང་ལག་མཐིལ་གྱི་དྲི་མ་དག །ཁག་ཅིག་གེ་བ་མེ་བཞིན་ཆ་བ་ལ།
 །སྒྲ་ཁུང་འབྱུམ་དམར་ཕྱེ་སྒྲངས་མཆུ་རུལ་ཞིང་། སོ་ཡི་ནང་ནས་སྒྲ་མང་གྲགས་
 བ་དང་། །རྒྱ་ཙམ་མགྲིན་པར་མི་ཐར་མགོ་བོ་ལ། །འཇའ་ཆོན་དྲག་ཏུ་འཁོར་
 ཞིང་རྩ་བ་ལ། །ཤ་སྒྲང་བུང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲ་གྲགས་ཅིང་། །བ་སྒྲུའི་རྩ་བར་སེམས་
 ཅན་མང་བོ་ཡི། །སོ་བཏབ་སྟམ་བྱེད་སྒྲངས་པ་བེར་བ་བྱུང་། །ཁག་ཅིག་སྒླལ་
 རྒྱུད་ལྷག་པ་བསེ་བཞིན་འབྲེགས། །ཟ་སྒྲུག་མ་འབྱུང་ཁག་དང་རྩ་སེར་འཐོན།
 སྒྲུགས་ན་ཕན་སྟམ་རྒྱག་བདོལ་ཡང་བདོལ་ཅིང་། །རྩ་སེར་ཟད་མེད་འཕེལ་ཞིང་
 གར་བསྐྱད་པའི། །ཡུལ་རྣམས་ན་རྒྱུད་ཐུང་ལྟའི་དགའ་བ་བསྐྱེད། །ཁང་བཞིན་
 འཐོང་རྒྱ་བྱུང་ན་དགའ་སྟམ་ཞིང་། །མི་མོ་དྲན་ཆེ་ཁུ་བ་བབ་ཅོལ་ལྟུང་། །བསྟན་
 བཅོས་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པའི་ནོར་བུལ་ཞིང་། །དོན་དམ་ངེས་པའི་བཤེས་གཉེན་
 བུལ་བ་རྣམས། ། །འདི་ལྟའི་རྩུལ་ལ་རི་ལྟར་ངོ་སྟོན་བྱ། །ཁག་ཅིག་རྐང་གི་

དགྲིལ་ན་སྒྲི་ཟ་ཞིང་། །ལུས་འདར་སྒྲུག་པས་ག་ཁག་རུས་པ་ནམས། སེལ་བྱར་
འཐོར་དུ་འགོ་བ་སྒྲམ་པར་བྱེད། །ཁག་ཅིག་ཁ་ལྷགས་སོ་འཐམས་སྒྱུར་ཁུ་ཐོན།
མིག་ཅིག་སྒྲི་བོར་རྩོ་བྱག་བྱས་ན་སད། །སྒྲི་བོའི་གྲང་ནས་རི་རབ་བཞག་བཞིན་
ཕྱི། །ཕྱི་ཙ་རྒྱས་སྒྱུད་ལྟ་བུར་ལེགས་པར་གྲིམས། །སྒྲལ་བརྒྱུད་གཞུ་བརྒྱུད་རི་
བཞིན་རྒྱབ་ཏུ་རེངས། །ཁ་དང་སྒྲ་དང་མིག་དང་ཕྱི་ཙ་དང་། །པོ་དབང་ཙ་མོ་
ནམས་ཀྱང་གཡས་གཡོན་དུ། །འདར་ཁྱོག་སྒྲིད་ཅིང་བེལ་བ་སྒྲུམ་སྒྲུམ་བྱེད།
ཁག་ཅིག་ལྷ་ཟེར་དང་ནི་གྲིབ་གཟུགས་སོགས། །སྒྲོ་བྱར་འབྱུང་སྒྲུམ་མདོ་མ་
ཕྱིབ་སྒྲུམ་དང་། །ལྷང་སྒྲུམ་མཚོང་སྒྲུམ་རྒྱག་སྒྲུམ་ཀུ་ཙ་སྒྲུམ། པལ་ཆེར་བྱི་ཡི་
ཟུག་སྒྲངས་བྱེད་སྒྲིང་འདོད། །ཁག་ཅིག་མཚན་མོ་ཉེར་དགྲ་གནམ་སྒྲོང་ལ།
སྒྲིན་ནག་དགྲིལ་ནས་འབྱུང་བོ་སྒྲ་འབར་ཞིང་། །མིག་སེར་རྒྱང་ལག་སྒྲིང་མོ་རྩོ་
བ་ལ། །ཁག་གིས་སྒྲགས་པའི་མཚོན་ཆ་ལྷང་སྒྲུམ་བྱེད། །མེ་མདག་ཆར་བ་སྒྲི་
བོར་ཕོག་པ་སྒྲུམ། །ས་འོག་ཁུང་བྱར་མིག་རིད་རྒྱད་མི་ཐོན། །བོས་སྒྲང་རྒྱད་
འགགས་ཁྱོགས་ཀུན་མིན་རྒྱུང་མོ། །དུ་བར་སེར་བ་ཐོག་འབབ་སྒྲང་བ་འཆར།
ཁྲི་སད་ཞག་འགའ་རིམས་ནད་དྲག་པོ་ཡིས། །བཏབ་ལྟར་ལུས་ཞན་རྒྱད་ཀྱང་
གདངས་ཞན་ཅིང་། །འཆི་བའི་མཚན་མ་ལྟ་བུར་གདོང་ལ་བྱུང་། །ཁག་ཅིག་

ཞག་རེ་ཞག་རེར་ལུས་ཉམས་བྲིད། །གཉིད་ཆེ་གདོན་གྱིས་ཟིན་ལྟར་དགོ་ལ་
གཡེལ། །མིག་མང་རྒྱན་པོའི་ལས་སོགས་བྱེད་སྟོང་འདོད། །ཡུན་རིང་དཀའ་
སྤུང་བཤུལ་རིང་འགོ་བའམ། །ཆབས་ཆེན་ནད་དང་དབྱུག་པས་བརྟུངས་པ་
ལྟར། །ཉམས་ཞན་གོས་ཀྱང་སྤུང་དུ་སྤུལ་བ་ནི། །ཟླ་གཅིག་སྤྱད་པས་ཞག་
གཅིག་སྤྱད་པ་སྤུལ། །མིག་སེར་སྙེ་ཆུ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲ་རམ་ཅིག །སྒྲ་དང་སྒྲ་ད་
རྣམས་གར་རེག་སྒྲུན་སྒྲུན་བྱི། །ཁག་ཅིག་ལྷགས་དང་དོ་ཡང་ཟ་སྟོང་འདོད།
།བགྲེས་སྒྲོམ་སོ་ཡིས་ལྷགས་ཀྱང་ཆོད་པ་སྟེམ། །དོ་ཡང་ཁྱེ་སྟེམ་གྲང་སྟེམ་ལུས་
ལ་མེད། །ལུས་མ་བྲིག་པ་ནག་པོས་རྣམ་པར་བྱབ། །ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་བཀྲས་ཆེ་
ལུས་པོ་ལ། །མར་དཀར་བྱགས་པ་ལྟ་བུར་བདེ་བ་ཐོབ། །ཟོས་ཆོད་བཀྲངས་
ཆོད་འཇུ་མ་རན་པར་འཇུ། །ཞག་རེ་ལ་ཡང་བཟང་བཀྲང་ཆོད་མེད་འགོ། །ཁག་
ཅིག་རང་ལ་རྩ་དང་སྒྲེར་མོ་དང་། །མ་བྱའི་སྒྲོ་ཆུན་ལྟ་བུ་སྒྲེ་བར་མཐོང་། །རི་
སྒྲིང་ཟབ་མོ་མཆོ་དང་མཆོ་ལྟ་དང་། །གངས་ཁོད་རྒྱ་ནགས་ནང་དུ་འགོ་བ་སྟེམ།
།ཡང་ན་དེ་འདྲ་མདོན་གསལ་སྙེ་ཆོགས་འཆར། །སྐབས་འགར་སྙེ་ཆེན་སོགས་
པོ་ལྟ་བུའི་མི། །བཅེགས་གདོང་འཁོར་གདོང་དཔུང་གེས་སོགས་གེས་ལག་
།དབྱི་གེས་བརྒྱ་གེས་རྒྱུང་པ་མང་པོ་ཡི། །མི་བྱི་སྤྱང་ཆེན་པ་བསེགས་དྲི་མ་ནི།

སྒྲ་ལ་ཚོར་སྒྲམ་དེ་འདྲ་འབྲུགས་པ་ལ། །མཚོན་ཆ་ཐམས་ཅད་མེ་ཚོགས་ཡིན་པ་
སྒྲམ། །ས་ལ་རིན་ཆེན་ཁུང་ནས་དྲུག་སྒྲུལ་ནི། །ཁ་རྒྱངས་འཇའ་ཚོན་རྣམ་པར་
འཁོར་བ་དང་། །མེ་ཆེན་དབུས་ན་སྒྲག་གི་རར་སྐད་ཀྱིས། །རང་ལུས་སྲེག་ཅིང་
སྒྲག་གི་རར་སྒྲ་ཡང་། །ཐོས་ཙམ་སྒྲིང་བྲག་པོ་སོང་སྒྲམ་པ་དང་། །དེའི་དུས་
སྒྲིང་བུའི་སྒྲ་ལ་རི་དྲགས་ནི། །མིག་དགུས་རིང་པོ་འདུས་ཏེ་ས་བཞི་ལ། །ནེ་
གསིང་སྒྲོན་པོས་ཁེབས་གིང་ཆར་སིམ་བྱེད། །དེ་ནང་ཚོན་སྒྲིང་མང་པོ་འདོར་
སྒྲམ་འབྱུང་། །ས་གཞི་གསེར་སྒྲིང་གཡུར་སྒྲིང་འཁོར་ཞིང་འབར། །མི་རིགས་
མི་གཅིག་ཚོང་བ་བྱེད་པ་སྒྲམ། །རང་རེའི་ལུས་ཀྱང་ཚོང་བའི་བྱེ་བྲག་ལ།
།བཙོང་མཁན་ཉོ་མཁན་མགྲོན་པོ་ལམ་ཁྱུགས་དང་། །འཁོར་མ་རན་པར་
འཁོར་བའི་སྒྲིང་བ་ལ། །པ་མ་བྱོ་བྱག་བྲུ་ཆ་འཆིར་སྒྲིང་སྒྲེ། །མྱ་ངན་མི་འདྲའི་
སྒྲིང་བ་སྒྲེ་བ་དང་། །ཁག་ཅིག་རྩ་བ་ལོ་མ་སྒྲིང་བྱེད་དང་། །ཉིལ་བྱན་བཟའ་བའི་
དཀའ་བྱུང་གོ་ལ་སྒྲམ་དང་། །ཚངས་སྒྲོད་དུབ་པས་ལུས་རིད་བ་སྒྲུ་དང་།
།གཉེར་མ་རུས་པའི་སྒྲིང་བར་སོང་བ་སྒྲམ། །རང་གི་ལག་གིས་ལུས་ལ་རེག་
ཀྱང་ཤོར། །ཁག་ཅིག་སྒྲར་ཆར་དབང་པོ་གཉིས་སྒྲོད་ཀྱིས། །བདེ་བའི་ཡུལ་
རྣམས་ལ་ནི་གདུང་བ་ཡི། །ཁོ་དབང་དྲག་འགྲོང་སྐད་འདར་ལག་པ་རུལ།

མོངས་གི་ཙ་བར་བ་ཕྱག་འབུམ་བྱ་སྒྲིན། རྡོ་རྗེའི་ཙ་མོ་བྱིད་ཅིང་གཉིད་མི་
ཁྱགས། གཉིད་ཁྱགས་ཆེན་ཤེས་པ་རྒྱལ་ཡུན་རིང་། གཟུགས་སྒྲང་སྒྲ་ཆོགས་
མདུན་དུ་གསལ་བ་ལ། ཆགས་པ་རྒྱས་ཀྱང་ཡུལ་ཀུན་མི་སྤྲུག་པ། རྩོང་དུམ་
བྱ་ཙན་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་མཐོང་། ས་ལམ་ནམ་མཁའ་དུ་བ་འགོ་བ་ལ། འབྲུག་
ཆེན་འབྲིལ་འགོས་བྱེད་སྒྲུལ་སྒྲིན་ཡང་འདྲ། རྡོ་ཡི་གཤོག་པའི་ངོས་ལ་བསྐྱད་
སྒྲུལ་ལ། ས་ལ་ལྷུང་དོགས་འདར་ཡེམ་ནམ་མཁའ་ན། བྱིན་ཆེ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་
ནམས་རི་ལྟར་མཐོང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་མཆོན་གིན་ཏུ་བྱངས་པ་ལ། བྱི་ནང་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་གཟུགས་བཞིན། ལང་ལོང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུའི་མདོ་ཉིད་ལ། བྱ་
ནག་མང་པོ་ཀུ་ཙ་གཤོག་ལྡེབ་པས། རྒྱ་ནང་སྒྲིན་གཟུགས་ལྟ་བུ་དེ་ནམས་ཀྱང་
། བྱེས་བྱེས་འདྲ་བ་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་ལོང་གི ས་གཞི་ནག་ལམ་ལམ་བྱེད་
སྒྲུལ་བ་འབྱུང་། ལུས་ནང་དམར་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ། ལྟེ་འོག་ཙམ་ནས་ཐོང་
ཁོག་བསྐྱེགས་པ་ཡིས། ཆོ་འོབ་འོབ་ལ་འུར་འུར་ཟེར་བཞིན་པར། འོག་ནས་
འོང་བ་སྒྲེང་ན་བྱིན་ཙམ་ལ། རྒྱུང་ཆེན་འུར་སྒྲ་བཞིན་དུ་ཡལ་བ་དང་། གིན་ཏུ་
ཐུ་བ་འདྲ་ལ་སྒྲོམ་པ་འདྲ། འཕེན་ན་དཔག་ཆད་འཕེན་ཀྱང་བརྟུབ་པ་ལ།
ལག་པས་ཅུང་ཟད་མི་བྱོང་ལྟ་བུའི་ཉམས། ཡང་ན་འཕེན་ཆེ་ཆད་ཅིང་འཕེན་པ་

ལ། །ཟད་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲམ་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་། །འཐེན་བྱུང་ཆོ་ན་སྒོག་ཀྱང་
ཆད་སོང་བ། །ལྟ་བུར་བཟོད་པའི་ཐབས་མེད་སྒྲུང་བ་འཆར། །ཁ་ཅིག་སྟེང་ནས་
མཐོན་པོར་བལྟས་ཅོམ་ན། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱན་འདི་ཡིས་བྱུང་འདྲ་ལ།
།འོག་ཏུ་ཉི་བཞིན་ངེ་ཆུང་འགོ་བ་ལ། །དེ་ཡི་ཟེར་སོག་ཆོ་ན་དེ་ཉིད་དང་།
།འདྲེས་ནས་འགོ་བ་སྒྲམ་བྱེད་བྱེན་མང་འཆོར། །གིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲུ་ནི་ཡང་ཡང་
ཐོས། །སྐད་འདི་ངེ་ལྟ་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་བ་ན། །སྤྱོགས་བཅུ་ནང་ནའང་སྒྲ་དེ་
མེད་པ་ལ། །རྟོག་བ་དེ་དང་བྲལ་ཆོ་སྒྲ་དེ་ནི། །སྤྱོད་ཐབས་གསལ་སྒྲུ་ལྟ་
ཡིད་ཀྱང་འབྱུང་། །དུལྱོར་ཆོད་ཤོར་སེམས་ལ་ཟེན་ཐབས་མེད། །འདི་འདྲའི་
ཁྱེད་བ་སྒྲེས་ན་སྒྲོམ་པའི་རྟགས། །སྤྱོད་ཆད་མས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན། །ཁ་
ཅིག་ཉིན་མཆོན་སྤེལ་ནས་དུབ་དང་། །འབྲུབ་དང་སྤྱོད་གར་སྒྲ་ཆོགས་ལེན་པར་
བྱེད། །ངག་ལ་དང་པོར་ལྟག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཁ་ལ་ཆུ་ཆུབ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་
། །ས་གཟའ་ཆུ་གཟའ་ཐེབས་བཞིན་འདར་བ་དང་། །བརྒྱ་བརྟོལ་ཅི་སྒྲུ་མེད་
པར་ལྟ་བུ་བྱེད་བརྟོད། །དང་པོར་མི་མིན་དུད་འགྲོའི་སྒྲུ་ཡང་མིན། །དེ་ནས་དུད་
འགྲོའི་སྒྲུ་ཡི་འབྱུ་ལྟར་ཆོས། །དེ་ནས་ཟུར་ཆག་ཀྱུ་ལྟོའི་སྐད་ལྟར་ཐོས། །དེ་ནས་
ས་སྒྲི་ཏ་ཡི་སྐད་ལྟར་འབྱུང་། །ཐ་མར་དགོངས་པའི་སྐད་ཅེས་དེ་བཞིན་

གཤེགས། །དཔའ་བོ་ནལ་འབྱོར་མས་བརྒྱབས་ཅི་ཡང་འབྱུང་། །ཁ་ཅིག་རི་
བོའི་ཅེ་དང་ནམ་མཁའི་བར། །ཁུ་བོ་རྒྱན་མར་ལུ་གུ་རྒྱད་དུ་སྒྲིལ། །སྒྲོན་པ་
ནགས་བཅས་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལས། །གསེབ་ནས་མགོ་བརྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཐོས་
པ་སྟུམ། །ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ཉེ་དུ་མ་སྤིང་གི། །བུད་མེད་ལྟ་བུས་རྟག་པར་ལུང་
བསྟན་ཅིང་། །ཅིད་མོའི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཐོགས་ནས་ནི། །སྒྲོན་ལ་ཁད་དུ་ཕག་ཏུ་
སྤྱད་བྱེད་ཅིང་། །ཕག་ཏུ་སྤྱད་ནས་སྤྲར་ཡང་ཉུག་གོ་ཉུག། །རི་དྲགས་གདོང་ཅན་
སྤྲིས་པས་གོ་གོན་དང་། །མཚོན་ཐོགས་དེ་ཡི་རྒྱང་མ་ལྟེ་སྤྱང་གི། །གདོང་ཅན་
བུད་མེད་རོལ་མོ་ད་དུང་སྤྲིང་། །གཡུང་དགས་གདོང་བརྒྱན་མཛོ་ཅན་སྒྲོན་མ་ནི།
།ལུས་ལ་ཐལ་དབྱུགས་མི་ལྷགས་གོས་གྲོན་ཅིང་། །མི་བྱ་མེད་པའི་སྒྲོན་ཐབས་
མང་དུ་སྟོན། །སེམས་ཅན་བཤའ་བའི་ནང་གྲོ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ། །དར་ཟབ་
སྒྲོན་དང་ལོར་བུ་ཟས་དང་ནི། །ཁང་བཟང་རི་མོ་ལྟ་བུ་མང་དུ་སྤྲང་། །ཁག་ཅིག་
ས་གཞི་རང་ལུས་བཅས་པ་ནུམས། །གྲོག་སྤྲར་ཆང་ཆེན་ལྟ་བུར་གྱིགས་སེ་ལ།
།མ་བདེ་ཀློ་མེ་ཤོག་སྒྲོན་སྟེང་ནུམས་ལ། །དཀར་དམར་སེར་ལྗང་ཡི་གེ་མི་གཅིག་
པ། །ཁྲིམས་ཡིག་དང་ནི་རང་ཉིད་གསོད་བཅིང་བའི། །མི་སྒྲོན་ནུམ་པ་དུ་མའི་
རང་འབྲས་སྒྲོགས། །དེ་ཡི་ཕག་ན་གཤིན་རྗེའི་སྤྲིས་བུ་ནི། །དུ་མ་ལུང་ཟིང་བྱེད་

ནས་ཡོངས་གྲགས་སྟུམ། སྤང་ཆེན་མགོ་བོ་གསུམ་པ་མཛིང་པ་ལ། །བརྟེན་པ་
གསེར་གྱི་པ་ཏས་བརྒྱན་པ་ཡིས། །ས་ནས་གནམ་གྱི་བར་དུ་བཅད་པ་ལས།
།ཁ་སྒྲིའི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པ། །འཇའ་ཚོན་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་ནམ་པར་
སྤང་། །བ་དན་དམར་པོ་ནམ་མཁར་སྤྲིང་བ་ལ། །ཕྱེ་ལེབ་ཁ་བོ་བྱ་ཙམ་འདུས་
ནས་ནི། རྩོགས་བཅུ་ཀུན་ནས་ཐིབ་ཐིབ་བྱེད་པ་སྟུམ། །ཕྱོན་གིང་བར་མཚམས་
མེད་པ་སྦྱེས་པ་ལ། །ཕྱོན་པའི་རང་མདོག་སྤྲིན་བྱ་འཁོར་བ་སྟུམ། །བྱར་གིང་བྱ་
རམ་འཇག་པའི་ངོས་རྣམས་ལ། །སྤང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲིན་ལོང་ལྟ་བུར་འདུ།
།རྒྱ་སྦྱེགས་གིང་ལ་གྲོག་མའི་ཆང་འཕོས་ལྟར། །བརྗོད་མི་ཤེས་པར་དམར་ཆེན་
ངོས་ལ་ནི། །ནག་པོ་སྤྲ་མོ་བཟང་བཟང་རྣམ་པར་ཁོལ། །ཁག་ཅིག་ལུས་པོ་མེད་
སྟུམ་ལུས་པོ་ལ། །ཀེང་རུས་ལྟར་མཐོང་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ནི། །མར་མེ་འབར་བ་
ལྟ་བུ་དབང་པོའི་སྒོ། །རྣམས་ནས་འོད་ཟེར་ལམ་མེ་བྱེད་པར་སྤང་། །ལུས་
གཅིག་མ་བཟང་ལུས་མང་ཡོད་པ་སྟུམ། །ལུས་དེ་འགྲོ་དང་ལུས་དེ་འཆགས་པ་
དང་། །ལུས་དེ་འབྲིག་སོགས་དུ་མ་བྱེད་པ་སྟུམ། །ཁག་ཅིག་མི་ལམ་མི་འོང་
གང་བྱུང་ཡང་། །ལྷ་རན་འཇིགས་པ་སྦྱེ་གིང་གཉིད་མི་ཤོད། །ཁག་ཅིག་མི་ཆོད་
གནས་སྦྱོང་མི་ལམ་དང་། །བར་དོའི་གཟུགས་མཐོང་གཤིན་རྗེས་ལུང་སྟོན་ཅིང་

། །མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤར། །ཁག་ཅིག་ཚུའི་སྟེང་དུ་སྒྲང་
བྱག་ལ། །རླུང་རྒྱུ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲང་བ་འཆར། །ཡང་ན་གོ་བའི་གྲུ་ལ་
ཞུགས་པ་ལ། །རླུང་གིས་གཏེག་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲང་བ་འཆར། །ཡང་ན་རྒྱ་མཚོ་
འབྲུགས་པའི་གཉེར་མ་ལྟར། །རྒྱུ་མེད་ཅེ་ནས་སྦྱི་བོའི་བར་དག་ཏུ། །ལར་
ཉེར་མར་ཉེར་བྱེད་པའི་སྒྲང་བ་འཆར། །ལུས་ཀྱི་ཙྰ་རླུང་གནས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་པ། །ཤིག་གིས་ཐོས་འདྲ་འཛི་བས་སྒྲུགས་པ་འདྲ། །བརྗོད་མེད་རོ་ལ་མྱོང་
ན་ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཁག་ཅིག་ལྟེ་ལ་སྒྲོན་ཆད་མ་མྱོང་བའི། །རོ་མང་མྱོང་ཞིང་ལྟེ་
ཡིས་འོ་འཛིབ་པས། །སྐྱབ་བསྐྱམ་བདེ་བས་གྲུད་པ་འགས་སྐྱམ་བྱེད། །སྐྱབས་
སུ་རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པར་ཆང་བཟང་བོའི། །བརྒྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མྱོས།
།སྒྲུ་ཙྰ་ག་བུར་ལི་ཤིའི་སྒླེགས་པ་འབྱུང་། །དང་པོར་མཐོང་རྟགས་མི་ལམ་ལྟ་
བུར་སྒྲང་། །བར་དུ་མཐོང་རྟགས་གཉིད་དང་མངོན་སུམ་གཉིས། །འདྲེས་པ་ལྟ་
བུར་རེས་གསལ་རེས་མི་གསལ། །ཐ་མར་གཉིད་དང་མཉམ་བཞག་འདྲེས་པ་
ལ། །མཐོང་རྟགས་ཇི་བཞིན་མི་འབྱེད་ལྡང་ལ་འཆོར། །ཡང་མཐར་མཐོང་
རྟགས་མཉམ་བཞག་དེ་ཉིད་དང་། །ཐ་མལ་མངོན་སུམ་གཉིས་པོ་འདྲེས་བཞིན་
འབྱུང་། །ཡུལ་སྒྲང་ལོག་ཆོ་གསལ་སྒྲང་ཤིན་ཏུ་བརྟན། །ལོག་བཞིན་དུས་ན་

འཕེལ་འགྱིབ་མཐོ་དམན་བྱེད། །མ་ལོག་ཆོན་མཐོང་སྣང་འཆར་བ་རྣམས།
།མི་མཆར་རྒྱ་ཁྱོན་རྣམས་ཀྱང་གིན་ཏུ་དོགས། །རྟགས་སྣང་དང་པོར་གྲིབ་ཡོར་
ལྟ་བུ་དང་། །སྤྱིན་ལོང་ན་བུན་ལྟ་བུར་གཟུགས་མི་འཆོས། །འཆོས་ཆོན་ཡང་
དུད་འགོ་ཡལ་བ་དང་། །ངན་སོང་ལ་སོགས་གནས་ངན་པ་ལ་ཆེར་འཆར།
།ཡང་ན་ཐ་མལ་ཡོ་བྱད་རྣམ་པར་འཆར། །དེ་ནས་རང་རྒྱུད་དག་པའི་གནས་
ཐོབ་ནས། །ལྟ་སྐྱེ་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་འཆར། །མཆོག་ལ་རང་གི་
རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དེ། །སྐྱེ་གསུམ་སྐྱུལ་བ་རབ་འབྱམས་སྟོན་ཞིང་འཕྲུལ་རྟགས་སྣང་
གཟུགས་བརྟན་ཀྱན་ལ་མཆོག་དམན་གྱི། །མ་དག་གཟུགས་ཅན་དག་པའི་
གཟུགས་བརྟན་དུ། །རིམ་བཞིན་འཆར་ལ་གྲིབ་དང་ལོག་ལྟ་དང་། །དད་ཅན་
ཟས་དང་གཤམ་ཆེན་རྣམས་ལ་ཡང་། །སྤང་ཐབས་དྲག་པོས་ཚུལ་བཞིན་སྦྱོང་བ་
ན། །བརྩོན་ཆེན་ཞག་བསྐྱེད་སྒྲ་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་ཐོན། །ཁག་ཅིག་བཅུག་ལག་
ཁང་དུ་སྐྱེ་གཟུགས་དང་། །ཆོས་འཁོར་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཏྲིག་བཞོད་པ་དང་།
།ཟང་ཟིང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་པ། །བསམ་ལས་འདས་པ་ཐབས་
བརྒྱའི་དྲན་པ་བརྟེན། །འཕྲུལ་གྱི་ལག་བཟོའི་གནས་ལ་སྦྱོངས་པ་མེད། །དངོས་
པོ་མཐོང་ཆད་རང་གིས་བཟོ་བར་བྱས། །ཁག་ཅིག་རང་གི་པགས་ལྷན་རིམ་

བཞིན་རྗེ། །ལུས་སྤྲད་ཅུ་ཞུགས་ལྟོ་བ་ཅུ་སྤོས་བྱེད། །ལག་ཚིགས་ཤུས་མོ་རུས་
བ་ནམས་ཀྱང་སྤྲངས། །སྤོ་སྤྲད་ཁ་ལུས་ཁག་ནག་འབྲེས་མར་འབྱུང་། །ལུས་ཀྱི་
མགོ་འདུག་སྤྲད་སྤྲད་པལ་ཆེར་ལ། །སེམས་ཅན་རྒྱག་བ་སྤྲམ་བྱེད་སྤྲང་ཞིང་
དོལ། །ཁག་ཅིག་སྤྱིལ་ད་ ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་ཅམ་གྱིས། །རྒྱུང་ཅུན་གཡས་
གཡོན་མདུན་རྒྱབ་གང་རུང་དུ། །ལྷོན་གིང་རྩ་བ་བཅད་བ་ལྟ་བུར་འགྱེལ། །སྤྱིར་
ཡང་སྒོམ་ཆེན་སྒོམ་མྱོང་སྒོམ་ཐོབས་ལ། །སྤྱོན་བ་ལྟ་བུར་སྤྱེདོ་ལས་བ་ལས།
།གར་སོང་འདིར་སོང་ཅི་བྱས་དྲན་པོ་རང་། །མེད་པར་ཉད་དེ་ཡུད་དེར་འགོ་བ་
ཡིན། །ད་ནི་བྱིན་རྒྱབས་ཆད་མ་སྤྱེས་བ་ལ། །རོ་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་རབ་ཆད་ཅིང་
། །གཟུང་འཛིན་རིགས་གསུམ་གཤེས་བ་རང་བཞིན་གྱིས། །མ་གྲུབ་མྱོང་བའི་
ཉིང་འཛིན་སྤྱེ་བ་ན། །འདི་ནས་བཟུང་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྲམ་མེད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་དུ་སོགས་བརྩམ་པོ་ངོས་
བཟུང་བཡིན་པས་སྐལ་མེད་ལ་མ་སྟོན། མཆན། ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སྤྱིན་དང་
འདྲ་ལ་སྤྱིན་མེད་བུལ་ལོང་མེད། །མཐོང་བ་མེད་ལ་ཐོལ་ཐོལ་བྱེད་བ་འདྲ།
།བལྟས་ཆོ་ཁ་དོག་ཡོད་སྤྲམ་མཐོང་བ་ན། །ཁ་དོག་མ་ཡིན་ཁམས་སྤྱུ་བུན་ལོང་
ཅན ། རྒྱངས་ཐོལ་སྤྲམ་ཆེ་ཕྱི་བྱེད་ལྟར་མི་བཟོད། །སྤོ་འདྲ་དོ་རྗེའི་མིག་རྒྱ་སྤྱུ་ལོང་
ཞུག་འདྲ་ལུང་ཁེངས་སྤྲམ་སྤོ་མེར་སྤྲམ་ཉིད་འཁྱོག་པོ་ཤ་མོར་བསིངས། །རྒྱག་

པ་མཉམ་ལ་ཟེམ་བྱར་འབབ་པ་འདྲ། །དམར་རྩྭ་མི་ཁྱེར་ཅོག་སྒྲམ་ལ་འོད་ཆེན་
བྱབ་པ་ལ། །སྒོ་སྒོ་འདྲ་ལ་དཀར་སྒྲ་བྱུག་གི་བྱེད། །དམར་ཉི་དཀྱིལ་ན་སྒོ་
མདངས་སེར་ཞད་ཡོད། །ཅེ་མོ་འབྱིལ་བའི་ནང་ནས་འབར་བ་སྒྲམ། །འབར་
བ་ཡན་པ་གཅིག་འཕྱར་གཉིས་འཕྱར་ལ། །རྗེས་འདོད་དེ་ཡིས་རེག་ཆད་འབར་
བ་འདྲ། །སྒྲ་བཅས་མཆོད་ཅིང་དུ་མེད་ཆག་ཆེལ་བྱེད། །བྱབ་སོང་ཆོན་འདུས་
སོང་དུམ་བྱར་ཆད། །ཁྱ་སྐར་ལྟ་བུར་སྒྲོང་དང་དྲ་མིག་གི །བར་མཆོམས་རྣམས་
ནས་སྒྲོང་བཞིན་ཁོལ་བྱ་དང་། །མཐའ་ནས་སྒྲིན་དངོས་ལྟ་བུར་རིམ་གྱིས་ཟད།
།ནམ་མཁའ་རྩྭ་རྩྭ་མཁའ་སྒྲོང་ནང་ནས་མཁའ་སྒྲོང་གིན་ཏུ་སྒྲ། །དེ་སྒྲོང་མཁའ་སྒྲོང་
བྱ་བཞི་ལྷུ་པོ་དང་། །བྱར་གསུམ་ལ་སོགས་དེ་སྒྲོད་སྒྲོང་བ་སྒྲེ། །དངོས་སྒྲོང་
ཐམས་ཅད་བཅད་བྱེར་རི་མོ་ཙམ། །ནང་ན་ཁོང་བསེང་སྒྲོང་པ་འབའ་ཞིག་ལ།
།གཟུགས་ཅན་ནང་དུ་གཟུགས་ཅན་འཆར་བ་དང་། ། །དེ་ནང་སྒྲོང་པ་དེ་ནང་ཅི་
ཡོད་པ། །མི་སྒྲིབ་ནམ་མཁའ་དང་པོ་གཉིས་པ་དང་། །གྲངས་མེད་བར་དུ་ནམ་
མཁའ་ཐག་རིང་རྣམས། །སྒྲོང་ལས་ཆེར་སྒྲོང་གསལ་ལས་ཆེར་གསལ་ཞིང་།
།ཐག་ཉེ་མཁའ་སྒྲོང་ཕྱང་ཟད་དེ་ལས་རགས། །བྱད་གིང་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འབར་
བ་དང་། །བྱད་གིང་མེད་པ་ལྟ་བུར་འབར་བ་ལས། །འབར་རྒྱའི་རིམ་པ་སྒྲ་བྱི་

མེད་པ་ལས། །དམར་ཁྱུ་སེར་ཁྱུ་དུ་མེད་དང་བཅི། །སྡོད་ངས་དགྲིལ་ནས་
ཡར་འཕགས་ས་ལ་འབབ། །དཀར་རླུ་ལྷགས་ཐག་སྒྲིལ་བའི་སྒྲོག་བར་ནས།
།རླུ་བ་བབྱར་འགོས་སྤྱིད་ལོག་སྤྱུམ་གཉིས་དང་། །སྤྱུམ་ཆ་ལྷག་ཙམ་འདར་
ཡེལ་བྱེད་ཞིང་འཆར། །ཉི་མ་འོད་མེད་དམར་སྒོར་ཉི་མ་ནི། །དབུས་ནམས་སྒྲ་
གཙན་གྲིས་ཟིན་མཐའ་ནམས་ལ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེད་བ་ཤར་བ་སྒྲུམ།
།ཡང་མཐའ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ། །དབུས་ནས་ལྷང་མེར་ཁ་དོག་གིན་
དུ་མཆར། །རབ་རྒྱས་བཟོད་དགས་རྩལ་ཐོན་སྒོད་མི་བྱབ། །རིན་ཆེན་ནག་པོ་
ལྷ་བུར་གིན་དུ་ནག །མིག་འདྲ་མིག་གིས་ཁེངས་པ་ལྷ་བུ་ལ། །གིན་དུ་གནག་
ཅིང་ནག་རིལ་བྱ་སྒོ་དང་། །རྩ་མ་ཙམ་དང་ཆེ་དུས་མཁའ་འོན་ཙམ། །རྩུབ་
འབྲུག་དུག་ཆེ་ལུས་ཆོགས་ཤ་སྒྲེན་བྱེད། །སྡོད་དང་གཉིས་གསུམ་བརྒྱལ་བའི་
པ་རོལ་ནས། །བྱུང་བ་སྒྲུམ་པའི་དམར་འོད་དཀར་འོད་དང་། །སེར་འོད་གསུམ་
འདྲིས་དེ་གསུམ་བདེ་བས་པ་ལས། །བར་དུ་སྒྱུ་ཕྱོམ་ལྷང་ཞིང་རི་མོ་འབྲུག །ཕྱི་
ནས་ནང་དུ་སོང་ཆད་ཁྱོག་པོར་འགོ། །ནང་ནས་ཕྱིར་ཁྱུག་སྤྱིད་ཆད་མདུང་ཚུགས་
ཏེ། །ཐེག་ཆེན་དབུས་ནས་ཐེག་ཕྱན་དག་དུ་འཁོར། །ཐེག་ཕྱན་དབུས་ན་ཐེག་
ཆེན་བྱུང་ཀྱན་ལ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་སྡོད་ལ་རབ་དུ་གསལ། །ཡང་ན་རིན་

ཆེན་ལྷ་བ་སྟོན་པོ་སྟེ། །རྒྱལ་མཆོག་སྤྲུགས་དབང་དེ་ནི་གིན་ཏུ་མཆར། །འདི་
དག་བར་སྒྲུང་ཞིང་དང་སྒྲུ་རྒྱ་མཚོ། །འདིར་མཐོང་ལུའ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེ། །གསལ་དང་མི་གསལ་བར་མའི་དབྱེ་བ་ནི། །བྱིན་རྒྱབས་རྣམས་པ་སྐལ་བ་
མཆོག་དམན་ལ། ཐེབས་པ་ལུའ་ཆེས་ས་དང་ལུའ་རྒྱུད་གིས། །རྣམ་པ་མང་པོའི་
བྱེ་བྲག་འབྱེད་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་འདི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དེ་ལྟར་
ཉིང་འཛིན་དངས་པས་སེམས་བརྟན་པའི། །ཤེས་རབ་དག་པས་ཆོས་ལ་རྣམ་
དབྱེད་ན། །ཟབ་རྒྱས་ཆོག་དོན་མ་ལུས་ལགས་པར་ཁོལ། །སྒྲོམ་བྱུང་ཤེས་རབ་
འགུན་གྱི་ལྷ་བྲལ་བ། །ཆོགས་བཅད་མགྱུར་མ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་
སོགས། །དྲེགས་པ་བྲིལ་གཞོན་མཁས་པ་ཡིད་འཕྲོག་འབྱུང་། །རང་གི་སེམས་
ལ་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་རྣམས། །སྦྱིབ་མེད་གསལ་ཞིང་རང་སེམས་གསལ་བ་
ལ། །ལྟ་ཡི་མིག་དང་ལྟ་ཡི་རྣ་བ་ཤར། །སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཛོན་
ཤེས་འབྱུང་། །རྩ་ཉོན་ཉེ་ཉོན་ས་བོན་དྲུངས་ནས་འབྱིན། །ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ། །ཅི་ཡང་མཐོང་མེད་སྟོས་པ་ཆད་པའི་ཆེ། །རང་
བཞིན་ངོ་བོ་གྲུབ་བདེན་སུན་འབྱིན་བྱེད། །གསལ་སྒྲུང་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་
དབྱེ་བ་ལས། །བར་དུ་ཆོད་པའི་སྤྲ་རབ་གཟུགས་ཀུན་གསལ། །ལུས་འདི་བདེ་

སྟམ་མེད་སྟམ་མར་དཀར་འདྲ། །སྦྱང་མ་དཀར་འདྲ་ཉི་མའི་ཟེར་འཕྲོག་འདྲ།
།སྦྱུལ་ཆེན་ཐག་ཐུན་ལྟ་བུར་གྱིན་ཏུ་བྲ། །ལུས་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུར་མི་གིགས་གིང་།
།སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སོང་བ་ལ། །ཉིང་འཛིན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ཁུངས་
ལྟ་བུ་ནས། །དམིགས་པའི་ཁ་བསྐྱར་རྒྱལ་པོའི་ལུང་ལྟ་བུ། །རང་གཞན་དགོས་
དོན་སྦྱབ་པ་ཡེ་ཤེས་སྟོབས། །བྲེ་མའི་ཞལ་ལས་རག་པའི་ཟབ་དོན་ཡིན། །ཟབ་
མོ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད་དགོས་ན། །ཡོད་མེད་སྦྱོས་མཐོང་སེམས་འདི་ཁས་
ལེན་པ། །བྲོ་གོས་སྔོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་ཡིན། །གང་དུ་སེམས་དང་མི་
སེམས་རྣམ་པར་སྤངས། །སྦྱང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་གཤིས། །བྲོ་དང་
དམིགས་པའི་ཡུལ་མིན་ཞི་བ་སྟེ། །གཅིག་དང་དུ་མ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དང་།
།གཤོད་ནས་སྟོང་དང་མི་སྟོང་འཛིན་བུལ་བ། །བསལ་བཞག་འགྲོ་འོང་མེད་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་། །ཟབ་མོའི་འདི་ལ་འཛིགས་ལྷན་རྟེན་དཔྱོད་མཁན། །དངོས་པོ་
འཛིན་བྱེད་ཁས་ལེན་ཅན་དེ་མཚར། །དེས་ན་རྩྱུ་དུ་སྦྱེས་པས་བདེན་པ་མིན།
།འབྲུལ་རྒྱུ་མ་སྦྱེས་སྦྱེས་སྤང་སྦྱེས་པ་མིན། །སྤྲོ་ཆོགས་མི་སྤྲོ་ལྟར་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་
མིན། །ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཡོད་འབྲུལ་ཡོད་པ་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཅམ་
དུ་འང་མི་རུང་ཆོས། །རྟག་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཆད་རྒྱུ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ལྟ་བའི་མཐར་

འཛིན་ག་ན་འོང་། །ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བྱ་སྐྱུ་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཉིད་
ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བསྟན་སྐྱུ་མ་ཉིད་ལོག་བྱེད། །སྐྱུ་
མ་ལྟ་བུའི་འཛིན་ཉིད་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱི། །སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་མི་གནས་གནས་མེད་སྟོན།
།ཆོས་འདི་མཆོན་ཉིད་མཁའ་ཡི་མཆོན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མཆོན་ཉིད་
ཅི་སྟེ་འབྱུང། །སེམས་འགག་སྟོང་པ་མཐོང་བའི་གཟིགས་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་
སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་ལ། །རྒྱ་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་བཙུམ། །ཆོས་
ཉིད་དམ་པ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ། །སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་སྐྱད་ཅིག་བུལ་བ་ལ།
།ཤེས་བྱ་རྣམ་ཀུན་ཁོང་དུ་རྒྱབ་ཅེས་གསུངས། །ལྟ་བའི་ཆ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་
། །སྒྲོམ་པའི་ཆ་ལ་སྤང་བུའི་གཉེན་པོ་ཅན། །སྒྲོད་པའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་པ་མ་
འཆལ་བ། །རྣལ་འབྱོར་འདན་མ་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་ལས། །དང་པོར་བརྒྱུད་པ་སྒྲ་
མར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། །བར་དུ་གང་གི་འང་མི་བྱེད་རྒྱུན་དབང་ལས། །རྣམ་པར་
བསྐྱོག་སྟེ་སྒྲ་མ་དམ་ཆོས་ཤིར། །ཆོ་འདིའི་ཁེ་དྲགས་མཆོམས་སྐྱར་མ་ཡིན་པར།
གཤེད་མའི་ལག་སོང་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བྱགས་ཀྱིས། །ཅི་དྲག་གང་ལ་རྒྱ་བའི་ཐབས་
འཆོལ་ནས། །ནང་ནས་ཞེན་ལོག་མོས་གྲུས་མེ་ལྟར་འབར། །ཁྱི་ནས་ཆགས་
སྤང་ཆེ་འདི་དམིགས་ལུལ་ནི། །བར་དུ་གང་སྤང་བདེ་བའི་གྲོགས་སུ་འཆར། །ཐ་

[illegible]

༄༅། །སྒྲ་མ་བསྟེན་ཚུལ་ལོ།།

ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་འདན་མ་གྲུབ་ཐོབ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཆེན་པོའི་
ཞབས་གྱི་པདྨ་རི་མ་མེད་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་
སྤྲུང་བ་གསོལ་ལོ། །དེ་ཡང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ། །རང་གི་རྒྱུད་ཡན་པར་མི་
གཏོང་བར་བྱ་ར་བྱེད་པ་འདི་གལ་ཆེ། །རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཡིས།
།རང་རྒྱུད་གཉེན་པོ་གོང་ནས་གོང་སྤེལ་བ། །རང་ལ་ཤ་ཆ་སྤྲིང་ནས་ལྟ་བའི་
མིས། །རང་རྒྱུད་དྲེད་པོའི་ལམ་དུ་མ་འཛོག་ཅིང་། །དེ་ལ་འོ་ཅག་མི་ལུས་གྱི་
གཟུགས་བརྟན། དྲན་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་འདི་འདྲས་དམ་པའི་ཆོས་བྱ་
བ་དེ་ག་ནས་ཡོང་། དམ་པའི་ཆོས་དེ་དྲན་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ཤེས་པ་
ནལ་དུ་ལུགས་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ། གསུང་རབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ལས་སུ་
རུང་བ་ཞིག་གིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ནལ་མ་དེ་ཡོང་བར་བཤད་གདལ།
དེས་ན་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བྱ་བ་འདི་ཆོས་ལ་སྟོ་བཞེད་བརྟུབ་པ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན། སྟོ་ཆོས་ལ་བཞེད་པ་དེ་ཡང་རན་ཏོག་སྐྱེ་བ་དེ་ག་ནས་ཁོམ། སྤྲུལ་དམ་
ཆོས་གྱི་ཆེ་བ། །རང་ཉིད་འཁོར་བ་ནས་ཅི་ཐར་གྱི་ཐབས་ལ་གནད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
ཆེ་བ་ལ་མཁས་པར་རྒྱ་ཅི་ཁྲོལ་གནད་རི་ལྟ་བུས་ལེན་སྟམ་པས་ཉིན་མཚན་དུ་
འཁོར་བ་ཞིག་དགོས། འདི་མེད་ན་ཆོས་ཤིག་བྱེད་སྟམ་པའི་སྟོ་འདྲ་བ་ཀུན་སྟོག་

ཡུན་ཙམ་ཡིན་གྲོག་གི་ཡུན་ཙམ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་
སྐྱབ་མི་བྱུང། སེམས་ལས་རུང་འདི་ལའང་འདོད་ཐག་ཆེ་བའི་ཁ་ན་མེད། སྤྲ་མ་
མཚན་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞིག་བཅུ་ནས། དེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་
སྒྲིག་པའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་དབང་གི་ཀླུ་པོ་ལ་བྱི་བདར་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་
བཞིན་སྐྱབ་དགོས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཞི་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་སྒོ་རྒྱ་ལྟར་བརྒྱས་
པས་མི་བརྟུབ། དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་མདུན་དུ། རྗེ་དུས་མཁྱེན། བཀ་མོ་གྲུ་པ་དང་
རྗེ་སྒོ་མ་ཚུལ་གྱི་མདུན་དུ། ཞང་རིན་ཆེན་དང་། རྗེ་པག་གྲུའི་མདུན་དུ་རྗེ་འབྲི་
ཁུང་པ་ལྷ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་ལུགས་གལ་ཆེ། གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་དོན་
གྱི་བར་ཆད་དུ་སོང་བེད་པ་དང་། གཞན་དོན་བཏགས་པ་བས་ང་གཡང་བ་
ལ་བསྐྱར་བེད་པ་ཀྱན། སྤྲ་མ་མཚན་ལྡན་ལ་མ་བྱུག་པས་ལན། སྤྲ་མ་མཚན་
ལྡན་དང་བྱུག་ན། སྤྲ་མས་རང་དོན་གྱིས་གསུང་ན་དེ་ཀ་ལྟར་སྐྱབ། གཞན་དོན་
གྱིས་གསུང་ན་དེ་ཀ་ལྟར་སྐྱབ་པས་ནོར་པ་མི་འབྱུང་། རང་དོན་མ་གྲུབ་སྙམ་པ་
དེ་ཀ་རང་འདོད་ཀྱི་འབྲི་བར་སོང་བ་ཡིན། རང་དོན་འབྲུབ་པ་ལ་གཞན་དོན་དེ་
བྱེད་པ་ཡིན་མོད། གཞན་དོན་ཚུལ་བཞིན་མི་ཡོང་བ་འདུག་སྙམ་ན། དེ་མི་ཡོང་

བཞིན་རང་གི་ལྷག་བསམ་ལ་དཔའ་བཞོན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དང་སྟོབས་དང་།
དེའི་ཐབས་དང་། དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དེའི་སྤར་ཚུལ་བྲིམས་སྤྱང་བ་དང་།
ཅི་ལྟས་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་བྱེད་པས་རང་གི་ཇི་ལྟར་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་
སྤྲིག་སྤྱིབ་བྱང་། ཚོགས་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དོན་བཏགས་པ་བར་
སོང་མ་སོང་རང་རེས་ག་ན་ཤེས། སྤྲུམ་སངས་རྒྱས་བསྟོན་མེད་ཀྱི་མཁའ་པས་
དེའི་བཀའ་གང་གནང་བ་དེ་དབང་བཙན་པས་དེས་གཞན་དོན་གྱིས་གསུང་ན་
གཞན་དོན་བཏགས་པ་བར་གར་འགྲོ་སྤྲུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རང་རེ་རན་
པས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་སྤྲུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲིན་ལས་ཡིན་པས་རང་རན་པས་སྤྲུམ་
ས་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱོད་མ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་བྲིན་ལས་ལ་
རང་རེའི་སྤར་ཚོད་ཨེ་ཐེངས། སྤྱིར་སྤྲུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདི་ལྟ་བུ་ལས།
གཞན་ཡི་དམ་གྱི་གནང་བ་ཐོབ་ན་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཟེར་ཏེ། ཡི་དམ་ཀུན་ལ་ཚོས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་མིན་དང་། བར་ཆད་དང་དངོས་ཡིན་མིན་སྣ་ཚོགས་སུ་
བཤད་གདའ་བས། རང་རེའི་དེ་འདྲུལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གང་དུ་ཡང་འཛིན་
པའི་སྤོ་གདེང་མེད། ཞོར་བུ་ཡིན་མིན་སོག་པོ་དབྱེད། སོག་པོ་མིན་པས་ཇི་ལྟར་
བྱ། ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། རང་རེ་སོག་པོ་མིན་པས་ཞོར་ཉམས་མེད་པ་དང་

འདྲ། ཆོས་ནས་སྤྲོ་མ་མཚན་ལྡན་གྱིས་མི་བསྐྱོད་ཞིང་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བར་
ཆད་དུ་མི་སྟོན། སྟོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཏུ་བཤད་པས།
བར་ཆད་ཀྱི་གནས་མེད། །སྤྲོ་མ་ཚན་ལྡན་མིན་པ་རྩ་བའི་སྤྲོ་མར་སྤྱུལ་མི་ལུས།
དེ་ཡང་རང་རེ་འདུལ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲོ་བ་ཅན་བཀའ་བཞུགས་པ་ན། སངས་
རྒྱུས་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཞི་བོའི་ལྷ་ཚོགས་སུས་ཀྱང་རང་རེ་མི་བྱུལ།
འོན་ཏེ་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་བྱ་བ་འདིས་བྱུལ་བར་བཤད་གདའ། དཔེར་ན་རང་རེའི་
ཉོན་མོངས་རྩོད་ར་གཞིམ་དཀའ་བ་འདི་ལ། རང་རེའི་རྩིས་ཆུང་དུར་བྱས་པའི་
སྤྲོ་མ་འདི་མིན་ན་སངས་རྒྱུས་གཙུག་ཏོར་ཡོད་པས་བྱོན་ཀྱང་སྟོང་ལོག་ཏུ་མི་
འབྱོན་ཀ་མེད་ཡིན། རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་འདི་ལུས་པ་ཆེ་གྲགས་པས་དོ་རྗེ་ཡ་ལམ་ལུས་
ར་བཅའ་ཅན་གྱིས་ཐིགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། སྤྲོ་མ་འཁྲུལ་མེད་ལ་བསྐྱུ་བ་
མེད། བོར་པ་མེད། དེ་ཡང་རྒྱོད་ཚང་པའི་ཞལ་ནས། དང་པོར་རྗེ་རས་པ་ལ།
དང་པོར་ས་བཅའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྲོ་མ་པ་ལ་རྗེས་ནས་སངས་རྒྱུས་དངོས་
ཡིན་པའི་ཐུགས་སྤང་འཁྲུངས་པའི་རབས་ཡོད། དེ་ཐུགས་བདེན་ཏེ་ རྩ་བའི་སྤྲོ་
མ་སྐྱེད་ན་འཁོར་མེད་འདི་རང་གིས་མོས་སྟོས་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་
སངས་རྒྱུས་ཡིན་པའི་རྩ་བའི་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་འདི་ཡིན། འདི་སྐྱབ། བསྟོད་མཚན།

སྐྱབས་སུ་སྒྲོན། སྒྲེལ་མར་འཕོད། མི་བཟོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིག་དགོས། དེས་ན་
སྒྲེལ་དངོས་ལ་སྒྲེལ་ཕྱིན་ལས་སྒྲེལ་བཞོད་པའི་རྩུ་འཕྱུལ། ཐ་ན་འབྲ་འབག་
ཞལ་ཐང་ཙམ་རེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད། གསུང་
གི་ཕྱིན་ལས་ཟབ་ཅིང་སྒྱ་ཆེ་བ། ཐ་ན་རང་རེའི་རྣ་བར་འབབ་པའི་མོས་པའི་རྟེན་
གསུང་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད།
སྒྲེལ་མའི་བྱགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཆོས་ལ་སྒྲེས་པའི་གྲས་དང་། ཐ་ན་སྒྲེལ་མའི་བྱང་བྱ་
བསྐྱབ་པ་སྣ་རེ་ནོད་པ་ཙམ་དང་། སྐྱབས་སེམས་ཙམ་རེ་ནོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད། སྒྲེལ་མའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཕྱིན་
ལས་ཀྱི་སྟོང་གོགས་གདན་ས་སྟོང་བ། དགོན་གཞིས་འཛིན་པ། སྒྲིན་བདག་
བྱང་སྟོང་། ཐ་ན་རྟ་བྱི་ཙམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་རང་
རྒྱད་པ་མིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཛོད། དེས་ན་
སྒྲེལ་མའི་གྲས་པ་ཆེན་པོས་དོམས་པ་མེད་པར་བསྟེན་དགོས། སྒྲེལ་མའི་བྱང་བྱ་
སྟོད་ནའང་དཀའ་སྟུང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཅིག་དགོས། དཀའ་སྟུང་དེའང་ཆེ་འདི་པ་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་སྟོང་གང་དཀའ་བ་དང་བྱ་ལེན་པར་བཟོད་པའི་
དཀའ་སྟུང་འདི་གལ་ཆེ། དཀའ་སྟུང་ཟེར་བ་ཟན་མ་ཟོས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ཟེར།

སྤྱ་མའི་བྱང་དུ་སྡོད་ནའང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་དམན་པར་མཐོང་ནས། གཞན་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོན་ཏན་གནས་སུ་མཐོང་ནས་སྤྱ་མ་དང་ཞལ་མཉམ་པར་ལྷ་བ་ཞིག་དགོས།
མདོར་ན་སྤྱ་མ་ལ་གདུང་སེམས་ཡོད་ན། གསོལ་བ་དྲག་དུ་འདེབས་པ་འདི་
གལ་ཆེ། དེ་ནས་སྤྱ་མའི་བྱགས་ཟེན་ན། གཉིད་དུ་མ་སོང་ན་སྐྱེད་ངོས་ཀྱི་
འབྱོན། གཉིད་དུ་སོང་ན་མི་ལམ་དུ་འབྱོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ཡིན། ད་ལྟར་རི་བོའི་ན་སྡོད་ནས་སྤིག་མི་བསལ་པར་དག་སྦྱར་བྱེད་ཟེར་བ་
ཀུན་ལ་ཡང་ནོར་ས་ཡོད། ཡུལ་དང་མ་ཕྱད་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་པ་སྒོམ་ལོ་བྱས་
ཀྱང་བོགས་རྒྱུད། བད་ལ་མི་ཕན་པའི་སྤྲོན་སྦྱར་བ་དང་འདྲ་དེས་ན་སྤྱ་མའི་བྱང་
དུ་ཆགས་སྤང་དང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཉེན་པོ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན། འདི་
འདྲེ་ལ་བསམ་མཐོ་རེ་མི་གཏོང་བར། སྤྱ་མས་བྱགས་རྗེས་བཟུང་མ་བཟུང་གི་
ཆོད། ཟས་དགོས་གནང་མ་གནང་ལ་བྱེད་པ་ཆོ་སྤུལ་བ་ངན། དེ་ཡང་ཕ་དམ་
པས། ལྷས་ངན་བོད་ཀྱི་མིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་དོན་མི་འདུག་གསུང་། གནད་ཅི་
ལགས་ཞུས་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྟོ་རྒྱུབ་ཀྱི་བྱིར་ཁོལ་བོར་སྤུལ་འདུག་
པས། མཉམ་བཞག་བྱེད་ལོང་འདུག་གི་གསུང་། བྱགས་བདེན། རང་གིས་

གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་འདི་གལ་ཆེ་བའང་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལ་
བསགས་པ་ཅན་ཞིག་དགོས། དེས་ན་ཕན་གོད་ཀྱི་འབྲེལ་མེད་བྱེད་པ་ལ།
རང་རེ་ལ་སྒྲིན་ཡོན་གང་ཡང་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཅན་སྒྲོ་
བརྟན་ནས་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རོ་སྤངས་མི་འོང་། རང་རེ་ལ་རང་ཕྱོགས་མ་
བཟུང་ན་ཡིད་མཐུན་པའི་གོགས་མི་ཡོང་། དེ་བཟུང་བས་ནམ་མེན་དུས་གིག་
ཡིད་མཐུན་པ་ཞིག་གིས་རོ་བྱར་ཏེ་མཉམ་བཞག་གཡེང་བ་ལ་བསྐྱར་བ་མང་།
ཞེན་པ་ལོག་པའི་རྩ་བ་ཡང་གདུང་སེམས་དང་བྲལ་བ་དགོས། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
རྩ་བ་ཞེན་པ་ཡིན། གང་ཞེན་པ་དེ་ལས་བྲལ་དགོས། ཉམས་དོགས་པས་སྤྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་ལའོར་ཡུག་རྒྱ་སོང་བས། དད་པ་དང་འགོ་དོན་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་
ཕོ་བྲོ་གའི་ཞེན་པ་བྱ་བར་མ་ཤོར་བ་འདི་གལ་ཆེ། མདོར་ན་ཆེ་གང་འདོད་པ་
ལས་སྒྲོ་ལོག་ནས་རང་དམན་པ་དང་། སྤྱག་སྒྲིགས་སེར་བཏང་། གཞན་མཆོག་
དང་རབ་རྒྱ་ཐུར་པ་ཁྲ་བུན་ནོར་བཏང་བ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྒྲོམ་ལ་རྩིས་ཆེ་བ་
རྒྱད་བྱེད་ནས། བྲིད་ལ་མི་ལྷ་བྱ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལ་མི་སྒྲོམ་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་ཀྱན་
ཆོས་ཀྱི་གནད་མ་ཁྲོལ་བ་ཡིན་པས་སྤྱངས་པ་འབྲས་བུ་མེད། བྱ་བ་གཞན་བྱེད་
པའི་ཐབས་འཆག་པའི་སྒྲིན་པར་སོང་བ་ཡིན། མདོར་ན་སྤྱོད་པ་ལ་མོས་

གྲུས་ཅན་གྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། །ཐེབས་པ་འདི་གལ་ཆེ། དེ་རྣལ་མར་
ཐེབས་ན། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྣམ་ཤེས་རིག་ཙམ་འདི་
དག་པ་ན་འདི་ཀ་ལ་ཁ་ཆེམ་མེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། ཉི་ཤུ་བདུན་གྱི་
དགོང་མོ་ནས། །སྤྱོན་བན་ཞང་གི་ལྟ་བ་ཤོར། སྤྱོན་བན་ཞང་གི་ཤེས་པ་བོར།
།ཞེས་བྱ་བ་དང་། །བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཚན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིས། །ས་གཡོས་དབང་མེད་
བྱུང་ཙན། །རི་མེད་རྒྱུད་མེད་ཐམས་ཅད་འབྲུག། ཉམས་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་
བཞི། །ཀྲུག་གོ་ཀྲུག་གོ་འབྲུག་སྟེ་ཐལ། ཞེས་པས། དེ་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན།
།གསོལ་བས་མ་ཐོབས་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་རིག་ཙམ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་
ངོར་ཁམས་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲམས་གྲུས་པར་འདུག་ཀྱང་། །འདི་
འདྲ་ཆོ་ཤེས་པ་ཁོ་གཡོན་ཅན་གྱི་མིག་འཕྲུལ་མ་གཏོགས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་
ཐབས་མེད། ཤེས་པ་འདིས་རང་ཅག་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བ་འདི་ཙམ་བྱས་པ་ལ། །འདི་ཆོས་སྐྱུ་དང་མྱུང་འདས་སུ་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་དེ་
མཚར་ཆེས། སྤྱི་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་ནས་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སྦྱེས་པ་དེ་
ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྦྱེས་ནམ་མཁའ་ལྟར་གྲོལ་བ་མ་གཏོགས། མཐོང་རྟོགས་
དང་བྱིན་རྒྱབས་རང་བཞིན་དང་བདེན་པར་གྲུབ་གྲུབ་པར་མེད། མེད་བཞིན་དུ་

མྱོང་རྟོགས་སྒྲིམ་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བཅོས་མིན་སྒྲུ་མ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་དུས་དེར་སྒྲོ་བ་
ཆེན་པོས་དག་སྒྲོམ་དུ་བྱའོ། །ཉམས་ལེན་ལ་དགའ་སྒྲོ་དང་། ཉམས་ལེན་རྩི་
ལྟར་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐོས་
བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་འདི་གལ་ཆེ། མྱོང་བ་ཅི་སྒྲིམ་ཉམས་ཡིན་ཟེར་ནས། དེ་ལ་མ་ཉམ་པར་
བཞག་མི་བཅུག་པར་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་གཏན་ལ་འབབས་མཁུ བ་ཟེར་ནས།
ནམ་རྟོག་ལ་ཅི་བགང་བྱེད་ནས་ནམ་རྟོག་གི་སྐད་ཅིག་མི་རྟག་པ་ལ་རྟོག་སྒྲིད་
གཏོང་བ་ཀུན་སྒྲུབ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐལ་བ་ཆད། ཅི་འདྲའི་གཅེས་དགུའི་ལུས་ཀྱང་འབྲུ་
སྒྲིབ་གི་བ་རྒྱུར་འགོ་ཡིན་འདུག་ན་ལུས་ལ་གཅེས་སྒྲིམ་ཆེད་ག་པས་ཆོས་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་བས་འདི་འདྲ་ལ་རྩོལ་བ་འདོན་པ་དེ་སྒྲོ་ཆ་བས་ཆེ། མདོར་ན་རང་རེ་
ཁ་དོག་གི་ཆོས་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཚམ་འདི་གཅིག་ཤུར་གདའ་གཞན་ཁྱིམ་པ་
གཞུང་མ་དེ་ཡི་སྒྲོ་རྒྱུ་ལས་སེན་གང་མ་འཕགས་ཏེ། ཁོར་བསག འཁྲིག་པ་
འདོད། དག་བཅུ་ལ། གཉེན་ཉི་བ་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་འདོད། རང་སྒྲིད་པའི་
ཐབས་བྱེད་ཚུལ་གང་ས་ནས་བསམ། རུལ་པོ་གྲོན་པ་ལ་ཞེ་ལོག་བྱེད། ཟས་
བསོད་སྒྲོམས་པ་ལ་སྒྲིད་པོར་བཟླ། རྟེན་བཀུར་སྒྲིབ་པ་ལ་འབྱུང་མེད་དུ་ཅི། ད་

དྲུང་རང་རེ་ལ་ཚོས་པའི་མི་ལ་རས་པ་དང་འདྲ་བ་རེ་ཡིན་སྟུང་སྟེ་འབྲུལ། འདི་
འདྲས་སླ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གང་ཡང་མི་འཆར་མི་
ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་མི་འདོད་ཆད་ཐོག་ཏུ་བབ་ནས་ངན་སོང་ལ་ཟུར་དུ་འགོ་བ་ཞིག་
འབྱུང་བས། ངས་ནི་འདི་འདྲ་ལ་སྟིང་རྗེ་དྲག་པོ་སྐྱེ་གདའ་བྱིར་བས་གོས་ལོངས་
སྐྱོད་ལང་ཆོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སྐྱད་ཅིག་མར་འགྱུར། དེ་འགྱུར་རིམ་ནས་
སྟུག་བསུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སེམས་གཙུག་ཏུ་དེ་གཙུག་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱུད་
འགྱུར་བ་ཙམ་རེ་ཡོང་དུ་གཤའ་བ་ལ་ཡང་། འདོད་ཡོན་ཐ་གཤའ་རེས་མིག་བྲིད།
རྒྱུད་དགེ་བ་ལ་མི་སྦྱར་བ་འདི་ཆོ་སྦྱོར་ཆ་བས་ཆེ། རྩོན་ཁ་ཆེན། གཤེད་མས་སྒོར་
བའི་བརྩོན་གཅིག་གིས་རི་པར་ཀ་ལ་བལྟས་པས་རི་དྲགས་པའི་བུ་མོ་མཐོང་
བས་འཇུག་ཐོན་ལོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་འབྱུང་ན།
འདི་འདྲ་ཀྱང་པར་སོང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་མི་འབྱུང་ག་
མེད་དུ་གདའ། རྒྱུ་བ་རྒྱུ་བ་མྱོང་མྱོང་བའི་དོན་སོ་རང་རྒྱུད་ངན་པར་སོང་མ་སོང་
འདི་བརྟག་དགོས། དེ་བརྟག་པ་ལ་རང་གི་ལུས་ངག་གི་སྟིང་དུ་གཡོ་རྒྱས་གཙང་
བ་ཞིག་དགོས། སྒོ་གཙང་བ་ལ་ལྟོས་ན་ལུས་ངག་གཙང་བ་འདི་ཅུ་ལས་སྟེ།
ལུས་ངག་གཙང་སི་ངེར་གཡོ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་སླ་མ་ལ་ཞུ། གྲོགས་མཆོད་ཀྱི་

ཡིག་ག་འདྲན་པ་རེ་ཡོད་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར། ཁག་ཅིག་འདི་སྟོ་གཙང་མ་ཡོད་ཟེར་
མཁན་མང་པོ་འདུག་སྟེ། སྟོ་གཙང་ན་སེམས་ཀྱི་སྟངས་དུ་རབ་གཟུགས་འཛིན།
ཐ་མ་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པས་གཙང་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཏེ། །དེ་ག་ནས་འོང་།
མདོར་ན་སྟོ་གཙང་བ་ལ་དག་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་གཞག་སྟོགས་ལ་གནོད་
སྐྱེལ་བ་དང་། ཆགས་པས་རང་འབྱོར་ཞིང་དེ་ལོངས་སྟོང་འདོད་པའི་བསམ་པ་
མེད་པར་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས། །ཁ་ངག་ལ་གཙང་བའི་གཙོ་
བོ་དྲང་བ་ལ་ཡོད་ཟེར་བས་དྲང་བ་འདི་ག་ལ་ཆེ། དྲང་པོ་དེ་མཐའ་ལ་མི་གནས་
པས་གཟུ་བོ་དེ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་བྱེད་པ། །གཙང་བ་དེ་སྐྱིབ་གཉིས་དང་བྲལ་
ན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། ཐ་ན་འཛིག་
རྟོག་གི་མཆོག་དམན་དུ་འཛོག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོ་གཙང་མི་གཙང་དྲང་མི་
དྲང་འདིས་འཛོག་གིན་གདའ་བ་གཟིགས་དང་། མི་ལམ་དུ་འབྱོན་པར་ཞུ། ཆོན་
གཅིག་དྲང་བ་དང་གཙང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་གཞན་སྟོགས་ལ་འཛོམ་མི་སྲིད་པར་
ལན་བཏང་ནས། ཞེ་སྤང་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་ཏེ་གནད་འཆུག། །འདི་ཆོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
གནད་མང་པོ་ཡོད་པས་ཐུགས་རྟོག་ཆུག་ ངས་ནི་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་དེའི་ཡོན་
ཏན་དྲན་པས། དགོ་བ་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་

ཕྱིར་བསྐྱོ་བ་ཡིན་པས། འདི་བྱིས་པའི་དགེ་བས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་དེ་ཡི་རྒྱར་
རྒྱར་ཅིག །དབྱངས་ཅན་བཟང་པོའོ། །བྱུང་མཁུ་ཐང་གཏོ། །

༄༅། །སྒོ་བ་མ་སྒོ་མ་བ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་བ་གསུམ་ཉམས་ཁྱིད་སྟེར་
བའི་རྒྱ་དང་དུས་སྐབས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྟན་དགོས་སོ་
ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྟོག་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
བསྟན་བཅོས་པ་སྟོང་གི་བུར་མ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

འདིར་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱད་ལ་མན་ངག་སྦྱིན་ཚུལ་ཞིག་བརྗོད་དེ། དེ་
ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་ནི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྒོ་བ་མ་དག་ལ་
ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་སྐབས་དུས་ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་ནི་སྦྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། དེ་
ལས་གཞན་དུ་ནི་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡོད་དོ། །ཐོག་མར་ཐེག་དམན་གྱི་

བསྟན་སྒོ་ལྟག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྟུང་བ་ལ་འདུལ་བ་ནས་འཇུག་པ་ནའང་།
དང་པོ་སྒོམ་པ་སྦྱིན་པ་ནི། གང་ཟག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡི། སྤེར་ལོངས་ལ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཚོགས་ཀྱི་འཚོགས་ལ་ལས་མི་ཆགས་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེའང་བསྟན་
པ་ལ་འཇུག་པ་དག་བསམ་སྦྱོར་མཐུན་པ་དག་འཇུག་དགོས་ཀྱི། བསམ་སྦྱོར་
མཐུན་པ་ནི་སྐལ་དབང་གིས་ཉུང་བས་བསམ་སྦྱོར་མི་མཐུན་པ་ལ་སྒོམ་པ་སྦྱིན་
ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒོམ་པ་མི་སྦྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་བསྟན་པ་ལ་མ་
ལྷགས་གིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྒོམ་པ་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་
དགེ་སྦྱོང་གི་ལས་ཀྱི་ཚོག་གང་ཡང་རུང་བ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་ན་ཕྱིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་སྒོམ་པ་འང་མི་སྦྱེ་སྟེ། ཀྱུ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
དེས་ན་དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་སྦྱོང་གིས་བསྟུང་བར་བྱ་བའི་གནས་ལ་འང་མཉན་
ཅིང་སེམས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར། མཁོན་ཇོ་སྤྱོད་གྲགས་རྒྱལ་
བས་ཀྱང་། ཁོ་བོས་བསྟེན་རྫོགས་ཞིག་གྲུབ་ཏུ་རེ་ནས་འདུལ་བ་ལུང་འདི་མ་
བཟུངས། ཕྱིས་དེ་མི་འགྲུབ་པར་གོ་ནས་བཟུངས་པས་ཅུང་བཟླ་ཕྱིས་པར་སོང་
འདུག་ཅེས་གསུང་བར་གྲགས་པ་ལས། དཔྱོད་ལྡན་དག་ཟེར་དུས། ཁོང་པ་
བསྟེན་རྫོགས་གཏན་མི་བྱེད་པ་ཡིན་མཆི། མིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་སྦྱེས་
རྗེས་ཀྱང་འདུལ་བཟླ་གར་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྲིམ་པས་དེ་ལ་བཟླ་བ་

བཀའ་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཉམས་རེ་རྒྱུད་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཀའ་གདམས་ཀྱི་ཡིག་རྙིང་དུ་སྔ་
ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པ་ལྷན་པ་རྫོང་རྗེས་མ་ཉན་པ་སམ། ལྷན་པ་རྫོང་རྗེ་ཕུ་ལ་བསྟན་ཚབ་པ་ལྟར་བཏང་བ་ཙམ་བྱུང་ཞེས་པ་
དང་། ཡང་དེར་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་གིས་སྟོབ་མ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བཅུག་ཀྱང་བསྐྱབ་
ཐབས་སོ་སོར་འཆད་དགོས་ཞེས་བྲིས་གདའ་བ་ལས། དང་པོའི་དོན་སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདའ་
བའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པ་སམ། སྟོན་པ་ལྷན་པ་རྫོང་རྗེ་ཕྱིམ་པའི་རྒྱུ་ལ་འཛིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་མི་དབང་བཞིན་ཏུ་
བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ཙམ་ཡོད་ན་གང་ཟག་ལལ་པའི་བྱིམ་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྐད་ཀྱི་སོ་ཐར་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སྟོང་བ་ནི་ཅི་ལྟར་འགྲུང་ཞེ་ཡོད་
གལ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཏུས་འཁོར་སོགས་ལས་རྫོང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ཡང་། བྱིམ་པ་རྫོང་འཛིན་ལས།
ཁྱིམ་རབ་བྱུང་ཙམ་དང་། རྒྱུད་པར་དག་སྟོང་གི་བྱེད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟགས་ཤིང་། དེ་དག་ཡོད་བཞིན་བྱིམ་པའི་
རྫོང་འཛིན་གྱི་དེ་བྱེད་པ་ཆེས་བཀའ་གཤོ། །ཁྱི་མའི་དོན་རྒྱུ་བ་ཐབས་སོ་སོར་མ་བཤད་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་དེ་གལ་རྒྱུད་པར་
འགྲུང་བས་དོན་ཏུ་མི་གཉེར་བའི་དགག་བྱ་དང་། སྟོབ་མ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཐབས་དེས་གྲུབ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྒྱུ་བ་
རྒྱུ་ལ་སོ་སོར་གསང་བ་ནས་སྟོན་པ་གཉིས་ཀར་འགྲུབ་ཉེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་པས་དེར་དགོངས་ཉེ་
གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་དེ་སྐད་སོ་སོར་གསང་སྟོན་བྱ་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་མངའ་དབང་ཆེ་བས་
དེ་སྐད་སྟོབ་མ་སོ་སོ་ལ་བྲིམས་བཅད་པ་མ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་གཟིགས་ནས་
ལམ་འདིས་འདི་ལྟར་རྒྱུ་བ་ན་འདི་འགྲུབ་འདིས་འདི་ལྟར་རྒྱུ་བ་མི་འགྲུབ་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་
ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་ དེའང་བསྟན་པར་རྫོགས་པས་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ཆོ་ག་
སོགས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་མི་རུང་བས་ཕྱོད་བར་བྱས་པས། རྒྱུད་ཉམས་ནས་བྱིས་
བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་རྗེས་རང་རྒྱལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་མ་གཏོགས་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་

གྱི་ཡུང་ཡང་སྒྲ་མ་ལས་མ་གཏོགས་པར་དཔེ་ཆ་བལྟས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་སོགས་གྱི་ནལ་
འབྱོར་ཚད་ལྡན་མི་སྟེ་སྟེ། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱའི་ཆོས་ནི་འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པར་
དོགས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། ལྷག་པར་སྐལ་བ་མི་མཉམ་ཞིང་རྒྱུད་མི་མཐུན་པ་ལ་
གདམས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅུ་པ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་གང་ཟག་འདོད་ཆགས་
གྱིས་སེམས་མི་གནས་པ་ལ་མི་སྟུག་པ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ན་དེ་དང་སྟབས་སུ་ཞེ་སྟང་
ལྷག་པར་ཆེ་བ་ལ་དེ་བསྟན་ནས་དེ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་པས། །མི་སྟུག་པ་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བའི་ནུམ་པ་ཅན་དེ་བསྒྲོམས་པས་གང་ཟག་དེ་ཞེ་སྟང་འཕེལ་ནས་སེམས་
ལས་རུང་གི་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཞེ་སྟང་ཅན་ལ་བྱམས་
པ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ན་དེ་དང་སྟབས་སུ་ཆགས་པ་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ལ་དེ་བསྟན་ནས་
དེ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་པས། བྱམས་པའི་རྒྱུན་ལས་ཆགས་པ་སྟེ་བ་དག་ཀྱང་སྲིད་པ་
གང་ཟག་དེ་སེམས་མི་གནས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གདམས་པ་འདེབས་
ཡུལ་ཡང་སྒྲོབ་མ་སྒྲོ་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ལ་གདབ་གྱི་གཞན་དུ་མ་
ཡིན་ནོ། །འདྲིར་འདྲི་ཤེས་དགོས་ཏེ། འོ་ན་སེམས་ཙམ་ལུགས་གྱི་བྱང་སྒྲོམ་སྟེ་
བ་ལ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་དུ་ཐོས་
བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱར་བསྟན་པས་གང་ཟག་དེ་རྒྱ་ཐབས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་
རམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རིས་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དམིགས་གྱི་བསལ་ནས། དུས་སྐབས་སོ་སོར་ཐུས་ཟིན་པས་རྒྱ་

ཐབས་ཅན་དུ་ག་ལ་དགོས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
བསྐྱབ་བྱ་དང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ན་དེ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེའི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ན་
གནས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བསྐྱབ་བྱ་དག་དེ་དག་གིས་བྱང་སྒྲིམ་མ་འོད་
པའི་གོང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་
ནའང་སྒྲིམ་པ་དེ་འབོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི་
བྱང་སྒྲིམ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྟན་པར་མི་རུང་ཞེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟོན་པ་
ཆེན་པོས། ཨ་ཏི་ཤས་མན་ངག་ལས་གསུངས་ཞེས་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ལམ་
རིམ་རྣམས་སུ་བཤད་གདའ་སྟེ། དེ་འང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲིམ་ཆོག་ནི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་
ཆང་བའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་བྱས་ན་ཆོ་གར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ཆོ་ག་དེ་དག་ལྟ་སྒྲིམ་
སེམས་པ་དང་ཆོ་ག་སྐྱད་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་གར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཞད་གད་ཀྱི་དངོས་
པོ་ནི་གང་དུ་འང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་ཆོ་ག་ལ་སྐྱབས་མིན་
དུ་འཇུག་པའི་ཉེས་པས་དེའི་ཆོ་ག་ཆད་ལྡན་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་བར་ཆད་དུ་
འགྱུར་བ་དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གནད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཁེ་མེད་པས་ཉེན་ཆེ་བའི་
གནས་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱང་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའང་སྐྱབ་པར་བྱས་པ་
ཉམས་འོག་དུ་རྒྱུད་ངེས་ན་བྱང་སྒྲིམ་ཡང་ཆོ་གས་ལེན་པར་རིགས་ལ། དེ་ལྟར་

ཉེས་འོག་ཏུ་མ་ཆུག་པ་དག་བྱང་སྡོམ་ཞིག་སྤངས་ན་མ་སྤངས་པ་ལས་ཕན་ཡོན་
ཆེན་སྐད་དུ་བྱས་ནས་སྤང་བར་སློམ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཁར་ཉེས་པ་
ཆེ་སྟེ། སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་བསྐྱབ་སྡོམ་ཁས་སྤངས་པས་བསྟན་པ་ལ་ཇི་མི་
སྟོམས་པར་བརྟན་པས་མི་ཤེས་པའི་ལས་ཀྱི་འོག་པར་ལྟ་བས་བསྟན་པ་དོན་གྱི་
ཁྱད་དུ་བསང་པའི་བྱིར། རྒྱ་དེས་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་གཞན་
དུའང་བྱང་སྡོམ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམ་དག་དང་མི་སྤྱད་པའི་རྒྱར་འབྱར་བ་ཉིད་
གྱི་བྱིར། དེས་ན་སྤྱེས་བྲག་སུམ་གྱི་ལམ་རིམ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་
ཀྱང་རང་གི་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུག་པར་སྐྱབ་རུས་ཤིག་གིས་ལུང་ལོད་ན་ལུང་ཐེབས་
ཤིང་ལུང་འབོགས་པ་པོ་ལའང་དགེ་འབྲས་ཐོབ་ལ། ལུང་འདེབས་ཡུལ་ཡང་
རྣམ་པར་གྲོལ་གྱི། སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཞིག་ལ་ལུང་དེ་ལྟར་བཏབ་ཀྱང་མི་ཐེབས་ལ་
འབོག་པ་པོ་ལའང་ཉེས་པར་འབྱུར་ཏེ། ལུང་འདེབས་ཡུལ་དེས་བསྟན་པ་ལ་ངོ་
མཆར་དུ་མི་འཛིན་ཅིང་ཇི་མི་སྟོམས་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་གྱི་འཇུག་
བས་མ་དད་པ་ལ་དམ་ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འབྱུར་བས། དེ་ལྟར་བསྟན་
པ་ནི་སྟོན་པས་ཀྱང་བཀག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་དེ་མི་སྐྱབ་པས་དེས་དོན་གྱི་ཆོས་དེ་ལ་འོག་པར་བསྟན་ཏེ་རྒྱད་ཉམས་པར་
བྱས་ནས་འོག་ཏུ་ལུང་བར་འབྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཆོས་
ཆོག་འབྲུག་ཅིག་གི་དོན་སྟོང་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་ཐོས་བསམ་ལྟ་སྟོམ་

སེམས་པ་ལས་པན་ཡོན་ཆེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཀླུ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
བཀའ་བསྟུལ་བའི་ཕྱིར་ན་དམ་པའི་ཆོས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ཆེད་ཀྱི་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ལས་པན་ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་
མ་ཡིན་པར་ཆེ་འདིའི་སྟན་གྲགས་ཀྱི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་སྤྲང་གས་ཀྱི་
ཕྱིར། རྗེ་སྐྱོད་གསུམ་དང་རྒྱད་རྗེ་བཞིའི་འཆད་ཉན་མི་ཆེ་ཉིལ་བྱས་ཀྱང་ལུས་
རག་གི་དགོ་བ་ལྟར་སྤང་གི་པན་ཡོན་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བ་དེའང་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་
སྤྲང་གི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་དེས་བཅོམ་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་ཆོས་
སྤང་བའི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་དེས་ནི། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ལ་ཡེ་མི་མཇལ་བའི་གོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆེ་འདིར་མཁས་བཙུན་
བཟང་གྲུབ་ཀྱི། སྟན་གྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་ཆེ་ཉིལ་འཆད་ཉན་མགོ་ལ་མེ་འབར་
བ་བཟུགས་པའི་བརྩོན་པ་ལྟར་བྱས་པ་དེ་ཆོས་སྤྲང་གི་ལོག་ལྟར་ཅིས་འགྱུར་
སྟམ་ན། ཆེ་རབས་ཁྱི་མ་པན་ཆད་ཡོད་མེད་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་མ་
སྤྲས་པའི་ལོག་ལྟས་ཀྱན་ནས་བསྤང་བའི་ལས་དེ་མི་དགོ་བ་མ་ཡིན་ན། ཉན་
མོངས་པ་བདག་ལྟ་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པའང་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་རྩ་
བར་ཅིས་འགྱུར། ལྷན་པོ་དག་ལེགས་པར་བསམ་མཐོ་ཐོང་ཞིག །འོ་ན་དེ་ལྟ་
བུའི་ལས་དེ་མི་དགོ་བར་སོང་ཆུག །རན་སོང་དུ་འགོ་བའི་ལས་ཅི་སྟེ་ཡིན་ནམ་
སྟམ་ན། དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པས་རན་སོང་དུ་མི་འགོ་ན་ཏ་འཆོངས་འདུག་སྟེ།

ཆོ་རབས་ཁྱི་མ་པན་གྱི་གཏན་འདུན་མ་དྲན་པས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བདེན་ནམ་
མི་བདེན་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར་ཆོ་འདྲིའི་བདེ་སྦྱིད་གཏམ་གྲགས་
གྱི་ཆེད་དུ་སྒོམ་པ་བསྐྱང་བ་སྒོལ་གཉེར་བྱས་པ་སྒོམ་བྱེད་པའི་སྐད་ཁྲིད་ཉན་པ་
དང་ཞུ་བ་དང་ཞུ་བྱ་གྱོན་པ་རྒྱུ་འབོད་ཉིན་མཚན་མེད་པར་བྱས་ཀྱང་ལུས་དག་
གི་དགོ་ལས་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ནང་དུ་ཕྱེ་བས་པ་ལ་གསེར་གར་
སྒྲགས་གྱི་གཏིང་རྫོང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་མིན་ན་ཅི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐར་པ་
སྒྲིང་ནས་དོན་གཉེར་དང་། རང་དགར་ཞར་ལས་གདམས་དག་ཐོས་པ་པན་
ཡོན་ཆེའོ་ཞེས་གདམས་པ་ལྟན་དུ་ཞོད་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཉེས་པ་ཆེ་བར་སྐལ་ལྷན་
དག་གེས་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་ཐར་པ་སྒྲིང་ནས་དོན་གཉེར་དེ་ལ་ལུང་ཞོད་
པའི་གྲོགས་དེ་འདྲ་དང་སྟབས་སུ་གདམས་པ་དེ་ཞོད་པས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་
དེའི་རྒྱུ་ལ་ལམ་རྒྱལ་མ་སྦྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་དེ། དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་གྱི་ན་
བའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱིས་རང་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱལ་བའི་གྲོགས་སུ་མི་འགྱུར་
བར་ལེ་ལོ་འཕེལ་བའི་གྲིབ་དང་ཤན་ཆེན་པོ་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲིང་ནས་འདོད་པ་དག་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་
པས། ལྟ་བ་དང་སྦྱོད་པ་དང་འདུན་པ་མཐུན་པ་དག་གྲོགས་སུ་བཟུང་ནས་རྩལ་
ཁྲིམས་དང་ཉིང་འཛིན་གེས་རབ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
སྦྱང་བ་ཁོ་ན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲོགས་ངན་དང་ལྟན་

ཅིག་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་སྒྲོམ་དུ་མ་གནང་གི། དེ་ལྟར་ལྟན་དུ་
འགྲོགས་ནས་ཉན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སྐད་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལེན་པ་བྱས་ན་སྤལ་པ་མ་
ཅན་ལྟར། ཁྱོགས་ངན་བདག་ཉིད་རུལ་བར་མ་ཟད། བར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་
གྲོགས་བཟང་དག་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་ཆར་རུལ་བར་འགྱུར་
བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལེགས་པར་དགོངས་ཤིག །ད་ནི་དེ་ལས་ཆེས་ཟབ་པ་ཟབ་མོ་
བསྐྱབས་ལམ་ནས་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བརྗོད་ན་རྒྱད་སྟེ་བཞི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་
བ་ལ་གསུངས་པས། བྱ་རྒྱད་སོགས་ཀྱི་དང་པོ་ཁོ་ནར་འདུལ་དགོས་པའི་གདུལ་
བྱ་ཞིག་ལ། སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐོས་པ་པན་ཡོན་ཆེའོ་ཞེས་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀས་
འཆད་ཉན་དུ་བྱས་ན། གཉིས་ཀ་ཉམས་ཏེ། དེ་འདུལ་གྱི་ཆོས་དེ་དེ་ལ་བསྟན་ན་
དེ་གྲོལ་བ་ལས་དེ་མ་བསྟན་པས་དེ་མི་གྲོལ་ཞིང་མི་གྲོལ་བའི་ཆོས་དེ་སྤྱི་མ་དེས་
བསྟན་པས་དེ་མི་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་སྤྱི་མས་བྱས་པས་སྤྱི་མ་ཉིད་རྒྱད་ཉེས་པས་གོས་
པའི་ཕྱིར་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཆར་འོག་ནས་འོག་ཏུ་བརྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལས་
གཞན་དུ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་། བྱད་པར་གསང་སྐྱབས་སྤྱི་ན་མེད་པའི་ལམ་
དུ་འཇུག་པ་ན་དང་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ལ།
སྟོབ་མ་དེ་པ་མའི་རྒྱད་གང་གིས་གདུལ་བའི་གདུལ་བྱས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱད་
གང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་གིས་གདུལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་གང་ལྟག་པའི་
ལྟར་འགྱུར་བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་བ་བདག་ལས་རྗོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ངན་པ་དེ་

གདུལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་དེ་ནས་བསྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དང་། དགྲིལ་འཁོར་དེ་ན་བཞུགས་པའི་ལྷག་པའི་ལྷས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་
ཅིང་དབང་བསྐྱར་བར་སྒྲོམས་ཡང་སྒྲོབ་མ་དེ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་མི་རུས་
ཤིང་། དེར་དབང་བསྐྱར་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །དེ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་
ཚུལ་དང་དབང་བསྐྱར་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀག་པས།
བཀག་པ་དེ་བྱེད་ཅག་གིས་ལག་ཏུ་ལེན་ན་ནི་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་གཟུ་ལུམ་རལ་
ཆོད་བྱས་པས། བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་ཀྱི་ཙུང་ལྷང་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་འབྱུང་
བས་སྒྲོབ་དཔོན་དོ་རྗེ་དཔལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་སྒྲོབ་མས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་
སྐྱབ་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རྒྱན་ཆེན་པོས་མནར་མེད་པའི་དཔལ་བར་སྐྱེ་བས།
དེས་ན་སྙིང་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་འདོད་པ་ཞིག་གིས་ཀྱའི་དོ་
རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་ཆེ་འདི་ལམ་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་དུ་འཆང་རྒྱ་
ངས་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་སྙིང་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་འདིར་ཡང་དོན་དུ་མི་
གཉེར་བ། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་དུ་སྤྲུགས་ལམ་ནས་འཆང་ཡང་མི་རྒྱ། དེ་འདྲ་དེ་
སྤྲུགས་ལམ་ནས་འཇུག་ཀྱང་ཀྱའི་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་སྤྲུགས་ལམ་དུ་རིགས་སད་
འགྱུར་མ་ཡིན་པར། རང་གར་ཀྱི་དོར་གྱི་དབང་འདི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བས་སྟབས་
བྱུང་བས་ད་ལན་ཞར་ཆོས་ལ་དབང་ལྷོའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆེས་སྤིག་ནམ་མཁའི་
ཁམས་སྤུ་མི་ཤོང་བ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་སྤྲུགས་ལམ་ནས་འཇུག་ན།

བསྟེན་བྱ་སྤྲུལ་མཚན་ལྟན་དང་། བསྟེན་བྱེད་དམ་ཚིག་མཐུན་པར་འཛིན་ལུས་
གྱི་གྲོགས་མཚན་ལྟན་མེད་པར་སྤྲུགས་ལམ་སྐྱབ་མི་ལུས་པར་དབྱང་བཟང་
སོགས་བྱ་རྒྱུད་ནས་བཟུང་། ཡ་གི་དུས་འཁོར་གྱི་བར་སྟོག་གནད་དུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་གྲོགས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ལྟན་མ་བྱུང་ཁྱུང་རང་གར་
སྤྲུགས་ཆོས་ཐོས་པས་ཕན་ཡོན་ཆེའོ་སྟུམ་ཙམ་གྱི་དགོ་བའི་སྟོ་ཅན་གྲོགས་སུ་
བཟུང་ནས་དབང་བྲིད་ལྟན་དུ་ཁྱུ་བས་ཉེས་པར་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་དད་པ་ལས་
ལྷགས་པས་ཕན་ཡོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་སུ་ལུས་པ་དེ་ལས་
གྲོགས་ཅན་སྤྲུགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་ལུས་གྱི་གང་ཟག་དེ་དང་། དེའི་
གྲོགས་སྐྱབ་མི་ལུས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲུགས་ཁྱུང་ཡོད་དེ། དེའི་
ཆེ་ཕྱི་མ་ཉམས་ཚུལ་ནི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པར་སྟོམ་ཡང་
དོན་གྱི་མི་ཚུད་པས་སྤྲུགས་སྟོམ་མི་སྟེ་ཞིང་། དེ་མི་སྟེ་བ་ལ་དོ་རྗེ་སྟོབ་མ་དང་
སྟོབ་དཔོན་གང་གི་དབང་ཡང་མི་ཐོབ། དེ་མི་ཐོབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བྱ་
བ་ཀྱན་ཡང་སྤང་བར་མི་རིགས་པས། སྤྲུགས་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོམ་པ་
དམ་ཚིག་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཉམས་པའི་ཉེས་པས་དོ་རྗེ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་
སྟེ་ཡང་། སྟིང་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆོ་གཅིག་ལ་སོགས་པར་མི་འདོད་
པར་རང་དགར་སྐྱབ་པར་མི་ལུས་ཏེ་ཐོས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེའོ་སྟུམ་ནས་དགོ་སྟོ་སྤྲ་
མོས་འཇུག་པ་ནི་སྟིང་ཐག་པ་ནས་འཇུག་པར་མ་སོང་བས། བཞད་གད་གྱི་

དངོས་པོས་དེར་འཇུག་སྐད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསམ་སྒྲིབ་ཐམས་
ཅད་ཀྱལ་ཀ་བྱས་པར་སོང་བས། ཀྱལ་ཀ་གསང་སྔགས་གྱི་ཆོས་ལ་བྱེད་པ་ན་
དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་བས་སྒྲ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཆེ་
སྟོན་མེད་པས་དེ་ལ་ཀྱལ་ཀ་བྱས་པའི་ཀྱལ་ཀ་ནི་རྩུབ་ཆེན་པོ་གོང་ན་མེད་པའི་
ལས་དང་། ལས་དེ་ཀྱུན་ནས་སྒྲོང་བ་སེམས་པའི་ལས་ནི་གཏི་མུག་གིས་ཀྱུན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། རྒྱབ་པར་མི་རྣམས་པ་རྒྱབ་པར་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་
ཁས་སྐྱངས་ལས་འདས་པ་ཉེས་པ་ཆེས་མི་བསྐྱེད་ལས་ཆེ་སྟེ། ལས་པའི་ལས་རྒྱ་
འབྲས་བྱེད་གསོད་གྱི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོས་མཁར་མེད་པའི་དཔལ་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་འདིར་ཀྱལ་ཀ་ནི་གསང་སྔགས་གྱི་ཆོས་ལ་འང་ཡང་དག་པར་མི་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནས་
གསང་སྔགས་གྱི་ཆོས་ལ་བྱེད་དུ་གསོད་པའི་སུན་འབྱེན་བྱས་པར་འགྲོ་སྟེ། སུན་འབྱེན་དུ་འགྲོ་ཆུལ་ཡང་། གསང་
སྔགས་གྱི་ཆོས་མཆོག་ལ་ཡ་མཚན་དང་ངོ་མཚར་བའི་དད་པ་མ་སྐྱེས་པར། དེ་ལ་མ་དད་པས་མི་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་པ་
སྐད་གྱི་རྩུབ་ཆེན་པོ་བཏང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཁྱེལ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་གསང་སྔགས་གྱི་
ཆོས་ནི་ཉམས་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་མོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་ལོན་པར་བྱས་པའི་
ཕྱིར། དག་དོན། སྔགས་སྟོམ་གྱི་ཉེན་ཅན་མིན་པས་བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་གྱི་ཙུང་མི་འབྱུང་ཡང་། བདེ་
གཤེགས་གྱི་བཀའ་བྱེད་དུ་གསོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་དཔེར་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་མི་རུང་བ་ཞིག་གིས་
བཞུང་གད་དང་ལུང་མ་བསྟན་ནས། དད་སེམས་ཕྱ་མོས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ན་དགེ་འདུན་
གྱིས་དེ་བསྟེན་རྫོགས་སྒྲུབ་པ་ན། །རྒྱབ་བྱས་བསྟེན་རྫོགས་མི་ཐོབ་ལ་ཉེས་པ་ཐོབ་ཅིང་རྒྱབ་མཐན་འདུལ་བའི་
བསྟན་པ་བཤིག་པས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མཆོག་། །གསང་སྔགས་པན་ཡོན་ཆེའོ་སྟེ། ལས་
པའི་དད་པས་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་བྱེད་གྱི་དགེ་བ་ཕྱ་མོ་དེའང་ཁོ་བོས་དབང་

བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་ད་ཁམས་སུ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་ནས་འབུལ་སྤྱད་དང་གྲུ་རྩོད་
བྱེད་ཅིས་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་ཀྱི་སློ་དང་འབྲེས་ན་དག་འབྲས་དེའང་འཛོམས་
ལ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་དག་བ་གྱི་ནས་འཇུག་ན་དག་བ་སྤྲ་མོ་དེའི་འབྲས་སུ་ནི་
ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་བོ་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་ནག་ཟང་
ཐལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་དག་སློ་སྤྲ་མོ་དེ་ལ་ཆེར་མེད་པར་གསང་
སྒྲགས་སྒྲུབ་མི་རྣམས་པར་དེར་འཇུག་པའི་སྒྲགས་ལམ་ལ་ཀྱལ་ཀ་བྱེད་པའི་ཉན་
དེ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཆོར་བས་གཞན་དུ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་དང་མི་སྤྱད་
པའི་གོགས་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁས་སྤངས་ནས་བསྒྲུབས་ཀྱང་ཆོག་ལ་མ་
སྒྲུབས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །ཞེས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སློན་མེད་པའི་ལམ་ལ་རི་མི་སྟོམ་པས་
སུན་སྤྱད་པའི་སྤྲིག་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིར་སྒྲགས་སློ་མེད་ཀྱི་སྤོམ་པ་དང་
དབང་དང་ཉམས་བྲིད་དང་ལྟ་དང་སྤྲ་མ་དང་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་པ་ལ་ཁྱུས་
ནས་དེའི་དབང་སྤོམ་ཉམས་བྲིད་མཆན་ཉིད་པ་ཐོབ་རྗེས་ཀྱང་དབང་སྤོམ་མ་
ཉམས་པ་དག་ལྟར་དུ་སྦྲིན་གྲོལ་གྱི་ཆེད་དུ་གྲོགས་སུ་བཟུང་དགོས་ལ། ཅུ་ལྷུང་གི་
ཉམས་པ་བྱུང་བའི་གྲོགས་དེའི་རྒྱུ་ཕྱོག་པར་ཀྱང་། མ་ཉམས་པའི་གྲོགས་ཅན་
སྤོད་མི་རུང་སྟེ། བསྐྱར་ན་གྲོགས་ཅན་དེ་ཆོ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་ངེས་ཡིན་པ་དེ་
རྒྱ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པར་རྒྱུད་དང་སྤྲ་མ་རྩོ་རྗེའི་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་
བས། དམ་ཉམས་ཀྱི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པ་མི་ལམ་དུ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་རིགས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆེས་ཡང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུམ་ཉམས་ཚུལ་ནི། གསང་སྤྲགས་གྱི་
ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་དང་པོར་དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་དགོས་པས་དགྱིལ་ལའོར་
དེར་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་སྤྲུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་སྐལ་བ་དང་མཉམ་པར་འཇུག་
དགོས་པ་ལས་དུས་དེར་གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འཇུག་མ་
བྱུང་ན་ཕྱིས་དབང་བསྐྱར་དང་སྤྲགས་སྤོམ་དང་རིམ་གཉིས་གྱི་ཉམས་ཁྲིད་ཕོག་
ཀྱང་རྒྱད་ལ་མི་སྦྱེ་སྟེ། དེར་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འཇུག་པ་ལ་གྲོགས་དོ་རྗེ་
སྟུན་དང་སྤྱིང་མོ་དམ་ཚིག་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཆོ། རང་གི་གྲོགས་
སྤྲགས་གྱི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པས་དམ་ཚིག་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་འཛིན་པར་མ་
རུས་པས། དེར་བཞུགས་མ་བྱུང་ན་གྲོགས་དེའི་གྲིབ་དང་སྐལ་བ་རན་པའི་བྱུར་
ཤལ་དང་གྲོགས་དེའི་རྒྱུད་ལའང་བསོད་ནམས་མིན་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་
ལས། གྲོགས་ཅན་དེ་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འབྱུར་བ་ལ་གོགས་ཕྱེད་པའི་
མདོར་ན་གྲོགས་གྱི་གྲོགས་ཅན་ལ་ཤལ་ཕོག་ནས་སྤྲགས་སྤོམ་དབང་སྟོད་པ་སོགས་འཁོར་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཉམས་
ཁྲིད་གྱི་མདོན་རྟོག་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བར་ཉམས་པར་ཕྱེད་ཅེས་པ་འདི། གསང་སྤྲགས་སྤྲུམ་མ་དང་ཡི་དམ་དང་བྲག་རྒྱ་
དང་གྲོགས་དོ་རྗེ་སྟུན་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་ཕྱིན་ལྡན་དང་རུས་པ་མཉམ་པས་
ཕན་ཚུན་རྒྱུད་ཕྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དག་པར་སྦྱངས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། དེ་གང་ཡང་མེད་པར་ཕན་ཚུན་ལོག་ཏུ་
སོགས་གྱི་སྤྲིག་པས་གྲིབ་དང་ཤལ་ཕོག་ན་སྤྲགས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱེ་བའི་དགེ་སློབ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་ཉམས་འགྲོ་སྟེ།
གྲོགས་ཅན་དེ་ལ་གྲོགས་དེ་ནི་རྩའི་བྱའི་བདུད་དུ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་སོང་ན་གྲོགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་གོགས་
ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་གྲོགས་ཅན་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་དོན་གཉེར་དེས་གྲོགས་དེ་ལྷ་ལུ་སྤྲང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེས་ན་གསང་
སྤྲགས་གྱི་ལམ་རྒྱུད་པ་སྐལ་མེད་དང་དེས་པར་གསངས་ནས་སྟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཟད། དགྱིལ་ལའོར་དུ་

ལྷན་དུ་འཇུག་པ་ན་སྒྲིམ་པ་འཛིན་པའི་མནའ་ཆུ་སོགས་གཅིག་དབང་དུ་གཅིག་བརྒྱུད་ནས་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་
གྲོགས་ཅན་གྱི་འདིའི་དམ་ཚིག་མི་བྱུང་བར་ཤེས་བཞིན་མནའ་ཆུ་ལྷན་དུ་འབྲུངས་ན། །འབྲུང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་
གིས་རང་ལ་བརྒྱན་བཏང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ཏེ་སྒྲིམ་དབང་ཁྱད་ཅན་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་དེ། དཔེར་ན་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་དུས་སྒྲིམ་པ་ལེན་འདོད་ལོག་ན་དེར་ཚོག་མི་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། གནད་
འདིའི་ཕྱིར་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཁོར་ཚེས་བྱུངས་བདུན་ལྷན་དུ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེས་པའང་གནད་འདི་ལ་བྱགས་པས་
གནད་འདི་ལྟར་དོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་ཁོ་བོའི་ཡབ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་གར་ཡོད།
།མཆོ། ཕྱིར་རོ། །འདིར་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གྲོགས་མེད་
པར་སྒྲོབ་མ་གང་ཟག་རེ་རེ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་མི་རུང་ཞེས་མ་བཀག་
མོད། དེ་ལྟ་ནའང་སྒྲོབ་མ་ལ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རྗེས་
དཔག་གི་ཚད་མའི་ཡུལ་ཙམ་མིན་པར་མངོན་སུམ་ཚད་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་བྱས་ལ་
ནི། གྲོགས་ཤེས་རབ་མ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་གྲོགས་ཤེས་རབ་མ་ལ་བུམ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱག་རྒྱ་
གྲོགས་ཤེས་རབ་མ་ལ་རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཉིས་ཀར་ཡོད། དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་
གྲོགས་ཤེས་རབ་མ་ནི་དང་པོར་དབང་མ་ཐོབ་པ་གང་ལས་ཐོབ་པའི་བྱག་རྒྱ་ཤེས་རབ་མ་ནི་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡིན་ལ།
ཕྱིས་དབང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱར་དུས་ཀྱི་བྱག་རྒྱའི་ཤེས་རབ་མ་ལ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དབང་གཉིས་པ་
བསྐྱར་བའི་གྲོགས་ཙམ་གྱི་ཤེས་རབ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་མོད། སྒྲ་མ་ཡཔ་ཡུམ་གྱི་ཡུམ་དེ་སྦར་ཚོས་
འབྲེལ་སོགས་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མའི་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་སྒྲོབ་མ་དེ་དག་གི་ལྗེར་སྟེབས་པ་ན་ཡུམ་དེ་ རང་གི་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་
དཔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་དང་བྲལ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིར་འཇུག་ནས་དབང་བཞི་
བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ་ཞེས་པ་ནི་ཁོ་བོའི་པ་རས་པ་ཆེན་པོའི་གསང་
བའི་ཞལ་ལུང་མཐར་ཐུག་པའོ། །གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གསང་སྒྲགས་སྒྱི་
དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཛིན་བྱས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་སྟོགས་དུས་སུ་ཁྱུང་བས་དུས་གཅིག་ཏུ་

དགྲིལ་ལའོར་གཅིག་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བའི་གྲངས་ལའང་ཉེར་ལྷ་སོགས་ཆོག་
བཅན་པོ་མཛད་ལ། དགྲིལ་ལའོར་དུ་བཅུག་ན་སྒོམ་དམ་འཛིན་མི་ལུས་པར་
དགྲིལ་ལའོར་མཐོང་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དད་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་
ཡོན་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་ལར་དགྲིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་
པའི་སློབ་མ་ལ་གྲངས་མེད་རུང་བས་བརྟག་མི་དགོས་པར་ཡང་བཤད་དོ།
།ཁྱད་པར་། །དེང་སང་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་དབང་ཞོར་ལྷ་འགོ། ཆོས་དབང་ཅི་
ཐོབ་ཐོབ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡོད་དེ། རང་གིས་ཆེད་གཉེར་མ་བྱས་པར་གཞན་གྱི་
དབང་ལུས་བའི་ཞར་ལ་དབང་ལུས་པས་ནི་དབང་ཡེ་མི་ཐོབ་སྟེ། དབང་ལུ་བ་ལ་
ཐོག་མར་དོ་རྗེའི་སློབ་མས་ལུས་ངག་ཡིད་ལོངས་སྟོན་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་སྟོར་
ཐག་པ་ནས་གསེར་དང་རང་གི་རྒྱུང་མ་སོགས་སྟོར་སྒྲུག་གི་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་
ལུལ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་
དབང་བསྐྱར་གྱང་དེའི་དབང་བསྐྱར་མི་ཐོབ་ལ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ཟིན་
པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲགས་པ་ལས་དང་པོ་པ་དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་
ལྷག་པར་དགོངས་པ་གཏད་ནས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་དབང་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་བའི་
ལུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཁ་གསོད་ལྟར་
ཁ་བསོས་པ་ན་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་རྒྱུད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིན་རྒྱབས་མཐུ་
དང་ལྷན་ཅིང་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་རུང་གི་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱས། དེ་

ནས་སློབ་མ་དེ་སློད་དང་ལྷན་མི་ལྷན་སྒྲིལ་དམ་འཛིན་ལུས་མི་ལུས་བརྟག་པའི་
ཆེད་ཀྱི་སློབ་མ་སྟོན་གྱིས། དེ་ནས་བརྟབ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག། རྩོམ་
དམ་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག། །དབང་རྗེས་སྒྲུང་བསྐྱར་ན་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དེས་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པ་ཞིག་ལྷན་དུ་
དཀྱིལ་འཁོར་དེར་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་ན་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཆར་ལ་
དབང་བསྐྱར་ཐོབ་བམ་མི་ཐོབ་ཅེས་དགོས་ན། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྲོགས་
སྐལ་བ་ཆེས་ངན་པས་གྲོགས་ཅན་སྐལ་ལྷན་ཡང་དེའི་འགྲིལ་རྒྱུན་གྱིས་སྐལ་
མེད་དུ་བྱེད་ནས་དབང་བསྐྱར་མི་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡོད་མོད། ཡང་
གྲོགས་ཅན་བསགས་པ་ཅན་གྲོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མི་ལུས་པའི་གང་ཟག་མཐུ་
ལྷན་ལ་ལ་ལ་ནི་གྲོགས་དེ་དང་ལྷན་དུ་དབང་སྒྲིལ་ལུས་པས་ངེས་པར་ཉམས་
པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་སྤྱོད་མཐའ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གྲོགས་དེ་དང་ལྷན་དུ་
གྲོགས་ཅན་དབང་ལུས་པ་ན་གྲོགས་ཅན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་པའི་བྱེད་པ་
འཆའ་བར་ཡང་མི་བྱེད་པས། དེ་ཆོ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བྱས་
པའི་སློབ་མ་དེས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ལ། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ནི་སྟགས་ལ་བརྟེན་
པའི་ཆོས་གང་ཡང་དེར་མ་ཐོག་པས། བུམ་སྟོག་མགོ་ལ་བཞག། །ཁར་ཚུ་ཐིགས་
སྟག་ལག་ཏུ་དོར་བྱིལ་གཏད། །མགོར་དབུ་རྒྱན་བཅིང་། རྩ་བར་དར་དབྱངས་
བཏགས་ཀྱང་ཐང་ཆད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ངལ་བས་འབྲས་བུ་ཅི་

ཡང་མེད་དོ། །ཁྱད་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ཁྱིད་ནི་སྤང་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རང་དང་སྐལ་བ་སྟམ་པའི་རང་ལས་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་དུ་བྱུ་ཡི། དེ་ལས་
རང་ལས་དམན་པ་དང་ལྷན་དུ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། །རང་དང་སྐལ་བ་
མཉམ་པ་ལ། རང་ཉིད་ལ་འཆོམ་པའི་ཟབ་ཆོས་དེ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་
ལ། །དེ་ལས་རང་ལས་དམན་པ་ཞིག་གོགས་སུ་ཡོད་ན། སྟོབ་མ་དེ་ལ་ཆོས་
བསྟན་གྱང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས། སྤྲ་མས་ཟབ་ཆོས་དེ་གསངས་ནས་བསྟན་
པར་འགྱུར་བས། གོགས་དེའི་དབང་གིས་གོགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་བར་ཆད་དུ་
འགྱུར་བས་ཁྱིད་ལྷ་བའི་གོགས་དང་གོགས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། ཡང་མཐའ་གཅིག་དུ་རང་ལས་སྤང་རྫོགས་མཐོ་བ་དང་ལྷན་དུ་འང་
ལྷས་ན་མི་རུང་བའི་སྐབས་གྱང་ཡོད་དེ། རང་ལས་སྤང་རྫོགས་མཐོ་བ་ལས་
བསྟན་ན་ལམ་དུ་འགོ་ལ། དེ་དང་ཞར་ལ་བསྟན་པ་དེ་ལམ་དུ་མི་འགོ་ཞིང་། མི་
འགོ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གལ་སྲིད་ཆོས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟོབ་མ་དེ་ལ་ཟབ་ཆོས་
དུས་མིན་དུ་བསྟན་པས་ལོག་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་སྟོད་དུག་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་ལ་
འཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་འཆུག་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོབ་
མ་གྱིའི་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་རྒྱུད་སྟེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དེའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
འཆང་རྒྱ་བའི་རིགས་ཡིན་གྱང་གྱིའི་དོ་རྗེའི་རིགས་དག་གྱང་ཡོད་པས། རིགས་
གང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མན་ངག་ལ་ལྷགས་ནས་འཆང་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་སྟོབ་

མའི་རིགས་སོ་སོར་ཡོད་པས། དེ་ལ་རྣམ་སྒྲུབ་རང་ལའང་རིགས་ཀྱི་དགེས་
དོར་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་རིགས་ཡིན། གྱེའི་དོ་རྗེ་རང་ལའང་
རིགས་ཀྱི་ཡོད་པས། རིགས་གང་གི་དགེའི་ལམ་ལའོར་དང་མན་ངག་ལ་ཞུགས་
ནས་འཆང་སོ་སོར་རྒྱ་བའི་སློབ་མའི་རིགས་སོ་སོར་ཡོད་པས། དེ་ལ་རྣམ་སྒྲུབ་
དགེས་དོར་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་སློབ་མའི་རིགས་ལ། མི་བསྐྱོད་
གྱི་དོ་རྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཁྱིད་བཏབ་ཀྱང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
སྦྱིར་སྤྲུགས་ལམ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐབས་ཤེས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱད་
ཐ་དད་པས་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་སོ་སོའི་ལྟ་སྤྲུགས་གྱི་དོ་བོ་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་
མི་གསལ་བར་འཆར་རུང་གི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སེམས་བཅས་གྱི་དགེའི་ལམ་གྱི་
བྲག་པ་མི་གཅིག་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། །སློབ་རྣམ་སྒྲུབ་གྱི་དོར་
གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་སེམས་བཅས་གྱི་དགེའི་ལམ་
ལའོར་བཞི་ཡོད་པའི་སློབ་མའི་རིས་ལ་མི་བསྐྱོད་གྱི་དོར་གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དེ་སྤྲིགས་ཀྱང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་མ་དེའི་དགེའི་ལམ་ལའོར་གཞི་ལ་རྣམ་
སྒྲུབ་གྱི་དོར་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་བསྤྲིགས་པས་འགྲིག་
ནས་དོ་རྗེ་འཆང་བྱོབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་རྟེན་འབྲེལ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་
པས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་གི་སློབ་མ་མཆོག་དང་
ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱང་རིགས་དང་རིགས་དེ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་

འབྲུག་ཅིང་འཛོལ་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་ཅིས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ངེས་པ་ཉིད་དུ་
མཛད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱ་རོ་ཆོས་དྲུག་ལྟ་བུའི་ཁྱིད་ཅིག་སྒྲོབ་མ་སྒྲལ་བ་དང་
ལྡན་པ་དག་ལ་དཔོག་པ་ན། བཀའ་བརྒྱད་འདིའི་བྱག་སྒོལ་ལ་ཁམས་དབང་
མོས་པ་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རིགས་ཐ་དད་ཅིང་ཐ་དད་པར་སང་ལུགས་དང་འཆར་
ལུགས་སྣ་ཆོགས་སུ་ཡོང་བས་སོ་སོར་གཅིག་ཁྱིད་དུ་མཛད་པའི་ཁྱིད་ཀྱི་ངོ་བོ་
གཅིག་ཀྱང་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བརྒྱུར་ཁ་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་ཁོ་ནར་འབྱུང་བས་ཆོས་
དྲུག་གི་ཁྱིད་ཡིག་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་འབྱུང་བའང་དེའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ན་
གསངས་ཏེ་སྟོན་དགོས་པའང་གནད་དེར་བྱུག་པས་གཅིག་གིས་བསྒྲོམས་པ་ལ་
ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཅིག་ཤོས་གྱིས་བསྒྲོམས་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
གཅིག་ཤོས་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ལྟ་དེ་གཅིག་གི་བསྒྲོམས་ན་ཕན་ཡོན་དུ་འབྱུང་བ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར། གང་ཟག་རེ་རེ་ཞིང་གྲུད་དུ་སྐྱེད་ནས་ཉམས་ཁྱིད་དུ་བྱེད་དགོས་
ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་དང་སང་འཆོ་བྱེད་ཅི་རིགས་གྱིས་སྒྲན་གྱི་མིང་གསངས་ནས་
གཞན་གྱི་ཤེས་སུ་དོགས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་
བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐྱིན་ཅིང་དེ་ལྟར་མངའ་བའི་བླ་མ་བརྒྱད་པ་ལས་འོངས་
པའི་ཟབ་ཆོས་བླ་མ་མཆོན་ལྡན་གྱིས་གསུང་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དེས་ན་
བརྒྱད་པ་འདི་ལ་སྒྲོ་ཆོད་སྤེབས་ནས་གསུམ་ཁྱིད་ལས་མང་བར་མི་བྱེད་པ་བྱུག་
བཞེས་ལ་སྤར་ཡོད་པར་བྲགས་སོ། །དེས་ན་བཀའ་གདམས་སུ་ཆོས་འདི་ནི་

དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཀྱང་བར་ཆོད་པར་གསུངས་ཞེས་ཟབ་ཆོས་སུ་འཛོག་
དགོས་ཏེ། ཨ་ཏི་ཤའི་ཞབས་འབྲིང་པ་གསུང་གི་གསང་བ་འཛིན་པ་ལ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་བོ་ལྟ་བུ་དེ་དང་ཡང་སྟན་མོང་དུ་གདམས་པ་མཉན་ན་
དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ཡང་གསངས་ནས་བསྟན་ན་དེ་རྒྱད་ལ་བྱིན་རྒྱབས་
འབྲུག་ཕུལ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་བསྟན་ཀྱི་འབྲོམ་སྟོན་ལ་ཇོ་བོས་བཤད་དུ་
འཕངས་ནས་སློབ་མ་གཞན་དེ་ལ་སྤྲུགས་ལ་བཏགས་དྲགས་ནས་དེ་ལ་ཟབ་
ཆོས་དེ་འབྲོམ་ལ་སྤྲས་ཤིང་བསྟན་པར་དོགས་པ་ནི་ག་ལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་
འདྲ། ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཁ་ཏོན་ཙམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་དེ་ལ་མོས་པས་ཆེ་འདིར་ཉམས་
སུ་མ་ལོན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་བཞག་ནས་ཆེ་རབས་བྱི་མ་པན་དུ་ཉམས་སུ་ཅི་ལོན་ཀྱི་
སྟོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་
དང་དོན་མཐའ་དག་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་པན་ལོན་ལས་
ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྒོ་མ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒོ་མ་པ་
ཉམས་བྲིད་དུ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་འདིར། ཆོགས་ལམ་པ་ལ་ཆོགས་ལམ་བསྐྱེད་
པའི་མན་ངག་དང་སྐྱོར་ལམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལམ་སྐར་ཐོབ་མ་ཉམས་ཤིང་། ད་ལྟར་
བ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། བྱིས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་སློབ་དཔོན་
ཀྱིས་ཀྱང་འདེབས། སློབ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཅོད་པ་ཁོ་ནར་བྱ་དགོས་པ་

ལས། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་སྒོམ་ལམ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་སྒྲིན་
ཅིང་དེས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་མ་སྒྲིབ་ཡང་། དཔོན་སྒྲོབ་དེ་དག་གིས་སྒྲོབ་མའི་ཆུད་
ཆུད་གསལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀར་བེུ་སྒྲེལ་གཡང་སྒྲུབ་
ཡིན་པས། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། །རི་སྐད་དུ། བཅུད་སེང་གོ་དཀར་མོའི་འོ་
མ་དེ། །རིན་ཆེན་གསེར་སྒྲོགས་མ་ལགས་པ། །སྒོད་པལ་པ་ནམས་ལ་སྒྲུག་མི་
བུའ། །དེ་སྒྲུགས་ན་སྒོད་ཆག་བཅུད་ཀྱང་བོ། །ཞེས་འབྱུང་། ད་ནི་བཀའ་
བཅུད་འདི་ཁྱིད་སྒྲོང་བའི་རྣམ་ཐར་བརྗོད་ན་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་
པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པའང་ཡི་གེ་རིས་སུ་འགོད་པར་མི་མཛད་དེ།
ཟབ་མོའི་ཚོས་སྒྲོང་འདས་པ་དང་མ་འདས་པའི་མཁའ་འགྲོམ་དག དེ་བཀོད་ན་
ཆེས་གོ་ཡོང་སྟོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡི་གར་བཀོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བྱིན་
རྒྱུས་ཡལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐལ་མེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་མཐོང་ན་
ཅོལ་ཆུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་འདེབས་ཀྱི་སྒོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲིག་སོགས་ཡང་བའི་ཕྱིར་
དང་། བྱེད་པར་སྒྲགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་སྒྲོད་སྒོམ་པ་པལ་
ཆེར་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དག་སྒོད་ཅིང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་བྲགས་པ་ལ་སྒྲོད་དགོས་
པས་དེ་སྐལ་ལྡན་མ་གཏོགས་སུའི་སྒོ་ལའང་མི་ཤོང་བས་ངེས་པར་སྒྲོད་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་བཤད་ཆེན་
ཡང་སྒྲོང་བར་མི་མཛད་དེ། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ནི་དཔའ་བོ་དང་

ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་ཁོ་ནས་ཆུག་འབྲུལ་མེད་པའི་ཚས་ཀྱི་གནད་ཆེན་པོའི་
ཁོང་གཟེར་བསྐྱམས་ནས་མི་འཆུག་པར་ཡོད་པ་སྤྱི་མ་མཚན་ལྡན་གྱི་ཞལ་དང་
ཐུགས་སུ་གནས་པ་དེ་སྟོབ་མ་སྐྱལ་ལྡན་ལ་གདམས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་སོ་
སྟེའི་རྟོག་གའི་རིགས་དཔྱོད་ཀྱི་དག་སྟེར་བྱར་མེད་ཅིང་། དག་ཉེར་བྱེད་པར་
སྟོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོ་འདོགས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཕུན་ཀངས་མདའ་འཕེན་ལྟ་
བུའི་སྒྲིག་ཆེན་པོར་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་འཆད་བྱེད་དེ་ལ་ཆེ་འདིར་ཡང་འཛིགས་པ་
བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་ཆེ་རབས་ཤི་མ་ཕན་
ཆས་སུ་ག་བསྐྱལ་བ་བརྗོད་ཅིང་དགོས། །དེར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་སྒྲིགས་
ཀྱི་བརྟན་པ་ཤིག་པ་དེ་དམ་ཅན་ཚས་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཆད་ཀྱང་འབྲུལ་དུ་
གཙོད་ལ། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བདུད་དབང་གིས་ཆེ་རིང་ཟང་ཟིང་ཆེ་བ་
ལྟར་གྱུར་ན་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་འབྲས་རན་པ་ཞིག་སྒྲིན་བཞིན་པའི་ལས་འབྲས་
བསྐྱེམ་མེད་ཞིག་ལྟར་མ་ཟིན་པའི་རྟོགས་ཡིན་གྱི། དམ་ཅན་ཚས་སྟོང་ལ་རྣམས་པ་
མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གཤམ་དགོས་སོ། དེས་ན་བྲིད་ལ། ཆེ་འདི་ལ་སྟོ་མ་ལོག་ན་
ཤི་མའི་གཏན་བདེའི་ཐབས་ཀྱི་བྲིད་མི་གསུང་། རན་སོང་ལ་སྐྱག་པ་ཡེ་མ་སྐྱེས་
པ་ལ་སྟོམ་པ་མི་འབོགས། འདོད་ཁམས་ལ་ཞེན་པ་མ་ལོག་པ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་
བྲིད་མི་འདེབས། འཁོར་བ་ལ་གཏིང་ནས་ཡིད་ནག་ཆད་མ་བྱུང་བ་ལ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཀྱི་བྲིད་མི་སྟོན། ཐམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་རང་ཐོག་དུ་མ་

བབ་པ་ལ་བྱང་སྡོམ་མི་འཕོགས། དེ་མི་འཕོགས་པའི་རྒྱད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་གྱི་ཚོགས་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཁྲིད་མི་འཆད་བསྐྱེད་ཚོགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་
བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་མི་ཐོབ་པའི་རིས་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྙིང་འདོད་
དེའི་སྡོམ་དམ་སྤྱང་རྣམས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་རུང་མ་གཏོགས་ལ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་
ཆོས་ཆོག་ཙམ་ཡང་མི་སྟོན། ལྷག་པར་ཡེ་ཤེས་པ་མ་ཐེབས་པ་ལ་དབང་མི་
བསྐྱར། དེ་བསྐྱར་ནས་ཉམས་མ་འཆར་བ་ལ་ཁྲིད་མི་སྟོན། ཁྲིད་བཏབ་ནས་
ཁྲིད་སྲ་མ་སྲ་མ་ལ་ཁྱོད་བ་གཏན་མ་སྐྱེས་ན་གདོད་བསགས་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལས་
ཁྲིད་ཕྱི་མ་མི་འདེབས་མདོར་ན་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དྲོད་ཆད་འཆར་འཆར་ཡེ་མི་འདྲ་
ན་རེ་ཞིག་ཆོས་གྱི་སྐལ་བ་མེད་པས་སྦྱོབ་མ་དེ་ལ་སྤིག་དང་མ་འདྲིས་པར་ཟང་
ཟིང་གི་ཕན་འདོགས་པ་ལས་ཆོས་གྱིས་ཕན་འདོགས་པ་སྐྱད་དུ་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་
ན་དེ་ལ་མི་ཕན་པར་གཞོད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟ་བསག་སྤྱང་ལ་
འབད་དུ་བཅུག་ནས་ཕྱིས་ཁྲིད་བཏབ་པ་ན་ལམ་རྣལ་མ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཆོགས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ད་ལྟ་ཁྲིད་ཐེབས་པར་འགྱུར་བའི་བསག་
སྤྱང་སོགས་གང་ཡང་མ་བྱས་པས་རྒྱད་མ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཁྲིད་བཏབ་པ་སོགས་
དུས་མིན་དུ་བྱས་པས་ཕྱིས་ལམ་རྣལ་མ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འཆུག་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་སྐྱབ་པ་སྐྱད་དུ་དམ་བཅའ་ཆོས་པ་
ཁས་སྤངས་ལས་ཉམས་པས། ཕྱིས་གྱི་བྱ་བ་གང་བཅུམས་མཐར་མི་ཕྱིན་པའི་

བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉམས་སྲུ་མི་
ལེན་གཞིར་བྱས་ལ་གདམས་ངག་ན་དྲིད་དང་གོ་དྲིད་ལ་སོང་ཕྱིན་ཆོས་དྲུག་སྦྱོར་
དྲུག་ལམ་འབྲས་རིམ་ལྡེ་སོགས་བརྒྱ་ཆར་བཏང་ཡང་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་སྤྱིང་བ་
ཅམ་ཡང་མི་སྦྱེ་བར་ཐག་ཆོད་པས། ཞིང་པ་ངན་པ་ལ་འབྲས་སྲུ་གང་བཏབ་ཀྱང་
མི་སྦྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཞིང་པ་དེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ས་རྒྱག་
དོ་བསྐྱེད་ལུད་རྒྱག་པ་ལྟར། སྤྱི་མའི་གཡོག་སོགས་ཀྱི་བསགས་སྦྱང་ཉིད་ལ་
ནན་ཏན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། མདོར་ན་རང་ཆོས་ཟབ་མོའི་སྦྱོད་དུ་བྱེད་པ་ལ། རང་
གི་རང་ལེགས་པར་འཆོས། །དེའི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་མ་དང་གྲོགས་སོགས་ཀྱིས་
སྦྱོན་པ་མ་གཏོགས་སྤྱི་མས་སྦྱོབ་མ་དེ་ལ་གཅི་ཅམ་དུ་ཆ་ཡང་། སྦྱོབ་མ་རང་གི་
སྐལ་བས་མ་གྲུབ་ན་སྤྱི་མ་དོ་རྗེ་འཆང་བྱོན་ཀྱང་སྦྱོབ་མ་དེ་ལ་འཆི་ངེས་པའི་ནད་
ཅན་གྱི་སྤྱི་མ་ཀར་སྦྱོན་པ་སྦྱོང་ལོག་བྱེད་པ་བཞིན་ལས་ཐབས་རྩི་ནག་དྲུགས་
འདུག་གོ། །དེས་ན་དིང་སང་སྤྱིན་གྲོལ་སྤོམ་གསུམ་ཐོབ་རུང་མི་རུང་མི་ཅི་བར་
སྦྱོབ་པ་ཅུན་བན་མ་ཉོར་ཕོ་ཕོ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་ཐལ་ལུད་པ་དང་། ཕོ་ཞིག་ཕོ་
ཞིག་གི་རྟོགས་ལྡན་པར་གྲགས་པ་ཀུན་ལ་དགྱིལ་འ ཁོར་གཅིག་ཏུ་སྦྱོབ་དཔོན་
གཅིག་གིས་དབང་སྤོམ་འཕོགས་པ་དང་། རྗེས་ནས་གདམས་པ་ལྟན་དུ་སྦྱར་བ་
སྐད་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉེས་པ་ཕྱི་སྟེ། རྒྱད་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་
གངས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཁོ་ནའི་སྦྱོབ་མ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་དབང་སྤོམ་

ལམ་གསུམ་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་གིས། དེ་ལྟར་མིན་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་
སྟོམ་དམ་འཛིན་པར་མི་རྣམས་གིང་དེ་རྒྱད་ལ་སྟོན་གྲོལ་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་
རྣམས་པ་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཚུལ་བསྟན་ན། དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་སྤལ་པ་མ་ཅན་
ལྟར་ཉམས་ནས་འདི་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་གྱིར། གསང་བ་
སྟེ་རྒྱད་ལས་མཁས་པས་སྟོབ་མ་གཅིག་གམ་ གསུམ་། །ལྷ་འམ་ཡང་ན་བདུན་
དག་གམ། །ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་ཡིན་པར། །བྱང་དུ་མ་གྱུར་སྟོབ་མ་བཟུང་། །དེ་བས་
ལྟག་པའི་སྟོབ་མ་ནི། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་
ལྟར་སྟོན་གྲོལ་རུང་བ་ཆེས་ཉུང་ལ། སྟོན་གྲོལ་རུང་བ་མང་པོ་སྟོབ་དཔོན་གཅིག་
གིས་སྟབས་སུ་བཟུང་ཡང་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ཐབས་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་དེ་དག་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱར་བར་མི་རྣམས་ལ། མ་རྣམས་ན་སྟོབ་མར་བཟུང་ནས་དབང་
སྟོམ་སྟེན་པ་ཙམ་གྱི་པན་ཡོན་ལས། དེ་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་སྟོང་
མ་རྣམས་པས། སྟོབ་མ་སྟོམ་དམ་ཉམས་པ་སོགས་ཉེས་དམིགས་ཆེས་ཆེ་བའི་
གྱིར་དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་པམ་པར་འབྱུང་རོ། །ཡང་ཅི་ངོར་པ་དག །ཐམས་
མང་འུམ་གྱི་ཆེ་འདིའི་གྲོང་ཆོག་ཆེད་དུ་དབང་ལྷུ་བ་ལ་མི་ཉེར་ལྟ་བུ་བཅད་པ་མ་
གཏོགས་དེ་ལས་མང་བ་ལ་དབང་སྟོམ་མི་བསྐྱར་བུ་བ་ཡོད་ན། དེ་ནི་གསང་བ་
སྟེ་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གྱི་ལག་ལེན་འཚུག་མེད་སྟོང་བར་འགོ་འམ་ཞེ་ན།
ལུགས་དེས་ཉེར་ལྟ་མི་དགོས་གངས་ཀྱི་འཛིན་ལུགས་གྲུ་པ་གཅིག་གྱེད་

གཤགས་བྱས་ཏེ་དབང་སྡོམ་བསྐྱར་ཀྱང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གྱི་
ལག་ལེན་དང་ལྷག་འགལ་ནག་པོར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་ལས་
སྤྱིན་གྲོལ་བརྟུང་བའི་རྒྱད་སྤྱིན་པ་ཤ་སྟག་སྟོབ་མར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ལས་མང་
བར་བཟུང་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་བའི་བྱ་བ་མ་ལྟོགས་པས་སྤྱིན་
གྲོལ་མཐར་མ་ཕྱིན་དོགས་ནས་དེར་གསུངས་པ་དང་། ཁྱེད་ཅག་སྟོབ་མའི་རྒྱད་
སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་ཅི་ཐུབ་ཀྱི་ཉོག་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རི་ལ་བཞག་ནས། དེ་ལས་
རང་གི་ཟང་ཟིང་དང་གྲ་རྒྱན་གཞན་ལ་ཤོར་དོགས་ནས་ལྷགས་གཞན་བའི་
དབང་བསྐྱར་ཚུལ་རྣམ་དག་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟོབ་མ་གྲངས་ཅན་
འཛིན་པ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཟས་ཞིམ་པོ་ལ་དུག་བཟུང་ནས་སྟོད་དུ་
འབྲུལ་བཅུག་ནས་གཞན་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟས་ཞིམ་པོ་རང་སྦྱར་ན་སྟོད་
འདེབས་པར་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ན་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་ལས།
སྟོབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བཟུང་གི་གཞན་མི་བཟུང་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ་ལྷ་ལས་ལྷག་པར་མི་བཟུང་བར་གསུངས་པའང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱད་
ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཚུལ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་རྣམ་སྟངས་མངོན་བྱང་ལས། སྟོབ་
མ་དད་ཅིང་རིགས་བཅུན་པ། །དེ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད། །ཟབ་མོ་
ཡིན་ནི་སྟོ་དང་ལྷན། །སྟོ་བ་ཆེ་ཞིང་ཚུལ་བྲིམས་ལྷན། །བཟོད་དང་ལྷན་ཅིང་
སེར་སྣ་མེད། །དཔའ་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ནི། །བཅུ་འམ་བརྒྱད་མ་བདུན་མ་ལ།

།གཅིག་གཉིས་བཞི་ལས་ལྷག་ཀྱང་རུང་། །དབྱང་མི་དགོས་པར་བཟུང་བར་བྱ།
ཞེས་འབྱུང་བའང་དགོངས་པ་སྔ་མ་དང་ཚུལ་མཐུན་ལ། ཟུང་པར་སྒྲིན་གྲོལ་
རུང་ཞིང་དེ་རྗེས་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་རང་གིས་ཚུགས་ན་མང་དུ་བཟུང་
ཡང་མི་རུང་བར་མི་སྟོན་པའོ། །མདོར་ན་དག་དོན་སློབ་མ་སྐལ་སྙམ་མ་
གཏོགས་སྐལ་སྙམ་མིན་པ་ལྟན་དུ་དབང་སྟོམ་མཐོན་ཅིང་བསྐྱར་བ་ཉིད་ན།
དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀར་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་མ་སྒྲིན་དུ་རུང་ངེས་ཤེས་
དང་སྒྲིན་དུ་མི་རུང་བ་ལྟན་དུ་དེ་ལྟར་བས་དད་ལྟན་གྱི་སློབ་མ་སྒྲིན་དུ་རུང་
ངེས་པ་དེ་ལ་རྗེ་ལྟ་བུར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་པར་མི་འགྱུར་ན། སློབ་དཔོན་
ལ་དད་ཅན་སེམས་ཅན་སུན་འབྱེན་གྱི་ཙ་ལྟར་དང་། འཆད་ན་སྒྲིན་གྲོལ་མི་ཏྱང་
བ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་སེམས་ཅན་ལ་གསང་བ་སྒྲགས་པའི་ཙ་ལྟར་གི་ཉེས་པར་
གྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲིན་མི་རུང་ངོ་ཤེས་དེ་ལ་དམ་རྒྱས་སོགས་བརྟན་ན་སྒྱུར་
བ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི་སྐལ་མིན་ལ་གསང་བ་སྟོན་པའི་སྟོམ་པོས་སློབ་
དཔོན་ཉམས་པ་དང་། མ་བརྟན་ན་སྒྲིན་རུང་གི་སློབ་མ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ན་
དམ་རྒྱས་དེ་བརྟན་དུ་མ་བཅུག་པའི་ཙ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ལ་འབྱུང་ཞིང་། སློབ་མ་
འང་རྒྱུན་དེས་སྒྲིན་གྲོལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཅུང་ལ་ཉམས་པ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྱི་རྒྱུད་ལས། མདོར་ན་སློབ་མ་ཕན་ཚུན་དུ་ནང་མི་གཤིན་པ་མི་
བཟང་ངོ་། །གཅིག་ལ་གཅིག་ནི་སེམས་བཟང་ཞིང་ཞི་དུལ་བླ་མ་ལ་ཕན་པ།

ཁེས་སྤྱ་མས་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ སྔ་བ་ཞིག་
སྦྱོབ་མར་བཟུང་གི། སྤྱ་མས་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོབ་མ་མི་
བཟུང་བའི་དོན་ཏེ། མདོར་ན་བུ་མ་གྱུར་པའི་སྦྱོབ་མ་བཟུང་ཞེས་པའང་
རིགས་སྒོལ་དང་ཆོ་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དབང་བསྐྱར་ཞུས་ཤིང་
ཞུས་སྒོམ་བྱས་ཤེས་སྤྱི་དང་ཆོན་ཆོན་གྱི་རིས་སུ་བྱས་ནས་ཟང་ཟིང་བསྐྱུ་བའི་
ཆེད་ཀྱི་སྦྱོབ་མ་བཟུང་ནས་དབང་སྒོམ་འཕོགས་པ་དང་ཤིང་འདེབས་པ་ཐམས་
ཅད་ལེགས་པར་བཀག་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤྲུགས་བཅུད་ཁོ་བོའི་ས་རས་པ་ཆེན་
པོའི་གསང་གཏམ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ལྟར་བའི་སྤྲུག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་དང་
སྐལ་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ནི་བྱ་རོག་དང་ལྷག་པ་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་
གནང་ངོ་། ཁྱེས་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་སྒོམ་མན་ངག་སོགས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་ཞར་ཆོས་ཅམ་དུ་དང་། སྤྲུག་ཉན་བྱས་པས་དེ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་སྤྱིད་པས་ཅི་ཐོབ་ཐོབ་བྱས་ནས་སྔ་བ་ཡོན་ཡོད་པས། སྤྱ་མས་སྤྲུགས་
དགུས་པར་གནང་མ་གནང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དག་པར་བཅུག་མ་བཅུག་
གདམས་ངག་དེ་སྤྱི་སྤྱི་མེད་པར་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་སྤྱི་བརྟོལ་
བསྦྱེད་ནས་ཞུགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱིད་ན་ཉམས་པ་ཆེས་ཆེ་སྟེ། བསྤྲུགས་ཀྱི་
ཆོས་དང་དེ་སྦྱོན་པའི་གང་ཟག་དང་གང་ཟག་དེས་སྦྱོབ་མ་སྤྲུགས་ལམ་ནས་
འཤིད་པའི་ཚུལ་ལ་ལོག་པར་བསྟན་ནས། གསང་སྤྲུགས་ལ་གྲུན་ཀ་འཛོལ་བ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གྲུག་ཀ་ཅི་ལྟར་འཆོལ་བས་ལོག་པར་བལྟ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་རང་རེས་ཞུས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱུང་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་
དེ་ཙམ་གྱིས་མ་བྱུང་ན་སྟོན་ཆེ་བ་དེ་མ་གོ་བར། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་
ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་མ་ཞུས་ན་ཡང་སྟོན་དང་ཉེས་པ་ཆེས་མི་ཆེ་བས་སྟོན་གྱིས་
མི་ལྟོ་བ་ཉ་ལྷགས་སྐྱས་བབྱང་བ་ལྟར་རང་ལུང་བར་མི་འགྱུར་བས། མ་
གཏོགས་དགུ་གཏོགས་མང་བ་བྱས་པས་ཁེ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉེན་མི་འོང་ངོ་ཞེས་ཟབ་
དོན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་སྤྲུགས་ཅུལ་བས་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོས་མ་དད་པའི་ཚོངས་
པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རི་ལྟར་སྐྱུལ་ལ་བབྱང་ཉེས་
དང་། རིགས་སྤྲུགས་ལོག་པར་སྐྱབ་ཉེས་ཀྱི་སྟོན་པས་དབང་སྤོམ་ནོད་པ་དང་
མན་ངག་ཁུ་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་
མདུན་བརྒྱག་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་ཞགས་ལས། རིག་སྤྲུགས་རྒྱ་དང་ཆོག་རྒྱ།
ཆོས་སྐྱུ་གསང་སྤྲུགས་རྒྱ་བ་དང་། རྟེན་བཞིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་དང་། ཁེར་སྒྲ་རྟག་
ཏུ་སྤང་བར་བྱ། རྟེན་པ་ལ་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། ཁེ་རུངས་པ་ནི་དམ་ཆོག་
ཉམས། ཡིད་བཅུགས་པ་ནི་མེད་པར་བྱེད། སྤྲིག་པའི་ཆོས་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོན།
རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱིས་སྤྲོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྤོང་དུ་མ་འགྱུར། ཤི་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་
གཞོལ། རྟག་ཏུ་སྤྲོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར། རྟུལ་པོ་ལུས་ནི་སྐྱམ་པ་དང་།

ཁམ་ཇོ་དང་བྱི་དོས་འདེད་པ་དང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀླུ་མས་ཆེས་སུ་འབྱིན།
ཁོས་ཀླུ་བ་ཡི་ལུས་ཅན་ནི། །འཛིག་རྟེན་འདིར་ནི་བདེ་མི་འགྱུར། །འཛིག་རྟེན་
པ་རོལ་ག་ལ་བདེ། །སེམས་ཅན་དཔྱུ་ལ་བར་གཞོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར། ཅི་ཁོ་དེ་ཆོས་བརྒྱས་པ་མིན་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཆོས་ཞུས་པའོ་སྐྱམ་
ནས་དེ་ཞུས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པས་ཞུས་པ་ལྟར་སྤང་གི་བརྒྱས་པར་མོང་བས་ཉེས་པ་
དེར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་པ་སྐྱེས་བུས་དབང་བ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་
བུ་དེ་ལ་རང་གཞིས་དང་དེའི་སྟེང་དུ་སྤྲུང་ཆུང་པ་ཚུན་བཀྲུག་ནས་དེ་ལ་བྱིན་པ་
ན་བུ་རྒྱུད་ཀྱིས་པའི་ས་གཞིས་མངའ་རིས་ལོངས་སྟོན་སྐབས་བབ་དུ་འབོགས་པ་
དང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པ་རང་གི་རིགས་རྒྱུད་མིན་པའི་ཕྱག་མོ་ཞིག་
གི་བུས་ང་པ་ །བྱོད་ཀྱི་བུའོ་ཞེས་འབྲུལ་བཅུག་པ་ན་རེ་ཞིག་པས་བུར་འབྲུལ་
བའམ་མ་འབྲུལ་ཀྱང་དེ་ལ་རང་གི་ས་གཞིས་སོགས་ཕོག་ཀྱང་བྱིས་ནས་ཡུལ་
དེའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་གོ་ནས། བར་སྐྱོམ་པའི་
ས་གཞིས་ལོངས་སྟོན་རྣམས་བུར་སྐྱོམ་དེ་ལ་མེད་པར་བྱས་པར་མ་ཟད་དེའི་ཆེ་
སྟོག་ལ་བྲིམས་ཆེན་པོར་སྦྱར་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁོ་བོ་
མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་བྱར་སྤྲད་སྦྱིད་ཕུག་ཆོས་རྗེ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པའི་སྦྱབ་གནས་
སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་དགེ་བས་འགོ་ཀུན་དོ་རྗེ་ཐེག་
པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག །

༄༅། །དཔལ་དོ་རྩེ་དབྱངས་ཅན་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཞལ་ལྷ་ནས་
གྱིས་མཛད་པ་ངས་དོན་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རང་ངོ་སྤྱི་བའི་སྒྲོན་པ་འཛིག་པ་མེད་པ་མིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དཔལ་ཉི་ཡོན་ཉན་གྱི་མི་
སྟོང་བ། །རྟག་པར་ཡོངས་སུ་བ་དེ་བཞིན་ཉིང་དུ་ལེགས་གནས་པར་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བ།
།ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་དམན་པའི་དོན་དམ་ལྟ་བུ་མིན་པ་མ་ནོར་ཞིང་འཕགས་ཆེན་གྱི་རྟགས་བྱ་སྟོན་
མེད་པའི་ཉིང་ཆོས་ཉིང་། །རྩེ་འཆང་གི་ཕྱག་འདི་རྒྱ་ས་བཏབ་པའི་ཆེན་པོ་དངོས་པོ་དེ་ལ་འདུན་པའི་
ཕྱིར་བདག་ཆགས་སོ། །གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་མིན་པ་འགྱུར་མེད་ཅིང་དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་
ཡིན་པ་དང་མཐར་ཐུག་རྟག་པ་ཆད་པར་འགོ་བའི། གཞན་མ་ཡིན་པར། །པར་སྒྲིམ་པས་སྟོང་བ་
ཉིང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོས་ཡོངས་སུ་བ་དོར་བ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིང་རྒྱ་ཆེ་བའོ། དེ་ནི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་

པར་བྱང་གཞིར་ཐུང་བའི་དངོས་རྒྱ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཕགས་པར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཟུ། དམ་
པས་རྟོགས་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་སློ་ཡལ་དུ་འཆར་མི་རུང་བས་ཐིམ་མི་ལྡོག་པ་དེ་སློ་ངོར་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་འཛིན་
པར་མི་ལུས་པ་དང་། །ཡངན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉེན་པོའི་ངོར་གྲུབ་པ་དེས་སྤང་བྱ་སྤང་མེད་པར་བྱེད་པས་སྤང་བྱ་ཐིམ་
ལྡོག་མེད་པས་ན་ཐིམ་ལྡོག་མེད་པ་ཡང་དག་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་གོ་འཕང་གི་གནས་དམ་པ་
རྟོགས་པའི་ས། །གཉེར་བྱའི་དོན་གྲུབ་པའི་ལུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོད་པ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན། །བདེ་བར་དང་ཙང་བ་དམ་པ་ངལ་གསོའི་ས་དེ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཡངས་པ་
གནས་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེར་བདག་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་
བསྐྱེད་པས་སྟེགས་སོ། །སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་བྱ་ར་བྱས་པའི་གཞི་སེམས་ཅན་གྱིས་བསམ་མི་བྱུང་པའི་
ཤེས་པ་སྟེ། །གཟུགས་སྐྱེས་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཉོད་བྱ་བྲགས་ལྟན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ། །སྒྲིའི་སྒྲིེད་ཆེད་
བལ་བས་གཞོམ་བལ་གསུང་མི་འགོག་པའི་ཚོས་འཁོར་ལྟན་སོ་སོ་རིག་སའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་
སྒྲོས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐིམ་ཞི་བ། །འོ་ན་གཟུགས་མི་རུང་བས་གཟུགས་དང་མི་
རྟག་པ་མིན་པ་མིན་པའི་སྐྱ་སོགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སློ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་
གི་པ་ལས་སྐྱ་རྟག་པ་དང་གཟུགས་སོགས་མི་རུང་བ་གཟུགས་སོགས་ཡིན་པ་འགལ་འདྲར་ལྟན།
།བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་བཤད་པ་དེ་ལ་བདག་ཡིད་རབ་ཅུ་དང་འོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་
ཀུན་རྒྱེད་རྟགས་ས་གོམས་པའི་སྤང་ཆའི་ཚོས་ཡིན་པས་རང་དོན་ས་མ་གྲུབ་པས་རྟུན་དང་གསོབ་ཀྱི་

འཕྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་པས་རང་ངོས་སྟོང་ལ། །དེས་ན་ཡང་དག་མིན་པ་བསྐྱུ་བ་དང་ནོར་དངོས་མིན་
བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མར་སྒྲུང་ཆ་མཚུངས། །མེད་པ་སྒྲུང་བ་འདི་འཕྲུལ་པ་འི་གེས་པ་ཡིན་
སྟེ་མ་དེག་པས་བསྐྱད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་འི་ཕྱིར་སྒྲུ་མ་ལས་བཞིན། །ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱུལ་དུ་ཡོད་
པར་མེད་པ་ལ་བདག་ནི་ངེས་པ་རྟེན་དོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུ་མ་སྟོང་ཡང་བྱིས་པས་སྒྲུ་
བར་སྒྲུང་བ་ལ་འཕྲུལ་གཞི་འདུག་སྟེ་ཚོས་ཀུན་མ་སྒྲུས་པས་གནས་ཀས། རང་དུས་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུ་
བ་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ་རང་དུས་ཟེད་མི་གནས་ས་མཐོང་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་འཕྲུལ་ཞིང་། སྒྲུང་
འདུག་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཚོད་འཕྲུལ་པ་འི་བཞི་འམ་དེས་ན་བྱིས་པ་རྒྱུར་འཕྲུལ་པའི་
འཕྲུལ་རྒྱུར་བྱེད་པའི་སྒྲིག་རྒྱུ་དེ་སྒྲུ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲུ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དེ་གཉིས་
འབྲེལ་འོ་ན་འཕྲུལ་གཞི་སྒྲུ་བ་ལྟར་དེ་ཀ་འཕྲུལ་པ་འོ། འཕྲུལ་གཞི་དེ་རྒྱན་པའི་ཕྱིར་
འཕྲུལ་པར་ས་གོ་མས་ནས་རང་མཚན་དུ་འཕྲུལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་པ་བདག་གིས་གོ། །ཀུན་
རྫོབ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛོན་རིགས་སུ་དེ་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་དེར་སྒྲུང་བ་
འཕྲུལ་རྒྱན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གཞན་དབང་གི་མཐུ་ལས་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ་དེར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་
དེ་ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་དུ་འཕྲུལ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་
སྟེ་རྒྱུའི་རྒྱ་བ་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་བཞིན་དོན་དམ་པར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་འདི་དག་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གིས་སྒྲོ་
བརྟགས་པ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་སྒྲུང་རྒྱུལ་འདི་ཀུན་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ་བདག་གི་རྟོགས། དོན་

ཁྱེད་ལྷན་པ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་དོན་ཁྱེད་དགོས་ཏེ་ཁྱེད་ན་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱེད་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་
མི་ཁྱེད་པས་མེད་དོན་ལྟར་བྱད་པ་འབྲུལ་པ་སྤྲང་བའི་ཁྱེད་པས་རིག་པའི་དངོས་པོ་འདི། འཕགས་
པས་གཟིགས་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ལ་ཁྱིས་པ་དངོས་པོར་འབྲུལ་པ་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་གཟུགས་སུ་
འབྲུལ་པ་བཞིན་འོན་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲང་ཙམ་དོན་ཁྱེད་པར་སྤྲང་འདུག་གོ་སྤྲམ་ན་དང་འགལ་
འདུ་རྒྱ་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ལ་འཆར་བར་བདག་གི་ངེས་ཀྱང་སྤྲང་ཙམ་གྱི་དོན་ཁྱེད་ལྷན་ན་ཟླ་བ་གཉིས་
སྤྲང་ཙམ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་དོན་ཁྱེད་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟར་མི་ལྷན་པས་ཁོ་བོ་འདོད་པ་སྐྱབ་དེས་ན་དོན་གྲུབ་
པས་དངོས་མེད་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདགས་པའི་ཕྱིར་ཤོ། ལྷན་པ་དང་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུན་པ་
འདི་ནི་རང་རྒྱང་མ་ཐུབ་པར་སྟེ་དགོས་པས་གཞན་རྒྱུན་འདུ་ཁྱེད་དགལ་ལ་རགས་པས་ན་གདོད་མ་ནས་
མེད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོ་བུར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོགས་པས་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་རེས་
འགའ་བ་རང་སྤང་གི་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་མེད་དོ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དང་བདེན་མེད་ལྟར་
སྤྲང་འབྱར་བ་ཙན་འཕོ་བའི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན། མི་རྟག་པའི་དོན་ཀྱང་མེད་དགག་
ལ་ཐུག་གོ་དེས་ཀུན་རྫོབ་འདི་གཅིག་དང་དུ་མས་དབེན་པར་བདག་གིས་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་
བདེ་བ་རང་དངོས་སྟོང་པ་ཡི། །མི་དམིགས་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་
མཆོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་གི་རྟག་མར་ལུས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་མཆོད་པ་དེ་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅི་བཟང་ཡང་། དོན་དམ་བདག་མེད་དམ་པ་
བདེན་པའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་རྟག་པའི་མེད་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལས་

གཞན་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོག་ཉིད་དུ་ངེས། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཆོས་
ཉིད་ནི། རེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཀླན་རྫོབ་བདེན་པ་ལའང་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་
གཉིས་དང་གཅིག་ཤོས་ལའང་དེ་ལྟར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆོ་ཀླན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཆོས་ཅན་དང་སྣང་
ཅམ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཐུང་བ་གཉིས་ཀ་གནས་རྒྱུ་ལྟེན་སྟངས་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན། དོན་དམ་
བདེན་པའི་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་རང་གི་ངོ་བོར་ཆོས་གྲུབ་དང་ཆོས་ཉིད་ནི། གཤིས་མ་མེད་མ་ཐུང་བས་
གཉིས་ཀ་ཡོད་སྟངས་དབྱེར་མེད་ཅིང་འབྲལ་མི་ཤེས་བས་ལྟན་ཅིག་རྟག་སྟེ་རྟག་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་དོ།
ཀླན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྲངས་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ་ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་
སྟོབས་ལྟགས་ལ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་མཆོན་ནོ། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན་བཏགས་
བ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་ཤེས་སྟེད་ཕྱིན་དུ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གནས་
སྐབས་སུ་ཏགས་ཡོད་ལ་སྒྲི་སྒྲུར་བ་ཀླན་རྫོབ་མཐར་ཐུག་བདེན་ཡོད་ལ་ཡོད་སྒྲི་སྒྲུར་བ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ནི་མ་དག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ལ་དོན་དམ་ཡི་
ཤེས་བདེན་པ་གཅིག་པོ་ཉིད་སྒྲིབ་བྲལ་སྟངས་ཆེན་འོད་གསལ་གྱི་མཁའ་ལ་གཞིམ་མེད་བཅོམ་ལྟན་
རྣལ་འབྱོར་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དུ་མའི་ཉམས་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་ཐོབ་པས།
གར་མཛད་ལ་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཕྱིར་མི་ཐོག་པར་རབ་ཅུ་དངས་ཤིང་། །དེ་ལས་
གཞན་པའི་སྒྲོས་པ་མི་སྣང་ངོ། ངོ་བོ་དོན་དམ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདོར་བ་དེ་གནས་སྐབས་འདོར་

ནས་རྣམ་ཀུན་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་རྫོང་བ་རྒྱས་ཞེས་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཕྱི་ནས་འབྱུང་པའི་དབང་གིས་ཤར་ཞེས་དང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡོད་པ་རྣམ་
པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས། །རིགས་མིན་ཕྱི་ནང་གི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
རྣམས་ལ། །བདག་ནི་དེས་པ་གཉིད་ནས་མ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ཡི་དོན་ཡང་ཅུང་ཟད་
བཤད་པར་བྱ། རྣམ་པ་བསྐྱུ་རྒྱུ་རོ་བོ་བསྐྱུ་རྒྱུ་མིན་། །དེ་འདྲ་གཞི་གཅིག་
སྟེང་དུ་འདུག་པ་མིན། རྣམ་པ་ཚུ་ལ་རོ་བོ་མེ་མི་མི་མིན། །དེ་འདྲ་ཚུ་ཆོན་ལྷ་བྱ་
ཡིན་སྟེ་རྣམ་ནས། །རིག་བྱའི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་བདེན་། ཚུ་ཆོན་ལ་རྒྱན་གཤེར་
ཀྱི་རྒྱལ་རང་གི་རོ་བོ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ལྷན་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱེད་ལྷན་རྣམས་
ཀྱི་རོ་བོར་དབྱེ་མེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་སོག་གི་སྟུག་བསྐྱུ་ལ་རང་རོ་རིག་པ་འདྲ་བསྐྱེད་ལྷན་དང་། རྣམ་པ་རང་འཛིན་
ཤེས་པ་བསྐྱེད་ལྷན་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོར་དབྱེ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པར་རྣམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རོ་བོ་རྣམ་པ་དབྱེ་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་སུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་དང་མཉན་ན་བྱ་
བ་མི་གཅིག་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དོ། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་ཆོས་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་སྐྱེ་མོས་ཀྱ་
ལ། ཆོས་ཅན་རི་བོར་གི་དེ་མེད་ན་ཆོས་དེའི་ཆོས་ཉིད་དཀར་མེར་དམར་ལྗང་སོགས་མེད་ལ་དེ་
ཕྱིར་ཡོད་ན་སྒར་ཡོད་ཕྱིས་ཡོད་དང་། མེད་ན་སྒར་མེད་ཕྱིས་མེད་གཉིས་འཐད་ཀྱི་སྒར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་དང་ཕྱིས་ཡོད་
སྒར་མེད་སོགས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དེས་ན་ཆོས་ཉིད་སྒར་ནས་ཡོད་པ་དེ། ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཕྱི་
ནས་ཤར་ཞེས་པ་སོགས་མ་མགོ་མ་རྒྱུན་ཀྱི་ལག་པ་གཡས་པ་བཞག ལག་གཡོན་པ་རང་གི་ནོར་དང་ཕོ་

དབང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་སྤོངས་ཁུན་རྒྱུ་ཅིས་གཏི་མུག་གི་དང་པ་ཅན་རྣམས་མགོ་བསྐྱར་བའི་བྲམ་
རྣམས་ཀྱི་ཉན་མོངས་སྤྱན་པའི་ནང་དུ་བསྐྱད་ནས་སྤྱུལ་པ་བཀྲེས་པའི་གདམ་ཡིན་རང་དོན་སྤྱུབ་པ་བདག་དག་
པའི་སྤྱིང་ཕོ་བུ་དེ་ལ་བདག་ནི་དགའ་མ་གྱུར། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆ་མེད་དགག་སྟེ་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་བ་ནི། རི་བོང་རྩ་ཉིད་དངོས་པོར་འགྱུར་ཞེས་དང་། །སྤྱོད་མཚུངས་ཏེ་
དངོས་མེད་དངོས་པོ་སྤྱ ། འགྱུར་བར་ཁས་སྤངས་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་དོ། དེས་
ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོ་བོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་བ་དང་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོ་བོ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ཡིས་གཞོད་ཅིས་ན་མི་གཞོད་དེ་ལྷགས་འདིར་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་དོ་བོ་དང་རྣམ་པ་རྒྱ་མཐུན་པ་དང་དེ་དག་གི་རང་དོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཤོས་དོན་དམ་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སོ་སོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་དོ་བོ་ལས་གཞན་
མིན་ཏེ་རྣམ་པ་ལས་དོ་བོ་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་ཆོས་ཉིད་ལས་
གཞན་མིན་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་གནས་རྒྱལ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་སྤྱོད་བ་
འདི་ཆ་གང་ཡིན་རང་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་མིན་ཏེ་སྤྱོད་ཉིད་མིན་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་པའི་རྒྱལ་དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་གཉིས་སྤྱུ་མར་དོ་བོ་
དང་ཕྱི་མ་རྣམ་པ་སྦྱར་བ་དེ་ལའང་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཞེ་ན་བདེན་གཉིས་
ཡོད་མེད་དང་རང་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་གཞི་དང་གཞན་པན་རྒྱུན་ཡང་འགལ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཡན་ཚུན་རིག་མི་མཐུན་པའི་བོ་ནམ་པར་སྐྱར་དུ་ག་ལ་བརྟུབ་འདི་འདྲ་སྐྱར་བཞི་ལས་
རན་གྱི་ཀུལ་པོས་བསྐོ་བཞག་ཐོས་པའི་ཁ་ནས་མ་ཐོ་བ་བཅུག་ནའང་མ་ཁི་མི་ཐོས་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་ཉེས་བཤད་ལྟ་
བུལ། འདི་དོན་རྟོགས་ནས་ཆོ་འདིར་ཡང་རིང་མོར་སོང་བ་བདག་ནི། །བདེན་གཉིས་ངོ་
བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་། །གཅིག་ཡིན་ཐ་དད་ཡིན་དང་ཐ་དད་མིན། །དེ་ལྟའི་
སྒྲོས་པ་ཆོད་ནས་ཆོ་རབས་གཞན་དུའང་། །ཡུན་རིང་སོང་ངམ་སྐྱམ་སྟེ་ཐུན་པོས་མགོ་བསྐོར་མི་བརྟུབ་
པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་རོ་སྒྲ་མ་རན་པའི་རྒྱུ་བཤེད་དང་དམ་ཆོས་རན་པ་ཉོན་མོངས་ཐར་ལམ་དུ་ཉོན་པ་དང་།
བརྒྱད་པ་རན་པ་གཏི་ཚན་ལ་ཐུགས་པ་མོགས་ལ་ངོ་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་དེ་དག་ལ། དད་མོས་
གཏིང་ནས་ལོག་པ་ཁ་ཞེ་མེད་པ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ། དེས་ན་བདག་ལ་ཕལ་བས་
ཕམ་པ་བཞི་དང་ལྷག་མ་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་སྐྱོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གོ་ལོ་ག་གཅིག་གི་དོན་རྒྱད་ལ་མ་
སྐྱེས་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཟེར་ནས་གཏིར་བྱངས་དད་ནས་མི་ལ་བྱད་ཁ་སྐྱོད་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། རང་གོང་ཆོག་དང་སྟོ་ལུང་
དབང་བསྐྱར་ཁྱིད་བྱེད་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་མཁྱུ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་བདག་སྟུག་པོ་རང་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་སྒྲོ་མཆོག་ཅེ་ཐང་བ་དག་སྦྱང་ལ་གདམས་པའོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་
སྟོང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆེས་གྲུབ་སངས་གོ་བ་ཉིད་ཟབ་མོ་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་གྲུབ་ལ་
བརྟེས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་བསམ་བྱེད་ཡིན་གྱི། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

༣༡། །བསྐྱོར་བ་བྱེད་འཕགས་བཞུགས།

འཛིག་ཏེན་གྱི་འདྲེན་པ་བསྐྱབ་མེད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མས་པ་གསུམ། བདག་གཞན་གྱི་དོན་སྤུངས་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དགོངས་སུ་གསོལ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་པ་འདི་དགེ་ཤེས་པ་ལ་མཆོན་པ་ཡིན་གཞན་འདོན་བཞུར་དེས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་དེའི་དོན་དུ་དམིགས་ནས་བདག་སོགས་ལ་སྦྱིན་པ་བརྩལ་བའི་དགེ་བ་འདི་དང་། ། གཞན་ཡང་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་དང་ཅི་བསགས་པ་དེ་དག་གིས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་དེས་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། འཆི་བ་སྟོ་བརྟེན་ཏུ་བྱ་ནས་ཀྱས་ཀྱས་སུ་སྟོན་སྟོ་མི་སྟེ་བའི་རྒྱུ་བསྟོ་བར་བཞིན། །དགེ་བ་དང་སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་འོ་ཤེས་ནས། དགེ་བའི་ལ་འཇུག་ཅིང་སྤྲིག་པ་ལས་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་བསྟོ་བར་བཞིན། །འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ཐར་པ་བདེ་བ་དམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བསྟོ་བར་བཞིན། །དལ་འབྱོར་ད་ལན་ལས་མི་ཐོབ་པ་འདི་སྤྲིག་པའི་ངང་དུ་ཆོ་ངན་འཛད་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྟོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་བསྟོ་བར་བཞིན། །སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་མིན་པའི་ལོག་པ་ལ་དད་པ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་བསྟོ་བར་བཞིན། །དམན་པ་བྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་དང་དུག་གསུམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བསྟོ་བར་བཞིན།

བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་མི་སྒྲོབ་ཅིང་། ཀླུ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་འགོག་
པའི་སྒྲ་གོགས་གྱིས་མི་ཟིན་པའི་རྒྱར་བསྡོ་བར་བབྱེའོ། །སངས་རྒྱས་པའི་
ཐབས་གཞན་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར། ཤེས་པའི་རང་ངོ་ལྟ་བུ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་ཤེས་
འཛིན་པ་རྟག་ཏུ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱར་བསྡོ་བར་བབྱེའོ། །རང་ཉིད་ས་ལམ་མཐོན་
པོ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྒྲོ་འཆང་ནས་མི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་གོ་འཕང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱར་
བསྡོ་བར་བབྱེའོ། །ཀླུ་བའི་གསུང་རབ་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོམ་གསུམ་གྱི་གོ་མི་
ཆོད་ཀྱང་རང་སྒྲོས་དབྱེད་ནས་སོ་སོ་ཐར་པ་འདུལ་བའི་བསྟན་པར་སྟོམ་ནས་
ལུས་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཉི་ཆོས་གདུང་བར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱར་བསྡོ་བར་བབྱེའོ།
།གཞན་ངོ་ཆོ་འདིར་ཆགས་ནས་ཐོས་པ་སོགས་ལ་འབྱུངས་ཀྱང་ལག་ལེན་ཁྱིམ་
པ་ལས་དམན་པ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱར་བསྡོ་བར་བབྱེའོ། །ཆོ་འདི་སྤྲིག་པ་ལ་འབད་
ནས། ཡིན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་མི་མོས་པའི་རྒྱར་བསྡོ་བར་བབྱེའོ། །རང་གི་
རྒྱད་ལ་སྟོམ་པ་སྣ་རེ་མེད་ཀྱང་དད་ཟས་ལེན་པའི་ཆོས་པར་མི་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་བསྡོ་
བར་བབྱེའོ། །སྤྲིག་རང་གིས་བྱས་ནས་ཁག་གཞན་ལ་བསྐྱལ་བ་སོགས་གཡོ་
སྒྱའི་སྒྱུད་པ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱར་བསྡོ་བར་བབྱེའོ། །རང་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པར་
ཤེས་ཀྱང་ད་དུང་གཞན་འབྲུལ་དུ་བཅུག་ནས་རང་སྦྱོན་སྤེད་པར་བྱེད་པ་ལ་
དཀའ་བའི་སྒྲོ་མི་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་བསྡོ་བར་བབྱེའོ། །ཆོ་སྟོང་བད་དུ་སོང་བ་ལ་སྤྲུག་
བསྐྱལ་མེད་པར་སྟམ་བུ་ཁ་དོ་ཆོས་མ་ལེགས་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞག་སྐོར་རེ་བྱེད་

པའི་སྒྲོ་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཡོངས་
འཛིན་དམ་པ་མཛལ་ནས་ཚས་བྱེད་པ་ལ་དགའ་སྟོ་མེད་པར་གོས་ཟས་མི་མཐོང་
འབྱོར་བ་རེ་བྱུང་ན་དགའ་བའི་བསམ་པ་གོ་ལོག་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་
བགྱིའོ། །སྒྲེས་བུ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་ཐར་མངོན་སུམ་ལ་མི་དད་པར།
།བརྟུན་མ་གཞན་མགོ་བསྐྱར་བའི་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཟེར་བའི་རྗེས་སུ་
མི་འཇུག་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །ཆོག་གི་ཕྱི་མོ་ཙམ་མི་ཤེས་པར།
།གཞན་གྱོལ་བ་ལ་སྟོར་བ་སྐད་ཟེར་བའི་ཚོས་ལ་ཡིད་མི་སྟོན་པའི་རྒྱར་བསྟོ་
བར་བགྱིའོ། །གསུང་རབ་དང་འགལ་བ་འི་སྟོད་པ་བྱེད་ཀྱང་ད་དུང་སྟོགས་རིས་
ཀྱི་དབང་གིས། འདི་དགོས་ལྡན་གྱི་མཛད་པ་བྱུང་བར་བ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་སྒྲོ་མི་
སྒྲེ་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །མདོར་ན་མདོ་རྒྱད་ནས་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བཤད་
པ་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ལུ་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལ་མདོ་
རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་དད་པ་ཟོལ་མེད་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །དེའི་དུང་
དེར་མདོ་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བབྱང་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་
བགྱིའོ། །དེ་བབྱང་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟོམ་པའི་རྒྱར་
བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །ལམ་དེ་ལ་གོགས་མེད་པར་རིམ་བཞིན་ས་བཅུ་བཤོད་དེ།
འཆི་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ཐོབ་ནས་རང་གཞན་
གྱི་དོན་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །གནས་

སྐབས་སུ་ཡང་རྟག་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྒྲུང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་
བགྱིའོ། །ཟས་ནོར་ལ་སེར་སྒྲ་ཆེ་ཞིང་ཡུང་གྲོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་
བགྱིའོ། །འདྲོད་ཡོན་ལ་སྒྲེད་པ་ཆེ་ཞིང་དགེ་བ་རང་གིས་ཆགས་པ་དེ་འདྲ་མི་
འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །གཞན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་མེད་པར་རྒྱལ་པར་འཆོ་བ་
ཆོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །རང་དགོས་མེད་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་
བའི་ཁར་ཆོས་པ་འཛིག་རྟེན་པར་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ།
།རྒྱས་རྒྱས་སུ་དགེ་བ་བྱས་ནས་གི་ཁར་སྔོད་སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བའི་
རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །ཆོས་ཤེས་བཞིན་བྱེད་པོར་སོང་ནས་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་
ལ་སྒྲིང་སྒྲོབས་ཆར་འགོ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །བསམ་
པ་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་བསམ་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཆེ་བྱི་མའི་དོན་ཡིན་པ་
ལྟར་བཅོས་པའི་ཆོས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །ཆོས་བྱེད་ན་
རང་དབང་མི་འདུས་ལ་ཆོས་མིན་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དེ་འདྲར་མི་
འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་ན་གཤམ་རབ་ཆུང་ལ་
དཔུལ་བ་སྐྱབ་ན་གཤམ་རབ་ཆེ་བ་དེ་ལྟ་བུར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ།
།ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་ན་ལོང་མེད་པར་སྟོག་གཙོང་མ་བྱིན་ལེན་མི་
ཆོངས་སྟོད་བྱེད་ན་ལོང་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ། །འདྲོད་
ཡོན་ལ་དགོས་མེད་བྱེད་པ་ལ་ངོ་ཆ་ཞིང་། །འདྲོད་ཡོན་གྱི་ཕྱིར་བྱི་ཕག་ལྟར་

སྒྱུད་པ་ལ་ངོ་མི་ཚ་བའི་སྒྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །རྒྱུད་ནས་
བཅུན་པ་བྱས། འགྲོགས་པ་དག་འདུན་དང་འགྲོགས། བསྟེན་པ་སྤྲ་མ་བསྟེན།
བྱས་པ་ཚོས་བྱེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ལ། ཤེས་པ་མི་དག་བ་བྱེད་པ་གཞན་
ལས་མཁས་པ། བསམ་པ་རང་གང་ཉི་བའི་ཕྱོགས་ཆ་བྱེད་པ། སློ་ལུགས་
ཆགས་སྤང་ལ་གཏད་པ། །ཤི་ཁར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ངས་
འདི་བྱས་པ་དེ་ལེགས་འདུག་བསམ་རྒྱུ་མེད་པར་དབང་མེད་དུ་རྩིས་གིས་འཆི་བ་
དེ་འདྲ་བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །རང་གིས་རང་མགོ་བསྒྲོ་བ།
རང་ལས་གྱི་རང་བཅིངས་རང་རླུན་གྱི་རང་བསྐྱུ་ནས་རང་གཏོན་གིས་རང་སྒྱེ་
ནས་མཐར་ཐུག་མགོ་དཀར་རྩིས་སོང་དུས་སྙིང་ཚ་ཁམ་པ་སྒྱེ་ལྟོང་ལྟོང་བ།
ཡི་མུ་གོ་བ་ཞིག་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱར་བསྟོ་བར་བགྱིའོ། །ཅེས་བྱ་བ་ཀམ་པ་མི་བསྒྱུད་དོན་རྗེས་
མཛད་པའོ། །

༄༅། །རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་ལ་འདུག་ཚུལ་སྟོན་
ལམ་ཉེར་གཅིག་པ་བཞུགས་སོ།

སྤྱི། །སྟོན་སྤྱངས་ལེགས་སྤྱད་མཐུ་ལས་ལེགས་བྱུབ་ཅིང་། །སྟོན་བྲལ་ཡོན་
ཏན་ཚོགས་གིས་མངོན་མཐོ་བའི། །རྟེན་དཀའི་དལ་འབྱོར་ཐར་ལམ་སྐྱབ་བྱེད་
པ། །དམ་པས་བསྟུགས་པའི་རྟེན་གིས་འབྱོར་བར་ཤོག །དེ་ལྟའི་སྟོན་ཚོགས་

ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའི་རྟེན་འདི་ཐོབ་པ་ལ། །རང་
གཞན་སྤིང་ཞིའི་ཁྱད་པ་ཀུན་བྲལ་བའི། །གོ་འཕང་སྐྱབ་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་བཙོན་
བར་ཤོག །སྤིང་པའི་གདུང་བ་ཀུན་སྐྱོབ་གྲིབ་བསིལ་ཅན། །རྣམ་གྲོལ་འབྱོར་བ་
རྒྱ་ཆེན་ལེགས་སྦྱུལ་བའི། །ཡོན་ཏན་འབྲས་ལྷན་འཕགས་པའི་ལྷོན་གིང་གི
།རྩ་བ་མྱད་བྱུང་མོས་པ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །བདག་སྤིང་བཙོམ་སྤྲད་འདོད་ཆེན་མུ་
སྟེགས་དང་། །སྤིང་རྗེས་དབང་བྱས་སྟོབ་མ་བསེ་རུལ་ས། །བྱད་པར་འཕགས་
པའི་ཕུལ་བྱུང་ཐེག་པ་ཆེ། །ལམ་གོལ་དམན་དང་བྲལ་བར་འཇུག་གྱུར་ཅིག
།ཀྱུལ་བ་ཀུན་གྱི་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་། །སྟོ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་
ཐེམ་སྐྱས་འདི། །རིགས་ལྷན་སྐྱེ་བོས་བཙོན་པ་རབ་བགོད་ནས། །སྤྲ་མེད་བྱང་
ཆུབ་བདེ་སླག་འབྱུབ་གྱུར་ཅིག །གང་ཞིག་མཐའ་ཡས་སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་སྤངས་
ཏེ། །འགོ་བ་སྤིང་པའི་འཛིགས་མང་ལས་སྐྱོབ་པ། །ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་འབྱུབ་གྱི་
གཞན་ཏུ་མིན། །དེ་ཕྱིར་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་གྱུར་ཅིག །འགོ་ཀུན་སྤིང་
ལས་བསྐྱལ་འདོད་སྤིང་རྗེ་དང་། །མྱད་བྱུང་ཀྱུལ་བའི་ཡོན་ཏན་རབ་དད་པས།
།གཞན་གྱི་དོན་སྤྲད་བྱང་ཆུབ་དོན་གཏེར་བ། །ཐེག་མཆོག་ཐབས་རྩལ་ཉམས་
སུ་ལེན་གྱུར་ཅིག །ཉེས་པར་སྤྲོད་པའི་རྒྱུད་གིས་མི་གཡོ་ཞིང་། །ལེགས་བྱས་གྲུ་
ཡི་དབང་པོ་གནས་བཅས་ཏེ། །གཞན་ཕན་རིན་ཆེན་མང་པོའི་གཏེར་གྱུར་པ།
།བྲིམས་གཙང་རྒྱ་གཏེར་རྒྱད་ལ་བརྟེན་གྱུར་ཅིག །སྤིང་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཀུན་གྱི་

སྒོར་གྱུར་ཅིང་། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་ངན་སྒྲུགས་ལྟར་སྤྲད་པའི། །ཉེས་པར་
སྤྲད་པའི་འདམ་རྩ་བའི་བུ། །སྤྲོད་ཕྱིར་བག་ཡོད་རྒྱད་ལ་བརྩོན་གྱུར་ཅིག
།ཉེས་པའི་དབྱང་ཆེན་འཛོམས་ལ་མཆོན་ཆའི་མཆོག །རྒྱལ་སྤྲས་དེད་དཔོན་
ཆོགས་པའི་རིན་ཆེན་གླིང་། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དག་འཕྲོན་ཆེ། །ཕ་
རོལ་ཕྱིན་དུག་རྒྱད་ལ་འབྱོར་གྱུར་ཅིག །ཀྱུ་མཁུན་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག
།ལེགས་པར་སྤྲད་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་
རྒྱུ་ཕྱིར་བསྐྱོང་ཏེ། །རྒྱས་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་གྱུར་ཅིག །ཐོག་མེད་
དུས་ནས་ཕ་དང་མར་གྱུར་པའི། །ནམ་མཁའི་རྩིས་འགྲོ་ལུས་ཕན་མཐའ་དག་
ལ། །ཡིད་འོང་བུ་ལ་མ་མཆོག་བརྩེ་བ་ལྟར། །ཆོངས་པའི་གནས་པས་ཉག་ཏུ་
གནས་པར་ཤོག །རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་པའི་སྒོ། །སེམས་ཕན་
ཆོགས་རབ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བྱེད་ལམ། །རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་བྲི་མ་མེད།
།བསྐྱེད་ངོས་བཞི་ཡིས་གཞན་རྒྱད་བཀྱི་གྱུར་ཅིག །གང་ཞིག་སྒོ་ཡིས་སྒྲུ་མ་ནམ་
མཁའ་ལྟར། །སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲང་ཡང་བདེན་དང་བྲལ་བ་དང་། །སྤྲང་བའི་རང་
བཞིན་སྒྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་བར། །རྟོགས་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པར་ཤོག
།རི་ལྟར་མཁའ་ལ་བྱ་རྩིས་མ་དམིགས་ལྟར། །དམ་པའི་དོན་དུ་གཅིག་དང་ཐ་
དད་མེད། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཕན་ཆོས་ཉིད་རང་ཚུལ་གྱིས། །རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་སྐྱེ་གྱུར་ཅིག །གང་ཞིག་ལྟ་ངན་ལུས་པར་ཞུགས་གྱུར་ཏེ། །ཉེས་སྤྲོད་

གཡང་སར་ཡ་ངས་གནས་བཅས་ནས། མི་བཟད་ངན་འགྲོའི་མཐུར་དུ་མངོན་
ཕྱོགས་པ། ཡང་དག་རིག་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག སྤྱིང་པའི་ས་གཞིར་
སུན་པའི་ཙ་བ་ཅན། གྲུག་རྟོག་སྤོང་པོ་ཉེས་སྤྱོད་ཡལ་འདབ་རྒྱས། སྦྱོང་བའི་མི་
རྟོག་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྲས་ལྷན་པ། བདག་ལྟའི་ལྷོན་གིང་རྣམ་ལྷ་གཙོད་གྱུར་ཅིག
ཁི་ལྷར་སྦྱུ་མའི་སྤྱགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྲོང་བའི་སྦྱིས་བུ་དེ་དངོས་མིན་
པ་ལྟར། གང་ལ་ལྟོས་གིང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བཡི། རྟེན་འབྲེལ་དོན་ལ་ངེས་
པ་རྟེན་གྱུར་ཅིག སྦྱིས་དང་མ་སྦྱིས་སྦྱོང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་། རྣམ་པར་སྦྱད་ན་
སྦྱོང་བ་མ་དམིགས་ཕྱིར། དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་གདོད་ནས་མ་སྦྱིས་པའི།
བརྗོད་མེད་དོན་ལ་གེས་རབསྦྱོང་བར་ཤོག དྲི་མེད་དབྱིངས་ལ་སྤོ་བུར་སྦྱིན་
ཚོགས་རྣམས། ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྐར་ཚོགས་བཟླ། མཐའ་དབུས་མི་
དམིགས་འགྱུར་མེད་བཅོས་བུ་མིན། ཀླུ་བའི་ཚོས་སྦྱུ་མཁའ་བཞིན་རྟེན་གྱུར་
ཅིག རྣམ་དག་སྦྱུ་མངའ་རྒྱལ་བ་འཛིག་རྟེན་མགོན། འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་ནམ་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་པར ཚོ་འཕུལ་གསུམ་གྱིས་ལུས་ཅན་སྦྱིན་མཛད་པ།
རྟོག་མེད་ཕྱིན་ལས་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག ཅིས་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེས་
སྦྱར་བའི་དག་བས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་མཉན་པའི་སྦྱུ་འགྲུབ་པར་
གྱུར་ཅིག གཅིག་ཞུས་སོ། ཡང་གཅིག་ཞུས། འུགས་སྤྱུས་མཛད་གྲྀ། བགྱིས།
༥ ཀླུ་བ་ཆེན་པོ་བེ་རྩྭ། འཛམ་གླིང་འགྲོ་བའི་རྒྱན་གྱུར་ནས། དགོན་

མཆོག་མཆོད་པའི་འདོད་དགུ་རྣམས། ཁྱོད་ཀྱིས་འབད་མེད་སྟོ་གུར་ཅིག ཅེས་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་ལམ་དུ་བྱས་པའོ། །གང་གི་མིག་ཏུ་གངས་ཅན་རི་ཡི་
ལྷག་གནས་ལྟ་ལྟོན་མཛོད་གུར་ཏེ། །ཀམ་པ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་
མ་ཡོངས་སུ་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །འཛམ་བུ་གླིང་གི་ནོར་བུ་སྣ་ཆོགས་ཀྱན་ཏུ་སྤྲད་
བྱེད་པའི། །རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་ལོ་གངས་དུ་མར་རབ་ཏུ་བརྟན་ཅིང་བཀྲ་ཤིས་
གུར། །ཅེས་རྒྱལ་བུ་སྟག་ཁུ་ལ་སྟོན་ལམ་དུ་བྱས་པའོ། །ཁུ་པོ་བཞི་ཡིས་སྐ་
རགས་བཅིངས་པའི་འཛམ་གླིང་སྐྱེད་མེད་མའི ། འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་ཉེར་འཛེའི་ས་
བོན་གཅིག་ཤར་ཁྱོད་གུར་ནས། །ཕྱ་ཀྱའི་སངས་གའི་རིང་ལུགས་རྒྱན་མཆོན་
བསྐྱེད་བའི་དཔུང་པ་ཆེ། །སྤྱོད་མེད་བུ་ཡིས་འགྲན་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་བཅོམ་པར་ཤོག །ཅེས་ཆོས་སྟོན་འབྲུག་ལ་སྟོན་ལམ་དུ་བྱས་པའོ།
།དཔལ་ལྷན་ཀམ་པ་ཡི་ནི། །སྟོབ་མ་ཆས་སྟོན་ལོ་ཙ་བ། །བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཞེས་
བྱ་བ། །ཀྱན་ནས་ཆོ་ཡི་རིག་པ་དང་། །འབྱོར་པའི་སྟན་པ་འཛོ་བ་ཡི། །འཁོར་
རྣམས་ཐོངས་ལས་སྟོལ་བར་ཤོག །འདུས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཉན་དུལ་ཞིང་།
།བསྐྱབ་གསུམ་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །ཁྱད་པར་དཔོན་སྟོབ་འདུས་པ་ཀྱན།
།དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དགོངས་པ་མཆོག །ཐ་མལ་ཤེས་པ་མཛོན་བྱེད་ཤོག
།ཀར་བརྟན་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་འཛམ་གླིང་རྒྱན་
དུ་ཤོག

༡༣། སྐྱུག་ལར་རྟེན་གཟུངས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་སྒྲོན་ལམ།

སྤྲི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཉན་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་རྒྱད་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་
ཅིག །ཤེས་བྱ་ལ་ནི་དངོས་པོ་ངན་པ་གང་། །གནས་སྐྱབས་འགར་ཡང་སྤིང་
བར་མ་གྱུར་ཅིག །གང་ན་ཉེས་པ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་རྩ། །སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡང་རྩད་
ནས་འདོན་གྱུར་ཅིག །འཁོར་བའི་མདུད་པ་སྤྱེད་པར་དཀའ་བ་ཡང་། །ནམ་
བར་གྲོལ་བའི་འཇུག་པ་བདེ་གྱུར་ཅིག །མྱོངས་པའི་དུད་སྤྲིན་འདུས་པའི་མི་ཕྱེ་
ནི། །ཀུན་མཁྱེན་བདུད་རྩི་བསིལ་བས་གཞི་གྱུར་ཅིག །སྐྱབས་མེད་དམིགས་བྱ་
བུལ་བའི་ལོང་བ་རྣམས། །སྐྱབས་གནས་དམ་པའི་མིག་གིས་ཟིན་གྱུར་ཅིག
།བྱས་ཤེས་གཞོ་བ་པ་མའི་དྲིན་ལན་མཆོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་
སྒྲོན་གྱུར་ཅིག །འཛིན་རྟེན་སྤྲུལ་པའི་མུ་ངན་སེལ་བའི་སྒྲོན། །བཙུམ་ལྷན་ཆོད་
མ་དེ་ཡིས་དགོ་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཐར་པའི་སྤང་བ་ཆེ། །འོད་ཟེར་
འབྱུགས་པ་མེད་པར་གསལ་གྱུར་ཅིག །གང་གི་ཉན་ཐོས་རྩྱུད་པས་མི་དགྲུག་

བར། ཡོན་ཏན་གནས་པ་དམ་པས་འབྱོར་གྱུར་ཅིག །ས་སྒྲིང་འཛིག་རྟེན་བདེ་
བའི་ཁུར་རྣམས་ནས། །རིས་མེད་བཀའ་བྲིན་སྟོམས་པར་འགྱུར་གྱུར་ཅིག
ཡིད་འོང་བཅུན་མོ་དམ་པ་མ་ལྟས་བར། །སྲིད་པའི་གཙུག་ལག་བཟང་པོ་དར་
གྱུར་ཅིག །སློང་གུའི་བདེ་སླིད་ཆོམ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡི། །དབང་ལྷག་སོག་ནི་ལྷུང་དུ་
འགོག་གྱུར་ཅིག །དུས་གསུམ་མཁུན་པ་རྒྱལ་བ་ཀམ་པའི། །བརྟན་པ་དཀར་
པོས་ནག་པོ་སྒྲོང་གྱུར་ཅིག །ཁྱིམ་བདག་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུག་ལ་བའི།
།བཞི་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བཞིན་སྒྲོད་གྱུར་ཅིག །རྣམ་དཀར་དེས་མཆོན་མཁའ་
ཁུབ་ལེགས་བྱས་ཀྱང་། །དཔལ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སྡིང་པོའི་སྟོག་གྱུར་ཅིག། །རྩེ་
བཅུན་དམ་པ་ཀམ་ཐིན་ལས་པའི། །མཆོན་མཆོག་ལྷན་པའི་ཞལ་བཟང་གིས་
གྱུར་ཅིག །འབྱུང་པོ་འདུས་པའི་དགའ་སྟོན་མི་རོལ་བར། །བརྟལ་ལྷགས་
མཆོག་གི་འཆོ་བས་འབྱོར་གྱུར་ཅིག །འཕྲུལ་འཁོར་ལྷག་རྒྱ་སྒྲི་བོར་འདུད་པ་ཡི།
།སྤྲ་མར་སྒྲང་བ་རིང་ནས་འགོག་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་འཆལ་མཁན་པོ་དག་སྒྲོང་
སྟོན་ལྟ་ཅན། །ས་སྟོགས་འགར་ཡང་དམིགས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །འོ་སྤྱིའི་འདབ་
མ་ཙམ་གྱི་འབྱོར་པ་ལས། །མེད་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སྒྲོ་གྱུར་ཅིག
།རྒྱལ་འཆལ་མཆོན་ཆའི་གར་མཁན་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་། །ཆོས་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་
ཆད་པས་བྱུང་གྱུར་ཅིག །སྒྲིབ་པར་སྤྲ་ཞིང་ཉན་པར་དཀའ་བ་ཡི། །མགོ་རེག་
ལྷན་ཅིག་གནས་པ་འདས་གྱུར་ཅིག །ངན་ཆོག་ཟད་པ་མེད་པས་སྤེལ་བ་ནས།

ལང་ཚོ་ཡོལ་བའི་གནས་པ་ཉམས་གུར་ཅིག །ཁོ་བོ་ཤྲུའི་སྤྲུལ་གྱི་རྗེས་འཇུག་
པོ། དཔལ་ལྷན་མི་བསྐྱོད་དགའ་བ་ཞེས་གྲགས་པས། །དམ་ཚོས་རྣམ་པར་དག་
པ་བརྒྱབས་པ་ཡི། ཕྱིན་རྒྱབས་དམ་པས་སྐྱོད་དགུར་སྤང་གུར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བ་
ནི་སྤྲུག་ལ་བ་དཔོན་སྤྱོད་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རོར་ཀླུ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
རྗེའི་མིང་ཅན་གྱིས་སྤྲུས་པའོ། རྒྱུ་མཁུས་ཐང་གོ་ཏྲོ།

༄༅། །སློན་ལམ་ཐོར་བྱ་འགའ་ཞིག་ཡོད།

སེམས་ཅན་བདེ་ཞིང་ཚོས་དོན་གྱི་སློན་པ་འབྲུག་པའི་སློན་ལམ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གང་
རྣམས་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཏྲག་ཏུ་ནད་མེད་བདེ་བར་གྱུར། །འགོ་བ་ཀྱུན་གྱི་
ཚོས་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །མཐུན་པར་གྱུར་ཅིག་རེ་བའང་འབྲུག་པར་ཤོག །ཅེས་
དང་། ཀླུ་བ་རྣམས་གྱི་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཀྱུན་ཏུ་
སྤང་བར་བྱེད། །བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་ཡང་། །མ་འོངས་སྐལ་པ་
ཀྱུན་ཏུ་སྤྱད་པར་བགྱི། །སློན་ལམ་ཀྱུན་ནི་མཚོག་ཏུ་གསུངས་ཞེས་དང་། །གང་ཡང་ཀླུ་བ་ཀྱུན་གྱིས་
སྤྱོད་པའི་སློན་པ་བདག་གི་འབྲུག་པའི་སློན་ལམ་དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་ཀླུ་བ་ཡི། །བྱང་
ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སློན་ལམ་བྱེ་བྲག་རྣམས། །བཟང་པོ་སྤྱོད་པས་བྱང་ཆུབ་སངས་

རྒྱས་ནས། དེ་ཀྱན་བདག་གིས་མ་ལུས་ཚོགས་པར་བགྱི། །འདི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒོན་ལམ་ཡིན་པས། །འཇམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱས་ཆོག་བཅད་འདི་གཉིས་གྱི་དོན་བྲན་
བཞིན་པས་བསྐྱེས་ན་རྟག་མེད་པའི་བསྐྱེ་བར་གསུངས།དཔལ་དཔལ་བོས་རི་ལྟར་མཁུན་པ་དང་།
།ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྟོབ་ཅིང་
། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ། །དུས་གསུམ་ག་ཤེགས་པའི་རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །བསྟོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟུགས་པ་དེར། །བདག་གི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཀྱན་ཡང་། །བཟང་པོ་སྟོད་མྱིར་རབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བགྱི། །ཞེས་
དང་། །བདག་ནི་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་གྱུར་བ་ན། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནི་མྱིར་
གསལ་ཏེ། །མདོན་སུམ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་དེ་མཐོང་ནས། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་
ཞིང་དེར་རབ་ཏུ་འགྱོ། །དེར་སོང་ནས་ནི་སྟོན་ལམ་འདི་དག་གྱུར། །ཐམས་
ཅད་མ་ལུས་མདོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །དེ་ལྟར་མ་ལུས་བདག་གི་ཡོངས་སུ་གང་
། །འཛིག་རྟེན་རི་སྟོད་སེམས་ཅན་པར་བགྱི། །རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
བཟང་ཞིང་དགའ་བ་དེར། །བསྟོ་དམ་པ་གིན་ཏུ་མདོས་ལས་སྟེས། །སྒྲུང་བ་
མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བས་མདོན་སུམ་དུ། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་བདག་གི་དེར་ཐོབ་
ཤོག་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་པལ་ཆེན་ལས་འབྱུང་། །ཅེས་སོ། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྟོད་པ་ལ།

།འཇུག་པ་རྣམས་པར་བརྩམས་པ་ཡི། །དགོ་བ་གང་དེས་འགོ་བ་ཀྱུན། །བྱང་ཆུབ་
སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིས་ཅན་ཁོན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འཁོར་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ཡོད་དགྱུར་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དག །རང་གི་
ལེགས་པའི་ས་སྤྱོད་དག །རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པས་བཞུགས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་།
།བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །སྦྱོར་བ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གཞིལ་བ་
དང་། །ཡོངས་སུ་འཛོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བབྱུང་ནས། །སྤང་བ་བདུད་
གྱི་ལས་ཀྱང་ཆོས་མེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སྤོང་བར་ཤོག །ཆོས་འཆད་པའི་གནས་དཔག་བསམ་
ཤིང་གིས་སྦྱེ་མོས་ཆོལ། ། །འཆད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་ནི་སངས་རྒྱས་ཉན་པ་པོ་སྤྲས།
།བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་དང་སྒྲོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་པས་གང་བ་ཡིས།
།སྤྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་དོན་སྦྱབ་པའི་སྟོན་ལམ་འགོ་དོན་གྲགས་ལ་
དགོངས་འགྲུབ་ཤོག །མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡིས་ནི་གང་དགོངས་པ། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་དེ་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་སྟོན་འཇུག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །མ་
སྦྱེས་པ་རྣམས་སྦྱེས་གྱུར་ཅིག །སྦྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡང་། །གོང་ན་གོང་དུ་
འཕེལ་བར་ཤོག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིག །རན་འགོ་

ཐམས་ཅད་དྲག་ཏུ་སྒྲོངས་པར་ཤོག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སར་
བཞུགས་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་འགྲུབ་ཀྱི་ཅིག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་སྟེ་
སྟེ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་གསུངས་ཅེས་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོག་བཞིན་པ་དང་།
།དེ་དག་བདག་ལས་ཆེས་པངས་ཤོག། །བདག་ལ་དེ་དག་སྟོན་སྟོན་ཞིང་།
།བདག་དགོ་མ་ལུས་དེར་སྟོན་ཤོག། །དི་སྟོན་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་གྱང་། །གང་
དུ་མ་གྲོལ་དེ་སྟོན་དུ། ། དེ་སྟོན་སྟོན་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་
ཀྱི་ཅིག། །ཅེས་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་སྟེ་གྱིས་སོ། །དག་སྟོང་མི་བསྐྱེད་པས་བཅུས་པའོ། །

༣༣། །དག་སྟོང་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་ལ་བཀྲ་ཤིས་དང་བསྟོ་བ་སྟོན་
ལམ་དུ་གནང་བ་བཞུགས་སོ།།

ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་མིང་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ། །སྟོངས་པ་སྒྲངས་པའི་འཛིགས་བྲལ་
སངས་རྒྱས་ཆེ། །གཉན་པ་རས་ཆེན་དེ་ཡི་དམ་ཆོས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་
དེ་འདིར་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །དེའི་མི་འཛིགས་སྒྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་པ། །ཕྱོགས་བཅུའི་
དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པའི། །གསང་བ་ཆེན་པོའི་གཟུང་སྒྲགས་ལོངས་སྟོན་
མཁན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་བསྐྱེད་དེ་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །དེ་ཡི་བརྗོད་པ་མཐའ་

ཡས་སྤྱེགས་བམ་དུ། །བསྐྱེད་ཀྱིན་དགའ་རིན་ཆེན་ལ་སོགས་པ། འབད་པ་
བྱེད་ཀྱིན་གསུང་གི་སྒྲིམ་ཅིག་པ། །ལག་ན་དོ་རྗེ་མཐུ་ལྷན་བཟླ་གིས་ཤོག །ཅིས་
བྱ་བ་འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྤྱེགས་བམ་ཉིང་དུར་
གནས་པ་འདྲི་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟླ་གིས་སུ་བྱས་པའོ།

༥ དགེ་སློང་སློང་བ་པ་གཙུག་ལག་སྤངས་ཀླུ་བའི་དབང་པོའི་དུང་
དུ་སློན་ལམ་སུལ་བ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་དཀར་མཛོད་༥ རང་རེའི་དཔལ་ལྷན་
སྐྱེ་མ་དམ་པ་འདིའི་མཆོན་ཅམ་དངོས་སུ་བཛོད་པར་འདོད་ནའང་བདག་ཅག་སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཛོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་འཆལ་ཏོ་ཙྏ་གི་གསང་བ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་པའི་
དཔལ་དང་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདིའི་མཆོན་ཅམ་
བཟུང་བར་མི་རུས་ན་གཞན་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་འཁོར་
བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སྤིང་བ་དང་ཞི་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཀླུ་བའི་དབང་པོ་དཔལ་ཀམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དེ་
ཡང་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ཐུན་མི་སྒྲོལ་བ་སྐྱེ་
བར་བོད་གངས་ཅན་ཁོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སྤུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་བྱེད་
པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་མོ་བྱི་མ་མེད་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བོད་

གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་
འདུལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་འདུལ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་
པོའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་འདུལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བོད་འདིར་རང་རེའི་སྤྱི་
མ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་རོ་བོ་སྤྱོད་བཅོན་སྐམ་པོར་སྐྱེ་སྐྱུལ་པ་
དང་། བསྟན་པ་སྤྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་དགེ་བཤེས་འདི་ལ་བཀའ་དམ་པ་རྣམས་པ་འབྲོམ་སྟོན་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེན་
དགེ་བསྟོན་ཞེས་ཆོག་རིས་ལ་མངོན་དུ་ཡོད་ཟེར། རང་རེའི་སྤྱི་བ་རྒྱུད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཟེར་ཡང་། འབྲོམ་སྟོན་ལ་དགེ་
འཕེལ་མི་མཆོན་ཅིང་། རྗེ་དུས་མཆོན་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་དུས་ཀྱི་མཆོན་ལ་དགེ་འཕེལ་ཟེར་བ་འགྲིགས་སུང་།
མཆོན་དགེ་བ་འཕེལ་བྱ་བ་མཆོན་གཞན་རྗེ་དུས་གསུམ་མཆོན་པ་ཞེས་བྱ་བར་
རྣམ་པར་འབྲུལ་བར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་རྣམ་
པར་འབྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་མོད་ཀྱང་། སྟོན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་མ་འོངས་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཆངས་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་རྒྱལ་
པོ་དྲུང་། དེ་ལྟ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློ་གྲོས་རིན་
ཆེན། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྟ་མཆོག་བི་རྣ་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བྲམ་ཟེ་
རོལ་པ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ས་ར་རྡའི་བྱགས་ཀྱི་སྐུལ་པ་
རྗེ་བཙུན་ཀོ་རྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཨི་རྩ་སྤྱི་བར་པ་དང་། དཔལ་
པདྨ་བཟོ་དང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་དུ་པོ་ཏྲོ་

བ་རིན་ཆེན་གསལ་དང་། ཁ་རག་སྒོམ་ཚུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་མར་པ་
ལོ་ཅའི་ལས་ཀྱིས་ཐུག་ཀྱི་མ་ལྷན་ཅིག་འོད་དེ་བཅུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
མདོར་ན་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་སྐྱེ་བ་ཐྱི་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཀམ་པ་ལྟའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལྷན་ག་
ཅན་བཙུག་ཅིག་འབྱུང་བར་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་བཙུག་ཅིག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བཅུ་གཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་གསུངས་
ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་བྱུང་དོ་རྗེའི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ཁང་པས་སྐྱེ་སྐྱེ་དུ་
འབྱོན་ཞུས་པས་ལྷན་ག་གྱོན་པ་བཙུའི་བར་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སྒྲོག་
པར་བྱེད་པར་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་བརྟན་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་
མཆོའི་བར་དུ་བྱོན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་སྐྱེལ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡུ་བའི་
འདའ་ཀར། བདག་ནི་འཆི་བ་མེད་ལ་འཆི་ཚུལ་སྟོན། །སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ལ་
སྐྱེ་ཚུལ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁམས་སུ་ཀམ་སིརྟུ་བ་ལ་སྤྲང་བའི་
བཀའ་ཤོག་ཏུ་ཁྱེད་རང་རྣམས་དགུག་པ་རྩམ་ཆང་མོད་པས་རྒྱོང་པོར་གྱིས། །ཁོ་
བོ་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཀམ་པའི་ཉེ་ལོགས་སུ་འོང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་
དྲིན་ལའོར་མེད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་བསམ་བཞིན་
དུ་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་མཛད་དེ། གྲུབ་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་གྲུབ་
ཐོབ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཞབས་ཀྱི་པརྒྱར་བརྟེན་ཏེ་སྤྲེ་སྤྲོད་གསུམ་དང་

རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྒོ་བས་པ་ཐོབ་ཅིང་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་
ལ་མི་མཁྱེན་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་དབང་རྒྱུད་མན་ངག་དང་བཅས་པས་སྤྱགས་རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་གྲོལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེང་སང་སྒོ་གཟུ་པོར་གནས་ན་འཛམ་གླིང་
བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་གྱུར་པ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྩོལ་མེད་ཏུ་སྟོར་བྱས་ཤིང་། སྐལ་བ་འབྲིང་ཏུ་གྱུར་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་ཆེ་འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟོག་བྱས་ཤིང་། སྐལ་བ་ཐ་མ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་བཞུགས་པའི་གནས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་བ་
སྒྲུ་ལྷང་ཞིང་མཆི་མ་འབྲུག་པར་བྱས་པ། ཅི་འདྲའི་རྒྱུད་མ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ལ་ཅི་ལྟར་འདྲེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་བརྟག་པར་
དཀའ་ཞིང་ཆེས་ཟབ་པ་མི་མོས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཅི་འདྲས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆེ་ཐབས་
དང་ཟང་ཟིང་གི་ཕྱིར་ཏུ་གཤེ་བ་མ་གཏོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒྱོལ་བ་ཡེ་མི་འཇུག་
པ། ཆེར་འབགས་ཆེར་འཛོངས། རྒྱུད་འབགས་རྒྱུད་འཛོངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་
ལ་ཡེ་མི་འཇུག་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་ལྟོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་མཐུན་པའི་
སྐྱེའི་སྤྱང་བརྟན་བསྟན་ཏེ། ཆེ་འདི་བ་དང་འདྲེས་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་འདི་ལ་ཞེན་
ཆགས་གཞན་ལས་ཆེ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཞིང་། དེའི་ངོར་བཀའ་བཀོད་དང་སྤྱགས་
གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བར་སྟོན་ཞིང་གཞན་ཡང་རྒྱལ་དང་སྤྱག་དོག་དང་འདོད་
ཆགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བར་སྐྱེ་གསུངས་སྤྱགས་ཀྱི་རྣམ་པར་

འབྱུང་བ་བསྟན་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཐབས་ཚུལ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བགྱི་བ་སྟེ།
མདོར་ན། གང་གི་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་
དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གང་གིས་སྒྲིག་པ་བསགས་ཀྱང་བདེ་
འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་
བསགས་ཀྱང་དེའི་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་ཕྱག་མཆའ་ལོ།
།གང་གིས་བསོད་ནམས་བསགས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་
དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་
འབྱུང་བའི་བླ་མ། གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཨ་ཅང་ཆེ་སྟེ་གསོལ་བཏབ་མ་བཏབ་
མེད། ཆོགས་བསགས་མ་བསགས་མེད། མོས་གྲུས་བྱས་མ་བྱས་མེད་པར་
ཐུགས་རྗེ་ཕྱོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་རིས་སུ་མ་ཆོད་པ། འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཅམ་
གིས་སྐལ་བ་ཐོབ་ཀྱལ་དུ་འགོ་བའི་སྐྱེས་སུ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ། རང་ཅག་སོ་སོས་
སྐྱེ་བོ་ལོག་ཏོག་ཁ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་བསམ་མི་དགོས།
ཕྱག་ལེན་དང་ཞབས་སེན་གྱི་འོད་གྱི་ཉ་ཕྱིས་དང་དྲུང་གི་འོད་ཀྱང་འཕྲོག་པར་
བྱེད་ཅིང་། དབུ་སྐྱ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པས། རིན་པོ་ཆེའི་བེ་རྩ་བུའི་འོད་ཀྱང་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་ཅུས་པ་ལྟ་བུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་སྐྱེས་སུ་ཆེན་
པོར་ཆེ་བ། མདོར་ན་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པས་བཞེས་པ་མཛད་པ་གསུང་
རབ་ལ་ཐུགས་རྟོག་འཇུག་པ་ཐུགས་རྩོམ་མཛད་པ་གསུང་ཆོས་གནང་བ་ཞལ་

འཕྲོས་མཛད་པ་སྐྱུ་ཅིད་ཅི་བ་མགུར་མ་འཐེན་པ། དུག་བྲིས་གནང་བ་ཐམས་
ཅད་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲུགས་གིང་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་ཅིག་ལ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་གང་ཟག་པལ་པ་ལ་འདི་འབྱུང་བའི་
སྐབས་གལ་ཡོད་། དེས་ན་ང་ཡི་སྒྲུ་མ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཞལ་མང་བ་དང་སྐྱུའི་ནམ་
འབྱུང་མང་བ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཅན་ནམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་བརྩེ་བར་
གཟིགས་ཤིག བདག་གིས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་དེ་ལྟ་བུར་མཐོང་བར་མ་གུར་ཅིག
རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མགུར་མར། ཅི་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་འཆར་བ། ཁྱེས་དང་།
བཙུམ་ལྟ་འདས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱད་དུ། སེམས་ཅན་མ་རུང་འདུལ་
བའི་བྱིར། ཁྱོ་བ་མེད་ལ་ཁྱོ་བ་དང་། ཆགས་པ་མེད་ལ་ཆགས་པར་བརྟན།
ཁྱེས་པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པ་ཡིན་བཞིན་
དུ་བྱོན་པ་སྟེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་བསམས་ཀྱང་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆེན་པོ་འདི་བསམ་པའི་ར་
བ་ལས་འདས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཞབས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དཔལ་ཀམ་པའི་རིང་
ལུགས་པ་ཆེན་པོ་ཀམ་སྒྲིན་ལས་པའི་ཞབས་རྒྱལ་སྒྱི་བོས་ནོད་པ་དག་སྒྲོང་
གཙུག་ལག་སྤང་བས་དད་པས་ཐུག་བགྱི་བར་ཡང་ཡང་དུ་སྟེབ་ཀྱང་བར་བེད་
དང་སྒྲུབ་པ་དང་དད་པ་གང་གིས་ཀྱང་མཆོད་པས་དབེན་ཏེ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྒྱད་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡེ་མ་ཞུགས་པ་བདག་ལ་གཟིགས་སུ་གསོལ། ཁེ་ཏོག་ཏུ་
མཆོན་པའི་མཆོད་སྒྲིན་འདིས་ཀྱང་བདག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་

ནམ་པར་རྟོག་པ་མི་སྤྱེ་ཞིང་སངས་རྒྱལ་འཛིན་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་བདག་ལ་དོན་ཡིད་
པ་ཞིག་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་དུ་གསོལ། ལྷ་པོ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཏང་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་
གསུམ་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་བདག་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་
ཏུ་གསོལ། ཀྱུལ་བ་ཀམ་པ་ཆེན་པོ་ཞུ་དམར་ནག་དང་རྒྱལ་བ་ཀམ་ཐིན་ལས་པ་
ཆེན་པོ་དཔོན་སྟོབ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ན་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་བདག་ཅག་
སྤྱོད་ནས་སྤྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱུལ་དུ་གསོལ། ད་ལྟ་དང་
པ་དང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཐོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་རྩོབ་རྒྱུ་རེ་བཏབ་ནས་ཆོས་
གོས་ རེ་གྱོན་ནས་སྒྲུལ་དང་དགེ་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་ཏེ། དུག་འབུལ་བ་སྐད།
འབུལ་བ་བྱེད་པ་སྐད་ཆོས་ཞུ་བ་སྐད་ཆེ་འདི་པའི་བྱ་བ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱེད་པ་ཞིག་བདག་ཅག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་སྣང་ཤེས་ལ་རྒྱས་སུ་མི་འཇུག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ཅེས་སྒྲོན་
ལས་བཏབ་པའོ། ॥